ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.
Jaarverslag 2023

asn impact investors

ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.
Jaarverslag 2023

asn impact investors

Inhoudsopgave

Voorwoord van de directie 4

Kerncijfers 5

Begrippen 8

Verslag van de raad van commissarissen 12

1 Verslag van de beheerder 17
1.1 Opzet en opdracht van de fondsen 18
1.2 Fondsdocumentatie 19
1.3 Wijziging wet- en regelgeving 19
1.4 Fondskosten 21
1.5 In- en uitstroom ASN Beleggingsfondsen 23
1.6 Ontwikkelingen AIF-beheerder 23
1.7 Ontwikkelingen in de verslagperiode 23
1.8 Duurzaam beleggingsbeleid 24
1.9 Risicobeheer 38
1.10 Economie en financiële markten in 2023, vooruitzichten en duurzaamheidstrends 46
1.11 Dividend 48
1.12 Beloningsbeleid 49

2 Verslag over het beheer van de ASN AIF-Beleggingsfondsen 53
2.1 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief 55
2.2 ASN Duurzaam Mixfonds Defensief 59
2.3 ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal 63
2.4 ASN Duurzaam Mixfonds Offensief 67
2.5 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief 71
2.6 ASN Groenprojectenfonds 75
2.7 ASN Microkredietfonds 86
2.8 Verklaring omtrent de bedrijfsvoering van de AIF-beheerder 97

3 Jaarrekening ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. 99
3.1 Balans 100
3.2 Winst-en-verliesrekening 100
3.3 Kasstroomoverzicht 101
3.4 Toelichting op de jaarrekening 102
3.5 Toelichting op de balans 125
3.6 Toelichting op de winst-en-verliesrekening 128
3.7 Overige toelichtingen 131
3.8 Voorstel resultaatbestemming 133

4 Jaarrekening ASN AIF-Beleggingsfondsen 135
4.1 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief 137
4.2 ASN Duurzaam Mixfonds Defensief 144
4.3 ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal 151
4.4 ASN Duurzaam Mixfonds Offensief 157
4.5 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief 164
4.6 ASN Groenprojectenfonds 171
4.7 ASN Microkredietfonds 177

5 Jaarrekening ASN AIF-Beleggingspools 185
5.1 ASN Groenprojectenpool 187
5.2 ASN Microkredietpool 201

6 Jaarrekening ASN UCITS-Beleggingsfondsen 223
6.1 ASN Duurzaam Aandelenfonds 224
6.2 ASN Duurzaam Obligatiefonds 235
6.3 ASN Milieu & Waterfonds 247
6.4 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds 256

7 Overige gegevens 265
Bijzondere statutaire zeggenschapsrechten 266
Statutaire winstbestemming 266
Belangen bestuurders en raad van commissarissen 266
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 267

8 Bijlagen 277
Bijlage 1 Beleidsbepalers, vermogensbeheerders en projectadviseurs 279
Bijlage 2 Adresgegevens en personalia 283
SFDR annex V ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief 286
SFDR annex V ASN Duurzaam Mixfonds Defensief 304
SFDR annex V ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal 322
SFDR annex V ASN Duurzaam Mixfonds Offensief 340
SFDR annex V ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief 358
SFDR annex V ASN Groenprojectenfonds 376
SFDR annex V ASN Microkredietfonds 385

Voorwoord van de directie

Voor iedereen die zich samen met ons inzet voor duurzame, positieve impact op natuur, klimaat en mens heeft het jaar dat achter ons ligt twee gezichten.

Er was bij bedrijven, consumenten en overheden meer aandacht dan ooit voor klimaat en biodiversiteit. In Brussel werd de Natuurherstelwet aangenomen, in Dubai zijn nieuwe afspraken gemaakt tijdens de VN-klimaattop en de Europese transparantiemaatregelen tegen greenwashing begonnen te werken.

Maar die opstekers kwamen helaas wel na een jaar vol weersextremen, waarin opnieuw klimaatrecords zijn gebroken en het verlies aan biodiversiteit onstuitbaar leek. Het jaar ook van een heftige oorlog in het Midden-Oosten, die wereldwijd voor polarisatie en onzekerheid zorgt.

Ook de strijd in Oekraïne woekerde voort en de markten werden beheerst door deze geopolitieke ontwikkelingen. Economisch gezien was 2023 iets minder turbulent. De inflatie had het jaar ervoor nog gepiekt maar zette een daling in, mede dankzij de rente-ingrepen van centrale banken. Die hadden een afkoeling van de economie tot gevolg, al bleef een diepe recessie uit.

Onze duurzame mixfondsen profiteerden per saldo van deze ontwikkelingen en lieten goede rendementen zien. Mede dankzij de afnemende marktrentes sloot het ASN Groenprojectenfonds 2023 ook af met een goed rendement. Het ASN Microkredietfonds profiteerde vooral van het economisch herstel in de lage- en middeninkomenslanden waar het fonds actief is en boekte eveneens een mooie plus.

Ondanks die goede financiële resultaten groeide ons ongeduld, in het jaar waarin ASN Impact Investors zijn 30-jarige bestaan vierde. We willen onze positieve impact op klimaat en biodiversiteit versnellen, juist omdat alle seinen op rood staan. Daarom hebben we 2023 ook gebruikt voor een interne herijking van de strategie.

We willen ook professionele en institutionele beleggers toegang geven tot investeringen in de oplossingen die de transitie van onze economie voortstuwen. De duurzame projecten en bedrijven zijn klaar voor investeerders die met ons vooruit kijken.

Dankzij onze partner BNP Paribas kunnen professionele beleggers daarom sinds kort ook via een Transfer Agent participeren in de ASN-beleggingsfondsen.

Als het gaat om de duurzame beleggingsdoelstellingen, maakten de fondsen opnieuw een goede voortgang op het gebied van klimaat, biodiversiteit en mensenrechten. Deze voortgang publiceren we in meer detail per fonds in het Impact Report dat in Q2 verschijnt.

Beschikbaarheid van betrouwbare data is ook een must om versneld impact te maken. Die is onder meer nodig om over de realisatie van duurzame doelstellingen te rapporteren, zoals onder meer de Europese Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) voorschrijft. In 2023 hebben we verschillende rapportages gepubliceerd, waaronder in juni de eerste PAI-tabel met zogeheten Principal Adverse Impacts: een inventarisatie van belangrijke nadelige gevolgen die onze beleggingen ook hebben op het milieu en de maatschappij.
Om structureel te voldoen aan dergelijke rapportageverplichtingen richten we een datawarehouse in dat bestaande processen verder automatiseert en onze dataverwerkingscapaciteit versterkt.

Samen met u geloven wij in het belang van positieve impact, juist in een wereld die nog lang heeft te gaan naar de rijke toekomst die wij voor ons zien. Wij blijven positief, wij blijven impact maken, en we hopen dat u en vele anderen datzelfde blijven doen.

San Lie, directievoorzitter/ directeur Sales & Portfoliomanagement
Ro Dielbandhoesing, directeur Risicomanagement & Compliance
Dirk-Jan Stam, directeur Reporting & Productmanagement

Kerncijfers

Rendement 2023

Wij vergelijken het rendement van elk fonds met dat van zijn benchmark. Dit is een hulpmiddel om de prestaties van beleggingen te vergelijken met die van soortgelijke beleggingen. De prestaties ten opzichte van de benchmark zijn in onderstaande tabellen weergegeven. Het ASN Groenprojectenfonds en het ASN Microkredietfonds hebben geen benchmark. In hoofdstuk 2 leest u hoe de rendementen van de verschillende fondsen tot stand kwamen.
De rendementen zijn gebaseerd op de intrinsieke waarde, inclusief herbelegd dividend. In de jaarverslagen tot en met 2020 presenteerden we rendementen gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend. Er is gekozen voor een andere presentatie van het rendement om een betere vergelijking te kunnen maken met het rendement van de benchmark. Het verschil tussen de intrinsieke waarde en de beurskoers bestaat uit de toegepaste op- en afslagen. Bij de benchmark is van op- en afslagen geen sprake.

Kerncijfers laatste vijf jaar

ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	**Omvang vermogen einde verslagperiode (in duizenden euro's)**	**Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode**	**Koers einde verslagperiode (€)**	**Uitbetaald dividend (€)**	**Rendement inclusief herbelegging (%)[1]**	**Rendement van de benchmark (%)**
2023	**45.144**	**910.515**	**49,73**	**0,85**	**7,08**	**7,39**
2022	45.600	965.325	47,32	0,15	-10,92	-9,93
2021	54.205	1.019.664	53,14	-	1,52	1,68
2020	51.791	988.657	52,31	1,05	1,50	3,07
2019	53.395	1.014.541	52,56	0,65	4,70	5,13

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de afgegeven intrinsieke waarde per ultimo verslagperiode, inclusief herbelegd dividend. In de rapportages tot en met 2020 is dit rendement gerapporteerd op basis van de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

ASN Duurzaam Mixfonds Defensief

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	**Omvang vermogen einde verslagperiode (in duizenden euro's)**	**Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode**	**Koers einde verslagperiode (€)**	**Uitbetaald dividend (€)**	**Rendement inclusief herbelegging (%)[1]**	**Rendement van de benchmark (%)**
2023	**106.016**	**1.938.245**	**54,83**	**0,95**	**9,46**	**9,22**
2022	100.675	1.974.923	51,13	-	-12,33	-11,21
2021	112.939	1.943.045	58,14	-	4,70	5,48
2020	85.753	1.544.185	55,45	1,10	3,38	5,25
2019	83.391	1.521.275	54,87	0,60	9,10	8,72

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de afgegeven intrinsieke waarde per ultimo verslagperiode, inclusief herbelegd dividend. In de rapportages tot en met 2020 is dit rendement gerapporteerd op basis van de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	**Omvang vermogen einde verslagperiode (in duizenden euro's)**	**Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode**	**Koers einde verslagperiode (€)**	**Uitbetaald dividend (€)**	**Rendement inclusief herbelegging (%)[1]**	**Rendement van de benchmark (%)**
2023	**704.440**	**11.479.963**	**61,45**	**1,00**	**12,58**	**11,69**
2022	643.690	11.592.248	55,79	0,20	-14,34	-12,99
2021	767.216	11.800.383	65,09	-	9,19	10,66
2020	402.288	6.754.314	59,46	1,35	5,86	8,33
2019	396.778	6.881.239	57,76	0,60	15,08	13,89

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de afgegeven intrinsieke waarde per ultimo verslagperiode, inclusief herbelegd dividend. In de rapportages tot en met 2020 is dit rendement gerapporteerd op basis van de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

ASN Duurzaam Mixfonds Offensief

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	**Omvang vermogen einde verslagperiode (in duizenden euro's)**	**Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode**	**Koers einde verslagperiode (€)**	**Uitbetaald dividend (€)**	**Rendement inclusief herbelegging (%)[1]**	**Rendement van de benchmark (%)**
2023	**313.785**	**4.384.469**	**71,59**	**1,15**	**16,70**	**14,67**
2022	250.093	4.005.366	62,87	0,15	-16,90	-15,12
2021	273.884	3.637.531	75,45	-	14,94	17,56
2020	192.796	2.942.743	65,40	1,25	8,71	10,79
2019	177.407	2.879.415	61,74	0,55	23,34	20,51

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de afgegeven intrinsieke waarde per ultimo verslagperiode, inclusief herbelegd dividend. In de rapportages tot en met 2020 is dit rendement gerapporteerd op basis van de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	**Omvang vermogen einde verslagperiode (in duizenden euro's)**	**Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode**	**Koers einde verslagperiode (€)**	**Uitbetaald dividend (€)**	**Rendement inclusief herbelegging (%)[1]**	**Rendement van de benchmark (%)**
2023	**380.140**	**4.787.592**	**79,36**	**1,25**	**20,20**	**17,06**
2022	308.842	4.595.172	67,78	0,50	-19,04	-16,81
2021	379.827	4.544.427	83,82	-	19,69	23,37
2020	310.876	4.451.628	69,70	1,30	10,52	12,32
2019	304.224	4.707.101	64,56	0,70	30,13	25,73

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de afgegeven intrinsieke waarde per ultimo verslagperiode, inclusief herbelegd dividend. In de rapportages tot en met 2020 is dit rendement gerapporteerd op basis van de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

ASN Groenprojectenfonds

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	**Omvang vermogen einde verslagperiode (in duizenden euro's)**	**Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode**	**Koers einde verslagperiode (€)**	**Uitbetaald dividend (€)**	**Rendement inclusief herbelegging (%)[1]**	**Rendement van de benchmark (%)**
2023	**404.050**	**16.989.661**	**23,80**	**0,05**	**6,20**	**n.v.t.**
2022	405.373	18.062.738	22,46	-	-10,51	n.v.t.
2021	486.746	19.408.802	25,07	0,40	-1,08	n.v.t.
2020	444.031	17.239.818	25,82	1,00	1,31	n.v.t.
2019	463.080	17.531.688	26,37	0,10	1,61	n.v.t.

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de afgegeven intrinsieke waarde per ultimo verslagperiode, inclusief herbelegd dividend. In de rapportages tot en met 2020 is dit rendement gerapporteerd op basis van de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

ASN Microkredietfonds

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	**Omvang vermogen einde verslagperiode (in duizenden euro's)**	**Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode**	**Koers einde verslagperiode (€)**	**Uitbetaald dividend (€)**	**Rendement inclusief herbelegging (%)[1]**	**Rendement van de benchmark (%)**
2023	**212.418**	**3.824.794**	**55,78**	**0,40**	**5,18**	**n.v.t.**
2022	225.652	4.199.072	53,48	0,20	0,44	n.v.t.
2021	230.144	4.293.540	53,44	0,50	3,60	n.v.t.
2020	244.608	4.673.713	52,04	1,40	-3,60	n.v.t.
2019	333.193	5.994.670	55,49	1,00	1,31	n.v.t.

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de afgegeven intrinsieke waarde per ultimo verslagperiode, inclusief herbelegd dividend. In de rapportages tot en met 2020 is dit rendement gerapporteerd op basis van de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

Begrippen

Aandeel
Via aandelen koopt een belegger of een beleggingsfonds als het ware een deel van een bedrijf. Een aandeel is het bewijs van deelneming in het eigen vermogen van een onderneming. Dit is risicodragend vermogen. In het geval van beursgenoteerde bedrijven komt de prijs van het aandeel, de koers, tot stand door vraag en aanbod op de effectenbeurs. Veel bedrijven keren hun aandeelhouders een- of tweemaal per jaar dividend uit. Het rendement van aandelen bestaat uit koersveranderingen en dividend.
In het geval van niet-beursgenoteerde bedrijven kunnen beleggers aandelen kopen en verkopen buiten de beurs om. Daarbij onderhandelen bestaande en potentiële aandeelhouders op meer directe wijze met elkaar. Aandelen van een niet-beursgenoteerde onderneming worden gewaardeerd op basis van (een benadering van) de reële waarde, rekening houdend met recente markttransacties en marktontwikkelingen.

ABB/ASN Impact Investors
ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB) is UCITS-beheerder van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. en AIF-beheerder van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. en ASN Biodiversiteitsfonds N.V. ABB is statutair gevestigd te Den Haag, met adres Bezuidenhoutseweg 153, 2594 AG Den Haag. ASN Impact Investors is de handelsnaam van ABB.

AIF-beheerder
Een beheerder van een beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 2:65 Wft. ASN Impact Investors is aangesteld als AIF-beheerder van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.

AIFMD
AIFMD is de afkorting van Alternative Investment Fund Managers Directive, in het Nederlands ‘EU Richtlijn 2011/61/EU voor beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen’. AIFMD wordt ook wel AIFM-richtlijn genoemd. Deze richtlijn is verwerkt in de Wet op het financieel toezicht (Wft) en is op 22 juli 2014 volledig van kracht geworden. AIFMD vergroot de transparantie tegenover beleggers en toezichthouders en versterkt de financiële stabiliteit van beleggingsinstellingen. Het uiteindelijke doel hiervan is de bescherming van beleggers.

Assetallocatie
De verdeling van de beleggingsportefeuille over de verschillende beleggingscategorieën, zoals aandelen, obligaties, vastgoed en/of liquiditeiten. De strategische assetallocatie is de portefeuilleverdeling in normale omstandigheden op de financiële markten. De tactische assetallocatie is de verdeling anticiperend op actuele marktomstandigheden.

Beleggingsfonds
In een beleggingsfonds brengen meerdere beleggers geld bijeen. De professionele vermogensbeheerder belegt dit geld op basis van het beleggingsbeleid van het fonds. Er zijn vele soorten beleggingsfondsen, bijvoorbeeld aandelenfondsen die wereldwijd beleggen, in bepaalde regio’s of sectoren, of in ondernemingen van een bepaalde omvang. Daarnaast bestaan er onder meer obligatie-, liquiditeiten- en vastgoedfondsen, fondsen voor onderhandse leningen en combinaties daarvan.

Beleggingsuniversum
De lijst van ondernemingen, overheden, instellingen en overige beleggingen waarin een fonds of pool kan beleggen. Het beleggingsuniversum van de ASN Beleggingsfondsen heet het ASN Beleggingsuniversum.

Benchmark
Een hulpmiddel of maatstaf om de prestaties van beleggingen te vergelijken met die van soortgelijke beleggingen. Benchmarks worden door financiële instellingen onderhouden.

Beurskoers
De beurskoers is de prijs van een beursgenoteerd instrument zoals een aandeel of een obligatie. De prijs komt op de beurs tot stand door vraag en aanbod. De beurskoers kan van dag tot dag en van moment tot moment variëren.

Creditspread
Het verschil tussen rentetarieven van obligaties met een vergelijkbare looptijd. Dit verschil is het gevolg van een verschil in kredietrisico. Er bestaat bijvoorbeeld een creditspread tussen staatsobligaties van landen met een hoog risico en staatsobligaties van landen met een gering risico. De creditspread in Europa duidt meestal op het verschil tussen

enerzijds de rente op staats- of bedrijfsobligaties en anderzijds de rente op Duitse staatsobligaties of swaps met een vergelijkbare looptijd.

Deposito
Voor een bepaalde tijd aan een bank toevertrouwde som geld. Tijdens deze periode is het tegoed in beginsel niet opvraagbaar. Deposito's worden gewaardeerd tegen reële waarde. De reële waarde is nagenoeg gelijk aan de nominale waarde, omdat de deposito's een korte looptijd hebben.

Derivaten
Financiële derivaten zijn beleggingsinstrumenten die hun waarde ontlenen aan de waarde van een ander goed of financieel instrument, zoals aandelen. Dit andere goed wordt de onderliggende waarde genoemd. Soorten derivaten zijn bijvoorbeeld opties en futures. Financiële derivaten worden onder andere gebruikt om risico’s te verkleinen en actieve marktposities in te nemen. ASN Impact Investors stelt strikte eisen aan het gebruik van derivaten. Een van de eisen is dat derivaten alleen gebruikt mogen worden om risico’s te verminderen.

Dividend
Ondernemingen die winst maken, kunnen deze herinvesteren in de onderneming of uitbetalen aan de aandeelhouders. Deze uitbetaling van de winst aan aandeelhouders heet dividend. Ook een beleggingsfonds kan dividend ontvangen van de ondernemingen waarin het belegt, en dit op zijn beurt uitkeren aan de participanten in (of: aandeelhouders van) het beleggingsfonds. Ook een beleggingsfonds kan dus dividend uitkeren.

Duurzame beleggingsdoelstelling
Een specifieke sociale of ecologische doelstelling die de beheerder van een fonds wil bereiken door te beleggen in economische activiteiten van ondernemingen, overheden, instellingen en overige beleggingen die bijdragen aan het bereiken van die doelstelling, geen ernstige, nadelige gevolgen voor mens en milieu veroorzaken en praktijken op het gebied van goed bestuur volgen

Duration
De *duration* is de gemiddelde gewogen looptijd van een obligatie, rekening houdend met de resterende looptijd en aflossingen. De duration geeft aan hoe gevoelig een obligatie of obligatieportefeuille is voor wijzigingen in de rente.

Impactfondsen
Een beleggingsfonds dat is gespecialiseerd in impact beleggingen. Daarbij heeft het fonds als primaire doelstelling om behalve een financieel rendement ook resultaat te boeken voor mens en milieu. Doorgaans worden beleggingsfondsen die niet in beursgenoteerde bedrijven beleggen, gezien als impactfondsen. Het ASN Groenprojectenfonds, het ASN Microkredietfonds en het ASN Biodiversiteitsfonds N.V. zijn impactfondsen.

Intrinsieke waarde
De waarde van alle bezittingen in het beleggingsfonds op een bepaald moment. De koersvorming van beursgenoteerde fondsen komt tot stand door vraag en aanbod, waarbij een op- of afslag in rekening wordt gebracht. Daardoor kunnen de aan- en verkoopkoers afwijken van de intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt ook de *net asset value* (NAV) genoemd.

Geindexeerd rendement
Dit is de opbrengst van een beleggingsfonds die bestaat uit de som van de koerswinst en de uitgekeerde dividenden, gerekend vanaf de start van het fonds. De start van het fonds wordt gezien als een waarde van 100.

Green bonds
Een green bond is een groene obligatie waarmee wordt geïnvesteerd in duurzame-energieprojecten en projecten op het gebied van milieu en landgebruik, zoals landbouw, bosbouw, water- en afvalbeheer.

Kredietrating
De kredietrating is een oordeel over de kredietwaardigheid van de uitgever van een obligatie of lening. Zo’n oordeel is afkomstig van een gespecialiseerd ratingbureau, zoals Moody’s en Standard & Poor’s (S&P). Zij beoordelen de kans dat de uitgever de verplichtingen uit hoofde van de obligatie zonder problemen kan voldoen. De kredietratings van bijvoorbeeld S&P lopen uiteen van AAA (hoge kredietwaardigheid) tot D (zeer lage kredietwaardigheid, faillissement).

Marktkapitalisatie
De marktkapitalisatie van een onderneming is haar totale beurswaarde (aantal uitstaande aandelen vermenigvuldigd met de beurskoers). Vaak worden de volgende grenzen gehanteerd:

- *largecaps*: bedrijven met een marktkapitalisatie van meer dan € 10 miljard,
- *midcaps*: marktkapitalisatie van € 4 miljard tot € 10 miljard,
- *smallcaps*: marktkapitalisatie van minder dan € 4 miljard.

Microfinancieringsinstelling of MFI
Een instelling die financiële diensten, waaronder kredieten, spaarproducten en verzekeringen, verstrekt aan lage-inkomensgroepen, micro-ondernemingen en het midden- en kleinbedrijf in lage- en middeninkomenslanden.

Modified duration
De *modified duration* is een maatstaf voor de rentegevoeligheid van obligaties. Hiermee kan berekend worden wat de effecten zijn van een verandering in de marktrente op het rendement van de obligatie. Bij een modified duration van bijvoorbeeld 3 geldt bij benadering dat de koers van de lening 3% stijgt als de rente 1% daalt, en vice versa.

NAV
De *net asset value* (NAV) van een fonds is de intrinsieke waarde van het fonds. Zie de uitleg onder *Intrinsieke waarde*.

Obligatie
Obligaties zijn schuldbewijzen van (semi)overheidsinstellingen of ondernemingen. De belegger in een obligatie ontvangt jaarlijks een rente op zijn obligatie die meestal van tevoren is bepaald. Er is handel in obligaties via de beurs, waardoor koersvorming optreedt. Het rendement bestaat uit koersverandering en couponrente. Obligaties zijn de belangrijkste vorm van vastrentende waarden.

Onderhandse lening
Een onderhandse lening is een lening waarbij een of meer geldverstrekker(s) geld uitlenen aan een leningnemer. In tegenstelling tot de obligatielening is er bij de onderhandse lening sprake van direct contact en op maat gemaakte afspraken tussen de geldverstrekker(s) en de leningnemer.

PDF.ha.jaar
PDF staat voor Potentially Disappeared Fraction of species. PDF.ha.jaar is een eenheid om bioversiteits winst en/of verlies te meten. Het staat voor een hectare waarop de biodiversiteit gedurende 1 jaar met 100% is toe- of afgenomen.

Prospectus
Een prospectus is een wettelijk vereist document, juridisch van aard, dat verplicht gepubliceerd wordt bij een emissie (uitgifte) van financiële producten (aandelen, obligaties, beleggingsfondsen etc.). In het prospectus staan de voorwaarden van de emissie vermeld, evenals de financiële en niet-financiële informatie van de uitgevende instelling.

Risico-rendementsverhouding
De verhouding tussen risico en rendement van een belegging. In het algemeen geldt: hoe lager het risico, des te lager het verwachte rendement. En andersom: hoe hoger het risico, des te groter de kans op een hoog rendement op langere termijn.

Scope 1, 2 en 3
Onder scope 1 en 2 valt de directe en indirecte uitstoot van broeikasgas – met name CO_2 – van een organisatie, zoals elektriciteitsverbruik, brandstofverbruik en zakelijk reizen. Onder scope 3 valt de uitstoot in de keten. Dit betreft de uitstoot in de hele levenscyclus van de producten die een bedrijf koopt, produceert en/of verkoopt.

SFDR
Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) is een Europese verordening die sinds 10 maart 2021 van kracht is. Deze verordening stelt nieuwe eisen aan openbaarmaking over duurzaamheid door deelnemers van financiële markten. Alle ASN beleggingsfondsen zijn geclassificeerd als zogeheten artikel 9-producten, omdat zij zich specifiek richten op het behalen van een duurzaamheidsdoel.

UCITS
UCITS is de afkorting van Undertakings for Collective Investments in Transferable Securities, in het Nederlands ‘Richtlijn 2009/65/EG tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe’s)’, zoals aangevuld door Richtlijn 2014/91/EU tot wijziging van Richtlijn 2009/65/EG. Deze richtlijnen zijn verwerkt in de Wet op het financieel toezicht (Wft).

UCITS-beheerder
Een beheerder van een instelling voor collectieve belegging in effecten als bedoeld in artikel 2:69b Wft. ASN Impact Investors is aangesteld als UCITS-beheerder van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

UCITS-fondsen
De subfondsen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.: het ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds, ASN Duurzaam Aandelenfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds.

Weging
De vermogensbeheerder van een beleggingsfonds heeft over het algemeen een vaste verdeling van zijn beleggingen over verschillende beleggingscategorieën (zie assetallocatie). Wanneer het belang in een bepaalde categorie groter is dan in de strategische assetallocatie, wordt dat een overwogen belang of overweging genoemd. Als het belang kleiner is dan de strategische assetallocatie, noemen we dat een onderwogen belang of onderweging. Het is ook mogelijk ten opzichte van de benchmark een onderweging of overweging aan te houden in specifieke landen, bedrijven of sectoren.

Verslag van de raad van commissarissen

Aan de algemene vergadering van aandeelhouders van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.

Als raad van commissarissen hebben wij de taak toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken in de vennootschap. We staan de directie met raad terzijde. Bij de vervulling van onze taak richten wij ons naar het belang van de vennootschap zonder daarbij het belang van de aandeelhouders, de medewerkers en de maatschappij uit het oog te verliezen. In aanvulling op de statuten en de Corporate Governance Code zijn onze taken en verantwoordelijkheden vastgelegd in het Reglement voor de Raad van Commissarissen van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.

Samenstelling van de raad van commissarissen

Op de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering in april 2023 namen wij afscheid van twee leden van de raad. De heer Hennink trad periodiek af na de maximale termijn van twee keer vier jaar en kwam derhalve niet meer in aanmerking voor herbenoeming. Mevrouw Lambooy trad periodiek af na één termijn van vier jaar. Omdat er in de raad behoefte was aan een ander profiel, is er in onderling overleg voor gekozen om niet voor herbenoeming te gaan, maar op zoek te gaan naar een nieuw lid. Wij bedanken mevrouw Lambooy en de heer Hennink voor hun inzet en hun waardevolle bijdrage in de afgelopen jaren.

De raad heeft besloten dat een RvC van vier personen momenteel toereikend is om alle aandachtgebieden te verdelen. Derhalve werd slechts één nieuw lid voorgedragen en benoemd, de heer Wim Hekstra. Mocht op een later tijdstip blijken dat er toch behoefte is aan een vijfde persoon in de raad, dan zal alsnog tot werving worden overgaan. De AFM keurde de benoeming, en dus ook een raad van vier personen, goed.

De heer Hekstra is een ervaren bestuurder en adviseur uit het internationale bedrijfsleven die het grootste deel van zijn carrière buiten Nederland heeft gewerkt. De laatste jaren was hij tot 2022 directielid van Aegon Nederland. Inmiddels verdeelt hij zijn tijd tussen advieswerk, investeringen in innovatieve, jonge bedrijven en de Wildlife Forensic Academy, een instituut dat vanuit Zuid-Afrika parkwachten traint in de effectievere opsporing van stropers.

Alle leden van de raad voldoen aan de eisen zoals genoemd in art 2:142a lid 1 BW en aan de eisen voor onafhankelijkheid. Ultimo 2023 was de samenstelling van de raad als volgt:

Naam	Geslacht	Functie	Nationaliteit	1e benoeming	Lopende termijn
Anne Gram	V	Voorzitter	Deense	20-04-2017	2021-2025
Dennis Bams	M	Vicevoorzitter, tevens voorzitter AC	Nederlandse	15-05-2020	2020-2024
Chris Zadeh	M	Lid	Nederlandse	29-04-2021	2021-2025
Wim Hekstra	M	Lid, tevens lid AC	Nederlandse	28-04-2023	2023-2027

In april 2024 verloopt de eerste termijn van de heer Bams. De heer Bams heeft aangegeven beschikbaar te zijn voor herbenoeming. Op de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering van 26 april 2024 zal de raad dan ook voorstellen om de heer Bams te herbenoemen.

Vergaderingen

De raad vergadert regulier vier keer per jaar. In 2023 kwam de raad vijf keer bijeen. Op de agenda stonden onder andere de volgende onderwerpen:

- Jaarverslag en accountantsverslag 2022 van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.;
- Halfjaarbericht 2023 ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.;
- Voortgang groeistrategie van ASN Impact Investors;
- Klimaat, biodiversiteit en duurzaamheidstrends (waaronder 'greenwashing');
- Implementatie Sustainable Finance Action Plan en SFDR;
- Voortgang datawarehouse;
- Centraliseren van bewaarder en fondsadministrateur bij één partij;

- Duurzame selectie.

Commissies

De raad heeft een selectie- en benoemingscommissie en een auditcommissie uit zijn midden aangewezen. De selectie- en benoemingscommissie is een gelegenheidscommissie in verband met de selectie en benoeming van nieuwe leden van de RvC. De commissie bestaat uit Anne Gram (voorzitter) en een nader aan te wijzen tweede lid.

De auditcommissie bestaat uit de heren Dennis Bams (voorzitter) en Wim Hekstra. De auditcommissie vergaderde vier keer in 2023. Op de agenda stonden onder andere de volgende onderwerpen:

- Jaarverslag en accountantsverslag 2022 van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.
- Halfjaarbericht 2023 ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.
- Auditrapport en auditplan van Internal Audit de Volksbank
- Controleplan 2023 van de externe accountant
- Risicomanagementrapportages
- Integriteits- en compliancerapportages

Daarnaast keurde de auditcommissie de nevendiensten van EY als externe accountant goed. Die nevendiensten bestonden dit jaar uit assurance werkzaamheden bij prospectusupdates, de beoordeling van het halfjaarbericht, de UCITS-rapportage en de vertalingen van de jaarverslagen. Bij alle vergaderingen van de auditcommissie waren de directeur Risicomanagement en Compliance en de externe accountant aanwezig.

Permanente educatie

De permanente educatie wordt doorgaans gekoppeld aan het thema van een bedrijfsbezoek. Helaas heeft de raad dit jaar geen bedrijfsbezoek kunnen brengen aan een van de ondernemingen uit het ASN Beleggingsuniversum. Een volgend bedrijfsbezoek staat gepland voor september 2024. Aan de permanente educatie is daarom op een andere wijze invulling gegeven. De raad heeft zich verdiept in SFAP/SFDR wetgeving en in het proces van de duurzame selectie.

Ontwikkelingen 2023

2023 was in vele opzichten een onstuimig jaar. Naast de oorlog in Oekraïne, die nu al twee jaar duurt, is er sinds 7 oktober 2023 ook veel onrust in het Midden Oosten door de oorlog tussen Israël en Hamas. Maar ook op klimaatgebied was 2023 een onstuimig jaar. Vele hitterecords werden verbroken met verschrikkelijke bosbranden tot gevolg, terwijl er anderzijds veel schade werd aangericht door overstromingen en stormen. Het is verdrietig om zoveel leed te zien, echter het sterkt ons in de overtuiging dat het keihard nodig is om duurzaamheid aan te blijven jagen en op te komen voor eerlijke kansen en gelijke rechten voor een ieder.

Met de directie bespraken wij de operationele plannen en ontwikkelingen van de fondsen. Wij volgden de implementatie van de vereisten uit de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) en aangezien al onze fondsen duurzame beleggingsdoelstellingen nastreven blijven ze onder artikel 9 rapporteren. Ook bespraken we de liquiditeit van het ASN Groenprojectenfonds en het ASN Microkredietfonds. Verder stonden we de directie met raad terzijde bij het uitwerken van de herijkte groeistrategie. Wij zijn benieuwd naar de verdere groei van de fondsen nu ook andere klantgroepen - na het invoeren van de verschillende aandelenklassen - in de fondsen kunnen gaan beleggen.

Vaststellen jaarrekening 2023

Wij stellen de algemene vergadering van aandeelhouders voor om de jaarrekening 2023 die aan u is gepresenteerd, vast te stellen. Tevens verzoeken wij de algemene vergadering van aandeelhouders om de directie decharge te verlenen voor het in 2023 gevoerde bestuur en, separaat daarvan, de raad te dechargeren voor het in 2023 uitgeoefende toezicht. Wij danken de directie voor de constructieve en plezierige samenwerking en de open wijze waarop zij de raad steeds tegemoet treedt, en de medewerkers van ASN Impact Investors voor de wijze waarop zij hun werkzaamheden voor de vennootschap hebben verricht.

Den Haag, 10 april 2024

De raad van commissarissen

Anne Gram (voorzitter)
Dennis Bams (vicevoorzitter)
Chris Zadeh
Wim Hekstra

30 jaar ongeduld

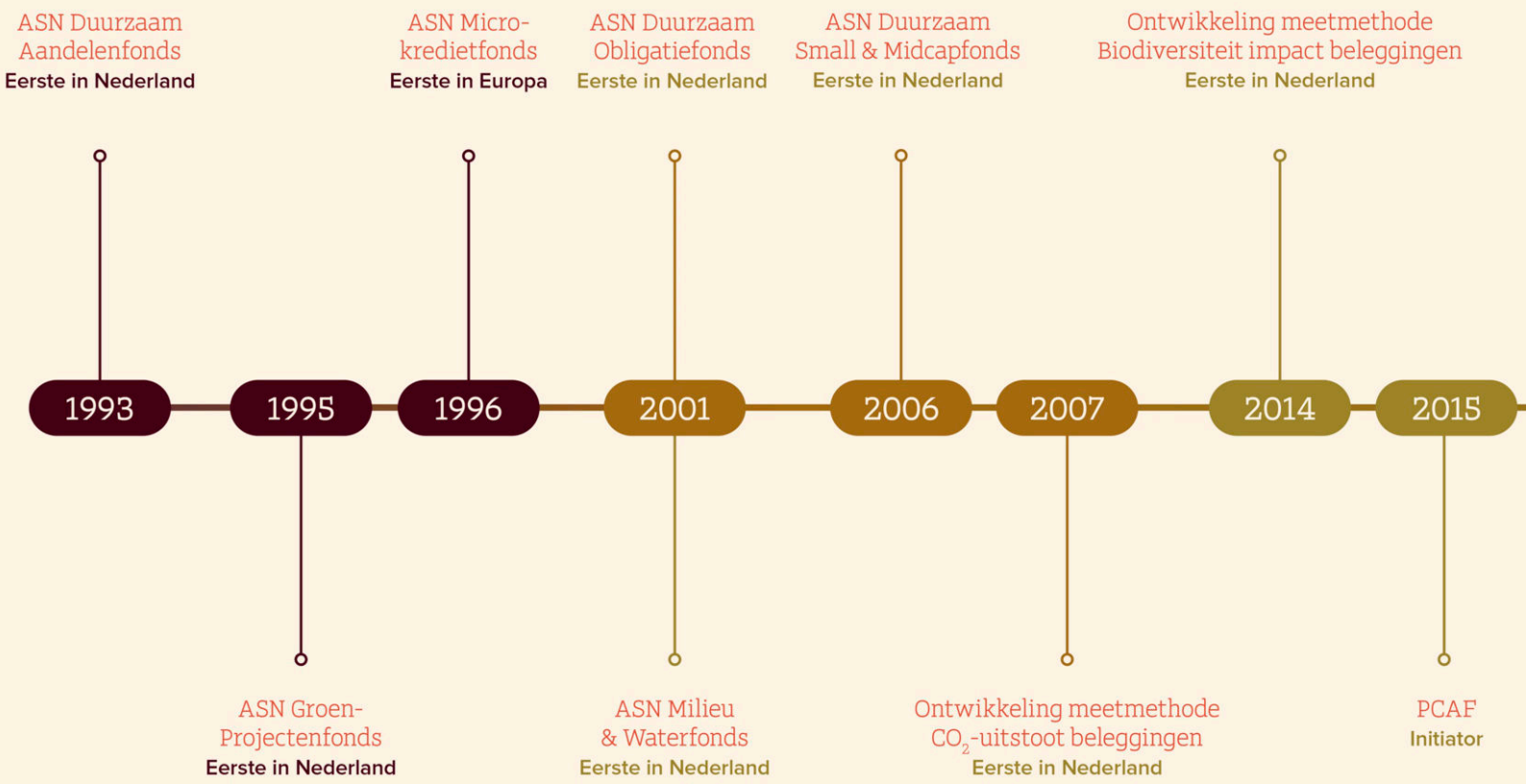

1 Verslag van de beheerder

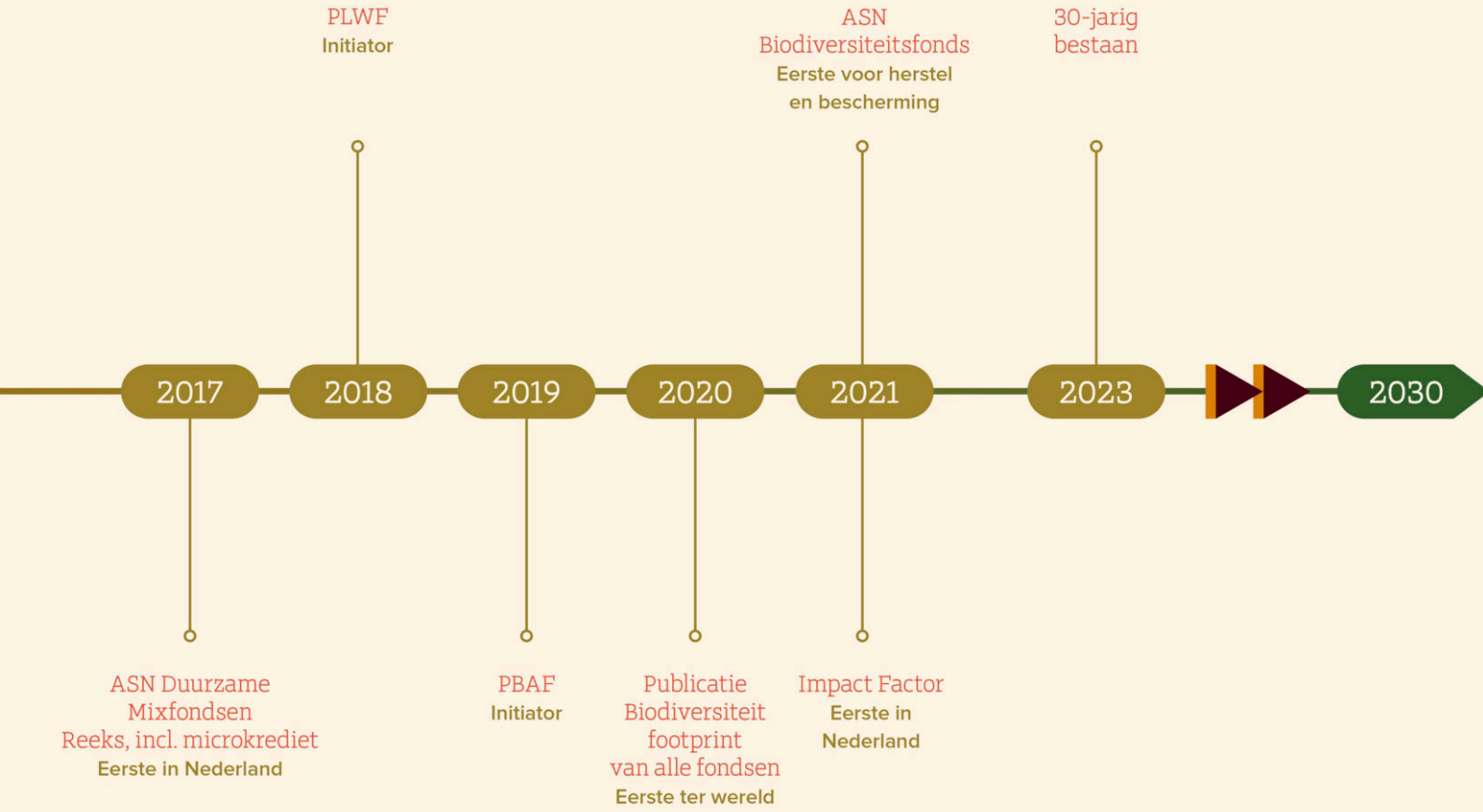

1.1 Opzet en opdracht van de fondsen

ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. is een open-end beleggingsinstelling die is opgezet volgens een paraplustructuur. Dit houdt in dat het aandelenkapitaal is onderverdeeld in verschillende series aandelen (de fondsen). Elk fonds heeft zijn eigen duurzame beleggingsdoelstelling(en), beleggingsbeleid en een kenmerkend rendements- en risicoprofiel dat daarmee samenhangt. ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. bestaat per 31 december 2023 uit zeven subfondsen: ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief, ASN Duurzaam Mixfonds Defensief, ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal, ASN Duurzaam Mixfonds Offensief, ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief, ASN Groenprojectenfonds en ASN Microkredietfonds. Alle fondsen zijn genoteerd aan Euronext Amsterdam, segment Euronext Fund Services.

De fondsen als zodanig hebben geen rechtspersoonlijkheid; het vermogen is van een en dezelfde rechtspersoon: ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. De fondsen van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. beleggen het vermogen van de vennootschap in fondsen voor gemene rekening, zogenaamde beleggingspools (pools). In de pools vindt de feitelijke uitvoering van het beleggingsbeleid plaats. De ASN Duurzame Mixfondsen beleggen tevens in de UCITS-fondsen. ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB), handelend onder de handelsnaam ASN Impact Investors, vormt de statutaire directie van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. en bepaalt het beleggingsbeleid van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V., ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., ASN Biodiversiteitsfonds N.V. en de pools. ASN Impact Investors treedt eveneens op als AIF-beheerder van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V., ASN Biodiversiteitsfonds N.V. en de pools, en als UCITS-beheerder van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. ASN Impact Investors staat als (AIF- en UCITS-)beheerder onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

Alle fondsen (zowel AIF als UCITS) en elke beleggingspool hebben op hun beurt specifieke doelstellingen en een eigen beleggingsbeleid. Voor alle fondsen en pools geldt dat ze alleen kunnen beleggen in overheden, ondernemingen, projecten of instellingen die zijn toegelaten tot het ASN Beleggingsuniversum. De ASN Groenprojectenpool financiert hoofdzakelijk projecten op het gebied van duurzame energie en decentrale energievoorzieningen. Dat doet de pool via onderhandse leningen aan ondernemingen, overheden en non-profit-instellingen. Minimaal 70% van de projecten kwalificeert als groenproject volgens de Regeling groenprojecten van de Nederlandse overheid. De ASN Microkredietpool verstrekt onderhandse leningen aan en verwerft aandelen in microfinancieringsinstellingen (MFI's). Groenprojecten en MFI's worden toegelaten tot het ASN Beleggingsuniversum op voorwaarde dat zij voldoen aan sectorspecifieke duurzaamheidscriteria.

De UCITS-fondsen beleggen in beursgenoteerde aandelen, luidend in verschillende valuta's, of in staatsobligaties en in groene en sociale obligaties. Overheden en beursgenoteerde ondernemingen komen in aanmerking voor het ASN Beleggingsuniversum op voorwaarde dat zij voldoen aan de ASN-duurzaamheidscriteria.

Gebruik van derivaten

Het gebruik van derivaten is onder strikte voorwaarden toegestaan: het instrument wordt alleen ingezet om risico's te beheersen en heeft betrekking op een onderliggende waarde die in bezit is. Daarnaast dienen tegenpartijen minimaal van *investment grade*-kwaliteit (beleggingen met een relatief goede kredietwaardigheid) te zijn. Derivaten worden alleen gebruikt in de ASN Microkredietpool.

Geen securities lending

Wij maken geen gebruik van *securities lending* (het uitlenen van effecten aan andere financiële instellingen tegen een vergoeding).

Corporate governance

ASN Duurzame Deelnemingen N.V. (ADD) is 100%-aandeelhouder van ASN Impact Investors en houder van een prioriteitsaandeel in ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. Dat prioriteitsaandeel geeft bijzondere bevoegdheden bij bijvoorbeeld de benoeming van bestuurders, statutenwijziging en ontbinding van de vennootschap.

ASN Impact Investors vormt de directie van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. Werkzaamheden van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. worden uitgevoerd door werknemers van ASN Impact Investors en door verschillende uitbestedingspartijen, waaronder de Volksbank N.V. (de Volksbank). De Volksbank is 100%-aandeelhouder van ADD. ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. heeft zelf geen medewerkers in dienst.

De corporate-governancestructuur van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V is ingericht met een raad van commissarissen (RvC). De RvC heeft de taak toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken in de vennootschap, ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. De RvC staat de directie met raad terzijde. Bij de vervulling van deze taak richt de RvC zich naar het belang van de vennootschap zonder daarbij het belang van de aandeelhouders, de medewerkers en de maatschappij uit het oog te verliezen. In aanvulling op de statuten en de Corporate Governance Code

zijn de taken en verantwoordelijkheden van de RvC vastgelegd in het Reglement voor de Raad van Commissarissen van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.

Interne organisatie ASN Impact Investors

De dagelijkse leiding van ASN Impact Investors is in handen van drie bestuurders. De bestuurder Sales & Portfoliomanagement staat aan het hoofd van de afdelingen Marketing & Sales en Portfoliomanagement, de afdeling Risicomanagement & Compliance wordt aangestuurd door de bestuurder Risicomanagement & Compliance en de bestuurder Reporting & Productmanagement is verantwoordelijk voor de afdelingen Reporting en Productmanagement. In totaal waren er per 31 december 2023 38,4 fte werkzaam bij ASN Impact Investors. Hoewel ASN Impact Investors feitelijk als werkgever fungeert, zijn de werknemers formeel in dienst van de Volksbank. Bij het uitvoeren van zijn taken maakt ASN Impact Investors ook gebruik van verschillende uitbestedingspartijen. Omdat ASN Impact Investors eindverantwoordelijk is, monitoren en evalueren wij deze uitbestedingspartijen voortdurend.

Algemene vergadering van aandeelhouders

Op vrijdag 28 april 2023 vond in Den Haag de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van de vennootschap plaats. In het halfjaarbericht 2023 is hiervan verslag gedaan.

De notulen en stemuitslagen staan vermeld op de website www.asnimpactinvestors.com onder *Nieuws* of kunnen anders worden opgevraagd bij ASN Impact Investors via telefoonnummer 070-356 93 33 of per e-mail: info@asnimpactinvestors.com.

1.2 Fondsdocumentatie

De wijzigingen die hebben plaatsgevonden in de verslagperiode, zijn verwerkt in de Essentiële-informatiedocumenten (Eid) en het prospectus van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. Deze documenten vindt u op www.asnimpactinvestors.com onder *Documenten*.

1.3 Wijziging wet- en regelgeving

In 2023 vonden de volgende ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving plaats die voor ASN Impact Investors met name relevant waren.

SFDR

Sinds 10 maart 2021 is de Europese verordening Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) van toepassing. Deze verordening stelt eisen aan openbaarmaking over duurzaamheid door deelnemers van financiële markten. Beheerders moeten onder meer informatie over duurzaamheid opnemen in de prospectussen van hun fondsen, zodat inzichtelijk wordt in hoeverre deze duurzaam zijn. In 2021 hebben wij de eerste vereisten (Level 1) tijdig geïmplementeerd. Alle ASN Beleggingsfondsen zijn hierbij geclassificeerd als zogeheten artikel 9-producten, omdat zij zich specifiek richten op het behalen van een duurzaamheidsdoel.

In 2022 hebben wij de nadere vereisten (Level 2) geïmplementeerd, waarmee wij voldoen aan de technische standaarden die per 1 januari 2023 gelden. Hierbij hebben wij voor alle ASN Beleggingsfondsen de SFDR artikel 9-classificatie gehandhaafd. Het wettelijke sjabloon voor duurzame beleggingsinformatie (de “SFDR RTS Template”) bevat een nadere toelichting op de duurzame beleggingsdoelstelling en is voor elk fonds als bijlage toegevoegd aan het prospectus. Per 30 december 2022 hebben wij het aangepaste prospectus gepubliceerd. Daarnaast zijn er publicaties over onze duurzaamheidsaanpak opgenomen op onze website.

In het eerste kwartaal van 2023 hebben we op fondsniveau periodieke rapportages met een terugblik op het voorgaande jaar opgesteld en als bijlagen toegevoegd aan het jaarverslag over 2022. Op 30 juni 2023 publiceerden wij onze eerste PAI-tabel op entiteitsniveau. Vanuit de SFDR zijn wij verplicht deze tabel voortaan jaarlijks te publiceren. Principal Adverse Impacts (PAI’s) zijn in de SFDR gedefinieerd als de ‘belangrijkste ongunstigste effecten op duurzaamheidsfactoren’. Het betreft hier de meest belangrijke nadelige gevolgen van beleggingen voor het milieu en de maatschappij. Voor de berekening van de PAI’s is gebruik gemaakt van de meest actuele duurzaamheidsdata van externe dataleveranciers, maar halverwege het jaar was nog niet voor alle door de SFDR voorgeschreven indicatoren duurzaamheidsdata beschikbaar. Vanwege de door ons betreurde toevoeging van fossiel gas en kernenergie aan de EU Taxonomie is er behoefte aan meer transparantie en zijn de SFDR RTS Templates aangepast. ASN Impact Investors heeft deze aangepaste templates vóór de deadline van 1 september 2023 in gebruik genomen en gepubliceerd.

Op 4 december hebben de Europese Toezichthoudende Autoriteiten het finale rapport met voorstellen voor het aanpassen van de SFDR RTS gepubliceerd. Vanwege de mogelijke wijzigingen aan de SFDR RTS Template blijft ASN Impact Investors de ontwikkelingen nauwgezet volgen.

Taxonomie

Op 2 juli 2020 is de Europese verordening Taxonomy Regulation (TR) in werking getreden. Deze verordening biedt onder meer een uniforme classificatie om te bepalen in hoeverre economische activiteiten ecologisch duurzaam zijn. Met ingang van 1 januari 2022 zijn de eerste transparantieverplichtingen uit de TR van toepassing. De meeste ASN Beleggingsfondsen moeten voldoen aan de transparantieverplichtingen voor fondsen welke zijn opgenomen in de SFDR RTS Templates. De transparantieverplichtingen voor ASN Impact Investors als fondshuis worden geconsolideerd in de duurzaamheidsverslaglegging van de Volksbank.

Wij staan achter de initiatieven om via wet- en regelgeving tot een normenkader te komen om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. Dit kan immers transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar een duurzame economie stimuleren. Wij kunnen ons echter niet conformeren aan de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de EU-taxonomie, oftewel de EU-lijst van duurzame economische activiteiten. Dit is niet in overeenstemming met de overtuigingen, visie en missie van ASN Impact Investors. Om deze reden en vanwege de onduidelijkheid rondom de EU-taxonomie hebben wij vooralsnog geen specifieke taxonomiedoelstelling vastgesteld.

Op 13 juni 2023 heeft de Europese Commissie wijzigingen aangenomen in gedelegeerde regelgeving bij de Taxonomieverordening (Level 2), waardoor de taxonomie wordt uitgebreid. Hierdoor kunnen economische activiteiten die bijdragen aan 1) duurzaam gebruik en bescherming van water en mariene hulpbronnen, 2) transitie naar circulaire economie, 3) preventie en bestrijding van verontreiniging en 4) bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen, nu ook taxonomy aligned zijn.

AMLR & AMLD6

Medio 2021 heeft de Europese Commissie een breed pakket gepubliceerd met nieuwe wetgevingsvoorstellen om misbruik van het financiële stelsel door witwassen en terrorismefinanciering verder te voorkomen. Dit pakket omvat onder meer een Europese Anti-witwasverordening (AMLR) en de zesde Europese Anti-witwasrichtlijn (AMLD6). Op 17 januari 2024 hebben de Raad van de Europese Unie en het Europees Parlement grotendeels politieke overeenstemming bereikt over het nieuwe wetgevingspakket. Terwijl de verordening een rechtstreekse werking heeft, moet de richtlijn binnen een bepaalde periode door de EU-lidstaten in de nationale wet- en regelgeving geïmplementeerd zijn. In Nederland zal hierdoor met name de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) worden gewijzigd. ASN Impact Investors is als beheerder onderworpen aan de Wwft. Bij het ASN Groenprojectenfonds en het ASN Microkredietfonds verstrekken wij namelijk leningen of verwerven wij aandelenbelangen, waarmee we een zakelijke relatie in de zin van de Wwft aangaan. Dit betekent onder meer dat wij voorafgaand klantonderzoek moeten verrichten en dat wij tijdens de relatie zowel klanten, rekeningen als transacties moeten monitoren. Wij blijven de ontwikkelingen daarom volgen, zodat wij de nieuwe wettelijke vereisten tijdig kunnen implementeren.

CSRD

In november 2022 heeft het Europees Parlement ingestemd met de EU-richtlijn Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). In deze richtlijn is opgenomen dat steeds meer bedrijven verplicht worden om te rapporteren over hun impact op de mens en het klimaat. De nieuwe vereisten beogen meer transparantie over en een betere kwaliteit van duurzaamheidsinformatie te bereiken. De richtlijn is een uitbreiding van de bestaande Europese richtlijn voor duurzaamheidsverslaglegging, de Non-Financial Reporting Directive (NFRD). De CSRD gaat vanaf 1 januari 2024 gelden voor bedrijven die nu vallen onder de NFRD en vanaf 2025 voor grote bedrijven die daar nog niet onder vallen. De CSRD is niet van toepassing op de ASN Beleggingsfondsen. De fondsen zijn al onderworpen aan de SFDR, waarin vereisten voor het verstrekken van duurzaamheidsinformatie zijn opgenomen. Daarnaast wordt ASN Impact Investors als fondshuis onder CSRD geconsolideerd in de duurzaamheidsverslaglegging van de Volksbank.

AIFMD II

Eind 2021 heeft de Europese Commissie een ontwerpvoorstel gepubliceerd voor herziening van de Europese richtlijn AIFMD. Het voorstel brengt diverse wijzigingen met zich mee die onder meer betrekking hebben op vergunningen, liquiditeitsmanagement, bewaring, uitbesteding en openbaarmaking aan beleggers. Daarnaast is voorgesteld om strengere eisen te stellen aan beleggingsfondsen die leningen verstrekken. Voorts was de Commissie van mening dat een aantal kwesties die in de AIFMD-beoordeling naar voren kwamen, even relevant waren voor de activiteiten van icbe's. Als gevolg hiervan heeft zij voorgesteld beide richtlijnen te wijzigen, om hun vereisten beter op elkaar af te stemmen.

Op 19 juli 2023 is tijdens de laatste triloog tussen de Raad van de Europese Unie, de Europese Commissie en het Europees Parlement politieke overeenstemming bereikt over herziening van de AIFMD en onderdelen van de UCITS-richtlijn. Naar verwachting worden de definitieve teksten in de eerste helft van 2024 gepubliceerd. Zodra de herziene richtlijnen in werking zijn getreden, moeten EU-lidstaten deze binnen 24 maanden in hun eigen nationale wet- en regelgeving implementeren.

Aangezien ASN Impact Investors zowel over een AIFM-vergunning als ook over een vergunning voor het beheren van icbe's beschikt en tevens fondsen beheert die leningen verstrekken, blijven wij de ontwikkelingen rondom de AIFMD II nauwgezet volgen.

Retail Investment Strategy

Op 24 mei 2023 heeft de Europese Commissie haar finale versie gepubliceerd van de Retail Investment Strategy (RIS). De RIS is bedoeld om de positie en de bescherming van Retailbeleggers binnen de EU te verbeteren, waarbij openbaarmaking en value for money belangrijke uitgangspunten zijn. Vanwege de voorgestelde wijzigingen in AIFMD, UCITS en PRIIPs blijft ASN Impact Investors de ontwikkelingen nauwgezet volgen.

1.4 Fondskosten

Wij brengen per fonds een percentage in rekening om de dagelijkse werkzaamheden te vergoeden. Dit percentage kan per fonds verschillen. Deze fondskosten worden op beursdagen gereserveerd en ten laste gebracht van het fondsvermogen. De fondskosten worden iedere maand achteraf in rekening gebracht.

Uit deze vergoeding betalen we de kosten die samenhangen met het beheer van het fonds. De verschillende kosten die hieronder vallen, zijn gedefinieerd in het prospectus. De partijen waaraan het vermogensbeheer van de fondsen is uitbesteed, ontvangen van ons geen prestatiebeloning (performance fee) uit de fondsen. Dit past bij het uitgangspunt dat onze beleggingen een duurzame wereld bevorderen en niet enkel of primair gericht zijn op het behalen van het hoogst mogelijke financiële rendement.

Lopendekostenfactor

De lopendekostenfactor (LKF) geeft de kosten weer als percentage van het gemiddelde fondsvermogen; rente en transactiekosten worden hierin niet meegenomen. De LKF wordt achteraf en conform de voorgeschreven methode berekend. Bij berekening van de LKF wordt het gemiddelde fondsvermogen bepaald op basis van de frequentie waarmee de intrinsieke waarde of *net asset value* (NAV) van het fonds wordt afgegeven. Alle NAV's die gedurende het jaar worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's. Voor 2023 was de LKF van de fondsen als volgt:

	LKF (op jaarbasis)	
	01-01-2023 t/m 31-12-2023	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	0,91%	0,91%
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	0,91%	0,90%
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	0,91%	0,90%
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	0,91%	0,90%
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	0,90%	0,90%
ASN Groenprojectenfonds	1,00%	1,00%
ASN Microkredietfonds	2,33%	2,34%

Het percentage fondskosten van de vijf ASN Duurzame Mixfondsen bedraagt 0,90%. De vijf ASN Duurzame Mixfondsen beleggen in de UCITS-fondsen en de ASN Microkredietpool. Wij brengen fondskosten in rekening bij de UCITS-fondsen, zoals uiteengezet in het prospectus van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. dat is gepubliceerd op de website. Het percentage van de fondskosten van de ASN Duurzame Mixfondsen bestaat uit een combinatie van 1) fondskosten met betrekking tot de belegging in de ASN Microkredietpool; deze brengen wij rechtstreeks aan de ASN Duurzame Mixfondsen in rekening, en 2) fondskosten die wij bij de UCITS-fondsen in rekening brengen en die in de intrinsieke waarde van de UCITS-fondsen zijn verwerkt. De fondskosten worden dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van (een gedeelte van) het percentage op jaarbasis dat in de bovenstaande tabel is opgenomen, en het vermogen van het fonds per dagultimo.
Wij brengen de fondskosten iedere maand achteraf in rekening bij het fonds. Daarbij nemen we de fondskosten in aanmerking die we bij de UCITS-fondsen in rekening brengen, en die als indirecte kosten ten laste van het fondsvermogen komen. Op deze manier wordt er nooit meer ten laste van het fondsvermogen van een fonds gebracht dan het percentage dat in het prospectus onder fondskosten is vastgelegd voor het betreffende fonds. Eventuele overschrijdingen of onderschrijdingen van bovenstaande percentages bij een fonds worden iedere maand achteraf met het betreffende fonds verrekend. Dit kan op dat moment een marginaal positief of negatief effect hebben op de intrinsieke waarde van dat fonds.

Het percentage fondskosten van het ASN Groenprojectenfonds en het ASN Microkredietfonds is volgens het prospectus respectievelijk 1,00% en 2,30%. De daadwerkelijke LKF's kunnen verhoogd worden met bepaalde kosten die in de onderliggende pools worden verantwoord.

1.5 In- en uitstroom ASN Beleggingsfondsen

De ASN Beleggingsfondsen (AIF en UCITS) zijn beursgenoteerd en worden onder andere aangeboden via ASN Bank. Ook andere banken en adviseurs (distributiepartners) kunnen de fondsen aanbieden aan hun klanten. De marketingactiviteiten van de ASN Beleggingsfondsen richten zich vooral op de distributiepartners en hebben tot doel de distributiepartners te informeren over de duurzaamheid, het beleggingsbeleid en de financiële prestaties van de fondsen.

Het vermogen van de AIF Beleggingsfondsen steeg in 2023 met € 188 miljoen naar € 2.168 miljoen. De stijging van het fondsvermogen werd voor € 206 miljoen veroorzaakt door koersstijgingen, terwijl er € 18 miljoen uit de fondsen stroomde doordat beleggers per saldo uitstapten.

De uitstroom van per saldo € 18 miljoen kwam voor € 25 miljoen voor rekening van het ASN Groenprojectenfonds en voor € 20 miljoen voor rekening van het ASN Microkredietfonds. Hier tegenover stond een instroom bij de ASN Duurzame Mixfondsen van € 27 miljoen.

1.6 Ontwikkelingen AIF-beheerder

ASN Impact Investors is aangesteld als AIF-beheerder van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. en de pools en heeft de vergunning als bedoeld in artikel 2:65 van de Wft. In die hoedanigheid beheert ASN Impact Investors het vermogen van de AIF-fondsen en de pools. Hieronder wordt verstaan het beleggen en herbeleggen van gelden binnen de kaders van het beleggingsbeleid dat ASN Impact Investors heeft vastgesteld. Daarnaast is ASN Impact Investors verantwoordelijk voor het risicobeheer van de verschillende AIF-fondsen en pools en voor alle andere taken die een AIF-beheerder dient te verrichten.

De directie van ASN Impact Investors bestaat uit drie personen. San Lie is directievoorzitter en verantwoordelijk voor Marketing & Sales en Portfoliomanagement. Met ingang van 1 januari 2023 heeft Stephan Langen zijn rol van hoofd Portfoliomanagement overgenomen, zodat de heer Lie zich volledig kan richten op zijn bestuurstaken. Ro Dielbandhoesing is directeur Risicomanagement & Compliance en tevens verantwoordelijk voor juridische en fiscale aangelegenheden. Dirk-Jan Stam is directeur Reporting & Productmanagement.

Per 25 september 2023 is BNP Paribas S.A. Netherlands Branch door ASN Impact Investors aangesteld als bewaarder. BNP Paribas heeft de werkzaamheden overgenomen van CACEIS Bank S.A. Netherlands Branch. BNP Paribas is tevens de fondsadministrateur. Door het samenvoegen van de bewaardiensten en de fondsadministratiediensten bij één partij verwacht ASN Impact Investors een verbetering in efficiëntie en een verlaagde complexiteit van de dienstverlening.

De rol van listing agent, paying agent en fund agent wordt met ingang van 25 september 2023 door ING Bank N.V. verricht. ING Bank N.V. heeft de werkzaamheden overgenomen van CACEIS Bank S.A. Netherlands Branch.

De aandelen van de ASN beleggingsfondsen worden momenteel uitsluitend verhandeld via Euronext Fund Services (EFS). Om het voor professionele beleggers mogelijk te maken dat zij aandelen in de ASN beleggingsfondsen rechtsreeks kunnen aan- en verkopen zonder handel via EFS, is ASN Impact Investors voornemens om een transfer agent aan te stellen. Ook biedt het prospectus van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. sinds 4 maart 2024 de mogelijkheid om aparte shareclasses voor professionele beleggers aan te bieden.

Naast de AIFMD-vergunning beschikt ASN Impact Investors over een UCITS-vergunning. Hiermee voert ASN Impact Investors het UCITS-beheer over ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

1.7 Ontwikkelingen in de verslagperiode

SFDR

Gedurende 2023 is gewerkt aan de verdere implementatie van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Voor alle ASN beleggingsfondsen is, door hun duurzame beleggingsdoelstelling, de artikel 9-classificatie in de betekenis van SFDR gehandhaafd. Per 30 juni 2023 publiceerden wij de eerste PAI-Tabel op entiteitsniveau. Op 31 augustus 2023 publiceerden wij de geactualiseerde versies van het model voor de precontractuele informatieverschaffing voor financiële producten als bedoeld in artikel 9 van de SFDR voor de fondsen. Beschikbaarheid van betrouwbare data blijft een uitdaging om over de voortgang van de realisatie van de duurzame doelstellingen te rapporteren.

Om structureel te voldoen aan de rapportageverplichtingen voortkomend uit SFDR is binnen ASN Impact Investors een project gestart waarmee een datawarehouse wordt ingericht. Hiermee worden bestaande processen verder geautomatiseerd en de dataverwerkingscapaciteit uitgebreid.

Impact report
Op 17 mei 2023 publiceerden wij ons derde Impact Report. In dit verslag blikken we terug naar welke impact we in 2022 maakten en hoe we de voorlopers versnelden. Dit Impact Report maakt ook duidelijk hoe veel er nog te doen is op weg naar 2030 en daarna.

ASN Groenprojectenfonds
Met ingang van 20 maart 2023 pasten wij het beleggingsbeleid van het ASN Groenprojectenfonds aan zodat het fonds ook ten behoeve van liquiditeitsdoeleinden vreemd vermogen kan aantrekken. Tot 20 maart 2023 mocht het ASN Groenprojectenfonds, via de ASN Groenprojectenpool, alleen vreemd vermogen aantrekken (tot maximaal 20% van het fondsvermogen) voor beleggingen, teneinde snel te kunnen reageren op eventuele beleggingsmogelijkheden. Omdat het fonds daarnaast ook een doorlopende liquiditeitsbehoefte heeft om dagelijkse toe- en uittreding van beleggers via de beurs te faciliteren, kan vreemd vermogen nu ook worden gebruikt voor liquiditeit ten behoeve van in- en uitstroom van beleggers in het fonds.

Per 20 november 2023 waren wij genoodzaakt het ASN Groenprojectenfonds tijdelijk te sluiten voor aankoop van nieuwe aandelen door beleggers. We deden dit om te voorkomen dat de beleggingen in groenprojecten onder de zeventig procent van het fondsvermogen zouden dalen. Beleggers kunnen de aandelen in het ASN Groenprojectenfonds die zij in bezit hebben wel verkopen.

ASN Duurzame Mixfondsen
Met ingang van 25 september 2023 is het beleggingsbeleid van de ASN Duurzame Mixfondsen gewijzigd met als doel de herbalancering, dit is het terugzetten van de beleggingen naar de doelwegingen, te flexibiliseren.

ASN Microkredietfonds
Per 25 september 2023 wijzigde ook het beleggingsbeleid van het ASN Microkredietfonds ter verbetering van het liquiditeitenbeheer. Om kortlopende beleggingen in het kader van het liquiditeitenbeheer beter te kunnen spreiden zijn de mogelijkheden voor het beleggen van liquide middelen uitgebreid. Ook wijzigde het percentage van vreemd vermogen dat het fonds kan aantrekken van 10% naar 15%.

Oorlogen en geopolitieke onrust
Oorlogen en geweld kennen alleen maar verliezers. De aanhoudende oorlog in Oekraïne en de oorlog in Israël en de Palestijnse gebieden zijn hier het bewijs van. Velen zijn naast hun dierbaren ook de veiligheid van een eigen leefomgeving kwijtgeraakt. Dit gaat gepaard met een aanzienlijke vluchtelingenstroom. Mede door toepassing van onze duurzaamheidscriteria beleggen geen van de fondsen in gesanctioneerde bedrijven of instellingen. Hierdoor zijn wij niet geconfronteerd met stranded assets (beleggingen c.q. bezittingen die in dit geval ingevolge sanctiewetgeving worden bevroren en daarmee ‘gestrand’ zijn). Blootstelling aan bedrijven of instellingen in Israël of de Palestijnse gebieden is zeer beperkt. De monitoring van naleving van sanctiewetgeving is door ASN Impact Investors en relevante uitbestedingspartijen geïntensiveerd.

De onrust elders in de wereld heeft ook zijn weerslag in de Nederlandse maatschappij. Op basis van onze duurzame principes, waaronder mensenrechten, hechten wij aan een vreedzame dialoog om ons te verbinden met respect voor mens, milieu en klimaat.

1.8 Duurzaam beleggingsbeleid
De ASN Beleggingsfondsen investeren in duurzame ontwikkeling. Duurzaamheid is verankerd in onze missie en visie en vastgelegd in ons duurzaamheidsbeleid. Uitgangspunt voor het beleggingsproces is het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. Dat zorgt ervoor dat de fondsen uitsluitend beleggen in economische activiteiten die geen ernstige nadelige gevolgen hebben voor mens en milieu, en praktijken op het gebied van goed bestuur volgen. Dit beleid richt zich op een brede selectie van duurzaamheidsfactoren, en met name de drie pijlers: klimaat, biodiversiteit en mensenrechten. We behandelen in dit hoofdstuk de beleidsontwikkelingen en doelen voor de AIF- en de UCITS-fondsen.

Duurzame doelstellingen ASN Impact Investors

ASN Impact Investors heeft voor elke duurzaamheidspijler – klimaat, biodiversiteit en mensenrechten – een langetermijndoelstelling vastgesteld. Deze doelstellingen gelden voor alle ASN Beleggingsfondsen tezamen.

ASN Impact Investors heeft voor elke duurzaamheidspijler - klimaat, biodiversiteit en mensenrechten - een langetermijndoel-stelling vastgesteld

1. *Beyond net zero* in 2030

2. Netto positief effect op biodiversiteit in 2030

3. In 2030 heeft de kledingsector alle benodigde processen geïmplementeerd om een leefbaar loon voor werknemers in zijn keten mogelijk te maken.

Klimaat

De uitstoot van broeikasgassen, waaronder CO_2, veroorzaakt de huidige snelle opwarming van de aarde. Deze door menselijke activiteiten veroorzaakte klimaatverandering leidt tot extremer weer en steeds grotere maatschappelijke problemen. Financiële instellingen dragen bij aan de klimaatverandering doordat ze activiteiten financieren die gepaard gaan met uitstoot van broeikasgassen, zoals elektriciteitscentrales draaiende op fossiele grondstoffen, industrie, transport en grootschalige landbouw en veeteelt.

Beyond net zero

ASN Impact Investors wil de klimaatverandering zoveel mogelijk beperken en binnen veilige grenzen houden. In 2018 hebben wij daarom het doel gesteld dat de totale investeringen van ASN Impact Investors in 2030 klimaatpositief zijn. In 2022 hebben we besloten de term klimaatpositief te vervangen door *beyond net zero*.

De investeringsmogelijkheden om een positieve impact op het klimaat te hebben zijn nog minimaal. Ook zijn de meetmethodes om de positieve impact van investeringen te meten nog in ontwikkeling. Wij rapporteren daarom in dit verslag niet alleen over onze beyond net zero-doelstelling, maar ook nog over de voortgang van de doelstelling dat alle beleggingen van ASN Impact Investors in 2030 per saldo klimaatneutraal zijn.

ASN Impact Investors is klimaatneutraal als de omvang van de emissies gelijk is aan of kleiner is dan de vermeden emissies. Investeringen die CO_2 uit de lucht halen, dragen bij aan het beyond net zero-doel. Door de vermeden emissies te delen op de uitgestoten emissies, berekenen we het percentage 'klimaatneutraal'. De emissies die uit de lucht zijn gehaald, delen we op de uitgestoten emissies. De uitkomst geeft het beyond net zero-percentage weer.

Klimaatimpact

Van al onze beleggingen berekenen we de uitstoot of vermeden uitstoot.

Veranderingen CO_2-rapportage in 2023 ten opzichte van 2022

Wijziging methodiek ASN Microkredietfonds

Voor het berekenen van de impact op het klimaat van het ASN Microkredietfonds maken we gebruik van het Joint Impact Model (JIM). Het JIM is volledig conform de methodiek van het Platform Carbon Accounting Financials (PCAF). ASN Impact Investors gebruikt PCAF om de CO_2-impact van zijn fondsen te meten. De CO_2-emissies voor scope 1, 2 en 3 van microkredietinstellingen worden berekend op basis van de financiële sector van een land. De gefinancierde activiteiten worden hierin niet meegenomen. Naar aanleiding van wetgeving, de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR), constateren we dat de huidige impact berekening van het ASN Microkredietfonds niet voldoet. Wij hebben daarom in overleg met onze adviseur Triple Jump besloten de inputwaarden aan te passen. Vanaf nu rapporteren wij de CO_2-emissies van de financiële instelling en de CO_2-emissies op basis van de sectorverdeling van het land waarin de financiële instelling zich bevindt. Op deze manier vindt een zo goed mogelijke schatting plaats van de gefinancierde activiteiten van de eindklanten van de financiële instelling. Sectoren die ASN Impact Investors uitsluit worden niet in de cijfers meegenomen. We verwachten in 2024 een verdere verbetering van de inputwaarden. De wijziging van de inputwaarden heeft ervoor gezorgd dat de CO_2-uitstoot van ASN Impact Investors met 120.502 ton is toegenomen.

Wijziging methodiek staatsobligaties ASN Duurzaam Obligatiefonds

We hebben ook een wijziging doorgevoerd in de methodiek voor het berekenen van de impact van staatsleningen. Het Platform Carbon Accounting Financials heeft de wijziging voorgesteld, wij volgen deze wijziging. De berekening van de impact van staatsleningen betrof voorheen de goederen en diensten die overheden kopen. Deze methode was geen goede weergave van de emissies die toegerekend worden aan een overheid. Emissies als gevolg van subsidies aan bedrijven worden bijvoorbeeld niet meegenomen. Ook werden de toegerekende emissies beïnvloed door de grootte van de staatsschuld. Vanaf 2023 berekenen wij daarom ook de emissies van landgebruik, land gebruik verandering en bosbouw in een land. Deze methodiek wijziging heeft ervoor gezorgd dat de CO_2-uitstoot van ASN Impact Investors met 117.885 ton is toegenomen.

Wijziging methodiek en correctie data ASN Biodiversiteitsfonds

We hebben de CO_2-opname moeten corrigeren omdat deze emissiefactoren alleen bestonden uit de opslag van biomassa en niet uit CO_2 opslag welke wij meten onder de PCAF-methodiek. Tevens is er een methodiek ontwikkeld voor een aantal investeringen om de contributie aan CO_2-uitstoot, vermeden CO_2-uitstoot en CO_2-opname om te rekenen naar een attributie. De wijziging van de inputwaarden heeft ervoor gezorgd dat de CO_2-uitstoot van ASN Impact Investors met 665 ton is afgenomen en dat de CO_2-opname met 15.947 is afgenomen.

CO_2-uitstoot 2022 AIF- en UCITS-fondsen in tonnen[1]	Uitstoot na wijzigingen	Vermeden uitstoot na wijzigingen	Opname na wijzigingen	Uitstoot voor wijzigingen	Vermeden uitstoot voor wijzigingen	Opname voor wijzigingen
ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.	834.710	-19.975		714.208	-19.975	
ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.	243.374	-176.016		54.364	-180.372	
ASN Biodiversiteitsfonds N.V.[2]	1.146	-217	-6.992	1.811	-217	-22.939
Totaal ASN Beleggingsfondsen	**1.079.230**	**-196.208**	**-6.992**	770.382	-200.546	-22.939
Percentage klimaatneutraal		18,2%		26%		
Percentage Beyond net zero[3]			0,6%			3%

1 *CO_2-uitstoot in tonnen is de uitstoot van een jaar.*

2 *PCAF bevat nog geen standaardmethodiek om CO_2-opname toe te rekenen aan investeringen. De juiste data om de CO_2-opname te berekenen ontbreken vaak. Om een begin te kunnen maken met sturing en rapportage hebben we een eerste globale inschatting gemaakt voor het ASN Biodiversiteitsfonds N.V. op basis van de gepubliceerde methodiek (https://beleggingsfondsen.asnbank.nl/fondsen/asn-biodiversiteitsfonds.html). Met deze resultaten krijgen we een eerste indruk van de mogelijkheden van dit fonds in relatie tot grote maatschappelijke problemen als klimaatverandering en tegengaan van biodiversiteitsverlies.*

3 *Het percentage beyond net zero toont het percentage van CO_2-opname van het ASN Biodiversiteitsfonds ten opzichte van de CO_2-uitstoot van de ASN Beleggingfondsen.*

Voortgang CO_2-doelstelling

De ASN Beleggingsfondsen zijn opgenomen in drie juridische entiteiten: ASN Beleggingsfondsen AIF N.V., dat de AIF-fondsen omvat, ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., dat de UCITS-fondsen omvat, en ASN Biodiversiteitsfonds N.V. Onderstaande tabel toont de realisatie van de doelstelling voor alle ASN beleggingsfondsen.

CO_2-uitstoot AIF- en UCITS-fondsen in tonnen[1]	Uitstoot 31-12-2023	Vermeden uitstoot 31-12-2023	Opname 31-12-2023	Uitstoot 31-12-2022	Vermeden uitstoot 31-12-2022	Opname 31-12-2022
ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.	796.851	-37.364		834.710	-19.975	
ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.	199.511	-180.434		243.374	-176.016	
ASN Biodiversiteitsfonds N.V.[2]	4.059	-56	-7.133	1.146	-217	-6.992
Totaal ASN Beleggingsfondsen	**1.000.421**	**-217.854**	**-7.133**	**1.079.230**	**-196.208**	**-6.992**
Percentage klimaatneutraal		21,8%			18,2%	
Percentage Beyond net zero[3]			0,7%			0,6%

1 *CO_2-uitstoot in tonnen is de uitstoot van een jaar.*

2 *PCAF bevat nog geen standaardmethodiek om CO_2-opname toe te rekenen aan investeringen. De juiste data om de CO_2-opname te berekenen ontbreken vaak. Om een begin te kunnen maken met sturing en rapportage hebben we een eerste globale inschatting gemaakt voor het ASN Biodiversiteitsfonds N.V. op basis van de gepubliceerde methodiek (https://beleggingsfondsen.asnbank.nl/fondsen/asn-biodiversiteitsfonds.html). Met deze resultaten krijgen we een eerste indruk van de mogelijkheden van dit fonds in relatie tot grote maatschappelijke problemen als klimaatverandering en tegengaan van biodiversiteitsverlies.*

3 *Het percentage beyond net zero toont het percentage van CO_2-opname van het ASN Biodiversiteitsfonds ten opzichte van de CO_2-uitstoot van de ASN Beleggingfondsen.*

De methodiek om de CO_2-impact van beleggingen en leningen te meten is doorlopend in ontwikkeling. De kwaliteit van de gebruikte data verbetert doorlopend. Daardoor is het mogelijk dat de berekende CO_2-impact in de toekomst (met terugwerkende kracht) wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.

Biodiversiteit

Biodiversiteit is de variatie aan levende organismen en de verscheidenheid aan relaties die zij met elkaar hebben in ecosystemen. Zij is een bron van welvaart die maar gedeeltelijk in geld is uit te drukken. Biodiversiteit heeft voor velen een intrinsieke waarde die voldoende is om haar bescherming te legitimeren. Biodiversiteit levert via ecosystemen diensten die voor mensen economische, esthetische, religieuze en culturele waarden hebben. Bijvoorbeeld de productie van zuurstof, waterzuivering, voeding, brandstoffen, grondstoffen, medicijnen, bescherming en recreatie.

Wereldwijd staat de biodiversiteit onder druk. Met onze manier van leven onttrekken we meer bronnen aan de natuur dan de natuur kan herstellen. Financiële instellingen dragen bij aan het verlies aan biodiversiteit doordat ze activiteiten financieren die bijvoorbeeld gepaard gaan met uitstoot van broeikasgassen, verandering van landgebruik, gebruik van chemicaliën en water zoals elektriciteitscentrales draaiende op fossiele grondstoffen, industrie, transport en grootschalige landbouw, bosbouw en veeteelt. Klimaatsverandering draagt voor een groot deel bij aan het verlies aan biodiversiteit. Daar staat weer tegenover dat een een diverse natuur kan helpen om de schadelijke effecten van klimaatverandering op te vangen.

Netto positief effect op biodiversiteit in 2030

ASN Impact Investors wil zich maximaal inspannen om een bijdrage te leveren aan het beschermen en verbeteren van biodiversiteit. Wij willen in 2030 een netto positief effect hebben op biodiversiteit met al het vermogen dat wij onder beheer hebben. Om dit te bereiken hebben we in 2021 een nieuw fonds gelanceerd: het ASN Biodiversiteitsfonds N.V. Dit fonds is gericht op herstel en bescherming van biodiversiteit.

In de ecosystemen die deze diensten leveren, bestaat een fragiele balans tussen de verschillende dier-, plant- en micro-organismen. Daarom is het belangrijk om biodiversiteit te beschermen. De bescherming van biodiversiteit en ecosystemen is dus niet alleen vanuit een morele overweging gewenst, maar ook vanuit economisch oogpunt noodzakelijk. Veel diensten en producten zijn immers sterk afhankelijk van biodiversiteit.

In het kader van ons biodiversiteitsdoel meten we onze invloed op biodiversiteit. Daarom hebben wij in samenwerking met de consultants Pre Sustainability en CREM een methode ontwikkeld. Deze methode, de Biodiversity Footprint for Financial Institutions (BFFI), geeft inzicht in de negatieve en positieve impact van onze beleggingen en financieringen op biodiversiteit.

Voortgang biodiversiteitsdoelstelling

De ASN Beleggingsfondsen zijn opgenomen in drie juridische entiteiten: ASN Beleggingsfondsen AIF N.V., dat de AIF-fondsen omvat, ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., dat de UCITS-fondsen omvat, en ASN Biodiversiteitsfonds N.V. Onderstaande tabel toont de realisatie van de doelstelling voor alle ASN beleggingsfondsen met uitzindering van het ASN Microkredietfonds. Voor dat fonds kunnen we nog geen impact op biodiversiteit meten.

Biodiversiteits footprint in hectare verlies of winst per jaar[1]	Negatieve impact 2023	Vermeden impact 2023	Positieve impact 2023	Negatieve impact 2022	Vermeden impact 2022	Positieve impact 2022
ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.	46.988	-1.444		51.435	-852	
ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.	366	-2.857		454	-2.925	
ASN Biodiversiteitsfonds N.V.	1.520	-5.791	-1.057	1.124	-4.415	-108
Totaal ASN Beleggingsfondsen	**48.874**	**-10.091**	**-1.057**	**53.013**	**-8.192**	**-108**
Percentage biodiversiteits positief			**2,2%**			**0,2%**

1 *De biodiversiteitsfootprint in hectare is de winst of verlies aan biodiversiteit in hectare van een jaar.*

De methodiek om de biodiversiteitsimpact van beleggingen en leningen te meten is doorlopend in ontwikkeling. De kwaliteit van de gebruikte data verbetert doorlopend. Daardoor is het mogelijk dat de berekende biodiversiteitsimpact in de toekomst (met terugwerkende kracht) wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.

Mensenrechten

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds en het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds beleggen in kledingbedrijven. De mixfondsen beleggen via het ASN Duurzaam Aandelenfonds en het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds in kledingbedrijven. Wie in een bedrijf belegt, kan middels aandeelhoudersvergaderingen en engagement invloed uitoefenen op beleid en operationele processen. De kledingbedrijven in het ASN Beleggingsuniversum voldoen aan onze duurzaamheidscriteria. Maar ze zorgen er nog niet voor dat textielwerkers een leefbaar loon ontvangen.

Wij willen dat kledingbedrijven zich bewuster worden van de structurele onderbetaling van de mensen die kleding maken. Ook willen we dat zij deze onderbetaling aanpakken en samen met andere stakeholders, zoals vakbonden en overheden, aan oplossingen werken. Dat is niet eenvoudig. Kledingbedrijven zelf betalen immers meestal de lonen niet; dat doen de toeleveranciers. Deze fabrieken willen concurrerend blijven in een competitieve markt; zij bieden prijzen die nauwelijks de kosten dekken en waarvan dus geen leefbaar loon kan worden betaald. Daarom heeft ASN Impact Investors een doelstelling voor leefbaar loon geformuleerd: in 2030 heeft de kledingsector alle benodigde processen geïmplementeerd om een leefbaar loon voor werknemers in zijn ketens mogelijk te maken.

Onderzoeken kledingbedrijven

Met het formuleren van de doelstelling voor leefbaar loon is ASN Impact Investors in 2016 gestart kledingbedrijven te onderzoeken door te meten of zij betaling van een leefbaar loon mogelijk maken. Daaruit bleek dat dit voor geen van de kledingbedrijven in het ASN Beleggingsuniversum het geval was. In 2017 en 2018 hebben wij, samen met het internationale accountantskantoor Mazars, de methodiek om leefbaar loon te meten geprofessionaliseerd. De methodiek sluit sindsdien beter aan bij de Guiding Principles for Business and Human Rights van de Verenigde Naties en het bijbehorende Reporting Framework. In 2020 hebben wij de methodiek verder ontwikkeld. Tot en met 2019 werden de bedrijven in vier categorieën ingedeeld, vanaf 2020 zijn het er vijf. We hebben de categorie *leading* opgedeeld in *advanced* en leading. Hierdoor kunnen we de leiders beter identificeren. In 2023 hebben we de vereisten voor het onderdeel *Assessing Impacts* aangepast. Voorheen lag de nadruk op het begrip van een bedrijf van de risico's die gepaard gaan met het niet betalen vaneen leefbaar loon. Nu ligt de nadruk meer op concrete informatie. Bijvoorbeeld: heeft het bedrijf zicht op het daadwerkelijke gat tussen het betaalde loon en een leefbaar loon op de productielocaties en wat zijn de plannen om dit gat te dichten. Mazars geeft jaarlijks een onafhankelijke assurance af waarin het vaststelt dat wij de methodiek zorgvuldig hebben toegepast. Ook in 2023 hebben wij deze assurance gekregen.

De eerste metingen die we deden, gingen vooral om de vraag: heeft het bedrijf beleid voor leefbaar loon? Met behulp van de huidige methodiek beoordeelden we ook de praktijk. We beantwoordden voor elk bedrijf acht vragen, zoals: in hoeverre integreert het bedrijf zijn beleid voor leefbaar loon in de bedrijfsvoering, wat is de impact hiervan op de textielwerkers en hoe transparant is het bedrijf erover? Antwoorden op deze vragen leidden tot de indeling van de bedrijven in vijf categorieën: van *embryonic* (het bedrijf doet niet of nauwelijks iets aan leefbaar loon), via *developing* (in ontwikkeling), *maturing* (de ontwikkeling vordert) en *advanced* (de ontwikkeling nadert haar voltooiing) naar *leading* (leidend). Puma heeft als enige bedrijf de leading categorie bereikt. Hennes & Mauritz en Adidas bevinden zich daar vlak

achter in de advanced categorie. De meeste bedrijven, acht in totaal, bevinden zich in de categorie maturing. Over het algemeen is er weinig vooruitgang geboekt bij deze bedrijven. Opvallend is dat Marks & Spencers is verslechterd en een categorie achteruit is gegaan. Asics, Marks & Spencers en Next bevinden zich nog in de developing fase. Kontoor is dit jaar niet onderzocht. De rapportage cyclus van het bedrijf wijkt af van onze onderzoekscyclus waardoor er geen nieuwe informatie beschikbaar is. Het bedrijf blijft daardoor in de developing fase.

Stappenplan leefbaar loon

Doelstelling voor leefbaar loon is dat alle kledingbedrijven zich in 2030 in de fase *leading* bevinden. Om deze doelstelling te behalen, heeft ASN Impact Investors een stappenplan gemaakt waarin is opgenomen welke voortgang de kledingbedrijven in de aanloop naar 2030 moeten realiseren. Dat stappenplan ziet er als volgt uit:

- 2021-2024: alle kledingbedrijven bevinden zich minimaal in fase *developing*.
- 2024-2027: alle kledingbedrijven bevinden zich mimimaal in fase *maturing*.
- 2027-2030: alle kledingbedrijven bevinden zich minimaal in fase *advanced*.

Als een kledingbedrijf niet voldoet aan de bovengenoemde eisen, zijn er twee opties:

1. We besluiten direct om de belegging in het desbetreffende bedrijf te verkopen.
2. We starten met intensief engagement. Als dit niet tijdig het gewenste effect heeft, verkopen we de belegging alsnog.

Realisatie doelstelling leefbaar loon 2023

Hieronder leest u de uitkomsten van de jaarlijkse meting die zijn verschenen in het Living Wage Report 2023 (pdf) (website ASN Bank https://www.asnbank.nl/over-asn-bank/duurzaamheid/mensenrechten/leefbaar-loon.html) , dat in oktober 2023 gepubliceerd is. De onderzoeksresultaten vormen een goede basis voor diepgaande discussies, ook over de ambities van bedrijven voor de toekomst. Naar aanleiding van het rapport en de individuele beoordelingen per bedrijf hebben we in 2023 met 12 kledingbedrijven in ons beleggingsuniversum gesproken. De overige bedrijven spreken we in 2024.

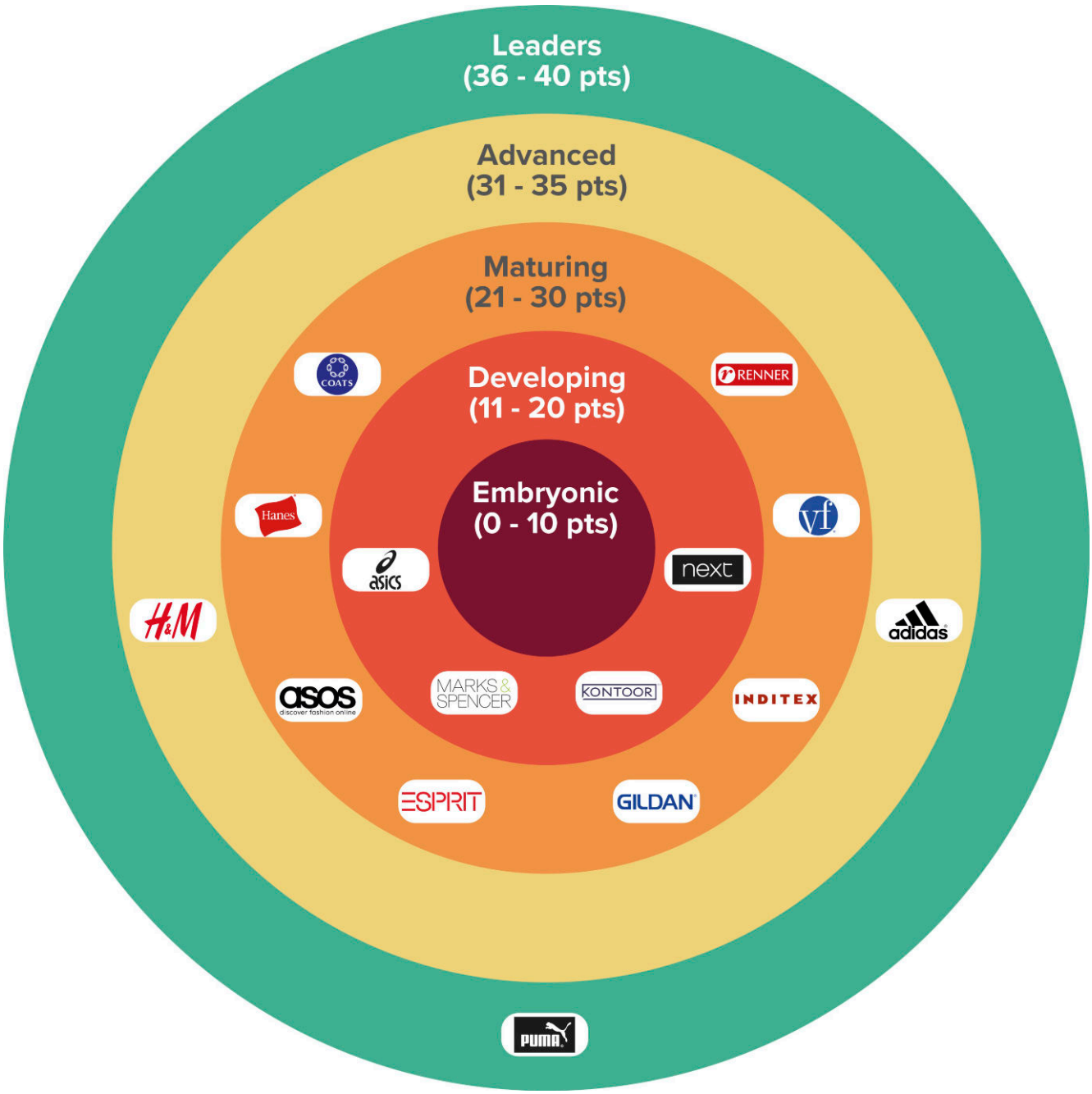

Wij voeren engagement met de bedrijven als deelnemer aan het Platform Living Wage Financials (PLWF), dat ASN Bank samen met Triodos IM en MN heeft opgericht. Inmiddels heeft het platform twintig leden, met een gezamenlijk belegd vermogen van € 6.580 miljard.

Ontwikkelingen duurzaam beleggingsbeleid

Wij streven naar een duurzame, rechtvaardige samenleving. Een samenleving waarin mensen vrij zijn hun eigen keuzes te maken, zonder dat dit ten koste gaat van anderen. Een samenleving zonder armoede, waarin iedereen onderwijs kan volgen en beschikt over goede huisvesting en gezondheidszorg.

Wij beleggen voor de fondsen uitsluitend in bedrijven, overheden, *green bonds*, microfinancieringsinstellingen en projecten die bijdragen aan een duurzame samenleving en die financieel solide zijn. Ons duurzaamheidsbeleid is vastgelegd in beleidsdocumenten. Deze bevatten de duurzaamheidscriteria voor de selectie van alle financieringen en beleggingen. Het beleid voor elke pijler van het duurzaamheidsbeleid – klimaat, biodiversiteit en mensenrechten – is uitgewerkt in een apart beleidsdocument. U vindt het volledige duurzaamheidsbeleid op onze website onder Duurzame keuzes.

In de verslagperiode hebben we het duurzaamheidsbeleid op zeven beleidsonderdelen aangepast of nieuw geformuleerd:

- **Stembeleid**
  We hebben stemrecht op de aandeelhoudersvergaderingen van de bedrijven waarin onze beleggingsfondsen beleggen. Wij maken gebruik van dit recht om bedrijven aan te zetten tot duurzamer beleid en duurzamere praktijken. We hebben onder het kopje maatregelen om consumenten te beschermen gewelddadige videospelletjes verwijderd. Er is geen eenduidig bewijs dat gewelddadige videospelletjes leiden tot gewelddadig gedrag. Ook heeft ASN Impact Investors geen bedrijven in het universum die betrokkenheid hebben bij de productie van gewelddadige videogames.
- **Circulair ondernemen**
  In het beleid circulair ondernemen beschrijven wij hoe wij circulariteit meenemen bij onze beleggingen en investeringen. Het beleid is geupdate. Zo hebben we beleid dat beschreven is in andere beleidsstukken is verwijderd. Verder hebben we de nadruk gelegd dat de voorkeur ligt bij hergebruik ten opzichte van recycling. Grondstoffen behouden op die manier zoveel mogelijk hun waarde.
- **Duurzame energie**
  In het beleid duurzame energie behandelen wij in welke duurzame energietechnieken wij kunnen beleggen of investeren en in welke juist niet of onder welke voorwaarden. Duurzame energietechnieken zijn technieken die duurzaam gebruikmaken van hernieuwbare energiebronnen. Het beleid is geupdate. We hebben een toelichting opgenomen over het gebruik van dwangarbeid bij de productie van zonnepanelen. Het uitsluitingscriterium voor mest vergisting is opgenomen en we hebben de criteria voor waterstof en accu's uitgewerkt en opgenomen.
- **Transport**
  In dit beleid beschrijven wat hoe wij bedrijven die zich bezighouden met vervoer van goederen en personen over land, water en door de lucht beoordelen. Ook bedrijven die in infrastructuur aanleggen en onderhouden rekenen wij tot de transportsector. En tot slot beoordelen wij ook de leveranciers van vervoersmiddelen en de fabrikanten van vervoersmiddelen. We hebben het beleid aangepast. Zo is de indeling gewijzigd, hebben we een criterium voor *least developed countries* opgenomen en zijn een aantal oude referenties vervangen of verwijderd. Voor onze eigen bedrijfsvoering zijn we gestart met een pilot voor zakelijk vliegen, deze is toegevoegd.
- **Bestuur**
  Goed bestuur is belangrijk omdat het leidt tot vertrouwen. Het gaat er dan om dat er goede processen zijn om de juiste beslissingen te nemen. We hebben het beleid aangepast met het opnemen van de due diligence richtlijnen. Ook hebben we een nieuw criterium toegevoegd die ingaat op de integratie van due diligence in de verantwoordelijkheden van het bestuur.
- **Dierenwelzijn**
  Een respectvolle omgang met dieren is belangrijk. In dit beleid benoemen we benoemen de keuzes die we maken om bij te dragen aan een respectvolle omgang met dieren en het verbeteren van dierenwelzijn in ons dierenwelzijnsbeleid. In deze update hebben we een aantal toevoegingen gedaan bij veehouderij criteria, gebaseerd op de Farm Animal Responsible Minimum Standards (FARMS). Deze bevatten bijvoorbeeld dierenwelzijnsrichtlijnen per diersoort voor genetica, huisvesting, pijnlijke ingrepen, transport en slacht. Bij aquacultuur hebben we een verwijzing toegevoegd naar de dierenwelzijnsstandaarden en de voorkeur voor gesloten aquacultuursystemen op land.
- **Landbouw**
  In het nieuw ontwikkelde landbouwbeleid beschrijven we hoe wij omgaan met investeringen in de landbouw. Het beleid gaat onder andere in op duurzaam landgebruik en voedselproductie in de primaire sector. Het beschrijft de relatie tussen landbouw en duurzaamheidspijlers mensenrechten, klimaat en biodiversiteit. Verder beschrijven we onze visie op landbouw en de kansen die wij zien binnen dit thema. Tot slot zijn onze duurzaamheidscriteria opgenomen en lichten we toe hoe we deze in de praktijk toepassen.

Toepassing duurzaamheidsbeleid

ASN Impact Investors past zijn duurzaamheidsbeleid toe op de beleggingen van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V., ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. en ASN Biodiversiteitsfonds N.V. De ASN Duurzame Mixfondsen beleggen onder meer in ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. We passen het duurzaamheidsbeleid toe op drie facetten: duurzaamheidsonderzoek en -selectie, engagement en stemmen.

Duurzaamheidsonderzoek en -selectie

De selectie van entiteiten voor het ASN Beleggingsuniversum is een grondig, zorgvuldig proces, dat is gebaseerd op gedegen duurzaamheidsonderzoek. Onder entiteiten verstaan we:

- bedrijven die nu tot het ASN Beleggingsuniversum behoren of daarvoor in aanmerking komen; uit de goedgekeurde bedrijven worden de beleggingen van de aandelenfondsen (ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds) gekozen;
- overheden die nu tot het ASN Beleggingsuniversum behoren of daarvoor in aanmerking komen; uit de goedgekeurde overheden worden de beleggingen van het ASN Duurzaam Obligatiefonds gekozen;
- *green bonds*, *social bonds* en *sustainable bonds* (groene, sociale en duurzame obligaties) die in aanmerking komen voor belegging door het ASN Duurzaam Obligatiefonds en ASN Biodiversiteitsfonds N.V.;
- leningen aan microfinancieringsinstellingen (MFI's) die in aanmerking komen voor belegging door de ASN Microkredietpool;
- financieringsprojecten die in aanmerking komen voor financiering door de ASN Groenprojectenpool.

Het team van analisten van het Expertise Centrum Duurzaamheid (ECD) van ASN Bank voert het duurzaamheidsonderzoek naar bedrijven, overheden en green, social en sustainable bonds uit in opdracht van ASN Impact Investors. Het gaat niet alleen om de selectie van nieuwe entiteiten; ECD beoordeelt ook of entiteiten die al zijn geselecteerd nog voldoen aan onze duurzaamheidscriteria. Goedgekeurde bedrijven worden minimaal eenmaal per vier jaar opnieuw beoordeeld op basis van onderzoek door ECD. Als uit specifieke informatie blijkt dat heronderzoek naar een bedrijf eerder moet plaatsvinden, wordt de 'doorlichting' vervroegd. De toetsing van overheden vindt eens per twee jaar plaats. Groene, sociale en duurzame obligaties, leningen aan MFI's voor de ASN Microkredietpool en financieringsprojecten voor de ASN Groenprojectenpool worden getoetst bij de toelating.

De analisten van ECD analyseren de verzamelde informatie. Deze analyses leiden tot een advies aan ASN Impact Investors. Dit advies wordt besproken in de Investeringscommissies.

Investeringscommissies

In de Investeringscommissie 1 van ASN Impact Investors, de investeringscommissie van de AIF-fondsen, hebben de volgende personen zitting: de desbetreffende portfoliomanager, de Hoofd Portfoliomanagement, andere relevante portfoliomanagers, de manager Duurzaamheid, de analist en de manager en/of directeur Risicomanagement en, in het geval van een equitydeal, de bestuurder Sales en Portfoliomanagement en de directeur Risicomanagement en Compliance. De Investeringscommissie 1 heeft de bevoegdheid te besluiten over investeringsvoorstellen voor de impactfondsen. De Investeringscommissie 1 kwam in 2023 ongeveer 65 maal bijeen.

In de Investeringscommissie 2 van ASN Impact Investors hebben de directeur Sales & Portfoliomanagement, het hoofd Portfoliomanagement, de manager ASN Biodiversiteitsfonds N.V., de manager SRI-fondsen en de manager Duurzaamheid stemrecht. De Investeringscommissie 2 heeft de beslissingsbevoegdheid entiteiten goed of af te keuren voor het ASN Beleggingsuniversum. Dit is de verzameling entiteiten waaruit de beleggingen voor de fondsen worden gekozen. De Investeringscommissie 2 bereidt de goed- of afkeuring van entiteiten voor op basis van adviezen van ECD. De Investeringscommissie 2 kwam in 2023 zes maal bijeen.

Na goedkeuring van de Investeringscommissie 2 wordt een entiteit opgenomen in het ASN Beleggingsuniversum. Wijzigingen in het ASN Beleggingsuniversum vinden plaats door entiteiten: 1. nieuw toe te laten of 2. te verwijderen na heronderzoek, overname of faillissement. Als wij entiteiten na heronderzoek handhaven, verandert het ASN Beleggingsuniversum uiteraard niet.

Meer informatie over het ASN Beleggingsuniversum vindt u op de pagina Duurzame keuzes op onze website.

Bedrijven
Voor de selectie van bedrijven baseren wij ons oordeel op de informatie van de betreffende bedrijven en informatie die wordt verstrekt door gespecialiseerde onderzoeksinstellingen, de media en niet-gouvernementele organisaties. We maken gebruik van de research van de volgende gespecialiseerde onderzoeksbureaus:

- Sustainalytics - verzamelt data over de duurzaamheidsprestaties van bedrijven.
- EIRIS Vigeo - helpt ons te beoordelen of activiteiten aan ons wapencriterium voldoen.
- RepRisk - verzamelt nieuwsberichten over bedrijven.
- MSCI - bepaalt de impact van bedrijfsactiviteiten op het milieu en het klimaat.

In de verslagperiode lichtten wij 174 bedrijven door omdat zij voor heronderzoek in aanmerking kwamen of nieuw waren. In totaal voldeden 355 beursgenoteerde bedrijven per 31 december 2023 aan onze duurzaamheidscriteria. Dat zijn er 3 minder dan per 31 december 2022. Er zijn 11 bedrijven uit het universum verwijderd vanwege fusies en overnames, doordat zij illiquide werden of doordat hun omvang te groot was geworden voor een specifiek beleggingsuniversum.

Overheden
In de verslagperiode heeft er geen beoordeling van overheden plaatsgevonden.

Green, social en sustainable bonds
Voor de selectie van green bonds toetsten de analisten van ECD obligaties aan onze criteria voor green bonds. In de verslagperiode keurden we 7 green bond-frameworks goed en 2 keurden we af. Een green bond-framework is een standaard die beschrijft aan welke voorwaarden de onderliggende leningen moeten voldoen. Ook onderzochten we één uitgevende instellingen van green bonds opnieuw. Deze werd opnieuw goedgekeurd.

Microfinancieringsinstellingen
De selectie van microfinancieringsinstellingen (MFI's) wordt voorbereid door de portfoliomanager en de manager Duurzaamheid van ASN Impact Investors, in samenwerking met de projectadviseur, Triple Jump. Voor de selectie van MFI's voert projectadviseur Triple Jump due diligence-onderzoeken naar de duurzaamheid van MFI's uit. Dit onderzoek resulteert in een rapport over de onderzochte MFI. Op basis hiervan gaan wij na of de MFI voldoet aan onze sectorspecifieke duurzaamheidscriteria. Deze criteria weerspiegelen thema's die belangrijk zijn voor MFI's, zoals een eerlijke rente voor kredietnemers, een verantwoorde schuldenlast van kredietnemers, transparantie, gendergelijkheid en salariëring van de bestuurders.

Financieringsprojecten
Bij de selectie van financieringsprojecten voor het ASN Groenprojectenfonds schrijft de projectadviseur een projectvoorstel. De afdeling Duurzame Financieringen van ASN Bank voert een eerste toetsing uit. Als het project aan diverse vooraf gestelde criteria voldoet, is de duurzaamheidsanalyse daarmee akkoord. Als er twijfel is of een projectvoorstel voldoet, wordt dit gedeeld met de analisten van ECD. Zij beoordelen het projectvoorstel en leggen hun bevindingen via de afdeling Duurzame Financieringen met advies voor aan de Investeringscommissie. Deze commissie keurt het projectvoorstel goed of af.

Engagement
Wij voeren een dialoog met beursgenoteerde bedrijven uit het ASN Beleggingsuniversum. Wij vragen bedrijven om hun beleid en activiteiten duurzamer te maken en opheldering te geven als er mogelijk sprake is van misstanden. Bij misstanden gaat vaak om schendingen van mensenrechten, maar ze kunnen zich ook voordoen op het gebied van milieu en bestuur. In het verslag over het beheer van het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Milieu & Waterfonds en het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds rapporteren wij over het engagement dat is gevoerd met bedrijven. Ook op onze website rapporteren wij hierover, op de pagina Duurzame keuzes.

Op deze webpagina leest u ook hoe wij invulling geven aan het strategische engagement. Strategisch engagement voeren wij met goedgekeurde bedrijven uit een sector als we hebben vastgesteld dat er veel misgaat in de sector. We willen positieve veranderingen in de sector en bij de betrokken bedrijven realiseren. In 2023 voerden we strategisch engagement met bedrijven in de kledingsector. Wij zijn daarnaast gestart met ons engagement over biodiversiteit en klimaat. Eerder in dit hoofdstuk, in het subhoofdstuk *Duurzame doelstellingen ASN Impact Investors* in de paragraaf *Mensenrechten* doen wij verslag van ons engagement met de bedrijven in de kledingsector. Hierna leest u meer over de vervolgstappen van ons farmaceutisch engagement in de verslagperiode van 2023 en ons engagement over biodiversiteit en klimaat.

Herzien engagement farmaceutische sector

Farmaceutische bedrijven maken medicijnen. Daardoor zijn ze onmisbaar voor de gezondheid en het welzijn van mensen. Wij zien deze sector daarom graag vertegenwoordigd in het ASN Beleggingsuniversum. Veel farmaceutische bedrijven hebben een duurzaamheidsbeleid dat voldoet aan onze duurzaamheidscriteria. We signaleerden, ook bij de farmaceutische bedrijven waar wij in belegden, structurele misstanden. Omdat de sector zo belangrijk is bleven we in de bedrijven beleggen, maar pakten we onze rol als aandeelhouder en sinds 2015 gingen met de bedrijven in gesprek.

In opdracht van ASN Impact Investors onderzocht Sustainalytics de vijftien grootste farmaceutische bedrijven ter wereld. Uit dit onderzoek bleek dat deze bedrijven onvoldoende toezicht houden op of transparant zijn over het onderzoek en de ontwikkeling, productie, marketing en verkoop van medicijnen. De meeste bedrijven hebben wel beleid, maar passen dit beleid te weinig toe. In 2019 namen we afscheid van een aantal farmabedrijven waaronder Novartis, Merck & Co en Bristol-Meyers Squibb. We zagen bij deze bedrijven onvoldoende vooruitgang en commitment. Sinds 2019 hebben wij engagement gevoerd met de overgebleven farmaceutische bedrijven in ons beleggingsuniversum: Astellas Pharma, AstraZeneca, GlaxoSmithKline, Novo Nordisk, Merck KGaA en Orion.

We zien dat het aantal controversen bij de farmabedrijven in ons beleggingsuniversum in de afgelopen twee jaar beperkt was. Het aantal controversen bij de farmaceutische bedrijven is vergelijkbaar met het aantal controversen in andere sectoren . Daarom hebben we besloten te stoppen met het strategisch engagement. De sector heeft te maken met hoge risico's, al lijken de bedrijven in ons beleggingsuniversum deze voldoende te beheersen. We blijven de sector en misstanden actief volgen en blijven de bedrijven beoordelen op de duurzame criteria die we stellen aan de bedrijven bij de selectie en heronderzoeken.

Engagement over biodiversiteit en klimaat

In 2022 is ASN Impact Investors gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat. Klimaatverandering wordt steeds zichtbaarder en heeft een grote impact op biodiversiteit. De biodiversiteit staat onder druk en het verlies daarvan wordt jaarlijks groter. Biodiversiteit en klimaatverandering zijn nauw aan elkaar verbonden. In 2022 is ASN Impact Investors begonnen met het informeren van bedrijven in onze beleggingsuniversa over het belang, de urgentie en de afhankelijkheid van biodiversiteit. In 2023 heeft ASN Impact Investors de engagement kaders vastgesteld, de bedrijven met de grootste negatieve impact binnen de portefeuilles van de UCITS-fondsen geselecteerd voor het engagement traject en is begonnen met een diepgaand onderzoek van deze bedrijven. In 2024 wordt het engagement met de bedrijven vervolgd.

Stemmen

De ASN beleggingsfondsen hebben stemrecht op de aandeelhoudersvergaderingen van de bedrijven waarin zij beleggen. Wij maken gebruik van dit recht om bedrijven aan te zetten tot duurzamer beleid en duurzamere praktijken. Door te stemmen kunnen wij namens de fondsen invloed uitoefenen op het beleid en management van die bedrijven. Wij oefenen dit stemrecht uit op basis van onze missie en duurzaamheidscriteria. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

In de verslagperiode stemden wij op 194 aandeelhoudersvergaderingen en bij 183 bedrijven wereldwijd volgens ons duurzame stembeleid. Sommige bedrijven houden meerdere aandeelhoudersvergaderingen per jaar, waardoor het aantal bezochte vergaderingen groter is dan het aantal bedrijven. Tijdens de 194 vergaderingen brachten wij een stem uit bij 2.988 voorstellen. Wij stemden voor bij 2.659 voorstellen, tegen bij 316 voorstellen en onthielden ons bij 13 stemmingen.

Wij stemden meestal tegen de beloning van bestuurders. We vinden het belangrijk dat bedrijven hun bestuurders niet alleen op financiële criteria beoordelen, maar ook op duurzaamheidscriteria. Door tegen beloningsvoorstellen zonder duurzaamheidscriteria te stemmen, oefenen we druk uit op bedrijven om hun beloningspakketten te herzien. Daarmee stimuleren we duurzaam gedrag.
Op de tweede plaats stond bestuurdersbenoemingen. Wij stemden tegen benoemingen waarbij de diversiteit en onafhankelijkheid van het bestuur onvoldoende gewaarborgd werden. Het ging hierbij vooral om Europese en Aziatische bedrijven.
Op de derde plaats hebben we even vaak tegengestemd bij het verhogen of aanpassen van kapitaal als bij de goedkeuring van jaarverslagen. Wij hebben onder andere tegen de goedkeuring van jaarverslagen gestemd omdat bedrijven onvoldoende geloofwaardige en ambitieuze klimaattransitieplannen hebben gepubliceerd.

Meer informatie over het stemgedrag van de ASN Beleggingsfondsen op de aandeelhoudersvergaderingen vindt u op www.asnimpactinvestors.com.

Sustainable Development Goals (SDG's)

De Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties[1] (SDG's of duurzame ontwikkelingsdoelen) bieden een gemeenschappelijke taal om over duurzame, sociale ontwikkeling te spreken. Daarom zijn deze duurzame ontwikkelingsdoelen van groot belang voor een wereldwijde agenda voor duurzame ontwikkeling. De SDG's hebben als doel om voor 2030 armoede te verminderen, ongelijkheden terug te dringen, klimaatverandering aan te pakken en natuurlijke hulpbronnen te beschermen. ASN Impact Investors onderschrijft het belang van deze doelstellingen voor een wereldwijde agenda voor duurzame ontwikkeling.

1 EINDE AAN ARMOEDE
2 EINDE AAN HONGER
3 GEZONDHEID EN WELZIJN
4 GOED ONDERWIJS
5 VROUWEN EN MANNEN GELIJK
6 SCHOON DRINKWATER EN GOEDE SANITAIRE VOORZIENINGEN
7 DUURZAME EN BETAALBARE ENERGIE
8 FATSOENLIJKE BANEN EN ECONOMISCHE GROEI
9 INNOVATIE EN DUURZAME INFRASTRUCTUUR
10 MINDER ONGELIJKHEID
11 VEILIGE EN DUURZAME STEDEN
12 DUURZAME CONSUMPTIE EN PRODUCTIE
13 KLIMAATVERANDERING AANPAKKEN
14 BESCHERMING VAN ZEEËN EN OCEANEN
15 HERSTEL ECOSYSTEMEN EN BEHOUD BIODIVERSITEIT
16 VREDE, VEILIGHEID EN RECHTVAARDIGHEID
17 PARTNERSCHAPPEN VOOR DE DOELEN

Wij hebben de overeenkomsten en verschillen tussen de SDG's en het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors in kaart gebracht. Daarbij hebben we gekeken naar de 17 doelstellingen (*goals*) en de 169 doelen (*targets*). Doordat wij al ruim een kwart eeuw internationale standaarden als uitgangspunten voor ons duurzaamheidsbeleid nemen, zijn er veel overeenkomsten tussen ons beleid en de SDG's. In principe zijn deze doelen voor landen opgesteld. Door ons op de targets te focussen bieden ze ook houvast voor onze beleggingsfondsen.

Invulling van de SDG's via het duurzame beleggingsbeleid

Wij vullen de SDG's op twee manieren in:

1. *Do no harm*: we sluiten alle activiteiten uit die schadelijk kunnen zijn voor mens, klimaat en natuur. Eventuele schadelijke invloeden verzachten (mitigeren) we. Dit is de basis van ons beleid. We dragen daarmee bij aan de SDG's, want een positieve impact begint met het verlagen van de negatieve impact. Anders gezegd: wij vinden dat een positieve bijdrage aan duurzame ontwikkeling begint door activiteiten met een negatieve impact op de SDG's uit te sluiten. Ons duurzaamheidsbeleid bevat daarom uitsluitingscriteria voor onder meer wapenhandel, ontbossing, activiteiten die ingaan tegen dierenwelzijn, en het gebruik van fossiele energie. Aan dergelijke onderwerpen besteden de SDG's weinig of geen aandacht.

2. Netto positieve invloed: met onze langetermijndoelen voor klimaat, biodiversiteit en leefbaar loon creëren we een netto positieve invloed. In het kader van ons klimaatdoel meten we onze invloed op het klimaat. In het kader van ons biodiversiteitsdoel streven we ernaar onze negatieve impact te minimaliseren. Met ons leefbaarloondoel zetten we ons in voor het recht op een leefbaar loon in de textielindustrie.

1 *https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/*

De grafieken hierna laten zien aan welke SDG's ons langetermijndoel klimaat en biodiversiteit en onze engagementinspanningen op het gebied van leefbaar loon en farma bijdragen.

.

Bijdrage langetermijndoelen aan SDG's

Bijdrage van het langetermijndoel klimaat

Bijdrage van het langetermijndoel biodiversiteit

Bijdrage van het langetermijndoel leefbaar loon in de kledingindustrie

1.9 Risicobeheer

ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. belegt middelen van aandeelhouders voor hun rekening en risico. Om de aandeelhouders zo goed mogelijk te informeren staan alle bekende risico's waaraan de AIF-fondsen onderhevig zijn, beschreven in het prospectus ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.

Risicobeheer is een verantwoordelijkheid van de beheerder, ASN Impact Investors. De structuur en organisatie van het risicobeheer bij ASN Impact Investors zijn ingericht conform de geldende wet- en regelgeving.

Ons risicobeheer is gebaseerd op het 'three lines of defense-model', een model met drie 'verdedigingslinies'. In dit model hebben verscheidende organisatieonderdelen eigen taken en verantwoordelijkheden in de beheersing van risico's. De drie verdedigingslinies ondersteunen en versterken elkaar.

- De eerste lijn is de zogenaamde lijnorganisatie. De eerste lijn is verantwoordelijk voor de uitvoerende beheerstaken en in die zin verantwoordelijk voor de risico's en de besturing daarvan.
- De tweede lijn wordt gevormd door de stafafdelingen van ASN Impact Investors en die van de partijen die aan ons zijn gelieerd. Deze stafafdelingen, waaronder de afdelingen Risicomanagement & Compliance, zijn onafhankelijk van de eerste lijn en toetsen of de beheersing van de risico's voldoet aan de beleidsuitgangspunten van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. en ASN Impact Investors. Tevens adviseren zij onze directie op het gebied van interne beheersing.
- De afdeling Internal Audit van de Volksbank vormt de derde lijn. Deze afdeling, die volkomen onafhankelijk opereert van de eerste en de tweede lijn en het management van ASN Impact Investors, toetst de kwaliteit van de interne beheersing.

In het risicobeheer onderkennen wij financiële risico's en niet-financiële risico's. In het vervolg van dit hoofdstuk lichten wij deze risico's en de beheersing daarvan toe.

Financiële risico's

In het risicobeheer onderkennen wij de hierna beschreven financiële risico's. Omdat het beleid en de wijze van risicomitigatie verschillen per fonds, zijn in paragraaf 2.1 tot en met 2.7 per fonds de belangrijkste financiële risico's samengevat, evenals het daartoe strekkende beleid en de wijze van risicomitigatie. Paragraaf 1.10 geeft inzicht in de marktontwikkelingen die in de verslagperiode van invloed zijn geweest op de risico's.

Ook de jaarrekening ASN Beleggingsfondsen AIF N.V., de jaarrekeningen van de ASN Beleggingsfondsen (hoofdstuk 4) en de jaarrekening ASN Beleggingspools (hoofdstuk 5) geven inzicht in risico's die zich in de verslagperiode voordeden. De ASN Duurzame Mixfondsen beleggen in de beleggingsfondsen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. Voor een beschrijving van de risico's van deze fondsen verwijzen we naar het jaarverslag van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. De ASN Duurzame Mixfondsen beleggen tevens in de ASN Microkredietpool. De jaarrekening van deze beleggingspool vindt u in hoofdstuk 5.2 van dit jaarverslag.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van een belegging fluctueert als gevolg van schommelingen van externe factoren zoals valutakoersen (valutarisico), rentestanden (renterisico) en marktprijzen (marktrisico aandelen). Het marktrisico verschilt per beleggingscategorie. Het is mogelijk dat de waarde van beleggingen in de hele markt of in bepaalde regio's en/of sectoren daalt. De mate van spreiding van beleggingen over regio's en sectoren en/of van de keuze van individuele beleggingen heeft invloed op de gevoeligheid voor marktrisico. Het marktrisico van een fonds kan onder andere worden uitgedrukt door middel van de *Value at Risk*-maatstaf (VaR). Onder normale marktomstandigheden geeft de VaR-techniek een indicatie van de grootst mogelijke verlieswaarde van het desbetreffende fonds, waarbij deze verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%.

Renterisico

Renterisico ontstaat als gevolg van beleggingen in vastrentende waarden. Het is het risico dat renteveranderingen op de financiële markten een negatieve invloed hebben op de winst en het vermogen van een fonds. De ASN Duurzame Mixfondsen, het ASN Groenprojectenfonds en het ASN Microkredietfonds beleggen (via de pools en fondsen waarin zij beleggen) in vastrentende waarden. Hierdoor zijn deze fondsen blootgesteld aan renterisico, in absolute zin en ten opzichte van de relevante benchmark. Binnen de fondsen wordt de gevoeligheid voor het renterisico gemeten door de *modified duration*. Als de beheerder dat relevant vindt, heeft hij voor de fondsen limieten voor de modified duration benoemd om het renterisico te kunnen beheersen.

Marktrisico aandelen

Het marktrisico aandelen is het risico dat een of meer van de beleggingen in aandelen in waarde daalt als gevolg van de dynamiek van de beurs. Het marktrisico aandelen is ook afhankelijk van de regio's en sectoren waarin kan worden belegd.

Om het marktrisico te beperken, wordt voor elk fonds:

- bepaald welke maximale blootstellingen aan specifieke regio's en/of sectoren zijn toegestaan (zie ook de paragraaf over concentratierisico);
- een (interne) VaR-limiet vastgesteld als de beheerder dat relevant vindt.

Valutarisico

Een specifieke vorm van marktrisico is het valutarisico. De waarde van beleggingen in financiële instrumenten wordt beïnvloed door de ontwikkelingen van de valutakoersen waarin de betreffende beleggingen luiden, voor zover dit niet de euro is. Om het valutarisico te beperken, wordt voor elk fonds bepaald welke valuta's zijn toegestaan en of de niet-euro-valuta's geheel of gedeeltelijk moeten worden afgedekt.

Concentratierisico

Het concentratierisico is nauw aan het marktrisico gerelateerd. Het is het risico dat de fondsen in waarde dalen als gevolg van een concentratie van de beleggingen in bepaalde financiële instrumenten, sectoren, landen en regio's. Bij een hoge mate van concentratie kunnen specifieke gebeurtenissen van grotere invloed zijn op de waarde van een fonds dan bij een geringere mate van concentratie.

Concentraties binnen een fonds kunnen het gevolg zijn van marktontwikkelingen, het beleggingsbeleid en de beleggingsrichtlijnen, en/of de omvang en samenstelling van het beleggingsuniversum. Een kleiner beleggingsuniversum biedt minder spreidingsmogelijkheden dan een groter universum.

Om het concentratierisico en daarmee de gevoeligheid voor marktrisico's (zie boven) te beperken, bepaalt de beheerder voor elk fonds (als hij dat relevant vindt) welke concentraties in financiële instrumenten, sectoren, landen en regio's zijn toegestaan.

In hoofdstuk 5 is van elke beleggingspool de beleggingsportefeuille weergegeven. Dit biedt inzicht in de individuele beleggingen en in de spreiding van de beleggingen over landen en sectoren. Hoofdstuk 6 geeft de jaarrekeningen van de UCITS-fondsen waaarin de ASN Duurzame Mixfondsen beleggen.

Inflatierisico

Inflatierisico ontstaat als gevolg van veranderingen in het inflatieniveau van een land. Dit heeft een effect op verschillende financiële instrumenten, vooral op beleggingen in vastrentende waarden. Het inflatierisico wordt meegenomen in andere risico's die hierboven zijn genoemd, zoals het renterisico.

Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico dat een kredietnemer of tegenpartij niet aan zijn rente- en aflossingsverplichtingen kan voldoen en daarmee een negatieve invloed heeft op het vermogen en het rendement van een fonds.

Creditspreadrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is het creditspreadrisico. Dit is het risico dat de waarde van beleggingen in vastrentende waarden fluctueert als gevolg van wijzigingen in de kredietrisicopremies (*creditspreads*) die erop van toepassing zijn. Deze creditspreads worden beïnvloed door de positieve of negatieve ontwikkeling van de kredietwaardigheid van de debiteuren, oftewel de ondernemingen, instellingen en overheden die deze vastrentende waarden uitgeven.

Verschillende *rating agencies* beoordelen de kredietwaardigheid van ondernemingen, instellingen en overheden. De inschatting van hun kredietwaardigheid wordt beïnvloed door factoren die gelden voor een bepaalde onderneming, instelling of overheid, en door factoren die op een bepaalde sector of regio van toepassing zijn. Minder gunstige winstvooruitzichten voor een sector kunnen een negatieve invloed hebben op de inschatting van de kredietwaardigheid van alle ondernemingen in die sector.

Het creditspreadrisico heeft vooral betrekking op de fondsen die beleggen in vastrentende waarden. Het ASN Duurzaam Obligatiefonds, de ASN Duurzame Mixfondsen, het ASN Groenprojectenfonds en het ASN Microkredietfonds beleggen (direct of via de pools en de fondsen waarin zij beleggen) in vastrentende waarden.

Faillissementsrisico
Het faillissementsrisico is een specifieke vorm van kredietrisico. Bij het creditspreadrisico (zie hierboven) beïnvloeden ontwikkelingen in kredietrisicopremies de marktwaarde van beleggingen in vastrentende waarden. Daarnaast is het mogelijk dat een debiteur als gevolg van specifieke factoren die op hem van toepassing zijn, niet meer kan voldoen aan zijn rente- en aflossingsverplichtingen, zonder dat dit adequaat in de kredietrisicopremie is verwerkt. Dit wordt faillissementsrisico genoemd. Dit kan resulteren in het verlies van de gehele marktwaarde van het financiële instrument.

Betalingsrisico of settlementrisico
Deze vorm van kredietrisico doet zich voor bij de afwikkeling van transacties in financiële instrumenten. Het is het risico dat een afwikkeling via een betaalsysteem niet plaatsvindt zoals verwacht, doordat de betaling of levering van de verkochte, respectievelijk gekochte financiële instrumenten door een tegenpartij niet of niet op tijd of zoals verwacht plaatsvindt. Bij aan- en verkooptransacties van financiële instrumenten ontstaan over het algemeen slechts zeer kortlopende vorderingen. Daardoor is het risico doorgaans beperkt, rekening houdend met het feit dat levering plaatsvindt tegen vrijwel gelijktijdige ontvangst van de tegenprestatie.

Overdrachtsrisico of transferrisico
Een specifieke vorm van kredietrisico is het overdrachtsrisico of transferrisico. Dit is het risico dat de waarde van beleggingen en/of de rendementen van de fondsen negatief worden beïnvloed door beperkingen of belemmeringen bij het overbrengen van tegoeden vanuit het buitenland.

Liquiditeitsrisico en verhandelbaarheidsrisico
Het liquiditeitsrisico is het risico dat een fonds niet tijdig kan beschikken over voldoende liquide middelen om aan zijn financiële kortetermijnverplichtingen te voldoen, zonder dat dit gepaard gaat met onaanvaardbare kosten of verliezen. Dit risico is gerelateerd aan de omvang van het fonds en de individuele posities (van beleggers) in vergelijking met de omvang en de verhandelbaarheid van de beleggingen van het fonds. Met uitzondering van het ASN Groenprojectenfonds en het ASN Microkredietfonds beleggen de fondsen hoofdzakelijk in financiële instrumenten die aan officiële gereglementeerde markten zijn genoteerd, merendeels in zogenoemde ontwikkelde landen. In het algemeen is de verhandelbaarheid van onderliggende financiële instrumenten dan ook zodanig dat aan- en verkopen tijdig kunnen worden uitgevoerd. Het ASN Groenprojectenfonds en het ASN Microkredietfonds beleggen via de pools in financiële instrumenten die illiquide van aard zijn. Dit brengt een hoger liquiditeitsrisico en verhandelbaarheidsrisico met zich mee.

De beheerder verkleint het liquiditeits- en verhandelbaarheidsrisico met behulp van een passend liquiditeitsbeheersysteem. Dit systeem bestaat uit procedures om het liquiditeitsrisico van de fondsen te beheersen. Het doel is om de liquiditeit van het fonds in lijn te brengen met de onderliggende verplichtingen.

Actief-rendementsrisico
Het actief-rendementsrisico is het risico dat het rendement van een fonds afwijkt van het rendement van de fondsbenchmark. De waardefluctuaties van de financiële instrumenten waarin de fondsen beleggen, kunnen in positieve en negatieve zin afwijken van de instrumenten die zijn opgenomen in de benchmark van het fonds. De fondsen hebben de betreffende benchmark niet als uitgangspunt voor de portefeuille. Vanwege de duurzame selectie kunnen de beleggingen van een fonds sterk afwijken van de benchmark. De zogenaamde *tracking error* geeft de mate weer waarin het rendement van het fonds afwijkt van het rendement van de benchmark.

Paraplurisico
Dit risico heeft betrekking op de risico's die voortvloeien uit het gegeven dat beleggingsfondsen deel uitmaken van een paraplustructuur. ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. is onderverdeeld in fondsen die binnen dezelfde juridische structuur (de paraplu) vallen. De paraplu heeft een onverdeeld vermogen. Daardoor kan een negatief vermogenssaldo van een fonds gevolgen hebben voor de andere fondsen onder de paraplu. Dit geldt vooral bij uitkeringen en in het geval van opheffing of vereffening van een fonds. In deze scenario's kan een eventueel negatief vermogenssaldo van een fonds voor rekening van de andere fondsen komen. Gezien de aard van de beleggingen en het beleggingsbeleid van de fondsen is de waarschijnlijkheid waarmee een dergelijke situatie zich kan voordoen, in principe beperkt. De beleggingen van de meeste fondsen worden uitsluitend met eigen vermogen gefinancierd.
De beleggingen van het ASN Groenprojectenfonds en het ASN Microkredietfonds mogen, onder bepaalde voorwaarden zoals beschreven in het prospectus, voor een beperkt gedeelte ook met vreemd vermogen worden gefinancierd. Dit verhoogt het paraplurisico. Risicoverminderende maatregelen die op het aantrekken van vreemd vermogen van toepassing zijn, moeten dit paraplurisico reduceren.
Een ander aspect van het paraplurisico is de status van fiscale beleggingsinstelling (fbi-status) die op de fondsen van toepassing is. Als individuele fondsen niet kunnen voldoen aan de eisen die voor deze status gelden, kan dit consequenties hebben voor de fbi-status van de overige fondsen onder de paraplu.

Niet-financiële risico's

In het risicobeheer onderkennen wij de hierna beschreven niet-financiële risico's. Omdat de materialisatie van deze risico's generiek is voor de verschillende ASN Beleggingsfondsen en/of de risico's vooral spelen op het niveau van de beheerder (ASN Impact Investors), behandelen we in dit hoofdstuk ook de materialisatie gedurende de verslagperiode.

Fiscaal en juridisch risico

De juridische en fiscale behandeling van de fondsen kan buiten de macht van de fondsen of de beheerder veranderen, met nadelige consequenties voor de fondsen en de aandeelhouders van de fondsen. Daarnaast kunnen veranderingen in de wettelijke en/of fiscale status van de aandeelhouders of relevante veranderingen in de lokale wetgeving en de interpretatie daarvan de fiscale positie van de aandeelhouders beïnvloeden.

Wijzigingsrisico belastingregimes

Het wijzigingsrisico met betrekking tot belastingregimes houdt in hoofdlijnen in het risico dat een overheid de belastingwetgeving in ongunstige zin voor een fonds verandert. Daardoor wordt de waarde van de beleggingsportefeuille en/of de waarde van het eigen vermogen van een fonds negatief beïnvloed. Het is niet uitgesloten dat de wet of wetsinterpretatie verandert, al dan niet met terugwerkende kracht. Het is daardoor mogelijk dat additionele belastingen verschuldigd worden, inclusief eventuele bronheffingen met betrekking tot betaalbaar gestelde dividenden of rente, die niet voorzienbaar waren toen het prospectus werd uitgebracht of ten tijde van aankoop, waardering of verkoop. Dit risico neemt toe naarmate een fonds meer belegt in landen met minder stabiele regeringen en democratische procedures bij de totstandkoming van (belasting)wetgeving. Alle fondsen beleggen overwegend in landen waar deze minder gunstige externe factoren niet van toepassing zijn. Niettemin geldt het wijzigingsrisico belastingregimes voor alle beleggingen in alle landen, inclusief het Nederlandse belastingregime. Dit risico bestaat zowel op fondsniveau als op aandeelhoudersniveau.

Risico niet-behouden status van fiscale beleggingsinstelling

ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. heeft de status van fiscale beleggingsinstelling conform artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Als gevolg daarvan wordt eventuele winst belast tegen 0%. Aan de status van fiscale beleggingsinstelling worden voorwaarden gesteld. Elk fonds moet separaat aan deze voorwaarden voldoen. Als de fondsen niet voldoen aan een van de voorwaarden, leidt dit tot verlies van de status van fiscale beleggingsinstelling per 1 januari van het jaar waarin zij niet langer voldoen aan de voorwaarden. Als een fonds niet (tijdig) voldoet aan de zogenaamde doorstootverplichting, verliest de vennootschap deze status reeds met ingang van het jaar waarop de doorstootverplichting betrekking heeft. Het verlies van de status van fiscale beleggingsinstelling heeft tot gevolg dat de fondsen belastingplichtig worden tegen het reguliere vennootschapsbelastingtarief. Daarnaast vindt er belastingheffing plaats over specifiek gevormde reserves. Bij een beursgenoteerd fonds is er een verhoogd risico omdat er geen volledig zicht is op wie de aandeelhouders in het fonds zijn. De AIF-beheerder heeft passende maatregelen geformuleerd om dit risico te mitigeren.

Erosierisico fondsvermogen

Uit hoofde van de status van fiscale beleggingsinstelling moet ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. jaarlijks de fiscale winst nagenoeg geheel aan de aandeelhouders uitkeren. De fiscale jaarwinst kan afwijken van de winst die wordt berekend op grond van de regels die gelden bij het opstellen van de statutaire jaarrekening. Daarnaast kan een fonds onder omstandigheden een beleid voeren waarbij meer dividend wordt uitgekeerd dan het jaarresultaat. Als gevolg hiervan is het mogelijk dat het vermogen van een of meerdere fondsen door een dividenduitkering meer afneemt dan de omvang van de jaarwinst. Dit risico wordt beperkt door een actief herbeleggingsbeleid van de fondsen.

Risico uit hoofde van FATCA/CRS

ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. moet voldoen aan de Amerikaanse Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA), de Common Reporting Standard (CRS) en de bepalingen die in dat kader in de Nederlandse wetgeving zijn opgenomen. Een daarvan is dat het de status van aandeelhouders onder FATCA of de Nederlandse wet moet kunnen (blijven) vaststellen. Daarom kan het aan aandeelhouders documentatie opvragen.
ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. rapporteert periodiek gegevens over aandeelhouders aan de belastingdienst.
Als ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. niet voldoet aan FATCA, waardoor het fonds wordt onderworpen aan bronbelasting van de Verenigde Staten op ontvangen betalingen, dan kan dit gevolgen hebben voor de waarde van het fonds.

Afdrachtverminderingsrisico

Als van winstbelasting vrijgestelde (pensioen)lichamen en buitenlandse partijen die een teruggaaf van Nederlandse dividendbelasting kunnen claimen, toe- of uittreden, kan dit invloed hebben op het rendement van een fonds. Deze participanten wijzigen namelijk de mate waarin ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. een fiscale faciliteit (de

afdrachtvermindering) kan toepassen. De afdrachtsvermindering wordt verminderd overeenkomstig het percentage aandeelhouders dat geen recht heeft op de afdrachtvermindering.

Risico	*Risicobereidheid*	*Impact*	*Materialisatie*	*Beheersing*
Fiscaal en juridisch risico	Laag	Hoog	Fiscale en juridische risico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de fondsen.	ASN Impact Investors onderhoudt frequent overleg met zijn juridisch en fiscaal adviseurs.

Compliancerisico

Het compliancerisico is het risico dat consequenties van (veranderende) wet- en regelgeving niet of niet tijdig worden onderkend, waardoor wetten en regels worden overtreden. Naast het externe aspect van het compliancerisico bestaat er ook een intern aspect. Dit is het risico dat niet of niet tijdig wordt voldaan aan interne regels (beleid).

Integriteitsrisico

Een specifieke vorm van compliancerisico is het integriteitsrisico. Dat betreft aantasting van de reputatie, het vermogen of het resultaat van ASN Impact Investors als gevolg van het niet-naleven van (interne en externe) wet- en regelgeving. Vooral de cultuur en het gedrag van medewerkers, klanten en partijen waarmee we zakendoen, spelen een belangrijke rol. Handelingen die in strijd zijn met onze kernwaarden, de gedragscode of wettelijke bepalingen, tolereren we niet. In bepaalde landen en regio's waar de beleggingspools (met name de ASN Microkredietpool) beleggen, is sprake van een verhoogde kans op integriteitsrisico's, waaronder het risico van betrokkenheid bij witwaspraktijken. We hanteren een specifiek op witwasrisico's gericht beleid en daarop aansluitende procedures om deze risico's zoveel mogelijk te mitigeren.

Fraude- en corruptierisico

Het fraude- en corruptierisico is een specifieke vorm van compliancerisico. Fraude en corruptie kunnen de reputatie, het vermogen en/of het resultaat van de ASN beleggingsfondsen en/of ASN Impact Investors aantasten. In bepaalde landen en regio's waar de fondsen en beleggingspools (met name de ASN Microkredietpool) beleggen, is sprake van verhoogde risico's op fraude en corruptie. We hanteren een fraude- en corruptiebeleid en daarop aansluitende procedures om deze risico's zoveel mogelijk te mitigeren.

Risico	*Risicobereidheid*	*Impact*	*Materialisatie*	*Beheersing*
Compliance- risico	Laag	Hoog	Compliancerisico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de fondsen.	Onder meer via toepassing van integriteitsbeleid (inclusief monitoring naleving Sanctiewetgeving) en klantacceptatiebeleid en gebruikmaking van een compliance officer.

Operationele risico's

Het operationele risico is het risico van schommelingen in de omvang en het rendement van de fondsen als gevolg van ontoereikende of gebrekkige interne beheersing van processen en systemen. De portefeuillemanagers nemen binnen de vastgelegde restricties financiële risico's om rendement te kunnen realiseren. Wanneer zij een beleggingsbeslissing nemen, maken zij een afweging tussen het verwachte rendement en het risico. Deze afweging is niet van toepassing op het operationele risico. ASN Impact Investors en de fondsen hanteren een lage risicobereidheid voor operationeel risico.

Procesrisico

Een specifieke vorm van operationeel risico is het procesrisico. Dit is het risico dat er directe of indirecte verliezen ontstaan als gevolg van ontoereikende of gebrekkige opzet, bestaan en werking van interne processen.

Systeemrisico

Het systeemrisico is een specifieke vorm van operationeel risico. Het is het risico van directe of indirecte verliezen die het gevolg zijn van tekortkomingen in informatietechnologiesystemen voor adequate, tijdige informatieverwerking en communicatie. Wij zijn van mening dat het cruciaal is te beschikken over adequate informatietechnologiesystemen om de continuïteit en beheersbaarheid van de processen en dienstverlening voor de fondsen te kunnen waarborgen. Er zijn verschillende maatregelen van toepassing om systeemrisico's te mitigeren. Zo zijn er in geval van uitval adequate backup- en recoverysystemen beschikbaar. Ook mitigeren de *business continuity planning*-maatregelen de systeemrisico's.

Waarderingsrisico

Deze vorm van operationeel risico is het risico dat de toegekende waardering van beleggingen van het fonds niet eenduidig kan worden vastgesteld. Oorzaken hiervan kunnen bijvoorbeeld zijn dat de informatie ontoereikend is en/of er onvolkomenheden aanwezig zijn in waarderingsprocessen. Het gevolg is dat de toegekende waardering de echte waardering mogelijk niet juist weergeeft. Het waarderingsrisico heeft voornamelijk betrekking op het ASN Microkredietfonds en het ASN Groenprojectenfonds. De beleggingen in leningen en aandelenparticipaties van de ASN Groenprojectenpool en de ASN Microkredietpool hebben veelal geen notering aan een actieve, gereglementeerde effectenbeurs. Door de beperkte verhandelbaarheid kunnen waarderingen van activa daardoor niet altijd eenduidig worden vastgesteld. De waarderingen komen tot stand op basis van waarderingsbeleid dat de beheerder vaststelt. Dit beleid wordt consistent toegepast op alle leningen en aandelenparticipaties. Het uitgangspunt van het beleid is waardering op basis van reële waarde (*fair value*).

Het waarderingsbeleid is gebaseerd op algemeen in de markt geldende conventies voor het waarderen van beperkt verhandelde activa. Het waarderingsbeleid wordt periodiek door ASN Impact Investors gevalideerd.

In de *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva* in de jaarrekening (paragraaf 3.4.1) leest u meer over de waardering van de beleggingen.

Risico	***Risicobereidheid***	***Impact***	***Materialisatie***	***Beheersing***
Operationeel risico	Laag	Hoog	Er hebben zich in de verslagperiode geen operationele risico's voorgedaan die een negatieve impact hadden op de fondsen.	ASN Impact Investors monitort de operationele risico's op basis van zijn controlframework. Maandelijks wordt de effectiviteit van de controls op een onafhankelijke manier getoetst.

Uitbestedingsrisico

Dit is het risico dat de wederpartij niet aan haar verplichtingen voldoet, ondanks afspraken die zijn vastgelegd in contracten met uitbestedingspartijen. Wij maken in het beheer van de ASN beleggingsfondsen gebruik van verschillende uitbestedingspartijen:

- Het vermogensbeheer en projectadvies van diverse fondsen hebben we uitbesteed aan verschillende vermogensbeheerders en projectadviseurs.
- De fondsadministratie, de rapportage en de verslaglegging van de fondsen is uitbesteed aan BNP Paribas S.A., Netherlands Branch.

Wij hanteren voor deze uitbestedingen een stelsel van beleidsvoorschriften en procedures. De uitgangspunten en afspraken van deze samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. Een overzicht hiervan is opgenomen in paragraaf 3.7.

Met partijen waaraan we het vermogensbeheer hebben uitbesteed, hebben we vermogensbeheerovereenkomsten gesloten. Daarin zijn onder andere beleggingsrestricties uitgewerkt en afspraken geformaliseerd over onder meer de rapportages en beëindiging van de overeenkomst. De beleggingsrestricties bestaan uit een gedetailleerde, concrete uitwerking van onsbeleggingsbeleid. Wij bewaken onder andere dat de vermogensbeheerders doorlopend voldoen aan de geldende beleggingsrestricties. We hebben uitbestedingsprocedures geïmplementeerd die onder meer toezien op het monitoren van de uitbestede activiteiten. Voor de uitbestedingen aan vermogensbeheerders en de fondsadministrateur vindt de monitoring onder meer plaats op basis van rapportages en *in control statements* van de vermogensbeheerders. We gebruiken Assurancerapportages, zoals ISAE 3402-rapporten, om vast te stellen of de interne risicobeheersing van de betreffende vermogensbeheerders en de fondsadministrateur adequaat is. In de uitbestedingsovereenkomsten zijn bepalingen opgenomen over aansprakelijkheden tussen ASN Impact Investors en de betreffende uitbestedingsrelatie. ASN Impact Investors is bevoegd om, wanneer dit in het belang is van de beleggers in het fonds, de vermogensbeheerovereenkomsten te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen.

Risico	*Risicobereidheid*	*Impact*	*Materialisatie*	*Beheersing*
Uitbestedingsrisico	Laag	Hoog	Uitbestedingsrisico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de fondsen.	Onder meer via toepassing van uitbestedingsbeleid en het monitoren van de externe managers en de fondsadministrateur.

Bewaarnemingsrisico

Het bewaarnemingsrisico is het risico dat activa verloren gaan als gevolg van onder meer insolvabiliteit of fraude bij de entiteit waar financiële instrumenten in bewaring zijn gegeven. Dit vindt plaats bij de *custodian* of, indien van toepassing, bij *subcustodians* die zijn aangesteld. Wij maken alleen gebruik van (sub)custiodians die onder wettelijk toezicht opereren.

Risico	*Risicobereidheid*	*Impact*	*Materialisatie*	*Beheersing*
Bewaarnemingsrisico	Laag	Hoog	Bewaarnemingsrisico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de fondsen.	ASN Impact Investors maakt alleen gebruik van (sub)custodians die onder toezicht opereren.

Duurzaamheidsrisico's

Onder duurzaamheidsrisico wordt een gebeurtenis of omstandigheid op ecologisch, sociaal of governancegebied verstaan die, indien deze zich voordoet, een werkelijk of mogelijk wezenlijk negatief effect op de waarde van een belegging kan veroorzaken. Voor de ASN Beleggingsfondsen houdt ASN Impact Investors rekening met deze risico's. Afhankelijk van het type belegging leiden duurzaamheidsrisico's tot verandering van markt- of kredietrisico's. Momenteel is er nog veel onduidelijk over hoe en in welke mate duurzaamheidsrisico's toekomstige rendementen zullen beïnvloeden.

Wij mitigeren duurzaamheidsrisico's voor de ASN Beleggingsfondsen allereerst (ten dele) door toepassing van de ASN Duurzaamheidscriteria. Deze criteria omvatten gedetailleerde uitsluitingen, vermijdingen en limieten die de blootstelling aan duurzame risico's vermijden dan wel verminderen. Beleggingen met uit te sluiten of te mijden activiteiten komen doorgaans niet in aanmerking voor opname in het ASN Beleggingsuniversum. De ASN Beleggingsfondsen beleggen bijvoorbeeld niet in bedrijven die betrokken zijn bij de exploitatie, productie en raffinage van fossiele grondstoffen omdat zulke beleggingen – naast het negatieve effect op mens en milieu – ingevolge de energietransitie een negatief effect kunnen hebben op het financiële rendement. Na de toetsing van beleggingen aan de uitsluitingscriteria verrichten wij risicoanalyses voor de impact van duurzaamheidsrisico's op de waarde van een belegging en integreren deze in de beleggingsbeslissingen. Ecologische risico's nemen we in aanmerking door bijvoorbeeld te beoordelen of beleggingen zijn blootgesteld aan klimaatgerelateerde veranderingen, zoals een verhoogd risico op bosbranden of een verhoogd risico op waterschaarste en droogte. Sociale en governancerisico's nemen we in aanmerking door bedrijven te toetsen op betrokkenheid bij controverses op het gebied van mensenrechten in het algemeen en arbeidsrecht in het bijzonder, alsmede op hun governancebeleid, met expliciete aandacht voor corruptiebeleid. Wij gebruiken hiervoor de analyses van het Expertise Centrum Duurzaamheid van ASN Bank. Deze analyses zijn gebaseerd op indicatoren op het gebied van naleving van mensen- en arbeidsrechten (als proxy voor stakingen en sociale onrust), milieu en governance.

Voorts mitigeren we de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's doordat we spreiding aanbrengen in de beleggingsportefeuille van de ASN Beleggingsfondsen aan de hand van allocatielimieten en concentratielimieten. Concentratielimieten gelden voor landen en voor de omvang van individuele investeringen.

Wij evalueren en versterken doorlopend ons raamwerk en onze methode om duurzaamheidsrisico's te monitoren, beoordelen, mitigeren en beheersen. Naarmate er meer betrouwbare data beschikbaar komen op basis waarvan we de onderliggende risico's kunnen kwantificeren, krijgen wij een steeds nauwkeuriger inzicht in de specifieke duurzaamheidsrisico's die de ASN Beleggingsfondsen lopen.

Risicobeheer door ASN Impact Investors

In het risicobeheer van ASN Impact Investors onderscheiden we twee verantwoordelijkheidsgebieden:

- financieel risicomanagement;
- operationeel risicomanagement.

Financieel risicomanagement

Per type financieel risico hebben we maatregelen gedefinieerd om deze risico's te beheersen. De maatregelen kunnen per fonds verschillen, op basis van de strategie van het fonds. Voor de geselecteerde maatregelen per fonds stellen we passende risicolimieten in, die we vervolgens controleren. Hiermee waarborgen we dat de fondsen binnen de gestelde mandaten handelen. We controleren de risicolimieten in principe dagelijks. De controle bestaat uit de berekening van de controlewaarden voor elk van de fondsen, vergelijking met de interne en externe risicolimieten, en escalatie van de overschrijdingen binnen de organisatie. We stellen interne grenzen in als waarschuwingsniveaus. Hiermee voorkomen we dat de externe grenzen worden geschonden of dat een verdere beperking op grond van andere overwegingen plaatsvindt (bijvoorbeeld uit hoofde van het beleggingsuniversum). De dagelijkse bepaling van posities ten opzichte van geldende limieten hebben we voor de meeste limieten uitbesteed aan de fondsadministrateur BNP Paribas S.A., Netherlands Branch. Als beheerder van de fondsen ontvangt ASN Impact Investors dagelijks een *portfolio compliance*-rapportage die de eventuele overschrijdingen van de interne en externe grenzen aangeeft. Wij analyseren deze rapportages en volgen eventuele overschrijdingen op. Elke maand wordt de Risico & Compliance Commissie van ASN Impact Investors geïnformeerd over alle gemelde overschrijdingen, met inbegrip van de status of de oplossing daarvan.

Operationeel risicomanagement

Het beleid voor het operationeel risicomanagement omvat de strategie en de doelstellingen voor het operationeel risicobeheer en de processen die wij hebben ingericht om de doelstellingen te bereiken. Doelstellingen voor het operationeel risicobeheer zijn:

- Alle belangrijke operationele risico's in de hele organisatie worden geïdentificeerd, gemeten, geëvalueerd, geprioriteerd, beheerd, gecontroleerd en behandeld op consistente en effectieve manier.
- We zetten passende, betrouwbare instrumenten voor risicobeheer in om de risicomanagementrapportage en besluitvorming door de beheerder te ondersteunen.
- Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor het beheren van operationele risico's in lijn met hun rollen en verantwoordelijkheden.
- De belangrijkste belanghebbenden ontvangen tijdig een bevestiging dat de organisatie de belangrijke operationele risico's voor haar activiteiten beheerst.

Business continuity plan

Er is een crisisberaad, waarin de directie van ASN Impact Investors zitting heeft. Doel van dit beraad is de continuïteit van kritische bedrijfsprocessen te waarborgen. In het crisisberaad wordt de inventarisatie van potentiële risico's voor bovengenoemd doel besproken. Waar nodig worden (additionele) maatregelen getroffen om deze risico's te mitigeren. Gedurende de verslagperiode hebben zich geen noemenswaardige incidenten of stagnaties voorgedaan in de bedrijfsprocessen van ASN Impact Investors of door ASN Impact Investors uitbestede diensten.

1.10 Economie en financiële markten in 2023, vooruitzichten en duurzaamheidstrends

Economische ontwikkelingen

De macro-economische ontwikkelingen verschilden vrij sterk van land tot land. In de Verenigde Staten bleef de economie ondanks een krapper monetair beleid krachtig groeien. Dit kwam deels doordat consumenten extra veel aankopen deden met het geld dat ze tijdens de coronacrisis hadden gespaard. Overheidsmaatregelen ter bevordering van de groene transitie en de binnenlandse productie van halfgeleiders verhoogden de investeringen en droegen ook bij aan de Amerikaanse expansie. In de eurozone viel de economische groei daarentegen sterk terug tot slechts licht boven nul. De inflatie daalde gedurende het jaar wel, maar bleef de koopkracht serieus aantasten. Dit zette een rem op de binnenlandse vraag. Daarnaast bemoeilijkten de terugval van de wereldhandel en de relatief dure euro de export. De arbeidsmarkten in de diverse landen bleven opvallend sterk, waarbij de werkloosheid in de eurozone daalde tot een recordlaagte van 6,5% van de beroepsbevolking. In China leefden de consumentenbestedingen aan het begin van het jaar tijdelijk op, doordat er een einde kwam aan de covidmaatregelen. Het alom verwachte brede economische herstel kwam echter niet van de grond. De malaise in de Chinese vastgoedsector hield aan.

De Nederlandse economie viel na twee jaren van sterke groei terug naar een fase van stagnatie. Vooral de industrie belandde in zwaar weer, doordat veel bedrijven bloot stonden aan het verslechterende internationale handelsklimaat. Ook de noodzaak om de sterk gegroeide voorraden af te bouwen hielp niet. Vanwege hun relaties met de industrie kregen bedrijven in de zakelijke dienstverlening het hierdoor ook moeilijker. Het wegebbende inhaaleffect van extra eindvraag na de coronacrisis was evenmin gunstig. Detailhandelsbedrijven kampten met vraaguitval vanwege de stijgende kosten van levensonderhoud onder hun klanten. Tegelijkertijd schroefde de overheid de financiële steun terug. Deze combinatie leidde tot een stijging van het aantal faillissementen (+52%), zo blijkt uit cijfers van het CBS, al is dit wel ten opzichte van een heel laag niveau in 2022. De werkloosheid liep 0,1%-punt op, maar bleef historisch gezien laag op 3,6% van de beroepsbevolking.

De energieprijzen daalden in 2023. De prijzen van voedingsmiddelen stegen echter met ruim 12%, waardoor de inflatie met 3,8% toch hoog uitkwam. Hierdoor kromp de bestedingsruimte van consumenten, en vooral die van de lagere inkomensgroepen. Gezinnen schroefden hun uitgaven terug, al zorgde de flink aantrekkende loongroei aan het eind van het jaar voor een lichtpuntje.

De afkoeling van de huizenmarkt, begonnen in de zomer van 2022, hield in de eerste helft van 2023 aan. Later in het jaar kwam er echter een ommekeer. De combinatie van een sterke loongroei en een hoge werkzekerheid gaf hierbij de doorslag, maar mensen putten ook moed uit de stabilisatie van de eerder gestegen hypotheekrentes. Uit cijfers van de NVM bleek daarnaast dat het aantal te koop staande woningen historisch gezien laag bleef, mede doordat de doorstroming werd geremd door de achterblijvende oplevering van nieuwbouwwoningen. Volgens het Kadaster zijn de huizenprijzen in 2023 gemiddeld met 2,8% gedaald, maar sinds juni lieten de prijzen maand-op-maand wel steeds een stijging zien. In het laatste kwartaal van 2023 daalden de prijzen met 0,6% ten opzichte van een jaar eerder. Volgens de NVM, die de prijzen op een eerder moment in het verkoopproces meet, stegen de prijzen toen echter al met 5,3%. Het aantal huizentransacties daalde met 5,5%, met vooral erg lage niveaus in het eerste gedeelte van het jaar.

Financiële markten

De inflatie in de eurozone is gedurende het jaar gedaald, maar dit kwam vooral door de lagere energieprijzen. De onderliggende prijsdruk bleef aanzienlijk en de Europese Centrale Bank (ECB), die streeft naar een inflatie van 2% op de middellange termijn, bleef haar beleid richten op een gematigder prijsstijging. De ECB verhoogde de depositorente gedurende de eerste drie kwartalen in zes stappen naar 4,0%. De monetaire verkrapping was van grote invloed op het sentiment op de vastrentende markten, met een duidelijk opwaartse trend in de obligatierentes. De Nederlandse tienjaarsrente piekte eind september op 3,32%. In het laatste gedeelte van het jaar daalden de obligatierentes echter sterk. Dit kwam doordat de inflatiecijfers lager waren dan verwacht en beleggers gingen rekenen op snelle verlagingen van de ECB-rentes in de nabije toekomst. Over het jaar als geheel daalde de Nederlandse tienjaarrente met 59 basispunten tot 2,32%. De tweejaarsrente eindigde het jaar op 2,40%, waarmee de daling per saldo beperkt bleef tot 27 basispunten. Met deze bewegingen was de yieldcurve gedurende het grootste deel van het jaar invers, een fenomeen dat niet heel erg gewoon is.

De eurokoers ten opzichte van de dollar was onderhevig aan de veranderende verwachtingen rond het rentebeleid van de ECB en de Amerikaanse Federal Reserve (Fed). Door de zwakke prestatie van de economie van de eurozone onderschatten marktpartijen aanvankelijk de vastberadenheid van de ECB om de inflatie door krap monetair beleid actief te bestrijden. Langzaamaan ontstond echter de overtuiging dat het de ECB menens was, waarna de euro terrein won.

Halverwege juli piekte de koers op $1,1238, mogelijk ook door geluiden vanuit de ECB over een noodzakelijke monetaire verkrapping via een significante inkrimping van de ECB-balans. Over het jaar als geheel steeg de euro met 3,37 dollarcent tot $1,1034, waarmee het verlies over 2022 gedeeltelijk werd goedgemaakt.

De meeste aandelenmarkten herstelden in 2023 van de sterke koersdalingen in 2022. Belangrijke ingrediënten hierbij waren de onverwacht sterke prestaties van de Amerikaanse economie en het uitblijven van een zware recessie (mogelijk in gang gezet door ernstige energietekorten) in de eurozone. Bedrijfswinsten konden zich gunstig ontwikkelen, temeer omdat de effecten van hogere rentes dankzij de lange looptijden van uitstaande schulden niet meteen doorwerkten in de resultaten. In de financiële sector ontstonden spanningen door het onverwachte faillissement van een aantal Amerikaanse regionale banken en de noodgedwongen overname van het Zwitserse Credit Suisse door UBS. Dit leidde tot turbulentie, maar dankzij tijdig ingrijpen van toezichthouders ontstond er geen blijvende schade.

De MSCI USA won maar liefst 25,0%, al kwam deze koerswinst voor een groot deel op het conto van zeven vooraanstaande techreuzen (de 'magnificent seven'). De MSCI Europe steeg met 11,2% en bleef dus flink achter bij de Amerikaanse index. Dit was ook het geval in euro's, al was het verschil dan minder groot (+20,8% versus +12,7%). De stijging was wel voldoende om het verlies over 2022 grotendeels goed te maken. De MSCI Pacific steeg met 16,8%, maar in euro's 'slechts' met 8,3%. De MSCI Emerging Markets won 7,1% (in euro's 3,4%), maar dit was lang niet voldoende om het verlies van het voorgaande jaar te compenseren. Wederom vielen vooral de Chinese aandelenkoersen erg uit de toon.

In Europa blonk de technologiesector uit. In de eerste jaarhelft was een gunstig sentiment rond de snelle ontwikkelingen op het gebied van kunstmatige intelligentie bepalend. Aan het einde van het jaar kreeg de sector de wind in de zeilen door de daling van de lange rentes. Hierdoor steeg de verdisconteerde waarde van (verwachte) toekomstige winsten, waarop tech-waarderingen zo sterk zijn gebaseerd. Ook de bankensector deed het goed, dankzij het veranderende renteklimaat met verder oplopende rentevergoedingen op ECB-deposito's. De olie-, gas- en steenkoolsector behoorde tot de achterblijvers. Bedrijven in deze sector hadden gedurende de verslagperiode last van lagere energieprijzen. Zo daalde de prijs van Noordzeeolie met 17,0% tot gemiddeld $82,30 per vat, waar in 2022 nog werd geprofiteerd van een olieprijsstijging van 39,8%.

Vooruitzichten

Het hoge groeitempo van de Amerikaanse economie is naar verwachting niet houdbaar. De spaarbuffers van de consument zijn namelijk sterk geslonken. Consumenten zullen daardoor een voorzichtiger bestedingspatroon aan de dag gaan leggen en minder dan voorheen de economische activiteiten aanjagen. De ruimte voor de Amerikaanse overheid om dit laatste te bewerkstelligen is ook beperkt, omdat de grenzen van het begrotingsbeleid in zicht komen door de sterk gestegen financieringstekorten. Daarnaast wordt het verloop van de investeringen – tot voor kort ook een duidelijke aanjager van de expansie –onzekerder door de gestaag stijgende rentelasten.

In de eurozone zijn de kansen op een flinke economische opleving klein. Positief is echter dat de loongroei de inflatie inmiddels overtreft, waardoor de koopkracht weer stijgt en de consumptie op termijn kan aantrekken. Aan de aanbodkant zullen veel delen van de industrie het voorlopig moeilijk houden, gezien de nog altijd dalende werkvoorraad. De terugval in de wereldhandel heeft een drukkend effect, maar er is wel een omslag ophanden in vroeg-cyclische landen in Azië. Per saldo lijken de neerwaartse risico's kleiner geworden en de vooruitzichten voor later in 2024 te verbeteren. Binnen Europa blijft Duitsland een zwakke schakel, met als duidelijk nadelige factor de sterke opkomst van de Chinese auto-industrie ten koste van de eigen merken.

Voor de Nederlandse economie ligt enig herstel in het verschiet, vooral doordat de consumentenbestedingen naar verwachting zullen aantrekken nu de reële lonen weer stijgen. Het aantal faillissementen zal waarschijnlijk verder oplopen, omdat de fiscus de corona belastingschulden actief invordert. In navolging daarvan ligt ook enige stijging van de werkloosheid in de rede.

Duurzaamheidstrends

In 2023 werden opnieuw weerrecords gebroken. Daarnaast stond het jaar in het teken van toenemende politieke spanningen en internationale onveiligheid.

Volgens Copernicus, het klimaatbureau van de Europese Commissie, was 2023 wereldwijd het warmste jaar sinds het begin van de metingen in 1850. Met een gemiddelde temperatuur van 14,98 graden was het gemiddeld 1,48 graad warmer dan tijdens het pre-industriële tijdperk. In 2023 werd de grens van 1,5 graad gedurende iets minder dan de helft van het

jaar zelfs overschreden. Copernicus stelt in haar rapport dat de opwarming van de aarde een alarmerende versnelling laat zien.

We ervaren de gevolgen. Wereldwijd hebben we te maken met extremer weer, waarbij periodes van zware neerslag en periodes van hoge temperaturen en grote droogte elkaar afwisselen. De klimaatverandering brengt voor miljoenen mensen het recht op voedsel en onderdak in gevaar. Daarnaast gaat in grote delen van de wereld de biodiversiteit verder achteruit. Dit komt deels ook door klimaatverandering (waardoor onder meer het aantal bosbranden flink toeneemt), maar ook door direct menselijk handelen, zoals boskap, intensieve landbouw, milieuvervuiling en stroperij. Het zesde rapport van de International Panel on Climate Change (IPCC), dat in maart 2023 is uitgebracht, stelt ondubbelzinnig vast dat menselijk handelen de oorzaak is van de opwarming van de aarde. Wereldwijd zijn veranderingen waarneembaar, zowel op land als in de oceanen. In sommige ecosystemen zijn deze bijna onomkeerbaar.

De urgentie om actie te ondernemen om de klimaatverandering binnen veilige grenzen te houden is onverminderd groot. Een koolstofvrije economie is hierbij cruciaal. De afspraken die zijn gemaakt op de 28ste VN-Klimaattop (Conference of the Parties, COP), die in november 2023 in Dubai plaatsvond, moeten daarbij helpen. Na lang onderhandelen is tijdens de COP28 een akkoord gesloten over het afbouwen van fossiele brandstoffen. Velen zien dit als een historisch moment, want nooit eerder werd zo'n akkoord bereikt. Verder is afgesproken om de hoeveelheid hernieuwbare energie tussen nu en 2030 te verdriedubbelen. De International Energy Agency (IEA) meldde dat de wereldwijde productiecapaciteit van duurzame energie in 2023 met 50 procent is toegenomen ten opzichte van 2022. Dit zet volgens IEA-topman Fatih Birol de deur open om de beoogde verdriedubbeling van de hoeveelheid hernieuwbare energie in 2030 te halen.

Wereldwijd worden vele mensen geraakt door oorlogen en gewapende conflicten. Sinds februari 2022 zorgt de oorlog in Oekraïne voor een stroom van miljoenen vluchtelingen. Libië heeft te maken met twee rivaliserende regeringen die het land verscheuren. De storm Daniël heeft de crisis in het land nog verder verdiept. Ook in landen als Zuid-Soedan, Jemen, Syrië, Tsjaad, Burkina-Faso en Myanmar zorgen conflicten en klimaatverandering voor humanitaire crises. En daar komen de recente afschuwelijke ontwikkelingen in het Israëlisch-Palestijns conflict bij. Oorlogen en conflicten kennen alleen verliezers.

Vanuit wetgevers komt steeds meer aandacht voor ketenverantwoordelijkheid. Op Europees niveau is het voorstel voor de Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) aangenomen. Dit verplicht het bestuur van bedrijven om due diligence-processen te implementeren en de noodzakelijke acties te ondernemen om negatieve impact op mensenrechten en het milieu in de hele waardeketen van het bedrijf te voorkomen. In de Verenigde Staten is al sinds 21 juni 2021 de US Uyghur Forced Labor Prevention Act van kracht en in Duitsland is er sinds 1 januari 2023 de German Act on Due Diligence in Supply Chains. In Canada is in mei 2023 de Fighting Against Forced Labour and Child Labour in Supply Chains Act aangenomen. In Europa ligt er daarnaast nog een initiatiefwet die verbiedt producten van buiten de Europese Unie te importeren die zijn gemaakt met behulp van gedwongen of kinderarbeid. De verwachting is dat er nog meer wetgeving komt om commitment aan bijvoorbeeld het tegengaan van ontbossing te realiseren. Een goed voorbeeld is de Deforestation-Free Products Regulation die de Europese Unie op 29 juni 2023 heeft vastgesteld. Van bedrijven wordt veel meer transparantie vereist vanuit de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Ketenverantwoordelijkheid is hier een onderdeel van.

Naast klimaat is er ook toenemende aandacht voor het beschermen van de biodiversiteit. Op 28 maart 2023 heeft de Taskforce on Nature-Related Financial Disclosures (TNFD) de laatste versie van het TNFD Nature-Related Risk & Opportunity Management and Disclosure Framework voor publieke consultatie gepubliceerd. Dit framework is gericht op risicomanagement en transparantie en verwacht van bedrijven onder meer engagement met de verschillende stakeholders.

Daarnaast oefenen investeerders en soms ook eigen medewerkers meer druk uit op bedrijven om ambitieuze klimaatdoelen te stellen in lijn met het Akkoord van Parijs. Dit geldt voor de eigen bedrijfsvoering en de hele waardeketen. Ook vragen zij steeds vaker naar transitieplannen om deze doelen te bereiken. Investeerders verwachten daarnaast dat een bedrijf een robuuste governance ontwikkelt ten aanzien van zijn klimaatstrategie. Investeerders vragen hier steeds vaker om via klimaatgerelateerde resoluties die ter stemming worden gebracht.

1.11 Dividend

Dividend

Wij stellen voor om per aandeel de volgende dividenden aan de aandeelhouders uit te keren.

ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	€ 0,40
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	€ 0,60
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	€ 0,80
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	€ 1,00
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	€ 1,30
ASN Groenprojectenfonds	€ 0,05
ASN Microkredietfonds	€ 1,60

Vanwege de status van fiscale beleggingsinstelling dient het fonds de winst die voor uitkering beschikbaar is (gedefinieerd in het Besluit Beleggingsinstellingen 1970 zoals laatstelijk gewijzigd per 18 december 2019), binnen acht maanden na afloop van elk boekjaar uit te keren.

1.12 Beloningsbeleid

De AIF-richtlijn schrijft voor dat de beloning van de beheerder van het fonds in het jaarverslag wordt toegelicht. De beloningskosten maken niet direct onderdeel uit van de winst-en-verliesrekening van de fondsen. De beheerder brengt aan de fondsen fondskosten in rekening en betaalt daaruit de salarissen van de medewerkers die werkzaam zijn voor de beheerder. Derhalve worden de beloningskosten niet toegelicht in de jaarrekening, maar in het verslag van de beheerder. De genoemde salariskosten zijn de salariskosten over het gehele boekjaar 2023.

Beloningsbeleid ASN Impact Investors

In lijn met zijn missie stelt ASN Impact Investors bij de uitvoering van zijn activiteiten betrouwbaarheid, integriteit van de dienstverlening en het belang van de beleggers in de fondsen centraal. Met het aanbieden van zijn dienstverlening streeft ASN Impact Investors naar een optimaal rendement voor de beleggers in de fondsen en voor een duurzame wereld.

Daarom willen wij een passend beloningsbeleid hanteren, dat bijdraagt aan deze ambitie en aan zingeving voor onze medewerkers, evenals aan passende beloning, adequate opleiding en duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Daarnaast beogen wij met dit beleid bij te dragen aan adequate beheersing van (duurzaamheids)risico's en aan het waarborgen van de continuïteit van de bedrijfsvoering.

De beloning van de medewerkers van ASN Impact Investors sluit hierop aan en is uitlegbaar aan de beleggers, de maatschappij en andere belanghebbenden. Om dit te waarborgen willen wij transparant zijn over ons beloningsbeleid.

Wet- en regelgeving

Vanwege de overeenkomsten tussen de missie en visie van de Volksbank en die van ASN Impact Investors, evenals de gewenste wijze van belonen van medewerkers, hebben wij aansluiting gevonden bij (de uitvoering van) het beloningsbeleid van de Volksbank. Wij nemen daarom het beloningsbeleid van de Volksbank aan als ons eigen beleid.

We onderkennen dat wij een zelfstandige verplichting hebben om te voldoen aan de (wettelijke) vereisten inzake beloning, die op ons als beheerder van toepassing zijn. Aangezien het beloningsbeleid van de Volksbank vooral gebaseerd is op relevante vereisten voor banken, hebben wij in ons eigen beloningsbeleid aanvullingen gemaakt op het beloningsbeleid van de Volksbank.

Hiermee kunnen wij voldoen aan sectorspecifieke beloningsbepalingen die volgen uit relevante Europese richtlijnen, (gedelegeerde) verordeningen en richtsnoeren (AIFMD, UCITS, SFDR en Richtsnoeren Goed Beloningsbeleid in het kader van AIFMD en UCITS) en uit nationale wet- en regelgeving (Wft, Wbfo, BW, Bgfo en Regeling beheerst beloningsbeleid Wft 2017).

Governance

In het beloningsbeleid van de Volksbank worden de verantwoordelijkheden van de remuneratie-commissie van de Raad van Commissarissen van de Volksbank (hierna: Remuneratie en Nominatie Commissie) beschreven. Als onderdeel van haar verantwoordelijkheid — die voortvloeit uit de wet- en regelgeving op het gebied van (beheerst) beloningsbeleid — bereidt de Remuneratie en Nominatie Commissie de beslissingen over beloning en het beloningsbeleid voor.

In aanvulling op het beloningsbeleid van de Volksbank houdt de Remuneratie en Nominatie Commissie ten behoeve van ASN Impact Investors rekening met de bepalingen die op hem van toepassing zijn, zoals uiteengezet in de Richtsnoeren Goed Beloningsbeleid.

Daarnaast is het beloningsbeleid van de Volksbank (na goedkeuring door de Raad van Commissarissen van de Volksbank) eveneens goedgekeurd door het bestuur van ASN Impact Investors. Het uitgangspunt voor de goedkeuring door ons bestuur is dat het beloningsbeleid aansluit bij een deugdelijk en doeltreffend risicobeheer van ASN Impact Investors. Het bestuur van ASN Impact Investors heeft (met ondersteuning van onze compliance officer) vastgesteld dat het beloningsbeleid van de Volksbank:

- in overeenstemming is met onze strategie, doelstellingen, waarden en belangen;
- in overeenstemming is met de wet- en regelgeving die op ASN Impact Investors van toepassing is;
- niet aanzet tot het nemen van risico's, waaronder duurzaamheidsrisico's, die ten opzichte van het portfoliomanagementbeleid van de fondsen buitensporig zijn; en
- ons in staat stelt de belangen van de fondsen en de beleggers in de fondsen af te stemmen op de belangen van de *identified staff* en bijdraagt aan het bereiken en vasthouden van een gezonde financiële positie.

Beloningskenmerken

Het beloningsbeleid van de Volksbank, dat na vaststelling door het bestuur van ASN Impact Investors tevens van toepassing is op de medewerkers van ASN Impact Investors, bevat de volgende beloningskenmerken:

- beloning met de menselijke maat: het hoogste salaris bij de Volksbank is maximaal tien keer het gemiddelde salaris bij de bank. Ieder mens is anders en levert zijn/haar/hun bijdrage aan het bedrijfsresultaat, dat door middel van een bescheiden financieel gebaar gewaardeerd kan worden;
- financiële weerbaarheid: voor onze organisatie is het van belang dat arbeidsvoorwaarden en salarissen marktconform zijn;
- nut in plaats van rendement: niet alleen het resultaat geldt, ook goed gedrag wordt beloond; en
- duurzaamheid: een laag risicoprofiel bij beloning is belangrijk om de continuïteit van onze dienstverlening te garanderen.

Geen variabele beloning

Vanaf 1 januari 2018 kent de Volksbank geen variabele beloningen meer toe. Wij delen deze visie op belonen en adopteren deze beloningsmaatregel door aansluiting bij het beloningsbeleid van de Volksbank. Onze medewerkers worden in beginsel gedreven door hun ambitie om bij te dragen aan een duurzame samenleving. Hiermee streven zij niet primair naar een maximale financiële beloning. Dit past bij de waarden en het beleid van ASN Impact investors en de Volksbank.

Overigens betreft het hier alle vormen van variabele beloning, namelijk alle extra betalingen en verstrekkingen die afhankelijk zijn van de geleverde prestaties of in bepaalde gevallen van andere contractuele criteria.

Enige bijkomende betalingen die bij de Volksbank voor kunnen komen, maken deel uit van een algemeen, niet-discretionair, AIF- en UCITS-beheerderbreed beleid en vormen geen stimulans om risico's aan te gaan. Deze betalingen worden derhalve uitgesloten van de definitie van beloning voor toepassing van AIFMD-, UCITS- en SFDR-specifieke voorschriften voor risicogerelateerde beloningen.

Identified staff

Het regelgevend kader stelt specifieke eisen aan het beloningsbeleid voor bepaalde categorieën medewerkers die een materiële invloed kunnen uitoefenen op het risicoprofiel van ASN Impact Investors en de fondsen, de zogenoemde 'identified staff'. Wij hebben de volgende functies aangemerkt als identified staff:

- de bestuurders van ASN Impact Investors als uitvoerende leden van het bestuursorgaan; en
- de manager portfoliomanagement van ASN Impact Investors.

In afwijking van de procedure voor het identificeren van identified staff in het beloningsbeleid van de Volksbank, is de compliance officer van ASN Impact Investors – in samenspraak met de centrale stafafdeling HR van de Volksbank – verantwoordelijk voor identificatie van identified staff bij ASN Impact Investors. Hiertoe hanteert de compliance officer de bepalingen uit de Richtsnoeren Goed Beloningsbeleid die van toepassing zijn.

Beloning in de verslagperiode

In 2023 kende ASN Impact Investors een beloning van in totaal ruim € 4,1 miljoen toe aan zijn medewerkers. ASN Impact Investors hanteert geen variabele beloning. Het hiervoor genoemde bedrag is uitsluitend een vaste beloning. In de verslagperiode had ASN Impact Investors gemiddeld 35,5 fte's in dienst.

Beloning in euro's	Gemiddeld aantal FTE's in 2023	Vaste beloning 2023[1]
Directie/identified staff	4,4	705.631
Medewerkers in controlefuncties	4,1	468.491
Overige medewerkers	27,0	2.948.269
Totaal		**4.122.391**

1 *Salaris inclusief door de werkgever betaalde pensioenpremies en sociale premies*

Uitbestedingsrelaties

ASN Impact Investors waarborgt dat personen die betrokken zijn bij uitbestede activiteiten en die een materiële impact kunnen hebben op het risicoprofiel van de fondsen, voldoen aan de beloningsregels die volgen uit de toepasselijke wet- en regelgeving. Dit betreft bepaalde medewerkers van de assetmanagers van de UCITS-fondsen Achmea Investment Management, Impax Asset Management en Van Lanschot Kempen Investment Management, die zijn aangemerkt als identified staff. Met deze assetmanagers zijn afspraken gemaakt over het beloningsbeleid, die zijn vastgelegd in de overeenkomsten en *service level agreements* (SLA's) die met de assetmanagers zijn afgesloten. ASN Impact Investors monitort de afspraken die in de SLA zijn vastgelegd en evalueert deze eens per jaar.

Den Haag, 10 april 2024

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

San Lie
Ro Dielbandhoesing
Dirk-Jan Stam

ASN Groen-
projectenfonds

Eerste in Nederland

1995

2 Verslag over het beheer van de ASN AIF-Beleggingsfondsen

2.1 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief belegt via het ASN Duurzaam Obligatiefonds in duurzame staatsobligaties, sociale en groene obligaties, via de ASN Microkredietpool in leningen aan en aandelen in microfinancieringsinstellingen, via het ASN Duurzaam Aandelenfonds wereldwijd in aandelen, via het ASN Milieu & Waterfonds in aandelen in de milieu- en watersector en via het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds in aandelen van kleinere Europese bedrijven. Het ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds, ASN Duurzaam Aandelenfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds zijn subfondsen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. (UCITS-fondsen). Alle beleggingen voldoen aan onze duurzame beleggingscriteria. ASN Impact Investors heeft het beheer van de portefeuille uitbesteed aan Achmea Investment Management B.V. (AIM). Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op www.asnimpactinvestors.com op de webpagina van het fonds.

Beleggingsbeleid en portefeuillebeheer

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief heeft een portefeuilleverdeling van 90% defensieve beleggingen (ASN Duurzaam Obligatiefonds en ASN Microkredietpool) en 10% offensieve beleggingen (ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds), met bandbreedtes van plus of min 5%. De portefeuille van het fonds wordt maandelijks teruggebracht binnen marges van 0,5% van de strategische verdeling. Het fonds is de gehele periode binnen de bandbreedtes van deze verdeling gebleven.

De benchmark bestaat uit de samengestelde benchmark van de onderliggende UCITS-fondsen en de 12-maands EURIBOR + 2,0% als benchmark voor de ASN Microkredietpool. De financiële doelstelling van het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief is afgeleid van de doelstellingen van de onderliggende fondsen. Op basis daarvan is de financiële doelstelling van het fonds om op de lange termijn een beter rendement te behalen dan dat van de benchmark.

Meer informatie over de onderliggende beleggingen van het ASN Microkredietfonds vindt u in paragraaf 2.7, en van de UCITS-fondsen in het jaarverslag 2023 van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., in paragraaf 2.1, 2.2, 2.3 en 2.4 over respectievelijk het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds.

Rendement

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*
2023	7,08%	7,39%
2022	-10,92%	-9,93%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	-1,06%	-0,55%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	0,58%	1,28%
Gemiddeld per jaar sinds start (10-01-2017)	2,69%	3,47%

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief behaalde over 2023 een rendement op basis van de intrinsieke waarde van 7,08% (ultimo 2022: -10,92%). Het rendement is inclusief het herbelegde dividend van € 0,85 over 2022 (over 2021: € 0,15 per aandeel). De samengestelde benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 7,39% (ultimo 2022: -9,93%). Deze samengestelde benchmark is als volgt opgebouwd:

Gewicht	***Benchmark***	***Onderliggende benchmark***
67%	Benchmark ASN Duurzaam Obligatiefonds	Bloomberg 80% EUR Treasury 1-10yr en 20% Euro Green Bond Government Related 1-10yr
23%	12-maands EURIBOR + 2% [1]	n.v.t.
8%	Benchmark ASN Duurzaam Aandelenfonds	MSCI ACWI Climate Paris Aligned Index
1%	Benchmark ASN Milieu & Waterfonds	FTSE Environmental Technologies 100 Index
1%	Benchmark ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	MSCI Europe Small Cap Total Return Net Index

1 Voor de ASN Microkredietpool is geen geschikte benchmark in de markt. Als alternatief hanteren we deze benchmark voor de ASN Duurzame Mixfondsen.

Geïndexeerd rendement ten opzichte van de benchmark vanaf de start van het fonds

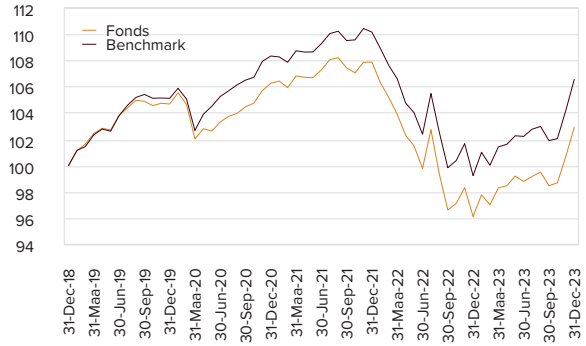

Rendementsbijdragen

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief heeft over 2023 een positief rendement behaald en dat gold eveneens voor alle onderliggende fondsen. Een belangrijke factor voor alle beleggingen in het fonds was het verloop van de inflatie en de reacties daarop van de centrale banken. Zij bestreden de inflatie met beleidsmaatregelen en dan vooral met forse renteverhogingen, al deden ze dat minder rigide en met kleinere stappen dan in 2022. Deze renteverhogingen veroorzaakten economische schade, maar de diepe recessie waarvoor beleggers vreesden is totnogtoe uitgebleven. Analisten verwachten dat de centrale banken hun beleidsrentes niet verder zullen verhogen en houden rekening met beleidsrenteverlagingen in 2024.

Het fonds bleef in 2023 achter bij de benchmark, vooral door het mindere rendement van het ASN Duurzaam Obligatiefonds. Dit was het gevolg van de lagere rentegevoeligheid van het fonds in het vierde kwartaal en de onderwogen positie in de periferielanden, waaronder Italië, gedurende het jaar. Het ASN Duurzaam Aandelenfonds en de ASN Microkredietpool deden het beter dan hun respectievelijke benchmark; de overige fondsen presteerden minder dan de benchmark.

Onderstaande tabel laat zien waaraan de resultaten kunnen worden toegeschreven.

Performance-attributie	*T.o.v. benchmark*	*Absolute performance*
Totaal ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	**-0,31%**	**7,08%**
ASN Duurzaam Aandelenfonds	0,60%	2,06%
ASN Microkredietpool	0,45%	1,75%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	-0,03%	0,09%
ASN Milieu & Waterfonds	-0,08%	0,11%
ASN Duurzaam Obligatiefonds	-0,50%	3,70%
Nauwkeurigheid[1]	*-0,74%*	*- 0,63%*

1 *Betreft het aandeel van het rendement dat niet verklaard wordt in de attributieanalyse door tussentijdse schommelingen in de allocatie van de beleggingen.*

Kerncijfers ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief

Kerncijfers in euro's

Koers 31 december 2023	49,73
Koers 31 december 2022	47,32
Hoogste koers in 12 maanden	49,74
Laagste koers in 12 maanden	47,18
Intrinsieke waarde per aandeel 31 december 2023[1]	49,64
Dividend over het boekjaar 2022	0,85

1 *Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.*

Fondsomvang

	31-12-2023	*31-12-2022*
Fondsomvang in duizenden euro's	45.144	45.600
Aantal uitstaande aandelen	910.515	965.325

Duurzaamheid

De ASN Beleggingsfondsen beleggen uitsluitend in bedrijven, overheden, organisaties en projecten die bijdragen aan een duurzame samenleving en die financieel solide zijn. In dit hoofdstuk leest u hoe het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief aan duurzaamheid bijdraagt.

Drie duurzame doelstellingen

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen. Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief heeft Duurzame beleggingsdoelstellingen die zijn afgeleid van de fondsen waarin het belegt. Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief belegt in de UCITS-fondsen en in de ASN Microkredietpool. De volgende Duurzame beleggingsdoelstellingen van deze fondsen hebben voor het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief het meeste gewicht:

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheids-doelen.

Voor een inhoudelijk toelichting op de doelstellingen verwijzen wij u naar het verslag over het beheer van de onderliggende fondsen.

De SFDR-wetgeving schrijft voor dat ASN Impact Investors inzicht geeft in de voortgang die ze maakt bij het behalen van de duurzaamheidsdoelen. Wij rapporteren de voortgang in de verplichte Annex V die aan dit jaarverslag is toegevoegd.

Daarin geven wij cijfermatig inzicht in de uitkomsten en voortgang. ASN Impact Investors monitort de voortgang van deze doelstellingen in haar Impactcommissie. In deze commissie worden voorstellen en scenarioanalyses besproken die bijdragen aan het behalen van de duurzame doelstellingen.

Sustainable Development Goals (SDG's)

De ASN Beleggingsfondsen dragen met hun beleggingsbeleid bij aan de Sustainable Development Goals (SDG's) die de Verenigde Naties hebben geformuleerd. In hoofdstuk 1.8 leggen we de relatie uit tussen ons duurzaamheidsbeleid en de SDG's. Via de beleggingen draagt ook het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief bij aan deze SDG's. U vindt meer informatie over de SDG's in het jaarverslag van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., in het verslag over het beheer van het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds. Informatie over het ASN Microkredietfonds vindt u in hoofdstuk 2.7 van dit verslag. De beleggingen in deze fondsen komen overeen met de beleggingen in het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief. In hoofdstuk 1.9 *Risicobeheer* ziet u in welke fondsen en pool het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief belegt en voor welk percentage.

Taxonomieverordening

De technische screeningcriteria tot aanvulling van de Taxonomieverordening voor ecologisch duurzame economische activiteiten zijn met betrekking tot de milieudoelstellingen van mitigatie van klimaatverandering en aanpassing aan klimaatverandering met ingang van 1 januari 2022 van toepassing. De technische screeningcriteria voor de andere vier milieudoelstellingen duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen, transitie naar een circulaire economie, preventie en bestrijding van verontreiniging, en bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen zijn met ingang van 1 januari 2024 van toepassing. Deze gedetailleerde criteria vereisen de beschikbaarheid van meerdere, specifieke datapunten met betrekking tot elke investering. Op dit moment zijn er onvoldoende betrouwbare, tijdige en verifieerbare gegevens beschikbaar om investeringen met behulp van de technische screeningcriteria te kunnen beoordelen.

ASN Impact Investors is van mening dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, mogelijk een belangrijk instrument is om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. De taxonomie kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wij kunnen echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met onze overtuigingen, visie en missie. Om deze reden hebben we tot nu toe geen specifieke EU-taxonomiedoelstelling vastgesteld.

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief brengt risico's met zich mee. De informatie over het risicobeheer van de beleggingen vindt u in het jaarverslag 2023 van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., in paragraaf 2.1, 2.2, 2.3 en 2.4 over respectievelijk het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds en in paragraaf 2.7 van dit verslag over het ASN Microkredietfonds. De beleggingen in deze fondsen komen overeen met de beleggingen in het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief.

De volatiliteit van het fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van de beschikbare maandrendementen over drie jaar. Per 31 december 2023 was de standaarddeviatie 3,17% (ultimo 2022: 2,62%).

Samenstelling beleggingsportefeuille per 31-12-2023

ASN Duurzaam Obligatiefonds	67,2%
ASN Microkredietpool	22,2%
ASN Duurzaam Aandelenfonds	8,4%
ASN Milieu & Waterfonds	1,0%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1,2%

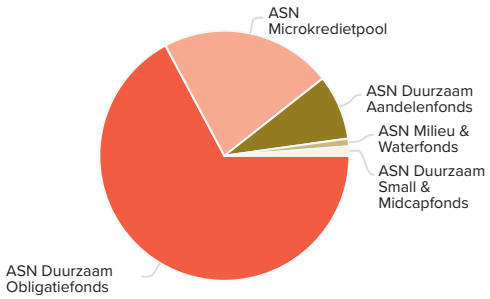

2.2 ASN Duurzaam Mixfonds Defensief

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief belegt via het ASN Duurzaam Obligatiefonds in duurzame staatsobligaties, sociale en groene obligaties, via de ASN Microkredietpool in leningen aan en aandelen in microfinancieringsinstellingen, via het ASN Duurzaam Aandelenfonds wereldwijd in aandelen, via het ASN Milieu & Waterfonds in aandelen in de milieu- en watersector en via het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds in aandelen van kleinere Europese bedrijven. Het ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds, ASN Duurzaam Aandelenfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds zijn subfondsen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. (UCITS-fondsen). Alle beleggingen voldoen aan onze duurzame beleggingscriteria. ASN Impact Investors heeft het beheer van de portefeuille uitbesteed aan Achmea Investment Management B.V. (AIM). Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op www.asnimpactinvestors.com op de webpagina van het fonds.

Beleggingsbeleid en portefeuillebeheer

Het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief heeft een portefeuilleverdeling van 75% defensieve beleggingen (ASN Duurzaam Obligatiefonds en ASN Microkredietpool) en 25% offensieve beleggingen (ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds), met bandbreedtes van plus of min 5%. De portefeuille van het fonds wordt maandelijks teruggebracht binnen marges van 0,5% van de strategische verdeling. Het fonds is de gehele periode binnen de bandbreedtes van deze verdeling gebleven.

De benchmark bestaat uit de samengestelde benchmark van de onderliggende UCITS-fondsen en de 12-maands EURIBOR + 2,0% als benchmark voor de ASN Microkredietpool. De financiële doelstelling van het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief is afgeleid van de doelstellingen van de onderliggende fondsen. Op basis daarvan is de financiële doelstelling van het fonds om op de lange termijn een beter rendement te behalen dan dat van de benchmark.

Meer informatie over de onderliggende beleggingen van het ASN Microkredietfonds vindt u in paragraaf 2.7, en van de UCITS-fondsen in het jaarverslag 2023 van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. paragraaf 2.1, 2.2, 2.3 en 2.4. over respectievelijk het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds.

Rendement

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*
2023	9,46%	9,22%
2022	-12,33%	-11,21%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	0,16%	0,76%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	2,53%	3,20%
Gemiddeld per jaar sinds start (10-01-2017)	4,17%	4,88%

Het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief behaalde over 2023 een rendement op basis van de intrinsieke waarde van 9,46% (ultimo 2022: -12,33%). Het rendement is inclusief het herbelegde dividend van € 0,95 over 2022 (over 2021 : € 0,00 per aandeel). De samengestelde benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 9,22% (ultimo 2022: -11,21%). Deze samengestelde benchmark is als volgt opgebouwd:

Gewicht	***Benchmark***	***Onderliggende benchmark***
56%	Benchmark ASN Duurzaam Obligatiefonds	Bloomberg 80% EUR Treasury 1-10yr en 20% Euro Green Bond Government Related 1-10yr
19%	12-maands EURIBOR + 2% [1]	n.v.t.
19%	Benchmark ASN Duurzaam Aandelenfonds	MSCI ACWI Climate Paris Aligned Index
4%	Benchmark ASN Milieu & Waterfonds	FTSE Environmental Technologies 100 Index
2%	Benchmark ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	MSCI Europe Small Cap Total Return Net Index

1 Voor de ASN Microkredietpool is geen geschikte benchmark in de markt. Als alternatief hanteren we deze benchmark voor de ASN Duurzame Mixfondsen.

Geïndexeerd rendement ten opzichte van de benchmark vanaf de start van het fonds

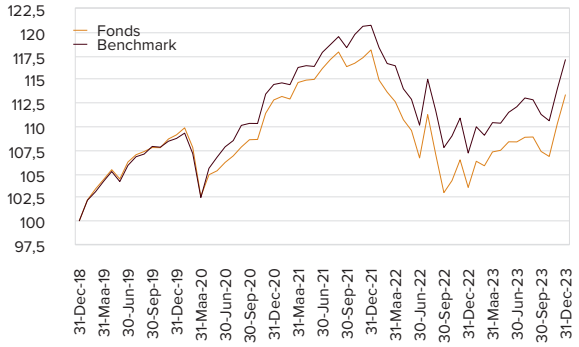

Rendementsbijdragen

Het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief heeft over 2023 een positief rendement behaald en dat gold eveneens voor alle onderliggende fondsen. Een belangrijke factor voor alle beleggingen in het fonds was het verloop van de inflatie en de reacties daarop van de centrale banken. Zij bestreden de inflatie met beleidsmaatregelen en dan vooral met forse renteverhogingen, al deden ze dat minder rigide en met kleinere stappen dan in 2022. Deze renteverhogingen veroorzaakten economische schade, maar de diepe recessie waarvoor beleggers vreesden is totnogtoe uitgebleven. Analisten verwachten dat de centrale banken hun beleidsrentes niet verder zullen verhogen en houden rekening met beleidsrenteverlagingen in 2024.

Het fonds presteerde beter dan de benchmark, vooral dankzij de relatief goede performance van het ASN Duurzaam Aandelenfonds. Dit was toe te wijzen aan de selectie van de juiste aandelen binnen landen en sectoren. Dit selectie-effect werd wat betreft sectoren behaald in informatietechnologie en de industrie en binnen landen hoofdzakelijk in Japan en de Verenigde Staten. Het fonds is per saldo wel onderwogen in de Verenigde Staten, waar bedrijven vaker niet voldoen aan onze duurzaamheidseisen. Dit was nadelig voor het rendement. Daar stond tegenover dat de Amerikaanse dollar daalde ten opzichte van de euro, wat positief was voor het rendement. Een andere positieve valutabeweging voor het fonds was dat het Britse pond beter presteerde dan de euro.

Onderstaande tabel laat zien waaraan de resultaten kunnen worden toegeschreven.

Performance-attributie	*T.o.v. benchmark*	*Absolute performance*
Totaal ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	**0,24%**	**9,46%**
ASN Duurzaam Aandelenfonds	1,42%	4,89%
ASN Microkredietpool	0,37%	1,45%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	-0,07%	0,19%
ASN Milieu & Waterfonds	-0,33%	0,45%
ASN Duurzaam Obligatiefonds	-0,41%	3,09%
Nauwkeurigheid[1]	*-0,74%*	*- 0,60%*

1 *Betreft het aandeel van het rendement dat niet verklaard wordt in de attributieanalyse door tussentijdse schommelingen in de allocatie van de beleggingen.*

Kerncijfers ASN Duurzaam Mixfonds Defensief

Kerncijfers in euro's

Koers 31 december 2023	54,83
Koers 31 december 2022	51,13
Hoogste koers in 12 maanden	54,83
Laagste koers in 12 maanden	50,93
Intrinsieke waarde per aandeel 31 december 2023[1]	54,75
Dividend over het boekjaar 2022	0,95

1 *Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.*

Fondsomvang

	31-12-2023	*31-12-2022*
Fondsomvang in duizenden euro's	106.016	100.675
Aantal uitstaande aandelen	1.938.245	1.974.923

Duurzaamheid

De ASN Beleggingsfondsen beleggen uitsluitend in bedrijven, overheden, organisaties en projecten die bijdragen aan een duurzame samenleving en die financieel solide zijn. In dit hoofdstuk leest u hoe het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief aan duurzaamheid bijdraagt.

Twee duurzame doelstellingen

Het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen. Het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief heeft Duurzame beleggingsdoelstellingen die zijn afgeleid van de fondsen waarin het belegt. Het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief belegt in de UCITS-fondsen en in de ASN Microkredietpool. De volgende Duurzame beleggingsdoelstellingen van deze fondsen hebben voor het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief het meeste gewicht:

Het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheids-doelen.

Voor een inhoudelijk toelichting op de doelstellingen verwijzen wij u naar het verslag over het beheer van de onderliggende fondsen.

De SFDR-wetgeving schrijft voor dat ASN Impact Investors inzicht geeft in de voortgang die ze maakt bij het behalen van de duurzaamheidsdoelen. Wij rapporteren de voortgang in de verplichte Annex V die aan dit jaarverslag is toegevoegd. Daarin geven wij cijfermatig inzicht in de uitkomsten en voortgang. ASN Impact Investors monitort de voortgang van deze doelstellingen in haar Impactcommissie. In deze commissie worden voorstellen en scenarioanalyses besproken die bijdragen aan het behalen van de duurzame doelstellingen.

Sustainable Development Goals (SDG's)

De ASN Beleggingsfondsen dragen met hun beleggingsbeleid bij aan de Sustainable Development Goals (SDG's) die de Verenigde Naties hebben geformuleerd. In hoofdstuk 1.8 leggen we de relatie uit tussen ons duurzaamheidsbeleid en de SDG's. Via de beleggingen draagt ook het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief bij aan deze SDG's. U vindt meer informatie over de SDG's in het jaarverslag van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., in het verslag over het beheer van het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds. Informatie over het ASN Microkredietfonds vindt u in hoofdstuk 2.7 van dit verslag. In hoofdstuk 1.9 *Risicobeheer* ziet u in welke fondsen en pool het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief belegt en voor welk percentage.

Taxonomieverordening

De technische screeningcriteria tot aanvulling van de Taxonomieverordening voor ecologisch duurzame economische activiteiten zijn met betrekking tot de milieudoelstellingen van mitigatie van klimaatverandering en aanpassing aan klimaatverandering met ingang van 1 januari 2022 van toepassing. De technische screeningcriteria voor de andere vier milieudoelstellingen duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen, transitie naar een circulaire economie, preventie en bestrijding van verontreiniging, en bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen zijn met ingang van 1 januari 2024 van toepassing. Deze gedetailleerde criteria vereisen de beschikbaarheid van meerdere, specifieke datapunten met betrekking tot elke investering. Op dit moment zijn er onvoldoende betrouwbare, tijdige en verifieerbare gegevens beschikbaar om investeringen met behulp van de technische screeningcriteria te kunnen beoordelen.

ASN Impact Investors is van mening dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, mogelijk een belangrijk instrument is om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. De taxonomie kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wij kunnen echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met onze overtuigingen, visie en missie. Om deze reden hebben we tot nu toe geen specifieke EU-taxonomiedoelstelling vastgesteld.

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief brengt risico's met zich mee. De informatie over het risicobeheer van de beleggingen vindt u in het jaarverslag 2023 van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., in paragraaf 2.1, 2.2, 2.3 en 2.4 over respectievelijk het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds, en in paragraaf 2.7 van dit verslag over het ASN Microkredietfonds. De beleggingen in deze fondsen komen overeen met de beleggingen in het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief.

De volatiliteit van het fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van de beschikbare maandrendementen over drie jaar. Per 31 december 2023 was de standaarddeviatie 4,57% (ultimo 2022: 4,01%).

Samenstelling beleggingsportefeuille per 31-12-2023

ASN Duurzaam Obligatiefonds	55,7%
ASN Duurzaam Aandelenfonds	19,9%
ASN Microkredietpool	18,3%
ASN Milieu & Waterfonds	4,2%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1,9%

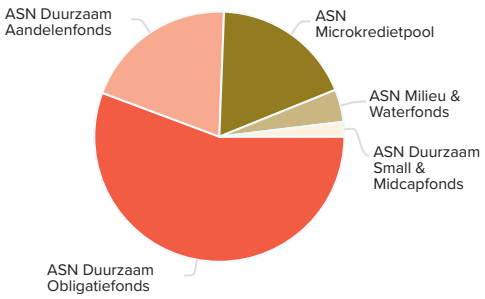

2.3 ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal belegt via het ASN Duurzaam Obligatiefonds in duurzame staatsobligaties, sociale en groene obligaties, via de ASN Microkredietpool in leningen aan en aandelen in microfinancieringsinstellingen, via het ASN Duurzaam Aandelenfonds wereldwijd in aandelen, via het ASN Milieu & Waterfonds in aandelen in de milieu- en watersector en via het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds in aandelen van kleinere Europese bedrijven. Het ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds, ASN Duurzaam Aandelenfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds zijn subfondsen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. (UCITS-fondsen). Alle beleggingen voldoen aan onze duurzame beleggingscriteria. ASN Impact Investors heeft het beheer van de portefeuille uitbesteed aan Achmea Investment Management B.V. (AIM). Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op www.asnimpactinvestors.com op de webpagina van het fonds.

Beleggingsbeleid en portefeuillebeheer

Het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal heeft een portefeuilleverdeling van 55% defensieve beleggingen (ASN Duurzaam Obligatiefonds en ASN Microkredietpool) en 45% offensieve beleggingen (ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds), met bandbreedtes van plus of min 5%. De portefeuille van het fonds wordt maandelijks teruggebracht binnen marges van 0,5% van de strategische verdeling. Het fonds is de gehele periode binnen de bandbreedtes van deze verdeling gebleven.

De benchmark bestaat uit de samengestelde benchmark van de onderliggende UCITS-fondsen en de 12-maands EURIBOR + 2,0% als benchmark voor de ASN Microkredietpool. De financiële doelstelling van het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal is afgeleid van de doelstellingen van de onderliggende fondsen. Op basis daarvan is de financiële doelstelling van het fonds om op de lange termijn een beter rendement te behalen dan dat van de benchmark.

Meer informatie over de onderliggende beleggingen van het ASN Microkredietfonds vindt u in paragraaf 2.7, en van de UCITS-fondsen in het jaarverslag 2023 van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., in paragraaf 2.1, 2.2, 2.3 en 2.4 over respectievelijk het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds.

Rendement

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*
2023	12,58%	11,69%
2022	-14,34%	-12,99%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	1,74%	2,45%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	5,11%	5,82%
Gemiddeld per jaar sinds start (10-01-2017)	6,13%	6,70%

Het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal behaalde over 2023 een rendement op basis van de intrinsieke waarde van 12,58% (ultimo 2022: -14,34%). Het rendement is inclusief het herbelegde dividend van € 1,00 over 2022 (over 2021: € 0,20 per aandeel). De samengestelde benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 11,69% (ultimo 2022: -12,99%). Deze samengestelde benchmark is als volgt opgebouwd:

Gewicht	***Benchmark***	***Onderliggende benchmark***
41%	Benchmark ASN Duurzaam Obligatiefonds	Bloomberg 80% EUR Treasury 1-10yr en 20% Euro Green Bond Government Related 1-10yr
33%	Benchmark ASN Duurzaam Aandelenfonds	MSCI ACWI Climate Paris Aligned Index
14%	12-maands EURIBOR + 2%[1]	n.v.t.
9%	Benchmark ASN Milieu & Waterfonds	FTSE Environmental Technologies 100 Index
3%	Benchmark ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	MSCI Europe Small Cap Total Return Net Index

1 Voor de ASN Microkredietpool is geen geschikte benchmark in de markt. Als alternatief hanteren we deze benchmark voor de ASN Duurzame Mixfondsen.

Geïndexeerd rendement ten opzichte van de benchmark vanaf de start van het fonds

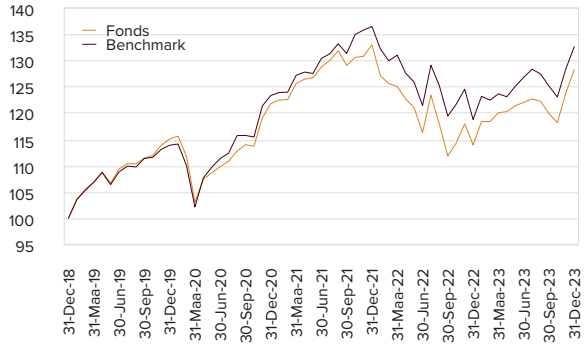

Rendementsbijdragen

Het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal heeft over 2023 een positief rendement behaald en dat gold eveneens voor alle onderliggende fondsen. Een belangrijke factor voor alle beleggingen in het fonds was het verloop van de inflatie en de reacties daarop van de centrale banken. Zij bestreden de inflatie met beleidsmaatregelen en dan vooral met forse renteverhogingen, al deden ze dat minder rigide en met kleinere stappen dan in 2022. De renteverhogingen veroorzaakten economische schade, maar de diepe recessie waarvoor beleggers vreesden is totnogtoe uitgebleven. Analisten verwachten dat de centrale banken hun beleidsrentes niet verder zullen verhogen en houden rekening met beleidsrenteverlagingen in 2024.

Het fonds presteerde beter dan de benchmark, vooral dankzij de relatief goede performance van het ASN Duurzaam Aandelenfonds. Dit was toe te wijzen aan de selectie van de juiste aandelen binnen landen en sectoren. Dit selectie-effect werd wat betreft sectoren behaald in informatietechnologie en de industrie en binnen landen hoofdzakelijk in Japan en de Verenigde Staten. Het fonds is per saldo wel onderwogen in de Verenigde Staten, waar bedrijven vaker niet voldoen aan onze duurzaamheidseisen. Dit was nadelig voor het rendement. Daar stond tegenover dat de Amerikaanse dollar daalde ten opzichte van de euro, wat positief was voor het rendement. Een andere positieve valutabeweging voor het fonds was dat het Britse pond beter presteerde dan de euro.

Onderstaande tabel laat zien waaraan de resultaten kunnen worden toegeschreven.

Performance-attributie	***T.o.v. benchmark***	***Absolute performance***
Totaal ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	**0,89%**	**12,58%**
ASN Duurzaam Aandelenfonds	2,47%	8,50%
ASN Microkredietpool	0,27%	1,07%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	-0,10%	0,28%
ASN Milieu & Waterfonds	-0,74%	1,01%
ASN Duurzaam Obligatiefonds	-0,30%	2,26%
Nauwkeurigheid[1]	*-0,71%*	*-0,53%*

1 *Betreft het aandeel van het rendement dat niet verklaard wordt in de attributieanalyse door tussentijdse schommelingen in de allocatie van de beleggingen.*

Kerncijfers ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal

Kerncijfers in euro's

Koers 31 december 2023	61,45
Koers 31 december 2022	55,79
Hoogste koers in 12 maanden	61,45
Laagste koers in 12 maanden	55,49
Intrinsieke waarde per aandeel 31 december 2023[1]	61,40
Dividend over het boekjaar 2022	1,00

1 *Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.*

Fondsomvang

	31-12-2023	*31-12-2022*
Fondsomvang in duizenden euro's	704.440	643.690
Aantal uitstaande aandelen	11.479.963	11.592.248

Duurzaamheid

De ASN Beleggingsfondsen beleggen uitsluitend in bedrijven, overheden, organisaties en projecten die bijdragen aan een duurzame samenleving en die financieel solide zijn. In dit hoofdstuk leest u hoe het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal aan duurzaamheid bijdraagt.

Twee duurzame doelstellingen

Het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen. Het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal heeft Duurzame beleggingsdoelstellingen die zijn afgeleid van de fondsen waarin het belegt. Het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal belegt in de UCITS-fondsen en in de ASN Microkredietpool. De volgende Duurzame beleggingsdoelstellingen van deze fondsen hebben voor het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal het meeste gewicht:

1. Het verminderen van de uitstoot van CO_2 van de staatsobligaties in de portefeuille per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graad te houden).

2. Het bieden van toegang tot financiële diensten aan mensen met lage inkomens en micro-, kleine en middelgrote ondernemingen ('financiële inclusie') in veelal lage- en middeninkomenslanden, zodat zij (meer) inkomen kunnen verwerven en hun financiële weerbaarheid kunnen versterken.

Het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheids-doelen.

Voor een inhoudelijk toelichting op de doelstellingen verwijzen wij u naar het verslag over het beheer van de onderliggende fondsen.

De SFDR-wetgeving schrijft voor dat ASN Impact Investors inzicht geeft in de voortgang die ze maakt bij het behalen van de duurzaamheidsdoelen. Wij rapporteren de voortgang in de verplichte Annex V die aan dit jaarverslag is toegevoegd. Daarin geven wij cijfermatig inzicht in de uitkomsten en voortgang. ASN Impact Investors monitort de voortgang van deze doelstellingen in haar Impactcommissie. In deze commissie worden voorstellen en scenarioanalyses besproken die bijdragen aan het behalen van de duurzame doelstellingen.

Sustainable Development Goals (SDG's)

De ASN Beleggingsfondsen dragen met hun beleggingsbeleid bij aan de Sustainable Development Goals (SDG's) die de Verenigde Naties hebben geformuleerd. In hoofdstuk 1.8 leggen we de relatie uit tussen ons duurzaamheidsbeleid en de SDG's. Via de beleggingen draagt ook het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal bij aan deze SDG's. U vindt meer informatie over de SDG's in het jaarverslag van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., in het verslag over het beheer van het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds. Informatie over het ASN Microkredietfonds vindt u in hoofdstuk 2.7 van dit verslag. In hoofdstuk 1.9 *Risicobeheer* ziet u in welke fondsen en pool het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal belegt en voor welk percentage.

Taxonomieverordening

De technische screeningcriteria tot aanvulling van de Taxonomieverordening voor ecologisch duurzame economische activiteiten zijn met betrekking tot de milieudoelstellingen van mitigatie van klimaatverandering en aanpassing aan klimaatverandering met ingang van 1 januari 2022 van toepassing. De technische screeningcriteria voor de andere vier milieudoelstellingen duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen, transitie naar een circulaire economie, preventie en bestrijding van verontreiniging, en bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen zijn met ingang van 1 januari 2024 van toepassing. Deze gedetailleerde criteria vereisen de beschikbaarheid van meerdere, specifieke datapunten met betrekking tot elke investering. Op dit moment zijn er onvoldoende betrouwbare, tijdige en verifieerbare gegevens beschikbaar om investeringen met behulp van de technische screeningcriteria te kunnen beoordelen.

ASN Impact Investors is van mening dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, mogelijk een belangrijk instrument is om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. De taxonomie kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wij kunnen echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met onze overtuigingen, visie en missie. Om deze reden hebben we tot nu toe geen specifieke EU-taxonomiedoelstelling vastgesteld.

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal brengt risico's met zich mee. De informatie over het risicobeheer van de beleggingen vindt u in het jaarverslag 2023 van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., in paragraaf 2.1, 2.2, 2.3 en 2.4 over respectievelijk het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds, en in paragraaf 2.7 van dit verslag over het ASN Microkredietfonds. De beleggingen in deze fondsen komen overeen met de beleggingen in het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal.

De volatiliteit van het fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van de beschikbare maandrendementen over drie jaar. Per 31 december 2023 was de standaarddeviatie 7,06% (ultimo 2022: 6,35%).

Samenstelling beleggingsportefeuille per 31-12-2023

ASN Duurzaam Obligatiefonds	40,3%
ASN Duurzaam Aandelenfonds	34,1%
ASN Microkredietpool	13,2%
ASN Milieu & Waterfonds	9,3%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	3,1%

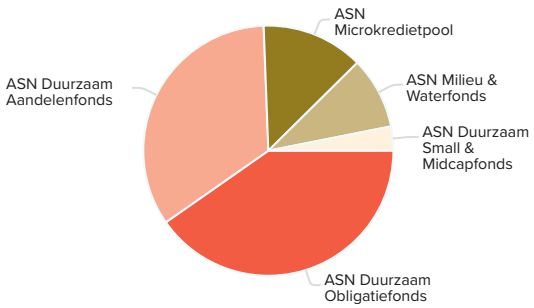

2.4 ASN Duurzaam Mixfonds Offensief

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief belegt via het ASN Duurzaam Obligatiefonds in duurzame staatsobligaties, sociale en groene obligaties, via de ASN Microkredietpool in leningen aan en aandelen in microfinancieringsinstellingen, via het ASN Duurzaam Aandelenfonds wereldwijd in aandelen, via het ASN Milieu & Waterfonds in aandelen in de milieu- en watersector en via het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds in aandelen van kleinere Europese bedrijven. Het ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds, ASN Duurzaam Aandelenfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds zijn subfondsen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. (UCITS-fondsen). Alle beleggingen voldoen aan onze duurzame beleggingscriteria. ASN Impact Investors heeft het beheer van de portefeuille uitbesteed aan Achmea Investment Management B.V. (AIM). Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op www.asnimpactinvestors.com op de webpagina van het fonds.

Beleggingsbeleid en portefeuillebeheer

Het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief heeft een portefeuilleverdeling van 30% defensieve beleggingen (ASN Duurzaam Obligatiefonds en ASN Microkredietpool) en 70% offensieve beleggingen (ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds), met bandbreedtes van plus of min 5%. De portefeuille van het fonds wordt maandelijks teruggebracht binnen marges van 0,5% van de strategische verdeling. Het fonds is de gehele periode binnen de bandbreedtes van deze verdeling gebleven.

De benchmark bestaat uit de samengestelde benchmark van de onderliggende UCITS-fondsen en de 12-maands EURIBOR + 2,0% als benchmark voor de ASN Microkredietpool. De financiële doelstelling van het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief is afgeleid van de doelstellingen van de onderliggende fondsen. Op basis daarvan is de financiële doelstelling van het fonds om op de lange termijn een beter rendement te behalen dan dat van de benchmark.

Meer informatie over onderliggende beleggingen van het ASN Microkredietfonds vindt u in paragraaf 2.7, en van de UCITS-fondsen in het jaarverslag 2023 van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., in paragraaf 2.1, 2.2, 2.3 en 2.4 over respectievelijk het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds.

Rendement

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*
2023	16,70%	14,67%
2022	-16,90%	-15,12%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	3,68%	4,59%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	8,37%	8,84%
Gemiddeld per jaar sinds start (10-01-2017)	8,57%	8,89%

Het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief behaalde over 2023 een rendement op basis van de intrinsieke waarde van 16,70% (ultimo 2022: -16,90%). Het rendement is inclusief het herbelegde dividend van € 1,15 over 2022 (over 2021: € 0,15 per aandeel). De samengestelde benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 14,67% (ultimo 2022: -15,12%). Deze samengestelde benchmark is als volgt opgebouwd:

Gewicht	***Benchmark***	***Onderliggende benchmark***
52%	Benchmark ASN Duurzaam Aandelenfonds	MSCI ACWI Climate Paris Aligned Index
22%	Benchmark ASN Duurzaam Obligatiefonds	Bloomberg 80% EUR Treasury 1-10yr en 20% Euro Green Bond Government Related 1-10yr
13%	Benchmark ASN Milieu & Waterfonds	FTSE Environmental Technologies 100 Index
8%	12-maands EURIBOR + 2%[1]	n.v.t.
5%	Benchmark ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	MSCI Europe Small Cap Index

1 Voor de ASN Microkredietpool is geen geschikte benchmark in de markt. Als alternatief hanteren we deze benchmark voor de ASN Duurzame Mixfondsen.

Geïndexeerd rendement ten opzichte van de benchmark vanaf de start van het fonds

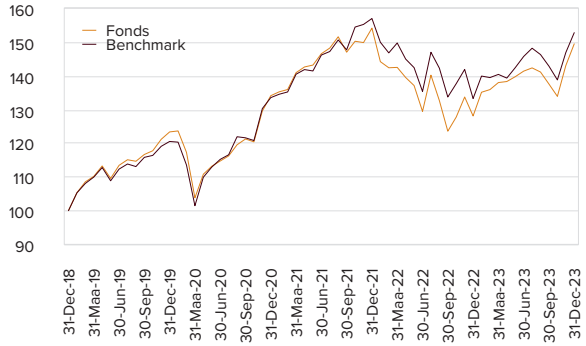

Rendementsbijdragen

Het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief heeft over 2023 een positief rendement behaald en dat gold eveneens voor alle onderliggende fondsen. Een belangrijke factor voor alle beleggingen in het fonds was het verloop van de inflatie en de reacties daarop van de centrale banken. Zij bestreden de inflatie met beleidsmaatregelen en dan vooral met forse renteverhogingen, al deden ze dat minder rigide en met kleinere stappen dan in 2022. De renteverhogingen veroorzaakten economische schade, maar de diepe recessie waarvoor beleggers vreesden is totnogtoe uitgebleven. Analisten verwachten dat de centrale banken hun beleidsrentes niet verder zullen verhogen en houden rekening met beleidsrenteverlagingen in 2024.

Het fonds presteerde beter dan de benchmark, vooral dankzij de relatief goede performance van het ASN Duurzaam Aandelenfonds. Dit was toe te wijzen aan de selectie van de juiste aandelen binnen landen en sectoren. Dit selectie-effect werd wat betreft sectoren behaald in informatietechnologie en de industrie en binnen landen hoofdzakelijk in Japan en de Verenigde Staten. Het fonds is per saldo wel onderwogen in de Verenigde Staten, waar bedrijven vaker niet voldoen aan onze duurzaamheidseisen. Dit was nadelig voor het rendement. Daar stond tegenover dat de Amerikaanse dollar daalde ten opzichte van de euro, wat positief was voor het rendement. Een andere positieve valutabeweging voor het fonds was dat het Britse pond beter presteerde dan de euro.

Onderstaande tabel laat zien waaraan de resultaten kunnen worden toegeschreven.

Performance-attributie	*T.o.v. benchmark*	*Absolute performance*
Totaal ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	**2,03%**	16,70%
ASN Duurzaam Aandelenfonds	3,89%	13,39%
ASN Microkredietpool	0,16%	0,61%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	-0,17%	0,47%
ASN Milieu & Waterfonds	-1,07%	1,45%
ASN Duurzaam Obligatiefonds	-0,16%	1,21%
Nauwkeurigheid[1]	-0,62%	-0,44%

1 *Betreft het aandeel van het rendement dat niet verklaard wordt in de attributieanalyse door tussentijdse schommelingen in de allocatie van de beleggingen.*

Kerncijfers ASN Duurzaam Mixfonds Offensief

Kerncijfers in euro's

Koers 31 december 2023	71,59
Koers 31 december 2022	62,87
Hoogste koers in 12 maanden	71,59
Laagste koers in 12 maanden	62,41
Intrinsieke waarde per aandeel 31 december 2023[1]	71,59
Dividend over het boekjaar 2022	1,15

1 *Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.*

Fondsomvang

	31-12-2023	*31-12-2022*
Fondsomvang in duizenden euro's	313.785	250.093
Aantal uitstaande aandelen	4.384.469	4.005.366

Duurzaamheid

De ASN Beleggingsfondsen beleggen uitsluitend in bedrijven, overheden, organisaties en projecten die bijdragen aan een duurzame samenleving en die financieel solide zijn. In dit hoofdstuk leest u hoe het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief aan duurzaamheid bijdraagt.

Twee duurzame doelstellingen

Het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen. Het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief heeft Duurzame beleggingsdoelstellingen die zijn afgeleid van de fondsen waarin het belegt. Het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief belegt in de UCITS-fondsen en in de ASN Microkredietpool. De volgende Duurzame beleggingsdoelstellingen van deze fondsen hebben voor het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief het meeste gewicht:

1. Het verminderen van de uitstoot van CO_2 (van de beursgenoteerde aandelen en de staatsobligaties in de portefeuille) per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graad te houden).

2. Het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van basisjaar 2019).

Het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheids-doelen.

Voor een inhoudelijk toelichting op de doelstellingen verwijzen wij u naar het verslag over het beheer van de onderliggende fondsen.

De SFDR-wetgeving schrijft voor dat ASN Impact Investors inzicht geeft in de voortgang die ze maakt bij het behalen van de duurzaamheidsdoelen. Wij rapporteren de voortgang in de verplichte Annex V die aan dit jaarverslag is toegevoegd. Daarin geven wij cijfermatig inzicht in de uitkomsten en voortgang. ASN Impact Investors monitort de voortgang van deze doelstellingen in haar Impactcommissie. In deze commissie worden voorstellen en scenarioanalyses besproken die bijdragen aan het behalen van de duurzame doelstellingen.

Sustainable Development Goals (SDG's)

De ASN Beleggingsfondsen dragen met hun beleggingsbeleid bij aan de Sustainable Development Goals (SDG's) die de Verenigde Naties hebben geformuleerd. In hoofdstuk 1.8 leggen we de relatie uit tussen ons duurzaamheidsbeleid en de SDG's. Via de beleggingen draagt ook het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief bij aan deze SDG's. U vindt meer informatie over de SDG's in het jaarverslag van ASN Belegginsfondsen UCITS N.V., in het verslag over het beheer van het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds. Informatie over het ASN Microkredietfonds vindt u in hoofdstuk 2.7 van dit verslag. In het hoofdstuk 1.9 *Risicobeheer* ziet u in welke fondsen en pool het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief belegt en voor welk percentage.

Taxonomieverordening

De technische screeningcriteria tot aanvulling van de Taxonomieverordening voor ecologisch duurzame economische activiteiten zijn met betrekking tot de milieudoelstellingen van mitigatie van klimaatverandering en aanpassing aan klimaatverandering met ingang van 1 januari 2022 van toepassing. De technische screeningcriteria voor de andere vier milieudoelstellingen duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen, transitie naar een circulaire economie, preventie en bestrijding van verontreiniging, en bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen zijn met ingang van 1 januari 2024 van toepassing. Deze gedetailleerde criteria vereisen de beschikbaarheid van meerdere, specifieke datapunten met betrekking tot elke investering. Op dit moment zijn er onvoldoende betrouwbare, tijdige en verifieerbare gegevens beschikbaar om investeringen met behulp van de technische screeningcriteria te kunnen beoordelen.

ASN Impact Investors is van mening dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, mogelijk een belangrijk instrument is om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. De taxonomie kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wij kunnen echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met onze overtuigingen, visie en missie. Om deze reden hebben we tot nu toe geen specifieke EU-taxonomiedoelstelling vastgesteld.

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief brengt risico's met zich mee. De informatie over het risicobeheer van de beleggingen vindt u in het jaarverslag 2023 van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., in paragraaf 2.1, 2.2, 2.3 en 2.4 over respectievelijk het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds, en in paragraaf 2.7 van dit verslag over het ASN Microkredietfonds. De beleggingen in deze fondsen komen overeen met de beleggingen in het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief.

De volatiliteit van het fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van de beschikbare maandrendementen over drie jaar. Per 31 december 2023 was de standaarddeviatie 10,32% (ultimo 2022: 9,53%).

Samenstelling beleggingsportefeuille per 31-12-2023

ASN Duurzaam Aandelenfonds	52,9%
ASN Duurzaam Obligatiefonds	21,5%
ASN Milieu & Waterfonds	13,2%
ASN Microkredietpool	7,5%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	4,9%

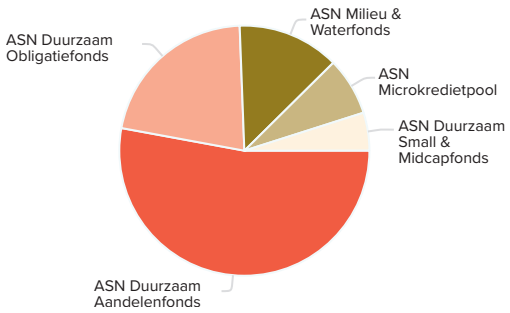

2.5 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief belegt via het ASN Duurzaam Obligatiefonds in duurzame staatsobligaties, sociale en groene obligaties, via de ASN Microkredietpool in leningen en aandelen in microfinancieringsinstellingen, via het ASN Duurzaam Aandelenfonds wereldwijd in aandelen, via het ASN Milieu & Waterfonds in aandelen in de milieu- en watersector en via het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds in aandelen van kleinere Europese bedrijven. Het ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds, ASN Duurzaam Aandelenfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds zijn subfondsen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. (UCITS-fondsen). Alle beleggingen voldoen aan onze duurzame beleggingscriteria. ASN Impact Investors heeft het beheer van de portefeuille uitbesteed aan Achmea Investment Management B.V. (AIM). Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op www.asnimpactinvestors.com op de webpagina van het fonds.

Beleggingsbeleid en portefeuillebeheer

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief heeft een portefeuilleverdeling van 10% defensieve beleggingen (ASN Duurzaam Obligatiefonds en ASN Microkredietpool) en 90% offensieve beleggingen (ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds), met bandbreedtes van plus of min 5%. De portefeuille van het fonds wordt maandelijks teruggebracht binnen marges van 0,5% van de strategische verdeling. Het fonds is de gehele periode binnen de bandbreedtes van deze verdeling gebleven.

De benchmark bestaat uit de samengestelde benchmark van de onderliggende UCITS-fondsen en de 12-maands EURIBOR + 2,0% als benchmark voor de ASN Microkredietpool. De financiële doelstelling van het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief is afgeleid van de doelstellingen van de onderliggende fondsen. Op basis daarvan is de financiële doelstelling van het fonds om op de lange termijn een beter rendement te behalen dan dat van de benchmark.

Meer informatie over de onderliggende beleggingen van het ASN Microkredietfonds vindt u in paragraaf 2.7, en van de UCITS-fondsen in het jaarverslag 2023 van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., in paragraaf 2.1, 2.2, 2.3 en 2.4 over respectievelijk het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds.

Rendement

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*
2023	20,20%	17,06%
2022	-19,04%	-16,81%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	5,21%	6,31%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	10,87%	11,15%
Gemiddeld per jaar sinds start (10-01-2017)	10,45%	10,51%

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief behaalde over 2023 een rendement op basis van de intrinsieke waarde van 20,20% (ultimo 2022: -19,04%). Het rendement is inclusief het herbelegde dividend van € 1,25 over 2022 (over 2021: € 0,50 per aandeel). De samengestelde benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 17,06% (ultimo 2022: -16,81%). Deze samengestelde benchmark is als volgt opgebouwd:

Gewicht	***Benchmark***	***Onderliggende benchmark***
68%	Benchmark ASN Duurzaam Aandelenfonds	MSCI ACWI Climate Paris Aligned Index
16%	Benchmark ASN Milieu & Waterfonds	FTSE Environmental Technologies 100 Index
7%	Benchmark ASN Duurzaam Obligatiefonds	Bloomberg 80% EUR Treasury 1-10yr en 20% Euro Green Bond Government Related 1-10yr
6%	Benchmark ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	MSCI Europe Small Cap Total Return Net Index
3%	12-maands EURIBOR + 2%[1]	n.v.t.

1 Voor de ASN Microkredietpool is geen geschikte benchmark in de markt. Als alternatief hanteren we deze benchmark voor de ASN Duurzame Mixfondsen.

Geïndexeerd rendement ten opzichte van de benchmark vanaf de start van het fonds

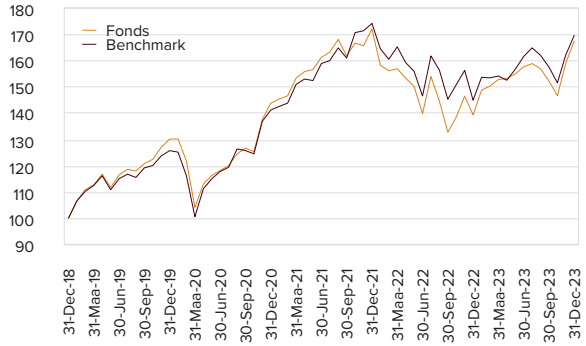

Rendementsbijdragen

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief heeft over 2023 een positief rendement behaald en dat gold eveneens voor alle onderliggende fondsen. Een belangrijke factor voor alle beleggingen in het fonds was het verloop van de inflatie en de reacties daarop van de centrale banken. Zij bestreden de inflatie met beleidsmaatregelen en dan vooral met forse renteverhogingen, al deden ze dat minder rigide en met kleinere stappen dan in 2022. De renteverhogingen veroorzaakten economische schade, maar de diepe recessie waarvoor beleggers vreesden is totnogtoe uitgebleven. Analisten verwachten dat de centrale banken hun beleidsrentes niet verder zullen verhogen en houden rekening met beleidsrenteverlagingen in 2024.

Het fonds presteerde beter dan de benchmark, vooral dankzij de relatief goede performance van het ASN Duurzaam Aandelenfonds. Dit was toe te wijzen aan de selectie van de juiste aandelen binnen landen en sectoren. Dit selectie-effect werd wat betreft sectoren behaald in informatietechnologie en de industrie en binnen landen hoofdzakelijk in Japan en de Verenigde Staten. Het fonds is per saldo wel onderwogen in de Verenigde Staten, waar bedrijven vaker niet voldoen aan onze duurzaamheidseisen. Dit was nadelig voor het rendement. Daar stond tegenover dat de Amerikaanse dollar daalde ten opzichte van de euro, wat positief was voor het rendement. Een andere positieve valutabeweging voor het fonds was dat het Britse pond beter presteerde dan de euro.

Onderstaande tabel laat zien waaraan de resultaten kunnen worden toegeschreven.

Performance-attributie	*T.o.v. benchmark*	*Absolute performance*
Totaal ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	**3,14%**	**20,20%**
ASN Duurzaam Aandelenfonds	5,09%	17,51%
ASN Microkredietpool	0,06%	0,23%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	-0,20%	0,56%
ASN Milieu & Waterfonds	-1,32%	1,79%
ASN Duurzaam Obligatiefonds	-0,05%	0,39%
Nauwkeurigheid[1]	-0,44%	-0,28%

1 *Betreft het aandeel van het rendement dat niet verklaard wordt in de attributie analyse door tussentijdse schommelingen in de allocatie van de beleggingen.*

Kerncijfers ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

Kerncijfers in euro's

Koers 31 december 2023	79,36
Koers 31 december 2022	67,78
Hoogste koers in 12 maanden	79,36
Laagste koers in 12 maanden	67,20
Intrinsieke waarde per aandeel 31 december 2023[1]	79,41
Dividend over het boekjaar 2022	1,25

1 *Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.*

Fondsomvang

	31-12-2023	*31-12-2022*
Fondsomvang in duizenden euro's	380.140	308.842
Aantal uitstaande aandelen	4.787.592	4.595.172

Duurzaamheid

De ASN Beleggingsfondsen beleggen uitsluitend in bedrijven, overheden, organisaties en projecten die bijdragen aan een duurzame samenleving en die financieel solide zijn. In dit hoofdstuk leest u hoe het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief aan duurzaamheid bijdraagt.

Drie duurzame doelstellingen

ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen. het belegt. Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief belegt in de UCITS-fondsen en in de ASN Microkredietpool. De volgende Duurzame beleggingsdoelstellingen van deze fondsen hebben voor het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief het meeste gewicht:

1. Het verminderen van de uitstoot van CO_2 (van de beursgenoteerde aandelen in de portefeuille) per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graad te houden).

2. Het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van basisjaar 2019).

3. Het stimuleren van de betaling van leefbaar loon aan fabrieksarbeiders in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019).

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen.

Voor een inhoudelijk toelichting op de doelstellingen verwijzen wij u naar het verslag over het beheer van de onderliggende fondsen.

De SFDR-wetgeving schrijft voor dat ASN Impact Investors inzicht geeft in de voortgang die ze maakt bij het behalen van de duurzaamheidsdoelen. Wij rapporteren de voortgang in de verplichte Annex V die aan dit jaarverslag is toegevoegd. Daarin geven wij cijfermatig inzicht in de uitkomsten en voortgang. ASN Impact Investors monitort de voortgang van deze

doelstellingen in haar Impactcommissie. In deze commissie worden voorstellen en scenarioanalyses besproken die bijdragen aan het behalen van de duurzame doelstellingen.

Sustainable Development Goals (SDG's)

De ASN Beleggingsfondsen dragen met hun beleggingsbeleid bij aan de Sustainable Development Goals (SDG's) die de Verenigde Naties hebben geformuleerd. In hoofdstuk 1.8 leggen we de relatie uit tussen ons duurzaamheidsbeleid en de SDG's. Via de beleggingen draagt ook het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief bij aan deze SDG's. U vindt meer informatie over de SDG's in het jaarverslag van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., in het verslag over het beheer van het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds. Informatie over het ASN Microkredietfonds vindt u in hoofdstuk 2.7 van dit verslag. In hoofdstuk 1.9 *Risicobeheer* ziet u in welke fondsen en pool het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief belegt en voor welk percentage.

Taxonomieverordening

De technische screeningcriteria tot aanvulling van de Taxonomieverordening voor ecologisch duurzame economische activiteiten zijn met betrekking tot de milieudoelstellingen van mitigatie van klimaatverandering en aanpassing aan klimaatverandering met ingang van 1 januari 2022 van toepassing. De technische screeningcriteria voor de andere vier milieudoelstellingen duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen, transitie naar een circulaire economie, preventie en bestrijding van verontreiniging, en bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen zijn met ingang van 1 januari 2024 van toepassing. Deze gedetailleerde criteria vereisen de beschikbaarheid van meerdere, specifieke datapunten met betrekking tot elke investering. Op dit moment zijn er onvoldoende betrouwbare, tijdige en verifieerbare gegevens beschikbaar om investeringen met behulp van de technische screeningcriteria te kunnen beoordelen.

ASN Impact Investors is van mening dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, mogelijk een belangrijk instrument is om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. De taxonomie kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wij kunnen echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met onze overtuigingen, visie en missie. Om deze reden hebben we tot nu toe geen specifieke EU-taxonomiedoelstelling vastgesteld.

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief brengt risico's met zich mee. De informatie over het risicobeheer van de beleggingen vindt u in het jaarverslag 2023 van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., in paragraaf 2.1, 2.2, 2.3 en 2.4 over respectievelijk het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds, en in paragraaf 2.7 van dit verslag over het ASN Microkredietfonds. De beleggingen in deze fondsen komen overeen met de beleggingen in het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief.

De volatiliteit van het fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van de beschikbare maandrendementen over drie jaar. Per 31 december 2023 was de standaarddeviatie 13,03% (ultimo 2022: 12,11%).

Samenstelling beleggingsportefeuille per 31-12-2023

ASN Duurzaam Aandelenfonds	68,2%
ASN Milieu & Waterfonds	16,3%
ASN Duurzaam Obligatiefonds	6,5%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	6,3%
ASN Microkredietpool	2,7%

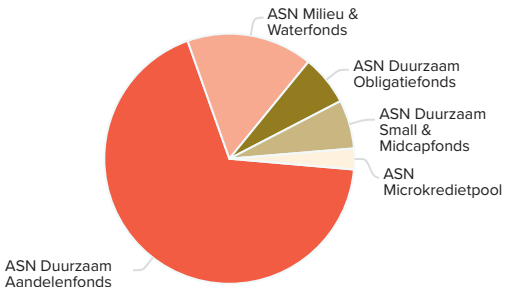

2.6 ASN Groenprojectenfonds

Fondsprofiel

Het doel van het ASN Groenprojectenfonds is om vermogen te beleggen in projecten die het behoud en de ontwikkeling van natuur en milieu bevorderen. De belangrijkste sector waarin het fonds belegt, is duurzame energie, vooral zonne- en windenergie en de productie van duurzame warmte. Daarmee financiert het fonds de energietransitie, wat noodzakelijk is om de uitstoot van CO_2 te reduceren en een betere toegang tot duurzaam opgewekte energie te faciliteren.

Het ASN Groenprojectenfonds belegt via de ASN Groenprojectenpool in onderhandse duurzame leningen. Het fonds heeft de status van 'groene beleggingsinstelling' zoals bedoeld in de Regeling Groenprojecten. Het fonds belegt minimaal 70% van het fondsvermogen in projecten die de Nederlandse overheid erkent als groen, zoals bedoeld in de Regeling groenprojecten 2022 en de Regeling groenprojecten buitenland 2002. Deze regelingen richten zich op financiers die innovatieve duurzame investeringen mogelijk maken. De aanwijzing als groenproject (een groenverklaring) heeft een geldigheidsduur van maximaal tien jaar en kan van toepassing zijn op de gehele omvang van de projectkosten of op een gedeelte daarvan.

De financiële beleggingsdoelstelling van het ASN Groenprojectenfonds is een bescheiden financieel rendement te behalen. De primaire beleggingsdoelstelling is positieve maatschappelijke impact te creëren. Het fonds heeft als duurzame beleggingsdoelstelling om CO_2- uitstoot te vermijden en/of te minimaliseren doordat het de opwekking van energie financiert met behulp van duurzame energiebronnen, zoals wind- en zonne-energie. Het fonds kan daarnaast beleggen in overige sectoren die de duurzaamheid van de samenleving bevorderen. Het fonds heeft geen maximale allocatie per sector.

Beleggingsbeleid ASN Groenprojectenfonds

Het fonds belegt via de ASN Groenprojectenpool op een maatschappelijk verantwoorde manier in onderhandse leningen aan projecten of in het eigen vermogen van projecten. Deze beleggingen moeten voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investors. Minimaal 80% van de beleggingen is in Nederland. Voor projecten en leningen in Nederland laat ASN Impact Investors zich adviseren door ASN Duurzame Financieringen (ADF). Sinds 2018 belegt het ASN Groenprojectenfonds ook in opkomende landen in projecten die bijdragen aan de transitie naar schone energie. Het ASN Groenprojectenfonds kan tot maximaal 20% van het fondsvermogen beleggen in duurzame projecten in opkomende landen. Wij dit doen altijd samen met andere impactinvesteerders. De beschikbaarheid van de natuurlijke energiebronnen in veel opkomende markten biedt veel kansen om bij te dragen aan en te profiteren van de transitie. Het fonds hanteert hiervoor een geografisch gespreid financieringsbeleid en is wereldwijd actief in verschillende opkomende landen. FMO Investment Management B.V. (FMO) is investeringsadviseur voor het merendeel van deze projecten.

De ASN Groenprojectenpool kan uitsluitend beleggen in projecten die zijn toegelaten tot het beleggingsuniversum van het ASN Groenprojectenfonds. Dit is afgebakend door investeringscriteria. Hierbij gaat het onder meer om eisen aan de kwaliteit van de projectuitvoerder en de projectmanager, de omvang van het project en de impact ervan op de omgeving. De beleggingen van het ASN Groenprojectenfonds worden voorgedragen door de investeringsadviseurs en vervolgens getoetst door de Investeringscommissie van ASN Impact Investors. We toetsen een project allereerst aan de ASN Duurzaamheidscriteria. Om de duurzaamheid van een project te beoordelen, maken wij gebruik van informatie die is verstrekt door de projectontwikkelaars. Als de uitkomst positief is, beoordelen we het project aanvullend op onder meer kwantitatieve aspecten zoals de solvabiliteit, rentabiliteit, vermogenspositie en aflossingscapaciteit. Bij beleggingen in onderhandse leningen beoordelen we ook het dekkingspercentage van de zekerheden.

De Investeringscommissie beoordeelt de financiële kredietanalyse en keurt het project vervolgens goed of af. Wijzigingen in het beleggingsuniversum van het ASN Groenprojectenfonds vinden plaats doordat projecten nieuw worden toegelaten en doordat leningen aflopen of aandelenkapitaal wordt verkocht en projecten hierdoor uit het beleggingsuniversum verdwijnen.

Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van het fonds. U vindt dit prospectus op www.asnimpactinvestors.com op de webpagina van het fonds.

Portefeuillebeheer 2023

Het fonds had gedurende het merendeel van het jaar te maken met netto-uitstroom. Dit was in 2023 in heel Europa de trend bij fondsen met inleg van particuliere beleggers. Het fonds is sinds 20 november 2023 tijdelijk gesloten voor uitgifte van nieuwe aandelen. De vereiste norm van 70% erkende groenprojecten kwam te zeer onder druk te staan doordat liquiditeiten, bestaande uit nieuwe inleg en aflossingen van aflopende leningen, niet tijdig genoeg aan nieuw gecontracteerde (groene) beleggingen konden worden uitgekeerd. Per 27 maart 2024 is het fonds weer opengegaan voor inleg.

De koers van het fonds heeft geprofiteerd van de dalende kapitaalmarktrente, met een goede eindspurt in december 2023. De daling van de kapitaalmarktrente heeft een positief effect op de waardering van de beleggingen in de portefeuille van het ASN Groenprojectenfonds. De koers van het fonds is hierdoor gestegen van € 22,46 op 1 januari 2023 naar € 23,80 per 31 december 2023. De waardeveranderingen in de beleggingsportefeuille vormden in 2023 dan ook het hoofdbestanddeel van het fondsrendement. Daarnaast waren de rente-inkomsten positief voor het fondsrendement. De gefinancierde projecten in de portefeuille hebben overwegend een goede performance laten zien.

Verloop beleggingsportefeuille

Het verloop van de beleggingsportefeuille was in de verslagperiode als volgt (in duizenden euro's):

	Beginstand	Verstrekkingen	Aflossingen	Waardeveranderingen	Stand ultimo 2023
Leningen Nederland	€ 328.736	€ 18.431	€ - 50.416	€ 18.367	€ 315.711
Leningen buitenland	€ 40.239	€ 16.101	€ - 8.654	€ - 307	€ 46.785
Totaal leningen	**€ 368.975**	**€ 34.532**	**€ -59.070**	**€ 18.059**	**€ 362.496**

Sectorverdeling

De ASN Groenprojectenpool belegt overwegend in de sectoren zonne-energie en windenergie. Bij decentrale energievoorziening gaat het om beleggingen in warmte-koudeopslag.

Ten opzichte van de vorige verslagperiode ontwikkelde de sectorverdeling van de portefeuille zich als volgt:

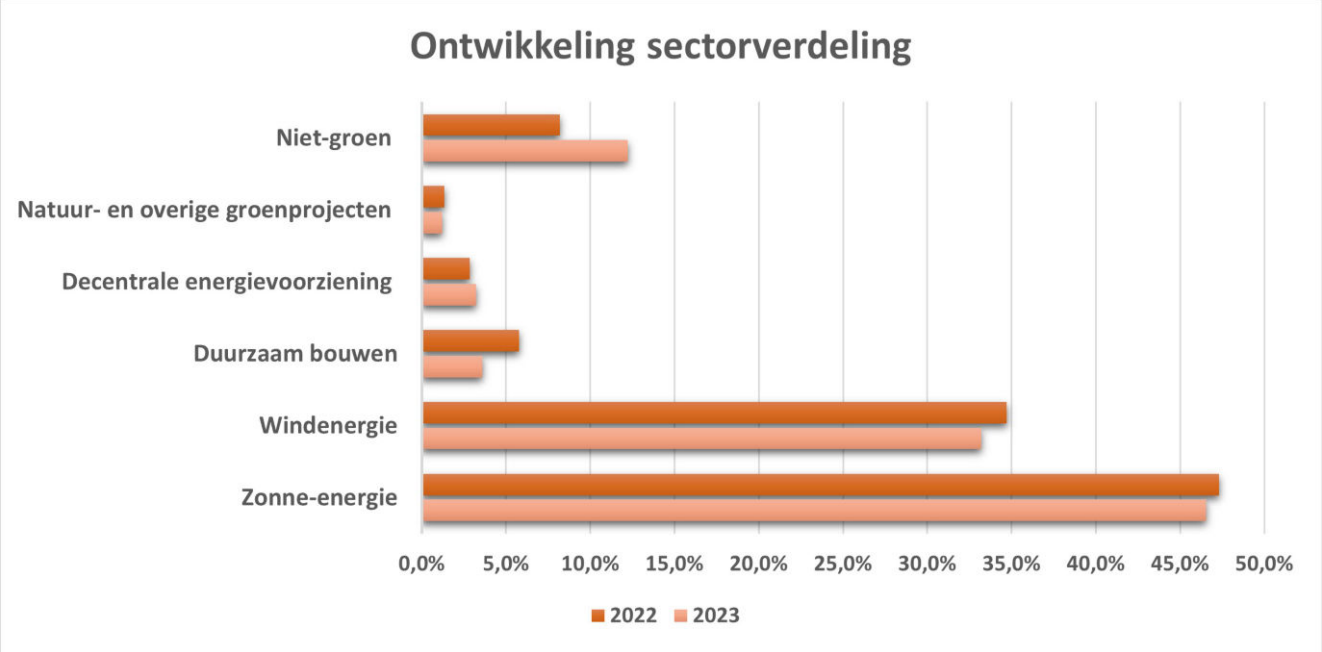

In 2023 heeft het ASN Groenprojectenfonds in Nederland € 18,4 miljoen euro verstrekt aan projecten in aanbouw. Voor projecten in aanbouw staat het leningbedrag op een bouwdepot en wordt van daaruit op bais van facturen in termijnen uitbetaald. Het nog niet uitgekeerde restant van de committeringen op bouwdepot bedroeg per ultimo 2023 € 8,0 miljoen. Dit bedrag keren we in de komende periodes verder uit aan de projecten. Van de leningen in Nederland werd in 2023 in totaal voor € 50,4 miljoen afgelost.

We hebben in 2023 drie nieuwe beleggingen in opkomende markten aan de fondsportefeuille toegevoegd. Dit betrof leningen in drie landen in Latijns-Amerika (Ecuador, Guatemala, Paraguay), voor een totaalbedrag van $ 13 miljoen (€ 11,2 miljoen). De leningen zijn alle drie volledig uitgekeerd in 2023. Meer informatie over de drie leningen leest u verderop in dit hoofdstuk.

Ultimo 2023 bedroeg de marktwaarde van alle groene en witte leningen in de portefeuille € 362,5 miljoen (2022: € 369,0 miljoen). De 16 uitstaande financieringen in opkomende markten vertegenwoordigden per eind 2023 11,6% van het fondsvermogen (2022: 9,9%).

Marktontwikkelingen

Marktontwikkelingen algemeen

Wereldwijd moeten we ons blijven inzetten om de negatieve effecten van klimaatverandering tegen te gaan. Geldverstrekkers zoals het ASN Groenprojectenfonds zijn belangrijke spelers in de financiering van de energietransitie.

De dalende kapitaalmarktrente had ondanks de verminderde marktliquiditeit een positieve invloed op de intrinsieke waarde van het fonds. Als de rente daalt, stijgt de intrinsieke waarde van het fonds, terwijl een rentestijging een negatief effect heeft op de intrinsieke waarde. De mate van gevoeligheid voor renteontwikkelingen wordt uitgedrukt in de *modified duration*. Hoe hoger de modified duration van het fonds, hoe groter het effect van de renteontwikkelingen. Bijvoorbeeld: als de modified duration 5 is en de rente stijgt met 1%, dan daalt de waarde van het fonds met 5%, en vice versa. Het fonds houdt een zo kort mogelijke duration aan, om de impact van de stijgende rente te beperken.

Er zijn in 2023 geen verzoeken voor versoepelingen van rentebetalingen en aflossingen ingediend bij het fonds. Wel hebben wij de hoofdsom van drie beleggingen in de portefeuille afgewaardeerd als gevolg van financiële problemen bij het onderliggende project. Dit staat verder toegelicht onder de paragraaf 'waardeveranderingen beleggingsportefeuille'.

Marktontwikkelingen in de sector duurzame energie

Nederland

Het ASN Groenprojectenfonds speelt al bijna 30 jaar een rol in de financiering van de energietransitie en heeft een goede positie en naamsbekendheid in de markt. Een belangrijke beperkende factor in de groei van duurzame elektriciteit is de beperkte capaciteit van het stroomnet. Daardoor is het soms niet mogelijk om duurzame energie te leveren aan het net. Dit zorgt voor vertraging bij de realisatie van nieuwe projecten. Energieopslag, bijvoorbeeld in batterijen of waterstof, wint daarmee aan belang. Wij richten ons eveneens uitdrukkelijk op warmte-koudeopslag, de inmiddels gebruikelijke techniek om gebouwen en woningen door middel van warmtepompen te verwarmen en te koelen.

In de vernieuwde Regeling Groenprojecten die in 2022 in werking is getreden, ligt de focus op meer duurzame en innovatieve projecten op de Nederlandse markt. Zo zijn er meer mogelijkheden voor een circulaire economie, de energietransitie en kringlooplandbouw. Energieprojecten zonder additionele duurzaamheids- of innovatie-aspecten zullen niet meer in aanmerking komen voor een groenverklaring. Hierdoor is het sinds 1 januari 2024 moeilijker om projecten in zonnestroom te financieren. In 2023 is daarnaast de Regeling Groenprojecten buitenland geëvalueerd. De resultaten hiervan zijn in de tweede jaarhelft naar buiten gebracht. Het kabinet is voornemens om de regeling in te trekken. Daarnaast heeft de Eerste Kamer een wet aangenomen om per 1 januari 2025 de vrijstelling groene beleggingen in box 3 te verlagen naar € 30.000 (zonder fiscale partner) of € 60.000 (met fiscale partner).

Naast deze beleidsmatige ontwikkelingen nam de liquiditeit in het fonds die beschikbaar is voor nieuwe investeringen significant af. Dit kwam door de onrust op de financiële markten en de relatief hoge onttrekkingen uit het fonds sinds begin 2022. Het fonds moest als gevolg hiervan het aantal nieuwe uitzettingen beperken.

Voorbeeld van een nieuwe belegging in Nederland in 2023:

- **Vaanster VIII ‘The Post’**

Het monumentale voormalige postkantoor aan de Coolsingel in Rotterdam wordt volledig gerenoveerd. Aan de achterkant van het pand wordt een 150 meter hoge woontoren gebouwd. Het fonds heeft een lening van € 3,1 miljoen verstrekt aan Vaanster voor de realisatie van duurzame installaties voor warmte-koudeopslag.

Opkomende landen

Wij onderkennen het belang van een betrouwbare lokale energievoorziening in opkomende landen. Daarom streven wij ernaar dat het ASN Groenprojectenfonds in deze landen belegt. Weersafhankelijke energiebronnen zoals wind en zon zijn

er vaak ruim voorhanden. Samen met partners, bijvoorbeeld FMO en Symbiotics, financiert het fonds met private middelen al enkele jaren op beperkte schaal duurzame-energieprojecten in opkomende landen. De ontwikkeling van duurzame-energieprojecten in deze landen is door de coronapandemie weliswaar vertraagd, maar gelukkig niet tot stilstand gekomen.

Voorbeelden van nieuwe beleggingen in opkomende landen in 2023:

- **BAC Guatemala**

Het fonds verstrekte in juli via FMO een lening van $ 3 miljoen aan BAC Guatemala, de vierde grootste bank in Guatemala. Met dit geld biedt BAC haar klanten groene leningen aan. Zij kunnen hiermee investeren in duurzame energie en energie-efficiëntie oplossingen. Groene transacties zijn van groot belang in Midden-Amerika, omdat dit wereldwijd een van de regio's is die het hardst wordt getroffen door klimaatverandering. Volgens de Wereldbank staat Guatemala wereldwijd op de negende plaats als het gaat om risico's als gevolg van klimaatverandering.

- **Banco Bolivariano**

Het fonds verstrekte in juli via FMO een lening van $ 3 miljoen aan Banco Bolivariano in Ecuador. Dit is een financiële instelling in lokaal eigendom. De bank is zeer actief in de kustregio van Ecuador en in Guayaquil, de grootste stad van het land. Met deze financiering verstrekt de bank groene leningen aan klanten in het midden- en kleinbedrijf. Zij verduurzamen daarmee hun energieverbruik, bijvoorbeeld via energie-efficiënte producten en zonnepanelen. Deze financiering stimuleert duurzame economische groei in de opkomende economie van Ecuador.

- **Sundameris Bank**

Het fonds verstrekte half december een lening van $ 5 miljoen aan Sundameris Bank in Paraguay. De bank heeft vooral zakelijke en mkb-klanten in de landbouwsector. De financiering van het fonds wordt gebuikt om leningen te verstrekken aan deze klanten, die daarmee kunnen investeren in duurzame energie en energie-efficiëntie.

Wij streven voor het fonds voortdurend een verdere geografische diversificatie in het buitenlandse deel van de portefeuille na. Eind 2023 bevatte de fondsportefeuille 16 verschillende beleggingen in tien verschillende opkomende landen (eind 2022: 13 verschillende beleggingen in acht verschillende landen).

Vooruitzichten

Nederland

Op 1 juni 2022 is de herziene Regeling groenprojecten Nederland 2022 van kracht geworden. De beoordelingscriteria die bepalen of een project in aanmerking komt voor een groenverklaring en zo ja, voor welke projectomvang, zijn behoorlijk aangescherpt, vooral voor de sectoren duurzame energie (wind en zon) en duurzame bouw. Op basis hiervan komen niet alle projecten meer volledig in aanmerking voor een groenverklaring. Dit heeft een aanzienlijke impact op de nieuwe productiecapaciteit van het ASN Groenprojectenfonds, dat in Nederland immers vrijwel alleen belegt in de zon- en windsector. Daarnaast is de ticketgrootte voor een groenverklaring gemaximeerd tot € 15 miljoen per samenhangend obligo. Deze maatregel stuurt aan op verstrekking van kleinere financieringen. De markt blijft zeer competitief. De kredietrisicomarges zijn mager. Voor ASN Duurzame Financieringen is daarbij de liquiditeit van het fonds leidend in de mogelijkheden tot financieren. Door de onrust op de financiële markten en de relatief hoge onttrekkingen uit het fonds sinds begin 2022 is de liquiditeit in het fonds dat beschikbaar is voor nieuwe investeringen beperkt.

In de zonne-energiesector kan het fonds onder de nieuwe regeling waarschijnlijk kleinere financieringen combineren met wat grotere financieringen. Dat is mogelijk dankzij onze positie en ons netwerk in deze markt. In de windsector blijven we ons richten op projecten van kleinere omvang. Dat wordt ook ingegeven doordat het fonds de financiële belasting van de grotere windprojecten, met over het algemeen een constructieperiode van twee jaar, liquiditeitstechnisch lastiger kan opvangen. Het fonds heeft meer baat bij kleinere (wind)financieringen die snel uitkeren en bijdragen aan zowel het financiële resultaat als de impact van het fonds.

We streven op de Nederlandse markt naar uitbreiding van het aantal financieringen in de sectoren warmte-koudeopslag (WKO) en duurzame brandstof (biogas en bio-LNG). Wij beogen het aantal WKO-financieringen in 2024 verder uit te breiden.

Opkomende markten

De marktvooruitzichten voor duurzame energie in opkomende economieën blijven positief. De mogelijkheden om te investeren, nemen nog steeds toe door de grote vraag naar elektriciteit. Bovendien is schone energie goedkoper dan fossiele brandstoffen en onder de huidige marktomstandigheden ook nog eens financieel aantrekkelijker en betrouwbaarder.

Rendement

Het ASN Groenprojectenfonds behaalde over 2023 op basis van de intrinsieke waarde een rendement van 6,20% (ultimo 2022: -10,51%).

Sinds 15 juni 2017 is het ASN Groenprojectenfonds ondergebracht in de paraplustructuur van ASN Beleggingsfondsen N.V. Sinds 18 juni 2020 valt het fonds onder ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. De volgende grafiek toont het geïndexeerde rendementsverloop van het fonds. Het rendement van het ASN Groenprojectenfonds wordt niet met een benchmark vergeleken. In Nederland ontbreekt een index die zou kunnen dienen als benchmark voor groenfondsen.

Geïndexeerd rendement over de afgelopen 5 jaar

Rendementsbijdragen

Elementen die bijdroegen aan het rendement in 2023

	Procent, op basis van de NAV van het fonds
Rente op leningen	2,56
Waardeveranderingen van de beleggingsportefeuille	4,64
Fondskosten	-1,00
Totaal	6,20

Rente op leningen

De opbrengst uit leningen waarin het ASN Groenprojectenfonds belegt, bestaat uit de kapitaalmarktrente voor de rentevaste periode en een opslag voor het kredietrisico. De rente-inkomsten vormen de basis van het rendement van het ASN Groenprojectenfonds. De totale rente-inkomsten van leningen in de portefeuille op basis van ontvangen en aangegroeide rente bedroegen in 2023 € 9,82 miljoen (2022: € 9,80 miljoen). Deze lichte stijging is toe te schrijven aan de stijging van de couponrente op de uitgezette leningen. De rendementsbijdrage van de rente kwam in 2023 uit op 2,56% (2022: 2,40%). De gemiddelde marktwaardering van de leningen ten opzichte van de nominale waarde is in 2023 gestegen naar 89,64% (2022: 88,37%).

Waardeveranderingen van de beleggingsportefeuille

De waardeveranderingen van de beleggingsportefeuille droegen in 2023 voor 4,64% bij aan het rendement van het fonds (2022: -12,60%). Waardeveranderingen kunnen ontstaan door 1) renteontwikkelingen, 2) ontwikkelingen in de kredietkwaliteit van de onderhandse leningen waarin de pool belegt, 3) aanpassingen van de fiscale spread en 4) valutakoersontwikkelingen, indien van toepassing.

1) Wijzigingen kapitaalmarktrente

Ultimo 2023 heeft meer dan de helft van de portefeuille een resterende looptijd en resterende rentevaste periode voor de couponrente van 10 jaar of meer. Als de kapitaalmarktrente stijgt ten opzichte van de (vaste) couponrente van een lening, dan daalt de waarde (koers) van de lening, en andersom. Echter, hoe langer de gemiddelde *resterende* rentevaste periode van een lening, hoe groter het effect van een verandering van de kapitaalmarktrente op de waarde van de lening.

De wijzigingen in de kapitaalmarktrente vormde in 2023 de hoofdcomponent van het positieve rendement van het fonds over 2023. In 2023 ging de kapitaalmarktrente flink op en neer, maar vanaf oktober richting het einde van het jaar liet de kapitaalmarktrente een sterke daling zien. Aan het einde van 2023 was de kapitaalmarkrente lager dan aan het begin van het jaar. Dit heeft een positief effect gehad op het rendement van het fonds.

2) Wijzigingen kredietopslag

Bij het verstrekken van leningen past het fonds een kredietopslag toe bovenop de risicovrije rente. De hoogte van de kredietopslag is afhankelijk van de kredietwaardigheid van de leningnemer. De Voorzieningencommissie van ASN Impact Investors monitort de kredietwaardigheid van leningnemers gedurende de looptijd van de leningen. Voor iedere lening vindt er minimaal jaarlijks een kredietrevisie plaats. Als de kredietwaardigheid van de leningnemer verbetert of verslechtert, verandert ook de kredietopslag. Dit heeft effect op de koers van het ASN Groenprojectenfonds. Stijgingen van de kredietopslag (verslechteringen van de kredietwaardigheid) leiden tot een koersdaling van het fonds, en vice versa.

In 2023 hebben wijzigingen in de kredietopslagen geen materiële impact gehad op de koers van het ASN Groenprojectenfonds.

Als het kredietrisico van een lening significant toeneemt en te verwachten valt dat (een deel van) de lening en/of de verschuldigde rente niet meer wordt terugbetaald, doet de Valuation Commissie een marktwaardecorrectie op de desbetreffende lening. In 2023 was het bij drie beleggingen nodig om een deel van de hoofdsom af te waarderen. Als gevolg van een brand medio 2021 bij een gefinancierde installatie en aanhoudende daaruitvolgende technische problemen, hebben wij de hoofdsom van een belegging in de portefeuille in 2023 verder afgewaardeerd van 32,5% naar 92,5%. Daarnaast is vanwege een brand bij een ander project die betreffende belegging opeisbaar verklaart; hierop is in de verslagleggingsperiode een waardecorrectie toegepast van 32,5%. Tenslotte is in de verslagleggingsperiode een belegging afgewaardeerd met 32% door financiële problemen. In alle drie de gevallen betreft het een klein (rest)obligo waardoor de impact van de marktwaardecorrecties beperkt is. Voor de rest van de leningenportefeuille was er geen aanleiding om marktwaarde correcties toe te passen; de kwaliteit van het kredietrisico van al deze leningen is goed.

3) Wijziging fiscale spread

Met ingang van 2023 wordt er een nieuwe systematiek gehanteerd voor de berekening van vermogensrendementsheffing. Er wordt geen gemiddeld fictief rendement meer gehanteerd, maar een specifiek fictief rendement voor sparen en voor beleggen. Het belastingvoordeel komt in 2023 uit op 0,57%. Daarmee is de fiscale spread in 2023 verhoogd met 0,01% (in 2022 was de fiscale spread 0,56%). Dit tarief wordt gebruikt als basis om de fiscale spread op de groene leningen van het fonds vast te stellen.

De wijziging van de fiscale spread droeg bij aan een geringe stijging van de koers van het ASN Groenprojectenfonds (0,05%).

4) Wijzigingen valutakoersen

Maximaal 20% van de fondsportefeuille mag worden belegd in projecten die gedenomineerd zijn in vreemde valuta. Eind 2023 was 11,6% van de totale portefeuille (2022: 9,9%) in vreemde valuta gedenomineerd. Het fonds dekt de hoofdsom van deze leningen niet af met valutatermijncontracten. Ultimo 2023 had het fonds 12 tegenpartijen gecontracteerd (2022: 11 tegenpartijen) aan wie leningen in vreemde valuta's uitstonden: tien leningen in Amerikaanse dollars, een lening in Indiase roepies en een lening in Oezbeekse sum.

De wisselkoers van de Amerikaanse dollar (USD) is in 2023 gestegen ten opzichte van de euro (EUR). Ook de wisselkoersen van de Indiase roepie (INR) en de Oezbeekse sum (UZS) zijn gestegen ten opzichte van de USD. Dit heeft een negatief effect op de waardering van de leningen in de vreemde valuta's. Echter door het geringe obligo in vreemde valuta in de portefeuille hebben de wijzigingen in de valutakoersen in 2023 geen materieel effect gehad op de waardeveranderingen in de portefeuille.

Fondskosten

De fondskosten bedroegen in 2023 € 4,0 miljoen (2022 € 4,3 miljoen). Dit is op jaarbasis 1,0% van het fondsvermogen, in lijn met de fondskosten zoals gedefinieerd in het prospectus.

Kerncijfers ASN Groenprojectenfonds

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*[1]
2023	6,20%	N.v.t.
2022	-10,51%	N.v.t.
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)[2]	-2,04%	N.v.t.
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)[2]	-0,65%	N.v.t.
Gemiddeld per jaar sinds start (15-11-1995)[2]	2,03%	N.v.t.

1 Er wordt geen gebruik gemaakt van een benchmark.

2 Het gemiddeld rendement per jaar sinds de start van het fonds, de laatste drie en vijf jaar zijn berekend op basis van de intrinsieke waarde omdat het fonds geen beurskoers heeft vanaf de startdatum.

Kerncijfers in €

Koers 31 december 2023	23,80
Koers 31 december 2022	22,46
Hoogste koers in 12 maanden	23,82
Laagste koers in 12 maanden	22,42
Intrinsieke waarde per aandeel 31 december 2023[1]	23,78
Dividend over het boekjaar 2022	0,05

1 Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

Fondsomvang

	31-12-2023	*31-12-2022*
Fondsomvang in duizenden euro's	404.050	405.373
Aantal uitstaande aandelen	16.989.661	18.062.738

Duurzaamheid

De ASN Beleggingsfondsen beleggen uitsluitend in bedrijven, overheden, organisaties en projecten die bijdragen aan een duurzame samenleving en die financieel solide zijn. In dit hoofdstuk leest u hoe het ASN Groenprojectenfonds aan duurzaamheid bijdraagt.

Duurzame doelstelling

Het ASN Groenprojectenfonds is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen. Voor het ASN Groenprojectenfonds is het volgende doel vastgesteld:

1. Het vermijden van CO_2-uitstoot door te investeren in energie-opwekking uit duurzame bronnen zoals wind- of zonne-energie.

Het ASN Groenprojectenfonds is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR.
Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen.

De SFDR-wetgeving schrijft voor dat ASN Impact Investors inzicht geeft in de voortgang op het behalen van de duurzaamheidsdoelen. Wij rapporteren de voortgang in de verplichte annex 5 die aan dit jaarverslag is toegevoegd. Daarin wordt cijfermatig inzicht gegeven in de uitkomsten en voortgang. ASN Impact Investors monitort de voortgang van deze doelstellingen in haar Impactcommissie. In de commissie worden voorstellen en scenarioanalyses besproken die bijdragen aan het behalen van de duurzame doelstellingen. In dit hoofdstuk geven we meer duiding over de impact op het klimaat.

Klimaat

Om de voortgang van de klimaatdoelstelling van het ASN Groenprojectenfonds te monitoren, meet ASN Impact Investors voor het ASN Groenprojectenfonds de vermeden CO_2-uitstoot. We lichten hieronder eerst de datacorrectie toe die in 2023 met terugwerkendekracht is doorgevoerd voor 2022. Daarna rapporteren we de voortgang op de doelstelling.

Door een foutieve invoer van de eenheid van de totale energie productie voor Windfarm Achter de Dijk Wieringermeer in het systeem was de vermeden CO_2-uitstoot met een factor 1000 te hoog berekend. In de onderstaande tabel ziet u het verschil tussen de vermeden CO_2-uitstoot voor en na de datacorrectie die is toegepast.

Tabel 1:

CO_2-uitstoot ASN Groenprojectenfonds *Ultimo 2022*	*Na correctie*	*Voor correctie*	*Verschil*
Vermeden CO_2-uitstoot in tonnen	-176.016	-180.372	-2,4%

Hieronder ziet u de CO_2-uitstoot van het fonds per 31-12-2023.

CO_2-uitstoot ASN Groenprojectenfonds[1]	**Ultimo 2023**	**Ultimo 2022**	**Verschil met 2022**
CO_2-uitstoot in tonnen	1.411	1.720	-18,0%
Vermeden CO_2-uitstoot in tonnen	-180.434	-176.016	2,5%

1 *De methodiek om de CO_2-impact van beleggingen en leningen te meten is voortdurend in ontwikkeling. De gebruikte data wordt regelmatig verbeterd. Daardoor is het mogelijk dat de berekende CO_2-impact in de toekomst wordt aangepast als er betere data beschikbaar is.*

Ontwikkeling absolute CO_2-uitstoot in tonnen

De absolute CO_2-uitstoot van het ASN Groenprojectenfonds nam in 2023 af met 18%. De vermeden CO_2-uitstoot nam met 2,5% toe. De wijzigingen in de CO_2-uitstoot worden veroorzaakt door:

1. Veranderingen in de beleggingsportefeuille. Deze kunnen ontstaan wanneer er nieuwe leningen worden verstrekt of leningen (deels) worden afgelost.
2. Wijzigingen van de CO_2-data.
3. Omvang van het fonds.

Ad 1. Veranderingen in de samenstelling van de beleggingsportefeuille

In 2023 hebben uitboekingen aan Wij Windenergie Staphorst en Nieuwveer positief bijgedragen aan de vermeden CO_2-uitstoot. Samen hebben zij voorruim 7.000 ton vermeden CO_2-uitstoot bijgedragen. Aflossingen van WML Wind, Windpark Krammer, Eneco Vortex en Windpark Eghelse Heide zorgen voor een vermindering van de vermeden CO_2-uitstoot van bijna 4.500 ton.

Aflossingen van Osomo Operations en Gemeente Haarlem zorgden samen voor een vermindering van de CO_2-uitstoot van bijna 300 ton.

Ad 2. Wijzigingen van de CO_2-data

Er is in 2023 voor het eerst gerapporteerd over nieuw ontvangen vermeden CO_2-uitstootcijfers van de bestaande belegging Green Light Planet dit zorgde voor toename van de vermeden CO_2-uitstoot van bijna 12.000 ton.

Sustainable Development Goals (SDG's)

De Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties (SDG's of duurzame ontwikkelingsdoelen) bieden een gemeenschappelijke taal om over duurzame, sociale ontwikkeling te spreken, ook internationaal. In hoofdstuk 2 leggen we de relatie uit tussen ons duurzaamheidsbeleid en de SDG's. Hieronder leest u op welke SDG's het ASN Groenprojectenfonds vooral impact heeft.

SDG 7	**Verzeker toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen**	
Target 7.2	Tegen 2030 in aanzienlijke mate het aandeel hernieuwbare energie in de globale energiemix verhogen.	
Uitleg	Het fonds heeft per ultimo 2023 46,6% van de portefeuille belegd in zonne-energie, 33,2% in windenergie en 3,2% in decentrale energievoorziening.	

SDG 11	**Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam**	
Target 11.6	Tegen 2030 de nadelige milieu-impact van steden per capita reduceren, ook door bijzondere aandacht te besteden aan de luchtkwaliteit en aan het gemeentelijk en ander afvalbeheer.	
Uitleg	Het fonds heeft per ultimo 2023 3,6% van de portefeuille belegd in duurzaam bouwen.	

SDG 13	**Neem dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden**	
Target 13.2	Maatregelen inzake klimaatverandering integreren in (nationale) beleidslijnen, strategieën en planning.	
Uitleg	Doordat het fonds belegt in duurzame energie, vermijdt het netto CO_2-uitstoot	

Taxonomieverordening

De technische screeningcriteria tot aanvulling van de Taxonomieverordening voor ecologisch duurzame economische activiteiten zijn met betrekking tot de milieudoelstellingen van mitigatie van klimaatverandering en aanpassing aan klimaatverandering met ingang van 1 januari 2022 van toepassing. De technische screeningcriteria voor de andere vier milieudoelstellingen duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen, transitie naar een circulaire economie, preventie en bestrijding van verontreiniging, en bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen zijn met ingang van 1 januari 2024 van toepassing. Deze gedetailleerde criteria vereisen de beschikbaarheid van meerdere, specifieke datapunten met betrekking tot elke investering. Op dit moment zijn er onvoldoende betrouwbare, tijdige en verifieerbare gegevens beschikbaar om investeringen met behulp van de technische screeningcriteria te kunnen beoordelen.

ASN Impact Investors is van mening dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, mogelijk een belangrijk instrument is om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. De taxonomie kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst

stimuleren. Wij kunnen echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met onze overtuigingen, visie en missie. Om deze reden hebben we tot nu toe geen specifieke EU-taxonomiedoelstelling vastgesteld.

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Groenprojectenfonds brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's in de verslagperiode zijn in onderstaande tabel verder toegelicht. In paragraaf 1.9 *Risicobeheer* staat een algemene omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's, in paragraaf 3.4.6 worden de financiële risico's beschreven.

Marktrisico vastrentende waarden/renteriscio
Het ASN Groenprojectenfonds belegt via de ASN Groenprojectenpool hoofdzakelijk in onderhandse leningen. De waarde van deze onderhandse leningen fluctueert als gevolg van veranderingen in marktrentes. Hoe korter de resterende looptijd (duration) van de portefeuille met vastrentende waarden of van de lening is, des te kleiner is het marktrisico.

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Hoog	Hoog	Hoog	Modified duration max. 5,0.	Ultimo 2023: 3,88. In de verslagperiode is de limiet niet overschreden.	Risicobeheersing en monitoring door middel van een interne norm voor de *duration*.

Kredietrisico
Het ASN Groenprojectenfonds belegt via de ASN Groenprojectenpool hoofdzakelijk in onderhandse leningen. Het fonds is daarmee blootgesteld aan de kredietwaardigheid van de leningnemers en de waarde van het ter zekerheid verstrekte onderpand.

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Laag	Hoog	Hoog	Geen verstrekkingen *below investment grade*	Gedurende de verslagperiode zijn geen verstrekkingen gedaan aan bedrijven / projecten met een *below investment grade*-rating.	Risicobeheersing en monitoring door middel van: - kredietanalyse voor verstrekking; - minimumvereisten voor kredietrating bij verstrekking; - minimaal jaarlijkse kredietrevisies; - verpanding van zekerheden.

Concentratierisico
Het ASN Groenprojectenfonds belegt via de ASN Groenprojectenpool hoofdzakelijk in onderhandse leningen die voldoen aan de Regeling Groenprojecten. Dit kan resulteren in een hoge concentratie in sectoren, landen en individuele posities.

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Gemiddeld	Hoog	Hoog	Limieten zoals benoemd in onderstaande tabel	Zie onderstaande tabel. Gedurende de verslagperiode zijn de limieten niet over-schreden.	Risicobeheersing door monitoring van de vastgestelde limieten. Max. 35% AuM in indirecte beleggingen (inclusief Fund-of-Fund investments) met als aanvullende beperking max. 20% belang per individuele beleggingsinstelling op basis van de waarde bij aanvang van de belegging.

Restrictie	*Limiet*	*Materialisatie*
Belegging in projecten in buitenland	Max. 20% poolvermogen	Ultimo 2023: 11,6%
Belegging in aandelenkapitaal	Max. 20% AuM in aandelenkapitaal en afgeleide instrumenten. Max. 19,9% aandelenparticipatie per individuele belegging op basis van waarde bij aanvang belegging.	Ultimo 2023: 0%
Belegging in indirecte beleggingen	Max. 35% AuM (inclusief fund-of-fundsbeleggingen) met als aanvullende beperking max. 20% belang per individuele beleggingsinstelling op basis van de waarde bij aanvang van de belegging.	Ultimo 2023: 0%
Belegging in één indirecte belegging	Max. 20% belang per individuele belegging op basis van waarde bij aanvang van de belegging.	Ultimo 2023: 0%
Belegging in één project	Max. 15% AuM	Ultimo 2023: 5,2%

Liquiditeitsrisico
De beleggingen van de ASN Groenprojectenpool zijn niet beursgenoteerd en daarmee slecht verhandelbaar (illiquide). Het risico bestaat dat bij een onverwacht hoge netto-uitstroom van beleggers de beleggingen niet tijdig liquide kunnen worden gemaakt om de inleg van de beleggers te kunnen terugbetalen.

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Laag	Hoog	Hoog	Beschikbare liquiditeit van minimaal 5% van het fondsvermogen	Liquiditeit ultimo 2023: 9,7% Gedurende het boekjaar is de liquiditeit niet lager geweest dan 5% op maandeinde monitoring.	Risicobeheersing en -monitoring door middel van een limiet voor minimaal beschikbare liquiditeit (5%).

Fiscaal risico
Het ASN Groenprojectenfonds moet uit hoofde van de voorwaarden voor de status van Groene Instelling voldoen aan de 70%-eis, dat wil zeggen dat minimaal 70% van het fondsvermogen is belegd in projecten met een groenverklaring.

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Laag	Hoog	Hoog	Groenpercentage minimaal 70%	Ultimo 2023: 78,7% Gedurende de verslag-periode is het groenpercen-tage niet lager geweest dan 70%.	Risicobeheersing en -monitoring door middel van een waarschuwingslimiet voor het groenpercentage en dagelijkse monitoring hiervan (interne waarschuwingslimiet 75%).

2.7 ASN Microkredietfonds

Fondsprofiel

Het ASN Microkredietfonds belegt via de ASN Microkredietpool in microfinancieringsinstellingen (MFI's), andere financiële instellingen en ondernemingen. Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief, ASN Duurzaam Mixfonds Defensief, ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal, ASN Duurzaam Mixfonds Offensief en ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief beleggen eveneens in de ASN Microkredietpool. De pool belegt het grootste deel van het fondsvermogen in onderhandse leningen aan en aandelenparticipaties in MFI's. De pool belegt uitsluitend in MFI's die voldoen aan onze selectiecriteria. De belangrijkste criteria zijn de sociale prestaties en de kredietwaardigheid van MFI's. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op www.asnimpactinvestors.com onder *Documenten*.

Beleggingsbeleid

Het ASN Microkredietfonds investeert in MFI's. Deze verstrekken financiële diensten – kredieten en veilige betaal- en spaarproducten – aan mensen met lage inkomens, micro-, kleine en middelgrote ondernemingen in veelal lage- en middeninkomenslanden. Door deze groepen toegang te geven tot financiële diensten beogen we met het fonds bij te dragen aan verbetering van de financiële weerbaarheid. Hierdoor verbetert voor ondernemende mensen de mogelijkheid om zichzelf te ontwikkelen en om inkomengenererende activiteiten op te zetten. De leningen die de MFI's verstrekken aan micro-, kleine en middelgrote ondernemingen dragen bij aan de groei van de werkgelegenheid en de ontwikkeling van de lokale economie. Daarbij ligt een bijzondere focus op het versterken van de positie van vrouwelijke ondernemers en mensen die in rurale gebieden wonen.

Hieronder ziet u de landen waarin de ASN Microkredietpool ultimo verslagperiode belegde. Deze landen zijn op de kaart bruin gemarkeerd. De kleur van het land is donkerder naarmate de omvang van de beleggingen in het desbetreffende land groter is.

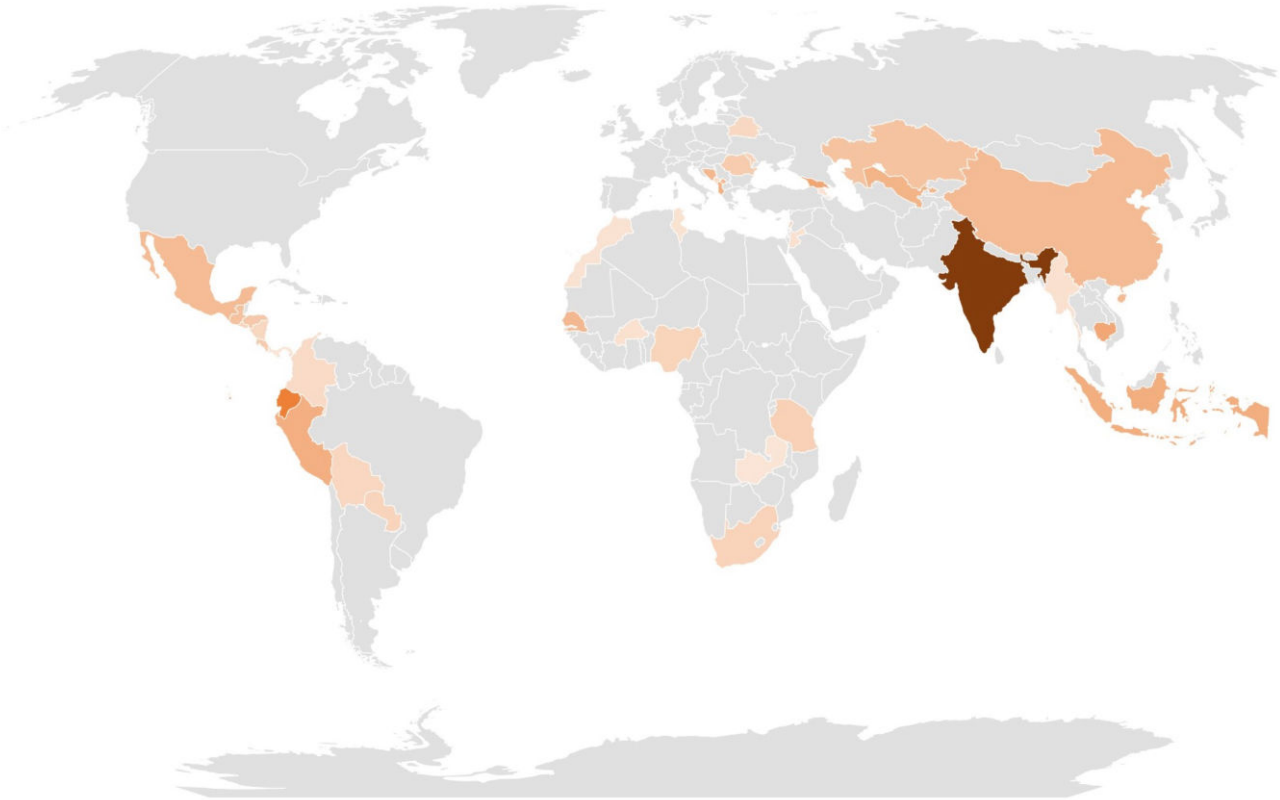

Portefeuillebeheer

Ultimo december 2023 had de beleggingsportefeuille van de ASN Microkredietpool, inclusief de valuta-afdekkingsinstrumenten, een omvang van € 344,5 miljoen, € 23,7 miljoen meer dan op 31 december 2022. Het poolvermogen van de ASN Microkredietpool nam in de verslagperiode af met € 8,3 miljoen naar € 369,1 miljoen op 31 december 2023. Het ASN Microkredietfonds participeert voor € 212,4 miljoen in de pool.

In 2023 heeft de pool aan 34 MFI's voor bijna € 120 miljoen aan nieuwe leningen verstrekt. We voegden 16 nieuwe MFI's aan de portefeuille toe. Het fonds is leningen aangegaan met nieuwe MFI's in Tanzania, Zuid-Afrika, Mexico, Cambodja, Peru, Colombia, Honduras, El Salvador, China, Ecuador, Indonesië en Oezbekistan. Verder is de pool aandeelhouder geworden in één nieuwe MFI in Montenegro, terwijl aandelenposities in Kirgizië, Tadzjikistan en Senegal zijn verkocht. Ultimo december 2023 had de pool directe beleggingen in 87 MFI's in 42 landen en 7 indirecte investeringen. De gemiddelde financiering is ongeveer € 3,8 miljoen per MFI.

De toelichting op de balans in hoofdstuk 5.2.1 toont een overzicht van de landen waarin de ASN Microkredietpool belegt. Hieruit blijkt dat de geografische spreiding van het fonds breed is en dat het fonds goed is gediversifieerd.

Het fonds had ook in 2023 een goede geografische diversificatie. De verdeling over regio's veranderde met een paar procenten in vergelijking met ultimo december 2023. Het fonds belegde voor 6,9% in organisaties en fondsen die wereldwijd actief zijn. De meest in het oog springende is de investering in het Financial Inclusion Resilience Fund, dat MFI's middels achtergestelde leningen meer solvabel maakt en daarmee in staat stelt meer nieuwe microkredieten te verstrekken.

Voor het portefeuillebeheer laat ASN Impact Investors zich adviseren door projectadviseur Triple Jump B.V.

Beleggingen in de verschillende regio's als percentage van de beleggingsportefeuille	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Kaukasus, Oost-Europa en (Centraal-)Azië	29,8%	26,3%
Latijns-Amerika	28,3%	30,2%
Zuidoost-Azië	27,1%	30,3%
Afrika	7,8%	6,6%
Wereldwijd	7,0%	6,6%
Totaal	**100,0%**	**100,0%**

Marktontwikkelingen in 2023

Sinds de inval van Rusland in Oekraïne, inmiddels ruim twee jaar geleden, is er veel veranderd in ons investeringsuniversum. Het fonds had geen investeringen in Rusland of Oekraïne, zodat de directe invloed van het conflict beperkt was. De hoge inflatie die mede door het conflict werd veroorzaakt, heeft echter geleid tot significant hogere rentes en verwacht wordt dat dit pas in de loop van 2024 zal veranderen. Dit zien we terug in de portefeuille van het fonds, waar de rentes die MFI's betalen duidelijk hoger zijn dan enkele jaren geleden. Dit draagt bij aan hogere rente-inkomsten voor het fonds, en hogere rentelasten voor de MFI's. We blijven dan ook scherp monitoren of de kredieten die MFI's aan kleine ondernemers bieden betaalbaar blijven.

In oktober werd de wereld opgeschrikt door een nieuw conflict tussen Israël en de Palestijnse Gebieden, en daaropvolgend grote onrust in het Midden-Oosten. Het fonds heeft geen significante exposure in de regio, afgezien van één MFI in de Palestijnse Gebieden (vooral actief in de Westelijke Jordaanoever), één MFI in Jordanië en één MFI in Libanon. De gezamenlijke exposure hiervan is minder dan 1% van de pool, en zal dus nauwelijks negatieve impact op het fonds hebben.

In 2023 bleef de kwaliteit van de MFI's in de meeste regio's hoog. De goede kwaliteit van de MFI's en de hogere rentes hebben bijgedragen aan een goed financieel rendement voor het fonds. Wij zijn ook erg tevreden met de sociale impact van de pool.

Voorbeelden van nieuwe beleggingen in 2023

- **Baobab**
  Baobab is een netwerk van MFI's dat in zeven landen in Sub-Sahara Afrika opereert: Burkina Faso, Democratische Republiek Congo, Ivoorkust, Madagaskar, Mali, Nigeria en Senegal. In deze landen verstrekt Baobab kleine leningen aan zo'n 200.000 micro-ondernemers en kleine bedrijven.
- **Alter Modus**

Het fonds is een van de nieuwe aandeelhouders in Alter Modus. Dit is de toonaangevende microfinancieringsinstelling in Montenegro met meer dan 20.000 klanten. Van deze klanten woont 40% op het platteland.

- **Lulalend**

  Het Zuid-Afrikaanse Lulalend heeft in maart een lening van het fonds ontvangen. Via fintech verstrekt Lulalend kredieten aan het midden- en kleinbedrijf. Deze bedrijven zijn vooral actief in productie, dienstverlening, detailhandel, bouw en transport.
- **Brac Tanzania Finance**

  Brac Tanzania verstrekt groepsleningen aan vrouwen met een laag inkomen. Via 170 kantoren bereikt Brac meer dan 320.000 vrouwen. De klanten van Brac hebben gemiddeld een kleine lening van € 225.
- **Esta Dana**
  Het fonds verstrekte een lening van € 3 miljoen aan Esta Dana, een Indonesische MFI die nieuw is in de portefeuille. De organisatie heeft een grote sociale impact, want de klantenkring bestaat voor 95% uit vrouwen, terwijl 90% van de klanten op het platteland woont. De organisatie geeft vooral groepsleningen aan vrouwelijke micro-ondernemers. De gemiddelde lening die de vrouwen ontvangen bedraagt iets minder dan € 300.

Vooruitzichten

Eind 2023 bleef de mondiale economische groei relatief laag, vooral doordat de economische activiteit in ontwikkelde landen afnam. Het vooruitzicht is dat de groei ook in 2024 laag blijft. Voor de regio's waarin het fonds belegt, lopen de verwachtingen uiteen. Er wordt solide groei verwacht in vooral Azië (India en China), terwijl Noord-Afrika en het Midden-Oosten achterblijven als gevolg van het conflict in Israël en de Palestijnse gebieden. Het fonds belegt het meest in India, dat zich blijft onderscheiden door economische groei en een positieve marktdynamiek.

Terwijl de inflatie daalde ten opzichte van 2022, is de cyclus van renteverhogingen en versoepeling van het monetaire beleid nog niet beëindigd. De verwachting is dat dit in de loop van 2024 zal veranderen, wat in delen van Oost-Europa en Latijns-Amerika al zichtbaar is.

De verandering in rentes is ook terug te zien in onze portefeuille. De rentes die MFI's betalen, zijn duidelijk hoger dan één tot twee jaar geleden. De MFI's berekenen deze tarieven door aan de kleine ondernemers die zij financieren. Ondanks de hoge inflatie en rentes, die ook de marges van de MFI's beïnvloeden, blijft de kwaliteit van de beleggingen in de fondsportefeuille goed. Het fonds heeft ook volop kansen om te blijven groeien, met als doel dat zowel de impact als de opbrengsten van het fonds verder toenemen.

Rendement

Het ASN Microkredietfonds behaalde over 2023 op basis van de intrinsieke waarde een rendement van 5,18% (ultimo 2022: 0,44%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2022 van € 0,40 per aandeel (over 2021 € 0,20). De volgende grafiek toont het geïndexeerde rendementsverloop van het fonds.

Geïndexeerd rendement over de afgelopen 5 jaar

Rendementsbijdragen

Het positieve rendement van het ASN Microkredietfonds is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de rente-inkomsten van de leningenportefeuille en waardeveranderingen van aandelenparticipaties. De kosten van de afdekkingsinstrumenten hadden een negatief effect op het rendement van het fonds.

Elementen die bijdroegen aan het rendement in 2023

	Procent, op basis van de intrinsieke waarde van het fonds
Rente-inkomsten	5,87
Waardeveranderingen leningen	-0,28
Resultaat aandelenparticipaties	4,00
Afdekkingsinstrumenten	-2,09
Fondskosten	-2,30
Overig	-0.02
Totaal	5,18

Rente-inkomsten

De rente-inkomsten van leningen aan MFI's op basis van ontvangen en aangegroeide rente bedroegen € 20,0 miljoen. Deze inkomsten droegen met 5,87% positief bij aan het rendement.

Waardeveranderingen leningen

Het resultaat van waardeveranderingen van leningen bestaat uit valutawinsten en -verliezen op kredieten en onderhandse leningen en marktwaardecorrecties op investeringen die in de problemen zijn geraakt en waarop we moesten afboeken. Bij een klein aantal MFI's hebben we een waardecorrectie moeten toepassen. De marktwaardecorrectie bedroeg ultimo 2023 € 15,3 miljoen negatief.

De ASN Microkredietpool belegt in leningen waarvoor geen actieve markt is. Daardoor zijn er geen betrouwbare marktdata beschikbaar op basis waarvan de reële waarde van de leningen kan worden vastgesteld. Hierdoor moet worden uitgegaan van een benadering van de reële waarde en wordt de nominale waarde van de leningen gezien als de beste benadering van de reële waarde. Marktontwikkelingen tonen een fors stijgende marktrente. De rentes op leningen in de ASN Microkredietpool worden echter specifiek overeengekomen met de leningnemers en hebben weinig raakvlak met de marktrente. Deze aanpak is gebruikelijk binnen de microfinancieringssector. Hierdoor heeft de fors stijgende marktrente geen impact op de waarde van de leningen in de ASN Microkredietpool.

Resultaat aandelenparticipaties

Aandelenparticipaties die geen notering hebben aan een actieve, gereglementeerde effectenbeurs, worden gewaardeerd tegen reële waarde. Dit gebeurt op basis van recente markttransacties, rekening houdend met de marktontwikkelingen, of op basis van een benadering van de reële waarde. Deze reële waarde wordt benaderd door de *multiple* (de relatieve waarderingsfactor) te vermenigvuldigen met de intrinsieke waarde van de organisatie waarin de aandelenparticipaties worden aangehouden. Hiervoor gebruiken we de laatst bekende intrinsieke waarde.

In 2023 ontving de ASN Microkredietpool € 1,9 miljoen aan dividenden uit aangehouden aandelenparticipaties. Samen met de waardeveranderingen van de aandelenparticipaties in de portefeuille leverde dit een positieve bijdrage aan het rendement van circa 4,0%.

De participaties in het fonds hebben over het algemeen goed gepresteerd en bijgedragen aan een positief resultaat, met uitzondering van Pakistan en Panama, waar de waarderingen naar beneden zijn bijgesteld.

Afdekkingsinstrumenten

Het rendement van het fonds werd negatief beïnvloed door koersontwikkelingen van valuta's die niet of niet volledig waren afgedekt, en de kosten van het afdekken van vreemde valuta's. De beleggingen in vreemde valuta's en de kosten voor het afdekken van valutarisico's hadden een negatieve impact van circa 2,09% op het rendement.

Kerncijfers ASN Microkredietpool

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*[1]
2023	5,18%	N.v.t.
2022	0,44%	N.v.t.
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)[2]	3,05%	N.v.t.
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)[2]	1,34%	N.v.t.
Gemiddeld per jaar sinds start (14-06-1996)[2]	2,68%	N.v.t.

1 Er wordt geen gebruik gemaakt van een benchmark.

2 Het gemiddeld rendement per jaar sinds de start van het fonds, de laatste drie en vijf jaar zijn berekend op basis van de intrinsieke waarde omdat het fonds geen beurskoers heeft vanaf de startdatum.

Kerncijfers in euro's

Koers 31 december 2023	55,78
Koers 31 december 2022	53,48
Hoogste koers in 12 maanden	55,93
Laagste koers in 12 maanden	53,26
Intrinsieke waarde per aandeel 31 december 2023[1]	55,82
Dividend over het boekjaar 2022	0,40

1 Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

Fondsomvang

	31-12-2023	*31-12-2022*
Fondsomvang in duizenden euro's	212.418	225.652
Aantal uitstaande aandelen	3.824.794	4.199.072

Duurzaamheid

De ASN Beleggingsfondsen beleggen uitsluitend in bedrijven, overheden, organisaties en projecten die bijdragen aan een duurzame samenleving en die financieel solide zijn. In dit hoofdstuk leest u hoe het ASN Microkredietfonds aan duurzaamheid bijdraagt.

Duurzame doelstelling

Het ASN Microkredietfonds is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen. Voor het ASN Microkredietfonds is het volgende doel vastgesteld.

1. Het bieden van toegang tot financiële diensten aan mensen met lage inkomens en micro- en kleine ondernemingen (“financiële inclusie”) in veelal lage- en middeninkomenslanden, zodat zij (meer) inkomen kunnen verwerven en hun financiële weerbaarheid kunnen versterken.

Het ASN ASN Microkredietfonds is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen.

De SFDR-wetgeving schrijft voor dat ASN Impact Investors inzicht geeft in de voortgang op het behalen van de duurzaamheidsdoelen. Wij rapporteren de voortgang in de verplichte annex 5 die aan dit jaarverslag is toegevoegd. Daarin wordt cijfermatig inzicht gegeven in de uitkomsten en voortgang. ASN Impact Investors monitort de voortgang van deze doelstellingen in haar Impactcommissie. In de commissie worden voorstellen en scenarioanalyses besproken die bijdragen aan het behalen van de duurzame doelstellingen. In dit hoofdstuk geven we meer duiding over de impact op het klimaat.

Het ASN Microkredietfonds belegt via MFI's in microkredieten. Deze kredieten geven mensen met lage inkomens toegang tot de financiële markt. Het overzicht hierna geeft weer hoeveel leningnemers de MFI's waarin het ASN Microfonds belegt bereiken.

Gegevens onderliggende MFI's

	Latijns-Amerika	*Europa en Centraal-Azië*	*Azië*	*Afrika en het Midden-Oosten*	*Totaal portefeuille*
Gemiddelde SPM-score[1]	82%	85%	83%	79%	82%
Aantal gefinancierde instellingen[2]	30	19	20	14	87
Aantal leningnemers dat MFI's bereiken (in miljoenen)[3]	3,8	1,2	9,5	1,8	16,3
Percentage vrouwelijke leningnemers	66%	45%	92%	74%	82%
Percentage leningnemers op het platteland	61%	50%	73%	39%	63%
Gemiddelde leensom aan leningnemers (€)	2.433	3.858	444	523	949

1 *SPM = social performance management; zie de uitleg hierna.*

2 *In totaal heeft de ASN Microkredietpool 87 MFI's gefinancierd. 4 MFI's zijn wereldwijd actief. Van deze MFI's en de additionele indirecte investeringen zijn geen onderliggende data beschikbaar.*

3 *Dit is het totale aantal actieve leningnemers die naar schatting worden gefinancierd door de MFI's in de fondsportefeuille (afgerond), inclusief beleggingen in fondsen en instellingen die wereldwijd actief zijn.*

Beoordeling van de sociale prestaties

De beoordeling van de sociale prestaties (SPM of *social performance management*) maakt integraal deel uit van het beleggingsproces van het ASN Microkredietfonds. Projectadviseur Triple Jump houdt een scorecard van de sociale prestaties bij. Zo kunnen we controleren of het fonds belegt in MFI's die op verantwoorde wijze met hun stakeholders omgaan en op sociaal-economisch gebied een positieve invloed hebben op hun leningnemers. De scorecard is een hulpmiddel waarmee we de sociale missie van de MFI's kunnen analyseren (hun voornemen), evenals de processen en systemen die zij hebben ingesteld om te waarborgen dat hun activiteiten in het verlengde liggen van hun missie (de uitvoering). De scorecard bestaat uit 68 indicatoren. De score wordt opgesteld in de selectiefase van de belegging en opnieuw bij verlenging van de lening.

De data die worden gebruikt voor de berekening van de SPM-scores zijn (deels) afkomstig uit de landen waarin de MFI's zijn gevestigd. Deze data zijn niet gecontroleerd door de lokale auditors.

Ultimo 2023 was de gemiddelde score van de sociale prestaties van de portefeuille van het ASN Microkredietfonds 83%, tegen 79% ultimo 2022. Deze kleine wijziging is het gevolg van onderstaande ontwikkelingen in de portefeuille gedurende het afgelopen jaar:

- De tool die we gebruiken om de score te meten (SPI5-alinus) is vernieuwd. Sommige MFI's kunnen hierdoor een iets hogere of lagere score hebben gekregen.
- Er zijn 16 MFI's toegelaten tot de portefeuille, met een gemiddelde SPM-score van 79%.
- 32 MFI's verbeterden hun score in de verslagperiode en hebben nu een gemiddelde SPM-score van 87%.
- 15 MFI's kregen in de verslagperiode een slechtere score. Hun gemiddelde score was 82%.
- De overige MFI's in de portefeuille hielden dezelfde score, omdat wij geen significante veranderingen zagen in de verslagperiode.

Verdeling van SPM-scores over categorieën

SPM-score	Percentage
Uitstekend (>80%)	62%
Goed (61-80%)	38%
Minimaal vereist (51-60%)	0%
Onvoldoende (≤ 50%)	0%

We delen de SPM-scores in de volgende categorieën in: uitstekend, goed, minimaal vereist en onvoldoende. 62% van de MFI's in het fonds scoort *uitstekend* (SPM-score van meer dan 80%). Deze MFI's kunnen worden beschouwd als instellingen met de beste praktijken op het gebied van sociale prestaties. 38% van de MFI's heeft een SPM-score tussen 61 en 80%, oftewel *goed.* Dat komt overeen met goede praktijken voor sociale prestaties.

Een van de doelstellingen van het fonds is het realiseren van een rechtvaardigere verdeling van de welvaart. Deze rechtvaardige verdeling wordt bevorderd door mensen wereldwijd toegang te bieden tot financiële dienstverlening. Om dat te bereiken, zijn MFI's van belang, evenals een veelzijdige financiële sector. Het ASN Microkredietfonds draagt hieraan bij. Dat doet het onder meer door ook MFI's te financieren die hun systemen en processen minder goed hebben ontwikkeld. Deze MFI's vormen echter slechts een klein percentage van de portefeuille. Van belang is dat deze MFI's wel voldoen aan minimumeisen en dat zij in staat zijn om hun systemen en processen te verbeteren.

Sustainable Development Goals (SDG's)

De Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties (SDG's of duurzame ontwikkelingsdoelen) bieden een gemeenschappelijke taal om over duurzame, sociale ontwikkeling te spreken, ook internationaal. In hoofdstuk 1.5, *Duurzaam beleggingsbeleid*, leest u meer over de relatie tussen ons duurzaamheidsbeleid en de SDG's. Hieronder leest u op welke SDG's het ASN Microkredietfonds vooral impact heeft.

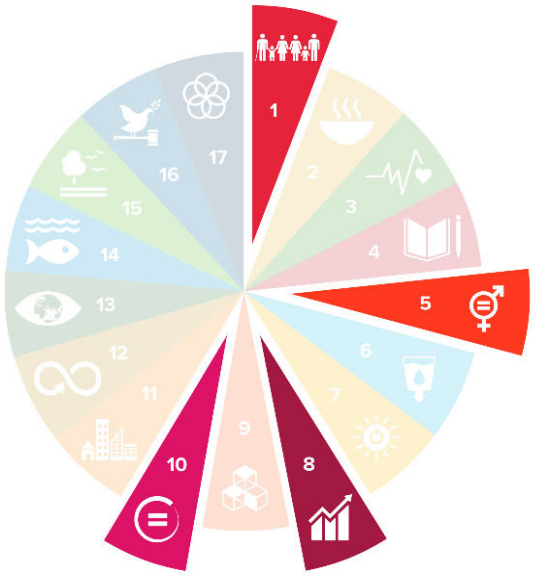

SDG 1	**Beëindig armoede overal en in al haar vormen**	
Target 1.4	Uiterlijk in 2030 ervoor zorgen dat alle mannen en vrouwen, in het bijzonder de armen en kwetsbaren, gelijke rechten hebben op economische middelen, alsook toegang tot basisdiensten, eigenaarschap en controle over land en andere vormen van eigendom, nalatenschap, natuurlijke hulpbronnen, gepaste nieuwe technologie en financiële diensten, met inbegrip van microfinanciering.	
Uitleg	Het fonds geeft lage-inkomens- en kansarme groepen toegang tot financiële diensten. De MFI's bereiken 16,3 miljoen leningnemers. 63% van de microkredieten wordt uitgegeven in rurale gebieden. De gemiddelde leensom aan leningnemers is € 949.	

SDG 5	**Bereik gendergelijkheid en empowerment voor alle vrouwen en meisjes**	
Target 5.a	Hervormingen doorvoeren waarbij vrouwen gelijke rechten krijgen op economische middelen, naast toegang tot eigenaarschap en controle over land en andere vormen van eigendom, financiële diensten, erfenissen en natuurlijke hulpbronnen, in overeenstemming met nationaal recht.	
Uitleg	82% van de microkredieten wordt uitgegeven aan vrouwen.	

SDG 8	**Bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen**	
Target 8.3	Bevorderen van op ontwikkeling toegespitste beleidslijnen die productieve activiteiten ondersteunen, alsook de creatie van waardige jobs, ondernemerschap, creativiteit en innovatie, en de formalisering en de groei aanmoedigen van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen, ook via toegang tot financiële diensten.	
Uitleg	Het fonds geeft micro-ondernemingen en het midden- en kleinbedrijf toegang tot financiële diensten. 16,3 miljoen leningnemers hebben een lening gekregen van de MFI's. 50% van de geïnvesteerde portefeuille wordt geïnvesteerd in micro-ondernemers en 26% in het midden- en kleinbedrijf.	

SDG 10	**Dring ongelijkheid in en tussen landen terug**	
Target 10.b	Officiële ontwikkelingsbijstand en financiële stromen aanmoedigen, met inbegrip van directe buitenlandse investeringen, voor staten waar de behoefte het grootst is, in het bijzonder in de minst ontwikkelde landen, de Afrikaanse landen, de kleine eilandstaten en de door land ingesloten ontwikkelingslanden, in overeenstemming met hun nationale plannen en programma's.	
Uitleg	Het fonds belegt in MFI's in lage- en middenlage inkomenslanden. Het fonds belegde in 2023 in twee lage inkomenslanden, 14 lage-midden inkomenslanden en 21 hoge-midden inkomenslanden. 63% van de microkredieten worden uitgegeven in rurale gebieden. 82% van de microkredieten worden uitgegeven aan vrouwen. Het fonds geeft lage-inkomens- en kansarme groepen, micro-ondernemingen en het midden- en kleinbedrijf toegang tot financiële diensten.	

Duurzame selectie

In 2023 hebben wij 35 MFI's opnieuw beoordeeld. De ASN Microkredietpool belegde in 2023 voor het eerst in de volgende 16 MFI's.

Naam nieuwe MFI's	Land
Avanza Solido	Mexico
Lulalend	Zuid-Afrika
Huimin	China
Banco Azul	El Salvador
ASA Tanzania	Tanzania
IDH Honduras	Honduras
Fintra	Colombia
Maxima	Cambodja
Baobab Holding	Subsaharan Afrika
Ipak Yuli Bank	Oezbekistan
Esta Dana	Indonesië
MicroCred China	China
Alter Modus	Montenegro
Brac Tanzania	Tanzania
Caja Piura	Peru
Banco Codesarollo	Ecuador

De ASN Microkredietpool financierde ultimo december 2023 in 85 microfinancieringsinstellingen (MFI's) en 2 MFI-netwerken. Deze MFI's bedienen naar schatting 16,3 miljoen individuele leningnemers. Van de 16,3 miljoen leningnemers is 82% vrouw. Het is belangrijk om vrouwelijke leningnemers te bereiken. De voordelen die de leningen aan vrouwen opleveren, komen namelijk meestal ten goede aan het hele gezin. Van de leningnemers woont 63% op het platteland, waar de toegang tot financiële diensten beperkt is. De gemiddelde som die de MFI's lenen aan individuele leningnemers is € 949. Er heeft geen accountantscontrole plaatsgevonden bij de MFI's met betrekking tot deze gegevens.

Taxonomieverordening

De technische screeningcriteria tot aanvulling van de Taxonomieverordening voor ecologisch duurzame economische activiteiten zijn met betrekking tot de milieudoelstellingen van mitigatie van klimaatverandering en aanpassing aan klimaatverandering met ingang van 1 januari 2022 van toepassing. De technische screeningcriteria voor de andere vier milieudoelstellingen duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen, transitie naar een circulaire economie, preventie en bestrijding van verontreiniging, en bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen zijn met ingang van 1 januari 2024 van toepassing. Deze gedetailleerde criteria vereisen de beschikbaarheid van meerdere, specifieke datapunten met betrekking tot elke investering. Op dit moment zijn er onvoldoende betrouwbare, tijdige en verifieerbare gegevens beschikbaar om investeringen met behulp van de technische screeningcriteria te kunnen beoordelen.

ASN Impact Investors is van mening dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, mogelijk een belangrijk instrument is om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. De taxonomie kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wij kunnen echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met onze overtuigingen, visie en missie. Om deze reden hebben we tot nu toe geen specifieke EU-taxonomiedoelstelling vastgesteld.

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Microkredietfonds brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 1.9 *Risicobeheer* staat een algemene omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's, in paragraaf 3.4.6 worden de financiële risico's per fonds beschreven.

Marktrisico aandelen
Het ASN Microkredietfonds belegt (via de ASN Microkredietpool) in niet-beursgenoteerde aandelen van MFI's en in participaties van andere instellingen. De waarde van de aandelenbeleggingen fluctueert onder invloed van onder meer macro-economische omstandigheden en vooruitzichten van de landen waarin wordt belegd. Hoe sterker deze fluctuaties, hoe hoger het marktrisico.

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Hoog	Hoog	Hoog	- Landenlimiet: max. 15% van het poolvermogen mag worden belegd in één land - Assetallocatie-limiet: max. 25% poolvermogen mag belegd zijn in aandelen-participaties en max. 40% poolvermogen mag belegd zijn in aandelen-participaties en achtergestelde leningen	Ultimo 2023: 14,8% Aandelen-participaties: Ultimo 2023: 19,8% Achter-gestelde leningen: Ultimo 2023: 12,9%	Risicobeheersing en monitoring d.m.v. limiet allocatielimieten.

Valutarisico
De ASN Microkredietpool belegt in financiële instrumenten genoteerd in vreemde valuta en is daarmee blootgesteld aan valutarisico. De valutarisico's uit hoofde van beleggingen in leningen van de ASN Microkredietpool worden grotendeels afgedekt. De valuta-exposures van aandelenbeleggingen worden niet afgedekt.

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Gemiddeld	Hoog	Hoog	- Max. 30% van het poolvermogen mag worden belegd in niet-afgedekte leningen of aandelen-participaties die luiden in een andere valuta dan de euro of de Amerikaanse dollar - Ten hoogste 5% van het fondsvermogen van de ASN Microkredietpool mag per valuta zijn geïnvesteerd in niet-afgedekte leningen die zijn gedenomineerd in een valuta anders dan de euro of de Amerikaanse dollar.	Ultimo 2023: 16,2% Ultimo 2023: 0,99% Gedurende de verslag-periode zijn de limieten niet overschreden.	Risicobeheersing en -monitoring d.m.v.: - Limieten voor valutarisico en valutarisico hedgingbeleid. - Het valutarisico wordt afgedekt door middel van valutatermijncontracten.

Kredietrisico
Het ASN Microkredietfonds belegt (via de ASN Microkredietpool) in onderhandse leningen en is daarmee blootgesteld aan de kredietwaardigheid van de leningnemers (en de waarde van het onderpand dat eventueel ter zekerheid is verstrekt).

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Laag	Hoog	Hoog	Geen verstrekkingen bij kredietrating *below investment grade*.	Gedurende de verslag-periode zijn geen ver-strekkingen gedaan aan bedrijven / projecten met een *below investment grade*-rating.	Risicobeheersing en -monitoring d.m.v.: - Kredietanalyse (voor verstrekking). - Minimumvereisten voor kredietrating bij verstrekking. - Doorlopende monitoring MFI's en *dynamic risk scoring* (per kwartaal).

Liquiditeitsrisicio
De beleggingen van de ASN Microkredietpool zijn niet beursgenoteerd en daarmee slecht verhandelbaar (illiquide). Het risico bestaat dat bij een onverwacht hoge netto-uitstroom de poolbeleggingen niet tijdig liquide kunnen worden gemaakt.

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Laag	Hoog	Hoog	Beschikbare liquiditeit minimaal 5% van het fondsvermogen	Liquiditeit ultimo 2023: 6,8%. Gedurende de verslag-periode is de liquiditeit niet lager geweest dan 5%.	Risicobeheersing en -monitoring d.m.v. limiet voor minimaal beschikbare liquiditeit.

Inherent aan de landen en regio's waar het ASN Microkredietfonds belegt in leningen aan of aandelenparticipaties in MFI's is er sprake van verhoogde fraude en corruptierisico's. Ook de wetgeving over deze risico's, waaronder de Wwft en de Sanctiewet, ontwikkelt zich doorlopend. In 2019 heeft ASN Impact Investors in samenspraak met projectadviseur Triple Jump haar beleid en (uitbestede) procedures voor de beleggingen in het fonds geactualiseerd en aangescherpt. Het doel daarvan was om aan de vereisten van de Wwft en Sanctiewet te kunnen (blijven) voldoen, en fraude- en corruptierisico's zoveel mogelijk proactief te kunnen mitigeren.

Het beleggingsbeleid van de ASN Beleggingsfondsen en pools is erop gericht om niet te beleggen met geleend geld en dus geen hefboomfinanciering aan te gaan. Voor de ASN Microkredietpool geldt een uitzondering. De pool kan conform het prospectus vreemd vermogen aantrekken tot maximaal 15% van het fondsvermogen. ASN Microkredietpool heeft sinds 13 maart 2023 een kredietfaciliteit van 25 miljoen euro bij de Volksbank. Ultimo 2023 stond het opgenomen saldo op 3,5 miljoen euro.

2.8 Verklaring omtrent de bedrijfsvoering van de AIF-beheerder

Uitgevoerde werkzaamheden

ASN Impact Investors beschikt als AIF-beheerder over een beschrijving van de bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 115y lid 5, die voldoet aan de eisen van het Bgfo. ASN Impact Investors heeft gedurende het afgelopen boekjaar verschillende aspecten van de bedrijfsvoering beoordeeld.

Rapportage over de bedrijfsvoering

Bij onze werkzaamheden hebben wij:

- geen constateringen gedaan op grond waarvan wij zouden moeten concluderen dat de beschrijving van de opzet van de bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 115y lid 5 van het Bgfo niet voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in de Wet op het financieel toezicht en daaraan gerelateerde regelgeving;
- niet geconstateerd dat de bedrijfsvoering niet effectief en niet overeenkomstig de vigerende beschrijving functioneert.
    - dit blijkt uit de beheersing van financiële risico's en niet financiële risico's waarover periodiek wordt gerapporteerd en hetgeen wordt besproken in de maandelijkse vergadering van de Commissie Risicomanagement en Compliance;
    - het aanhouden van ruim meer kapitaal dan vereist en een key control op de controle van het minimum kapitaal;
    - de three lines of defense governance, waaronder de separate 2e lijns risicomanagement en Compliance functie.

Derhalve kunnen wij met een redelijke mate van zekerheid verklaren dat de bedrijfsvoering effectief en overeenkomstig de vigerende beschrijving heeft gefunctioneerd.

Den Haag, 10 april 2024

ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

San Lie
Ro Dielbandhoesing
Dirk-Jan Stam

ASN Microkredietfonds

Eerste in Europa

1996

3 Jaarrekening ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.

3.1 Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	***31-12-2023***	***31-12-2022***
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingsentiteiten		2.164.000	1.977.050
Vorderingen	(B)	6.254	7.217
Overige activa			
Liquide middelen		41	36
Kortlopende schulden	(C)	4.302	4.378
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		1.993	2.875
Activa min kortlopende schulden		**2.165.993**	**1.979.925**
Eigen vermogen[2]	(D)		
Geplaatst kapitaal		221.577	226.975
Agio		1.788.369	1.801.281
Overige reserves		-75.538	250.820
Onverdeeld resultaat		231.585	-299.151
Totaal eigen vermogen		**2.165.993**	**1.979.925**

1 De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

2 In de balans wordt geen rekening gehouden met de herwaarderingsreserve die van toepassing is op het ASN Duurzaam Aandelenfonds, de ASN Groenprojectenpool en op de ASN Microkredietpool. Deze herwaarderingsreserve is wel opgenomen in de balans van het fonds en de beide beleggingspools, maar niet in de balansen van het ASN Groenprojectenfonds, het ASN Microkredietfonds en de ASN Duurzame Mixfondsen die in dit fonds en deze beleggingspools beleggen.

3.2 Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*[1]	***01-01-2023 t/m 31-12-2023***	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***
Dividend aandelen		17.882	17.768
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(E)	12.329	-21.081
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	213.868	-282.936
Overige bedrijfsopbrengsten		7	-
Som van de bedrijfsopbrengsten		**244.086**	**-286.249**
Bedrijfslasten			
Fondskosten	(G)	12.496	12.900
Overige bedrijfslasten		5	2
Som van de bedrijfslasten		**12.501**	**12.902**
Resultaat		**231.585**	**-299.151**

1 De referenties in de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

3.3 Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	231.585	-299.151
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	**231.585**	**-299.151**
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-12.329	21.081
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-213.868	282.936
Aankoop van beleggingen	-180.657	-251.256
Verkoop van beleggingen	219.553	274.222
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-901	-2.251
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-1.864	-1.455
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**41.519**	**24.126**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	95.148	127.954
Inkoop van aandelen	-112.847	-147.618
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	1.864	1.292
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	1.788	428
Uitgekeerd dividend	-27.467	-6.221
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-41.514**	**-24.165**
Totaal nettokasstromen	**5**	**-39**
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	**5**	**-39**
Liquide middelen begin van de verslagperiode	36	75
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**41**	**36**

3.4 Toelichting op de jaarrekening

ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. is een beleggingsmaatschappij met veranderlijk kapitaal, statutair gevestigd te Den Haag aan de Bezuidenhoutseweg 153. De vennootschap is opgericht op 22 april 2020. Aandelen van de fondsen van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. worden verhandeld via Euronext Fund Service (EFS). Dit is het handelssysteem voor open-end beleggingsinstellingen die in Nederland zijn geregistreerd en aan Euronext Amsterdam zijn genoteerd. De verslagperiode van de vennootschap is gelijk aan het kalenderjaar. Dit verslag heeft betrekking op de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. De jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. is opgemaakt op 10 april 2024.

ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. bestaat ultimo boekjaar uit het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief, ASN Duurzaam Mixfonds Defensief, ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal, ASN Duurzaam Mixfonds Offensief, ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief, ASN Groenprojectenfonds en ASN Microkedietfonds, waarover we in dit jaarverslag berichten (hoofdstuk 4). Deze fondsen worden beheerd onder een AIFMD-vergunning.
De ASN Duurzame Mixfondsen beleggen onder meer in de beleggingsfondsen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. Deze N.V. bestaat uit het ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds, ASN Duurzaam Aandelenfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds, waarover we in dit jaarverslag eveneens berichten (hoofdstuk 6). Deze fondsen worden beheerd onder een UCITS-vergunning en zijn daardoor mede verkrijgbaar in het buitenland. Voor ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. is een apart jaarverslag opgesteld.

De jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. is opgesteld volgens de voorschriften die zijn vastgelegd in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. ASN Impact Investors is in het bezit van een vergunning op grond van artikel 2:65 Wft.
In dit jaarverslag zijn ook de jaarrekeningen van de UCITS-fondsen opgenomen. Ook deze jaarrekeningen zijn conform bovenstaande voorschriften opgesteld.

ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. is een open-end beleggingsinstelling en is opgezet volgens een paraplustructuur. De gewone aandelen van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. zijn onderverdeeld in verschillende series aandelen (de fondsen), waaraan het vermogen van de beleggingsmaatschappij wordt toegerekend en waarin afzonderlijk kan worden belegd. De fondsen als zodanig hebben geen rechtspersoonlijkheid; het vermogen is van een en dezelfde rechtspersoon: ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.

Conform de Wet op het financieel toezicht (Wft) zijn de vermogens van de verschillende fondsen van elkaar gescheiden. Elk fonds heeft zijn eigen beleggingsbeleid, risicoprofiel en koersvorming. Tevens is de administratie van elk fonds gescheiden door het gebruik van separate rekeningen. Het kapitaal wordt in een afzonderlijk fonds gestort en afzonderlijk belegd. Zowel de kosten als de opbrengsten worden per fonds afzonderlijk verantwoord. Waardestijgingen en waardedalingen in de portefeuille van een fonds komen ten goede aan of ten laste van de houders van de desbetreffende serie aandelen. Wanneer ASN Impact Investors als AIF-beheerder van mening is dat bijzondere omstandigheden daartoe noodzaken, kan het in het belang van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. en zijn aandeelhouders de uitgifte of inkoop van eigen aandelen beperken of tijdelijk opschorten.

Het ASN Groenprojectenfonds en ASN Microkredietfonds beleggen hun vermogen in zogenaamde beleggingspools. In de beleggingspools vindt de uitvoering van het beleggingsbeleid plaats. De beleggingspools zijn besloten fondsen voor gemene rekening. De beleggingspools hebben geen rechtspersoonlijkheid: de juridische eigendom van de beleggingen van de beleggingspools berust bij Pettelaar Effectenbewaarbedrijf N.V. ASN Impact Investors is bestuurder van Pettelaar Effectenbewaarbedrijf N.V.
De ASN Duurzame Mixfondsen beleggen vanaf 18 juni 2020 tevens in de UCITS-fondsen vanwege de splitsing van ASN Beleggingsfondsen N.V. in ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. en ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

Voor nadere details van bovenstaande structuur verwijzen wij naar hoofdstuk 5 van het prospectus van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.

De beleggingspools zijn onderworpen aan de bepalingen in de voorwaarden van beheer. Deze voorwaarden formaliseren de rechtsverhouding tussen ASN Impact Investors, Pettelaar Effectenbewaarbedrijf N.V. en de participanten in de beleggingspools. De enige participanten in de ASN Microkredietpool zijn ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. en ASN Duurzame Deelnemingen N.V. De enige particpanten in de ASN Groenprojectenpool zijn ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. en ING Bank N.V. ASN Impact Investors en Pettelaar samen kunnen de voorwaarden van beheer van de beleggingspools wijzigen.

Aan de jaarrekening 2023 van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. zijn toegevoegd de jaarrekeningen 2023 van de fondsen voor gemene rekening (beleggingspools) en van de UCITS-fondsen waarin de vennootschap haar vermogen heeft belegd. Deze worden geacht onderdeel uit te maken van de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.

Elk ASN Beleggingsfonds betaalt aan ASN Impact Investors fondskosten. Wij betalen uit deze fondskosten alle in hoofdstuk 12 van het prospectus genoemde kosten die wij voor het fonds maken. De kosten die de ASN Beleggingsfondsen aan ASN Impact Investors betalen, worden dagelijks (op beursdagen), naar rato van een vast percentage van het jaarlijkse vermogen van het fonds aan het einde van de dag, gereserveerd en ten laste van het vermogen van het betreffende fonds gebracht.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

De lopendekostenfactor (LKF) per beleggingsfonds bedraagt:

	LKF (op jaarbasis)	
	01-01-2023 t/m 31-12-2023	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	0,91%	0,91%
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	0,91%	0,90%
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	0,91%	0,90%
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	0,91%	0,90%
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	0,90%	0,90%
ASN Groenprojectenfonds	1,00%	1,00%
ASN Microkredietfonds	2,33%	2,34%

Een verdere beschrijving vindt u in paragraaf 1.4 *Fondskosten*.

ASN Impact Investors is de handelsnaam van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB). ABB is een 100%-deelneming van ASN Duurzame Deelnemingen N.V., een 100%-deelneming van de Volksbank N.V. (de Volksbank). De Volksbank is statutair gevestigd te Utrecht op het adres Croeselaan 1, 3521 BJ. ASN Impact Investors, AIF-beheerder van de vennootschap, is statutair gevestigd te Den Haag en houdt kantoor aldaar aan de Bezuidenhoutseweg 153, 2594 AG.

Op onderdelen zijn in deze jaarrekening bewoordingen gehanteerd die afwijken van de modellen voor beleggingsinstellingen zoals voorgeschreven in het Besluit modellen jaarrekening, omdat deze beter de inhoud van de post weergeven.

3.4.1 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Tenzij anders vermeld zijn alle bedragen in duizenden euro's en worden de posten die in de balans zijn opgenomen, gewaardeerd tegen marktwaarde.

Vreemde valuta

De rapportage- en functionele valuta van de vennootschap is de euro. Omrekening van activa en passiva in vreemde valuta's geschiedt tegen de geldende valutakoersen per balansdatum.

Ultimo verslagperiode werden voor de beleggingspools en UCITS-fondsen de volgende wisselkoersen gehanteerd (World Market/Reuters *closing spot rates*):

Valutakoers t.o.v. de euro	***31-12-2023***	***31-12-2022***
Amerikaanse dollar	1,1046	1,0672
Australische dollar	1,6189	1,5738
Boliviaanse boliviano	7,6331	7,3747
Braziliaanse real	5,3659	5,6348
Britse pond	0,8665	0,8872
Canadese dollar	1,4566	1,4461
Colombiaanse peso	4.279,4141	5.174,9725
Deense kroon	7,4546	7,4364
Euro	1,0000	1,0000
Georgische lari	2,9715	2,8762
Guatemalaanse quetzal	8,6461	8,3803
Hondurese lempira	27,3346	26,3664
Hongkong dollar	8,6257	8,3298
Indiase roepie	91,9221	88,2936
Indonesische roepia	17.008,2960	16.614,4144
Japanse yen	155,7336	140,8183
Jordaanse dinar	0,7844	0,7578
Kazachse tenge	503,5989	493,8379
Myanmarese kyat	2.316,6600	2.241,2250
Nicaraguaanse córdoba oro	40,5241	38,9600
Nieuwe Israëlische sjekel	3,9777	3,7658
Nieuwe Peruviaanse sol	4,0901	4,0700
Noorse kroon	11,2185	10,5135
Oegandese shilling	4.175,5770	3.970,1700
Oezbeekse sum	13.630,0223	11.980,3722
Pakistaanse roepie	310,5447	241,5987
Singaporese dollar	1,4571	1,4314
Taiwanese dollar	33,9023	32,8025
Tanzaniaanse shilling	2.771,4232	2.490,9615
Tunesische dinar	3,3969	3,3289
West-Afrikaanse frank	655,9570	655,9570
Zambiaanse kwacha	28,4009	19,2905
Zuid-Afrikaanse rand	20,2013	18,1593
Zuid-Koreaanse won	1.422,6787	1.349,5376
Zweedse kroon	11,1325	11,1202
Zwitserse frank	0,9297	0,9874

Voor aan- en verkopen gedurende de verslagperiode zijn de transactiekoersen gehanteerd. Voor posten van de winst-en-verliesrekening in vreemde valuta geldt eveneens de transactiekoers. Verschillen uit hoofde van de valutaomrekening worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Criteria voor opname in de balans

Een financieel instrument wordt in de balans opgenomen zodra het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen hieruit naar de vennootschap zullen vloeien. De reële waarde van een financieel instrument bij eerste opname is gelijk aan de kostprijs van een financieel instrument. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het financiële instrument aan een derde worden overgedragen.

Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen als er sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en simultaan af te wikkelen, en als het stellige voornemen bestaat om de posten netto en simultaan af te wikkelen. De rentebaten en rentelasten die samenhangen met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen, worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen doet die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden beoordeeld. Dit is een regulier proces, waarbij minimaal maandelijks nieuwe beoordelingen plaatsvinden. Deze beoordelingen worden tevens gedocumenteerd. Het is mogelijk dat tussentijds nieuwe informatie naar voren komt op basis waarvan schattingen worden herzien. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De tabel *Waardering van financiële instrumenten tegen reële waarde* in de volgende paragraaf biedt inzicht in de mate waarin schattingen aan de orde zijn. Met name voor de ASN Groenprojectenpool en de ASN Microkredietpool wordt de reële waarde van de beleggingsportefeuille afgeleid van een berekening van de netto contante waarde (categorie 3) of van een andere geschikte methode (categorie 4). In dit geval is er sprake van een schatting, waarbij bijvoorbeeld voor de bepaling van de reële waarde van de staatsobligaties in de portefeuille van de ASN Groenprojectenpool wordt uitgegaan van actieve marktquotes met de veronderstelling dat er sprake is van voldoende liquiditeit in de markt. De reële waarde van groenleningen in de portefeuille van de ASN Groenprojectenpool wordt bepaald op basis van de contante waarde van de toekomstige kasstromen (rente en aflossingen). De leningen worden verdisconteerd door gebruik te maken van een rentecurve. Er wordt gebruikgemaakt van een risicovrije rentecurve. Bovenop deze rentecurve wordt voor alle leningen een kredietopslag toegepast.

Voor de ASN Microkredietpool wordt onder andere uitgegaan van de veronderstelling dat andere objectief observeerbare marktdata de waarde van de valutatermijncontracten zo goed mogelijk benaderen.

Indien er met betrekking tot leningen in de ASN Groenprojectenpool en/of de ASN Microkredietpool een kredietverlies wordt verwacht, wordt er zonodig een marktwaardecorrectie op de desbetreffende lening(en) toegepast,

Voor meer details van de gehanteerde schattingen en veronderstellingen bij de bepaling van de reële waarde van de andere beleggingen in de beleggingsportefeuille van de ASN Microkredietpool en de ASN Groenprojectenpool verwijzen wij naar de paragraaf *Beleggingen zonder beursnotering* hierna.

Beleggingen

Beschikking

De effecten staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

Participaties in beleggingspools

De beleggingen van de fondsen bestaan onder andere uit participaties in de beleggingspools. Deze participaties worden gewaardeerd tegen de intrinsieke waarde (*net asset value* ofwel NAV) per einde verslagperiode. De NAV komt overeen met de reële waarde. De participaties worden op dagbasis aangekocht of verkocht tegen de vastgestelde intrinsieke waarde.

De beleggingen in de ASN Groenprojectenpool en de ASN Microkredietpool zijn illiquide van aard. Om meer liquiditeit in deze pools te creëren, worden in deze pools liquide middelen aangehouden. Voor de aard van de beleggingen van de UCITS-fondsen verwijzen wij naar de waarderingsgrondslagen in het jaarverslag van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. (hoofdstuk 3.4.1).

In het kader van de jaarlijkse controle van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. controleert de externe accountant de intrinsieke waarde van alle beleggingspools.

Indirecte beleggingen

Aangezien ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. zijn vermogen belegt in onderliggende beleggingspools en in UCITS-fondsen, zijn – in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), artikel 122, lid 1, onderdeel g – de jaarrekeningen van de onderliggende beleggingspools en UCITS-fondsen opgenomen in de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.
Als een beleggingsinstelling 85 procent of meer belegt in een andere beleggingsinstelling, zijn artikel 122, lid 1a tot en met 1e, artikel 123, lid 1m, 5 en 6 en artikel 124, lid 1i en 1j ook van toepassing op de beleggingsinstelling waarin belegd wordt, namelijk de onderliggende beleggingspools. Artikel 122 tot en met 124 Bgfo vragen een nadere toelichting op de balans en de winst-en-verliesrekening. Dit heeft onder meer tot doel een beter inzicht te bieden in de beleggingen en in de kosten.

Bepaling reële waarde beleggingen in de onderliggende beleggingspools

In overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving (RJ) 290.916 volgt hierna informatie over financiële instrumenten die in de jaarrekening tegen reële waarde worden gewaardeerd. Deze financiële instrumenten worden geclassificeerd en beschreven op de volgende niveaus (*categorieën*):

Categorie 1: de reële waarde is afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen;

Categorie 2: de reële waarde is afgeleid van onafhankelijke taxaties;

Categorie 3: de reële waarde is afgeleid van een berekening van de netto contante waarde (NCW);

Categorie 4: de reële waarde is afgeleid van een andere geschikte methode.

Waardering van financiële instrumenten tegen reële waarde

		Categorie 1	*Categorie 2*	*Categorie 3*	*Categorie 4*
		Ter beurze genoteerde marktprijzen	*Onafhanke-lijke taxaties*	*Netto-contante-waarde-berekeningen*	*Andere methode*
In € 1.000	**31 december 2023**				
ASN Duurzaam Aandelenfonds	1.656.720	1.646.610	-	-	10.110[1]
ASN Duurzaam Obligatiefonds	551.781	551.781	-	-	-
ASN Milieu & Waterfonds	956.520	956.520	-	-	-
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	192.895	192.895	-	-	-
ASN Groenprojectenpool	362.496	-	-	362.496	-
ASN Microkredietpool	344.547	-	-	-175	344.722
Totaal	**4.064.959**	**3.347.806**	**-**	**362.321**	**354.832**

1 *Betreft de belegging in ASN Venture Capital Fonds N.V.*

		Categorie 1	Categorie 2	Categorie 3	Categorie 4
		Ter beurze genoteerde marktprijzen	Onafhanke-lijke taxaties	Netto-contante-waarde-berekeningen	Andere methode
In € 1.000	31 december 2022				
ASN Duurzaam Aandelenfonds	1.488.673	1.478.465	-	-	10.208[1]
ASN Duurzaam Obligatiefonds	507.563	507.563	-	-	-
ASN Milieu & Waterfonds	880.323	880.323	-	-	-
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	181.953	181.953	-	-	-
ASN Groenprojectenpool	368.975	-	-	368.975	-
ASN Microkredietpool	320.799	-	-	-6.472	327.271
Totaal	**3.748.286**	**3.048.304**	**-**	**362.503**	**337.479**

1 *Betreft de belegging in ASN Venture Capital Fonds N.V.*

De beleggingen in de fondsen zijn doorgaans als liquide te beschouwen.

Voor nagenoeg alle leningen die zich in de portefeuille van de ASN Groenprojectenpool bevinden, wordt de reële waarde dagelijks berekend door alle toekomstige kasstromen te verdisconteren. De verdiscontering van die kasstromen is gebaseerd op observeerbare rentequotes die de markt actief afgeeft. Bij de bepaling van de reële waarde wordt rekening gehouden met het fiscale voordeel dat de particuliere belegger heeft door te beleggen in een groene instelling. Hierbij kan per lening een afslag op de rentecurve vastgesteld worden. Voor leningen in de portefeuille waarvoor al dan niet geheel een marktwaardecorrectie heeft plaatsgevonden, vindt waardering niet alleen plaats op basis van kwantitatieve gegevens maar ook op basis van kwalitatieve informatie over de betreffende debiteuren.

Voor de ASN Microkredietpool wordt de reële waarde van de valutatermijncontracten berekend met behulp van berekeningen van de netto contante waarde. Zoals ook uiteengezet in de waarderingsgrondslagen, zijn niet voor alle valutatermijncontracten objectieve marktdata beschikbaar. Ultimo verslagperiode waren voor de marktwaarde van alle valutatermijncontracten, € -0,2 miljoen, objectieve marktdata beschikbaar.

Transactiekosten

Transactiekosten bij aan- en verkoop van beleggingen worden verantwoord als onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening. Transactiekosten bij aankoop van beleggingen worden derhalve niet geactiveerd.

Omdat de aan- en verkopen van beleggingen plaatsvinden in de beleggingspools en UCITS-fondsen, wordt het totaalbedrag aan transactiekosten van beleggingen in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar zijn, toegelicht in de jaarrekening van de beleggingspools en UCITS-fondsen. Aan de aan- en verkopen van participaties in de beleggingspools en UCITS-fondsen door de fondsen zijn geen kosten verbonden.

Transactiekosten voor vastrentende waarden zijn niet te bepalen omdat zij in de aan- en verkoopkoers zijn opgenomen en niet separaat identificeerbaar zijn. De totale omvang van de transactiekosten van vastrentende waarden is derhalve niet met voldoende nauwkeurigheid vast te stellen. De omloopsnelheid van de portefeuille is een indicatie voor de relatieve transactiekosten.

Beleggingen met een beursnotering

Aandelen genoteerd aan een effectenbeurs worden gewaardeerd tegen reële waarde op basis van de meest recente slotkoers in de verslagperiode. Als financiële instrumenten op verschillende effectenbeurzen zijn genoteerd, bepaalt de AIF-beheerder van welke effectenbeurs de koers in aanmerking wordt genomen.

Vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen reële waarde. Als er een actieve markt bestaat, wordt gebruikgemaakt van de relevante biedkoersen of, als biedkoersen niet aanwezig zijn, van de relevante midkoers (tussen bieden en laten) ten tijde van het slot van de markt. Als een waardering niet mogelijk is op basis van quotes van informatieleveranciers, wordt gekeken naar waarderingen door andere externe partijen. In het geval van vastrentende producten wordt er bij de *lead manager* of de partij waarvan de stukken zijn overgenomen, een waardering opgevraagd. Als dit niet mogelijk is, wordt de koers modelmatig bepaald.

Beleggingen zonder beursnotering

Niet aan een effectenbeurs genoteerde of verhandelde beleggingen en eventuele incourante beleggingen worden in beginsel gewaardeerd op basis van een indicatieve waardering van externe partijen. Als deze niet beschikbaar is, bepaalt de AIF-beheerder modelmatig de waardering. Hij stelt alles in het werk om een zo accuraat en recent mogelijke waardering toe te kennen. Dit betekent dat de waardering gedateerd kan zijn. Als na vaststelling van de intrinsieke waarde van het fonds per ultimo verslagperiode, maar voorafgaand aan publicatie van het (half)jaarverslag, informatie beschikbaar komt die leidt tot een materieel ander inzicht in de intrinsieke waarde, wordt dit in het (half)jaarverslag verwerkt en toegelicht.

De beleggingen van ASN Venture Capital Fonds N.V., waarin het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt, hebben het karakter van duurzaam durfkapitaal en zijn veelal niet-beursgenoteerd. Ten behoeve van de berekening van de intrinsieke waarde van het ASN Duurzaam Aandelenfonds wordt voor ASN Venture Capital Fonds N.V. dagelijks een intrinsieke waarde berekend op basis van op dat moment beschikbare informatie. Doordat gecontroleerde jaarcijfers van de fondsen waarin ASN Venture Capital Fonds N.V. belegt, per de datum van het verslag van de ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. ontbreken, resteert er enige onzekerheid over de waardering per balansdatum. Deze onzekerheid is inherent aan de aard van de beleggingen. Voor de niet-beursgenoteerde beleggingen in de portefeuille van ASN Venture Capital Fonds N.V. geven de beheerders van deze fondsen doorgaans eens per kwartaal een waardering af per het einde van het voorgaande kwartaal.

De ASN Groenprojectenpool en de ASN Microkredietpool beleggen in specifieke beleggingscategorieën. Hierna zetten wij de waarderingsgrondslagen voor deze beleggingscategorieën uiteen.

ASN Groenprojectenpool

1. Leningen

De verstrekte leningen hebben geen marktnotering. Zij worden tegen reële waarde gewaardeerd. De reële waarde van groenleningen wordt bepaald op basis van de contante waarde van de toekomstige kasstromen (rente en aflossingen). Daarbij worden de resterende looptijd en mogelijkheid van vervroegde aflossing in acht genomen. De leningen worden verdisconteerd door gebruik te maken van een rentecurve. Er wordt gebruikgemaakt van een risicovrije rentecurve. Bovenop deze rentecurve wordt voor alle leningen een kredietopslag toegepast. Per lening wordt een kredietrating bepaald met behulp van een intern creditratingmodel. De bijbehorende kredietopslag wordt aan de rentecurve toegevoegd als kredietopslag.

In de balans zijn de afwaarderingen van de leningen gepresenteerd in een totaalbedrag, niet gespecificeerd per lening. Hiermee voorkomen we in het belang van het fonds dat informatie over individuele leningen openbaar wordt. Wij hebben in het verslagjaar samen met onze projectadviseurs een inschatting gemaakt van de verwachte impact van de coronapandemie het kredietrisico van de leningen waarin de ASN Groenprojectenpool belegt. Voor de leningen in de ASN Groenprojectenpool geldt dat het kredietrisico nauwelijks wordt beïnvloed door de oorlog in Oekraïne. Wel waren er in de verslagperiode (technische) problemen bij twee gefinancierd projecten, waardoor de gefinancierde installatie niet volledig operationeel was. Op deze leningen heeft gedurende de verslagperiode een marktwaardecorrectie plaatsgevonden van € 1,074 miljoen.

Daarnaast houden we rekening met het fiscale voordeel dat de particuliere belegger kan hebben door te beleggen in een groene instelling. De fiscaal gunstige behandeling heeft betrekking op het feit dat een particuliere belegger vrijgesteld is van vermogensrendementsheffing op groene beleggingen. We schatten het belastingvoordeel voor een gemiddelde participant in op 0,57% per 1 januari 2023. Doordat particuliere beleggers dit belastingvoordeel hebben, zijn deze leningen aantrekkelijker voor particuliere beleggers. Dit fiscale voordeel is daarom expliciet opgenomen in de waardering als een negatieve spreadcomponent (fiscale spread van -0,57%).

Bij de waarderingsmethodiek die van kracht is, geldt dat op uitgiftedatum van de lening de contante waarde van de toekomstige kasstromen gelijk moet zijn aan de nominale waarde. Dit wordt gerealiseerd door een *residual implied spread* op te nemen. Deze wordt zodanig bepaald dat de marktwaarde op uitgiftedatum gelijk is aan de nominale waarde. Deze residual implied spread is een restpost die overige (onobserveerbare) spreadcomponenten verklaart.

Na uitgiftedatum is het bij deze methodiek mogelijk om de spread aan te passen als een verandering van kredietwaardigheid en/of fiscale regelgeving hier aanleiding toe geeft. Een verandering van de kredietrating komt tot uiting in een aanpassing van de kredietopslag. Een verandering van het gemiddelde fiscale voordeel komt tot uiting door een verandering van de fiscale spread door te voeren. Deze is afhankelijk van de overeengekomen voorwaarden voor de groenlening en de marktrente die op dat moment geldt. Deze renteconcessie wordt zodanig vastgesteld dat de waardering op de transactiedatum gelijk is aan de aanschafwaarde. In de regel is de impliciet berekende renteconcessie nooit groter dan het belastingvoordeel dat aan de renteconcessie ten grondslag ligt.

Per lening bepalen we een afslag op de rentecurve. Daardoor houden we bij de bepaling van de contante waarde van de toekomstige kasstromen rekening met het fiscale voordeel dat de particuliere belegger kan hebben door te beleggen in een groene instelling. Bij groenleningen wordt veelal een korting gegeven op de marktconforme rente, gegeven de fiscaal gunstige behandeling van de lening.

De reële waarde van leningen wordt bepaald op basis van de contante waarde van de toekomstige kasstromen (rente en aflossingen). Hierbij wordt gebruikgemaakt van een rentecurve en een kredietopslag. De gebruikte rentecurve is voor de leningen in euro's de risicovrije rentecurve (EONIA/IRS). Voor leningen die in andere valuta's luiden, wordt gebruik gemaakt van een bij de desbetreffende valuta passende risicovrije rentecurve. De kredietopslag is afkomstig van een intern creditratingmodel. Dit model weegt de specifieke risico's van leningen in de ASN Groenprojectenpool mee.

2. Bouwdepots
Bouwdepots zijn gelden die gestort worden op een rekening ten name van leningnemers van de lening die aan het bouwdepot is gekoppeld. Bouwdepots dienen om projecten te financieren. Een bouwdepot is gekoppeld aan de financiering van het project dat aan de lening ten grondslag ligt. De bouwdepots worden in de ASN Groenprojectenpool gewaardeerd op kostprijs.

ASN Microkredietpool
1. Aandelenparticipaties MFI's
De ASN Microkredietpool belegt in aandelenparticipaties in MFI's. Aandelenparticipaties in MFI's hebben veelal geen notering aan een actieve, gereglementeerde effectenbeurs. Als dit wel het geval is, worden deze aandelenparticipaties gewaardeerd tegen de meest recente beurskoers in de verslagperiode. Gedurende de verslagperiode heeft de ASN Microkredietpool niet belegd in aandelenparticipaties met een beursnotering.

Aandelenparticipaties die geen notering hebben aan een actieve, gereglementeerde effectenbeurs, worden gewaardeerd tegen reële waarde. Dit gebeurt op basis van recente markttransacties, rekening houdend met de marktontwikkelingen, of op basis van een benadering van de reële waarde. Deze reële waarde wordt benaderd door de *multiple* (de relatieve waarderingsfactor) te vermenigvuldigen met de intrinsieke waarde van de MFI. Bij de bepaling van de multiple winnen wij informatie in bij de projectadviseur. We beoordelen de voorgestelde waarderingen van de projectadviseur en stellen de waarderingen vast in onze Valuation Commissie (VC). Wij hebben de waarderingsgrondslagen voor de bepaling van de marktwaarde van de aandelenparticipaties opgesteld en formeel vastgelegd in het waarderingsbeleid. Deze waardering wordt beschouwd als de beste benadering van de reële waarde van een aandelenparticipatie in een MFI. Bij een aantal beleggingen in MFI's is geen sprake van een multiple. Bij deze MFI's wordt de intrinsieke waarde van de MFI beschouwd als de beste benadering van de reële waarde.

2. Overige aandelenparticipaties
Aandelenparticipaties in The Currency Exchange Fund N.V. (TCX) en Emerging Impact Bond Fund zijn niet verhandelbaar en kunnen uitsluitend worden terugverkocht aan TCX en Emerging Impact Bond Fund tegen de intrinsieke waarde van de aandelenparticipaties. We beschouwen de intrinsieke waarde derhalve als beste benadering van de reële waarde.

3. Kredieten en achtergestelde leningen
De kredieten en achtergestelde leningen hebben geen marktnotering. Zij worden gewaardeerd op reële waarde. Voor kredieten en achtergestelde leningen in de ASN Microkredietpool bestaat geen actieve markt. Er zijn derhalve geen betrouwbare marktdata beschikbaar op basis waarvan de reële waarde van de leningen kan worden vastgesteld. Hierdoor moet worden uitgegaan van een benadering van de reële waarde. Uitgangspunt hierbij is dat de nominale waarde van de leningen de beste benadering is van de marktwaarde. Marktontwikkelingen tonen een fors stijgende marktrente. Rentetarieven op leningen in de ASN Microkredietpool worden echter specifiek overeengekomen met de leningnemers en hebben weinig raakvlak met de marktrente. Deze aanpak is gebruikelijk binnen de microfinancieringssector. Hierdoor heeft de fors stijgende marktrente geen impact op de waarde van de leningen in de ASN Microkredietpool.

De belangrijkste risico's bij de waardering van de leningen zijn het kredietrisico en het valutarisico. De VC monitort het kredietrisico van de kredieten en achtergestelde leningen. Minimaal maandelijks beoordeelt de VC het kredietrisico van de MFI's. Daarbij beoordeelt de commissie zowel de debiteur als ontwikkelingen in de markt, het land en de regio waarin de debiteur gevestigd is. Als het kredietrisico van een lening significant toeneemt en te verwachten valt dat (een deel van) de lening en/of de verschuldigde rente niet meer wordt terugbetaald, wordt er een marktwaardecorrectie op de lening toegepast en vindt er een afboeking op de lening plaats.

Kredieten en achtergestelde leningen luiden veelal in andere valuta's dan de euro. Hierdoor is deze portefeuille gevoelig voor valutarisico. Het valutarisico wordt grotendeels afgedekt door middel van valutatermijncontracten. Het resultaat van de valutatermijncontracten is verwerkt in de fondswaarde van de ASN Microkredietpool.

We beschouwen de nominale waarde, onder aftrek van eventuele marktwaardecorrecties in verband met oninbaarheid van leningen, als de beste benadering van de marktwaarde. Hierbij wordt uitgegaan van de nominale waarde in contractvaluta's, omgerekend in euro's tegen de meest recente valutakoers.

4. Derivaten
Valuta-afdekkingsinstrumenten worden alleen afgesloten om valutarisico af te dekken. Derivaten die niet beursgenoteerd zijn, worden gewaardeerd op basis van een benadering van de reële waarde. De reële waarde wordt benaderd door de verwachte contractuele kasstromen te verdisconteren met de marktconforme risicovoet. Deze wordt bepaald met behulp van observeerbare marktdata, als deze beschikbaar zijn. Als ze niet voldoende beschikbaar zijn, bijvoorbeeld bij exotische valuta's, wordt tevens gebruikgemaakt van andere observeerbare marktdata die de karakteristieken van het betreffende derivaat zo goed mogelijk benaderen. Dit impliceert een bepaalde onzekerheid in de benadering van de reële waarde.

Derivaten met een negatieve reële waarde zijn verantwoord in de post derivaten onder beleggingen op de passivazijde van de balans.

ASN Impact Investors heeft de waarderingsgrondslagen opgesteld en geformaliseerd in het waarderingsbeleid. De waarderingen van de derivaten controleren we door ze te vergelijken met de waardering volgens de tegenpartijen. Waardemutaties in derivaten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord via niet-gerealiseerde waardeveranderingen.

Vorderingen en schulden
Vorderingen en schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Aangezien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen en schulden.

Overige activa en passiva
De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De nominale waarde is nagenoeg gelijk aan de marktwaarde als gevolg van de korte looptijden van de betreffende posten.

Op- en afslag bij toe- en uittredingen
Bij de uitgifte van aandelen van het fonds wordt de uitgifteprijs van de aandelen ten opzichte van de berekende intrinsieke waarde verhoogd met een opslag; bij de inkoop van aandelen wordt de inkoopprijs verlaagd met een afslag. Aandelen worden uitgegeven tegen de actuele intrinsieke waarde vermeerderd met een opslag, dan wel ingenomen tegen de actuele intrinsieke waarde verminderd met een afslag.

De op- en afslagen worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord onder de post *In rekening gebrachte op- en afslagen* en komen geheel ten goede aan het betreffende fonds. Zij dienen vooral om transactiekosten te dekken die bij het fonds in rekening worden gebracht over zijn beleggingstransacties. Deze transactiekosten bestaan uit vergoedingen voor onder andere brokerkosten, settlementkosten, valutaverschillen en vergoedingen voor marktimpact. Jaarlijks worden de op- en afslagen vastgesteld op basis van de gemiddelde transactiekosten die representatief zijn voor transacties op de financiële markten in de betreffende beleggingscategorie. Vanaf 18 juni 2020 worden voor de ASN Duurzame Mixfondsen geen op- en afslagen in rekening gebracht. Deze op- en afslagen worden nu geheven binnen de UCITS-fondsen, waarin de ASN Mixfondsen beleggen. In het ASN Groenprojectenfonds en het ASN Microkredietfonds werden al geen op- en afslagen toegepast. Doordat de ASN Mixfondsen beleggen in de UCITS-fondsen, betalen zij indirect mee aan de op- en afslagen van deze fondsen.

Hierna staan de actuele op- en afslagen van de UCITS-fondsen die gelden vanaf 4 maart 2024:

	ASN Duurzaam Obligatiefonds	ASN Milieu & Waterfonds	ASN Duurzaam Aandelenfonds	ASN Duurzaam Small & Midcapfonds
Opslag	+ 0,025%	+ 0,10%	+ 0,10%	+ 0,35%
Afslag	- 0,025%	- 0,10%	- 0,05%	- 0,30%

Gedurende het boekjaar 2023 waren vanaf 15 maart de volgende op- en afslagen van toepassing.

	ASN Duurzaam Obligatiefonds	ASN Milieu & Waterfonds	ASN Duurzaam Aandelenfonds	ASN Duurzaam Small & Midcapfonds
Opslag	+ 0,025%	+ 0,125%	+ 0,125%	+ 0,40%
Afslag	- 0,025%	- 0,10%	- 0,05%	- 0,40%

3.4.2 Grondslagen voor de resultaatbepaling

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt voornamelijk bepaald door de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen van de beleggingen gedurende de verslagperiode, onder aftrek van de kosten die aan de verslagperiode zijn toe te rekenen. De gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten) de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode in mindering te brengen. De niet-gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de balanswaarde ultimo verslagperiode de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode in mindering te brengen, dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode.

Daarnaast bestaat het resultaat in de beleggingspools en UCITS-fondsen uit de directe beleggingsopbrengsten, zoals interest en dividend. Het dividend is het verdiende bruto contante dividend onder aftrek van provisie, voor zover het geen terug te vorderen dividendbelasting is. De opbrengsten in de vorm van aandelendividend worden als aankoop tegen nihil in de balans verwerkt. In het geval van keuzedividend (contant dividend of aandelendividend) wordt bij de keuze voor aandelendividend het niet ontvangen contante dividend verantwoord en als kostprijs van het aandelendividend geregistreerd. De interestbaten zijn de bruto ontvangen rentes op (onderhandse) leningen, kredieten en obligaties, onder aftrek van een eventuele provisie. De rente wordt verantwoord in de periode waarop zij betrekking heeft.

Herwaarderingsreserve

Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen worden via de winst-en-verliesrekening verwerkt. Het deel van het resultaat dat betrekking heeft op positieve niet-gerealiseerde herwaarderingen van

- leningen, zowel groene als niet-groene, in de ASN Groenprojectenpool,
- aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool en
- de belegging in ASN Venture Capital N.V. in ASN Duurzaam Aandelenfonds

wordt niet uitgekeerd aan de participanten, maar toegevoegd aan de herwaarderingsreserve. Negatieve herwaarderingen worden via de winstverdeling ten laste gebracht van de overige reserves.

Deze herwaarderingsreserve is opgenomen in de balans van beide beleggingspools en het fonds, maar niet in de balans van het ASN Groenprojectenfonds, ASN Microkredietfonds en ASN Duurzaam Mixfondsen die in deze beleggingspools en fonds beleggen. In de balans van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. wordt dus geen rekening gehouden met de herwaarderingsreserve die van toepassing is op het ASN Duurzaam Aandelenfonds, de ASN Groenprojectenpool en op de ASN Microkredietpool.

Lopendekostenfactor (LKF)

De lopendekostenfactor (LKF) geeft de totale kosten die ten laste van het fonds komen weer als percentage van het gemiddelde fondsvermogen. Bij de LKF wordt het gemiddelde fondsvermogen bepaald op basis van de frequentie waarmee de intrinsieke waarde of *net asset value* (NAV) wordt afgegeven. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten alle kosten die in een verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten. De lopende kosten worden uitgedrukt in procenten van het gemiddelde fondsvermogen van het betreffende fonds in de verslagperiode.

Behalve de fondskosten worden geen andere kosten aan de fondsen in rekening gebracht. Door de berekeningsmethodiek van de kostenvergoeding wijken de lopende kosten in beginsel niet af van de fondskosten. Het percentage van de fondskosten van de ASN Duurzame Mixfondsen bestaat uit een combinatie van fondskosten die ASN Impact Investors met betrekking tot de belegging in de ASN Microkredietpool rechtstreeks aan de ASN Duurzame Mixfondsen in rekening brengt, en fondskosten die ASN Impact Investors bij de UCITS-fondsen in rekening brengt en die in de intrinsieke waarde van de UCITS-fondsen zijn verwerkt.

Omloopfactor

De omloopfactor van de activa geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de beleggingsportefeuille van een fonds. Op deze manier wordt inzicht gegeven in de mate waarin er actief beheer plaatsvindt in beleggingsportefeuilles. Een eventuele negatieve omloopfactor geeft aan dat toe- en uittreding in een fonds niet per definitie gepaard gaat met effectentransacties in onderliggende beleggingsportefeuilles.

De omloopfactor wordt als volgt berekend:

[(Totaal 1 – Totaal 2) / X] * 100

Totaal 1: het totale bedrag aan effectentransacties (effectenaankopen + effectenverkopen)

Totaal 2: het totale bedrag aan transacties (uitgiftes + inkopen) van deelnemingsrechten van de beleggingsinstelling

X: de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingsinstelling

Het gemiddelde fondsvermogen over de verslagperiode wordt bepaald op basis van de frequentie waarmee de NAV wordt afgegeven. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

Dividendopbrengsten

De ASN Duurzame Mixfondsen beleggen in de UCITS-fondsen en hebben als aandeelhouder van deze fondsen recht op een dividenduitkering. In de verslagperiode onvangen de ASN Duurzame Mixfondsen dividend van de UCITS-fondsen en wordt het dividend verantwoord in de winst- en verliesrekening.

3.4.3 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de herkomst van de liquide middelen die gedurende de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen, en de wijze waarop deze zijn aangewend. De kasstromen worden gesplitst in operationele (beleggings)activiteiten en financieringsactiviteiten. Als liquide middelen worden aangemerkt alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. In het kasstroomoverzicht wordt het resultaat door middel van aanpassingen hierop tot kasstromen herleid. Deze aanpassingen betreffen onder andere correcties op de overlopende posten.

3.4.4 Grondslagen voor de fondsen en beleggingspools

De jaarverslagen van zowel ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. als ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. zijn opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. De grondslagen die van toepassing zijn voor ASN Beleggingsfondsen AIF N.V., zoals uiteengezet in de voorgaande paragrafen: i) Grondslagen voor de waardering van activa en passiva; ii) Grondslagen voor de resultaatbepaling; en iii) Kasstroomoverzicht, zijn overeenkomstig van toepassing op de fondsen en beleggingspools.

3.4.5 Fiscale aspecten

ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. heeft de status van fiscale beleggingsinstelling zoals bedoeld in artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, zoals nader is uitgewerkt in het Besluit beleggingsinstellingen.
Dit houdt in dat ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. aan een tarief van 0% voor de vennootschapsbelasting onderworpen is als het voldoet aan de voorwaarden die in de wet- en regelgeving worden genoemd. Een van die voorwaarden is dat elk fonds de winst die voor uitdeling beschikbaar is, binnen acht maanden na afloop van het boekjaar aan de aandeelhouders uitkeert (de doorstootverplichting).

De pools waarin de fondsen beleggen, zijn niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Alle activa en passiva, alsmede de resultaten, worden rechtstreeks toegerekend aan de houders van participaties in de pools, waaronder ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.

Voor meer informatie verwijzen wij naar het prospectus.

Fiscale risico's

Wijzigingsrisico belastingregimes

Het wijzigingsrisico met betrekking tot belastingregimes houdt in hoofdlijnen in dat een overheid de belastingwetgeving in ongunstige zin voor een fonds of een pool verandert. Daardoor wordt de waarde van de beleggingsportefeuille en/of de waarde van het eigen vermogen van een fonds of pool negatief beïnvloed. Het is niet uitgesloten dat de wet of wetsinterpretatie verandert, al dan niet met terugwerkende kracht. Het is daardoor mogelijk dat additionele belastingen verschuldigd worden, inclusief eventuele bronheffingen met betrekking tot betaalbaar gestelde dividenden of rente, die niet voorzien waren toen het prospectus werd uitgebracht of ten tijde van aankoop, waardering of verkoop. Dit risico neemt toe naarmate er meer wordt belegd in landen met minder stabiele regeringen en democratische procedures bij de totstandkoming van (belasting)wetgeving. Alle pools, behalve de ASN Microkredietpool, beleggen overwegend in landen waar deze minder gunstige externe factoren niet van toepassing zijn. Niettemin geldt het wijzigingsrisico belastingregimes voor alle beleggingen in alle landen, inclusief het Nederlandse belastingregime. Dit risico bestaat zowel op fondsniveau als op aandeelhoudersniveau.

Bij leningen in de ASN Groenprojectenpool wordt per lening een afslag op de rentecurve bepaald. Daardoor wordt bij de bepaling van de contante waarde van de toekomstige kasstromen rekening gehouden met het fiscale voordeel dat de particuliere belegger kan hebben door te beleggen in een groene instelling. Bij groenleningen wordt veelal een korting gegeven op de marktconforme rente, gegeven de fiscaal gunstige behandeling van de lening.

Risico niet-behouden status van fiscale beleggingsinstelling

ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. heeft de status van fiscale beleggingsinstelling conform artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Als gevolg daarvan worden de winsten en verliezen belast tegen 0%. Aan de status van fiscale beleggingsinstelling worden voorwaarden gesteld. Elk fonds dient separaat aan deze voorwaarden te voldoen. Als de fondsen niet voldoen aan een van de voorwaarden, leidt dit tot verlies van de status van fiscale beleggingsinstelling per 1 januari van het jaar waarin zij niet langer voldoen aan de voorwaarden. Als een fonds niet (tijdig) voldoet aan de doorstootverplichting, verliest ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. deze status reeds met ingang van het jaar waarop de doorstoot betrekking heeft. Het verlies van de status van fiscale beleggingsinstelling heeft tot gevolg dat de fondsen dan belastingplichtig worden tegen het reguliere tarief vennootschapsbelastingtarief van 25%. Daarnaast vindt er belastingheffing plaats over specifiek gevormde reserves. Bij een beursgenoteerd fonds is er een verhoogd risico omdat er geen volledig zicht is op wie de aandeelhouders in het fonds zijn. De AIF-beheerder heeft passende maatregelen geformuleerd om dit risico te mitigeren.

Groene-instellingsrisico

De overheid merkt het ASN Groenprojectenfonds aan als groene instelling als het minimaal 70% van het fondsvermogen in groenprojecten belegt. Wij monitoren dit dagelijks. Als het ASN Groenprojectenfonds op enig moment minder dan 70% van zijn middelen in groenprojecten heeft belegd, kan het fonds de status van groene instelling verliezen. Daarmee vervallen de fiscale voordelen voor particuliere aandeelhouders. Als het ASN Groenprojectenfonds onder de 70%-grens dreigt te komen, wordt toetreding tot en/of uittreding uit het fonds beperkt, gewijzigd of beëindigd en/of kunnen hieraan voorwaarden worden verbonden. In dat geval kan het fonds voor kortere of langere tijd geen aandelen uitgeven en/of inkopen.

Dit groene-instellingsrisico hangt samen met het liquiditeitsrisico. Wanneer de liquiditeit in het fonds toeneemt door aflossingen op leningen en/of uitgifte van participaties door het fonds, stijgt het groene-instellingsrisico, aangezien de omvang van de portefeuille groene leningen afneemt. Onder het groene-instellingsrisico valt ook het risico dat de overheid de wet kan aanpassen en de Regeling groenprojecten kan beperken of afschaffen.

Erosierisico fondsvermogen

Uit hoofde van de status van fiscale beleggingsinstelling moet ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. jaarlijks de fiscale winst nagenoeg geheel aan de aandeelhouders uitkeren. De fiscale jaarwinst kan onder omstandigheden hoger uitkomen dan de winst die wordt berekend op grond van de regels die gelden bij het opstellen van de statutaire jaarrekening. Daarnaast kan een fonds onder omstandigheden een beleid voeren waarbij meer dividend wordt uitgekeerd dan het jaarresultaat. Als gevolg hiervan is het mogelijk dat het vermogen van de beleggingsinstelling door een dividenduitkering meer afneemt dan de omvang van de jaarwinst. Dit risico wordt beperkt door een actief herbeleggingsbeleid van de fondsen.

Risico uit hoofde van FATCA/CRS

ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. moet voldoen aan de Amerikaanse Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA), de Common Reporting Standard (CRS) en de bepalingen die in dat kader in de Nederlandse wetgeving zijn opgenomen. Een daarvan is dat het de status van aandeelhouders onder FATCA of de Nederlandse wet moet kunnen (blijven) vaststellen. Daarom kan het aan aandeelhouders documentatie opvragen. ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. rapporteert periodiek

gegevens over aandeelhouders aan de belastingdienst. Als ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. niet voldoet aan FATCA, waardoor het fonds wordt onderworpen aan bronbelasting van de Verenigde Staten op ontvangen betalingen, dan kan dit gevolgen hebben voor de waarde van het fonds.

Afdrachtverminderingsrisico
Als van winstbelasting vrijgestelde (pensioen)lichamen en buitenlandse partijen die een teruggaaf van Nederlandse dividendbelasting kunnen claimen, kan dit invloed hebben op het rendement van een fonds. Deze partijen wijzigen namelijk de mate waarin ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. een fiscale faciliteit (de afdrachtsvermindering) kan toepassen. De afdrachtsvermindering wordt verminderd overeenkomstig het percentage aandeelhouders geen recht heeft op de afdrachtvermindering.

Dividendbelasting en buitenlandse bronbelasting
ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. dient op uitgekeerd dividend aan aandeelhouders in beginsel 15% dividendbelasting in te houden.

Op dividend dat ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. van Nederlandse beleggingen ontvangt, wordt in beginsel ook 15% dividendbelasting ingehouden. Op dividend, rente en royalty's die het van buitenlandse beleggingen ontvangt, kan het betreffende land bronbelasting inhouden. Veel landen houden een bronbelasting in op betaalde rente en uitgekeerde dividenden. Als Nederland met het bronland een verdrag heeft gesloten om dubbele belasting te voorkomen, kan het toepasselijke bronbelastingtarief op grond van het belastingverdrag mogelijk worden verlaagd tot lager dan het nationaalrechtelijke bronbelastingtarief van dat bronland. Afhankelijk van het betreffende belastingverdrag vraagt ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. in beginsel bij de buitenlandse belastingautoriteiten om een (gedeeltelijke) teruggaaf van de ingehouden bronbelasting (tot aan het verdragstarief). Voor de resterende buitenlandse bronbelasting (tot maximaal 15%, of het verdragstarief als dat lager is,) kan gebruik worden gemaakt van de afdrachtvermindering voor de dividendbelasting. Deze afdrachtvermindering mag ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. niet toepassen ter zake van buitenlandse bronbelasting voor zover er van winstbelasting vrijgestelde (pensioen)lichamen en buitenlandse partijen die een teruggaaf van Nederlandse dividendbelasting kunnen claimen, deelnemen in ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. Dit heeft mogelijk een negatieve impact op het rendement van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. De grootte van de impact is afhankelijk van het belang van deze beleggers in het fonds.

Fiscale aspecten UCITS-fondsen
Een toelichting op de fiscale aspecten van de UCITS-fondsen vindt u in het jaarverslag van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

3.4.6 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen

De activiteiten van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. brengen verschillende financiële risico's met zich mee. Omdat elk fonds een eigen beleggingsbeleid voert, variëren deze risico's per fonds. Om uitvoering te geven aan het beleggingsbeleid, beleggen de fondsen in participaties van een of meerdere beleggingspools en/of UCITS-fondsen. In deze beleggingspools en UCITS-fondsen zijn de beleggingsportefeuilles ondergebracht. Het risicoprofiel van een fonds wordt dan ook bepaald door (de combinatie van) de beleggingspool(s) en/of UCITS-fondsen waarin het fonds belegt.

De financiële risico's zijn voornamelijk het marktrisico aandelen, renterisico, valutarisico, concentratierisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico. Hierna worden deze risico's per beleggingspool en UCITS-fonds weergegeven.

3.4.6.1 ASN Duurzaam Aandelenfonds

Het risicoprofiel van een fonds wordt bepaald door (de combinatie van) de beleggingspool(s) en UCITS-fondsen waarin het fonds belegt. De volgende fondsen beleggen in het ASN Duurzaam Aandelenfonds

- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal
- ASN Duurzaam Mixfonds Offensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

Marktrisico aandelen

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt in aandelen en is derhalve blootgesteld aan het risico van waardefluctuaties als gevolg van de ontwikkelingen op de aandelenmarkten. Dit risico wordt (gedeeltelijk) beperkt door de beleggingen in de portefeuille te spreiden over onder andere regio's en sectoren.

De toelichting op de jaarrekening van het ASN Duurzaam Aandelenfonds (zie hoofdstuk 6.1) geeft inzicht in de spreiding van de beleggingen over landen en sectoren.

Renterisico

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt niet in vastrentende financiële instrumenten en is hierdoor niet blootgesteld aan een (significant) renterisico.

Valutarisico

De valutarisico's die voortkomen uit de beleggingen van het ASN Duurzaam Aandelenfonds worden niet afgedekt. Derhalve brengt beleggen in het fonds valutarisico met zich mee. Ultimo verslagperiode belegde het fonds de volgende bedragen in euro's en andere valuta's:

In € 1.000	*31-12-2023*		*31-12-2022*	
	Marktwaarde	*%*	*Marktwaarde*	*%*
Euro	418.958	25,2	491.627	32,9
Amerikaanse dollar	363.695	21,9	237.683	15,9
Britse pond	251.672	15,2	208.880	14,0
Japanse yen	167.699	10,1	136.408	9,2
Zwitserse frank	140.438	8,5	97.683	6,6
Deense kroon	108.861	6,6	109.935	7,4
Zweedse kroon	73.125	4,4	77.574	5,2
Australische dollar	66.746	4,0	50.416	3,4
Taiwanese dollar	35.674	2,2	56.389	3,8
Zuid-Koreaanse won	13.083	0,8	12.959	0,9
Zuid-Afrikaanse rand	8.518	0,5	905	0,1
Canadese dollar	5.197	0,3	5.511	0,4
Hongkong dollar	1.203	0,1	1.432	0,1
Noorse kroon	1.001	0,1	1.271	0,1
Braziliaanse real	850	0,1	-	-
Totaal	**1.656.720**	**100,0**	**1.488.673**	**100,0**

Concentratierisico

Het beleggingsbeleid is erop gericht het concentratierisico te beheersen door bandbreedtes in te stellen voor de regionale verdeling, limieten te hanteren voor het maximale percentage van het vermogen dat het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt in één bedrijf of instelling. Het fonds mag nooit meer dan 5% van het vermogen beleggen in één bedrijf of instelling.

De toelichting op de jaarrekening van het ASN Duurzaam Aandelenfonds (zie hoofdstuk 6.1) geeft inzicht in de spreiding van de beleggingen over landen en sectoren.

Kredietrisico

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds loopt kredietrisico, voornamelijk als gevolg van verkooptransacties waardoor kortlopende vorderingen ontstaan. Het risico van deze kortlopende vorderingen is zeer laag, doordat de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het maximale kredietrisico van het fonds wordt bepaald door de som van de liquide middelen en de vorderingen. Dit risico bedroeg ultimo verslagperiode € 18,2 miljoen (ultimo 2022: € 13,2 miljoen).

Voor de fondsen die beleggen in het ASN Duurzaam Aandelenfonds is er eveneens sprake van kredietrisico. Dit risico betreft voornamelijk kortlopende vorderingen als gevolg van verkooptransacties aan het ASN Duurzaam Aandelenfonds. Deze kortlopende vorderingen hebben een zeer laag risico omdat de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag.

Liquiditeitsrisico
Het liquiditeits- en verhandelbaarheidsrisico is het risico dat het ASN Duurzaam Aandelenfonds niet tijdig kan beschikken over voldoende liquide middelen om aan financiële verplichtingen op (korte) termijn te voldoen, al dan niet in normale omstandigheden of in tijden van stress, zonder dat dit gepaard gaat met onaanvaardbare kosten of verliezen.

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt overwegend in goed verhandelbare beursgenoteerde beleggingen. Het fonds is hierdoor niet blootgesteld aan een significant liquiditeitsrisico.

3.4.6.2 ASN Duurzaam Obligatiefonds
Het risicoprofiel van een fonds wordt bepaald door (de combinatie van) de beleggingspool(s) en UCITS-fondsen waarin het fonds belegt. De volgende fondsen beleggen in het ASN Duurzaam Obligatiefonds:

- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal
- ASN Duurzaam Mixfonds Offensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

Marktrisico aandelen
Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt niet in aandelen en is derhalve niet blootgesteld aan het risico van waardefluctuaties als gevolg van de ontwikkelingen op de aandelenmarkten.

Renterisico
Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt overwegend in vastrentende financiële instrumenten en is hierdoor blootgesteld aan een (significant) renterisico. De toelichting op de jaarrekening van het ASN Duurzaam Obligatiefonds (zie hoofdstuk 6.2) geeft inzicht in de *modified duration* en de renteherzieningsdata van de beleggingen van het fonds.

Valutarisico
Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt alleen in obligaties en in green en social bonds die een notering in euro's hebben. Het loopt derhalve geen valutarisico over zijn beleggingen.

Concentratierisico
Het beleggingsbeleid is erop gericht het concentratierisico te beheersen door limieten in te stellen voor:

- Het maximale percentage van het vermogen dat het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt in financiële instrumenten uitgegeven door één land. Het fonds mag niet meer dan 35% van het vermogen beleggen in (financiële instrumenten uitgegeven door) één land. Minder liquide landen worden gemaximeerd op 2% van het fondsvermogen.
- Het maximale percentage van het vermogen dat het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt in green en social bonds. Het fonds mag niet meer dan 30% van het vermogen beleggen in green en social bonds.

De toelichting op de jaarrekening van het ASN Duurzaam Obligatiefonds (zie hoofdstuk 6.2) geeft inzicht in de individuele beleggingen van het fonds en spreiding van de beleggingen over landen.

Kredietrisico
Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt in staatsobligaties en green en social bonds. Voor het fonds gelden geen eisen voor de minimale rating per individuele obligatie en voor de minimale rating van de portefeuille. Tevens gelden er geen restricties voor de omvang van de leningen.

ASN Impact Investors bepaalt het universum van landen waarin het ASN Duurzaam Obligatiefonds via obligaties kan beleggen. De portefeuille is ingericht op basis van de scores die landen behalen op het gebied van hun duurzaamheid en terugbetaalcapaciteit en een liquiditeitsfilter.

De toelichting op de jaarrekening van het ASN Duurzaam Obligatiefonds (zie hoofdstuk 6.2) geeft inzicht in de individuele beleggingen van het fonds en de verdeling van de beleggingen van het fonds over kredietratingklassen.

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds loopt kredietrisico. Het maximale kredietrisico wordt bepaald door de som van de liquide middelen, de vorderingen en de waarde van de vastrentende beleggingen. Dit risico bedroeg ultimo verslagperiode € 558,3 miljoen (ultimo 2022: € 515,4 miljoen).

Liquiditeitsrisico
Het liquiditeits- en verhandelbaarheidsrisico is het risico dat het ASN Duurzaam Obligatiefonds niet tijdig kan beschikken over voldoende liquide middelen om te voldoen aan financiële verplichtingen op korte of langere termijn, hetzij in normale omstandigheden, hetzij in tijden van stress, zonder dat dit gepaard gaat met onaanvaardbare kosten of verliezen.

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt overwegend in goed verhandelbare beursgenoteerde beleggingen. Het fonds is hierdoor niet blootgesteld aan een significant liquiditeitsrisico.

3.4.6.3 ASN Milieu & Waterfonds
Het risicoprofiel van een fonds wordt bepaald door (de combinatie van) de beleggingspool(s) en UCITS-fondsen waarin het fonds belegt. De volgende fondsen beleggen in het ASN Milieu & Waterfonds:

- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal
- ASN Duurzaam Mixfonds Offensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

Marktrisico aandelen
Het ASN Milieu & Waterfonds belegt in aandelen en is derhalve blootgesteld aan het risico van waardefluctuaties als gevolg van de ontwikkelingen op de aandelenmarkten. Dit risico wordt (gedeeltelijk) beperkt door de beleggingen in de portefeuille te spreiden, onder andere over regio's en sectoren. De toelichting op de jaarrekening van het ASN Milieu & Waterfonds (zie hoofdstuk 6.3) geeft inzicht in de spreiding van de beleggingen over landen en sectoren.

Renterisico
Het ASN Milieu & Waterfonds belegt niet in vastrentende financiële instrumenten en is hierdoor niet blootgesteld aan een (significant) renterisico.

Valutarisico
De valutarisico's die voortkomen uit de beleggingen van het ASN Milieu & Waterfonds worden niet afgedekt. Derhalve brengt beleggen in het fonds valutarisico met zich mee. Ultimo verslagperiode belegde het fonds de volgende bedragen in euro's en andere valuta's:

In € 1.000	*31-12-2023*		*31-12-2022*	
	Marktwaarde	*%*	*Marktwaarde*	*%*
Amerikaanse dollar	399.066	41,6	341.846	38,8
Euro	161.969	16,9	164.094	18,6
Britse pond	95.481	10,0	78.787	8,9
Zwitserse frank	85.821	9,0	66.618	7,6
Deense kroon	46.434	4,9	48.352	5,5
Canadese dollar	42.070	4,4	33.002	3,7
Japanse yen	35.234	3,7	28.176	3,2
Hongkong dollar	22.954	2,4	34.002	3,9
Australische dollar	20.542	2,1	20.958	2,4
Nieuwe Israëlische sjekel	15.807	1,7	13.815	1,6
Taiwanese dollar	14.305	1,5	13.809	1,6
Zweedse kroon	10.180	1,1	31.104	3,5
Noorse kroon	6.657	0,7	5.760	0,7
Totaal	**956.520**	**100,0**	**880.323**	**100,0**

Concentratierisico
Het beleggingsbeleid is erop gericht het concentratierisico te beheersen door bandbreedtes in te stellen voor de regionale verdeling en de sectorverdeling, en een limiet te hanteren voor het maximale percentage van het vermogen dat het ASN Milieu & Waterfonds belegt in één bedrijf of instelling.

Ultimo verslagperiode gelden de volgende bandbreedtes voor de regionale respectievelijk sectorverdeling:

Regionale verdeling beleggingsportefeuille	
Europa	30-60%
Verenigde Staten en Canada	15-50%
Rest van de wereld	5-35%

Sectorverdeling beleggingsportefeuille	
Duurzame energie en mobiliteit	20-50%
Waterinfrastructuur en -technologie	25-60%
Circulaire economie	0-20%
Voeding en landbouw	0-20%

Het ASN Milieu & Waterfonds mag nooit meer dan 5% van het fondsvermogen beleggen in één bedrijf of instelling.

De toelichting op de jaarrekening van het ASN Milieu & Waterfonds (zie hoofdstuk 6.3) geeft inzicht in de beleggingen van het fonds en de spreiding van de beleggingen over landen en sectoren.

Kredietrisico

Het ASN Milieu & Waterfonds loopt kredietrisico, voornamelijk als gevolg van verkooptransacties waardoor kortlopende vorderingen ontstaan. Het risico van deze kortlopende vorderingen is zeer laag, doordat de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het maximale kredietrisico van het fonds wordt bepaald door de som van de liquide middelen en de vorderingen. Dit risico bedroeg ultimo verslagperiode € 19,4 miljoen (ultimo 2022: € 25,4 miljoen).

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeits- en verhandelbaarheidsrisico is het risico dat het ASN Milieu & Waterfonds niet tijdig kan beschikken over voldoende liquide middelen om aan financiële verplichtingen op (korte) termijn te voldoen, al dan niet in normale omstandigheden of in tijden van stress, zonder dat dit gepaard gaat met onaanvaardbare kosten of verliezen.

Het ASN Milieu & Waterfonds belegt overwegend in goed verhandelbare, beursgenoteerde beleggingen. Het fonds is hierdoor niet blootgesteld aan een significant liquiditeitsrisico.

3.4.6.4 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Het risicoprofiel van een fonds wordt bepaald door (de combinatie van) de beleggingspool(s) en UCITS-fondsen waarin het fonds belegt. De volgende fondsen beleggen in het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds:

- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal
- ASN Duurzaam Mixfonds Offensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

Marktrisico aandelen

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegt in aandelen en is derhalve blootgesteld aan het risico van waardefluctuaties als gevolg van de ontwikkelingen op de aandelenmarkten. Dit risico wordt (gedeeltelijk) beperkt door de beleggingen in de portefeuille te spreiden, onder andere over regio's en sectoren. De toelichting op de jaarrekening van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds (zie hoofdstuk 6.4) geeft inzicht in de spreiding van de beleggingen over landen en sectoren.

Renterisico

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegt niet in vastrentende financiële instrumenten en is hierdoor niet blootgesteld aan een (significant) renterisico.

Valutarisico

De valutarisico's die voortkomen uit de beleggingen van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds worden niet afgedekt. Derhalve brengt beleggen in het fonds valutarisico met zich mee. Ultimo verslagperiode belegde het fonds de volgende bedragen in euro's en andere valuta's:

In € 1.000	31-12-2023		31-12-2022	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Euro	124.958	64,8	117.294	64,4
Britse pond	47.889	24,8	39.432	21,7
Zwitserse frank	12.445	6,5	11.629	6,4
Zweedse kroon	7.603	3,9	13.598	7,5
Totaal	**192.895**	**100,0**	**181.953**	**100,0**

Concentratierisico

Het beleggingsbeleid is erop gericht het concentratierisico te beheersen door bandbreedtes in te stellen voor de regionale verdeling, door limieten te hanteren voor het maximale percentage van het vermogen dat het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegt in één bedrijf of instelling, en door limieten te hanteren voor het maximale belang dat het fonds verkrijgt in de vennootschap waarin het belegt.

Ultimo verslagperiode gelden de volgende bandbreedtes en limieten voor de beleggingen van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds:

- Maximaal 10% van het fondsvermogen mag zijn belegd in één bedrijf of instelling.
- De marktkapitalisatie van een bedrijf moet bij opname in de portefeuille kleiner zijn dan 6 miljard euro; gedurende de belegging mag de marktkapitalisatie maximaal drie maanden lang groter zijn dan 10 miljard euro.
- Als het fonds aandelen in een onderneming koopt, mag dit belang op het moment van aankoop maximaal 5% van het aandelenkapitaal van deze onderneming uitmaken.
- Als het fonds aandelen in een onderneming koopt, mag dit belang maximaal 5% van het fondsvermogen uitmaken; gedurende de belegging mag het belang niet groter worden dan 10% van het fondsvermogen.
- De belangen die groter zijn dan 5% van het fondsvermogen, mogen samen niet meer dan 40% van het fondsvermogen uitmaken.
- Regionale verdeling: 100% Europa.

De toelichting op de jaarrekening van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds (zie hoofdstuk 6.4) geeft inzicht in de beleggingen van het fonds en de spreiding van de beleggingen over landen en sectoren.

Kredietrisico

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds loopt kredietrisico, voornamelijk als gevolg van verkooptransacties waardoor kortlopende vorderingen ontstaan. Het risico van deze kortlopende vorderingen is zeer laag, doordat de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het maximale kredietrisico van het fonds wordt bepaald door de som van de liquide middelen en de vorderingen. Dit risico bedroeg ultimo verslagperiode € 8,8 miljoen (ultimo 2022: € 8,3 miljoen).

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeits- en verhandelbaarheidsrisico is het risico dat het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds niet tijdig kan beschikken over voldoende liquide middelen om te voldoen aan financiële verplichtingen op korte of langere termijn, hetzij in normale omstandigheden, hetzij in tijden van stress, zonder dat dit gepaard gaat met onaanvaardbare kosten of verliezen.

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegt overwegend in goed verhandelbare, beursgenoteerde beleggingen. Het fonds is hierdoor niet blootgesteld aan een significant liquiditeitsrisico.

3.4.6.5 ASN Groenprojectenpool

Alleen het ASN Groenprojectenfonds belegt in de ASN Groenprojectenpool. Het risicoprofiel van het ASN Groenprojectenfonds is derhalve gelijk aan het risicoprofiel van de ASN Groenprojectenpool.

Marktrisico aandelen

De ASN Groenprojectenpool belegt niet in aandelen en is derhalve niet blootgesteld aan het risico van waardefluctuaties als gevolg van de ontwikkelingen op de aandelenmarkten.

Renterisico

De ASN Groenprojectenpool belegt overwegend in vastrentende financiële instrumenten en is hierdoor blootgesteld aan een (significant) renterisico. De toelichting op de jaarrekening van de ASN Groenprojectenpool (zie hoofdstuk 5.1) geeft inzicht in de *modified duration* en de renteherzieningsdata van de beleggingen van de pool.

Valutarisico

De onderhandse leningen in projecten in Nederland waarin de ASN Groenprojectenpool belegt en de posities die hij (tijdelijk) in liquiditeiten aanhoudt, luiden overwegend in euro's. De leningen in buitenlandse projecten kunnen in een andere valuta dan de euro luiden. Deze valutarisico's worden niet afgedekt. Derhalve brengt beleggen in de ASN Groenprojectenpool valutarisico met zich mee. Ultimo verslagperiode belegde de pool 89,35% (ultimo 2022: 91,43%) van de onderhandse leningen in euro's en 10,65% (ultimo 2022: 8,57%) in vreemde valuta.

Concentratierisico

De ASN Groenprojectenpool belegt hoofdzakelijk in Nederland en beperkt zich daarbij tot enkele specifieke sectoren. Daarom is de spreiding van de beleggingen relatief beperkt. Tevens maken individuele leningen een groot deel uit van de portefeuille van de pool. Deze factoren resulteren in een verhoogd concentratierisico.

De toelichting op de jaarrekening van de ASN Groenprojectenpool (zie hoofdstuk 5.1) geeft inzicht in de individuele beleggingen van de pool en de spreiding van de beleggingen over sectoren.

Kredietrisico

De ASN Groenprojectenpool loopt een kredietrisico op het totaal van de beleggingen in vastrentende waarden, vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico van de pool bedroeg ultimo verslagperiode € 407,1 miljoen (ultimo 2022: € 412,5 miljoen). Omdat er kortlopende schulden staan tegenover een gedeelte van de liquide middelen, is dit bedrag hoger dan het poolvermogen.

ASN Impact Investors wijst aan alle verstrekte leningen een risicocategorie toe, rekening houdend met eventuele zekerheden en garanties. Dit gebeurt op basis van een risicoanalyse. Bij deze analyse beoordelen we de bedrijfskwaliteit en kredietkwaliteit. De bedrijfskwaliteit wordt onder meer berekend aan de hand van de solvabiliteit en winstgevendheid van de onderneming en/of het project. Verder nemen we in ogenschouw of het gaat om een startende onderneming of een bedrijf dat al langere tijd bestaat. De kredietkwaliteit is afhankelijk van de terugbetaalcapaciteit van de debiteur. Los van de mathematische rekenmethodiek van de kredietklasse wegen we kwalitatieve factoren mee. We maken een inschatting van de toekomstige omzetten van het project en van de sectorgebonden risico's, politieke risico's, juridische risico's en projectgebonden risico's. Onderstaande tabel vermeldt per risicoklasse het percentage van alle uitstaande leningen die in de betreffende categorie vallen. Risicoklasse 1 is de minst risicovolle, risicoklasse 8 de meest risicovolle.

% van de portefeuille	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Risicoklasse 1	2,63	4,82
Risicoklasse 2	46,32	18,07
Risicoklasse 3	32,75	53,80
Risicoklasse 4	12,30	13,27
Risicoklasse 5	5,45	9,80
Risicoklasse 6	-	-
Risicoklasse 7	0,55	0,24
Risicoklasse 8	-	-
Totaal	**100,00**	**100,00**

De gewogen gemiddelde risicoclassificatie bedroeg ultimo verslagperiode: 2,74 (ultimo 2022: 3,06). De gewogen gemiddelde risicoclassificatie is het rekenkundige gemiddelde van de gehele portefeuille met uitstaande leningen op basis van de classificatie uit de betreffende tabel, vermenigvuldigd met het uitstaande obligo in de betreffende categorie van de ASN Groenprojectenpool.

De gemiddelde risicoklasse is per ultimo 2023 verbeterd ten opzichte van ultimo 2022. Het percentage leningen in risicoklasse 2 is in 2023 toegenomen, doordat een groot aantal leningen van kredietklasse 3 naar kredietklasse 2 zijn gegaan (per saldo€ 106,2 miljoen). Hierdoor is er een forse afname van het percentage leningen in risicoklasse 3, hetgeen enigszins wordt gecompenseerd door een verschuiving van leningen van risicoklasse 4 naar risicoklasse 3 (per saldo € 32,3 miljoen) en nieuwe leningen met risicoklasse 3 (€ 9,0 miljoen). Daarentegen is het percentage leningen met

kredietrisicoklasse 4 en risicoklasse 5 afgenomen doordat een aantal leningen uit de bouwfase zijn en al wat langer operationeel zijn. Gedurende de bouwfase is het risico van een project wat hoger. Wanneer we inschatten dat de kans op een (al dan niet gedeeltelijk) faillissement toeneemt, kan er door ASN Impact Investors worden besloten om een marktwaardecorrectie op een lening toe te passen en kan de lening (deels) worden afgewaardeerd. In de verslagperiode is er een bedrag van € 1,074 miljoen op leningen afgeboekt (2022: € 471 duizend). Al met al is de kredietwaardigheid van de leningenportefeuille goed gebleven.

Tegenpartijrisico

De ASN Groenprojectenpool maakte in de verslagperiode gebruik van bankrekeningen om liquiditeiten aan te houden. Kasstromen uit hoofde van rente en aflossingen van debiteuren verliepen via de Volksbank N.V. Daarbij vindt periodiek verrekening van openstaande posten plaats. Uit hoofde van deze bancaire activiteiten liep de ASN Groenprojectenpool een tegenpartijrisico op de Volksbank N.V. Ultimo verslagperiode hield de pool een tegoed van € 24,2 miljoen (31 december 2022: € 18,0 miljoen) aan op bankrekeningen bij de Volksbank N.V. Daarnaast maakt de pool gebruik van bankrekeningen bij CACEIS BANK, Netherlands Branch. Ultimo verslagperiode bedroeg het saldo op de bankrekeningen bij CACEIS BANK, Netherlands branch € 0 miljoen (31 december 2022: € 17,5 miljoen). Tevens maakt de pool gebruik van bankrekeningen bij BNP Paribas. Ultimo verslagperiode bedroeg dit saldo € 14,9 miljoen (31 december 2022: € 0 miljoen).

De kredietwaardigheid van een tegenpartij vormt een indicatie van het tegenpartijrisico. De kredietwaardigheid van de Volksbank N.V. werd door kredietratingbureau S&P ultimo verslagperiode beoordeeld met rating A (met een stabiel vooruitzicht). De kredietwaardigheid van CACEIS BANK, Netherlands branch werd door kredietratingbureau Fitch Ratings ultimo verslagperiode beoordeeld met rating A+ (met een stabiel vooruitzicht). Dit betreft overigens de rating van het moederbedrijf van Caceis, namelijk Crédit Agricole S.A. De kredietwaardigheid van BNP Paribas werd door kredietratingbureau S&P ultimo verslagperiode beoordeeld met rating A+.

Liquiditeitsrisico en verhandelbaarheidsrisico

Het liquiditeits- en verhandelbaarheidsrisico is het risico dat de ASN Groenprojectenpool niet tijdig kan beschikken over voldoende liquide middelen om aan financiële verplichtingen op (korte) termijn te voldoen, al dan niet in normale omstandigheden of in tijden van stress, zonder dat dit gepaard gaat met onaanvaardbare kosten of verliezen.

De ASN Groenprojectenpool belegt hoofdzakelijk in niet-beursgenoteerde leningen. Inherent aan de illiquide aard van deze beleggingen heeft de pool en verhoogd liquiditeits- en verhandelbaarheidsrisico.

Ultimo verslagperiode bestond het poolvermogen voor 9,7% (ultimo 2022: 8,8%) uit liquide middelen. De pool kan daarnaast staatsobligaties aanhouden uit hoofde van liquiditeitsbeheer. Gedurende de verslagperiode is van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt. Het liquiditeitsbeleid voorziet erin dat de pool een minimumpercentage liquide middelen aanhoudt.

Wanneer de liquiditeitsprojecties daartoe aanleiding geven, kunnen we conform de prospectus-voorwaarden voor de ASN Groenprojectenpool besluiten tijdelijk gebruik te maken van hefboom-financiering (tot een maximum van 20% van het vermogen van de ASN Groenprojectenpool). Gedurende de verslagperiode hebben we van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

Fiscaal risico

Gedurende de verslagperiode hebben de beleggingen van de ASN Groenprojectenpool voldaan aan de minimumeisen die gesteld worden aan groene instellingen: het percentage dat de groenbeleggingen uitmaakten van het fondsvermogen, daalde van 82,4% (ultimo 2022) naar 78,7% per 31 december 2023.

3.4.6.6 ASN Microkredietpool

Het risicoprofiel van een fonds wordt bepaald door (de combinatie van) de beleggingspool(s) en UCITS-fondsen waarin het fonds belegt. De volgende fondsen beleggen in de ASN Microkredietpool:

- ASN Microkredietfonds
- ASN Duurzaam Mixfonds Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal
- ASN Duurzaam Mixfonds Offensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

Marktrisico aandelen

De ASN Microkredietpool belegt in aandelen van microfinancieringsinstellingen (MFI's) en in participaties van andere instellingen. De pool is derhalve blootgesteld aan het risico van waardefluctuaties van deze aandelen en participaties. De pool belegt echter niet in beursgenoteerde aandelen. Daarom is hij met betrekking tot deze beleggingen beperkt gevoelig voor de ontwikkelingen op de aandelenmarkten.

Renterisico

De ASN Microkredietpool belegt overwegend in vastrentende financiële instrumenten en is hierdoor blootgesteld aan renterisico. De toelichting op de jaarrekening van de ASN Microkredietpool (zie hoofdstuk 5.2) geeft inzicht in de *modified duration* en de renteherzieningsdata van de beleggingen van de pool.

Valutarisico

De ASN Microkredietpool belegt wereldwijd in leningen aan en aandelenbelangen in MFI's. De valutarisico's die voortkomen uit de beleggingen van de pool worden gedeeltelijk afgedekt. Derhalve brengt beleggen in de pool valutarisico met zich mee.

Op basis van het beleggingsbeleid van de ASN Microkredietpool worden de valutarisico's van de pool als volgt afgedekt met valutatermijntransacties:

- Maximaal 30% van het poolvermogen mag worden belegd in niet-afgedekte leningen of aandelenparticipaties die luiden in een andere valuta dan de euro of de Amerikaanse dollar.
- Per vreemde valuta geldt hierbij een maximum van 5% van het fondsvermogen.

Ultimo verslagperiode is de valuta-exposure uit hoofde van de beleggingen van de ASN Microkredietpool als volgt:

Valuta-exposure in € 1.000	*Bruto in vreemde valuta's*	*Bruto in euro's*	*Valutatermijn-affaires in vreemde valuta's*	*Netto in vreemde valuta's*	*Netto in euro's*
Bolivia (BOB)	20.304	2.660	-	20.304	2.660
Colombia (COP)	18.220.849	4.258	5.936.085	12.284.764	2.871
Georgië (GEL)	10.000	3.365	10.000	-	-
Guatemala (GTQ)	50.363	5.825	50.363	-	-
Honduras (HNL)	180.256	6.594	49.182	131.074	4.795
India (INR)	4.019.815	43.731	1.250.000	2.769.815	30.132
Indonesië (IDR)	251.389.743	14.779	251.389.743	-	-
Jordanië (JOD)	1.064	1.356	-	1.064	1.356
Kazachstan (KZT)	2.420.125	4.806	-	2.420.125	4.806
Myanmar (MMK)	3.315.355	1.431	-	3.315.355	1.431
Nicaragua (NIO)	284.724	7.027	-	284.724	7.027
Oeganda (UGX)	8.881.762	2.127	-	8.881.762	2.127
Pakistan (PKR)	-	-	-	-	-
Peru (PEN)	42.320	10.347	42.320	-	-
Senegal (XOF)	2.820.615	4.300	426.372	2.394.243	3.650
Tadzjikistan (TJS)	-	-	-	-	-
Tanzania (TZS)	15.770.936	5.690	15.770.936	-	-
Tunesië (TND)	3.180	936	3.180	-	-
Verenigde Staten (USD)	136.354	123.439	101.797	34.557	31.283
Zambia (ZMW)	12.341	435	-	12.341	435
Zuid-Afrika (ZAR)	99.750	4.938	126.769	-27.019	-1.337
Euro (EUR)		112.010			
Totaal in €		**360.054**			**91.236**

De per 31 december 2023 gehanteerde valutakoersen zijn weergegeven in hoofdstuk 3.4.1 *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*.

Concentratierisico

De ASN Microkredietpool belegt wereldwijd in leningen aan en aandelenbelangen in MFI's. Het beleggingsbeleid schrijft de volgende bandbreedtes respectievelijk limieten voor met betrekking tot de spreiding over regio's en de relatieve omvang van individuele beleggingen:

Landenlimiet:

- Maximaal 15% van het fondsvermogen mag zijn belegd in één land.
- Maximaal 10% van het fondsvermogen mag zijn belegd in niet-DAC-landen (DAC-landen zijn landen die volgens de OESO kwalificeren als ontwikkelingsland).

Limiet individuele posities:

- Maximaal 5% van het fondsvermogen mag bij aanvang van de investering in één partij worden belegd.
- Maximaal 35% van het fondsvermogen mag indirect in MFI's worden belegd.
- De pool mag in één MFI of beleggingsinstelling een belang hebben van maximaal 20%.

De toelichting op de jaarrekening van de ASN Microkredietpool (zie hoofdstuk 5.2) geeft inzicht in de regionale spreiding van de beleggingen.

Kredietrisico

De ASN Microkredietpool loopt een kredietrisico op het totaal van de beleggingen in vastrentende waarden, vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico voor de pool bedroeg ultimo verslagperiode € 318,2 miljoen (ultimo 2022: € 332 miljoen). Vanwege onder andere de situatie in Libanon en Myanmar MFI's in die regio's die (mogelijkerwijs) niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen een marktwaardecorrectie toegepast, waarbij (een deel van) de marktwaarde van de leningen is afgeboekt.

ASN Impact Investors wijst aan alle MFI's een risicoscore toe, rekening houdend met eventuele zekerheden en garanties. Dit gebeurt op basis van een risicoanalyse. Daarbij beoordelen we de financiële gegevens en prestaties en de institutionele kracht van elke MFI waarin de pool belegt, alsmede externe factoren die het risico voor de organisatie kunnen beïnvloeden. De onderstaande tabel toont het percentage van de kredietportefeuille per risicocategorie ultimo verslagperiode. Daarbij wordt gebruikgemaakt van de meest recente risicoscores die aan de beleggingen zijn toegekend. De methodiek die wij gebruiken om de risicoscore vast te stellen, is alleen bruikbaar voor individuele MFI's.

Risicoklasse	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Sterk	19,2%	10,0%
Goed	43,9%	48,9%
Bevredigend	29,7%	35,1%
Zwak	1,2%	0,5%
Problematisch	6,0%	5,5%

Uit de tabel is op te maken dat er in de verslagperiode verschuivingen zijn geweest tussen de verschillende risicocategorieën. De beleggingen die als 'sterk' zijn aangemerkt, zijn in omvang aanzienlijk toegenomen, de omvang van de beleggingen die als 'goed' en 'bevredigend' zijn gekwalificeerd is afgenomen. De omvang van de beleggingen met risicoklasse 'zwak' en 'problematisch' is vrijwel gelijk gebleven. Gemiddeld genomen is de kwaliteit van de leningen in de beleggingsportefeuille vergelijkbaar met vorig verslagjaar.

Tegenpartijrisico

Ultimo verslagperiode beschikte de ASN Microkredietpool over derivatencontracten met The Currency Exchange Fund N.V. en de Volksbank N.V. Met deze tegenpartijen zijn valutaswaps (*cross currency swaps*) respectievelijk valutatermijncontracten (*FX forwards*) aangegaan. We hebben met The Currency Exchange Fund N.V. een credit support annex (CSA) afgesloten om het tegenpartijrisico met betrekking tot de waardeontwikkeling van derivatencontracten te mitigeren. Op basis van een CSA kunnen de partijen over en weer zekerheden (collateral) uitwisselen, afhankelijk van de waardeontwikkeling van de derivaten die onder de CSA vallen.

De waarde van de valutaswaps was ultimo verslagperiode positief € 1,5 miljoen (ultimo 2022 negatief € 1,0 miljoen). Daarnaast houden we rekening met opgelopen interest op de valutaswaps. Uit hoofde van de CSA ontving de ASN Microkredietpool van The Currency Exchange Fund N.V. voor deze positie een bedrag van € 1,8 miljoen aan

onderpand (collateral) (ultimo 2022: € 1,3 miljoen geleverd). De pool liep ultimo 2023 dus een tegenpartijrisico ter hoogte van € 0,3 miljoen op The Currency Exchange Fund N.V.

Ook met de Volksbank N.V. is een CSA afgesloten. De waarde van de valutatermijncontracten was ultimo verslagperiode negatief € 1,7 miljoen (ultimo 2022: negatief € 5,5 miljoen). Als gevolg van de afspraken in de CSA heeft de ASN Microkredietpool een bedrag van € 1,1 miljoen als onderpand (collateral) geleverd aan de Volksbank N.V. (ultimo 2022: € 6,3 miljoen geleverd). De pool liep ultimo verslagperiode uit hoofde van zijn derivatenposities derhalve een tegenpartijrisico ter hoogte van € 0,6 miljoen op de Volksbank N.V.

De ASN Microkredietpool maakte in de verslagperiode gebruik van bankrekeningen om liquiditeiten aan te houden. De tegoeden op de bankrekeningen die de pool aanhoudt, bedroegen ultimo verslagperiode € 25,0 miljoen (ultimo 2022: € 35,8 miljoen), daarnaast stond ultimo 2023 een bedrag van € 1,0 miljoen uit op een termijndeposito (ultimo 2022: € 10,0 miljoen). Op deze bedragen loopt de pool tegenpartijrisico. De pool houdt bankrekeningen aan bij de Volksbank N.V. (ultimo verslagperiode: € 2,8 miljoen; ultimo 2022: € 8,7 miljoen), ABN AMRO N.V. (ultimo verslagperiode: € 17,5 miljoen; ultimo 2022 € 20,2 miljoen), BNP Paribas (ultimo verslagperiode: € 4,7 miljoen; ultimo 2022 € 0 miljoen) en CACEIS BANK, Netherlands branch (voorheen KAS BANK N.V.) (ultimo verslagperiode: € 0 miljoen; ultimo 2022: € 6,9 miljoen). Het termijndeposito van € 1,0 miljoen wordt aangehouden bij Volksbank N.V. De kredietwaardigheid van een tegenpartij vormt een indicatie van het tegenpartijrisico. De kredietwaardigheid van de Volksbank N.V. en ABN AMRO N.V. werd door kredietratingbureau S&P ultimo verslagperiode beide beoordeeld met rating A (met een stabiel vooruitzicht). De kredietwaardigheid van BNP PAribas werd door kredietratingbureau S&P ultimo verslagperiode beoordeeld met rating A+. Kredietratingbureau Moody's beoordeelde The Currency Exchange Fund N.V. aan het einde van de verslagperiode met A1 (met een positief vooruitzicht).

Liquiditeitsrisico en verhandelbaarheidsrisico

Het liquiditeits- en verhandelbaarheidsrisico is het risico dat de ASN Microkredietpool niet tijdig kan beschikken over voldoende liquide middelen om aan financiële verplichtingen op (korte) termijn te voldoen, al dan niet in normale omstandigheden of in tijden van stress, zonder dat dit gepaard gaat met onaanvaardbare kosten of verliezen.

De ASN Microkredietpool belegt in niet-beursgenoteerde beleggingen. Inherent aan de illiquide aard van deze beleggingen loopt de pool en verhoogd liquiditeits- en verhandelbaarheidsrisico. Ultimo verslagperiode werd 6,8% van het fondsvermogen liquide aangehouden op bankrekeningen (ultimo 2022: 12,2%).

3.5 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Aandelen in UCITS-fondsen en participaties in beleggingspools

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Stand begin periode	1.977.050	2.304.033
Correctie stand begin periode[1]	-351	-
Aankopen	180.657	251.256
Verkopen	-219.553	-274.222
Gerealiseerde waardeveranderingen	12.329	-21.081
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	213.868	-282.936
Stand ultimo periode	**2.164.000**	**1.977.050**

1 *Per 31 december 2022 heeft een correctie plaatsgevonden van een waardering van een krediet binnen de ASN Microkredietpool. Deze aanpassing van waardering heeft niet plaatsgevonden in de jaarrekening 2022 van de Fondsen die in de ASN Microkredietpool beleggen; derhalve wordt deze correctie in de beginstand 2023 doorgevoerd.*

Aangezien de vennootschap haar vermogen belegt in beleggingspools en UCITS-fondsen, zijn – in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 – de jaarcijfers van de onderliggende beleggingspools en UCITS-fondsen opgenomen in deze jaarrekening. Deze jaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op de jaarrekening van de vennootschap.

Aandelen in UCITS-fondsen en participaties in beleggingspools, uitgesplitst per fonds/pool

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
ASN Duurzaam Aandelenfonds	688.616	565.830
ASN Duurzaam Obligatiefonds	465.247	425.525
ASN Milieu & Waterfonds	172.966	144.647
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	63.706	57.634
ASN Groenprojectenpool	404.393	405.718
ASN Microkredietpool	369.072	377.696
Totaal	**2.164.000**	**1.977.050**

(B) Vorderingen

Onder de vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen dividend-/bronbelasting	3.037	3.924
Te vorderen van beleggingsentiteiten	2.508	720
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**5.545**	**4.644**
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	709	2.573
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	**709**	**2.573**
Totaal	**6.254**	**7.217**

Van de bovenstaande vorderingen heeft een saldo van € 341 duizend (2022: € 1.252) een looptijd langer dan één jaar. Dit betreft in zijn geheel terug te vorderen dividend- of bronbelasting.

(C) Kortlopende schulden

Onder de kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen aan beleggingsentiteiten	709	2.573
Te betalen fondskosten	1.085	1.085
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**1.794**	**3.658**
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	2.508	720
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	**2.508**	**720**
Totaal	**4.302**	**4.378**

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

Het eigen vermogen is als volgt over de fondsen verdeeld:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	45.144	45.600
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	106.016	100.675
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	704.440	643.690
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	313.785	250.093
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	380.140	308.842
ASN Groenprojectenfonds	404.050	405.373
ASN Microkredietfonds	212.418	225.652
Totaal	**2.165.993**	**1.979.925**

Aandelenkapitaal

Het maatschappelijk kapitaal is verdeeld in (twintig series van in totaal) 174.000.000 gewone aandelen van nominaal € 5,00 en één prioriteitsaandeel van nominaal € 2,50. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt derhalve € 870.000.002,50.

De onderstaande tabellen specificeren achtereenvolgens het verloop van het aantal uitstaande aandelen en het verloop van het geplaatste kapitaal, agio, overige reserves en het onverdeelde resultaat in 2023 en 2022.

	Stand per 01-01-2022	*Uitgegeven aandelen*	*Ingekochte aandelen*	*Stand per 31-12-2022*	*Uitgegeven aandelen*	*Ingekochte aandelen*	*Stand per 31-12-2023*
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	1.019.664	89.479	-143.818	965.325	59.795	-114.605	910.515
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	1.943.045	166.815	-134.937	1.974.923	110.132	-146.810	1.938.245
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	11.800.383	433.589	-641.724	11.592.248	363.077	-475.362	11.479.963
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	3.637.531	564.958	-197.123	4.005.366	486.086	-106.983	4.384.469
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	4.544.427	379.963	-329.218	4.595.172	356.449	-164.029	4.787.592
ASN Groenprojectenfonds	19.408.802	498.939	-1.845.003	18.062.738	144.214	-1.217.291	16.989.661
ASN Microkredietfonds	4.293.540	183.976	-278.444	4.199.072	73.826	-448.104	3.824.794
Prioriteitsaandeel	1	-	-	1	-	-	1
Totaal	**46.647.393**	**2.317.719**	**-3.570.267**	**45.394.845**	**1.593.579**	**-2.673.184**	**44.315.240**

In € 1.000	***01-01-2023 t/m 31-12-2023***	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	226.975	233.237
Uitgegeven aandelen	7.968	11.591
Ingekochte aandelen	-13.366	-17.853
Stand ultimo periode	221.577	226.975
Agio		
Stand begin periode	1.801.281	1.812.958
Uitgegeven aandelen	87.180	116.363
Ingekochte aandelen	-100.092	-128.040
Stand ultimo periode	1.788.369	1.801.281
Overige reserves		
Stand begin periode	250.820	97.403
Correctie stand begin periode[1]	-351	-
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-326.618	155.142
Ingekochte aandelen	611	-1.725
Stand ultimo periode	-75.538	250.820
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-299.151	161.363
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	326.618	-155.142
Uitgekeerd dividend	-27.467	-6.221
Resultaat over de verslagperiode	231.585	-299.151
Stand ultimo periode	231.585	-299.151
Totaal eigen vermogen	**2.165.993**	**1.979.925**

1 *Per 31 december 2022 heeft een correctie plaatsgevonden van een waardering van een krediet binnen de ASN Microkredietpool. Deze aanpassing van waardering heeft niet plaatsgevonden in de jaarrekening 2022 van de Fondsen die in de ASN Microkredietpool beleggen; derhalve wordt deze correctie in de beginstand 2023 doorgevoerd.*

Voor het vijfjarenoverzicht verwijzen wij naar de toelichtingen op de afzonderlijke fondsen.

3.6 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door de boekwaarde in mindering te brengen op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten). In overeenstemming met RJ 615.405a volgt onderstaand informatie over de gerealiseerde waardeveranderingen uit beleggingen van de fondsen.

Gerealiseerde waardeveranderingen per beleggingsfonds

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	215	-485
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	699	-1.102
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	4.986	-9.765
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	1.900	-3.356
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	2.665	-4.810
ASN Groenprojectenfonds	776	-2.022
ASN Microkredietfonds	1.088	459
Totaal	**12.329**	**-21.081**

(F) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De niet-gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de balanswaarde ultimo verslagperiode hetzij de balanswaarde aan het begin van het boekjaar, hetzij de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode in mindering te brengen. In overeenstemming met RJ 615.405a volgt onderstaand informatie over de niet-gerealiseerde waardeveranderingen uit beleggingen van de fondsen.

Niet-gerealiseerde waardeveranderingen per beleggingsfonds

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	2.796	-5.516
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	8.215	-13.820
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	69.466	-106.378
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	37.937	-48.380
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	55.108	-72.945
ASN Groenprojectenfonds	27.303	-42.228
ASN Microkredietfonds	13.043	6.331
Totaal	**213.868**	**-282.936**

(G) Bedrijfslasten - Fondskosten

Fondskosten

ASN Impact Investors brengt fondskosten in rekening bij de fondsen. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van de fondsen. Dit gebeurt naar rato van de percentages per fonds op jaarbasis die in het prospectus zijn genoemd, en het vermogen van het fonds per dagultimo. Deze vergoeding wordt iedere maand achteraf in rekening gebracht. Wij brengen aan het einde van iedere maand het maandtotaal van de aldus berekende en gereserveerde fondskosten in rekening aan ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.

De fondskosten dienen om alle kosten van de fondsen en de pools te dekken, inclusief de vergoeding aan de vermogensbeheerders van de pools, de bewaarder, de *custodian*, de *fund agent*, het duurzaamheidsonderzoek, de juridisch eigenaar van het vermogen van de beleggingspools, de accountant, het toezicht, fiscaal en juridisch advies, alsmede de settlementskosten, de marketingkosten, de kosten van diensten van derden en de beloning van de raad van commissarissen.

Een uitzondering hierop zijn de transactiekosten. Dit zijn de directe kosten die samenhangen met de aan- en verkoop van beleggingen. Het percentage van de fondskosten van de ASN Duurzame Mixfondsen bestaat uit een combinatie van fondskosten die ASN Impact Investors met betrekking tot de belegging in de ASN Microkredietpool rechtstreeks aan de

ASN Duurzame Mixfondsen in rekening brengt, en fondskosten die ASN Impact Investors bij de UCITS-fondsen in rekening brengt en die in de intrinsieke waarde van de UCITS-fondsen zijn verwerkt.

Fondskosten per beleggingsfonds

In € 1.000	***01-01-2023 t/m 31-12-2023***	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	230	246
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	438	443
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	2.089	2.041
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	479	402
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	207	143
ASN Groenprojectenfonds	3.991	4.279
ASN Microkredietfonds	5.062	5.346
Totaal	**12.496**	**12.900**

Lopendekostenfactor (LKF)

De lopendekostenfactor (LKF) geeft de totale kosten die ten laste van het fonds komen weer als percentage van het gemiddelde fondsvermogen. Bij de LKF wordt het gemiddelde fondsvermogen bepaald op basis van de frequentie waarmee de intrinsieke waarde of *net asset value* (NAV) wordt afgegeven. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten alle kosten die in een verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten. De lopende kosten worden uitgedrukt in procenten van het gemiddelde fondsvermogen van het betreffende fonds in de verslagperiode. De lopendekostenfactor voor elk van de fondsen is vermeld in hoofdstuk 1.4.

Omloopfactor

De omloopfactor van de activa geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van het fonds. Dit biedt inzicht in de mate waarin er actief beheer plaatsvindt in de beleggingsportefeuille. Een negatieve omloopfactor geeft aan dat de dekking vanuit de op- en afslag hoger is dan de transactiekosten van het fonds.

De omloopfactor wordt als volgt berekend:

[(Totaal 1 – Totaal 2) / X] * 100

Totaal 1: het totale bedrag aan effectentransacties (effectenaankopen + effectenverkopen)

Totaal 2: het totale bedrag aan transacties (uitgiftes + inkopen) van deelnemingsrechten van de beleggingsinstelling

X: de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingsinstelling

Het gemiddelde fondsvermogen over de verslagperiode wordt bepaald op basis van de frequentie waarmee de NAV wordt afgegeven. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

De aan- en verkopen van beleggingen in de fondsen vinden plaats via de corresponderende beleggingspools en UCITS-fondsen.

Transactiekosten

Bij aan- en verkooptransacties door de vennootschap in de beleggingsfondsen en/of -pools worden geen transactiekosten in rekening gebracht. De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingsfondsen en/of -pools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Zij komen indirect ten laste van de vennootschap.

Vijfjarenoverzicht

Het vijfjarenoverzicht is per fonds opgenomen in de toelichting op de jaarrekening van de fondsen.

Accountantskosten

ASN Impact Investors brengt fondskosten in rekening bij de fondsen. ASN Impact Investors betaalt de accountantskosten uit deze fondskosten. De honoraria van de accountantsorganisatie Ernst & Young Accountants LLP, zoals bedoeld in artikel 2:382a BW, komen volledig ten laste van ASN Impact Investors. Er komen geen accountantskosten direct ten laste van de fondsen.

De accountantskosten van de reguliere audit voor ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. bedroegen € 153.170 exclusief btw.

De accountantskosten zijn niet verder gekwantificeerd per fonds en worden daarom niet verder toegelicht in de jaarrekening van de fondsen. De accountantskosten hebben betrekking op controlediensten in het kader van het jaarverslag en de beoordeling van het halfjaarbericht en op overige werkzaamheden, zoals de assurance werkzaamheden ten aanzien van updates van het prospectus, de controle van de samengevatte financiële overzichten van het ASN Microkredietfonds en de controle van de jaarverslagen van de ASN Beleggingspools.
De accountantskosten van de andere assurance werkzaamheden bedroegen € 30.952 exclusief btw.

In € 1, exclusief btw	***2023***	***2022***
Controle jaarverslag en beoordeling halfjaarbericht	153.170	145.220
Andere assurance werkzaamheden	30.952	29.468
Totaal	**184.122**	**174.688**

Werknemers

De vennootschap heeft geen werknemers in dienst.

Beloning raad van commissarissen

De leden van de raad van commissarissen ontvangen voor hun werkzaamheden voor ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. ieder een jaarlijkse vergoeding van € 8.920. De voorzitter ontvangt een jaarlijkse vergoeding van € 13.380. Deze bedragen zijn inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. In 2023 vergaderde de raad van commissarissen vier keer op reguliere basis en hadden zij enmalig een extra bijeenkomst. De auditcommissie vergaderde eveneens vier keer.

3.7 Overige toelichtingen

Uitbesteding werkzaamheden

Ingevolge artikel 124 lid 1 sub g Bgfo wordt hierna een overzicht gegeven van de werkzaamheden voor ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. die zijn uitbesteed. In de overeenkomsten met de hierna genoemde partijen zijn onder meer voorschriften opgenomen voor de prestatienorm, de wederzijdse informatieverschaffing, de (formele) opzegtermijn en de vergoeding. De AIF-beheerder houdt toezicht op de uitbestede werkzaamheden. De procedures hiervoor staan in de beschrijving van de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC). De vergoeding voor uitbestede werkzaamheden komt volledig ten laste van de AIF-beheerder. ASN Impact Investors is de AIF-beheerder van de vennootschap en heeft de vergunning als bedoeld in artikel 2:65 van de Wft.

Kerntaak	*Partij*
Uitvoering van projectadvisering voor leningen in Nederland voor de ASN Groenprojectenpool	ASN Duurzame Financieringen (onderdeel van de Volksbank N.V.)
Uitvoering van projectadvisering voor leningen buiten Nederland voor de ASN Groenprojectenpool	FMO Investment Management B.V.
Uitvoering van de administratie, rapportage en verslaglegging van de ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. en de onderliggende subfondsen	BNP Paribas S.A., Netherlands Branch
Fund Agent, ENL (Euroclear Nederland) Agent, uitvoeren tax reclaims en proxy voting	CACEIS Bank (tot 25-09-2023)
Fund Agent, ENL (Euroclear Nederland) Agent	ING Bank N.V. (vanaf 25-09-2023)
Uitvoeren tax reclaims en proxy voting	BNP Paribas S.A., Netherlands branch (vanaf 25-09-2023)
Fiscaal adviseur	KPMG Meijburg & Co B.V.
Uitvoering van projectadvisering voor de ASN Microkredietpool	Triple Jump B.V.
Beheer van vreemde valuta's voor de ASN Microkredietpool	Triple Jump B.V.
Uitvoering van het vermogensbeheer van het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Duurzaam Obligatiefonds en de ASN Duurzame Mixfondsen	Achmea Investment Management B.V.
Uitvoering van het vermogensbeheer van het ASN Milieu & Waterfonds	Impax Asset Management Ltd. (V.K.)
Uitvoering van het vermogensbeheer van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	Van Lanschot Kempen Investment Management N.V.
Diverse werkzaamheden ten aanzien van audit, duurzaamheidsbeleid, juridische zaken en HR	de Volksbank N.V.

De AIF-beheerder is altijd bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instellingen te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen of zelf ter hand te nemen.

Belangenconflicten

Op grond van wet- en regelgeving is de AIF-beheerder verplicht te beschikken over adequate procedures en maatregelen ter voorkoming van en voor de omgang met belangenconflicten. Door de uitvoering van de bedrijfsactiviteiten van ASN ImpactInvestors kunnen belangenconflicten ontstaan. Deze belangenconflicten kunnen ontstaan tussen, maar zijn niet beperkt tot, de belangen van ASN Impact Investors enerzijds en de fondsen die het beheert, de beleggers in die fondsen, de uitbestedingsrelaties en overige klanten van ASN Impact Investors anderzijds. Daarnaast kunnen zich ook belangenconflicten voordoen:

- tussen de fondsen die ASN Impact Investors beheert;
- tussen fondsen die ASN Impact Investors beheert en klanten van ASN Impact Investors; en
- tussen klanten van ASN Impact Investors.

ASN Impact Investors heeft passende, effectieve maatregelen getroffen om (mogelijke) belangenconflicten te voorkomen en te beheersen. Wij houden via een register de gegevens bij die betrekking hebben op de soorten werkzaamheden die door of namens ons worden verricht, waarbij een belangenconflict is of kan ontstaan dat een wezenlijk risico met zich meebrengt dat de belangen van een of meer fondsen of van de beleggers daarin worden geschaad. Het is mogelijk dat de maatregelen die wij hebben getroffen om belangenconflicten te beheersen, bij een specifiek belangenconflict niet volstaan om met redelijke zekerheid te kunnen aannemen dat het risico wordt voorkomen dat de belangen van beleggers worden geschaad. In dat geval brengen wij beleggers in duidelijke bewoordingen op de hoogte van de algemene aard of de oorzaken van dit belangenconflict. Door middel van interne procedures waarborgen we een billijke behandeling van

beleggers. De beroepsaansprakelijkheidsrisico's die voortvloeien uit werkzaamheden die ASN Impact Investors uitvoert als beheerder, dekt het af met een beroepsaansprakelijkheidsverzekering en door extra eigen vermogen aan te houden.

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met partijen die aan ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. zijn gelieerd. Als gevolg van het Bgfo worden in dit kader als gelieerde partijen aangemerkt: alle partijen die behoren tot de groep van de Volksbank N.V. en/of (rechts)personen die via een zeggenschapsstructuur met ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. zijn verbonden. Voor ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. zijn de gelieerde partijen onder andere de Volksbank, ASN Impact Investors, Pettelaar Effectenbewaarbedrijf en Triple Jump. Triple Jump is aangemerkt als gelieerde partij omdat ASN Duurzame Deelnemingen N.V. aandeelhouder is van Triple Jump.

Bovengenoemde partijen verrichten werkzaamheden voor de ASN Beleggingsfondsen. Veelal zijn dat echter geen diensten die rechtstreeks aan ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. zijn geleverd. In de verslagperiode hebben de volgende gelieerde partijen diensten geleverd aan ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.

Naam verbonden partij	Geleverde diensten
ASN Impact Investors	Beheerder van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.
de Volksbank N.V.	Kredietfaciliteit aan ASN Microkredietpool
de Volksbank N.V.	Valutatermijntransacties ten behoeve van de ASN Microkredietpool
de Volksbank N.V.	Aanhouden bankrekeningen ten behoeve van de ASN Groenprojectenpool en ASN Microkredietpool

De transacties die ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. heeft verricht met bovengenoemde gelieerde partijen, hebben *at arm's length* plaatsgevonden. Dit betekent dat bij de transacties prijzen zijn gehanteerd die marktconform zijn. Aan een transactie met een gelieerde partij buiten een gereglementeerde markt, effectenbeurs of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, ligt een onafhankelijke waardebepaling ten grondslag.

Voor de ASN Microkredietpool worden de valutatermijncontracten (*FX forwards*) nagenoeg altijd verhandeld via de Volksbank. Er bevonden zich ultimo verslagperiode geen FX forwards in de portefeuille die niet met de Volksbank N.V. zijn afgesloten.

Voor zijn werkzaamheden als beheerder brengt ASN Impact Investors een beheerfee in rekening; dit zijn de fondskosten. Deze fee is in lijn met de fondskosten die andere, soortgelijke fondsen in de markt in rekening brengen.

De posities die met name de ASN Groenprojectenpool en de ASN Microkredietpool (tijdelijk) in liquiditeiten aanhouden, worden op bank- of spaarrekeningen ondergebracht bij een financiële instelling die voldoet aan de duurzaamheidscriteria. Het fonds ontvangt hierover een marktconforme rente.

Softdollararrangementen en retourprovisies

Er kan gebruik worden gemaakt van softdollararrangementen. Dit zijn diensten en producten van financiële dienstverleners die aan vermogensbeheerders ter beschikking worden gesteld in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in de pools. Deze diensten en producten worden bekostigd uit de opbrengsten van transacties in financiële instrumenten. In de verslagperiode werd geen gebruik gemaakt van softdollararrangementen.

In de verslagperiode zijn geen retourprovisies verantwoord.

Handelsregister

ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. is statutair gevestigd te Den Haag en is ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 77885848.

Gebeurtenissen na balansdatum

Sinds 4 maart 2024 biedt het prospectus van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. de mogelijkheid om aparte shareclasses voor professionele beleggers aan te bieden.

3.8 Voorstel resultaatbestemming

Wij stellen voor om per aandeel de volgende dividenden aan de aandeelhouders uit te keren.

ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	€ 0,40
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	€ 0,60
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	€ 0,80
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	€ 1,00
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	€ 1,30
ASN Groenprojectenfonds	€ 0,05
ASN Microkredietfonds	€ 1,60

Den Haag, 10 april 2024

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

San Lie
Ro Dielbandhoesing
Dirk-Jan Stam

Ontwikkeling meetmethode CO_2-uitstoot beleggingen

Eerste in Nederland

2007

4 Jaarrekening ASN AIF-Beleggingsfondsen

4.1 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	***31-12-2023***	***31-12-2022***
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingsentiteiten		45.124	45.500
Vorderingen	(B)	55	136
Overige activa			
Liquide middelen		7	8
Kortlopende schulden	(C)	42	44
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		20	100
Activa min kortlopende schulden		**45.144**	**45.600**
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		4.553	4.827
Agio		41.764	44.483
Overige reserves		-4.174	2.074
Onverdeeld resultaat		3.001	-5.784
Totaal eigen vermogen		**45.144**	**45.600**

1 *De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*[1]	***01-01-2023 t/m 31-12-2023***	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***
Dividend aandelen		220	463
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(A)	215	-485
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(A)	2.796	-5.516
Som van de bedrijfsopbrengsten		**3.231**	**-5.538**
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		230	246
Som van de bedrijfslasten		**230**	**246**
Resultaat		**3.001**	**-5.784**

1 *De referenties in de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	3.001	-5.784
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	**3.001**	**-5.784**
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-215	485
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-2.796	5.516
Aankoop van beleggingen	-3.854	-6.626
Verkoop van beleggingen	7.231	9.284
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	77	-67
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-4	-61
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**3.440**	**2.747**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	2.859	4.496
Inkoop van aandelen	-5.492	-7.167
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	4	58
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	2	19
Uitgekeerd dividend	-814	-150
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-3.441**	**-2.744**
Totaal nettokasstromen	**-1**	**3**
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	**-1**	**3**
Liquide middelen begin van de verslagperiode	8	5
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**7**	**8**

4.1.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingsentiteiten

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Stand begin periode	45.500	54.159
Correctie stand begin periode[1]	-10	-
Aankopen	3.854	6.626
Verkopen	-7.231	-9.284
Gerealiseerde waardeveranderingen	215	-485
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	2.796	-5.516
Stand ultimo periode	**45.124**	**45.500**

1 *Per 31 december 2022 heeft een correctie plaatsgevonden van een waardering van een krediet binnen de ASN Microkredietpool. Deze aanpassing van waardering heeft niet plaatsgevonden in de jaarrekening 2022 van de Fondsen die in de ASN Microkredietpool beleggen; derhalve wordt deze correctie in de beginstand 2023 doorgevoerd.*

	Aantal participaties		*Intrinsieke waarde* *in € 1.000*		*Belang* *in %*	
	31-12-2023	*31-12-2022*	*31-12-2023*	*31-12-2022*	*31-12-2023*	*31-12-2022*
ASN Duurzaam Obligatiefonds	1.228.212	1.288.840	30.348	30.306	5,44%	5,89%
ASN Microkredietpool	145.296	163.873	10.032	10.620	2,72%	2,81%
ASN Duurzaam Aandelenfonds	23.548	27.830	3.779	3.626	0,23%	0,24%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	10.614	11.277	529	524	0,26%	0,28%
ASN Milieu & Waterfonds	8.882	9.470	436	424	0,04%	0,05%
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
ASN Duurzaam Obligatiefonds			24,71	23,51		
ASN Microkredietpool			69,40	64,49		
ASN Duurzaam Aandelenfonds			160,49	130,28		
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds			49,82	46,44		
ASN Milieu & Waterfonds			49,13	44,76		

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in het ASN Duurzaam Obligatiefonds, het ASN Duurzaam Aandelenfonds, de ASN Microkredietpool, het ASN Milieu & Waterfonds en het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds, zijn – in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 – de jaarcijfers van deze beleggingspool en beleggingsfondsen opgenomen in de jaarrekening. Deze jaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op de jaarrekening van dit fonds.

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de beleggingspool en beleggingsfondsen waarin het fonds belegt. Elke beleggingspool en beleggingsfonds belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. We verwijzen naar de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. (hoofdstuk 3) en die van de beleggingspool en beleggingsfondsen voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen dividend-/bronbelasting	34	113
Te vorderen van beleggingsentiteiten	21	19
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**55**	**132**
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	-	4
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	**-**	**4**
Totaal	**55**	**136**

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend- en/of bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben. In het geval van de ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief bedragen deze vorderingen per ultimo verslagperiode € 0 (ultimo 2022: € 43 duizend).

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen aan beleggingsentiteiten	-	4
Te betalen fondskosten	21	21
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**21**	**25**
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	21	19
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	**21**	**19**
Totaal	**42**	**44**

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	4.827	5.099
Uitgegeven aandelen	299	447
Ingekochte aandelen	-573	-719
Stand ultimo periode	**4.553**	**4.827**
Agio		
Stand begin periode	44.483	47.093
Uitgegeven aandelen	2.560	4.049
Ingekochte aandelen	-5.279	-6.659
Stand ultimo periode	**41.764**	**44.483**
Overige reserves		
Stand begin periode	2.074	1.230
Correctie stand begin periode[1]	-10	-
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-6.598	633
Ingekochte aandelen	360	211
Stand ultimo periode	**-4.174**	**2.074**
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-5.784	783
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	6.598	-633
Uitgekeerd dividend	-814	-150
Resultaat over de verslagperiode	3.001	-5.784
Stand ultimo periode	**3.001**	**-5.784**
Totaal eigen vermogen	**45.144**	**45.600**

1 *Per 31 december 2022 heeft een correctie plaatsgevonden van een waardering van een krediet binnen de ASN Microkredietpool. Deze aanpassing van waardering heeft niet plaatsgevonden in de jaarrekening 2022 van de Fondsen die in de ASN Microkredietpool beleggen; derhalve wordt deze correctie in de beginstand 2023 doorgevoerd.*

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*	*31-12-2021*	*31-12-2020*	*31-12-2019*
Totaal intrinsieke waarde	45.144	45.600	54.205	51.791	53.395
Dividend aandelen	220	463	435	-	-
Waardeveranderingen	3.011	-6.001	620	1.123	2.878
In rekening gebrachte op- en afslagen	-	-	-	4	14
Bedrijfslasten	-230	-246	-272	-356	-479
Totaal resultaat	**3.001**	**-5.784**	**783**	**771**	**2.413**
Aantal uitstaande gewone aandelen	910.515	965.325	1.019.664	988.657	1.014.541
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	49,64[1]	47,18	53,15[2]	52,32	52,63[3]
Beurskoers	49,73	47,32	53,14	52,31	52,56
Dividend[4]	0,85	0,15	-	1,05	0,65
Dividend aandelen	0,23	0,46	0,43	-	-
Waardeveranderingen beleggingen	3,17	-5,91	0,62	1,13	2,83
In rekening gebrachte op- en afslagen	-	-	-	-	0,01
Bedrijfslasten	-0,24	-0,24	-0,27	-0,36	-0,47
Totaal resultaat[5]	**3,16**	**-5,69**	**0,78**	**0,77**	**2,37**

1 *De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2023 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2023. Het verschil wordt veroorzaakt door een lagere waardering (circa € 1,7 miljoen) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool.*

2 *De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2021 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2021. Het verschil wordt veroorzaakt door een hogere waardering (circa € 1,3 miljoen) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool.*

3 *De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2019 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2019. Het verschil wordt veroorzaakt door een hogere waardering (circa € 780 duizend) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool.*

4 *Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.*

5 *Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode.*

4.1.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	230	246
Lopende kosten		
Directe fondskosten[1]	230	246
Indirecte fondskosten[2]	185	202
Totale fondskosten	415	448
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	45.504	49.291
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**0,91%**	**0,91%**

1 Bij de directe fondskosten is rekening gehouden met de fondskosten in de onderliggende ASN duurzame beleggingsfondsen.

2 De indirecte fondskosten zijn ingehouden bij de onderliggende ASN duurzame beleggingsfondsen en zijn toegerekend aan dit fonds.

Het fonds betaalt aan ASN Impact Investors fondskosten. ASN Impact Investors betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,90% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Het percentage van de fondskosten van het fonds bestaat uit een combinatie van fondskosten die ASN Impact Investors direct in rekening brengt en fondskosten die indirect bij de onderliggende beleggingsinstellingen in rekening worden gebracht. Voor een nadere beschrijving wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Fondskosten - lopendekostenfactor.

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Microkredietpool, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting op deze beleggingsfondsen en beleggingspool in hoofdstuk 5 en 6, paragraaf Omloopfactor.

Transactiekosten
De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de jaarrekening per beleggingsfonds en beleggingspool in hoofdstuk 5 en 6.

4.2 ASN Duurzaam Mixfonds Defensief

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	***31-12-2023***	***31-12-2022***
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingsentiteiten		105.814	100.417
Vorderingen	(B)	621	368
Overige activa			
Liquide middelen		7	7
Kortlopende schulden	(C)	426	117
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		202	258
Activa min kortlopende schulden		**106.016**	**100.675**
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		9.691	9.875
Agio		93.228	95.112
Overige reserves		-6.126	9.940
Onverdeeld resultaat		9.223	-14.252
Totaal eigen vermogen		**106.016**	**100.675**

1 *De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*[1]	***01-01-2023 t/m 31-12-2023***	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***
Dividend aandelen		747	1.113
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(A)	699	-1.102
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(A)	8.215	-13.820
Som van de bedrijfsopbrengsten		**9.661**	**-13.809**
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		438	443
Som van de bedrijfslasten		**438**	**443**
Resultaat		**9.223**	**-14.252**

1 *De referenties in de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	9.223	-14.252
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	**9.223**	**-14.252**
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-699	1.102
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-8.215	13.820
Aankoop van beleggingen	-10.509	-18.579
Verkoop van beleggingen	14.008	16.094
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-307	-192
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-53	-195
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**3.448**	**-2.202**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	5.743	9.156
Inkoop van aandelen	-7.723	-7.168
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	54	191
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	362	25
Uitgekeerd dividend	-1.884	-
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-3.448**	**2.204**
Totaal nettokasstromen	**-**	**2**
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	**-**	**2**
Liquide middelen begin van de verslagperiode	7	5
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**7**	**7**

4.2.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingsentiteiten

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Stand begin periode	100.417	112.854
Correctie stand begin periode[1]	-18	-
Aankopen	10.509	18.579
Verkopen	-14.008	-16.094
Gerealiseerde waardeveranderingen	699	-1.102
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	8.215	-13.820
Stand ultimo periode	**105.814**	**100.417**

1 *Per 31 december 2022 heeft een correctie plaatsgevonden van een waardering van een krediet binnen de ASN Microkredietpool. Deze aanpassing van waardering heeft niet plaatsgevonden in de jaarrekening 2022 van de Fondsen die in de ASN Microkredietpool beleggen; derhalve wordt deze correctie in de beginstand 2023 doorgevoerd.*

	Aantal participaties		*Intrinsieke waarde* *in € 1.000*		*Belang* *in %*	
	31-12-2023	*31-12-2022*	*31-12-2023*	*31-12-2022*	*31-12-2023*	*31-12-2022*
ASN Duurzaam Obligatiefonds	2.383.931	2.380.093	58.905	55.966	10,57%	10,87%
ASN Duurzaam Aandelenfonds	131.473	142.837	21.100	18.609	1,26%	1,24%
ASN Microkredietpool	280.162	298.944	19.344	19.376	5,24%	5,13%
ASN Milieu & Waterfonds	90.811	93.442	4.461	4.182	0,46%	0,46%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	40.236	49.187	2.004	2.284	1,00%	1,21%
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
ASN Duurzaam Obligatiefonds			24,71	23,51		
ASN Duurzaam Aandelenfonds			160,49	130,28		
ASN Microkredietpool			69,40	64,49		
ASN Milieu & Waterfonds			49,13	44,76		
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds			49,82	46,44		

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in het ASN Duurzaam Obligatiefonds, het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Milieu & Waterfonds, de ASN Microkredietpool en het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds, zijn – in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 – de jaarcijfers van deze beleggingspool en beleggingsfondsen opgenomen in de jaarrekening. Deze jaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op de jaarrekening van dit fonds.

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de beleggingspool en beleggingsfondsen waarin het fonds belegt. Elke beleggingspool en elk beleggingsfonds belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. We verwijzen naar de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. (hoofdstuk 3) en die van de beleggingspool en beleggingsfondsen voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen dividend-/bronbelasting	234	289
Te vorderen van beleggingsentiteiten	387	25
Vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	621	314
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	-	54
Vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	54
Totaal	**621**	**368**

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend- en/of bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben. In het geval van de ASN Duurzaam Mixfonds Defensief bedragen deze vorderingen per ultimo verslagperiode € 122 duizend (ultimo 2022: € 122 duizend).

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen aan beleggingsentiteiten	-	54
Te betalen fondskosten	39	38
Schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**39**	**92**
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	387	25
Schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	**387**	**25**
Totaal	**426**	**117**

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	9.875	9.715
Uitgegeven aandelen	550	835
Ingekochte aandelen	-734	-675
Stand ultimo periode	**9.691**	**9.875**
Agio		
Stand begin periode	95.112	93.302
Uitgegeven aandelen	5.193	8.321
Ingekochte aandelen	-7.077	-6.511
Stand ultimo periode	**93.228**	**95.112**
Overige reserves		
Stand begin periode	9.940	5.511
Correctie stand begin periode[1]	-18	-
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-16.136	4.411
Ingekochte aandelen	88	18
Stand ultimo periode	**-6.126**	**9.940**
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-14.252	4.411
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	16.136	-4.411
Uitgekeerd dividend	-1.884	-
Resultaat over de verslagperiode	9.223	-14.252
Stand ultimo periode	**9.223**	**-14.252**
Totaal eigen vermogen	**106.016**	**100.675**

1 *Per 31 december 2022 heeft een correctie plaatsgevonden van een waardering van een krediet binnen de ASN Microkredietpool. Deze aanpassing van waardering heeft niet plaatsgevonden in de jaarrekening 2022 van de Fondsen die in de ASN Microkredietpool beleggen; derhalve wordt deze correctie in de beginstand 2023 doorgevoerd.*

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*	*31-12-2021*	*31-12-2020*	*31-12-2019*
Totaal intrinsieke waarde	106.016	100.675	112.939	85.753	83.391
Dividend aandelen	747	1.113	811	-	-
Waardeveranderingen	8.914	-14.922	4.014	3.175	7.767
In rekening gebrachte op- en afslagen	-	-	-	9	14
Bedrijfslasten	-438	-443	-414	-519	-735
Totaal resultaat	**9.223**	**-14.252**	**4.411**	**2.665**	**7.046**
Aantal uitstaande gewone aandelen	1.938.245	1.974.923	1.943.045	1.544.185	1.521.275
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	54,75[1]	50,93	58,13[2]	55,48	54,82[3]
Beurskoers	54,83	51,13	58,14	55,45	54,87
Dividend[4]	0,95	-	-	1,10	0,60
Dividend aandelen	0,38	0,56	0,47	-	-
Waardeveranderingen beleggingen	4,48	-7,50	2,32	2,08	5,07
In rekening gebrachte op- en afslagen	-	-	-	0,01	0,01
Bedrijfslasten	-0,22	-0,22	-0,24	-0,34	-0,48
Totaal resultaat[5]	**4,64**	**-7,16**	**2,55**	**1,75**	**4,60**

1 *De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2023 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2023. Het verschil wordt veroorzaakt door een lagere waardering (circa € 1,7 miljoen) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool.*

2 *De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2021 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2021. Het verschil wordt veroorzaakt door een hogere waardering (circa € 1,3 miljoen) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool.*

3 *De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2019 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2019. Het verschil wordt veroorzaakt door een hogere waardering (circa € 780 duizend) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool.*

4 *Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.*

5 *Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode.*

4.2.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	438	443
Lopende kosten		
Directe fondskosten[1]	438	443
Indirecte fondskosten[2]	511	521
Totale fondskosten	949	964
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	104.207	106.719
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**0,91%**	**0,90%**

1 Bij de directe fondskosten is rekening gehouden met de fondskosten in de onderliggende ASN duurzame beleggingsfondsen.

2 De indirecte fondskosten zijn ingehouden bij de onderliggende ASN duurzame beleggingsfondsen en zijn toegerekend aan dit fonds.

Het fonds betaalt aan ASN Impact Investors fondskosten. ASN Impact Investors betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,90% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Het percentage van de fondskosten van het fonds bestaat uit een combinatie van fondskosten die ASN Impact Investors direct in rekening brengt en fondskosten die indirect bij de onderliggende beleggingsinstellingen in rekening worden gebracht. Voor een nadere beschrijving wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Fondskosten - lopendekostenfactor.

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Microkredietpool, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting op deze beleggingsfondsen en beleggingspool in hoofdstuk 5 en 6, paragraaf Omloopfactor.

Transactiekosten
De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de jaarrekening per beleggingsfonds en beleggingspool in hoofdstuk 5 en 6.

4.3 ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	***31-12-2023***	***31-12-2022***
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingsentiteiten		703.429	641.983
Vorderingen	(B)	1.850	2.097
Overige activa			
Liquide middelen		13	7
Kortlopende schulden	(C)	852	397
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		1.011	1.707
Activa min kortlopende schulden		**704.440**	**643.690**
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		57.400	57.961
Agio		605.871	611.843
Overige reserves		-38.149	83.986
Onverdeeld resultaat		79.318	-110.100
Totaal eigen vermogen		**704.440**	**643.690**

1 *De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*[1]	***01-01-2023 t/m 31-12-2023***	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***
Dividend aandelen		6.952	8.085
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(A)	4.986	-9.765
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(A)	69.466	-106.378
Overige bedrijfsopbrengsten	(E)	3	-
Som van de bedrijfsopbrengsten		**81.407**	**-108.058**
Bedrijfslasten	(F)		
Fondskosten		2.089	2.041
Overige bedrijfslasten		-	1
Som van de bedrijfslasten		**2.089**	**2.042**
Resultaat		**79.318**	**-110.100**

1 *De referenties in de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	79.318	-110.100
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	**79.318**	**-110.100**
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-4.986	9.765
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-69.466	106.378
Aankoop van beleggingen	-65.118	-103.955
Verkoop van beleggingen	78.039	112.182
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	102	-888
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-132	-1.727
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**17.757**	**11.655**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	20.976	26.225
Inkoop van aandelen	-27.863	-37.292
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	145	1.651
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	587	73
Uitgekeerd dividend	-11.596	-2.359
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-17.751**	**-11.702**
Totaal nettokasstromen	**6**	**-47**
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	**6**	**-47**
Liquide middelen begin van de verslagperiode	7	54
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**13**	**7**

4.3.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingsentiteiten

In € 1.000	***01-01-2023 t/m 31-12-2023***	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***
Stand begin periode	641.983	766.353
Correctie stand begin periode[1]	-85	-
Aankopen	65.118	103.955
Verkopen	-78.039	-112.182
Gerealiseerde waardeveranderingen	4.986	-9.765
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	69.466	-106.378
Stand ultimo periode	**703.429**	**641.983**

1 *Per 31 december 2022 heeft een correctie plaatsgevonden van een waardering van een krediet binnen de ASN Microkredietpool. Deze aanpassing van waardering heeft niet plaatsgevonden in de jaarrekening 2022 van de Fondsen die in de ASN Microkredietpool beleggen; derhalve wordt deze correctie in de beginstand 2023 doorgevoerd.*

	Aantal participaties		***Intrinsieke waarde*** *in € 1.000*		***Belang*** *in %*	
	31-12-2023	***31-12-2022***	***31-12-2023***	***31-12-2022***	***31-12-2023***	***31-12-2022***
ASN Duurzaam Obligatiefonds	11.483.587	11.183.946	283.746	262.983	50,90%	51,07%
ASN Duurzaam Aandelenfonds	1.493.512	1.595.328	239.690	207.844	14,37%	13,87%
ASN Microkredietpool	1.348.611	1.419.357	93.114	91.989	25,23%	24,36%
ASN Milieu & Waterfonds	1.326.258	1.311.443	65.157	58.699	6,70%	6,50%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	436.019	440.732	21.722	20.468	10,83%	10,81%
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
ASN Duurzaam Obligatiefonds			24,71	23,51		
ASN Duurzaam Aandelenfonds			160,49	130,28		
ASN Microkredietpool			69,40	64,49		
ASN Milieu & Waterfonds			49,13	44,76		
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds			49,82	46,44		

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in het ASN Duurzaam Obligatiefonds, het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Milieu & Waterfonds, de ASN Microkredietpool en het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds, zijn – in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 – de jaarcijfers van deze beleggingspool en beleggingsfondsen opgenomen in de jaarrekening. Deze jaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op de jaarrekening van dit fonds.

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de beleggingspool en beleggingsfondsen waarin het fonds belegt. Elke beleggingspool en elk beleggingsfonds belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. We verwijzen naar de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. (hoofdstuk 3) en die van de beleggingspool en beleggingsfondsen voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen dividend-/bronbelasting	1.190	1.879
Te vorderen van beleggingsentiteiten	660	73
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**1.850**	**1.952**
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	-	145
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	**-**	**145**
Totaal	**1.850**	**2.097**

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend- en/of bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben. In het geval van de ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal bedragen deze vorderingen per ultimo verslagperiode € 144 duizend (ultimo 2022: € 664 duizend).

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen aan beleggingsentiteiten	-	145
Te betalen fondskosten	192	179
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**192**	**324**
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	660	73
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	**660**	**73**
Totaal	**852**	**397**

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	57.961	59.002
Uitgegeven aandelen	1.816	2.168
Ingekochte aandelen	-2.377	-3.209
Stand ultimo periode	**57.400**	**57.961**
Agio		
Stand begin periode	611.843	621.710
Uitgegeven aandelen	19.160	24.057
Ingekochte aandelen	-25.132	-33.924
Stand ultimo periode	**605.871**	**611.843**
Overige reserves		
Stand begin periode	83.986	45.181
Correctie stand begin periode[1]	-85	-
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-121.696	38.964
Ingekochte aandelen	-354	-159
Stand ultimo periode	**-38.149**	**83.986**
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-110.100	41.323

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	121.696	-38.964
Uitgekeerd dividend	-11.596	-2.359
Resultaat over de verslagperiode	79.318	-110.100
Stand ultimo periode	**79.318**	**-110.100**
Totaal eigen vermogen	**704.440**	**643.690**

1 *Per 31 december 2022 heeft een correctie plaatsgevonden van een waardering van een krediet binnen de ASN Microkredietpool. Deze aanpassing van waardering heeft niet plaatsgevonden in de jaarrekening 2022 van de Fondsen die in de ASN Microkredietpool beleggen; derhalve wordt deze correctie in de beginstand 2023 doorgevoerd.*

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*	*31-12-2021*	*31-12-2020*	*31-12-2019*
Totaal intrinsieke waarde	704.440	643.690	767.216	402.288	396.778
Dividend aandelen	6.952	8.085	3.966	-	-
Waardeveranderingen	74.452	-116.143	38.967	23.146	60.121
In rekening gebrachte op- en afslagen	-	-	-	37	85
Overige bedrijfsopbrengsten	3	-	-	--	--
Bedrijfslasten	-2.089	-2.042	-1.610	-2.143	-3.184
Totaal resultaat	**79.318**	**-110.100**	**41.323**	**21.040**	**57.022**
Aantal uitstaande gewone aandelen	11.479.963	11.592.248	11.800.383	6.754.314	6.881.239
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	61,40[1]	55,49	65,02[2]	59,52	57,66[3]
Beurskoers	61,45	55,79	65,09	59,46	57,76
Dividend[4]	1,00	0,20	-	1,35	0,60
Dividend aandelen	0,60	0,69	0,47	-	-
Waardeveranderingen beleggingen	6,37	-9,85	4,60	3,41	8,05
In rekening gebrachte op- en afslagen	-	-	-	0,01	0,01
Overige bedrijfsopbrengsten	-	-	-	-	-
Bedrijfslasten	-0,18	-0,17	-0,19	-0,32	-0,43
Totaal resultaat[5]	**6,79**	**-9,33**	**4,88**	**3,10**	**7,63**

1 *De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2023 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2023. Het verschil wordt veroorzaakt door een lagere waardering (circa € 1,7 miljoen) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool.*

2 *De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2021 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2021. Het verschil wordt veroorzaakt door een hogere waardering (circa € 1,3 miljoen) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool.*

3 *De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2019 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2019. Het verschil wordt veroorzaakt door een hogere waardering (circa € 780 duizend) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool.*

4 *Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.*

5 *Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode.*

4.3.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Overige bedrijfsopbrengsten

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Rente rekening-courant	3	-
Totaal	**3**	**-**

(F) Bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	2.089	2.041
Lopende kosten		
Directe fondskosten[1]	2.089	2.041
Indirecte fondskosten[2]	4.074	4.167
Totale fondskosten	6.163	6.208
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	678.317	687.234
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**0,91%**	**0,90%**

1 Bij de directe fondskosten is rekening gehouden met de fondskosten in de onderliggende ASN duurzame beleggingsfondsen.

2 De indirecte fondskosten zijn ingehouden bij de onderliggende ASN duurzame beleggingsfondsen en zijn toegerekend aan dit fonds.

Het fonds betaalt aan ASN Impact Investors fondskosten. ASN Impact Investors betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,90% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Het percentage van de fondskosten van het fonds bestaat uit een combinatie van fondskosten die ASN Impact Investors direct in rekening brengt en fondskosten die indirect bij de onderliggende beleggingsinstellingen in rekening worden gebracht. Voor een nadere beschrijving wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Fondskosten - lopendekostenfactor.

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Microkredietpool, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting op deze beleggingsfondsen en beleggingspool in hoofdstuk 5 en 6, paragraaf Omloopfactor.

Transactiekosten
De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de jaarrekening per beleggingsfonds en beleggingspool in hoofdstuk 5 en 6.

4.4 ASN Duurzaam Mixfonds Offensief

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	***31-12-2023***	***31-12-2022***
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingsentiteiten		313.198	249.383
Vorderingen	(B)	1.345	971
Overige activa			
Liquide middelen		7	7
Kortlopende schulden	(C)	765	268
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		587	710
Activa min kortlopende schulden		**313.785**	**250.093**
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		21.922	20.027
Agio		241.025	216.960
Overige reserves		7.515	61.889
Onverdeeld resultaat		43.323	-48.783
Totaal eigen vermogen		**313.785**	**250.093**

1 *De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*[1]	***01-01-2023 t/m 31-12-2023***	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***
Dividend aandelen		3.963	3.355
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(A)	1.900	-3.356
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(A)	37.937	-48.380
Overige bedrijfsopbrengsten	(E)	2	-
Som van de bedrijfsopbrengsten		**43.802**	**-48.381**
Bedrijfslasten	(F)		
Fondskosten		479	402
Som van de bedrijfslasten		**479**	**402**
Resultaat		**43.323**	**-48.783**

1 *De referenties in de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	43.323	-48.783
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	**43.323**	**-48.783**
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-1.900	3.356
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-37.937	48.380
Aankoop van beleggingen	-50.550	-60.097
Verkoop van beleggingen	26.553	32.574
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	59	-467
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	442	-844
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**-20.010**	**-25.881**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	32.367	38.642
Inkoop van aandelen	-7.197	-13.076
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-433	841
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	55	48
Uitgekeerd dividend	-4.782	-574
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**20.010**	**25.881**
Totaal nettokasstromen	**-**	**-**
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	**-**	**-**
Liquide middelen begin van de verslagperiode	7	7
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**7**	**7**

4.4.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingsentiteiten

In € 1.000	***01-01-2023 t/m 31-12-2023***	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***
Stand begin periode	249.383	273.596
Correctie stand begin periode[1]	-19	-
Aankopen	50.550	60.097
Verkopen	-26.553	-32.574
Gerealiseerde waardeveranderingen	1.900	-3.356
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	37.937	-48.380
Stand ultimo periode	**313.198**	**249.383**

1 *Per 31 december 2022 heeft een correctie plaatsgevonden van een waardering van een krediet binnen de ASN Microkredietpool. Deze aanpassing van waardering heeft niet plaatsgevonden in de jaarrekening 2022 van de Fondsen die in de ASN Microkredietpool beleggen; derhalve wordt deze correctie in de beginstand 2023 doorgevoerd.*

	Aantal participaties		***Intrinsieke waarde*** *in € 1.000*		***Belang*** *in %*	
	31-12-2023	***31-12-2022***	***31-12-2023***	***31-12-2022***	***31-12-2023***	***31-12-2022***
ASN Duurzaam Aandelenfonds	1.031.509	982.433	165.544	127.994	9,92%	8,54%
ASN Duurzaam Obligatiefonds	2.730.712	2.331.987	67.473	54.835	12,10%	10,65%
ASN Milieu & Waterfonds	839.382	721.856	41.237	32.310	4,24%	3,58%
ASN Microkredietpool	339.584	311.545	23.447	20.192	6,35%	5,35%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	311.066	302.583	15.497	14.052	7,72%	7,42%
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
ASN Duurzaam Aandelenfonds			160,49	130,28		
ASN Duurzaam Obligatiefonds			24,71	23,51		
ASN Milieu & Waterfonds			49,13	44,76		
ASN Microkredietpool			69,40	64,49		
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds			49,82	46,44		

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in het ASN Duurzaam Obligatiefonds, het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Milieu & Waterfonds, de ASN Microkredietpool en het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds, zijn – in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 – de jaarcijfers van deze beleggingspool en beleggingsfondsen opgenomen in de jaarrekening. Deze jaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op de jaarrekening van dit fonds.

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de beleggingspool en beleggingsfondsen waarin het fonds belegt. Elke beleggingspool en elk beleggingsfonds belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. We verwijzen naar de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. (hoofdstuk 3) en die van de beleggingspool en beleggingsfondsen voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen dividend-/bronbelasting	628	742
Te vorderen van beleggingsentiteiten	103	48
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**731**	**790**
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	614	181
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	**614**	**181**
Totaal	**1.345**	**971**

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend- en/of bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben. In het geval van de ASN Duurzaam Mixfonds Offensief bedragen deze vorderingen per ultimo verslagperiode € 29 duizend (ultimo 2022: € 238 duizend).

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

	31-12-2023	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen aan beleggingsentiteiten	614	181
Te betalen fondskosten	48	39
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**662**	**220**
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	103	48
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	**103**	**48**
Totaal	**765**	**268**

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	20.027	18.187
Uitgegeven aandelen	2.430	2.826
Ingekochte aandelen	-535	-986
Stand ultimo periode	**21.922**	**20.027**
Agio		
Stand begin periode	216.960	191.748
Uitgegeven aandelen	29.937	35.816
Ingekochte aandelen	-5.872	-10.604
Stand ultimo periode	**241.025**	**216.960**
Overige reserves		
Stand begin periode	61.889	32.262
Correctie stand begin periode[1]	-19	-
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-53.565	31.113
Ingekochte aandelen	-790	-1.486
Stand ultimo periode	**7.515**	**61.889**
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-48.783	31.687
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	53.565	-31.113
Uitgekeerd dividend	-4.782	-574
Resultaat over de verslagperiode	43.323	-48.783
Stand ultimo periode	**43.323**	**-48.783**
Totaal eigen vermogen	**313.785**	**250.093**

1 *Per 31 december 2022 heeft een correctie plaatsgevonden van een waardering van een krediet binnen de ASN Microkredietpool. Deze aanpassing van waardering heeft niet plaatsgevonden in de jaarrekening 2022 van de Fondsen die in de ASN Microkredietpool beleggen; derhalve wordt deze correctie in de beginstand 2023 doorgevoerd.*

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*	*31-12-2021*	*31-12-2020*	*31-12-2019*
Totaal intrinsieke waarde	313.785	250.093	273.884	192.796	177.407
Dividend aandelen	3.963	3.355	2.164	-	-
Waardeveranderingen	39.837	-51.736	29.882	15.643	37.012
In rekening gebrachte op- en afslagen	-	-	-	26	42
Overige bedrijfsopbrengsten	2	-	-	--	--
Bedrijfslasten	-479	-402	-359	-818	-1.498
Totaal resultaat	**43.323**	**-48.783**	**31.687**	**14.851**	**35.556**
Aantal uitstaande gewone aandelen	4.384.469	4.005.366	3.637.531	2.942.743	2.879.415
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	71,59[1]	62,41	75,30[2]	65,49	61,61[3]
Beurskoers	71,59	62,87	75,45	65,40	61,74
Dividend[4]	1,15	0,15	-	1,25	0,55
Dividend aandelen	0,93	0,88	0,66	-	-
Waardeveranderingen beleggingen	9,35	-13,63	9,07	5,46	12,21
In rekening gebrachte op- en afslagen	-	-	-	0,01	0,01
Overige bedrijfsopbrengsten	-	-	-	-	-
Bedrijfslasten	-0,11	-0,11	-0,11	-0,29	-0,49
Totaal resultaat[5]	**10,17**	**-12,86**	**9,62**	**5,18**	**11,73**

1 *De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2023 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2023. Het verschil wordt veroorzaakt door een lagere waardering (circa € 1,7 miljoen) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool.*

2 *De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2021 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2021. Het verschil wordt veroorzaakt door een hogere waardering (circa € 1,3 miljoen) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool.*

3 *De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2019 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2019. Het verschil wordt veroorzaakt door een hogere waardering (circa € 780 duizend) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool.*

4 *Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.*

5 *Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode.*

4.4.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Overige bedrijfsopbrengsten

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Rente rekening-courant	2	-
Totaal	**2**	**-**

(F) Bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	479	402
Lopende kosten		
Directe fondskosten[1]	479	402
Indirecte fondskosten[2]	2.099	1.898
Totale fondskosten	**2.578**	**2.300**
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	284.623	255.270
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**0,91%**	**0,90%**

1 *Bij de directe fondskosten is rekening gehouden met de fondskosten in de onderliggende ASN duurzame beleggingsfondsen.*

2 *De indirecte fondskosten zijn ingehouden bij de onderliggende ASN duurzame beleggingsfondsen en zijn toegerekend aan dit fonds.*

Het fonds betaalt aan ASN Impact Investors fondskosten. ASN Impact Investors betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,90% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Het percentage van de fondskosten van het fonds bestaat uit een combinatie van fondskosten die ASN Impact Investors direct in rekening brengt en fondskosten die indirect bij de onderliggende beleggingsinstellingen in rekening worden gebracht. Voor een nadere beschrijving wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Fondskosten - lopendekostenfactor.

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Microkredietpool, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting op deze beleggingsfondsen en beleggingspool in hoofdstuk 5 en 6, paragraaf Omloopfactor.

Transactiekosten
De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de jaarrekening per beleggingsfonds en beleggingspool in hoofdstuk 5 en 6.

4.5 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	***31-12-2023***	***31-12-2022***
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingsentiteiten		379.204	307.953
Vorderingen	(B)	1.449	1.020
Overige activa			
Liquide middelen		7	7
Kortlopende schulden	(C)	520	138
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		936	889
Activa min kortlopende schulden		**380.140**	**308.842**
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		23.938	22.976
Agio		257.984	242.694
Overige reserves		34.651	116.319
Onverdeeld resultaat		63.567	-73.147
Totaal eigen vermogen		**380.140**	**308.842**

1 *De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*[1]	***01-01-2023 t/m 31-12-2023***	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***
Dividend aandelen		6.000	4.752
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(A)	2.665	-4.810
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(A)	55.108	-72.945
Overige bedrijfsopbrengsten	(E)	1	-
Som van de bedrijfsopbrengsten		**63.774**	**-73.003**
Bedrijfslasten	(F)		
Fondskosten		207	143
Overige bedrijfslasten		-	1
Som van de bedrijfslasten		**207**	**144**
Resultaat		**63.567**	**-73.147**

1 *De referenties in de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	63.567	-73.147
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	**63.567**	**-73.147**
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-2.665	4.810
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-55.108	72.945
Aankoop van beleggingen	-43.569	-42.101
Verkoop van beleggingen	30.082	35.711
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-359	-468
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	73	-675
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**-7.979**	**-2.925**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	25.909	28.105
Inkoop van aandelen	-12.310	-23.668
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-70	672
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	309	94
Uitgekeerd dividend	-5.859	-2.275
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**7.979**	**2.928**
Totaal nettokasstromen	**-**	**3**
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	**-**	**3**
Liquide middelen begin van de verslagperiode	7	4
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**7**	**7**

4.5.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingsentiteiten

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Stand begin periode	307.953	379.318
Correctie stand begin periode[1]	-9	-
Aankopen	43.569	42.101
Verkopen	-30.082	-35.711
Gerealiseerde waardeveranderingen	2.665	-4.810
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	55.108	-72.945
Stand ultimo periode	**379.204**	**307.953**

1 *Per 31 december 2022 heeft een correctie plaatsgevonden van een waardering van een krediet binnen de ASN Microkredietpool. Deze aanpassing van waardering heeft niet plaatsgevonden in de jaarrekening 2022 van de Fondsen die in de ASN Microkredietpool beleggen; derhalve wordt deze correctie in de beginstand 2023 doorgevoerd.*

	Aantal participaties		*Intrinsieke waarde* *in € 1.000*		*Belang* *in %*	
	31-12-2023	*31-12-2022*	*31-12-2023*	*31-12-2022*	*31-12-2023*	*31-12-2022*
ASN Duurzaam Aandelenfonds	1.610.740	1.594.669	258.504	207.757	15,50%	13,86%
ASN Milieu & Waterfonds	1.255.363	1.095.469	61.674	49.032	6,34%	5,43%
ASN Duurzaam Obligatiefonds	1.002.734	911.557	24.776	21.435	4,44%	4,16%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	480.824	437.231	23.954	20.306	11,94%	10,72%
ASN Microkredietpool	149.126	145.394	10.296	9.423	2,79%	2,49%
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
ASN Duurzaam Aandelenfonds			160,49	130,28		
ASN Milieu & Waterfonds			49,13	44,76		
ASN Duurzaam Obligatiefonds			24,71	23,51		
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds			49,82	46,44		
ASN Microkredietpool			69,40	64,49		

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in het ASN Duurzaam Obligatiefonds, het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Milieu & Waterfonds, de ASN Microkredietpool en het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds, zijn – in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 – de jaarcijfers van deze beleggingspool en beleggingsfondsen opgenomen in de jaarrekening. Deze jaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op de jaarrekening van dit fonds.

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de beleggingspool en beleggingsfondsen waarin het fonds belegt. Elke beleggingspool en elk beleggingsfonds belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. We verwijzen naar de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. (hoofdstuk 3) en die van de beleggingspool en beleggingsfondsen voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen dividend-/bronbelasting	951	901
Te vorderen van beleggingsentiteiten	403	94
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1.354	995
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	95	25
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	95	25
Totaal	**1.449**	**1.020**

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend- en/of bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben. In het geval van de ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief bedragen deze vorderingen per ultimo verslagperiode € 46 duizend (ultimo 2022: € 185 duizend).

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen aan beleggingsentiteiten	95	25
Te betalen fondskosten	22	19
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**117**	**44**
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	403	94
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	**403**	**94**
Totaal	**520**	**138**

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	22.976	22.722
Uitgegeven aandelen	1.782	1.900
Ingekochte aandelen	-820	-1.646
Stand ultimo periode	**23.938**	**22.976**
Agio		
Stand begin periode	242.694	233.764
Uitgegeven aandelen	24.127	26.205
Ingekochte aandelen	-8.837	-17.275
Stand ultimo periode	**257.984**	**242.694**
Overige reserves		
Stand begin periode	116.319	61.917
Correctie stand begin periode[1]	-9	-
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-79.006	59.149
Ingekochte aandelen	-2.653	-4.747
Stand ultimo periode	**34.651**	**116.319**
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-73.147	61.424
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	79.006	-59.149
Uitgekeerd dividend	-5.859	-2.275
Resultaat over de verslagperiode	63.567	-73.147
Stand ultimo periode	**63.567**	**-73.147**
Totaal eigen vermogen	**380.140**	**308.842**

1 *Per 31 december 2022 heeft een correctie plaatsgevonden van een waardering van een krediet binnen de ASN Microkredietpool. Deze aanpassing van waardering heeft niet plaatsgevonden in de jaarrekening 2022 van de Fondsen die in de ASN Microkredietpool beleggen; derhalve wordt deze correctie in de beginstand 2023 doorgevoerd.*

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*	*31-12-2021*	*31-12-2020*	*31-12-2019*
Totaal intrinsieke waarde	380.140	308.842	379.827	310.876	304.224
Dividend aandelen	6.000	4.752	3.505	-	-
Waardeveranderingen	57.773	-77.755	58.048	29.205	79.199
In rekening gebrachte op- en afslagen	-	-	-	49	67
Overige bedrijfsopbrengsten	1	-	-	-	-
Bedrijfslasten	-207	-144	-129	-1.176	-2.644
Totaal resultaat	**63.567**	**-73.147**	**61.424**	**28.078**	**76.622**
Aantal uitstaande gewone aandelen	4.787.592	4.595.172	4.544.427	4.451.628	4.707.101
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	79,41[1]	67,20	83,58[2]	69,82	64,63[3]
Beurskoers	79,36	67,78	83,82	69,70	64,56
Dividend[4]	1,25	0,50	-	1,30	0,70
Dividend aandelen	1,26	1,04	0,78	-	-
Waardeveranderingen beleggingen	12,12	-17,05	12,96	6,31	15,66
In rekening gebrachte op- en afslagen	-	-	-	0,01	0,01
Overige bedrijfsopbrengsten	-	-	-	-	-
Bedrijfslasten	-0,05	-0,03	-0,03	-0,25	-0,52
Totaal resultaat[5]	**13,33**	**-16,04**	**13,71**	**6,07**	**15,15**

1 *De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2023 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2023. Het verschil wordt veroorzaakt door een lagere waardering (circa € 1,7 miljoen) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool.*

2 *De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2021 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2021. Het verschil wordt veroorzaakt door een hogere waardering (circa € 1,3 miljoen) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool.*

3 *Vanwege het beperkte belang (1,97%) van het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief in de ASN Microkredietpool verandert de gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2019 niet. De correctie in het ASN Microkredietpool wordt veroorzaakt door een hogere waardering (circa € 780 duizend) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool.*

4 *Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.*

5 *Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode.*

4.5.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Overige bedrijfsopbrengsten

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Rente rekening-courant	1	-
Totaal	**1**	**-**

(F) Bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	207	143
Lopende kosten		
Directe fondskosten[1]	207	143
Indirecte fondskosten[2]	2.948	2.799
Totale fondskosten	3.155	2.942
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	349.449	327.443
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**0,90%**	**0,90%**

1 *Bij de directe fondskosten is rekening gehouden met de fondskosten in de onderliggende ASN duurzame beleggingsfondsen.*

2 *De indirecte fondskosten zijn ingehouden bij de onderliggende ASN duurzame beleggingsfondsen en zijn toegerekend aan dit fonds.*

Het fonds betaalt aan ASN Impact Investors fondskosten. ASN Impact Investors betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,90% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Het percentage van de fondskosten van het fonds bestaat uit een combinatie van fondskosten die ASN Impact Investors direct in rekening brengt en fondskosten die indirect bij de onderliggende beleggingsinstellingen in rekening worden gebracht. Voor een nadere beschrijving wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Fondskosten - lopendekostenfactor.

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Microkredietpool, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting op deze beleggingsfondsen en beleggingspool in hoofdstuk 5 en 6, paragraaf Omloopfactor.

Transactiekosten
De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de jaarrekening per beleggingsfonds en beleggingspool in hoofdstuk 5 en 6.

4.6 ASN Groenprojectenfonds

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	***31-12-2023***	***31-12-2022***
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingsentiteiten		404.393	405.718
Vorderingen	(B)	416	2.164
Overige activa			
Liquide middelen		-	-
Kortlopende schulden	(C)	759	2.509
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-343	-345
Activa min kortlopende schulden		**404.050**	**405.373**
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		84.949	90.314
Agio		360.553	383.824
Overige reserves		-65.535	-20.236
Onverdeeld resultaat		24.083	-48.529
Totaal eigen vermogen		**404.050**	**405.373**

1 *De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*[1]	***01-01-2023 t/m 31-12-2023***	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(A)	776	-2.022
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(A)	27.303	-42.228
Som van de bedrijfsopbrengsten		**28.079**	**-44.250**
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		3.991	4.279
Overige bedrijfslasten		5	-
Som van de bedrijfslasten		**3.996**	**4.279**
Resultaat		**24.083**	**-48.529**

1 *De referenties in de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	24.083	-48.529
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	**24.083**	**-48.529**
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-776	2.022
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-27.303	42.228
Aankoop van beleggingen	-3.333	-10.728
Verkoop van beleggingen	32.737	47.918
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-416	157
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-2.166	2.097
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**22.826**	**35.165**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	3.305	11.439
Inkoop van aandelen	-27.833	-44.283
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	2.164	-2.164
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	416	-157
Uitgekeerd dividend	-878	-
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-22.826**	**-35.165**
Totaal nettokasstromen	**-**	**-**
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	**-**	**-**
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**-**	**-**

4.6.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Groenprojectenpool

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Stand begin periode	405.718	487.158
Aankopen	3.333	10.728
Verkopen	-32.737	-47.918
Gerealiseerde waardeveranderingen	776	-2.022
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	27.303	-42.228
Stand ultimo periode	**404.393**	**405.718**

	Aantal participaties		*Intrinsieke waarde* *in € 1.000*		*Belang* *in %*	
	31-12-2023	*31-12-2022*	*31-12-2023*	*31-12-2022*	*31-12-2023*	*31-12-2022*
ASN Groenprojectenpool	14.940.742	16.078.927	404.393	405.718	100,00%	100,00%
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
ASN Groenprojectenpool			27,07	25,23		

Aangezien het ASN Groenprojectenfonds zijn vermogen belegt in de ASN Groenprojectenpool, zijn – in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 – de jaarcijfers van de ASN Groenprojectenpool opgenomen in de jaarrekening. Deze jaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op de jaarrekening van dit fonds.

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de beleggingspool waarin het fonds belegt. De beleggingspool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. We verwijzen naar de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. (hoofdstuk 3) en die van de beleggingspool voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen van beleggingsentiteiten	416	-
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**416**	**-**
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	-	2.164
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	**-**	**2.164**
Totaal	**416**	**2.164**

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen aan beleggingsentiteiten	-	2.164
Te betalen fondskosten	343	345
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**343**	**2.509**
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	416	-
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	**416**	**-**
Totaal	**759**	**2.509**

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	90.314	97.044
Uitgegeven aandelen	721	2.495
Ingekochte aandelen	-6.086	-9.225
Stand ultimo periode	**84.949**	**90.314**
Agio		
Stand begin periode	383.824	414.250
Uitgegeven aandelen	2.584	8.944
Ingekochte aandelen	-25.855	-39.370
Stand ultimo periode	**360.553**	**383.824**
Overige reserves		
Stand begin periode	-20.236	-19.345
Onttrekking uit onverdeeld resultaat	-49.407	-5.203
Ingekochte aandelen	4.108	4.312
Stand ultimo periode	**-65.535**	**-20.236**
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-48.529	-5.203
Onttrekking aan overige reserves	49.407	5.203
Uitgekeerd dividend	-878	-
Resultaat over de verslagperiode	24.083	-48.529
Stand ultimo periode	**24.083**	**-48.529**
Totaal eigen vermogen	**404.050**	**405.373**

Vanaf 20 november 2023 is het ASN Groenprojectenfonds tijdelijk gesloten voor nieuwe inleg. Per 27 maart 2024 is het fonds weer opengegaan voor inleg. Als het ASN Groenprojectenfonds niet voldoet aan de norm van minstens zeventig procent groenprojecten in de portefeuille, kan het de status van groene instelling verliezen. Huidige beleggers kunnen daardoor het mogelijke fiscale voordeel van hun groenbelegging verliezen. Om te voorkomen dat het percentage onder de zeventig procent zou komen, besloten we het ASN Groenprojectenfonds tijdelijk te sluiten voor nieuwe inleg door beleggers.

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*	*31-12-2021*	*31-12-2020*	*31-12-2019*
Totaal intrinsieke waarde	404.050	405.373	486.746	444.031	463.080
Waardeveranderingen	28.079	-44.250	-786	10.172	9.863
Bedrijfslasten	-3.996	-4.279	-4.417	-4.396	-4.234
Totaal resultaat	**24.083**	**-48.529**	**-5.203**	**5.776**	**5.629**
Aantal uitstaande gewone aandelen	16.989.661	18.062.738	19.408.802	17.239.818	17.531.688
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	23,78	22,44	25,08	25,76	26,41
Beurskoers	23,80	22,46	25,07	25,82	26,37
Dividend[1]	0,05	-	0,40	1,00	0,10
Waardeveranderingen beleggingen	1,61	-2,39	-0,05	0,62	0,61
Bedrijfslasten	-0,23	-0,23	-0,25	-0,27	-0,26
Totaal resultaat[2]	**1,38**	**-2,62**	**-0,30**	**0,35**	**0,35**

1 *Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.*

2 *Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode.*

4.6.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten bestaan uit:

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Rente rekening-courant	5	-
Totaal	**5**	**-**

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	3.991	4.279
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	3.991[1]	4.279
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	398.902	427.866
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**1,00%[1]**	**1,00%**

1 *De lopendekostenfactor (op jaarbasis) is exclusief € 5.322 rentelasten rekening-courant*

Het fonds betaalt aan ASN Impact Investors fondskosten. ASN Impact Investors betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 1,00% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

ASN Groenprojectenfonds heeft gedurende de verslagperiode gemiddeld 10% of meer van haar vermogen direct of indirect belegd in ASN Groenprojectenpool. Daarom is naast de lopendekostenfactor voor dit fonds tevens een synthetische lopendekostenfactor van toepassing waarbij behalve met de kosten van ASN Groenprojectenfonds ook rekening wordt gehouden met de kosten van ASN Groenprojectenpool.

De lopendekostenfactor van ASN Groenprojectenpool bedroeg in de verslagperiode 0,00% (2022: 0,00%). Derhalve komt de synthetische lopendekostenfactor van ASN Groenprojectenfonds in de verslagperiode uit op 1,00% (2022: 1,00%).

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Groenprojectenpool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting van de ASN Groenprojectenpool in hoofdstuk 5.1, paragraaf Omloopfactor.

Transactiekosten

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de jaarrekening van ASN Groenprojectenpool in hoofdstuk 5.1.

4.7 ASN Microkredietfonds

Balans

Vóór winstbestemming en In € 1.000	*Ref.*[1]	***31-12-2023***	***31-12-2022***
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingsentiteiten		212.838	226.096
Vorderingen	(B)	518	461
Overige activa			
Liquide middelen		-	-
Kortlopende schulden	(C)	938	905
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-420	-444
Activa min kortlopende schulden		**212.418**	**225.652**
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		19.124	20.995
Agio		188.124	206.545
Overige reserves		-3.900	-3.332
Onverdeeld resultaat		9.070	1.444
Totaal eigen vermogen		**212.418**	**225.652**

1 *De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*[1]	***01-01-2023 t/m 31-12-2023***	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(E)	1.088	459
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	13.043	6.331
Overige bedrijfsopbrengsten	(G)	1	-
Som van de bedrijfsopbrengsten		**14.132**	**6.790**
Bedrijfslasten	(H)		
Fondskosten		5.062	5.346
Som van de bedrijfslasten		**5.062**	**5.346**
Resultaat		**9.070**	**1.444**

1 *De referenties in de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	9.070	1.444
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	**9.070**	**1.444**
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-1.088	-459
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-13.043	-6.331
Aankoop van beleggingen	-3.724	-9.170
Verkoop van beleggingen	30.903	20.459
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-57	-326
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-24	-50
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**22.037**	**5.567**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	3.989	10.017
Inkoop van aandelen	-24.429	-15.090
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-	43
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	57	326
Uitgekeerd dividend	-1.654	-863
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-22.037**	**-5.567**
Totaal nettokasstromen	**-**	**-**
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	**-**	**-**
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**-**	**-**

4.7.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Microkredietpool

In € 1.000	***01-01-2023 t/m 31-12-2023***	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***
Stand begin periode	226.096	230.595
Correctie stand begin periode[1]	-210	-
Aankopen	3.724	9.170
Verkopen	-30.903	-20.459
Gerealiseerde waardeveranderingen	1.088	459
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	13.043	6.331
Stand ultimo periode	**212.838**	**226.096**

1 *Per 31 december 2022 heeft een correctie plaatsgevonden van een waardering van een krediet binnen de ASN Microkredietpool. Deze aanpassing van waardering heeft niet plaatsgevonden in de jaarrekening 2022 van de Fondsen die in de ASN Microkredietpool beleggen; derhalve wordt deze correctie in de beginstand 2023 doorgevoerd.*

	Aantal participaties		***Intrinsieke waarde*** *in € 1.000*		***Belang*** *in %*	
	31-12-2023	***31-12-2022***	***31-12-2023***	***31-12-2022***	***31-12-2023***	***31-12-2022***
ASN Microkredietpool	3.082.611	3.488.535	212.838	226.096	57,67%	59,86%
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
ASN Microkredietpool			69,40	64,49		

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Microkredietpool, zijn – in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 – de jaarcijfers van de ASN Microkredietpool opgenomen in de jaarrekening.

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de beleggingspool waarin het fonds belegt. De beleggingspool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. We verwijzen naar de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. (hoofdstuk 3) en die van de beleggingspool voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	***31-12-2023***	***31-12-2022***
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen van beleggingsentiteiten	518	461
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**518**	**461**
Totaal	**518**	**461**

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen fondskosten	420	444
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**420**	**444**
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	518	461
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	**518**	**461**
Totaal	**938**	**905**

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	20.995	21.468
Uitgegeven aandelen	370	920
Ingekochte aandelen	-2.241	-1.393
Stand ultimo periode	**19.124**	**20.995**
Agio		
Stand begin periode	206.545	211.271
Uitgegeven aandelen	3.619	8.971
Ingekochte aandelen	-22.040	-13.697
Stand ultimo periode	**188.124**	**206.545**
Overige reserves		
Stand begin periode	-3.332	-10.458
Correctie stand begin periode[1]	-210	-
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-210	7.000
Ingekochte aandelen	-148	126
Stand ultimo periode	**-3.900**	**-3.332**
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	1.444	7.863
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	210	-7.000
Uitgekeerd dividend	-1.654	-863
Resultaat over de verslagperiode	9.070	1.444
Stand ultimo periode	**9.070**	**1.444**
Totaal eigen vermogen	**212.418**	**225.652**

1 *Per 31 december 2022 heeft een correctie plaatsgevonden van een waardering van een krediet binnen de ASN Microkredietpool. Deze aanpassing van waardering heeft niet plaatsgevonden in de jaarrekening 2022 van de Fondsen die in de ASN Microkredietpool beleggen; derhalve wordt deze correctie in de beginstand 2023 doorgevoerd.*

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*	*31-12-2021*	*31-12-2020*	*31-12-2019*
Totaal intrinsieke waarde	212.418	225.652	230.144	244.608	333.193
Waardeveranderingen	14.131	6.790	13.292	-3.070	11.590
Overige bedrijfsopbrengsten	1	-	-	-	-
Bedrijfslasten	-5.062	-5.346	-5.429	-6.254	-7.419
Totaal resultaat	**9.070**	**1.444**	**7.863**	**-9.324**	**4.171**
Aantal uitstaande gewone aandelen	3.824.794	4.199.072	4.293.540	4.673.713	5.994.670
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	55,82[1]	53,47	53,60[2]	52,07	55,58[3]
Beurskoers	55,78	53,48	53,44	52,04	55,49
Dividend[4]	0,40	0,20	0,50	1,40	1,00
Waardeveranderingen beleggingen	3,49	1,57	2,98	-0,58	2,00
Overige bedrijfsopbrengsten	--	-	-	-	-
Bedrijfslasten	-1,25	-1,24	-1,22	-1,17	-1,28
Totaal resultaat[5]	**2,24**	**0,33**	**1,76**	**-1,75**	**0,72**

1 *De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2023 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2023. Het verschil wordt veroorzaakt door een lagere waardering (circa € 1,7 miljoen) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool.*

2 *De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2021 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2021. Het verschil wordt veroorzaakt door een hogere waardering (circa € 1,3 miljoen) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool.*

3 *De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2019 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2019. Het verschil wordt veroorzaakt door een hogere waardering (circa € 780 duizend) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool.*

4 *Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.*

5 *Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode.*

4.7.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(G) Overige bedrijfsopbrengsten

In € 1.000	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Rente rekening-courant	1	-
Totaal	**1**	**-**

(H) Bedrijfslasten

In € 1.000	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Bedrijfslasten		
Fondskosten	5.062	5.346
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	5.062	5.346
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	220.159	232.432
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**2,33%**[1]	**2,34%**[1]

1 *De lopendekostenfactor (op jaarbasis) is inclusief kosten van de Onderliggende Beleggingsinstelling.*

Het fonds betaalt aan ASN Impact Investors fondskosten. ASN Impact Investors betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 2,30% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

ASN Microkredietfonds heeft gedurende de verslagperiode gemiddeld 10% of meer van haar vermogen direct of indirect belegd in ASN Microkredietpool. Daarom is naast de lopendekostenfactor voor dit fonds tevens een synthetische lopendekostenfactor van toepassing waarbij behalve met de kosten van ASN Microkredietfonds ook rekening wordt gehouden met de kosten van ASN Microkredietpool.

De lopendekostenfactor van ASN Microkredietpool bedroeg in de verslagperiode 0,03% (2022: 0,04%). Derhalve komt de synthetische lopendekostenfactor van ASN Microkredietfonds in de verslagperiode uit op 2,33% (2022: 2,34%).

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Microkredietpool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting van de ASN Microkredietpool in hoofdstuk 5.2, paragraaf Omloopfactor.

Transactiekosten
De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de jaarrekening van ASN Microkredietpool in hoofdstuk 5.2.

Ontwikkeling meetmethode Biodiversiteit impact beleggingen

Eerste in Nederland

2014

5 Jaarrekening ASN AIF-Beleggingspools

5.1 ASN Groenprojectenpool

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingen	(A)		
Leningen		362.496	368.975
Som van de beleggingen		**362.496**	**368.975**
Vorderingen	(B)	4.454	7.455
Overige activa			
Liquide middelen	(C)	39.074	35.509
Kortlopende schulden	(D)	1.631	6.221
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		41.897	36.743
Activa min kortlopende schulden		**404.393**	**405.718**
Fondsvermogen	(E)		
Gestort kapitaal		396.512	426.795
Herwaarderingsreserve		881	862
Overige reserves		-21.078	22.310
Onverdeeld resultaat		28.078	-44.249
Totaal fondsvermogen		**404.393**	**405.718**

1 *De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*[1]	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Opbrengsten uit beleggingen			
Rente leningen		9.830	9.807
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	4.057	-623
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(G)	13.993	-53.889
		27.880	**-44.705**
Overige bedrijfsopbrengsten	(H)		
Commissie verstrekte leningen		4	299
Koersverschillen op geldmiddelen		-	337
Rente rekening-courant		291	-
Rente termijndeposito's		314	-
		609	**636**
Som van de bedrijfsopbrengsten		**28.489**	**-44.069**
Bedrijfslasten	(I)		
Rentelasten kredietfaciliteit		4	-
Afsluitprovisie kredietfaciliteit		107	-
Koersverschillen op geldmiddelen		173	-
Rente rekening-courant		-	180
Waardeveranderingen termijndeposito's		104	-
Overige bedrijfslasten		23	-
Som van de bedrijfslasten		**411**	**180**
Resultaat		**28.078**	**-44.249**

1 *De referenties in de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	28.078	-44.249
Koersverschillen op geldmiddelen	173	-337[1]
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	**28.251**	**-44.586**
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-4.057	623
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-13.993	53.889
Aankoop van beleggingen	-34.532	-70.564
Aflossing van beleggingen	59.061	56.713
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	837	4.654
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-5.007	-7.804
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**30.560**	**-7.075**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	3.333	10.728
Inkoop van participaties	-32.736	-47.919
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	2.164	-2.164
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	417	-157
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-26.822**	**-39.512**
Totaal nettokasstromen	**3.738**	**-46.587**
Koersverschillen op geldmiddelen	-173	337[1]
Mutatie liquide middelen	**3.565**	**-46.250**
Liquide middelen begin van de verslagperiode	35.509	81.759
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**39.074**	**35.509**

1 *Dit cijfer is aangepast ten opzichte van het jaarverslag 2022 aangezien de koersverschillen op geldmiddelen per abuis bij het resultaat zijn opgeteld in plaats van afgetrokken.*

5.1.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Leningen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Groene leningen	318.094	334.327
Niet-groene leningen	44.402	34.648
	362.496	368.975
Groene leningen		
Stand per 1 januari	334.327	377.578
Overboeking van/naar niet-groene leningen[1]	-5.318	2.315
Verstrekkingen	19.691	43.735
Aflossingen	-48.017	-39.894
Gerealiseerde waardeveranderingen	3.798	-631
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen[2]	13.613	-48.776
Stand ultimo periode	318.094	334.327
Niet-groene leningen		
Stand per 1 januari	34.648	32.058
Overboeking naar/van groene leningen[1]	5.318	-2.315
Verstrekkingen	14.841	26.829
Aflossingen	-11.044	-16.819
Gerealiseerde waardeveranderingen	259	8
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen[2]	380	-5.113
Stand ultimo periode	44.402	34.648

1 *Een lening wordt als groen aangemerkt wanneer er een groenverklaring voor de lening is afgegeven. Gedurende de looptijd kan de kwalificatie groen/niet-groen van een lening veranderen. Dit is het geval wanneer de groenverklaring van een lening pas wordt afgegeven nadat de lening is verstrekt. Groenverklaringen hebben een looptijd van maximaal 10 jaar. Voor leningen met een looptijd van langer dan 10 jaar geldt, dat zij na afloop van de groenverklaring worden aangemerkt als niet-groen.*

2 *Wanneer het kredietrisico van een krediet significant toeneemt en te verwachten valt dat (een deel van) het krediet en/of de verschuldigde rente niet meer wordt terugbetaald, vindt er een marktwaardecorrectie op het krediet plaats.*

ASN Impact Investors heeft in de verslagperiode op drie leningen een marktwaardecorrectie toegepast. Op de desbetreffende leningen is in totaal € 1.074 duizend van de hoofdsom afgeboekt, omdat de debiteuren mogelijk niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen (ultimo 2022 was de marktwaardecorrectie € 471 duizend).

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Leningen per 31 december 2023; marktwaarde

	Plaats van het project	*% van de portefeuille*	*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
Decentrale energievoorziening				
Duurzaam Verbonden I B.V.	IJzendoorn		EUR	3.566
Locus Duurzaam Energie B.V.	Hoevelaken		EUR	295
Vaanster VII B.V.	Bilthoven		EUR	2.349
Vaanster VII B.V. Amazones I	Bilthoven		EUR	74
Vaanster VII B.V. Nieuw Overbos	Bilthoven		EUR	62
Vaanster VII B.V. project Lorentz	Bilthoven		EUR	472
Vaanster VIII B.V.	Bilthoven		EUR	2.079
Vaanster VIII B.V.	Bilthoven		EUR	864
Vaanster VIII B.V.	Bilthoven		EUR	-820[1]
Vaanster VIII B.V. KasBank	Bilthoven		EUR	141
Vaanster VIII B.V. Palace Hotel	Bilthoven		EUR	144
Vaanster VIII B.V. project Culina	Bilthoven		EUR	103

	Plaats van het project	*% van de portefeuille*	*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
Vaanster VIII B.V. project Nationale Postcode Loterij	Bilthoven		EUR	133
Vaanster VIII B.V. project Olympic	Bilthoven		EUR	237
Vaanster VIII B.V. project The Cloud	Bilthoven		EUR	379
Vaanster VIII B.V. The Ven	Bilthoven		EUR	176
Vaanster XI B.V. Markthal	Bilthoven		EUR	181
Vaanster XIV B.V.	Bilthoven		EUR	307
Vaanster XV B.V.	Bilthoven		EUR	981
Totaal decentrale energievoorziening		3,22%		11.723
Duurzaam bouwen				
Sportbedrijf Deventer N.V.	Deventer		EUR	166
Stg Zorgwoningfonds Hermelijn 15	Eindhoven		EUR	2.133
Stichting GroenWest	Woerden		EUR	3.560
Stichting VIAA-Gereformeerde Hogeschool	Zwolle		EUR	1.784
Stichting Wijdezorg	Zoeterwoude		EUR	5.409
Stichting Zienn	Leeuwarden		EUR	25
Totaal duurzaam bouwen		3,60%		13.077
Natuur- en overige groenprojecten				
Elgon Hydro Siti (PVT) Limited	Uganda		USD	1.231
Osomo B.V.	Gorredijk		EUR	3.162
Totaal natuur- en overige groenprojecten		1,21%		4.393
Windenergie				
De Waaijenberg B.V.	Breda		EUR	4.917
F&B Leeuwind B.V.	Franeker		EUR	1.384
Fruit Energy B.V.	Lewedorp		EUR	1.354
Hof Reigersberg Energie B.V.	Nieuw- en Sint Joosland		EUR	2.886
JICA-Wind B.V.	Middenmeer		EUR	2.124
Lakeside	Pakistan		USD	3.905
Nieuwleusen Synergie B.V.	Nieuwleusen		EUR	7.987
Nieuwveer B.V.	Breda		EUR	9.635
Oosterwind B.V.	Den Haag		EUR	378
Spinderwind B.V.	Tilburg		EUR	8.584
V.O.F. Kapershoek	Franeker		EUR	512
Wagendorp C.V.	Middenmeer		EUR	5.603
Westerwind Hindeloopen B.V.	Barneveld		EUR	463
Wij Windenergie Staphorst B.V.	Staphorst		EUR	13.598
Wij Windenergie Staphorst B.V.	Staphorst		EUR	-2.065[1]
Windfarm Achter de Dijk Wieringermeer B.V.	Wieringermeer		EUR	3.858
Windpark Coevorden B.V.	Odijk		EUR	1.532
Windpark Egchelse Heide B.V.	Egchel		EUR	15.669
Windpark Kloosterboer II C.V.	Middelburg		EUR	3.299
Windpark Krammer B.V.	Oude-Tonge		EUR	20.841
Windpark Papemeer B.V.	Zwolle		EUR	3.803
Wintermolen B.V.	Ochten		EUR	1.498
WML Wind B.V.	Maastricht		EUR	4.668
Zuidwest Wind B.V.	Wervershoof		EUR	4.282
Totaal windenergie		33,20%		120.715
Zonne-energie				
Al Husainiyah	Jordanië		USD	4.297
Amstelwijck B.V.	Alkmaar		EUR	2.726

	Plaats van het project	*% van de portefeuille*	*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
Cedate	Kenia		USD	2.029
De Groene Weuste B.V.	Wierden		EUR	2.554
De Nieuwe Hollandsche Nieuwe B.V.	Utrecht		EUR	265
DESE Solar Park Amsterdam B.V.	Rotterdam		EUR	1.426
DESE Solar Park Nieuw-Vennep B.V.	Rotterdam		EUR	286
DESE Solar Park 's-Hertogenbosch B.V.	Rotterdam		EUR	515
EcoInvest FRL B.V.	Purmerend		EUR	7.963
Emmett Green Fund 1 B.V.	Den Haag		EUR	804
ESCo De Betteld B.V.	Utrecht		EUR	148
ESCo Dutch Solar Power B.V.	Utrecht		EUR	585
ESCo Grain Plastics B.V.	Utrecht		EUR	390
ESCo Hogenkamp Fokvarkens B.V.	Utrecht		EUR	215
ESCo Hogenkamp Fokvarkens B.V. (uitbreiding)	Utrecht		EUR	699
ESCo Kijlstra Riolering B.V.	Utrecht		EUR	762
ESCo Lagerwey B.V.	Utrecht		EUR	114
ESCo Michael Oprey & Beisterveld B.V.	Utrecht		EUR	504
ESCo Molenhoek B.V.	Utrecht		EUR	460
ESCo Nedzink B.V.	Utrecht		EUR	495
ESCo Recycling Dongen B.V.	Utrecht		EUR	242
ESCo Recycling Dongen B.V. (Noort Dongen)	Utrecht		EUR	202
ESCo Solar B.V.	Utrecht		EUR	2.017
ESCo Solar B.V. project Fokkink	Utrecht		EUR	133
ESCo Symbiose B.V.	Utrecht		EUR	498
ESCo Timmermans B.V.	Utrecht		EUR	971
ESCo van Beek B.V.	Utrecht		EUR	2.250
ESCo Van Erp Pork B.V.	Utrecht		EUR	147
ESCo Van Limpt B.V.	Utrecht		EUR	245
ESCo Visscher Caravelle B.V.	Utrecht		EUR	301
Fourth Partner Energy Ltd.	India		USD	8.077
GCV Zonne-energie Holding B.V.	Zwolle		EUR	15.737
Gharo Solar (private) Ltd.	Pakistan		USD	1.562
H. Mensen Projectfinanciering	Emmer-Compascuum		EUR	1.794
HalloStroom Huur Zon B.V.	Gouda		EUR	5.843
J.Y.B. Jansen	Idsegahuizum		EUR	79
Renewable Energy Lease III B.V.	Utrecht		EUR	412
Selenkei	Kenia		USD	2.082
Solar Access Energy Netherlands B.V.	Deventer		EUR	2.314
Solarpark Galecop B.V.	Nieuwegein		EUR	416
Solarpark Purmerend B.V.	Purmerend		EUR	2.749
St Stimulerings fonds Nederlandse Gemeenten (SVn)	Amersfoort		EUR	353
St Stimuleringsfonds Nederlandse Gemeenten (SVn)	Amersfoort		EUR	350
Stichting Harmonisch Wonen	Lelystad		EUR	119
Sun Invest 2 B.V.	Veldhoven		EUR	11.147
Sun Invest 2 B.V. Project Wienerberger	Veldhoven		EUR	1.340
Sunwatt De Kwekerij B.V.	Wassenaar		EUR	1.064
Tempress PV-Park B.V.	Vaassen		EUR	177
TN Solar B.V.	Ter Aar		EUR	658
Tripkouw B.V.	Alkmaar		EUR	3.861
YSS Projects I V.O.F. "Kieszon"	Den Bosch		EUR	86
Zon Boekelermeer B.V.	Alkmaar		EUR	1.323
Zon Crayestein B.V.	Alkmaar		EUR	1.858

	Plaats van het project	*% van de portefeuille*	*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
Zon Hollandse Delta B.V.	Alkmaar		EUR	3.867
Zon op Bedrijfsdaken B.V.	Veenendaal		EUR	860
Zon Wieringermeer B.V.	Alkmaar		EUR	1.584
Zonnebuur Coöperatie U.A.	Amsterdam		EUR	1.250
Zonnedak Niszon B.V.	Amsterdam		EUR	1.268
Zonnedak Volendam B.V.	Amsterdam		EUR	121
Zonnepark A58 B.V.	Woudenberg		EUR	1.272
Zonnepark Apeldoorn II B.V.	Apeldoorn		EUR	1.394
Zonnepark Apeldoorn II B.V.	Apeldoorn		EUR	-266[1]
Zonnepark Brinkenweg Exploitatie B.V.	Apeldoorn		EUR	1.344
Zonnepark Coevorderkanaal	Bunnik		EUR	6.392
Zonnepark Harlingen B.V.	Harlingen		EUR	656
Zonnepark Maatwerk B.V.	Amersfoort		EUR	4.372
Zonnepark Molenbosch B.V.	Heerenveen		EUR	1.745
Zonnepark PV3 B.V.	Zwolle		EUR	14.035
Zonnepark PV3 B.V.	Zwolle		EUR	-385[1]
Zonnepark Sluiskil B.V.	Groningen		EUR	10.469
Zonnepark Tholen B.V.	Rotterdam		EUR	8.118
Zonnevijver Boskoop B.V.	Dorst		EUR	1.618
Zuyderzon Almere B.V.	Alkmaar		EUR	11.902
Totaal zonne-energie		46,55%		169.260
Totaal groene portefeuille		87,79%		319.168
Niet-groene portefeuille				
AKLease	Turkije		EUR	3.035
BAC SA	Guatemala		USD	4.530
Banco Bolivaria	Ecuador		USD	2.746
Bevordering Windenergie Nederland B.V.	Zuid-Scharwoude		EUR	4.084
De Waaijenberg B.V.	Breda		EUR	196
ESCo Michael Oprey & Beisterveld B.V.	Utrecht		EUR	10
GCV Zonne-energie Holding B.V.	Zwolle		EUR	1.392
Hamkorbank/Energy Efficieny and Renewable Energy	Uzbekistan		UZS	1.920
Ipak Yuli Bank	Uzbekistan		USD	1.997
Landbouwprojecten niet-groen gedeelte	Diverse locaties		EUR	354
Nieuwveer B.V.	Breda		EUR	1.335
QNB Financial Lease	Turkije		EUR	2.120
Sportbedrijf Deventer N.V.	Deventer		EUR	263
St Stimuleringsfonds Nederlandse Gemeenten (SVn)	Amersfoort		EUR	314
Stichting Zorgwoningfonds Hermelijn 15	Eindhoven		EUR	391
Sudameris	Paraguay		USD	4.536
Sun Invest 2 B.V.	Veldhoven		EUR	160
Sunwatt De Kwekerij B.V.	Wassenaar		EUR	31
Vaanster IV B.V. Centric	Bilthoven		EUR	28
Vaanster IV B.V. Maastoren	Bilthoven		EUR	72
Vaanster VII B.V.	Bilthoven		EUR	224
Vaanster VII B.V. Meesterwerk G1 & G2	Bilthoven		EUR	50
Vaanster VII B.V. Meesterwerk G3	Bilthoven		EUR	146
Vaanster VIII B.V.	Bilthoven		EUR	-1.810[1]
Vaanster VIII B.V. Adecco/Creative/PWC	Bilthoven		EUR	95
Vaanster XI B.V. Blaak	Bilthoven		EUR	71
Vaanster XI B.V. Monarch I & II	Bilthoven		EUR	290
Vaanster XI B.V. Poort Halfweg	Bilthoven		EUR	188

	Plaats van het project	*% van de portefeuille*	*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
Vaanster XIV B.V.	Bilthoven		EUR	297
Voorst Energie B.V.	Zwolle		EUR	121
Wij Windenergie Staphorst B.V.	Staphorst		EUR	1.726
Wij Windenergie Staphorst B.V.	Staphorst		EUR	-350[1]
Windpark A4 V.O.F.	Alkmaar		EUR	920
Windpark Egchelse Heide B.V.	Egchel		EUR	1.710
Windpark Kloosterboer B.V.	Middelburg		EUR	580
Windpark Kloosterboer II C.V.	Middelburg		EUR	16
Windpark Krammer B.V.	Oude-Tonge		EUR	1.949
Windpark Krammer B.V.	Oude-Tonge		EUR	-1.828[1]
Windpark Kreekraksluis B.V.	Den Haag		EUR	6.793
YSS Projects I V.O.F.	Den Bosch		EUR	142
Zephyr Power (PVT.) Limited	Pakistan		USD	2.716
Zonnebuur Coöperatie U.A.	Amsterdam		EUR	91
Zonnepark Apeldoorn II B.V.	Apeldoorn		EUR	414
Zonnepark Apeldoorn II B.V.	Apeldoorn		EUR	-120[1]
Zonnepark Coevorderkanaal	Bunnik		EUR	75
Zonnepark Maatwerk B.V.	Amersfoort		EUR	100
Zonnepark Maatwerk B.V.	Amersfoort		EUR	-125[1]
Zonnepark PV3 B.V.	Zwolle		EUR	278
Zonnepark Sluiskil B.V.	Groningen		EUR	152
Zonnepark Tholen B.V.	Rotterdam		EUR	207
Zonnepark Tholen B.V.	Rotterdam		EUR	-230[1]
Totaal niet-groene portefeuille		12,21%		44.402
Totaal leningen		100,00%		**363.570**
Marktwaardecorrectie[2]			EUR	-1.074
Totaal leningen inclusief marktwaardecorrectie				**362.496**

1 *De negatieve bedragen betreffen het nog niet opgenomen gedeelte van een bouwdepot.*

2 *Wanneer het kredietrisico van een krediet significant toeneemt en te verwachten valt dat (een deel van) het krediet en/of de verschuldigde rente niet meer wordt terugbetaald, vindt er een marktwaardecorrectie op het krediet plaats.*

De gemiddelde couponrente op de leningen in de portefeuille van de ASN Groenprojectenpool bedroeg per ultimo verslagperiode 2,56% (ultimo 2022: 2,50%). De gemiddelde waardering (reële waarde) van de leningen ten opzichte van de nominale waarde bedroeg per ultimo verslagperiode 92,64% (ultimo 2022: 88,37%).

In onderstaande tabel is de verdeling te zien van de leningenportefeuille naar leningen luidend in euro's en luidend in andere valuta dan de euro.

Leningen per 31 december 2023; nominale waarde

In € 1.000	*Nominale waarde*	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Groene leningen			
EUR	324.259	82,42%	85,00%
Buitenlandse valuta	23.462	5,96%	6,07%
Niet-groene leningen			
EUR	27.249	6,93%	6,43%
Buitenlandse valuta	18.451	4,69%	2,50%
	393.421	**100,00%**	**100,00%**

Aflossing van de leningen

	In € 1.000	31-12-2023	31-12-2022
Aflossing binnen één jaar[1]	858	0,24%	-2,92%
Aflossing tussen één en vijf jaar[1]	45.536	12,56%	13,39%
Aflossing tussen vijf en tien jaar[1]	92.955	25,64%	22,23%
Aflossing tussen tien en vijftien jaar[1]	223.147	61,56%	62,76%
Aflossing na vijftien jaar	-	0,00%	4,54%
	362.496	**100,00%**	**100,00%**

1 *Dit bedrag bevat ook de nog niet opgenomen gedeeltes van de bouwdepots.*

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor alle leningen (€ 362 miljoen) die zich in de portefeuille van de ASN Groenprojectenpool bevinden, wordt de reële waarde dagelijks berekend door alle toekomstige kasstromen te verdisconteren. De verdiscontering van die kasstromen is gebaseerd op observeerbare rentequotes die de markt actief afgeeft. Bij de bepaling van de reële waarde houdt ASN Impact Investors rekening met het fiscale voordeel dat de particuliere belegger heeft door te beleggen in een groene instelling. Hierbij kan ASN Impact Investors per lening een afslag op de rentecurve vaststellen.

Op drie leningen in de portefeuille heeft in 2023 een marktwaardecorrectie plaatsgevonden ten bedrage van € 1.074 duizend (ultimo 2022:€ 471 duizend).

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Naast de hierboven genoemde beleggingen heeft de ASN Groenprojectenpool zich per verslagdatum gecommitteerd aan leningen voor de hieronder genoemde bedragen, per tegenpartij en in de daarbij horende valuta:

Tegenpartij	*Land*	*Commitment in valuta*	*Commitment (in duizenden euro's)*
Binnenland			
Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten	Nederland	EUR	8.800
Totaal binnenland		EUR	8.800
Totaal			8.800

Commitments bouwdepots

Naast de hierboven genoemde commitment heeft ASN Groenprojectenpool leningen verstrekt, waarvan een deel nog niet is uitbetaald aan de leningnemer. Het bedrag dat nog niet is uitbetaald, is op een bouwdepot gezet en wordt gedurende de bouw van het project aan de leningnemer uitbetaald. In totaal staat er een bedrag van € 8,0 miljoen op een bouwdepot. In de toelichting op de balans hiervoor zijn de bouwdepots opgenomen in het leningenoverzicht. Ze zijn hierin opgenomen met een minbedrag.

Tegenpartij	Land	Commitment in valuta	Commitment (In duizenden euro's)
Leningnemers met een bouwdepot	Nederland	EUR	7.999

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen lossingen	2.187	2.915
Lopende rente leningen	2.161	2.376
Lopende rente bank	106	-
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**4.454**	**5.291**
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van uitgifte participaties	-	2.164
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	**-**	**2.164**
Totaal	**4.454**	**7.455**

De looptijd van de vorderingen is korter dan een jaar.

(C) Overige activa

Liquide middelen

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Rekening-courant in euro's	36.454	32.319
Rekening-courant in US-dollars	2.620	3.190
Totaal	**39.074**	**35.509**

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De saldi op de rekeningen-courant zijn direct opvraagbaar. De rentevergoeding op de rekeningen-courant is nagenoeg nihil.

(D) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen inzake verstrekte leningen	1.214	6.221
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**1.214**	**6.221**
Financieringsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van inkoop participaties	417	-
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	**417**	**-**
Totaal	**1.631**	**6.221**

De looptijd van de kortlopende schulden is korter dan een jaar.

(E) Fondsvermogen

Verloopoverzicht fondsvermogen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	426.795	463.596
Uitgegeven participaties	3.333	10.728
Ingekochte participaties	-33.616	-47.529
Stand ultimo periode	**396.512**	**426.795**
Herwaarderingsreserve		
Stand per 1 januari	862	10.591
- onttrekking/toevoeging aan overige reserves inzake groene leningen	15	-9.474
- onttrekking/toevoeging aan overige reserves inzake niet-groene leningen	4	-255
Stand ultimo periode	**881**	**862**
Overige reserves		
Stand per 1 januari	22.310	13.757
Ingekochte participaties	880	-390
Toevoeging/onttrekking aan herwaarderingsreserve	-19	9.729
Toevoeging aan onverdeeld resultaat	-44.249	-786
Stand ultimo periode	**-21.078**	**22.310**
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-44.249	-786
Onttrekking uit overige reserves	44.249	786
Resultaat over de verslagperiode	28.078	-44.249
Stand ultimo periode	**28.078**	**-44.249**
Totaal fondsvermogen	**404.393**	**405.718**

Verloop aantal participaties gedurende de verslagperiode:

Aantal participaties	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Stand per 1 januari	16.078.928	17.451.000
Uitgegeven participaties	128.356	417.047
Ingekochte participaties	-1.266.541	-1.789.119
Stand ultimo periode	**14.940.743**	**16.078.928**

De specificatie van de herwaarderingsreserve ultimo verslagperiode is als volgt:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Herwaardering groene leningen	529	514
Herwaardering niet-groene leningen	352	348
Stand ultimo periode	**881**	**862**

Vijfjarenoverzicht

Totalen

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*	*31-12-2021*	*31-12-2020*	*31-12-2019*
Intrinsieke waarde	404.393	405.718	487.158	444.409	463.474
Resultaat					
Interest	9.830	9.807	8.272	8.283	8.259
Waardeveranderingen	18.050	-54.512	-9.583	913	1.449
Overige bedrijfsopbrengsten	609	636	759	1.363	555
Bedrijfslasten	-411	-180	-234	-388	-400
Totaal resultaat	**28.078**	**-44.249**	**-786**	**10.171**	**9.863**
Aantal uitstaande participaties	14.940.743	16.078.928	17.451.000	15.905.884	16.974.548
Per participatie					
In euro's					
Intrinsieke waarde	27,07	25,23	27,92	27,94	27,30
Afgifteprijs	27,07	25,23	27,92	27,94	27,30
Interest	0,64	0,59	0,54	0,55	0,55
Waardeveranderingen	1,17	-3,29	-0,62	0,06	0,10
Overige bedrijfsopbrengsten	0,04	0,04	0,05	0,09	0,04
Bedrijfslasten	-0,03	-0,01	-0,02	-0,03	-0,03
Totaal resultaat[1]	**1,82**	**-2,67**	**-0,05**	**0,67**	**0,66**

1 *Het totale resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode.*

5.1.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(F) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Groene leningen - gerealiseerde koerswinsten	3.838	385
Groene leningen - gerealiseerde koersverliezen	-40	-1.016
	3.798	-631
Niet-groene leningen - gerealiseerde koerswinsten	293	164
Niet-groene leningen - gerealiseerde koersverliezen	-34	-156
	259	8
Totaal	**4.057**	**-623**

(G) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt hierna informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging en gesplitst naar koers- en valutaresultaten.

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Groene leningen - niet-gerealiseerde koerswinsten	14.557	1.074
Groene leningen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-161	-50.701
Groene leningen - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	1.024
Groene leningen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-783	-173
	13.613	-48.776
Niet-groene leningen - niet-gerealiseerde koerswinsten	883	50
Niet-groene leningen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-5.616
Niet-groene leningen - niet-gerealiseerde valutawinsten	44	453
Niet-groene leningen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-547	-
	380	-5.113
Totaal	**13.993**	**-53.889**

(H) Overige bedrijfsopbrengsten

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Commissie verstrekte leningen	4	299
Koersverschillen op geldmiddelen	-	337
Rente rekening-courant	291	-
Rente termijndeposito's	314	-
Totaal	**609**	**636**

Onder de post Commissie verstrekte leningen worden de afsluitprovisies verantwoord die in rekening worden gebracht bij het verstrekken van een nieuwe lening. De hoogte van de provisie is afhankelijk van de afspraken die worden gemaakt in de leningovereenkomst. De overige bedrijfsopbrengsten bestonden in 2022 verder uit koersverschillen op geldmiddelen.

(I) Bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Bedrijfslasten		
Koersverschillen op geldmiddelen	173	-
Rente rekening-courant	-	180
Waardeveranderingen termijndeposito's	104	-
Overige bedrijfslasten	23	-
Totaal	**300**	**180**

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten. De lopendekostenfactor wordt uitgedrukt in procenten van het gemiddelde fondsvermogen van het fonds in de verslagperiode.

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Lopende kosten		
Overige bedrijfslasten	23	-
Gemiddeld fondsvermogen gedurende de verslagperiode	399.095	428.070
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)[1]	0,01%	0,00%

1 *De fondskosten zijn niet verantwoord in de beleggingspool, maar in bovenliggend fonds (ASN Groenprojectenfonds).*

De lopendekostenfactor (LKF) ten op zichte van de fondskosten is als volgt:

	LKF (in procenten)[1]		*Fondskosten (in € 1.000)*	
	01-01-2023 t/m 31-12-2023	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
ASN Groenprojectenpool	**0,01%**	**0,00%**	**-**	**-**

1 *De LKF is berekend op jaarbasis.*

In aanvulling op de fondskosten die per maand aan het beleggingsfonds zijn onttrokken, kunnen kosten separaat ten laste van de beleggingspool worden gebracht. Deze kosten hebben dan betrekking op:

- kosten die derden, anders dan derde partijen zoals hiervoor genoemd, in rekening brengen in verband met het aangaan, aanhouden, herstructureren en liquideren van beleggingen door de pool;
- kosten die beleggingsinstellingen in rekening brengen wanneer de pool belegt in beleggingsinstellingen;
- kosten die andere groene instellingen in rekening brengen wanneer de pool in groene instellingen belegt.

In de verslagperiode is een bedrag van 0,01% ten laste van de pool gekomen (2022: nihil).

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van participaties, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingspool.

	01-01-2023 t/m 31-12-2023	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Omloopfactor	14,41%	16,03%

De omloopfactor van de ASN Groenprojectenpool kwam in de verslagperiode uit op 14,41% (2022: 16,03%).

Als de aflossingen van groenleningen ter grootte van € 48,0 miljoen (2022: € 39,9 miljoen) buiten beschouwing worden gelaten, komt de omloopfactor van de pool uit op 2,38% (2022: 6,71%).

Transactiekosten
Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar waren, bedroegen nihil (2022: nihil).

5.2 ASN Microkredietpool

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingen	(A)		
Aandelenparticipaties in MFI's	(B)	57.493	55.170
Overige aandelenparticipaties	(C)	15.652	14.214
Kredieten	(D)	224.126	213.185
Achtergestelde leningen	(E)	47.451	44.703
Valuta-afdekkingsinstrumenten met een positieve waarde:	(F)		
Valutaswaps (cross currency swaps)		2.218	1.417
Valutatermijncontracten (FX forwards)		822	456
Som van de beleggingen		**347.762**	**329.145**
Vorderingen	(G)		
Vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten		5.371	12.414
Vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten		49	47
Overige activa	(H)		
Termijndeposito's		-	10.000[2]
Liquide middelen		24.963	35.760
Kortlopende schulden			
Valuta-afdekkingsinstrumenten met een negatieve waarde:	(F)		
Valutaswaps (cross currency swaps)		703	2.433
Valutatermijncontracten (FX forwards)		2.512	5.912
Schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	(I)	1.656	1.189
Schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	(I)	4.203	487
Kortlopende schulden		**9.074**	**10.021**
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden en beleggingen		21.309	48.200
Activa min kortlopende schulden en beleggingen		**369.071**	**377.345**
Fondsvermogen	(J)		
Gestort kapitaal		232.280	248.043
Herwaarderingsreserve		22.948	16.026
Overige reserves		89.552	102.027
Onverdeeld resultaat		24.291	11.249
Totaal fondsvermogen		**369.071**[3]	**377.345**[4]

1 *De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

2 *De wijze van presentatie van de termijndeposito's is aangepast ten opzichte van de jaarrekening over 2022. De termijndeposito's maken nu geen onderdeel meer uit van de balanspost 'Liquide middelen' maar worden apart in de balans gepresenteerd.*

3 *Het fondsvermogen wijkt af van de Net Asset Value zoals afgegeven op de eerste werkdag in januari 2024 (€ 370.945). Dit werd voornamelijk veroorzaakt door een aangepaste waardering van de aandelenparticipaties (- € 1.739).*

4 *Het fondsvermogen wijkt af van de Net Asset Value zoals afgegeven op de eerste werkdag in januari 2023 (€ 375.817). Dit werd veroorzaakt door een aangepaste waardering van de aandelenparticipaties (+ € 1.879) en een aanpassing van een lening (- € 351).*

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*[1]	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Opbrengsten uit beleggingen	(K)		
Dividenden uit aandelenparticipaties		1.925	1.163
Rente op kredieten en achtergestelde leningen		19.988	21.692
Rente op valutaswaps (cross currency swaps)		-3.775	-5.789
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(L)	-985	786
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(M)	6.144	-6.612
		23.297	**11.240**
Overige bedrijfsopbrengsten	(N)		
Commissie verstrekte leningen		540	355
Koersverschillen op geldmiddelen		-	50
Settlementverschillen / reconciliatieverschillen		1	-
Rente op termijndeposito's		286	5
Rente rekening-courant		543	-
Overige bedrijfsopbrengsten		217	-
Som van de bedrijfsopbrengsten		**24.884**	**11.650**
Bedrijfslasten	(O)		
Koersverschillen op geldmiddelen		356	-
Rente lening ASN Bank		28	-
Rente rekening-courant		-	224
Overige bedrijfslasten		209	177
Som van de bedrijfslasten		**593**	**401**
Resultaat		**24.291**	**11.249**

1 *De referenties in de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	24.291	11.249
Koersverschillen op geldmiddelen	356	-50
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	**24.647**	**11.199**
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	985	-652
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-6.144	6.478
Aankoop van beleggingen	-121.744	-114.891
Plaatsing van termijndeposito's	10.000	-10.000[1]
Verkoop van beleggingen	3.269	5.351
Aflossing van beleggingen	99.887	105.077
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	7.043	-6.304
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	467	-203
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**18.410**	**-3.945**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Ontvangsten uit kredietfaciliteit	3.500	-
Uitgifte van participaties	14.572	28.308
Inkoop van participaties	-47.137	-64.781
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	-2	403
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	216	352
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-28.851**	**-35.718**
Totaal nettokasstromen	**-10.441**	**-39.663**
Koersverschillen op geldmiddelen	-356	50
Mutatie liquide middelen	**-10.797**	**-39.613**
Liquide middelen begin van de verslagperiode	35.760	75.373
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**24.963**	**35.760**

1 *De wijze van presentatie van de termijndeposito's is aangepast ten opzichte van de jaarrekening over 2022. De termijndeposito's maken nu geen onderdeel meer uit van de balanspost 'Liquide middelen' maar worden apart in de balans gepresenteerd.*

5.2.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Aandelenparticipaties MFI's	57.493	55.170
Overige aandelenparticipaties	15.652	14.214
Kredieten	224.126	213.185
Achtergestelde leningen	47.451	44.703
Valuta-afdekkingsinstrumenten:		
Valutaswaps (cross currency swaps)	1.515	-1.016
Valutatermijncontracten (FX forwards)	-1.690	-5.456
Som van de beleggingen	**344.547**	**320.800**

De waarde van de beleggingen van de ASN Microkredietpool wordt onder andere beïnvloed door de ontwikkelingen van de koersen van de valuta's waarin de betreffende beleggingen luiden, voor zover deze niet in euro's luiden. De ASN Microkredietpool dekt de beleggingen in andere valuta's dan de euro grotendeels af door valutatermijncontracten af te sluiten. Daarnaast wordt een beperkt deel van de renteontvangsten in vreemde valuta afgedekt door middel van valutaswaps. De waarde van de derivaten wordt apart gepresenteerd.

De omvang van de beleggingsportefeuille is in de verslagperiode met 7,4% gestegen (2022: 1,0% gedaald). Het fondsvermogen daalde met 2,2% (2022: 6,7% daling).

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen, met uitzondering van valutatermijncontracten en een kredietfaciliteit verstrekt door de Volksbank N.V.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Per rapportagedatum is er geen sprake van een onherroepelijke verplichting.

(B) Aandelenparticipaties in MFI's

Het verloop van de post *Aandelenparticipaties in MFI's* gedurende de verslagperiode was als volgt:

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Verloop aandelenparticipaties in MFI's		
Stand per 1 januari	55.170	37.881
Aankopen	2.226	20.281
Verkopen	-4.796	-55
Gerealiseerde waardeveranderingen	-1.272	-66
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	6.165	-2.871
Stand ultimo periode	**57.493**	**55.170**

De regioverdeling van de portefeuille aandelenparticipaties in MFI's per verslagdatum was als volgt:

In € 1.000	*Waarde per 31-12-2023*	*Waarde per 31-12-2022*
Afrika	2.562	7.508
Kaukasus, Oost-Europa en (Centraal-)Azië	7.289	5.541
Latijns-Amerika	15.545	14.564
Wereldwijd	1.745	2.175
Zuidoost-Azië	30.352	25.382
Totaal aandelenparticipaties	**57.493**	**55.170**

(C) Overige aandelenparticipaties

Het verloop van de post *Overige aandelenparticipaties* gedurende de verslagperiode was als volgt:

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Verloop overige aandelenparticipaties		
Stand per 1 januari	14.214	21.105
Verkopen	-	-7.710
Gerealiseerde waardeveranderingen	-	15
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	1.438	804
Stand ultimo periode	**15.652**	**14.214**

(D) Kredieten

Het verloop van de post *Kredieten* gedurende de verslagperiode was als volgt:

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*[1]
Verloop kredieten[2]		
Stand per 1 januari	213.185	206.975
Overboeking van achtergestelde leningen (correctie beginstand)	-	2.000
Overboeking naar achtergestelde leningen (correctie beginstand)	-	-1.000
Verstrekkingen	105.966	90.645
Aflossingen	-90.950	-88.135
Gerealiseerde waardeveranderingen	-308	3.193
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-3.767	-493
Stand ultimo periode	**224.126**	**213.185**

1 *Na het vaststellen van de jaarrekening 2022 is gebleken dat twee kredieten sinds uitgifte een achtergesteld karakter hebben en dat één achtergestelde lening sinds uitgifte geen achtergesteld karakter heeft. De vergelijkende cijfers zijn om die reden aangepast en wijken daarom af van die in de jaarrekening 2022.*

2 *Wanneer het kredietrisico van een krediet significant toeneemt en te verwachten valt dat (een deel van) het krediet en/of de verschuldigde rente niet meer wordt terugbetaald, vindt er een marktwaardecorrectie op het krediet plaats.*

De samenstelling van de portefeuille kredieten op landenniveau per verslagdatum was als volgt:

In € 1.000	*Waarde per 31-12-2023*	*Waarde per 31-12-2022*
Albanië	14.166	12.250
Fondi Besa	11.500	8.250
NOA Albania	2.666	4.000
Armenië	533	1.103
Small Enterprise Foundation NPC	533	1.103
Bolivia	-	1.405
CIDRE	-	1.405
Bosnië en Herzegovina	12.250	9.250
Mikrofin	10.250	7.250
Mikrokreditna Fondacija MIKRA	-	1.000
Mikrokreditna Fondacija MIKRA	2.000	-
Sunrise	-	1.000
Burkina Faso	1.300	2.600
ACEP Burkina Faso	500	1.000
Baobab Burkina Faso	800	1.600[1]
Cambodja	11.769	9.370
Amret Co. Ltd.	1.811	3.748
LOLC Cambodia (voorheen TPC)	8.147	5.622
Maxima	1.811	-
China	11.500	5.000
Huimin	3.000	-
MicroCred China	6.000	-
Zuoli	2.500	5.000
Costa Rica	1.660	5.153
Desyfin Costa Rica	1.660	5.153
Ecuador	18.064	19.871
Alianzdelval	1.408	2.915
Banco Codesarollo	1.811	-
Banco D-Miro S.A.	-	1.171
Banco Vision Ecuador	3.998	6.207
COAC 23 de Julio	2.716	-
COAC Alizanz Del Valle	1.945	3.019
COAC Alizanz Del Valle	2.263	-
COAC Azuayo	3.018	4.685
INSOTEC Ecuador	905	1.874
El Salvador	5.130	4.098
Banco Azul	3.621	-
CrediCampo	-	351
Optima Servicios Financieros	1.509	3.747
Filipijnen	-	1.966
CreditAccess Philippines	-	1.966
Georgië	12.327	4.631
Crystal	2.716	-
JSC TBC Bank	7.800	-
Micro Business Capital	1.811	1.874
TBC Leasing	-	2.757
Guatemala	9.446	5.276
Fundación Genesis Empresarial	5.825	1.528
Fundea	3.621	3.748

In € 1.000	*Waarde per 31-12-2023*	*Waarde per 31-12-2022*
Honduras	1.799	-
IDH Honduras	1.799	-
Hongkong	-	2.134
Grassland Finance Limited	-	2.134
India	24.266	31.320
Annapurna	3.808	3.964
Aviom	2.339	2.435
Aye Finance Private Limited	4.080	4.247
Midland	5.000	5.000
Neogrowth	3.372	3.511
Samunnati Financial Intermediation and Services	5.667	6.500
Visage	-	5.663
Indonesië	14.779	17.448
Bina Artha Ventura	4.596	4.705
Esta Dana	2.999	-
Mitra Bisnis Keluarga	7.184	12.743
Jordanië	-	1.684
FINCA Jordanië	-	1.684
Kazachstan	4.594	4.689
Asian Credit Fund	4.594	4.689
Kosovo	12.250	10.250
Agency For Finance Kosovo (AFK)	4.000	4.000
FINCA Kosovo	8.250	5.250
KEP Kosovo	-	1.000
Libanon	4.526	4.686
Al Majmoua	4.526	4.686
Luxemburg	1.438	2.877
Wave Mobile Money	1.438	2.877
Marokko	750	750
Fondation Al Karama pour La Microfinance	750	750
Mexico	11.252	12.847
Avanza Solido	1.697	-
Procredito Mexico	502	1.561
Progresemos	9.053	9.370
Vision Fund Mexico SA de CV	-	1.916
Moldavië	4.900	4.900
Microinvest	4.900	4.900
Myanmar	1.431	1.947
Myanmar Finance International Limited	-	468
Proximity Finance	1.431	1.479
Nicaragua	3.686	3.958
Fama	1.132	2.342
Fundeser	339	351
Pro Mujer Nicaragua LLC	2.215	1.265
Oezbekistan	9.621	10.000
Hamkorbank	6.000	10.000
Ipak Yuli Bank	3.621	-
Palestina	1.856	1.640
FATEN-Palestine	1.856	1.640
Panama	453	937
MicroSerfin	453	937

In € 1.000	*Waarde per 31-12-2023*	*Waarde per 31-12-2022*
Paraguay	4.526	6.561
Finexpar	3.621	4.686
Vision Banco	905	1.875
Peru	4.103	4.909
COAC Pacific	2.716	4.685
Edpyme Alternativa S.A. de Peru	-	224
Fintra	1.387	-
Roemenië	6.000	3.000
RoCredit	6.000	3.000[2]
Senegal	12.000	3.000
Baobab Senegal	4.200	-
Baobab Senegal	4.800	-
Pamecas	3.000	3.000
Singapore	2.000	5.000
FS Capital	2.000	5.000
Tadzjikistan	-	3.773
CJSC MDO HUMO	-	3.773
Tanzania	5.690	-
ASA Tanzania	3.427	-
Brac Tanzania	2.263	-
Tunesië	936	1.592
Enda Tamweel	936	1.592
Wit-Rusland	3.500	7.000
Belarusky Narodny Bank	3.500	7.000
Zuid-Afrika	4.938	-
Lulalend	4.938	-
Totaal kredieten	239.439	228.875
Af: Marktwaardecorrectie[3]	-15.313	-15.690
Totaal kredieten inclusief marktwaardecorrectie	**224.126**	**213.185**

1 *Na het vaststellen van de jaarrekening 2022 is gebleken dat deze achtergestelde lening sinds uitgifte geen achtergesteld karakter heeft. Daarom is deze achtergestelde lening per 1 januari 2022 geclassificeerd als een krediet en wijken de vergelijkende cijfers af van die in de jaarrekening 2022.*

2 *Na het vaststellen van de jaarrekening 2022 is gebleken dat één van de twee leningen die ultimo 2022 verstrekt waren aan RoCredit sinds uitgifte een achtergesteld karakter heeft. Daarom is dit krediet per 1 januari 2022 geclassificeerd als een achtergestelde lening en wijken de vergelijkende cijfers af van die in de jaarrekening 2022.*

3 *Wanneer het kredietrisico van een krediet significant toeneemt en te verwachten valt dat (een deel van) het krediet en/of de verschuldigde rente niet meer wordt terugbetaald, vindt er een marktwaardecorrectie op het krediet plaats.*

(E) Achtergestelde leningen

Het verloop van de post *Achtergestelde leningen* gedurende de verslagperiode was als volgt:

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*[1]
Verloop achtergestelde leningen[2]		
Stand per 1 januari	44.703	55.081
Overboeking van kredieten (correctie beginstand)	-	1.000
Overboeking naar kredieten (correctie beginstand)	-	-2.000
Verstrekkingen	12.608	3.308
Aflossingen	-8.937	-16.942
Gerealiseerde waardeveranderingen	-122	1.287
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-801	2.969
Stand ultimo periode	**47.451**	**44.703**

1 *Na het vaststellen van de jaarrekening 2022 is gebleken dat twee kredieten sinds uitgifte een achtergesteld karakter hebben en dat één achtergestelde lening sinds uitgifte geen achtergesteld karakter heeft. De vergelijkende cijfers zijn om die reden aangepast en wijken daarom af van die in de jaarrekening 2022.*

2 *Wanneer het kredietrisico van een achtergestelde lening significant toeneemt en te verwachten valt dat (een deel van) de achtergestelde lening en/of de verschuldigde rente niet meer wordt terugbetaald, vindt er een marktwaardecorrectie op de achtergestelde lening plaats.*

De samenstelling van de portefeuille achtergestelde leningen op landenniveau per verslagdatum was als volgt:

In € 1.000	*Waarde per 31-12-2023*	*Waarde per 31-12-2022*
Bolivia	1.328	1.328
Ecofuturo	1.328	1.328
Burkina Faso	-	1.000
ACEP Burkina Faso	-	1.000
Cambodja	4.526	4.685
Amret Co. Ltd.	4.526	4.685
Costa Rica	5.432	2.811
Desyfin Costa Rica	2.716	2.811
Desyfin Costa Rica	2.716	-
Ecuador	9.053	9.370
Banco Pichincha C.A.	9.053	9.370
Georgië	4.451	3.477
Credo Georgia	3.365	3.477
Crystal	1.086	-
Jordanië	1.356	1.404
FINCA Jordanië	1.356	1.404
Moldavië	-	1.500
Microinvest	-	1.500
Oezbekistan	3.621	4.685
Hamkorbank	3.621	4.685
Peru	10.347	10.445
Caja Municipal de Ahorro y Crédito de Arequipa S.A.	4.799	4.823
Caja Municipal de Ahorro y Crédito de Arequipa S.A.	-	1.874
CMAC Piura	5.548	-
COAC Pacific	-	3.748
Roemenië	1.000	1.000
RoCredit	1.000	1.000[1]
Wereldwijd	6.337	3.279
Financial Inclusion Resilience Fund	6.337	3.279[1]
Totaal achtergestelde leningen	47.451	44.984
Af: Marktwaardecorrectie[2]	-	-281
Totaal achtergestelde leningen inclusief marktwaardecorrectie	47.451	44.703

1 *Na het vaststellen van de jaarrekening 2022 is gebleken dat dit krediet sinds uitgifte een achtergesteld karakter heeft. Daarom is dit krediet per 1 januari 2022 geclassificeerd als een achtergestelde lening en wijken de vergelijkende cijfers af van die in de jaarrekening 2022.*

2 *Wanneer het kredietrisico van een achtergestelde lening significant toeneemt en te verwachten valt dat (een deel van) de achtergestelde lening en/of de verschuldigde rente niet meer wordt terugbetaald, vindt er een marktwaardecorrectie op de achtergestelde lening plaats.*

(F) Valuta-afdekkingsinstrumenten

De samenstelling van de post valutaswaps (*cross currency swaps*) en valutatermijncontracten (*FX forwards*) ultimo verslagperiode is als volgt:

In € 1.000	*Waarde per 31-12-2023*	*Waarde per 31-12-2022*
Valutaswaps (cross currency swaps)	1.515	-1.016
Valutatermijncontracten (FX forwards)	-1.690	-5.456
Totaal	**-175**	**-6.472**

Valutaswaps (cross currency swaps) en valutatermijncontracten (FX forwards) worden afgesloten om het koersrisico op de beleggingen in vreemde valuta's af te dekken. Ultimo verslagperiode hadden de valutaswaps een positieve waarde van € 1,5 miljoen (ultimo 2022: € 1,0 miljoen negatief) en de valutatermijncontracten een negatieve waarde van € 1,7 miljoen (ultimo 2022: € 5,5 miljoen negatief).

Zowel de valutaswaps als de valutatermijncontracten zijn in sterke mate gerelateerd aan de beleggingsportefeuille. Zij worden immers afgesloten om het valutarisico op de US-dollar en overige valuta's af te dekken.

In de valutatermijncontracten komt de ASN Microkredietpool overeen de bedragen in vreemde valuta's te leveren op de overeengekomen data, tegen de afgesproken valutakoers. Per ultimo verslagperiode waren er alleen contracten met de Volksbank N.V. en The Currency Exchange Fund N.V. De resterende looptijd van de valuta-afdekkingsinstrumenten per ultimo verslagperiode varieerde van 0,7 tot 81,5 maanden (per 31 december 2022: van 0,8 tot 51,4 maanden).

De looptijd van de valuta-afdekkingsinstrumenten ultimo verslagperiode is als volgt:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Korter dan een jaar	-1.103	-3.083
Eén tot drie jaar	1.087	-2.892
Drie tot vijf jaar	-42	-497
Langer dan vijf jaar	-117	-
Totaal	**-175**	**-6.472**

Valutaswaps

Het verloop van de post *Valutaswaps (cross currency swaps)* gedurende de verslagperiode was als volgt:

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Verloop valutaswaps (cross currency swaps)		
Stand per 1 januari	-1.016	2.410
Aankopen	-	-
Verkopen	167	-288
Gerealiseerde waardeveranderingen	360	-997
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	2.004	-2.141
Stand ultimo periode	**1.515**	**-1.016**
Splitsing in positieve en negatieve derivaten:		
Positieve derivaten	2.218	1.417
Negatieve derivaten	-703	-2.433
Totaal	**1.515**	**-1.016**
Bestaat uit:		
Te vorderen euro's	64.585	65.627
Te betalen vreemde valuta's (marktwaarde omgerekend in euro's)	-63.070	-66.643
Totaal	**1.515**	**-1.016**

De valutaswaps (cross currency swaps) bestonden ultimo verslagperiode uit de volgende posities (voor de overzichtelijkheid zijn de bedragen samengevat per maand):

	Nominaal te leveren vreemde valuta (in 1.000)	*Nominaal te ontvangen euro's (in 1.000)*	*Marktwaarde per 31-12-2023 (in € 1.000)*
Colombia (COP)	5.936.085	1.353	-47
2024-07	1.978.695	451	-16
2025-07	1.978.695	451	-17
2026-07	1.978.695	451	-14
Georgië (GEL)	10.000	3.223	-439
2025-04	3.000	992	-78
2026-04	3.000	992	-108
2026-06	4.000	1.239	-253
Guatemala (GTQ)	50.363	6.032	226
2024-09	3.201	350	-21
2025-09	23.581	2.841	120

	Nominaal te leveren vreemde valuta (in 1.000)	*Nominaal te ontvangen euro's (in 1.000)*	*Marktwaarde per 31-12-2023 (in € 1.000)*
2026-09	23.581	2.841	127
Honduras (HNL)	49.182	1.836	21
2024-12	16.394	612	7
2025-06	16.394	612	7
2026-06	16.394	612	7
India (INR)	1.250.000	14.922	895
2024-07	215.000	2.437	57
2025-03	725.000	8.588	414
2025-09	310.000	3.897	424
Indonesië (IDR)	251.389.743	15.655	692
2024-02	29.495.724	1.875	131
2024-03	26.058.333	1.667	122
2024-04	29.175.000	1.875	141
2024-09	26.058.333	1.667	95
2024-12	17.005.000	1.000	-10
2025-03	26.058.333	1.667	76
2025-04	31.764.510	1.952	65
2025-06	17.005.000	1.000	-8
2025-12	17.005.000	1.000	-2
2026-04	31.764.510	1.952	82
Peru (PEN)	42.320	10.608	-92
2026-07	19.628	5.136	85
2028-10	5.673	1.368	-44
2029-04	5.673	1.368	-44
2029-10	5.673	1.368	-44
2030-04	5.673	1.368	-45
Senegal (XOF)	426.372	650	-
2024-03	213.186	325	-
2024-09	213.186	325	-
Tanzania (TZS)	15.770.936	5.960	187
2025-06	2.331.510	913	32
2025-12	2.331.510	913	30
2026-05	3.136.483	1.145	31
2026-06	2.331.510	913	29
2026-08	2.503.440	931	33
2026-11	3.136.483	1.145	32
Tunesië (TND)	3.180	1.014	72
2024-02	1.060	338	25
2024-08	1.060	338	24
2025-02	1.060	338	23
Totaal cross currency swaps		61.253	1.515

Valutatermijncontracten

Het verloop van de post *Valutatermijncontracten (FX forwards)* gedurende de verslagperiode was als volgt:

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Verloop valutatermijncontracten (FX forwards)		
Stand per 1 januari	-5.456	-1.289
Aankopen	944	657
Verkopen	1.360	2.702
Gerealiseerde waardeveranderingen	357	-2.646
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	1.105	-4.880
Stand ultimo periode	**-1.690**	**-5.456**
Splitsing in positieve en negatieve derivaten:		
Positieve derivaten	822	456
Negatieve derivaten	-2.512	-5.912
Totaal	**-1.690**	**-5.456**
Bestaat uit:		
Te vorderen / betalen euro's	-92.332	-94.207
Te vorderen / betalen vreemde valuta's (marktwaarde omgerekend in euro's)	90.642	88.751
Totaal	**-1.690**	**-5.456**

De FX forwards bestonden ultimo verslagperiode uit de volgende posities (voor de overzichtelijkheid zijn de bedragen samengevat per maand):

	Nominaal te leveren vreemde valuta (in 1.000)	*Nominaal te ontvangen euro's (in 1.000)*	*Marktwaarde per 31-12-2023 (in € 1.000)*
Verenigde Staten (USD)	101.797	88.534	-1.561
2024-01	1.000	846	-58
2024-02	6.714	5.790	-272
2024-03	12.417	10.714	-481
2024-04	3.792	3.286	-128
2024-05	2.658	2.301	-89
2024-06	905	807	-6
2024-07	3.222	2.698	-188
2024-08	3.125	2.681	-115
2024-09	7.917	6.697	-374
2024-10	3.032	2.846	134
2024-11	2.875	2.494	-68
2024-12	1.560	1.420	30
2025-01	1.000	830	-57
2025-02	3.125	2.689	-82
2025-03	5.500	4.752	-119
2025-04	1.333	1.183	2
2025-06	5.850	5.213	46
2025-07	1.917	1.674	-16
2025-08	1.500	1.352	30
2025-09	2.500	2.148	-48
2025-10	1.074	1.029	82
2025-11	667	594	9
2025-12	1.830	1.632	28
2026-01	1.000	942	63
2026-02	500	443	6
2026-03	2.000	1.689	-54
2026-05	2.000	1.781	37
2026-06	8.500	7.509	107
2026-07	1.917	1.655	-10
2026-08	500	440	6
2026-11	667	584	7
2026-12	1.000	867	4
2027-03	2.000	1.667	-50
2027-05	2.000	1.768	47
2028-12	1.000	839	-1
2029-07	1.200	1.016	14
2029-08	1.000	833	-
2030-08	1.000	825	3
Zuid-Afrika (ZAR)	126.769	5.568	-129
2024-03	5.993	287	-7
2024-09	6.059	283	-6
2025-03	5.961	271	-5
2025-09	55.934	2.465	-57
2026-03	52.822	2.262	-54
Totaal FX forwards		94.102	-1.690

(G) Vorderingen

Onder *Vorderingen* zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van betaald cash collateral	-	7.606
Te vorderen uit hoofde van lossingen onderhandse leningen	305	75
Te vorderen rente	74	-
Te vorderen dividend-/bronbelasting	50	28
Lopende rente onderhandse leningen	4.940	4.700
Lopende rente deposito's	2	5
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	5.371	12.414
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van uitgifte participaties	49	47
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	49	47
Totaal	**5.420**	**12.461**

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend- en/of bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben. In het geval van de ASN Microkredietpool zijn er ultimo verslagperiode € 36 duizend aan vorderingen met een looptijd langer dan één jaar (ultimo 2022: nihil).

(H) Overige activa

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Termijndeposito's	-	10.000
Rekening-courant in euro's	24.944	35.741
Rekening-courant in US-dollars	19	19
Totaal	**24.963**	**45.760**

Ultimo verslagperiode is uit hoofde van uitstaande derivatenposities een bedrag van per saldo € 0,6 miljoen ontvangen (ultimo 2022: per saldo € 7,6 miljoen betaald). De vordering die gepaard gaat met betaalde cash collateral, is aan de actiefzijde onder de vorderingen verantwoord. De verplichting die gepaard gaat met ontvangen cash collateral, is aan de passivazijde onder de kortlopende schulden verantwoord.

De saldi op de rekeningen-courant zijn direct opvraagbaar.

(I) Kortlopende schulden

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van ontvangen cash collateral	614	-
Lopende rente valutaswaps (cross currency swaps)	869	1.189
Lopende rente lening ASN Bank	28	-
Te betalen uit hoofde van overige effectentransacties	145	-
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1.656	1.189
Financieringsactiviteiten		
Lening ASN Bank	3.500	-
Te betalen uit hoofde van inkoop participaties	703	487
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	4.203	487
Totaal	**5.859**	**1.676**

Het beleggingsbeleid van de ASN Beleggingsfondsen en pools is erop gericht om niet te beleggen met geleend geld, met andere woorden: om geen hefboomfinanciering aan te gaan. Voor de ASN Microkredietpool geldt een uitzondering. De pool kan conform het prospectus vreemd vermogen aantrekken tot maximaal 10% van het fondsvermogen. Dit vreemde vermogen kan de ASN Microkredietpool aanwenden voor beleggingen.

ASN Microkredietpool heeft sinds 13 maart 2023 een kredietfaciliteit van € 25 miljoen bij de Volksbank. Ultimo 2023 stond het opgenomen saldo op € 3,5 miljoen. Dit saldo bestond ultimo 2023 uit twee leningen: een lening met een hoofdsom van € 2,5 miljoen, een looptijd tot 12 april 2024 en een rentepercentage van 5,035% en een lening met een hoofdsom van € 1,0 miljoen, een looptijd tot 12 januari 2024 en een rentepercentage van 4,51%.

(J) Fondsvermogen

Verloopoverzicht fondsvermogen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	248.043	261.966
Uitgegeven participaties	14.572	28.308
Ingekochte participaties	-30.335	-42.231
Stand ultimo periode	**232.280**	**248.043**
Herwaarderingsreserve		
Stand per 1 januari	16.026	17.525
Toevoeging/onttrekking inzake aandelenparticipaties	6.922	-1.499
Stand ultimo periode	**22.948**	**16.026**
Overige reserves		
Stand per 1 januari	102.027	102.176
Ingekochte participaties	-16.802	-22.550
Mutatie herwaarderingsreserve inzake aandelenparticipaties	-6.922	1.499
Toevoeging uit onverdeeld resultaat[1]	11.249	20.902
Stand ultimo periode	**89.552**	**102.027**
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	11.249	20.902
Toevoeging aan overige reserves	-11.249	-20.902
Resultaat over de verslagperiode	24.291	11.249
Stand ultimo periode	**24.291**	**11.249**
Totaal fondsvermogen	**369.071**	**377.345**

1 *Het onverdeelde resultaat betreft de nog uit te keren winst.*

Vijfjarenoverzicht

Totalen

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*	*31-12-2021*	*31-12-2020*	*31-12-2019*
Intrinsieke waarde	369.071[1]	377.345	402.569	352.885	439.988
Opbrengsten uit beleggingen	18.138	17.066	14.547	18.229	19.719
Waardeveranderingen	5.159	-5.826	6.185	-22.196	-5.412
Overige bedrijfsopbrengsten[2]	1.231	410	608	402	645
Bedrijfslasten	-237	-401	-438	-440	-642
Totaal resultaat	**24.291**	**11.249**	**20.902**	**-4.005**	**14.310**
Aantal uitstaande participaties	5.345.390	5.827.648	6.395.587	5.931.099	7.319.020
Per participatie					
In euro's					
Intrinsieke waarde	69,04	64,75	62,94	59,50	60,12
Afgifteprijs	69,40[3]	64,49[3]	62,75[3]	59,20[3]	60,01[3]
Opbrengsten uit beleggingen	3,21	2,78	2,41	2,88	3,17
Waardeveranderingen	0,91	-0,95	1,02	-3,51	-0,87
Overige bedrijfsopbrengsten	0,22	0,07	0,10	0,06	0,10
Bedrijfslasten	-0,04	-0,07	-0,07	-0,07	-0,10
Totaal resultaat[4]	**4,30**	**1,83**	**3,46**	**-0,64**	**2,30**

1 *Het fondsvermogen wijkt af van de Net Asset Value zoals afgegeven op de eerste werkdag in januari 2024 (€ 370.945). Dit werd voornamelijk veroorzaakt door een aangepaste waardering van de aandelenparticipaties (- € 1.739).*

2 *Inclusief koersverschillen op geldmiddelen.*

3 *De koers van uitgifte is gelijk aan de intrinsieke waarde zoals berekend op de eerste werkdag in het nieuwe jaar. De intrinsieke waarde wijkt af van de afgifteprijs door gebeurtenissen na balansdatum die in de jaarrekening zijn verwerkt.*

4 *Het totale resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode.*

5.2.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(K) Opbrengsten uit beleggingen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Dividenden uit aandelenparticipaties	1.925	1.163
Rente op kredieten en achtergestelde leningen	19.988	21.692
Rente op valutaswaps (cross currency swaps)	-3.775	-5.789
Totaal	**18.138**	**17.066**

De rente op valutaswaps (cross currency swaps) was in beide verslagperiodes negatief. De valutatermijncontracten zijn in sterke mate gerelateerd aan de beleggingsportefeuille, want zij worden afgesloten om het valutarisico op de US-dollar en overige valuta's af te dekken. Daarom wordt deze rente verantwoord onder Opbrengsten uit beleggingen.

(L) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Aandelenparticipaties	-1.272	-51
Kredieten	-308	3.193
Achtergestelde leningen	-122	1.287
Valutaswaps (cross currency swaps)	360	-997
Valutatermijncontracten (FX forwards)	357	-2.646
Totaal	**-985**	**786**

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a
In overeenstemming met RJ 615.405a (RJ = Richtlijn voor de jaarverslaggeving) volgt hierna informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging en gesplitst naar koers- en valutaresultaten.

	01-01-2023 t/m 31-12-2023	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Aandelenparticipaties - gerealiseerde koerswinsten	367	15
Aandelenparticipaties - gerealiseerde koersverliezen	-1.595	-76
Aandelenparticipaties - gerealiseerde valutawinsten	-	10
Aandelenparticipaties - gerealiseerde valutaverliezen	-44	-
	-1.272	**-51**
Kredieten en achtergestelde leningen - gerealiseerde koerswinsten	300	985
Kredieten en achtergestelde leningen - gerealiseerde koersverliezen	-27	-
Kredieten en achtergestelde leningen - gerealiseerde valutawinsten	568	4.259
Kredieten en achtergestelde leningen - gerealiseerde valutaverliezen	-1.271	-764
	-430	**4.480**
Cross currency swaps - gerealiseerde koerswinsten	601	481
Cross currency swaps - gerealiseerde koersverliezen	-20	-126
Cross currency swaps - gerealiseerde valutawinsten	381	714
Cross currency swaps - gerealiseerde valutaverliezen	-602	-2.066
	360	**-997**
FX forwards - gerealiseerde koerswinsten	-	14
FX forwards - gerealiseerde koersverliezen	-503	-172
FX forwards - gerealiseerde valutawinsten	944	99
FX forwards - gerealiseerde valutaverliezen	-84	-2.587
	357	**-2.646**
Totaal	**-985**	**786**

(M) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Aandelenparticipaties	7.603	-2.067
Kredieten	-3.767	-522
Achtergestelde leningen	-801	2.998
Valutaswaps (cross currency swaps)	2.004	-2.141
Valutatermijncontracten (FX forwards)	1.105	-4.880
Totaal	**6.144**	**-6.612**

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a
In overeenstemming met RJ 615.405a (RJ = Richtlijn voor de jaarverslaggeving) volgt hierna informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging en gesplitst naar koers- en valutaresultaten.

	01-01-2023 t/m 31-12-2023	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Aandelenparticipaties - niet-gerealiseerde koerswinsten	13.971	8.238
Aandelenparticipaties - niet-gerealiseerde koersverliezen	-4.401	-8.003
Aandelenparticipaties - niet-gerealiseerde valutawinsten	702	1.387
Aandelenparticipaties - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-2.669	-3.689
	7.603	**-2.067**
Kredieten en achtergestelde leningen - niet-gerealiseerde koerswinsten	271	509
Kredieten en achtergestelde leningen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-651	-2.133
Kredieten en achtergestelde leningen - niet-gerealiseerde valutawinsten	202	6.923
Kredieten en achtergestelde leningen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-4.390	-2.823
	-4.568	**2.476**
Cross currency swaps - niet-gerealiseerde koerswinsten	863	95
Cross currency swaps - niet-gerealiseerde koersverliezen	-472	-2.174
Cross currency swaps - niet-gerealiseerde valutawinsten	1.722	2.344
Cross currency swaps - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-109	-2.406
	2.004	**-2.141**
FX forwards - niet-gerealiseerde koerswinsten	59	112
FX forwards - niet-gerealiseerde koersverliezen	-1.264	-839
FX forwards - niet-gerealiseerde valutawinsten	2.349	667
FX forwards - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-39	-4.820
	1.105	**-4.880**
Totaal	**6.144**	**-6.612**

(N) Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten in de verslagperiode bestaan uit:

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Commissie verstrekte leningen	540	355
Koersverschillen op geldmiddelen	-	50
Settlementverschillen / reconciliatieverschillen	1	-
Rente op termijndeposito's	286	5
Rente rekening-courant	543	-
Overige bedrijfsopbrengsten	217	-
Totaal	**1.587**	**410**

Onder de post *Commissie verstrekte leningen* worden de afsluitprovisies verantwoord die in rekening worden gebracht bij het verstrekken van een nieuwe lening. De hoogte van de provisie is afhankelijk van de afspraken die worden gemaakt in de leningovereenkomst.

(O) Bedrijfslasten

De bedrijfslasten in de verslagperiode bestaan uit:

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Bedrijfslasten		
Koersverschillen op geldmiddelen	356	-
Rente lening ASN Bank	28	-
Rente rekening-courant	-	224
Overige bedrijfslasten	209	177
Totaal bedrijfslasten[1]	**593**	**401**

1 *Exclusief mutatie marktwaardecorrectie kredieten en achtergestelde leningen.*

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten. De lopendekostenfactor wordt uitgedrukt in procenten van het gemiddelde fondsvermogen van het fonds in de verslagperiode.

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Lopende kosten		
Overige bedrijfslasten	209	177
Gemiddeld fondsvermogen gedurende de verslagperiode	377.048	392.619
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)[1]	**0,06%**	**0,05%**

1 *De fondskosten zijn niet verantwoord in de beleggingspool, maar in de bovenliggende fondsen (ASN Novib Microkredietfonds, ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief, ASN Duurzaam Mixfonds Defensief, ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal, ASN Duurzaam Mixfonds Offensief en ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief).*

De lopendekostenfactor (LKF) ten opzichte van de fondskosten is als volgt:

	LKF		*Fondskosten*	
Fondskosten	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
ASN Microkredietpool	**0,06%**	**0,05%**	**-**	**-**

In aanvulling op de fondskosten die per maand aan het beleggingsfonds zijn onttrokken, kunnen kosten separaat ten laste van de beleggingspool worden gebracht:

- kosten die derden, anders dan derde partijen zoals hiervoor genoemd, in rekening brengen in verband met het aangaan, aanhouden, herstructureren en liquideren van beleggingen door de pool;
- de helft van de afsluitprovisies die het fonds in rekening brengt aan leningnemers komen ten bate van projectadviseur Triple Jump. De betaalde afsluitprovisie aan Triple Jump worden verantwoord als lasten voor het fonds;
- kosten die beleggingsinstellingen in rekening brengen wanneer de pool belegt in beleggingsinstellingen.

In de verslagperiode is een bedrag van € 209 duizend (2022: € 177 duizend) ten laste van de pool gekomen. De overige bedrijfslasten hebben met name betrekking op advieskosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van participaties, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingspool.

	01-01-2023 t/m 31-12-2023	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Omloopfactor	43,28%	33,68%

De omloopfactor van de ASN Microkredietpool kwam in de verslagperiode uit op 43,28% (2022: 33,68%). Als de aflossingen van kredieten, achtergestelde leningen en staatsobligaties ter grootte van € 99,9 miljoen (2022: € 105,1

miljoen) buiten beschouwing worden gelaten, komt de omloopfactor van de ASN Microkredietpool uit op 16,79% (2022: 6,92%).

Transactiekosten
Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar waren, bedroegen nihil (2022: nihil).

ASN Duurzame Mixfondsen Reeks, incl. microkrediet

Eerste in Nederland

2017

6 Jaarrekening ASN UCITS-Beleggingsfondsen

6.1 ASN Duurzaam Aandelenfonds

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	***31-12-2023***	***31-12-2022***
Beleggingen	(A)		
Directe beleggingen[2]		1.656.720	1.488.673
Vorderingen	(B)	15.953	9.984
Overige activa	(C)		
Liquide middelen		2.218	3.246
Kortlopende schulden	(D)	6.591	2.966
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		11.580	10.264
Activa min kortlopende schulden		**1.668.300**	**1.498.937**
Eigen vermogen	(E)		
Geplaatst kapitaal		51.976	57.527
Agio		997.201	1.084.852
Herwaarderingsreserve		71	168[3]
Overige reserves		247.496	742.244[3]
Onverdeeld resultaat		371.556	-385.854
Totaal eigen vermogen		**1.668.300**	**1.498.937**

1 *De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

2 *In de directe beleggingen is ook een indirecte belegging verantwoord, namelijk ASN Venture Capital Fonds N.V.*

3 *De vergelijkende cijfers zijn aangepast als gevolg van toevoeging van de positieve niet-gerealiseerde waardeverandering van het ASN Venture Capital Fonds N.V. aan de Herwaarderingsreserve*

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*[1]	***01-01-2023 t/m 31-12-2023***	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***
Opbrengsten uit beleggingen		39.521	39.500
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	98.063	-62.862
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(G)	248.054	-349.165
In rekening gebrachte op- en afslagen		277	292
Overige bedrijfsopbrengsten	(H)	79	158
Som van de bedrijfsopbrengsten		**385.994**	**-372.077**
Bedrijfslasten	(I)		
Beheervergoeding		13.969	13.729
Overige bedrijfslasten		469	48
Som van de bedrijfslasten		**14.438**	**13.777**
Resultaat		**371.556**	**-385.854**

1 *De referenties in de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	371.556	-385.854
Koersverschillen op geldmiddelen	469	-154
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	**372.025**	**-386.008**
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-98.063	62.862
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-248.054	349.165
Aankoop van beleggingen	-683.237	-512.994
Verkoop van beleggingen	861.307	470.374
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-5.748	-127
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1.294	-2.201
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**199.524**	**-18.929**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	110.560	157.627
Inkoop van aandelen	-278.277	-124.967
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-221	2.360
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	2.331	1.062
Uitgekeerd dividend	-34.476	-22.888
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-200.083**	**13.194**
Totaal nettokasstromen	**-559**	**-5.735**
Koersverschillen op geldmiddelen	-469	154
Mutatie liquide middelen	**-1.028**	**-5.581**
Liquide middelen begin van de verslagperiode	3.246	8.827
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**2.218**	**3.246**

6.1.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Aandelen

In € 1.000	01-01-2023 t/m 31-12-2023[1]	01-01-2022 t/m 31-12-2022[1]
Stand begin periode	1.488.673	1.858.080
Aankopen	683.237	512.994
Verkopen	-861.307	-470.374
Gerealiseerde waardeveranderingen	98.063	-62.862
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	248.054	-349.165
Stand ultimo periode	**1.656.720**	**1.488.673**

1 *In het verloop aandelen is ook het verloop van de fondsbelegging in ASN Venture Capital Fonds N.V. opgenomen. Deze fondsbelegging heeft geen beursnotering.*

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van het ASN Duurzaam Aandelenfonds bevinden, is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen, waarbij er voldoende liquiditeit is op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt. Een uitzondering geldt voor de belegging in ASN Venture Capital Fonds N.V., zoals ook te zien is in de tabel *Waardering van financiële instrumenten tegen reële waarde* in paragraaf 3.4.1.

De onderstaande specificaties van de sector- en landenverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico en het valutarisico. De specificaties betreffen de beleggingen per 31 december 2023, met de gepresenteerde marktwaarde in duizenden euro's.

Landenverdeling ASN Duurzaam Aandelenfonds

In € 1.000	*31-12-2023*		*31-12-2022*	
	Marktwaarde	*%*	*Marktwaarde*	*%*
Verenigd Koninkrijk	331.979	19,9	284.076	19,0
Verenigde Staten	322.876	19,4	201.978	13,5
Japan	167.699	10,1	136.408	9,2
Zwitserland	140.438	8,5	112.221	7,5
Nederland	130.249	7,9	120.282	8,1
Denemarken	108.861	6,6	109.935	7,4
Zweden	73.125	4,4	77.574	5,2
Duitsland	61.386	3,7	72.808	4,9
Australië	59.747	3,6	49.027	3,3
Spanje	46.024	2,8	62.364	4,2
Frankrijk	45.109	2,7	79.053	5,3
Ierland	40.819	2,5	43.388	2,9
Taiwan	35.674	2,2	56.389	3,8
Finland	31.075	1,9	26.074	1,8
Italië	24.808	1,5	24.493	1,6
Zuid-Korea	13.083	0,8	12.959	0,9
Zuid-Afrika	8.518	0,5	905	0,1
Nieuw-Zeeland	6.999	0,4	1.389	0,1
Canada	5.197	0,3	5.511	0,4
Hongkong	1.203	0,1	1.432	0,1
Noorwegen	1.001	0,1	1.271	0,1
Brazilië	850	0,1	-	-
België	-	-	5.480	0,4
Oostenrijk	-	-	3.656	0,2
Totaal	**1.656.720**	**100,0**	**1.488.673**	**100,0**

Sectorverdeling ASN Duurzaam Aandelenfonds

Aantal		*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
	Basisgoederen		
203.421	Chr. Hansen	DKK	15.451
10.515	Givaudan	CHF	39.403
412.250	Novozymes	DKK	20.522
			75.376
	Consumentenservicebedrijven		
267.226	Pearson	GBP	2.973
			2.973
	Detailhandel		
1.301.827	Hennes & Mauritz	SEK	20.654
1.050.981	Inditex	EUR	41.441
3.466.319	Kingfisher	GBP	9.733
261.877	Lojas Renner	BRL	850
242.794	NEXT	GBP	22.746
205.766	WH Smith	GBP	3.168
425.911	Wickes Group	GBP	698
			99.290
	Detailhandelvoeding		
522.148	Kesko Corp.	EUR	9.360
1.025.343	Marks & Spencer	GBP	3.223
			12.583
	Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg		

Aantal		*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
156.359	Amplifon	EUR	4.900
132.088	Cochlear	AUD	24.369
256.227	Coloplast	DKK	26.535
25.368	Demant A/S	DKK	1.007
519.052	Fisher & Paykel Healthcare	AUD	6.999
1.214.931	Netcare	ZAR	856
134.528	Smith & Nephew	GBP	1.674
101.022	Sonova Holding	CHF	29.816
222.667	Straumann Holding	CHF	32.476
			128.632
	Duurzame consumptiegoederen		
1.757.580	Barratt Developments	GBP	11.411
212.240	Bellway	GBP	6.290
91.811	Berkeley Group	GBP	4.967
13.913	Kontoor Brands	USD	786
182.831	LG Electronics	KRW	13.083
459.746	Persimmon	GBP	7.369
20.830	Puma	EUR	1.052
6.850	SEB	EUR	774
2.600.321	Taylor Wimpey	GBP	4.413
			50.145
	Energie		
126.431	Acciona Energias Renovables	EUR	3.550
			3.550
	Farmacie & biotechnologie		
2.689.800	Astellas Pharma	JPY	29.120
261.195	AstraZeneca	GBP	31.951
2.167.076	GlaxoSmithKline	GBP	36.268
174.588	Merck	EUR	25.158
33.515	Mettler-Toledo International	USD	36.801
447.083	Novo Nordisk	DKK	41.868
			201.166
	Fund certificates		
13.982	ASN Venture Capital Fonds	EUR	10.110
			10.110
	Halfgeleiders		
1.190.800	Advantest	JPY	36.680
60.106	ASML	EUR	40.974
170.585	Global Unichip	TWD	8.755
76.966	KLA-Tencor	USD	40.502
8.338	Silicon Laboratories	USD	998
66.983	SMA Solar Technology	EUR	4.056
260.500	Tokyo Electron	JPY	42.245
8.453	Universal Display Corporation	USD	1.464
			175.674
	Kapitaalgoederen		
139.862	Dürr	EUR	2.990
157.309	Advanced Drainage Systems	USD	20.028
299.757	Array Technologies	USD	4.559
1.456.190	Assa Abloy	SEK	37.973
723.329	Chroma ATE	TWD	4.545
160.617	Georg Fischer	CHF	10.555
1.105.900	Howden Joinery Group	GBP	10.384
44.118	Krones	EUR	4.932

Aantal		Valuta	Marktwaarde in € 1.000
382.901	Legrand	EUR	36.031
63.861	Lennox International	USD	25.872
235.473	RS Group	GBP	2.227
250.004	Signify	EUR	7.580
184.875	Trane Technologies	USD	40.819
361.137	Travis Perkins	GBP	3.453
371.936	Valmet	EUR	9.711
120.989	Vestas Wind Systems	DKK	3.478
483.800	Yaskawa Electric	JPY	18.298
			243.435
	Media		
105.472	M6 Métropole Télévision	EUR	1.365
7.171	Nextar Broadcasting Group	USD	1.018
355.863	ProSiebenSat.1 Media	EUR	1.969
1.584.319	Rightmove	GBP	10.524
638.178	SEEK	AUD	10.537
			25.413
	Nutsbedrijven		
5.964.000	Beijing Enterprises Water	HKD	1.203
116.198	Pennon Group	GBP	1.008
69.258	Red Eléctrica de España	EUR	1.033
36.140	Severn Trent	GBP	1.076
2.635.483	Terna Rete Elettrica Nazionale	EUR	19.908
94.676	United Utilities	GBP	1.158
			25.386
	Onroerend goed		
260.283	British Land	GBP	1.200
51.075	Gecina	EUR	5.623
266.335	Land Securities	GBP	2.166
476.831	Stockland	AUD	1.311
			10.300
	Reclame		
102.117	Stroeer SE & Co	EUR	5.489
			5.489
	Software & services		
185.617	Autodesk	USD	40.913
362.807	DCAmbu A/S	EUR	5.101
112.492	DOoredoo	EUR	8.828
196.126	Elastic	USD	20.009
1.175.421	Fortnox	SEK	6.365
71.110	GEN DIGITAL	USD	1.469
62.729	Hubspot	USD	32.967
144.315	Palo Alto Networks	USD	38.524
2.069.774	Sage Group	GBP	28.006
388.332	Softcat	GBP	6.095
162.744	Workday	USD	40.671
			228.948
	Technologie		
245.200	Canon	JPY	5.700
1.916.811	Delta Electronics	TWD	17.725
44.300	Fuji Photo Film	JPY	2.410
827.000	Invente Corp	TWD	1.288
459.000	Lite-on Technology	TWD	1.584
952.800	Murata Manufacturing	JPY	18.312

Aantal		*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
353.300	Omron	JPY	14.934
			61.953
	Telecommunicatiediensten		
145.111	BCE	CAD	5.197
502.000	Chunghwa Telecom	TWD	1.777
286.687	Elisa	EUR	12.004
6.762.916	KPN	EUR	21.087
51.793	Swisscom	CHF	28.188
1.046.197	Tele2	SEK	8.133
21.765.391	Vodafone Group	GBP	17.221
			93.607
	Transport		
79.419	Eurotunnel	EUR	1.316
1.118.518	FirstGroup	GBP	2.259
			3.575
	Uitgeverijen		
326.440	New York Times	USD	14.477
38.367	Schibsted	NOK	1.001
			15.478
	Verzorgingsproducten		
13.342	Beiersdorf	EUR	1.811
608.643	Haleon	GBP	2.259
222.920	Reckitt Benckiser Group	GBP	13.943
931.884	Unilever	EUR	40.868
			58.881
	Voeding en dranken		
475.232	Clicks Group	ZAR	7.662
			7.662
	Zakelijke dienstverlening		
2.800.895	Brambles	AUD	23.530
562.738	Hays	GBP	709
112.298	Interface	USD	1.283
7.441	Manpower	USD	535
222.472	Randstad	EUR	12.619
1.101.037	RELX	EUR	39.439
149.158	Renewi	GBP	1.100
294.322	Wolters Kluwer	EUR	37.879
			117.094
	Som van de beleggingen		**1.656.720**

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	5.105	895
Te vorderen dividend	1.914	2.077
Te vorderen dividend-/bronbelasting	8.546	6.845
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**15.565**	**9.817**
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	388	167
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	**388**	**167**
Totaal	**15.953**	**9.984**

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend- en/of bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben. In het geval van de ASN Duurzaam Aandelenfonds bedragen deze vorderingen per ultimo verslagperiode € 4,49 miljoen (ultimo 2022: € 3,03 miljoen).

(C) Overige activa

Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. De Beheerder bepaalt de omvang van het saldo liquide middelen op basis van de timing van de betalingen.

(D) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	2.004	786
Te betalen fondskosten	1.194	1.118
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**3.198**	**1.904**
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	3.393	1.062
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	**3.393**	**1.062**
Totaal	**6.591**	**2.966**

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(E) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	57.527	56.454
Uitgegeven aandelen	3.850	5.542
Ingekochte aandelen	-9.401	-4.469
Stand ultimo periode	**51.976**	**57.527**
Agio		
Stand begin periode	1.084.852	1.022.616
Uitgegeven aandelen	106.710	152.085
Ingekochte aandelen	-194.361	-89.849
Stand ultimo periode	**997.201**	**1.084.852**
Herwaarderingsreserve		

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Stand begin periode	168	-
Onttrekking/toevoeging inzake aandelenparticipaties	-97	168
Stand ultimo periode	**71**	**168**[1]
Overige reserves		
Stand begin periode	742.244	473.221
Mutatie aan herwaarderingsreserve inzake aandelenparticipaties	97	-168
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-420.330	299.840
Ingekochte aandelen	-74.515	-30.649
Stand ultimo periode	**247.496**	**742.244**[1]
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-385.854	322.728
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	420.330	-299.840
Uitgekeerd dividend	-34.476	-22.888
Resultaat over de verslagperiode	371.556	-385.854
Stand ultimo periode	**371.556**	**-385.854**
Totaal eigen vermogen	**1.668.300**	**1.498.937**

1 *De vergelijkende cijfers zijn aangepast als gevolg van toevoeging van de positieve niet-gerealiseerde waardeverandering van het ASN Venture Capital Fonds N.V. aan de Herwaarderingsreserve*

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*	*31-12-2021*	*31-12-2020*	*31-12-2019*
Totaal intrinsieke waarde	1.668.300	1.498.937	1.875.019	1.543.572	1.487.553
Directe opbrengsten	39.521	39.500	33.744	27.178	37.559
Waardeveranderingen	346.117	-412.027	303.647	124.089	365.981
In rekening gebrachte op- en afslagen	277	292	327	219	188
Overige bedrijfsopbrengsten	79	158	-	-	236
Bedrijfslasten	-14.438	-13.777	-14.990	-11.252	-7.361
Totaal resultaat	**371.556**	**-385.854**	**322.728**	**140.234**	**396.603**
Aantal uitstaande gewone aandelen	10.395.206	11.505.265	11.290.696	11.091.282	11.463.400
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	160,49	130,28	166,07	139,17	129,73
Beurskoers	160,25	131,45	166,99	139,19	130,06
Dividend[1]	3,00	2,00	1,80	2,85	2,95
Opbrengsten uit beleggingen	3,51	3,42	3,01	2,89	3,10
Waardeveranderingen beleggingen	30,73	-35,72	27,04	13,20	30,24
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,02	0,03	0,03	0,02	0,02
Overige bedrijfsopbrengsten	0,01	0,01	-	-	0,02
Bedrijfslasten	-1,28	-1,19	-1,34	-1,20	-0,61
Totaal resultaat	**32,99**	**-33,45**	**28,74**	**14,91**	**32,77**

1 *Dit is het dividend over het voorgaande jaar, dat in het betreffende jaar is uitgekeerd.*

Mutatieoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Stand begin periode	1.498.937	1.875.019
Uitgegeven aandelen	110.560	157.627
Ingekochte aandelen	-278.277	-124.967
Stand ultimo periode	**1.331.220**	**1.907.679**
Opbrengsten uit beleggingen	39.521	39.500
Beheervergoeding	-13.969	-13.729
Overige bedrijfslasten	-469	-48
	25.083	25.723
Waardeveranderingen beleggingen	346.117	-412.027
In rekening gebrachte op- en afslagen	277	292
Overige bedrijfsopbrengsten	79	158
Resultaat	**371.556**	**-385.854**
Uitgekeerd dividend	**-34.476**	**-22.888**
Totaal eigen vermogen	**1.668.300**	**1.498.937**

Kredietrisico

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds loopt een kredietrisico op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico van het fonds bedroeg ultimo verslagperiode € 18,2 miljoen (ultimo 2022: € 13,2 miljoen).

Liquiditeitsrisico

Per verslagdatum was 0,61% (ultimo 2022: 0,69%) van het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegd in ASN Venture Capital Fonds N.V. De beleggingen in ASN Venture Capital Fonds N.V. hebben een illiquide karakter.

6.1.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(F) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging en gesplitst naar koers- en valutaresultaten.

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	119.612	14.545
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-16.005	-85.826
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	2.627	12.899
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-8.171	-4.480
Totaal	**98.063**	**-62.862**

(G) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging en gesplitst naar koers- en valutaresultaten.

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	293.779	35.770
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-40.002	-368.721
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	12.278	20.265
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-18.001	-36.479
Totaal	**248.054**	**-349.165**

(H) Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit:

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Koersverschillen op geldmiddelen	-	154
Rente rekening-courant	79	-
Overige bedrijfsopbrengsten	-	4
Totaal	**79**	**158**

(I) Bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten bestaan uit:

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Koersverschillen op geldmiddelen	469	-
Rente rekening-courant	-	48
Totaal	**469**	**48**

Lopendekostenfactor

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Lopende kosten		
Beheervergoeding	13.969	13.729
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	1.642.270	1.614.473
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**0,85%**	**0,85%**

Het fonds betaalt aan ASN Impact Investors fondskosten. ASN Impact Investors betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,85% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo. De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van deelnemingsrechten, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van het beleggingsfonds.

	01-01-2023 t/m 31-12-2023	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Omloopfactor	70,37%	43,41%

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar waren, bedroegen € 921.436 (2022 € 380.699).

6.2 ASN Duurzaam Obligatiefonds

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	***31-12-2023***	***31-12-2022***
Beleggingen	(A)		
Directe beleggingen		551.781	507.563
Vorderingen	(B)	3.553	3.270
Overige activa	(C)		
Liquide middelen		2.981	4.533
Kortlopende schulden	(D)	810	423
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		5.724	7.380
Activa min kortlopende schulden		**557.505**	**514.943**
Eigen vermogen	(E)		
Geplaatst kapitaal		112.815	109.496
Agio		503.961	499.760
Overige reserves		-88.295	-14.413
Onverdeeld resultaat		29.024	-79.900
Totaal eigen vermogen		**557.505**	**514.943**

1 *De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*[1]	***01-01-2023 t/m 31-12-2023***	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***
Opbrengsten uit beleggingen		6.618	5.833
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	2.414	-13.650
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(G)	22.325	-69.676
In rekening gebrachte op- en afslagen		61	92
Overige bedrijfsopbrengsten	(H)	46	1
Som van de bedrijfsopbrengsten		**31.464**	**-77.400**
Bedrijfslasten	(I)		
Beheervergoeding		2.440	2.480
Overige bedrijfslasten		-	20
Som van de bedrijfslasten		**2.440**	**2.500**
Resultaat		**29.024**	**-79.900**

1 *De referenties in de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	29.024	-79.900
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	**29.024**	**-79.900**
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-2.414	13.650
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-22.325	69.676
Aankoop van beleggingen	-432.340	-383.755
Verkoop van beleggingen	402.197	376.048
Lossing van beleggingen	10.664	10.836
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-312	1.458
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-136	-1.012
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**-15.642**	**7.001**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	70.104	75.041
Inkoop van aandelen	-54.292	-79.221
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	29	941
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	523	39
Uitgekeerd dividend	-2.274	-6.588
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**14.090**	**-9.788**
Totaal nettokasstromen	**-1.552**	**-2.787**
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	**-1.552**	**-2.787**
Liquide middelen begin van de verslagperiode	4.533	7.320
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**2.981**	**4.533**

6.2.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Obligaties

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Stand begin periode	507.563	594.018
Aankopen	432.340	383.755
Verkopen	-402.197	-376.048
Lossingen	-10.664	-10.836
Gerealiseerde waardeveranderingen	2.414	-13.650
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	22.325	-69.676
Stand ultimo periode	**551.781**	**507.563**

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

Onderstaande tabel geeft inzicht in het renterisico. De *modified duration* geeft een indicatie wat de percentuele mutatie van de waarde van de portefeuille zou zijn bij een wijziging van de marktrente van één procent.

	31-12-2023	*31-12-2022*
Effectief rendement	2,54%	3,18%
Couponrendement	1,29%	1,17%
Gemiddeld resterende looptijd	4,98 jaar	4,85 jaar
Modified duration	4,62	4,54

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van het ASN Duurzaam Obligatiefonds bevinden, is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen, waarbij er voldoende liquiditeit is op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

De onderstaande specificaties van de sector-, landen- en ratingverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico, valutarisico en kredietrisico. De specificaties betreffen de beleggingen per 31 december 2023, met de gepresenteerde marktwaarde in duizenden euro's.

Landenverdeling ASN Duurzaam Obligatiefonds

In € 1.000	*31-12-2023*		*31-12-2022*	
	Marktwaarde	*%*	*Marktwaarde*	*%*
Duitsland	119.533	21,7	70.988	14,0
Nederland	69.303	12,6	86.772	17,2
Oostenrijk	57.419	10,4	50.867	10,0
Frankrijk	52.180	9,5	30.631	6,0
Italië	40.247	7,3	35.659	7,0
België	34.121	6,2	35.440	7,0
Ierland	33.170	6,0	38.850	7,7
Spanje	28.917	5,2	32.141	6,3
Slowakije	27.058	4,9	23.594	4,6
Slovenië	25.263	4,6	30.067	5,9
Portugal	21.009	3,8	32.241	6,4
Luxemburg	15.556	2,8	13.561	2,7
Chili	15.159	2,7	14.283	2,8
Litouwen	6.272	1,1	6.111	1,2
Finland	4.921	0,9	4.784	0,9
Zwitserland	1.653	0,3	1.574	0,3
Totaal	**551.781**	**100,0**	**507.563**	**100,0**

Sectorverdeling ASN Duurzaam Obligatiefonds

Nominale waarde in € 1.000	*Coupon-rente*		*Valuta*	*Renteherzienings-datum*	*Marktwaarde in € 1.000*
		Staatsobligaties			
2.600	0,8%	België	EUR	22-6-2027	2.474
4.900	0%	België	EUR	22-10-2027	4.506
3.400	0,8%	België	EUR	22-6-2028	3.196
4.300	0,9%	België	EUR	22-6-2029	3.998
1.442	0,1%	België	EUR	22-6-2030	1.251
2.600	1%	België	EUR	22-6-2031	2.348
1.800	0%	België	EUR	22-10-2031	1.488
1.000	4%	België	EUR	28-3-2032	1.111
4.700	0,35%	België	EUR	22-6-2032	3.929
1.400	3%	België	EUR	22-6-2033	1.446
					25.747
8.000	0,1%	Chili	EUR	26-1-2027	7.247
3.000	0,555%	Chili	EUR	21-1-2029	2.611
4.000	1,44%	Chili	EUR	1-2-2029	3.646
2.000	0,83%	Chili	EUR	2-7-2031	1.655
					15.159
6.000	0%	Duitsland	EUR	5-4-2024	5.943
8.300	0%	Duitsland	EUR	18-10-2024	8.092
7.000	3,1%	Duitsland	EUR	12-12-2025	7.091
4.200	0%	Duitsland	EUR	15-2-2032	3.596
5.300	1,7%	Duitsland	EUR	15-8-2032	5.193
2.000	2,3%	Duitsland	EUR	15-2-2033	2.053
13.300	2,6%	Duitsland	EUR	15-8-2033	13.980
					45.948
3.300	1%	Frankrijk	EUR	25-11-2025	3.211
8.500	0,25%	Frankrijk	EUR	25-11-2026	8.026

Nominale waarde in € 1.000	Coupon-rente		Valuta	Renteherzienings-datum	Marktwaarde in € 1.000
2.850	0,75%	Frankrijk	EUR	25-5-2028	2.676
3.900	0,75%	Frankrijk	EUR	25-11-2028	3.638
2.200	2,75%	Frankrijk	EUR	25-2-2029	2.252
600	2%	Frankrijk	EUR	25-11-2032	579
4.800	3%	Frankrijk	EUR	25-5-2033	5.002
1.900	3,5%	Frankrijk	EUR	25-11-2033	2.058
					27.442
7.500	1%	Ierland	EUR	15-5-2026	7.280
3.800	0,2%	Ierland	EUR	15-5-2027	3.560
1.800	0,9%	Ierland	EUR	15-5-2028	1.709
4.200	1,1%	Ierland	EUR	15-5-2029	3.973
3.000	2,4%	Ierland	EUR	15-5-2030	3.033
2.600	0,2%	Ierland	EUR	18-10-2030	2.266
3.400	1,35%	Ierland	EUR	18-3-2031	3.191
4.300	0%	Ierland	EUR	18-10-2031	3.612
2.700	0,35%	Ierland	EUR	18-10-2032	2.268
2.500	1,3%	Ierland	EUR	15-5-2033	2.278
					33.170
600	3,5%	Italië	EUR	15-1-2026	608
11.500	3,8%	Italië	EUR	15-4-2026	11.742
6.500	1,1%	Italië	EUR	1-4-2027	6.156
300	2,2%	Italië	EUR	1-6-2027	294
4.300	0,5%	Italië	EUR	15-7-2028	3.858
3.400	3,8%	Italië	EUR	1-8-2028	3.515
1.400	4,1%	Italië	EUR	1-2-2029	1.466
3.400	2,8%	Italië	EUR	15-6-2029	3.350
3.100	3,85%	Italië	EUR	15-12-2029	3.208
2.400	4%	Italië	EUR	30-10-2031	2.500
					36.697
2.200	1,25%	Litouwen	EUR	22-10-2025	2.119
2.500	2,125%	Litouwen	EUR	29-10-2026	2.436
1.000	0,5%	Litouwen	EUR	19-6-2029	861
1.000	0,75%	Litouwen	EUR	6-5-2030	856
					6.272
1.000	0%	Luxemburg	EUR	13-11-2026	935
6.900	1,375%	Luxemburg	EUR	25-5-2029	6.570
2.000	0%	Luxemburg	EUR	28-4-2030	1.725
2.556	0%	Luxemburg	EUR	24-3-2031	2.153
1.200	3%	Luxemburg	EUR	2-3-2033	1.255
					12.638
4.600	0,25%	Nederland	EUR	15-7-2025	4.442
3.300	0%	Nederland	EUR	15-1-2026	3.137
5.400	0,5%	Nederland	EUR	15-7-2026	5.170
3.400	0%	Nederland	EUR	15-1-2027	3.183
1.500	5,5%	Nederland	EUR	15-1-2028	1.691
3.100	0%	Nederland	EUR	15-1-2029	2.786
3.000	2,5%	Nederland	EUR	15-1-2030	3.057
8.400	0,5%	Nederland	EUR	15-7-2032	7.253
5.900	2,5%	Nederland	EUR	15-7-2033	5.992
					36.711

Nominale waarde in € 1.000	Coupon-rente		Valuta	Renteherzienings-datum	Marktwaarde in € 1.000
13.000	1,2%	Oostenrijk	EUR	20-10-2025	12.700
1.900	2%	Oostenrijk	EUR	15-7-2026	1.881
4.150	0,75%	Oostenrijk	EUR	20-10-2026	3.968
7.700	0,5%	Oostenrijk	EUR	20-4-2027	7.256
4.969	0,75%	Oostenrijk	EUR	20-2-2028	4.665
11.300	0,5%	Oostenrijk	EUR	20-2-2029	10.293
1.900	2,9%	Oostenrijk	EUR	23-5-2029	1.954
7.800	0%	Oostenrijk	EUR	20-2-2030	6.734
901	3,45%	Oostenrijk	EUR	20-10-2030	954
2.500	0%	Oostenrijk	EUR	20-2-2031	2.097
2.800	0,9%	Oostenrijk	EUR	20-2-2032	2.458
2.400	2,9%	Oostenrijk	EUR	20-2-2033	2.459
					57.419
600	2,875%	Portugal	EUR	15-10-2025	605
4.050	4,125%	Portugal	EUR	14-4-2027	4.287
2.200	0,7%	Portugal	EUR	15-10-2027	2.081
2.800	2,125%	Portugal	EUR	17-10-2028	2.787
3.350	1,95%	Portugal	EUR	15-6-2029	3.294
300	3,875%	Portugal	EUR	15-2-2030	326
4.000	0,475%	Portugal	EUR	18-10-2030	3.521
1.900	0,3%	Portugal	EUR	17-10-2031	1.605
2.700	1,65%	Portugal	EUR	16-7-2032	2.503
					21.009
5.800	1,25%	Slovenië	EUR	22-3-2027	5.536
3.700	1%	Slovenië	EUR	6-3-2028	3.462
3.700	1,1875%	Slovenië	EUR	14-3-2029	3.423
3.700	0,275%	Slovenië	EUR	14-1-2030	3.189
3.000	0,875%	Slovenië	EUR	15-7-2030	2.662
2.500	0%	Slovenië	EUR	12-2-2031	2.052
1.700	0,125%	Slovenië	EUR	1-7-2031	1.395
3.700	2,25%	Slovenië	EUR	3-3-2032	3.544
					25.263
1.600	0,25%	Slowakije	EUR	14-5-2025	1.537
4.750	0,625%	Slowakije	EUR	22-5-2026	4.509
2.900	1,375%	Slowakije	EUR	21-1-2027	2.777
2.550	1%	Slowakije	EUR	12-6-2028	2.353
2.700	3,625%	Slowakije	EUR	16-1-2029	2.790
5.750	0,75%	Slowakije	EUR	9-4-2030	5.037
3.000	1%	Slowakije	EUR	9-10-2030	2.635
2.000	4%	Slowakije	EUR	19-10-2032	2.130
3.200	3,75%	Slowakije	EUR	23-2-2035	3.290
					27.058
2.350	1,6%	Spanje	EUR	30-4-2025	2.309
2.000	0%	Spanje	EUR	31-5-2025	1.920
950	4,65%	Spanje	EUR	30-7-2025	976
2.000	0%	Spanje	EUR	31-1-2026	1.893
2.300	1,95%	Spanje	EUR	30-4-2026	2.265
3.000	0%	Spanje	EUR	31-1-2027	2.776
1.500	0,8%	Spanje	EUR	30-7-2027	1.413
2.500	1,45%	Spanje	EUR	31-10-2027	2.405

Nominale waarde in € 1.000	Coupon-rente		Valuta	Renteherzienings-datum	Marktwaarde in € 1.000
1.800	0%	Spanje	EUR	31-1-2028	1.627
400	1,4%	Spanje	EUR	30-4-2028	382
1.000	1,4%	Spanje	EUR	30-7-2028	952
900	5,15%	Spanje	EUR	31-10-2028	1.006
1.000	6%	Spanje	EUR	31-1-2029	1.163
1.000	1,45%	Spanje	EUR	30-4-2029	945
900	0,8%	Spanje	EUR	30-7-2029	816
2.500	0,5%	Spanje	EUR	30-4-2030	2.192
773	1,95%	Spanje	EUR	30-7-2030	740
1.500	2,55%	Spanje	EUR	31-10-2032	1.462
1.600	3,55%	Spanje	EUR	31-10-2033	1.675
					28.917
		Totaal staatsobligaties			**399.450**
		Greenbonds			
6.700	0%	België	EUR	2-6-2028	6.045
2.300	2,75%	België	EUR	4-2-2033	2.329
België					**8.374**
2.000	3,85%	EnBW International Finance	EUR	23-5-2030	2.062
3.000	1,625%	EnBW International Finance	EUR	5-8-2079	2.690
1.200	0,05%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	30-5-2024	1.183
1.000	0,25%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	30-6-2025	964
4.000	0,5%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	28-9-2026	3.801
10.000	0,01%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	5-5-2027	9.241
8.000	0%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	15-9-2028	7.155
14.000	0%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	15-6-2029	12.283
3.800	2%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	15-11-2029	3.712
9.200	2,75%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	15-5-2030	9.374
1.900	3%	Land Baden-Württemberg	EUR	27-6-2033	1.973
3.700	2,875%	Land Baden-Württemberg	EUR	4-7-2033	3.797
2.000	0,5%	Land Nordrhein-Westfalen	EUR	16-2-2027	1.881
2.000	0,25%	Landesbank Baden-Württemberg	EUR	21-7-2028	1.712
1.800	0%	Landwirtschaftliche Rentenbank	EUR	22-9-2027	1.645
1.800	1,9%	Landwirtschaftliche Rentenbank	EUR	12-7-2032	1.711
1.000	0,875%	NRW Bank	EUR	10-11-2025	965
3.000	0,5%	NRW Bank	EUR	13-9-2027	2.789
4.500	3%	NRW Bank	EUR	31-5-2030	4.630
2.500	0,25%	NRW Bank	EUR	26-1-2032	2.079
Duitsland					**75.647**
5.000	0,125%	Nordic Investment Bank	EUR	10-6-2024	4.921
Finland					**4.921**
5.000	0,125%	Council of Europe Development Bank	EUR	10-4-2024	4.951
1.200	0,5%	Île-de-France	EUR	14-6-2025	1.156
1.000	0,625%	Île-de-France	EUR	23-4-2027	936
5.800	0,4%	Ile-de-France mobilites	EUR	28-5-2031	4.908
4.000	0,95%	Ile-de-France mobilites	EUR	16-2-2032	3.472
1.100	0,875%	Regie Autonome des Transports Parisiens (RATP)	EUR	25-5-2027	1.037
1.000	0,1%	Région Île-de-France	EUR	2-7-2030	843
1.600	2,9%	Région Île-de-France	EUR	30-4-2031	1.612
7.000	0%	Société du Grand Paris	EUR	25-11-2030	5.823

Nominale waarde in € 1.000	Coupon-rente		Valuta	Renteherzienings-datum	Marktwaarde in € 1.000
Frankrijk					**24.738**
4.000	0,375%	Ferrovie Dello Stato	EUR	25-3-2028	3.550
Italië					**3.550**
3.000	1,25%	European Investment Bank	EUR	13-11-2026	2.918
Luxemburg					**2.918**
6.000	0,2%	Bank Nederlandse Gemeenten	EUR	9-11-2024	5.841
2.000	0,25%	BNG Bank	EUR	12-1-2032	1.655
4.200	3%	Nederlandse Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden	EUR	25-10-2027	4.290
4.242	1%	Nederlandse Waterschapsbank	EUR	3-9-2025	4.113
4.100	2,75%	Nederlandse Waterschapsbank	EUR	9-11-2027	4.139
3.900	0,25%	Nederlandse Waterschapsbank	EUR	19-1-2032	3.240
1.000	0,75%	Tennet Holding	EUR	26-6-2025	970
1.900	1,375%	Tennet Holding	EUR	5-6-2028	1.810
2.800	1,375%	Tennet Holding	EUR	26-6-2029	2.638
2.000	0,875%	Tennet Holding	EUR	3-6-2030	1.834
Nederland					**30.530**
1.600	3,125%	Eurofima	EUR	9-11-2031	1.653
Zwitserland					**1.653**
		Totaal greenbonds			**152.331**
		Som van de beleggingen			**551.781**

Ratingverdeling ASN Duurzaam Obligatiefonds

In € 1.000	*31-12-2023*		*31-12-2022*	
	Marktwaarde	*%*	*Marktwaarde*	*%*
AAA	190.808	34,6	162.207	31,9
AA+	75.533	13,7	65.328	12,9
AA	34.918	6,3	19.603	3,9
AA-	72.881	13,2	74.187	14,6
A	71.141	12,9	71.610	14,1
A-	61.501	11,1	46.728	9,2
BBB+	2.062	0,4	-	-
BBB	40.247	7,3	67.900	13,4
BBB-	2.690	0,5	-	-
Totaal	**551.781**	**100,0**	**507.563**	**100,0**

Aflossing ASN Duurzaam Obligatiefonds

In € 1.000	*31-12-2023*		*31-12-2022*	
	Marktwaarde	*%*	*Marktwaarde*	*%*
Aflossing binnen 1 jaar	30.931	5,6	57.292	11,3
Aflossing tussen 1 en 5 jaar	245.345	44,5	268.466	52,9
Aflossing tussen 5 en 10 jaar	269.525	48,8	181.805	35,8
Aflossing na 10 jaar	5.980	1,1	-	-
Totaal	**551.781**	**100,0**	**507.563**	**100,0**

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	-	149
Lopende rente obligaties	3.359	2.898
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**3.359**	**3.047**
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	194	223
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	**194**	**223**
Totaal	**3.553**	**3.270**

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Overige activa

Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. De Beheerder bepaalt de omvang van het saldo liquide middelen op basis van de timing van de betalingen.

(D) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	-	149
Te betalen fondskosten	213	200
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**213**	**349**
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	597	74
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	**597**	**74**
Totaal	**810**	**423**

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(E) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	109.496	110.330
Uitgegeven aandelen	14.705	14.650
Ingekochte aandelen	-11.386	-15.484
Stand ultimo periode	**112.815**	**109.496**
Agio		
Stand begin periode	499.760	510.739
Uitgegeven aandelen	55.399	60.391
Ingekochte aandelen	-51.198	-71.370
Stand ultimo periode	**503.961**	**499.760**
Overige reserves		
Stand begin periode	-14.413	-3.150
Onttrekking uit onverdeeld resultaat	-82.174	-18.896
Ingekochte aandelen	8.292	7.633
Stand ultimo periode	**-88.295**	**-14.413**
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-79.900	-12.308
Onttrekking aan overige reserves	82.174	18.896
Uitgekeerd dividend	-2.274	-6.588
Resultaat over de verslagperiode	29.024	-79.900
Stand ultimo periode	**29.024**	**-79.900**
Totaal eigen vermogen	**557.505**	**514.943**

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*	*31-12-2021*	*31-12-2020*	*31-12-2019*
Totaal intrinsieke waarde	557.505	514.943	605.611	576.826	644.273
Directe opbrengsten	6.618	5.833	8.407	9.208	13.774
Waardeveranderingen	24.739	-83.326	-18.073	1.381	4.091
In rekening gebrachte op- en afslagen	61	92	129	148	97
Overige bedrijfsopbrengsten	46	1	-	-	-
Bedrijfslasten	-2.440	-2.500	-2.771	-1.645	-1.038
Totaal resultaat	**29.024**	**-79.900**	**-12.308**	**9.092**	**16.924**
Aantal uitstaande gewone aandelen	22.562.964	21.899.148	22.066.024	20.366.907	22.275.347
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	24,71	23,51	27,45	28,32	28,92
Beurskoers	24,78	23,61	27,47	28,34	28,95
Dividend[1]	0,10	0,30	0,30	1,00	0,60
Opbrengsten uit beleggingen	0,29	0,27	0,38	0,71	0,58
Waardeveranderingen beleggingen	1,10	-3,80	-0,82	0,12	0,17
In rekening gebrachte op- en afslagen	-	-	0,01	0,01	-
Bedrijfslasten	-0,11	-0,11	-0,13	-0,13	-0,04
Totaal resultaat	**1,28**	**-3,64**	**-0,56**	**0,71**	**0,71**

1 *Dit is het dividend over het voorgaande jaar, dat in het betreffende jaar is uitgekeerd.*

Mutatieoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Stand begin periode	514.943	605.611
Uitgegeven aandelen	70.104	75.041
Ingekochte aandelen	-54.292	-79.221
Stand ultimo periode	**530.755**	**601.431**
Opbrengsten uit beleggingen	6.618	5.833
Beheervergoeding	-2.440	-2.480
Overige bedrijfslasten	-	-20
	4.178	3.333
Waardeveranderingen beleggingen	24.739	-83.326
In rekening gebrachte op- en afslagen	61	92
Overige bedrijfsopbrengsten	46	1
Resultaat	**29.024**	**-79.900**
Uitgekeerd dividend	**-2.274**	**-6.588**
Totaal eigen vermogen	**557.505**	**514.943**

Kredietrisico

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds loopt een kredietrisico op het totaal van vastrentende beleggingen, vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico van het fonds bedroeg ultimo verslagperiode € 558,3 miljoen (ultimo 2022: € 515,4 miljoen).

6.2.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(F) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging en gesplitst naar koers- en valutaresultaten.

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Obligaties		
Obligaties - gerealiseerde koerswinsten	3.704	419
Obligaties - gerealiseerde koersverliezen	-1.290	-14.069
Obligaties - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Totaal	**2.414**	**-13.650**

(G) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging en gesplitst naar koers- en valutaresultaten.

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Obligaties		
Obligaties - niet-gerealiseerde koerswinsten	22.383	59
Obligaties - niet-gerealiseerde koersverliezen	-58	-69.735
Obligaties - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Totaal	**22.325**	**-69.676**

(H) Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit:

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Rente rekening-courant	46	-
Overige bedrijfsopbrengsten	-	1
Totaal	**46**	**1**

(I) Bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten bestaan uit:

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Rente rekening-courant	-	20
Totaal	**-**	**20**

Lopendekostenfactor

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Lopende kosten		
Beheervergoeding	2.440	2.480
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	542.056	551.111
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**0,45%**	**0,45%**

Het fonds betaalt aan ASN Impact Investors fondskosten. ASN Impact Investors betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,45% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo. De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van deelnemingsrechten, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van het beleggingsfonds.

	01-01-2023 t/m 31-12-2023	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Omloopfactor	131,01%	109,88%

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten zijn in beperkte mate te bepalen, omdat de transactiekosten van vastrentende waarden in de aan- en verkoopkosten zijn opgenomen en niet separaat worden vastgelegd.

6.3 ASN Milieu & Waterfonds

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	***31-12-2023***	***31-12-2022***
Beleggingen	(A)		
Directe beleggingen		956.520	880.323
Vorderingen	(B)	5.202	5.467
Overige activa	(C)		
Liquide middelen		14.195	19.945
Kortlopende schulden	(D)	2.914	2.199
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		16.483	23.213
Activa min kortlopende schulden		**973.003**	**903.536**
Eigen vermogen	(E)		
Geplaatst kapitaal		99.028	100.933
Agio		500.042	497.143
Overige reserves		274.363	523.342
Onverdeeld resultaat		99.570	-217.882
Totaal eigen vermogen		**973.003**	**903.536**

1 *De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*[1]	***01-01-2023 t/m 31-12-2023***	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***
Opbrengsten uit beleggingen		17.116	17.988
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	38.933	-16.286
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(G)	52.546	-209.735
In rekening gebrachte op- en afslagen		101	144
Overige bedrijfsopbrengsten	(H)	434	149
Som van de bedrijfsopbrengsten		**109.130**	**-207.740**
Bedrijfslasten	(I)		
Beheervergoeding		9.453	10.034
Overige bedrijfslasten		107	108
Som van de bedrijfslasten		**9.560**	**10.142**
Resultaat		**99.570**	**-217.882**

1 *De referenties in de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	99.570	-217.882
Koersverschillen op geldmiddelen	107	69
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	**99.677**	**-217.813**
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-38.933	16.286
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-52.546	209.735
Aankoop van beleggingen	-182.671	-168.074
Verkoop van beleggingen	197.953	177.068
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	318	1.495
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-832	-1.596
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**22.966**	**17.101**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	42.357	71.525
Inkoop van aandelen	-60.274	-66.245
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-53	1.510
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	1.547	551
Uitgekeerd dividend	-12.186	-20.260
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-28.609**	**-12.919**
Totaal nettokasstromen	**-5.643**	**4.182**
Koersverschillen op geldmiddelen	-107	-69
Mutatie liquide middelen	**-5.750**	**4.113**
Liquide middelen begin van de verslagperiode	19.945	15.832
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**14.195**	**19.945**

6.3.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Aandelen

In € 1.000	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Stand begin periode	880.323	1.115.338
Aankopen	182.671	168.074
Verkopen	-197.953	-177.068
Gerealiseerde waardeveranderingen	38.933	-16.286
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	52.546	-209.735
Stand ultimo periode	**956.520**	**880.323**

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van het ASN Milieu & Waterfondsfonds bevinden, is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen, waarbij er voldoende liquiditeit is op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

De onderstaande specificaties van de sector- en landenverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico en het valutarisico. De specificaties betreffen de beleggingen per 31 december 2023, met de gepresenteerde marktwaarde in duizenden euro's.

Landenverdeling ASN Milieu & Waterfonds

In € 1.000	31-12-2023		31-12-2022	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Verenigde Staten	364.841	38,0	301.267	34,2
Verenigd Koninkrijk	140.210	14,7	122.520	13,9
Zwitserland	85.821	9,0	66.618	7,6
Denemarken	46.434	4,9	48.352	5,5
Canada	42.070	4,4	33.002	3,7
Japan	35.234	3,7	28.176	3,2
Nederland	29.043	3,0	32.141	3,7
Spanje	23.730	2,5	16.985	1,9
Israël	22.605	2,4	28.985	3,3
Australië	20.542	2,1	20.958	2,4
Ierland	20.398	2,1	17.042	1,9
Frankrijk	19.262	2,0	16.732	1,9
Griekenland	15.286	1,6	17.163	1,9
Taiwan	14.305	1,5	13.809	1,6
Duitsland	13.985	1,5	11.096	1,3
Luxemburg	13.486	1,4	12.522	1,4
Hongkong	12.649	1,3	22.740	2,6
China	10.305	1,1	11.262	1,3
Zweden	10.180	1,1	31.104	3,5
Oostenrijk	9.477	1,0	9.030	1,0
Noorwegen	6.657	0,7	5.760	0,7
Finland	-	-	13.059	1,5
Totaal	**956.520**	**100,0**	**880.323**	**100,0**

Sectorverdeling ASN Milieu & Waterfonds

Aantal		*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
	Basisgoederen		
554.181	Corbion	EUR	10.740
266.577	Lenzing	EUR	9.477
411.607	Novozymes	DKK	20.490
727.799	SIG Group	CHF	15.147
568.513	Smurfit Kappa	EUR	20.398
305.263	Sonoco Products	USD	15.439
			91.691
	Duurzame consumptiegoederen		
1.230.651	Maytronics	ILS	12.694
			12.694
	Energie		
1.037.429	Boralex	CAD	23.988
1.280.989	EDP Renováveis	EUR	23.730
260.258	Ormat Technologies	USD	17.856
961.376	Terna Energy	EUR	15.286
			80.860
	Farmacie & biotechnologie		
16.961	Mettler-Toledo International	USD	18.624
			18.624
	Halfgeleiders		
33.628	Monolithic Power Systems	USD	19.202
80.224	Solaredge Technologies	USD	6.798
19.493.769	Xinyi Solar Holdings	HKD	10.305
			36.305
	Kapitaalgoederen		
343.343	A.O. Smith	USD	25.625
172.458	Advanced Drainage Systems	USD	21.957
1.270.207	Amiad Water Systems	ILS	3.113
593.200	Azbil	JPY	17.773
541.200	Core & Main	USD	19.798
42.396	Geberit	CHF	24.580
3.092.365	Genuit Group	GBP	14.400
400.071	Georg Fischer	CHF	26.293
204.701	Legrand	EUR	19.262
8.872	LEM	CHF	19.801
40.598	Lennox International	USD	16.447
74.753	Lindsay	USD	8.740
1.600.667	NIBE Industrier	SEK	10.180
416.682	Pentair	USD	27.427
19.993	Rational	EUR	13.985
603.662	Signify	EUR	18.303
604.917	Tomra systems	NOK	6.657
343.436	Vertiv	USD	14.933
902.482	Vestas Wind Systems	DKK	25.944
89.464	Watts Water Technologies	USD	16.873
718.542	Zurn Elkay Water Solutions	USD	19.130
			371.221
	Nutsbedrijven		

Aantal		*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
207.252	American Water Works	USD	24.764
354.210	California Water Service	USD	16.632
6.151.750	Hyflux	SGD	-
1.317.258	Pennon Group	GBP	11.424
1.033.718	Severn Trent	GBP	30.766
2.195.379	United Utilities	GBP	26.843
			110.429
	Onroerend goed		
13.003	Equinix	USD	9.480
			9.480
	Software & services		
89.092	Autodesk	USD	19.637
236.575	Descartes System Group	CAD	18.082
			37.719
	Technologie		
1.547.000	Delta Electronics	TWD	14.305
80.101	Littelfuse	USD	19.401
908.562	Murata Manufacturing	JPY	17.461
			51.167
	Transport		
3.601.000	MTR	HKD	12.649
			12.649
	Verzorgingsproducten		
394.522	Unilever	EUR	17.302
			17.302
	Zakelijke dienstverlening		
383.122	Befesa	EUR	13.486
2.445.280	Brambles	AUD	20.542
38.377	Cintas	USD	20.937
1.633.822	Renewi	GBP	12.048
541.090	Stericycle	USD	24.277
202.626	Veralto	USD	15.089
			106.379
	Som van de beleggingen		**956.520**

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	***31-12-2023***	***31-12-2022***
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	-	508
Te vorderen dividend	1.141	1.098
Te vorderen dividend-/bronbelasting	3.965	3.818
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**5.106**	**5.424**
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	96	43
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	**96**	**43**
Totaal	**5.202**	**5.467**

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend- en/of bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben. In het geval van ASN Milieu & Waterfonds bedragen deze vorderingen per ultimo verslagperiode € 2,60 miljoen (ultimo 2022: € 1,98 miljoen).

(C) Overige activa

Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. De Beheerder bepaalt de omvang van het saldo liquide middelen op basis van de timing van de betalingen.

(D) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	-	859
Te betalen fondskosten	816	789
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**816**	**1.648**
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	2.098	551
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	**2.098**	**551**
Totaal	**2.914**	**2.199**

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(E) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	100.933	100.580
Uitgegeven aandelen	4.560	7.285
Ingekochte aandelen	-6.465	-6.932
Stand ultimo periode	**99.028**	**100.933**
Agio		
Stand begin periode	497.143	469.022
Uitgegeven aandelen	37.797	64.240
Ingekochte aandelen	-34.898	-36.119
Stand ultimo periode	**500.042**	**497.143**
Overige reserves		
Stand begin periode	523.342	346.788
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-230.068	199.748
Ingekochte aandelen	-18.911	-23.194
Stand ultimo periode	**274.363**	**523.342**
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-217.882	220.008
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	230.068	-199.748
Uitgekeerd dividend	-12.186	-20.260
Resultaat over de verslagperiode	99.570	-217.882
Stand ultimo periode	**99.570**	**-217.882**
Totaal eigen vermogen	**973.003**	**903.536**

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*	*31-12-2021*	*31-12-2020*	*31-12-2019*
Totaal intrinsieke waarde	973.003	903.536	1.136.398	838.039	708.605
Directe opbrengsten	17.116	17.988	24.166	11.666	15.981
Waardeveranderingen	91.479	-226.021	207.863	155.454	187.552
In rekening gebrachte op- en afslagen	101	144	210	250	140
Overige bedrijfsopbrengsten	434	149	25	63	149
Bedrijfslasten	-9.560	-10.142	-12.256	-7.904	-6.887
Totaal resultaat	**99.570**	**-217.882**	**220.008**	**159.529**	**196.935**
Aantal uitstaande gewone aandelen	19.805.320	20.186.621	20.115.995	18.477.881	18.904.827
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	49,13	44,76	56,49	45,35	37,48
Beurskoers	49,04	45,17	56,67	45,17	37,55
Dividend[1]	0,60	1,00	0,35	0,60	0,35
Opbrengsten uit beleggingen	0,84	0,88	1,26	0,66	0,79
Waardeveranderingen beleggingen	4,52	-11,10	10,81	8,84	9,30
In rekening gebrachte op- en afslagen	-	0,01	0,01	0,01	0,01
Overige bedrijfsopbrengsten	0,02	0,01	-	-	0,01
Bedrijfslasten	-0,47	-0,50	-0,64	-0,45	-0,34
Totaal resultaat	**4,91**	**-10,70**	**11,44**	**9,06**	**9,77**

1 *Dit is het dividend over het voorgaande jaar, dat in het betreffende jaar is uitgekeerd.*

Mutatieoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Stand begin periode	903.536	1.136.398
Uitgegeven aandelen	42.357	71.525
Ingekochte aandelen	-60.274	-66.245
Stand ultimo periode	**885.619**	**1.141.678**
Opbrengsten uit beleggingen	17.116	17.988
Beheervergoeding	-9.453	-10.034
Overige bedrijfslasten	-107	-108
	7.556	7.846
Waardeveranderingen beleggingen	91.479	-226.021
In rekening gebrachte op- en afslagen	101	144
Overige bedrijfsopbrengsten	434	149
Resultaat	**99.570**	**-217.882**
Uitgekeerd dividend	**-12.186**	**-20.260**
Totaal eigen vermogen	**973.003**	**903.536**

Kredietrisico

Het ASN Milieu & Waterfonds loopt een kredietrisico op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico van het fonds bedroeg ultimo verslagperiode € 19,4 miljoen (ultimo 2022: € 25,4 miljoen).

6.3.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(F) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging en gesplitst naar koers- en valutaresultaten.

In € 1.000	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	41.713	7.237
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-1.054	-35.345
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	197	12.288
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-1.923	-466
Totaal	**38.933**	**-16.286**

(G) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging en gesplitst naar koers- en valutaresultaten.

In € 1.000	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	133.148	14.999
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-70.332	-236.611
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	6.067	28.501
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-16.337	-16.624
Totaal	**52.546**	**-209.735**

(H) Overige bedrijfsopbrengsten

In € 1.000	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Rente rekening-courant	434	-
Overige bedrijfsopbrengsten	-	149
Totaal	**434**	**149**

De overige bedrijfsopbrengsten bestonden in 2022 uit twee onderdelen: € 147 duizend had betrekking op een rebate (terugbetaling) van Impax en € 2 duizend betrof vergoedingen met betrekking tot de Central Securities Depository Regulation (CSDR).

(I) Bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten bestaan uit:

In € 1.000	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Koersverschillen op geldmiddelen	107	69
Rente rekening-courant	-	39
Totaal	**107**	**108**

Lopendekostenfactor

In € 1.000	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Lopende kosten		
Beheervergoeding	9.453	10.034
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	944.836	969.646
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**1,00%**	**1,03%**

Het fonds betaalt aan ASN Impact Investors fondskosten. ASN Impact Investors betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 1,00% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo (tot 1 maart 2022 bedroeg het percentage 1,20%). De lopende kosten van een

beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van deelnemingsrechten, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van het beleggingsfonds.

	01-01-2023 t/m 31-12-2023	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Omloopfactor	29,42%	21,39%

Transactiekosten
Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar waren, bedroegen € 577.454 (2022: € 287.236).

6.4 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	***31-12-2023***	***31-12-2022***
Beleggingen	(A)		
Directe beleggingen		192.895	181.953
Vorderingen	(B)	2.515	2.736
Overige activa	(C)		
Liquide middelen		6.301	5.517
Kortlopende schulden	(D)	1.087	875
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		7.729	7.378
Activa min kortlopende schulden		**200.624**	**189.331**
Eigen vermogen	(E)		
Geplaatst kapitaal		20.135	20.384
Agio		129.287	128.712
Overige reserves		33.691	88.438
Onverdeeld resultaat		17.511	-48.203
Totaal eigen vermogen		**200.624**	**189.331**

1 *De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*[1]	***01-01-2023 t/m 31-12-2023***	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***
Opbrengsten uit beleggingen		5.524	5.570
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	6.730	-8.767
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(G)	7.240	-42.557
In rekening gebrachte op- en afslagen		123	190
Overige bedrijfsopbrengsten	(H)	245	-
Som van de bedrijfsopbrengsten		**19.862**	**-45.564**
Bedrijfslasten	(I)		
Beheervergoeding		2.351	2.354
Overige bedrijfslasten		-	285
Som van de bedrijfslasten		**2.351**	**2.639**
Resultaat		**17.511**	**-48.203**

1 *De referenties in de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	17.511	-48.203
Koersverschillen op geldmiddelen	-122	284
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	**17.389**	**-47.919**
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-6.730	8.767
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-7.240	42.557
Aankoop van beleggingen	-66.703	-77.541
Verkoop van beleggingen	69.731	61.993
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	239	-268
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-334	-327
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**6.352**	**-12.738**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	16.051	29.506
Inkoop van aandelen	-18.205	-15.461
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-18	497
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	546	340
Uitgekeerd dividend	-4.064	-2.719
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-5.690**	**12.163**
Totaal nettokasstromen	**662**	**-575**
Koersverschillen op geldmiddelen	122	-284
Mutatie liquide middelen	**784**	**-859**
Liquide middelen begin van de verslagperiode	5.517	6.376
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**6.301**	**5.517**

6.4.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Aandelen

In € 1.000	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Stand begin periode	181.953	217.729
Aankopen	66.703	77.541
Verkopen	-69.731	-61.993
Gerealiseerde waardeveranderingen	6.730	-8.767
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	7.240	-42.557
Stand ultimo periode	**192.895**	**181.953**

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds bevinden, is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen, waarbij er voldoende liquiditeit is op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

De onderstaande specificaties van de sector- en landenverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico en het valutarisico. De specificaties betreffen de beleggingen per 31 december 2023, met de gepresenteerde marktwaarde in duizenden euro's.

Landenverdeling ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

In € 1.000	31-12-2023		31-12-2022	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Verenigd Koninkrijk	47.889	24,7	39.432	21,7
Nederland	39.864	20,7	34.419	18,9
België	29.361	15,2	26.232	14,4
Duitsland	25.833	13,4	26.232	14,4
Frankrijk	15.347	8,0	15.168	8,3
Zwitserland	12.445	6,5	11.629	6,4
Zweden	7.603	3,9	13.598	7,5
Finland	7.475	3,9	7.448	4,1
Luxemburg	7.078	3,7	7.795	4,3
Totaal	**192.895**	**100,0**	**181.953**	**100,0**

Sectorverdeling ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Aantal		Valuta	Marktwaarde in € 1.000
	Basisgoederen		
181.464	Bekaert	EUR	8.442
200.729	Corbion	EUR	3.890
203.510	Huhtamaki	EUR	7.475
			19.807
	Consumentenservicebedrijven		
320.827	Basic-Fit	EUR	9.034
			9.034
	Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg		
285.857	Fagron	EUR	4.748

Aantal		*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
			4.748
	Duurzame consumptiegoederen		
10.300.989	Coats Group	GBP	9.201
			9.201
	Farmacie & biotechnologie		
6.332.207	Alliance Pharma	GBP	2.960
			2.960
	Halfgeleiders		
147.015	Aixtron	EUR	5.684
52.100	BE Semiconductor Industries	EUR	7.109
			12.793
	Kapitaalgoederen		
139.104	Alfen Beheer	EUR	8.385
378.489	Azelis	EUR	8.395
73.038	Barco N.V.	EUR	1.209
186.988	JOST Werke	EUR	8.265
28.393	Kardex	CHF	6.658
2.593	LEM	CHF	5.787
239.718	Signify	EUR	7.268
105.765	TKH Group	EUR	4.178
491.089	Travis Perkins	GBP	4.696
224.569	Washtec	EUR	7.186
			62.027
	Onroerend goed		
562.524	Safestore Holdings	GBP	5.739
580.791	Unite Group	GBP	6.997
230.433	Warehouses De Pauw	EUR	6.567
			19.303
	Reclame		
169.038	Ipsos	EUR	9.592
316.197	JCDecaux	EUR	5.755
			15.347
	Voeding en dranken		
5.826.036	Premier Foods	GBP	9.116
			9.116
	Zakelijke dienstverlening		
201.072	Befesa	EUR	7.078
1.044.314	Bravida Holding	SEK	7.603
1.902.948	Sthree	GBP	9.180
347.995	Takkt	EUR	4.698
			28.559
	Som van de beleggingen		**192.895**

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	-	322
Te vorderen dividend-/bronbelasting	2.479	2.396
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**2.479**	**2.718**
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	36	18
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	**36**	**18**
Totaal	**2.515**	**2.736**

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend- en/of bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben. In het geval van ASN Duurzaam Small & Midcapfonds bedragen deze vorderingen per ultimo verslagperiode € 1,77 miljoen (ultimo 2022: € 1,53 miljoen).

(C) Overige activa

Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. De Beheerder bepaalt de omvang van het saldo liquide middelen op basis van de timing van de betalingen.

(D) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	-	341
Te betalen fondskosten	201	194
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**201**	**535**
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	886	340
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	**886**	**340**
Totaal	**1.087**	**875**

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(E) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	20.384	19.021
Uitgegeven aandelen	1.669	2.954
Ingekochte aandelen	-1.918	-1.591
Stand ultimo periode	**20.135**	**20.384**
Agio		
Stand begin periode	128.712	113.308
Uitgegeven aandelen	14.382	26.552
Ingekochte aandelen	-13.807	-11.148
Stand ultimo periode	**129.287**	**128.712**
Overige reserves		
Stand begin periode	88.438	51.563
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-52.267	39.597
Ingekochte aandelen	-2.480	-2.722
Stand ultimo periode	**33.691**	**88.438**
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-48.203	42.316
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	52.267	-39.597
Uitgekeerd dividend	-4.064	-2.719
Resultaat over de verslagperiode	17.511	-48.203
Stand ultimo periode	**17.511**	**-48.203**
Totaal eigen vermogen	**200.624**	**189.331**

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*31-12-2023*	*31-12-2022*	*31-12-2021*	*31-12-2020*	*31-12-2019*
Totaal intrinsieke waarde	200.624	189.331	226.208	157.359	194.721
Directe opbrengsten	5.524	5.570	5.009	2.240	4.174
Waardeveranderingen	13.970	-51.324	39.411	732	44.728
In rekening gebrachte op- en afslagen	123	190	314	127	60
Overige bedrijfsopbrengsten	245	-	-	-	187
Bedrijfslasten	-2.351	-2.639	-2.418	-1.574	-1.276
Totaal resultaat	**17.511**	**-48.203**	**42.316**	**1.525**	**47.873**
Aantal uitstaande gewone aandelen	4.027.113	4.076.775	3.804.203	3.320.386	4.281.283
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	49,82	46,44	59,46	47,39	45,46
Beurskoers	49,57	46,60	59,83	47,72	45,57
Dividend[1]	1,00	0,70	0,40	0,80	0,45
Opbrengsten uit beleggingen	1,34	1,44	1,42	0,73	1,08
Waardeveranderingen beleggingen	3,39	-13,26	11,13	0,25	11,61
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,03	0,05	0,09	0,04	0,02
Overige bedrijfsopbrengsten	0,06	-	-	-	0,05
Bedrijfslasten	-0,57	-0,68	-0,68	-0,52	-0,33
Totaal resultaat	**4,25**	**-12,45**	**11,96**	**0,50**	**12,43**

1 *Dit is het dividend over het voorgaande jaar, dat in het betreffende jaar is uitgekeerd.*

Mutatieoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Stand begin periode	189.331	226.208
Uitgegeven aandelen	16.051	29.506
Ingekochte aandelen	-18.205	-15.461
Stand ultimo periode	**187.177**	**240.253**
Opbrengsten uit beleggingen	5.524	5.570
Beheervergoeding	-2.351	-2.354
Overige bedrijfslasten	-	-285
	3.173	2.931
Waardeveranderingen beleggingen	13.970	-51.324
In rekening gebrachte op- en afslagen	123	190
Overige bedrijfsopbrengsten	245	-
Resultaat	**17.511**	**-48.203**
Uitgekeerd dividend	**-4.064**	**-2.719**
Totaal eigen vermogen	**200.624**	**189.331**

Kredietrisico

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds loopt een kredietrisico op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico van het fonds bedroeg ultimo verslagperiode € 8,8 miljoen (ultimo 2022: € 8,3 miljoen).

6.4.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(F) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging en gesplitst naar koers- en valutaresultaten.

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	11.357	5.621
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-4.590	-14.135
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	190	77
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-227	-330
Totaal	**6.730**	**-8.767**

(G) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging en gesplitst naar koers- en valutaresultaten.

In € 1.000	*01-01-2023 t/m 31-12-2023*	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	16.396	4.137
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-10.549	-43.526
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	1.409	622
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-16	-3.790
Totaal	**7.240**	**-42.557**

(H) Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit:

In € 1.000	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Koersverschillen op geldmiddelen	122	-
Rente rekening-courant	123	-
Totaal	**245**	**-**

(I) Bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten bestaan uit:

In € 1.000	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Koersverschillen op geldmiddelen	-	284
Rente rekening-courant	-	1
Totaal	**-**	**285**

Lopendekostenfactor

In € 1.000	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Lopende kosten		
Beheervergoeding	2.351	2.354
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	195.765	195.992
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**1,20%**	**1,20%**

Het fonds betaalt aan ASN Impact Investors fondskosten. ASN Impact Investors betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 1,20% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo. De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van deelnemingsrechten, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van het beleggingsfonds.

	01-01-2023 t/m 31-12-2023	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Omloopfactor	52,19%	48,25%

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar waren, bedroegen € 103.836 (2022: € 123.123).

ASN Impact Investors wint opnieuw de CashCow award 2023 - Beste aanbieder duurzame producten

7 Overige gegevens

ASN Impact Investors wint opnieuw de CashCow award 2023 - Beste aanbieder duurzame producten

Bijzondere statutaire zeggenschapsrechten

Volgens de statuten heeft de houder van het prioriteitsaandeel het recht om een bindende voordracht op te stellen voor de benoeming van bestuurders. Daarnaast kan de houder van het prioriteitsaandeel een bindende voordracht doen voor de benoeming van commissarissen, indien de raad van commissarissen (RvC) geen kandidaten voordraagt binnen de daartoe gestelde termijn. Een wijziging van de statuten of een besluit tot ontbinding van de vennootschap kan slechts worden genomen op voorstel van de houder van het prioriteitsaandeel. Bij liquidatie van de vennootschap wordt, na voldoening van alle schulden, allereerst het nominale bedrag van het prioriteitsaandeel terugbetaald.

Het prioriteitsaandeel dient om het bijzondere karakter van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. te beschermen tegen ongewenste invloeden van derden. Het wordt gehouden door ASN Duurzame Deelnemingen N.V., een 100%-dochter van de Volksbank N.V. Voor de rechten die zijn verbonden aan het prioriteitsaandeel, verwijzen wij naar de statuten van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.

Statutaire winstbestemming

Conform artikel 27 van de statuten bepaalt het bestuur per serie van gewone aandelen welk gedeelte van de winst aan de houders van gewone aandelen wordt uitgekeerd. Het betreft de winst na aftrek van een uitkering ter hoogte van de wettelijke interest, berekend over de nominale waarde van het prioriteitsaandeel. Het bestuur bepaalt de uitkering onder goedkeuring van de raad van commissarissen.

Belangen bestuurders en raad van commissarissen

Conform artikel 122 lid 2 Bgfo wordt in dit verslag gerapporteerd of de leden van de directie van ASN Impact Investors en de leden van de raad van commissarissen een persoonlijk belang hebben gehad bij beleggingen van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. De leden van de directie en de raad van commissarissen hadden geen belang in de beleggingen van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.

Vanuit het oogpunt van transparantie worden tevens de persoonlijke belangen gerapporteerd die de leden van de directie van ASN Impact Investors en de leden van de raad van commissarissen, volgens opgave van de betrokkenen, hebben gehad in de fondsen van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. per begin en einde van de verslagperiode. De leden van de directie en van de raad van commissarissen hadden volgens opgave van de betrokkenen geen belangen in de fondsen van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. per begin en einde van de verslagperiode.

Wel hadden zij een belang in ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. waarin de ASN Duurzame Mixfondsen beleggen. In onderstaande tabel zijn de persoonlijke belangen opgenomen die de leden van de directie en van de raad van commissarissen, volgens opgave van de betrokkenen, hebben gehad in de fondsen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. per begin en einde van de verslagperiode.

Omschrijving	*Gemeenschappelijk belang directie ASN Impact Investors en leden RvC in aantallen per 31-12-2023*	*Gemeenschappelijk belang directie ASN Impact Investors en leden RvC in aantallen per 31-12-2022*
ASN Duurzaam Aandelenfonds	169	169
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	250	250

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de aandeelhouders en de raad van commissarissen van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2023 van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2023;
- de winst-en-verliesrekening over 2023;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen waaronder de jaarcijfers van de afzonderlijke ASN AIF-Beleggingsfondsen (subfondsen), alsmede de financiële gegevens met betrekking tot de ASN AIF-Beleggingspools (de beleggingspools) en de ASN UCITS-Beleggingsfondsen waarin het vermogen van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. is belegd.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. (verder: de beleggingsentiteit) zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Ons inzicht in ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.

ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. is een beleggingsmaatschappij met veranderlijk kapitaal, statutair gevestigd te Den Haag en bestond per 31 december 2023 uit zeven subfondsen (beleggingsinstellingen): ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief, ASN Duurzaam Mixfonds Defensief, ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal, ASN Duurzaam Mixfonds Offensief, ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief, ASN Groenprojectenfonds en ASN Microkredietfonds.

De aandelen van deze subfondsen worden verhandeld via Euronext Amsterdam, segment Euronext Fund Service. De subfondsen beleggen in beleggingspools: ASN Groenprojectenpool en ASN Microkredietpool en in ASN UCITS-Beleggingsfondsen. De beleggingen van ASN Groenprojectenpool en ASN Microkredietpool bestaan met name uit onderhandse leningen. ASN Microkredietpool houdt daarnaast aandelenparticipaties en valuta-afdekkingsinstrumenten. De ASN UCITS-Beleggingsfondsen beleggen voornamelijk in beursgenoteerde effecten waarvan de reële waarde is afgeleid van genoteerde marktprijzen. De beheerder en directie is ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V., onderdeel van de Volksbank N.V., en verwijzingen naar functies en afdelingen in deze sectie zijn betrokken functies en afdelingen van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Materialiteit

Wij hebben de materialiteit bepaald en de risico's geïdentificeerd en ingeschat dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, om in reactie op deze risico's de controlewerkzaamheden te bepalen ter verkrijging van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit	Wij bepalen de materialiteit per subfonds van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.
Toegepaste benchmark	1% van het eigen vermogen (fondsvermogen) per subfonds.
Nadere toelichting	De subfondsen kennen een eigen beleggingsbeleid, risicoprofiel, koersvorming en een afzonderlijke administratie. Beleggers kunnen (uitsluitend) in subfondsen beleggen. Voor ieder subfonds worden jaarcijfers opgesteld, die onderdeel uitmaken van de toelichting van de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. Deze jaarrekening is gebaseerd op de gecumuleerde jaarcijfers van de subfondsen. Op basis van hetgeen hiervoor beschreven hanteren wij een materialiteit die is gebaseerd op het fondsvermogen per subfonds. Het fondsvermogen per subfonds is de totale (markt)waarde waarop beleggers in het subfonds aanspraak maken en wordt in de sector beschouwd als de belangrijkste factor voor beleggingsbeslissingen door de aandeelhouders. De bepaling van de materialiteit is niet gewijzigd ten opzichte van voorgaand boekjaar.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van commissarissen overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen groter dan 5% van de materialiteit per subfonds rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Opdrachtteam en gebruikmaken van het werk van specialisten

Wij hebben zorggedragen dat het opdrachtteam over de juiste kennis en vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de controle van een beursgenoteerde beleggingsentiteit. Wij hebben in het opdrachtteam specialisten opgenomen op het gebied van IT audit en belastingspecialisten. Daarnaast hebben wij eigen deskundigen ingeschakeld voor de controle van de waardering van niet-beursgenoteerde beleggingen.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Onze controle-aanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de beleggingsentiteit en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de directie inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij verwijzen naar hoofdstuk 1. Verslag van de beheerder van het jaarverslag, waarin de directie haar (fraude)risicoanalyse heeft opgenomen.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de Gedragscode Fund Governance ASN Impact Investors, het fraude- en corruptiebeleid, de klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij houden rekening met het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken, aangezien dit risico in alle organisaties aanwezig is. Vanwege dit risico hebben wij schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten zoals toegelicht in paragraaf 3.4.1 onder ''Gebruik van schattingen'' in de toelichting op de jaarrekening. Wij hebben onder meer data analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen en de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen.

Verder hebben wij specifieke werkzaamheden verricht vanwege integriteitsrisico's vanuit de potentiële belangentegenstelling tussen de beheerder en de beleggers in de beleggingsentiteit. Hiervoor verwijzen wij naar het kernpunt "Beheerste en integere bedrijfsvoering".

Wij zijn bij het identificeren en inschatten van frauderisico's uitgegaan van de veronderstelling dat er bij de opbrengstenverantwoording frauderisico's bestaan. Volgens onze inschatting geven de niet-gerealiseerde waardeveranderingen op de niet-beursgenoteerde beleggingen aanleiding tot dit risico vanwege het schattingselement ten aanzien van de waardering van niet-beursgenoteerde beleggingen.
Zoals beschreven in ons kernpunt van de controle ''Bestaan en waardering van beleggingen'', houden wij ten aanzien van de waardering van niet-beursgenoteerde beleggingen derhalve rekening met tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij de directie, juridische zaken, compliance afdeling, risk afdeling en de raad van commissarissen.

Uit de door ons geïdentificeerde frauderisico's, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controle-aanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving
Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening. In lijn met NBA-handreiking 1142 Specifieke verplichtingen volgens de toezichtwet- en regelgeving voor de interne auditor en de externe accountant van beleggingsondernemingen, (beheerders van) alternatieve beleggingsinstellingen en (beheerders van) instellingen voor collectieve belegging in effecten, is onze inschatting gebaseerd op onze ervaring in de sector, afstemming met de directie, het kennisnemen van de systematische analyse van integriteitsrisico's (SIRA), het lezen van notulen, het kennisnemen van rapporten van de interne accountantsdienst van de Volksbank N.V. voor zover relevant voor ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. en van de compliance afdeling. Verder hebben wij gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd, gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

We hebben verder kennis genomen van rapporten van juridische zaken en correspondentie met toezichthouders, en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben we schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controle-aanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling
Zoals toegelicht in paragraaf 3.4 "Toelichting op de jaarrekening" is de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft de directie een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de beleggingsentiteit om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor de voorzienbare toekomst.

Wij hebben de specifieke beoordeling met de directie besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd.
Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van de directie op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsentiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven.

De kernpunten van onze controle
In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de raad van commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

In vergelijking met voorgaand jaar hebben wij geen wijzigingen aangebracht in de kernpunten van onze controle.

Bestaan en waardering van beleggingen	
Risico	De subfondsen die samen ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. vormen, beleggen via de ASN AIF-Beleggingspools en de ASN UCITS Beleggingsfondsen (de subfondsen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.) in beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde beleggingen. Deze beleggingen zijn in belangrijke mate bepalend voor de financiële resultaten van de subfondsen. Wij beschouwen bestaan en waardering van de beleggingen als het aandachtsgebied met de grootste impact op onze controle. Wij verwijzen in dat kader naar de toelichting op de beleggingen in de financiële gegevens met betrekking tot de ASN AIF-Beleggingspools en de subfondsen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. die onderdeel uitmaken van de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. Uit de toelichting van de categorie-indeling van de beleggingsportefeuilles van de AIF-Beleggingspools en subfondsen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. (paragraaf 3.4.1), blijkt dat voornamelijk in beursgenoteerde beleggingen is belegd. ASN Groenprojectenpool en ASN Microkredietpool beleggen uitsluitend in niet-beursgenoteerde beleggingen. Wij schatten het risico op een materiële fout voor de beursgenoteerde beleggingen lager in, mede omdat de beleggingen bestaan uit beursgenoteerde titels waarvoor een prijs op een actieve markt beschikbaar is en derhalve een schattingselement ontbreekt. Voor de niet-beursgenoteerde beleggingen schatten wij dit risico hoger in, als gevolg van het schattingselement ten aanzien van de waardering, omdat de reële waarde niet kan worden afgeleid van beursnoteringen, en ten aanzien van het bestaan omdat eigendom niet centraal is geregistreerd. Wij hebben een frauderisico geïdentificeerd ten aanzien van de niet-gerealiseerde waardeveranderingen van de niet-beursgenoteerde beleggingen, aangezien het schattingselement significante aannames vereist, waarbij wij rekening houden met tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude.

Onze controleaanpak	Onze werkzaamheden bestonden onder andere uit het evalueren of de door de beleggingsentiteit gehanteerde grondslagen voor opname en waardering van beleggingen en de daarbij gehanteerde (valuta) prijsbronnen en afspraken in overeenstemming zijn met Titel 9 Boek 2 BW en of deze grondslagen, bronnen en afspraken consistent zijn toegepast. Wij hebben de opzet en bestaan van interne beheersmaatregelen met betrekking tot het waarderingsproces geëvalueerd.
	
	Onze controlewerkzaamheden ten aanzien van bestaan en waardering van de beursgenoteerde beleggingen bestonden verder onder andere uit:
	
	• het afstemmen van de waardering van de beursgenoteerde beleggingen met minimaal één onafhankelijke prijsbron;
	• het afstemmen van bestaan en eigendom van de beleggingsportefeuille met rechtstreeks door ons ontvangen externe confirmaties van de bewaarder.
	
	De controlewerkzaamheden ten aanzien van bestaan en waardering van de niet-beursgenoteerde beleggingen bestonden verder onder andere uit:
	
	• het in samenwerking met eigen, onafhankelijke waarderingsspecialisten valideren van de gehanteerde waarderingsmethoden en –modellen om de reële waarde van niet-beursgenoteerde beleggingen te bepalen;
	• het kritisch beoordelen van de gehanteerde aannames en (markt)input van deze waarderingsmodellen, waaronder:
	  • voor ASN Groenprojectenpool: de risicovrije rentecurve verhoogd met een kredietopslag en rekening houdend met het fiscale voordeel dat de particuliere belegger kan hebben door te beleggen in een groene instelling en een afwaardering voor debiteuren die mogelijk niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen;
	  • voor ASN Groenprojectenpool: wij hebben analyses uitgevoerd om vast te stellen dat deze inputwaarden zich binnen een redelijke bandbreedte bevonden van ons bekende (afgeleide) marktgegevens;
	  • voor ASN Microkredietpool: de multiples (ofwel de relatieve waarderingsfactor) en/of de meest recente markttransacties voor de waardering van de aandelenparticipaties in Microfinancieringsinstellingen (MFI's), de gehanteerde nettovermogenswaarde of mogelijk lagere marktwaarde van overige aandelenparticipaties, de marktwaardecorrectie voor debiteuren die mogelijk niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen (kredieten en achtergestelde leningen) en rentecurves en valutakoersen voor de waardering van valuta-afdekkingsinstrumenten;
	• het middels een deelwaarneming afstemmen van bestaan en eigendom van de beleggingsportefeuille met rechtstreeks door ons ontvangen externe confirmaties van leningnemers, externe fondsmanagers of andere relevante tegenpartijen.

Belangrijke observaties	De uitvoering van deze werkzaamheden heeft niet geleid tot significante bevindingen ten aanzien van bestaan of waardering van de beleggingen.

Opbrengsten uit beleggingen	
Risico	De opbrengsten uit beleggingen zijn de belangrijkste opbrengstenstroom van de beleggingsentiteit en bestaan zowel uit de directe beleggingsopbrengsten (dividend en interest bij de beleggingspools) als uit de (niet–)gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Wij beschouwen de opbrengsten uit beleggingen derhalve als kernpunt van onze controle. Ten aanzien van de niet-gerealiseerde waardeveranderingen van niet-beursgenoteerde beleggingen hebben wij een frauderisico geïdentificeerd. Wij verwijzen naar het kernpunt 'Bestaan en waardering van beleggingen'. Wij verwijzen naar de uitsplitsing van de opbrengsten uit beleggingen in de winst-en-verliesrekening en naar de kerncijfers en het verslag over het beheer van de ASN AIF-Beleggingsfondsen waarin de resultaten van de subfondsen worden vergeleken met die van de benchmark, voor zover aanwezig.
Onze controleaanpak	Onze controlewerkzaamheden ten aanzien van de opbrengsten uit beleggingen bestonden onder andere uit: • het kennisnemen en toetsen van de interne beheersmaatregelen, inclusief relevante algemene IT beheersmaatregelen rondom processen inzake transactieverwerking, corporate actions, reconciliatie van beleggingen en portefeuille waardering. Hierbij hebben wij voor uitbestede processen mede gebruik gemaakt van de onafhankelijke rapportages inzake de opzet, het bestaan en de werking van relevante beheersmaatregelen bij betrokken partijen; • het uitvoeren van gedetailleerde cijferanalyses van zowel directe als indirecte opbrengsten in relatie tot de beleggingen alsmede in relatie tot het rendement van de benchmark, voor zover aanwezig van ieder subfonds. • Voor ASN Groenprojectenpool en ASN Microkredietpool: het middels een deelwaarneming afstemmen van de omvang, rentepercentages en looptijden van leningen, kredieten en achtergestelde leningen met rechtstreeks door ons ontvangen externe confirmaties van leningnemers en externe fondsmanagers.
Belangrijke observaties	De uitvoering van deze werkzaamheden heeft niet geleid tot significante bevindingen ten aanzien van de opbrengsten uit beleggingen.

Beheerste en integere bedrijfsvoering	
Risico	Bij en krachtens de Wet op het financieel toezicht worden eisen gesteld aan de beheerste en integere bedrijfsvoering van de beheerder, onder andere ten aanzien van het beheersen van (uitbestede) bedrijfsprocessen en -risico's en ten aanzien van het beheersen van integriteitsrisico's. In onze controle houden wij rekening met integriteitsrisico's die volgen uit de potentiële belangentegenstelling tussen de beheerder en de beleggers in de beleggingsentiteit. Volgens onze inschatting geven met name de kosten onttrokken aan de beleggingsentiteit (en alle andere betalingen uit de activa van de beleggingsentiteit) die opbrengsten zijn voor de beheerder of aan de beheerder gelieerde partijen aanleiding tot dit risico. Verder is de financiële informatie die ontvangen wordt van uitbestedingspartijen betrokken bij de totstandkoming van de jaarrekening van de beleggingsentiteit. De beleggingsentiteit heeft geen werknemers in dienst. Vermogensbeheer, risicobeheer en de aandelenregistratie, financiële administratie en beleggingsadministratie zijn uitbesteed aan de beheerder ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. die dit op zijn beurt deels heeft uitbesteed aan de administrateur, BNP Paribas SA, Netherlands Branch, Securities Services. Wij verwijzen naar het "verslag van de beheerder" en "het verslag over het beheer van de ASN AIF-Beleggingsfondsen" inzake (de risico's van) uitbesteding en de verklaring omtrent de bedrijfsvoering van de beheerder. Verder verwijzen wij naar de toelichting op de lopende kosten waarin een vergelijking wordt gemaakt met de afspraken die zijn opgenomen in het prospectus.
Onze controleaanpak	In het kader van en voor zover relevant voor de controle van de jaarrekening van de beleggingsentiteit hebben wij, in lijn met NBA-handreiking 1142 aandacht besteed aan de beheerste en integere bedrijfsvoering van de beheerder. Onze controlewerkzaamheden bestonden onder andere uit: • het vaststellen dat de beheerder en de bewaarder beschikken over de vereiste vergunning van de toezichthouder; • het kennisnemen en toetsen van de interne beheersmaatregelen bij de beheerder en andere partijen waaraan (kern)taken zijn uitbesteed, inclusief relevante algemene IT beheersmaatregelen rondom processen. Hierbij hebben wij mede gebruik gemaakt van de onafhankelijke rapportages inzake de opzet, het bestaan en de werking van relevante beheersingsmaatregelen bij betrokken partijen; • het kennisnemen van correspondentie met de toezichthouders, de rapportage van de onafhankelijke bewaarder en bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden alert blijven op mogelijke signalen van niet-naleving van wet- en regelgeving in het algemeen en de bepalingen bij of krachtens de Wet op het financieel toezicht en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme in het bijzonder; • het controleren van de in rekening gebrachte beheervergoeding en overige kosten door middel van een controleberekening in lijn met de afspraken die zijn opgenomen in het prospectus en het vaststellen dat transacties met gelieerde partijen juist en volledig zijn toegelicht; en • het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden zoals cijferanalyses en deelwaarnemingen gericht op de uitkomsten van de relevante financiële informatiestromen.
Belangrijke observaties	De uitvoering van deze werkzaamheden heeft niet geleid tot significante bevindingen met een directe invloed op de jaarrekening van de beleggingsentiteit ten aanzien van de beheerste en integere bedrijfsvoering en de financiële informatie ontvangen van uitbestedingspartijen.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Benoeming

Wij waren vanaf de controle van het boekjaar 2016 accountant van ASN Beleggingsfondsen N.V. Na de oprichting van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. en de splitsing van ASN Beleggingsfondsen N.V., zijn wij door de algemene vergadering benoemd als accountant van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. vanaf de controle van het boekjaar 2020 en zijn tot nu toe de externe accountant.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten geleverd als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.
De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de beleggingsentiteit.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie 'Informatie ter ondersteuning van ons oordeel' hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel. Onze controle bestond verder onder andere uit:

- het in reactie op de ingeschatte risico's uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Communicatie

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. In dit kader geven wij ook een verklaring aan de auditcommissie van de raad van commissarissen op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de raad van commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.
Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van commissarissen hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Den Haag, 10 april 2024

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.J. Knijnenburg RA

8 Bijlagen

Bijlage 1 Beleidsbepalers, vermogensbeheerders en projectadviseurs

Verschillende teams zijn verantwoordelijk voor het beleid van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. Hieronder zijn de leden van deze teams die in de verslagperiode werkzaam waren voor de fondsen, hun functie, verantwoordelijkheden en ervaring vermeld.

ASN Impact Investors

ASN Impact Investors is verantwoordelijk voor het portefeuillemanagement, de ontwikkeling en marketing van beleggingsproducten en het risicomanagement van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. Dit team draagt tevens zorg voor de uitvoering van wet- en regelgeving voor zover deze betrekking heeft op de klanten en producten, en voor het beleggingsbeleid en beheer van de fondsen.

Portfoliomanagers	
Naam	**Functie**
Marcel Blom	Portfoliomanager SRI fondsen
Milan Schut	Portfoliomanager SRI fondsen a.i.
Karin van Dijk	Portfoliomanager ASN Biodiversiteitsfonds
Stephan Langen	Hoofd Portfoliomanagement
Rosemarijn van der Meij	Portfoliomanager ASN Groenprojectenfonds
Sascha Noé	Portfoliomanager ASN Microkredietfonds

Beleggingsfonds	Strategie	Vermogensbeheerder/adviseur per 31-12-2022
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	Aandelen wereldwijd 3 - 13%; actief	Achmea Investment Management B.V.
	Aandelen wereldwijd 0 - 6%; actief	Impax Asset Management Ltd.
	Aandelen Europa 0 - 6%; actief	Van Lanschot Kempen Investment Management N.V.
	Euro-obligaties 62 - 72%; actief	Achmea Investment Management B.V.
	Microkrediet 18 - 28%	Triple Jump B.V.
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	Aandelen wereldwijd 14 - 24%; actief	Achmea Investment Management B.V.
	Euro-obligaties 51 - 61%; actief	Achmea Investment Management B.V.
	Aandelen wereldwijd 0 - 8%; actief	Impax Asset Management Ltd.
	Aandelen Europa 0 - 8%; actief	Van Lanschot Kempen Investment Management N.V.
	Microkrediet 14 - 24%	Triple Jump B.V.
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	Aandelen wereldwijd 28 - 38%; actief	Achmea Investment Management B.V.
	Euro-obligaties 36 - 46%; actief	Achmea Investment Management B.V.
	Aandelen wereldwijd 1 - 11%; actief	Impax Asset Management Ltd.
	Aandelen Europa 1 - 11%; actief	Van Lanschot Kempen Investment Management N.V.
	Microkrediet 9 - 19%	Triple Jump B.V.
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	Aandelen wereldwijd 47 - 57%; actief	Achmea Investment Management B.V.
	Aandelen wereldwijd 4 - 14%; actief	Impax Asset Management Ltd.
	Aandelen Europa 4 - 14%; actief	Van Lanschot Kempen Investment Management N.V.
	Euro-obligaties 17 - 27%; actief	Achmea Investment Management B.V.
	Microkrediet 3 - 13%	Triple Jump B.V.
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	Aandelen wereldwijd 63 - 73%; actief	Achmea Investment Management B.V.
	Aandelen wereldwijd 6 - 16%; actief	Impax Asset Management Ltd.
	Aandelen Europa 6 - 16%; actief	Van Lanschot Kempen Investment Management N.V.
	Euro-obligaties 2 - 12%; actief	Achmea Investment Management B.V.
	Microkrediet 0 - 8%	Triple Jump B.V.
ASN Groenprojectenfonds	Groenprojecten Nederland euro	ASN Duurzame Financieringen
	Groenprojecten buitenland	FMO
ASN Microkredietfonds	Microkrediet wereldwijd	Triple Jump B.V.
	Participaties wereldwijd	Triple Jump B.V.

Expertisecentrum Duurzaamheid (ECD)

Het Expertisecentrum Duurzaamheid van ASN Bank (ECD) adviseert ASN Impact Investors over het duurzaamheidsbeleid. Het team onderzoekt landen, projecten en ondernemingen waarin de fondsen kunnen beleggen. Ook voert het team de dialoog met ondernemingen (engagement) op verzoek van ASN Impact Investors.

Vermogensbeheerders

De ASN Duurzame Mixfondsen beleggen in de beleggingsfondsen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. ASN Impact Investors heeft het vermogensbeheer van de UCITS-fondsen uitbesteed. Bij de selectie van een vermogensbeheerder beoordelen wij de vermogensbeheerders onder meer op hun kennis en ervaring, hun prestaties op het gebied van performance en de duurzaamheid van de vermogensbeheerder. Het volgende team voert het dagelijkse vermogensbeheer van de UCITS fondsen uit:

- ASN Duurzaam Aandelenfonds en ASN Duurzaam Obligatiefonds: Achmea Investment Management;
- ASN Milieu & Waterfonds: Impax Asset Management;
- ASN Duurzaam Small & Midcapfonds: Van Lanschot Kempen Investment Management.

Achmea Investment Management

Managers ASN Duurzaam Aandelenfonds

Naam	Functie
Mark Voermans	Portfoliomanager Aandelen
Dennis Thé	Manager Aandelen

Managers ASN Duurzaam Obligatiefonds

Naam	Functie
Rob Dekker	Portfoliomanager LDI & Rates
Raymond Vermeulen	Manager LDI & Rates

Impax Asset Management

Managers van het ASN Milieu & Waterfonds

Naam	Functie
Jon Forster	Senior Portfolio Manager, Managing Director
Justin Winter	Portfolio Manager, Director
Fotis Chatzimichalakis	Portfolio Manager, Associate Director
Matthew Wright	Research Analyst

Van Lanschot Kempen Investment Management

Managers van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Naam	Functie
Jan-Willem Berghuis	Hoofd smallcapteam
Michiel van Dijk	Senior portfoliomanager
Ingmar Schaefer	Senior portfoliomanager
Sander van Oort	Senior portfoliomanager

Projectadviseurs

ASN Impact Investors heeft drie projectadviseurs aangesteld:

- ASN Microkredietpool: Triple Jump
- ASN Groenprojectenpool: ASN Duurzame Financieringen en FMO

Triple Jump

Triple Jump B.V. is de projectadviseur van de ASN Microkredietpool.

Afdeling Duurzame Financieringen van ASN Bank

Het team van de afdeling Duurzame Financieringen van ASN Bank verzorgt het projectadvies voor de ASN Groenprojectenpool.

FMO Investment Management B.V

FMO Investment Management B.V. (FMO IM) is de projectadviseur van de ASN Groenprojectenpool.

Bijlage 2 Adresgegevens en personalia

ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.

Bezuidenhoutseweg 153
2594 AG Den Haag
Postbus 93514
2509 AM Den Haag

Telefoon 070 - 356 93 33
www.asnimpactinvestors.com

AIF-beheerder

ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.
Bezuidenhoutseweg 153
2594 AG Den Haag
Postbus 93514
2509 AM Den Haag

Directie ASN Impact Investors

1. San Lie
2. Ro Dielbandhoesing
3. Dirk-Jan Stam

Raad van commissarissen ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.

1. Anne Gram (voorzitter)
2. Dennis Bams (vicevoorzitter)
3. Chris Zadeh
4. Wim Hekstra (vanaf 28 april 2023)

Bewaarder

BNP Paribas S.A., Netherlands Branch
Herengracht 595
1017 CE Amsterdam

Juridisch Eigenaar

Pettelaar Effectenbewaarbedrijf N.V.
Bezuidenhoutseweg 153
Postbus 93514
2509 AM Den Haag

Accountant

Ernst & Young Accountants LLP
Wassenaarseweg 80
2596 CZ Den Haag

Fiscaal adviseur

KPMG Meijburg & Co B.V.
Laan van Langerhuize 9
1186 DS Amstelveen
Postbus 74600
1070 DE Amsterdam

Vermogensbeheerders

Achmea Investment Management B.V.
Handelsweg 2
3707 NH Zeist
Postbus 866
3700 AW Zeist

Impax Asset Management Ltd.
7th Floor
30 Panton Street
London SW1Y 4AJ
Verenigd Koninkrijk

Van Lanschot Kempen Investment Management N.V.
Beethovenstraat 300
1077 WZ Amsterdam
Postbus 75666
1070 AR Amsterdam

Fund Agent

ING Bank N.V
Bijlmerdreef 106
1102 CT Amsterdam

Raad van commissarissen

Anne Gram (voorzitter)

Herbenoemd in 2021, lopende termijn tot 2025.

Anne Gram (1965) is een betrokken en ervaren bestuurder, toezichthouder, commissaris en adviseur duurzaamheid en vermogensbeheer. Zij zet zich in verschillende rollen in voor duurzaamheid: hoe kan de sturende kracht van geld ingezet worden om de klimaatverandering tegen te gaan? Hoe kunnen beleggers meer bijdragen aan een duurzamere wereld? Anne is econoom en heeft 30+ jaar ervaring in de financiële sector. Zij heeft o.a. als portfoliomanager, hoofd aandelen, chief investment officer en directeur beleggingen bij Robeco, ABN Amro en Fortis MeesPierson gewerkt. Zij was werkzaam bij een groot aantal pensioenfondsen, waaronder PFZW, PF Horeca en de pensioenfondsen van DNB, AKZO, Randstad en Mediq en ook verbonden aan de Erasmus Universiteit als docent Pension Executive Program en als columnist bij de Financiële Telegraaf. Tevens was zij lid van de raad van toezicht van de Vereniging van Effectenbezitters (VEB) en lid van de raad van advies van Transparency International Nederland. Anne is momenteel werkzaam als voorzitter van de raad van commissarissen van ASN Impact Investors, bestuurslid bij ABP en ATP (Arbejdsmarkedets Tillægs Pension) en als duurzaamheids- en investment expert bij de pensionfondsen van ING, IBN, HAL, de Huisartsen en Fonds 1818. Tevens is zij lid van Sustainable Pension Investment Lab en van het bestuur van Eumedion.

Dennis Bams

Benoemd in 2020, lopende termijn tot 2024.

Dennis Bams (1970) is hoogleraar Financieel Management en Financial Markets aan de Open Universiteit van Heerlen en aan de Universiteit van Maastricht en heeft een focus op risicomanagement. Daarnaast heeft hij zijn eigen consultancybureau. Duurzaamheid is voor hem een belangrijke drijfveer en hij doet onderzoek naar duurzaamheid in relatie tot beleggen. Dennis studeerde Econometrie aan de Erasmus Universiteit van Rotterdam en Actuariële Wetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam. Daarna deed hij promotieonderzoek aan de universiteiten van Chicago, Marseille en Maastricht. Van 1998 tot 2015 werkte hij in verschillende risicomanagementfuncties bij ING, De Lage Landen en het Philips Pensioenfonds. Naast zijn werkzaamheden is Dennis onder andere jurylid voor de Johan de Witt-prijs (beste actuariële wetenschappelijke scriptie) en lid van de toelatingscommissie voor het programma Master Financial Economics van de universiteit van Maastricht. Momenteel doet hij wetenschappelijk onderzoek naar de relatie tussen ESG-gedrag van bedrijven en het effect daarvan op het rendements- en risicoprofiel.

Chris Zadeh

Benoemd in 2021, lopende termijn tot 2025.

Chris Zadeh (1975) is ondernemer en oprichter van fintechbedrijf Ohpen, waarvan hij tot 2019 CEO was. Een jaar later nam hij afscheid van Ohpen om een nieuw bedrijf te beginnen: Whangai, een bureau waarmee hij andere scale-upondernemers wil helpen groeien met corporate finance- en andere adviezen. Voordat hij in 2009 na een sabbatical met Ohpen begon, was Chris onder meer 10 jaar managing director bij BinckBank. Hij was er een van de eerste werknemers naast oprichter Kalo Bagijn. Eerder werkte Chris voor vermogensbeheerder Alex en – naast zijn studie rechten aan de Universiteit van Amsterdam – de toenmalige Postbank. Via BinckBank en Ohpen heeft Chris niet alleen 25 jaar ervaring opgedaan in de nieuwste technologie achter financiële diensten, hij deed ook veel commerciële ervaring en juridische kennis op. Hij is bestuurder geweest bij een verzekeraar en vermogensbeheerder die 750 miljoen euro onder beheer had en eigen beleggingsfondsen verkocht aan particulieren. Naast zijn dagelijkse werkzaamheden zit Chris onder meer in de raad van commissarissen van InShared. Hij steunt verschillende organisaties die zich inzetten voor het welzijn van dieren en natuurbehoud, in het bijzonder projecten die toezien op het beschermen van de onderwaterwereld. Duiken is een van Chris' grootste passies.

Wim Hekstra

Benoemd in 2023, lopende termijn tot 2027.

Wim Hekstra (1970) is een ervaren bestuurder en adviseur uit het internationale bedrijfsleven die het grootste deel van zijn carrière buiten Nederland heeft gewerkt. De laatste jaren was hij tot 2022 directielid van Aegon Nederland. Inmiddels verdeelt hij zijn tijd tussen advieswerk, investeringen in innovatieve, jonge bedrijven en de Wildlife Forensic Academy, een instituut dat vanuit Zuid-Afrika parkwachten traint in de effectievere opsporing van stropers. Wim studeerde Banking and Finance aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Daarna gaf hij leiding aan dochterbedrijven van Heineken in Europa, MiddenAmerika en Azië. Na enkele jaren bij ING in Hongkong leidde hij er verzekeraar Sun Life Financial, om in 2016 terug te keren naar Nederland. Quote: 'Ik hoop dat ik mijn ervaring met marketing en sales, maar ook met governance, kan delen om te zorgen dat ASN Impact Investors ook in de toekomst gezond en winstgevend blijft. Want duurzaamheid vraagt wat mij betreft ook om een duurzaam businessmodel.'

Directie ASN Impact Investors

San Lie

San Lie (1971) is sinds 1 maart 2022 voorzitter van de directie en is verantwoordelijk voor Marketing & Sales en Portfoliomanagement. Sinds augustus 2019 was hij hoofd Portfoliomanagement bij ASN Impact Investors. Daarvoor werkte hij ondermeer bij Morningstar Benelux, Insinger de Beaufort, Fortis Bank (Nederland en België) en ABN AMRO in verschillende managementfuncties op het gebied van duurzaamheid en beleggingsdienstverlening.

San studeerde economie aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam. Ook publiceert hij regelmatig artikelen in vakbladen.

Ro Dielbandhoesing

Ro Dielbandhoesing (1979) is per 22 juni 2021 directeur van ASN Impact Investors en verantwoordelijk voor Risicomanagement en Compliance. Vanaf 2017 werkte Ro in verschillende rollen als riskmanager bij de Volksbank en dochter ASN Impact Investors. Daarvoor was hij onder meer financial risk manager bij Staalbankiers. Ro startte zijn carrière als controller bij Achmea. Ro studeerde Bedrijfseconomie aan de Hogeschool Inholland en behaalde een Master Accountancy & Control en een Executive Master Finance & Control / Registercontroller (RC) aan de Universtiteit van Amsterdam.

Dirk-Jan Stam

Dirk-Jan Stam (1982) is sinds 1 maart 2022 directeur Finance en Reporting van ASN Impact Investors en verantwoordelijk voor de cijfers en financiële rapportages en voor Productmanagement. Dirk-Jan werkt sinds 2011 voor de Volksbank en haar rechtsvoorgangers en vanaf 2018 als bedrijfshoofd Controlling en Compliance van ASN Bank. Dirk-Jan studeerde Technische Bedrijfskunde aan de Hogeschool in Rotterdam en volgde een Bachelor Bedrijfskunde en een Master Accountancy en Control aan de Erasmus Universiteit van Rotterdam.

SFDR annex V ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief

Periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten als bedoeld in artikel 9, leden 1 tot en met 4 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 5, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Productnaam: ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief **Identificatiecode juridische entiteiten (LEI)**: 549300CXGMDKYTFTQH55

Duurzame beleggingsdoelstelling

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De EU-taxonomie is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van ecologisch duurzame economische activiteiten. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling ?

☒ JA ☐ NEE

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen** met een **ecologische** doelstelling gedaan: **74,8%**

☐ Dit product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimum van ____% duurzame beleggingen

☒ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☒ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een sociale doelstelling.

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan : **25,2%**.

☐ Dit product promootte E/S-kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd**

In hoeverre is de duurzame beleggingsdoelstelling van dit financiële product behaald?

ASN Impact Investors streeft naar een duurzame en rechtvaardige samenleving. Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief (het Fonds) draagt daaraan bij middels het realiseren van afgeleide, duurzame beleggingsdoelstellingen. Het Fonds is één van de vijf mixfondsen die zijn opgebouwd op financiële risico-rendementsprofielen van beleggingscategorieën in oplopende volgorde van financieel risico. Per beleggingscategorie komen alleen fondsen in aanmerking die voldoen aan de duurzame beleggingsdoelstellingen en volledige duurzame beleggingscriteria van ASN Impact Investors (in de praktijk alleen de ASN-fondsen). De duurzame beleggingsdoelstellingen en meting zijn dus afgeleid van de onderliggende fondsen waarin het Fonds heeft belegd.

Het Fonds heeft in de volgende onderliggende fondsen belegd:
- ASN Duurzaam Aandelen Fonds
- ASN Duurzaam Small & Midcapfonds
- ASN Milieu & Waterfonds
- ASN Duurzaam Obligatiefonds
- ASN Microkredietpool

De onderliggende fondsen hebben de volgende duurzame beleggingsdoelstellingen:

ASN Duurzaam Small & Midcapfonds ASN Duurzaam Aandelenfonds	ASN Milieu & Waterfonds	ASN Duurzaam Obligatiefonds	ASN Microkredietpool
Het verminderen van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden)	Het verminderen van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden)	Het verminderen van de uitstoot van CO_2 van de staatsobligaties in de portefeuille per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden)	Het bieden van toegang tot financiële diensten aan mensen met lage inkomens en micro- en kleine ondernemingen (“financiële inclusie”) in veelal lage- en middeninkomens-landen, zodat zij (meer) inkomen kunnen verwerven en hun financiële weerbaarheid kunnen versterken
Het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019)	Het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019)	Het vermijden van de uitstoot van CO_2 van de groene en sociale obligaties in de portefeuille (gemeten in tonnen CO_2 per geïnvesteerde euro	
Het stimuleren van de betaling van leefbaar loon aan fabriekswerknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019			

74,8% van het beheerd vermogen (AuM) heeft bijgedragen aan de milieudoelstellingen in 2023:
- het verminderen van de uitstoot van CO_2 van de aandelen en de staatsobligaties in de portefeuille per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden);
- het vermijden van de uitstoot van CO_2 van de groene en sociale obligaties in de portefeuille (gemeten in tonnen CO_2 per geïnvesteerde euro); en
- het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019).

25,2% van het beheerd vermogen (AuM) heeft bijgedragen aan de sociale doelstellingen in 2023:
- het stimuleren van de betaling van een leefbaar loon aan fabriekswerknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019); en
- het bieden van toegang tot financiële diensten aan mensen met lage inkomens en micro- en kleine ondernemingen (“financiële inclusie”) in veelal lage- en middeninkomenslanden, zodat zij (meer) inkomen kunnen verwerven en hun financiële weerbaarheid kunnen versterken.

In overeenstemming met deze doelstellingen heeft het Fonds ook rekening gehouden met klimaatmitigatie en -adaptatie, zoals gedefinieerd in de EU-taxonomie.

Het Fonds heeft deels de duurzame beleggingsdoelstellingen behaald.

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de duurzaamheidsdoelstellingen van dit financiële product worden verwezenlijkt.

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Voor iedere duurzame beleggingsdoelstelling van het Fonds is een duurzaamheidsindicator opgenomen. Zie onderstaande tabel waarin de prestaties van de duurzaamheidsindicatoren tijdens de verslagperiode 2023 zijn weergegeven.

... en in vergelijking met voorafgaande perioden?

Tabel met prestaties van de duurzaamheidsindicatoren over de afgelopen 5 jaar. In de periode 2019-2021 was de SFDR annex nog niet van toepassing. De data over de duurzaamheidsindicatoren is niet voor alle indicatoren of jaren beschikbaar. Voor deze perioden en indicatoren is in de tabel “niet beschikbaar” opgenomen.

Duurzaamheidsindicator	Waarde periode 2019	Waarde periode 2020	Waarde periode 2021	Waarde periode 2022	Waarde periode 2023
Voor beursgenoteerde aandelen					
MSCI ITR (in graden Celcius)	N/B	N/B	N/B	1,91	1,72
Biodiversiteit footprint (in ha per miljoen euro geïnvesteerd)	0,16	0,14	0,16	0,14	0,11
Gemiddelde leefbaarloonscore	20,92	21,99	22,30	23,62	25,02
Voor staatsobligaties					
CO_2 intensiteit (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	N/B	N/B	N/B	1,84	1,33
Voor groene en sociale obligaties					
CO_2 intensiteit (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	N/B	N/B	N/B	18,10	14,73
Vermeden emissies (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	N/B	N/B	N/B	-9,83	-13,20
Voor MFI’s					
Het percentage van klanten dat in rurale gebieden woont	68%	69%	69%	63%	65%
De gemiddelde lening in euro’s	791	753	738	846	886
Het percentage vrouwen van alle klanten	82%	83%	83%	83%	85%
Het aantal klanten dat de MFI’s bereiken (in miljoenen)	22	22	17	15	17
Het percentage binnen de lening portefeuille waarmee micro, midden en kleine ondernemingen zijn gefinancierd	N/B	83%	78%	80%	82%
Het aantal lage inkomenslanden waarin het Fonds heeft geïnvesteerd	2	2	2	2	2
Het aantal midden inkomenslanden waarin het Fonds heeft geïnvesteerd	35	34	38	38	35
Het aantal klanten van de MFI’s in lage inkomenslanden	N/B	N/B	193.371	193.362	219.251
Het aantal klanten van de MFI’s in midden inkomenslanden	N/B	N/B	16.291.694	15.257.130	16.077.915

Voor zowel de biodiversiteit footprint als de gemiddelde leefbaarloonscore is 2019 het basisjaar. Voor de periodes 2020 en 2021 was de SFDR nog niet van toepassing.

Om de geïmpliceerde temperatuurstijging van het Fonds te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de MSCI ITR-methode (voor sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling). De MSCI ITR-methode is een intuïtieve, toekomstgerichte metriek, uitgedrukt in graden Celsius, die is ontworpen om de temperatuurafstemming van beleggingen, portefeuilles en fondsen weer te geven op de mondiale temperatuurdoelstellingen. Voor het Fonds was de MSCI-ITR methodologie voor de verslagperiode 2023 beschikbaar voor **100%** van de beleggingen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de BFFI-methode. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr). Sinds 2023 wordt de biodiversiteitsvoetafdruk elk kwartaal beoordeeld.

Om de stimulering van het leefbaar loon in de kledingindustrie te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van PLWF-methode. De PLWF-methode beoordeelt de bedrijven in de kledingindustrie binnen de portefeuille aan de hand van een toets en rangschikt deze in vijf categorieën, van slechtste tot beste: Embryonic (het bedrijf doet niets of nauwelijks iets aan leefbaar loon, 0-10 punten), Developing (in ontwikkeling, 11-20 punten), Maturing (de ontwikkeling vordert, 21-30 punten), Advanced (de ontwikkeling nadert haar voltooiing, 31-35 punten) en Leader (leidend, 36-40 punten). De leefbaarloonscore van de portefeuille wordt elk kwartaal beoordeeld. De score die hierboven wordt gepresenteerd is het gemiddelde van de vier kwartalen. De manier waarop deze scores tot stand komen, is door de jaren heen veranderd en strenger geworden. Hierdoor zijn de cijfers van 2023 niet goed te vergelijken met die van 2019. Het is echter zeer arbeidsintensief om het assessment met terugwerkende kracht te herrekenen. Om transparantie te kunnen bieden over de verschillen volgt hieronder een kwalitatieve uitleg over methodiek door de jaren heen.

De methodiek om een leefbaarloonscore te bepalen voor een kledingbedrijf is gebaseerd op een lijst met acht vragen, verdeeld in zeven overkoepelende hoofdcriteria (het beleid van het bedrijf, het engagement, de beoordeling van de effecten, de integratie van de bevindingen, het volgen van de prestaties, de remedie en de transparantie met betrekking tot leefbaar loon). Het aantal vragen is door de jaren heen gelijk gebleven. Echter is de weging van elke vraag veranderd. In 2018 wogen de eerste vragen zwaarder, dit waren de zogenoemde ‘makkelijker te beantwoorden vragen’ (het ging hierbij om twee vragen over het beleid en één over het engagement van het bedrijf, deze vragen hadden samen een weging van 60%). In 2020 is dit aangepast zodat nu elke vraag dezelfde weging heeft (acht vragen met ieder een weging van 12,5%). In 2018 lag het zwaartepunt voornamelijk op het hoofdcriterium over beleid van het bedrijf (twee van de acht vragen gingen hierover, met een totale weging van 40%). Veel bedrijven hadden het beleid nog niet op orde, laat staan de praktijk. In de loop van de tijd hadden steeds meer bedrijven voldoende beleid en werd het tijd om de daaruit volgende activiteiten zwaarder mee te wegen. Vandaar dat in 2022 het zwaartepunt is verschoven van het hoofdcriterium over beleid naar het hoofdcriterium over engagement van het bedrijf: de twee vragen over het beleid zijn samengevoegd (waardoor nu één vraag over het beleid gaat met een weging van 12,5%) en is een vraag toegevoegd bij het hoofdcriterium over engagement (deze heeft nu dus twee vragen met een totale weging van 25%). In 2023 hebben we de vereisten voor het onderdeel Assessing Impacts aangepast. Voorheen lag de nadruk op het begrip van een bedrijf van de risico's die gepaard gaan met het niet betalen vaneen leefbaar loon. Nu ligt de nadruk meer op concrete informatie. Bijvoorbeeld: heeft het bedrijf zicht op het daadwerkelijke gat tussen het betaalde loon en een leefbaar loon op de productielocaties en wat zijn de plannen om dit gat te dichten.

Naast dat de vragen door de jaren heen veranderd zijn en het zwaartepunt van de weging is veranderd, zijn de verschillende indicatoren waarmee het aantal punten bij een vraag wordt bepaald verder ontwikkeld. Hierbij is enerzijds verduidelijkt wat van de bedrijven gevraagd wordt en anderzijds de indicatoren uitgebreid waardoor deze strenger zijn geworden.

Voor meer informatie over de leefbaarloonscore en de onderliggende methodiek, zie: ASN Bank Leefbaar Loon

Wat betreft de indicatoren met betrekking tot MFI’s heeft het fonds samengewerkt met de externe projectadviseur, Triple Jump, om de indicatoren te meten. Triple Jump verzamelt de data rechtstreeks bij de MFI’s.

Ultimo december 2023 had de ASN Microkredietpool directe beleggingen in 87 MFI’s in 42 landen en 7 indirecte investeringen. Deze MFI’s bedienen naar schatting 16 miljoen individuele kredietnemers. Van de 16 miljoen kredietnemers zijn 85% vrouwen. Vrouwen bereiken is belangrijk. De voordelen van leningen aan vrouwen komen namelijk meestal het hele gezin ten goede. Van de kredietnemers wonen er 65% op het platteland, waar de toegang tot financiële diensten beperkt is. Het gemiddelde bedrag dat de MFI’s aan individuele kredietnemers lenen is € 886. Deze gegevens zijn niet gecontroleerd bij de MFI’s

Hoe hebben duurzame beleggingen geen ernstige afbreuk gedaan aan duurzame beleggingsdoelstellingen?

Alle beleggingen van het Fonds die in aanmerking kwamen voor het Beleggingsuniversum hebben voldaan aan het Duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors (het duurzaamheidsbeleid). Het duurzaamheidsbeleid bestaat uit een selectieproces, uitgevoerd door het Expertisecentrum Duurzaamheid (ECD) van de ASN Bank. In dit proces is de risicoanalyse opgenomen die leidt tot de uitsluitingscriteria van het Beleggingsuniversum. De basis van de uitsluitingscriteria is gevormd door de drie pijlers van ASN Impact Investors, oftewel klimaat, biodiversiteit en mensenrechten, evenals de governance van de ondernemingen en, indien relevant, dierenwelzijn. De lijst met uitsluitingscriteria omvat details die betrekking hebben op, maar niet beperkt zijn tot:

- klimaat (activiteiten met betrekking tot fossiele brandstoffen en kernenergie zijn uitgesloten);
- biodiversiteit (activiteiten met betrekking tot ontbossing en afvaldumping zijn uitgesloten);
- mensenrechten (activiteiten met betrekking tot misdaden tegen de menselijkheid, genocide, oorlogsmisdaden en de wapenindustrie zijn uitgesloten);
- governance (ondernemingen die geen beleid hadden dat het ethisch gedrag van hun werknemers regelt, zijn uitgesloten);
- dierenwelzijn (activiteiten met betrekking tot dierproeven en schending van de vijf vrijheden van het dierenwelzijn zijn uitgesloten).

Verder bestaat het duurzaamheidsbeleid uit een lijst van duurzaamheidscriteria. Op basis van deze criteria worden de ondernemingen beoordeeld op onder meer hun milieubeleid, vervuiling, overexploitatie, gelijke behandeling en discriminatie, dwangarbeid en een gezonde en veilige werkomgeving. De uitsluitingscriteria zijn op alle ondernemingen toegepast. De duurzaamheidscriteria zijn proportioneel toegepast.

Het Beleggingsuniversum is uiteindelijk vastgesteld door de Investeringscommissie van ASN Impact Investors. Elke onderneming is in de Investeringscommissie van ASN Impact Investors besproken als onderdeel van de duurzaamheidsbeoordeling. De Investeringscommissie is verantwoordelijk om een onderneming goed te keuren, af te keuren of het voeren van engagement, en al deze besluiten hebben geresulteerd in het Beleggingsuniversum. Na goedkeuring is het Beleggingsuniversum periodiek beoordeeld door het ECD. Op basis van het bovenstaande duurzaamheidsbeoordelingsproces wordt gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is geweest van bedrijven die ernstige afbreuk doen aan de duurzame beleggingsdoelstellingen.

Gedurende 2023 zijn **veertien** bedrijven uit het Beleggingsuniversum verwijderd wegens schending van het duurzaamheidsbeleid.

Voorbeelden van engagement
In 2023 zijn we actief engagement gestart met Groupe SEB, producent van onder meer keukenapparaten en huishoudproducten. We missen ketenbeleid op het gebied van conflictmineralen. We hebben aangegeven graag een reactie te ontvangen waarin het bedrijf zich uitspreekt tegen het gebruik van conflictmineralen in de keten. Een andere optie is dat SEB zich openlijk aansluit bij een van de volgende internationale standaarden: Responsible Minerals Initiative van de RBA of de OECD-richlijnen voor conflictmineralen. Het bedrijf heeft een jaar om stappen te zetten.

Voorbeelden van uitsluiting
ASN Impact Investors toetst gestructureerd of de bedrijven in het Beleggingsuniversum nog voldoen. Tijdens deze controle kwam Soitec naar boven vanwege betrokkenheid bij wapens. ASN Impact Investors heeft Soitec hierop onderzocht. Uit dit onderzoek kwam naar boven dat een dochteronderneming van Soitec, Dolphin Design, speciale diensten biedt aan en producten ontwikkelt met als einddoel de defensie-industrie. We constateren dat Soitec niet meer voldoet aan ons wapencriterium wat voldoende reden is het bedrijf af te keuren en te verwijderen uit ons universum.

ASN Impact Investors heeft verder Indutrade afgekeurd. Indutrade heeft sinds het vorige onderzoek een paar overnames gedaan. Deze overgenomen bedrijven maken specifieke onderdelen voor defensie waardoor het bedrijf niet aan ons wapencriterium voldoet. Het overgenomen *Datum Electronics* maakt bijvoorbeeld meetinstrumenten om bepaalde krachten te kunnen meten. Deze worden in normale schepen gebruikt maar ook bij de marine en voor de marine moeten ze aan specifieke militaire standaarden voldoen. Dit was reden om het bedrijf af te keuren en te verwijderen.

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de significante negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Het duurzaamheidsbeleid van het Fonds beoordeeld ondernemingen onder andere op de 14 verplichte indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd die gedefinieerd zijn in wet- en regelgeving. Daarnaast houden we rekening met zeven optionele indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.

Dit wordt gedaan door het uitsluiten van activiteiten en het kwalitatief beoordelen van beleid, maar we beoordelen niet op basis van de parameters die per indicator gedefinieerd zijn in wet- en regelgeving.

Meer specifiek heeft dit betekent dat gedurende 2023 de parameters van **zes** verplichte PAI-indicatoren en **één** optionele indicator in aanmerking zijn genomen, omdat deze indicatoren al deel uitmaakten van het bestaande duurzaamheidsbeleid. Het kan echter nog steeds zo zijn dat er een verschil in definitie is tussen de in SFDR geformuleerde indicatoren en het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. De in aanmerking genomen PAI-indicatoren zijn:

Tabel 1:
- Indicator 1 Broeikasgas (BKG)-emissies (scope 1,2,3 en Totaal)
- Indicator 2 Koolstofvoetafdruk
- Indicator 3 BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd
- Indicator 4 Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen
- Indicator 14 Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)
- Indicator 15 BKG intensiteit

Tabel 3:
- Indicator 9 Ontbreken van een mensenrechtenbeleid

Voor de overige PAI-indicatoren (**tien** verplichte en **twaalf** optionele) geldt dat deze qua thematiek weliswaar onderdeel uitmaakten van het duurzaamheidsbeleid, maar dat het gebruik van datapunten die gedefinieerd zijn binnen SFDR in 2023 nog niet plaatsvond.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Ja, de duurzame beleggingen waren afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten. Overeenkomstig de criteria van het duurzaamheidsbeleid, werd een engagementprocedure gestart, wanneer een schending werd vastgesteld bij een onderneming uit het Beleggingsuniversum. Als de onderneming niet bereid of in staat was de situatie volgens de richtlijnen aan te passen, werd de onderneming uit het Beleggingsuniversum verwijderd.

Voorbeeld van engagement
In 2023 hebben we het passief engagement met Berkeley Group Holdings, een Britse projectontwikkelaar en woningbouwer, afgesloten wegens het aflopen van de vierjaarstermijn van het passief engagement traject. We constateren dat het bedrijf aan veel van onze criteria voldoet, maar nog niet aan alle criteria. Om te voldoen aan ons houtcriterium verwachten we van bedrijven dat ze rapporteren op de splitsing van PEFC en FSC gecertificeerd hout. Dit ontbreekt bij Berkeley Group Holdings. Ook missen er elementen in het ketenbeleid, waaronder een borging van vakbondsvrijheid, anti-discriminatie beleid en beleid voor werknemersveiligheid. Wij hebben daarom besloten om met Berkeley Group Holdings actief engagement te voeren en we verwachten binnen een jaar verbetering op voorgaande benoemende punten.

Voorbeeld van uitsluiting
Ericsson is al lange tijd betrokken bij corruptiezaken. In 2019 erkende Ericsson schuldig te zijn aan corruptieschendingen die in de periode 2000 – 2016 waar ze een overeenkomst troffen tot uitgestelde vervolging. Dit betekent dat als Ericsson goed gedrag laat zien, de vervolging kan worden verworpen. In 2021 heeft de Amerikaans overheid laten weten dat Ericsson niet aan de overeenkomst heeft voldaan. In 2022 is wederom vastgesteld dat Ericsson de overeenkomst heeft geschonden. Uit intern onderzoek door Ericsson zelf bleek ook nog eens dat het bedrijf

de zaken nog steeds niet op orde heeft. Ericsson zou mogelijk betalingen hebben gedaan aan de Islamitische Staat (IS) in Irak. Ericsson had het interne onderzoek niet eerder gepubliceerd omdat het bedrijf inschatte dat het niet materieel was. Het onderzoek naar de betalingen aan IS loopt nog. Ericsson heeft het *Ethics and Compliance Programme* versterkt, toch geeft het ons niet voldoende vertrouwen in het bedrijf. Dit zijn voldoende redenen voor ASN Impact Investors om Ericsson af te keuren en te verwijderen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

In de eerste plaats doordat alle beleggingen hebben voldaan aan het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. Zoals aangegeven onder de vraag **Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?** is gedurende de verslagperiode 2023 slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren zoals deze zijn beschreven in de gedelegeerde verordening tot aanvulling van de SFDR. De reden hiervoor is dat met de implementatie van SFDR gedurende 2022 bepaald is welke PAI-indicatoren relevant zijn voor het Fonds. De beschikbare data ten tijde van het opstellen van dit verslag worden in onderstaande tabel gepresenteerd. Deze data zijn volledig afkomstig van MSCI en Morningstar Direct, en niet vermengd met de data waar het Fonds gedurende de verslagperiode op gestuurd heeft. Om deze reden is het waarschijnlijk dat er verschillen zijn tussen de onderstaande gegevens en gegevens elders gepresenteerd (met name over de CO_2- uitstoot).

De onderstaande tabel is enkel opgenomen ter informatie en mag dus niet worden gezien als een indicatie dat ASN Impact Investors gedurende 2023 op alle genoemde indicatoren heeft gestuurd. ASN Impact Investors wil de lezer ervoor behoeden om voorbarige conclusies te trekken uit hetgeen hieronder wordt gepresenteerd. Dit is nieuwe wet- en regelgeving waarover vanuit de wetgever nog geen 100% duidelijkheid is.

ASN Impact Investors heeft de vereiste PAI-data naar beste vermogen verzameld, bij gerenommeerde dataproviders. Uit de onderstaande tabel blijkt echter dat de datadekking van sommige PAI-indicatoren nog gering is en dat de beschikbare data relatief oud zijn, dit wil zeggen van (ruim) voor 2023, of dat het bronjaar geheel ontbreekt. Dit wijst erop dat de data in ontwikkeling zijn en dat algemeen aanvaarde standaarden nog ontbreken. ASN Impact Investors monitort op continue basis de ontwikkeling van deze data. De lage datakwaliteit is één van de voornaamste redenen geweest om nog niet op de in de tabel gepresenteerde indicatoren te sturen. Voor meer details over de indicatoren zie Annex I van de Regulering (EU) 2022/1288.

ASN Impact Investors rapporteert in deze Annex V over de PAI-indicatoren. ASN Impact Investors stuurt nog niet op deze indicatoren, mede omdat de datakwaliteit nog gering is. Om aan de cijfers in de PAI-tabel toch enige duiding te geven, is als bijlage in deze Annex V per PAI-indicator een kwalitatieve toelichting gegeven. Voor de PAI-indicatoren levert de dataleverancier niet altijd alle data. Indien er geen data beschikbaar zijn, wordt er in de tabel N/B weergegeven.

Tabel 1 – Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Klimaat- en andere milieu-indicatoren

			Eenheid	Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Broeikasgasemissies	1. BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	tCO2e	46,79	84,78%	2021-2023
		Scope 2-BKG-emissies	tCO2e	122,26	84,78%	2021-2023
		Scope 3-BKG-emissies	tCO2e	6.541.53	84,78%	2021-2023
		Totale BKG-emissies	tCO2e	6.675,43	84,78%	2021-2023

			Eenheid	Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
	2. Koolstofvoetafdruk		tCO2e/ Meuro	18,95	84,78%	2021-2023
	3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd		tCO2e/ Meuro	9,84	85,64%	2021-2023
	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen			0,00%	85,64%	N/B
	5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie			2,59%	75,92%	2019-2023
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten		GWh / Meuro	A - 0,00	81,3%	2019-2023
			GWh / Meuro	B - 0,00	81,3%	2019-2023
			GWh / Meuro	C - 0,00	81,3%	2019-2023
			GWh / Meuro	D - 0,00	81,3%	2019-2023
			GWh / Meuro	E - 0,01	81,3%	2019-2023
			GWh / Meuro	F - 0,00	81,3%	2019-2023
			GWh / Meuro	G - 0,00	81,3%	2019-2023
			GWh / Meuro	H - 0,00	81,3%	2019-2023
			GWh / Meuro	L - 0,00	81,3%	2019-2023
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden			0,16%	85,64%	2021-2023
Watergehalte	8. Emissies in water		t/Meuro	0,00	55,82%	2021-2023
Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval		t/Meuro	0,12	67,05%	2020-2023

Indicatoren voor sociale thema's, eerbieding van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Sociale thema's en arbeids-omstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	12,80%	85,64%	N/B
	11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanism en voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	50,60%	85,64%	N/B
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	20,90%	65,48%	2018-2023
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur	30,40%	85,56%	N/B
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	0,00%	85,64%	N/B
Ecologisch	15. BKG-intensiteit	8,32	88,3%	2021-2022
Sociaal	16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	N/B	N/B	N/B

Tabel 2 – Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren

Klimaat- en andere milieu-indicatoren

			Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Water-, afval- enmateriaalemissies	6. Waterverbruik en -recycling		N/B	N/B	N/B
	11. Beleggingen in ondernemingen zonder duurzame bodem- of landbouwpraktijken		N/B	N/B	N/B
	14. Natuurlijke soorten en beschermde gebieden	1. Aandeel beleggingen in ondernemingen waarvan de activiteiten van invloed zijn op bedreigde soorten	0,00%	30,38%	2021-2022
		2. Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid ter bescherming van de biodiversiteit voor operationele locaties die in het bezit zijn van de onderneming of door haar worden geleased of beheerd in of naast beschermde gebieden of in of naast gebieden met een grote biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden	0,00%	30,38%	2021-2022
	15. Ontbossing		0,00%	85,64%	N/B
Groene effecten	17. Aandeel obligaties die niet zijn uitgegeven op grond van Uniewetgeving inzake ecologisch duurzame obligaties		4,90%	100,00%	2023

Tabel 3 – Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbieding van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	4. Ontbreken van een gedragscode voor leveranciers	0,26%	30,38%	2021-2022
	8. Ratio buitensporige beloning CEO	N/B	0,00%	N/B
Mensenrechten	9. Ontbreken van een mensenrechtenbeleid	1,40%	85,62%	N/B
	10. Ontbreken van due diligence	N/B	0,00%	N/B
	12. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op kinderarbeid	0,01%	30,36%	N/B
	13. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op dwangarbeid of verplichte arbeid	0,01%	30,36%	N/B
	14. Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechtenproblemen en -schendingen	N/B	3,27%	N/B
Bestrijding van corruptie en omkoping	15. Ontbreken van een beleid tegen corruptie en omkoping	1,63%	85,62%	N/B
Governance	21. Gemiddelde corruptiescore	3,88	97,29%	2022

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: 2023

Grootste beleggingen	Sector	% activa	Land
ASN Duurzaam Obligatiefonds	Beleggingsfondsen	67,1	Nederland
ASN Microkredietpool	Beleggingsfondsen	22,3	Nederland
ASN Duurzaam Aandelenfonds	Beleggingsfondsen	8,4	Nederland
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	Beleggingsfondsen	1,2	Nederland
ASN Milieu & Waterfonds	Beleggingsfondsen	1,0	Nederland

De kolom "% activa" is het aandeel van de belegging binnen het totaal van de beleggingen (Assets under Management), exclusief liquide middelen.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het Fonds heeft in vier onderliggende UCITS-fondsen en de ASN Microkredietpool belegd. De UCITS-fondsen hebben in beursgenoteerde aandelen en obligaties belegd. De ASN Microkredietpool verstrekt leningen aan en belegt in aandelen van microfinancieringsinstellingen. De onderliggende fondsen hebben hun eigen duurzame beleggingsdoelstellingen en alle beleggingen in deze fondsen hebben voldaan aan het duurzaamheidsbeleid.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De activa-allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in specifieke activa.

Vanwege de duurzame beleggingsdoelstellingen is het Fonds door ASN Impact Investors geclassificeerd als een artikel 9 product onder SFDR. Daarom hebben de beleggingsselectiecriteria alleen beleggingen toegelaten die als duurzaam zijn aangemerkt in de zin van SFDR.

Het Fonds belegd voor 100% in duurzame beleggingen: bedrijven die passen in een duurzame samenleving. In de onderliggende fondsen heeft **25,2%** van het beheerd vermogen een sociale doelstelling gedurende de verslagperiode 2023; daarom wordt hetzelfde percentage als sociaal beschouwd. Het resterende percentage wordt beschouwd als ecologisch.

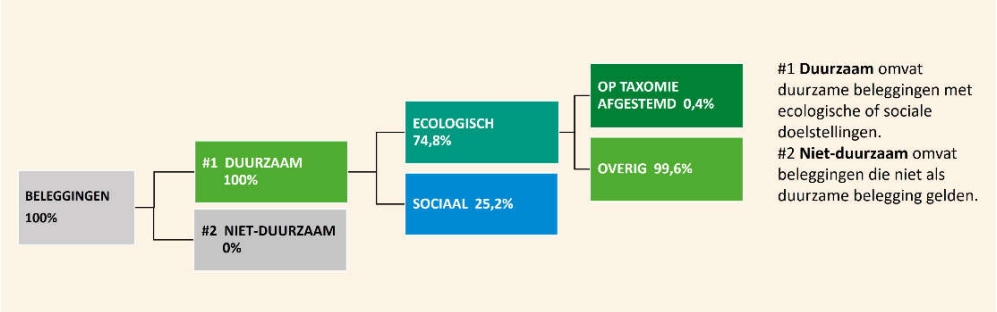

In welke economische sectoren werd belegd?

Het fonds heeft in de volgende economische sectoren belegd:

Sector	Totaal aandeel
Staatsobligaties	48,7%
Financiële sector (MFI's)	22,3%
Groene/sociale obligaties	18,5%
Kapitaalgoederen	2,0%
Farmacie & biotechnologie	1,1%
Software & services	1,0%
Zakelijke dienstverlening	0,9%
Halfgeleiders	0,8%
Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg	0,7%
Basic goods	0,6%
Detailhandel	0,6%
Overig	2,8%

In hoeverre waren duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

ASN Impact Investors gelooft dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, een belangrijk instrument kan zijn om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. Het kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wat het ecologische deel van de EU-taxonomie betreft, kan ASN Impact Investors echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met de overtuigingen, visie en missie van ASN Impact Investors. Om die reden is er tot nu toe geen specifieke EU-taxonomie doelstelling vastgesteld.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

• de **omzet** die het aandeel weergeeft van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd;
• de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
• de **operationele** uitgaven (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage aan een milieudoelstelling leveren. **Transitieactiviteiten** zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

Waar er data beschikbaar zijn, rapporteert ASN Impact Investors de mate waarin de beleggingen in deze verslagperiode zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

De mate waarmee duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling waren afgestemd op de EU-taxonomie was **0,4%**. Het bepalen van dit percentage was niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of toetsing door derden. Uitgesplitst naar de EU taxonomie doelstellingen:

- Mitigatie van klimaatverandering: **0,4%**
- Adaptatie aan klimaatverandering: **0,0%**
- Duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen: 0%
- Transitie naar een circulaire economie: 0%
- Preventie en bestrijding van verontreiniging: 0%
- Bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen: 0%

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen[1] ?

☐ Ja
☐ In fossiel gas ☐ In nucleaire energie
☒ Nee

[1] Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie") en iet ernstig afbreuk doen aan een van de doelstellingen van de EU-taxonomie - zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

De twee onderstaande grafieken tonen in groen het minimumpercentage beleggingen dat is afgestemd op de EU-taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan in overheidsobligaties.

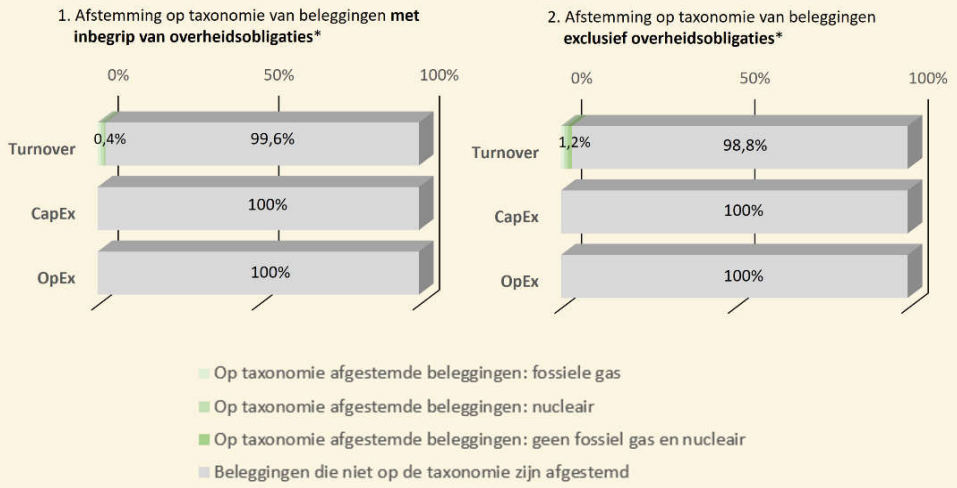

* Voor deze grafieken omvatten 'overheidsobligaties' alle blootstellingen aan overheidsschulden.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Het aandeel beleggingen in transitie activiteiten bedroeg in 2023: **0,00%** op basis van omzet en **0,00%** op basis van kapitaaluitgaven.
Het aandeel beleggingen in faciliterende activiteiten bedroeg in 2023: **0,03%** op basis van omzet en **0,03%** op basis van kapitaaluitgaven.

Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?

De vraag is niet van toepassing. Dit is de eerste verslagperiode waarin wordt gerapporteerd over de EU-taxonomie. In het vorige verslagjaar waren hiertoe nog geen data beschikbaar.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling dat niet op de EU-taxonomie was afgestemd?

In 2023 was het aandeel **74,8%**. Het duurzaamheidsbeleid heeft strenge selectiecriteria, maar er wordt niet gestuurd op beleggingen die afgestemd zijn op de EU-taxonomie. Daarnaast heeft het Fonds belegd in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen over de hele wereld. Deze ondernemingen vallen grotendeels niet onder EU wet- en regelgeving en zijn daarmee niet verplicht hun afstemming te rapporteren. Om deze redenen is een aanzienlijk aandeel van de beleggingen niet afgestemd op de EU-taxonomie.

zijn duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

Wat was aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Het Fonds heeft gedurende de verslagperiode 2023 gemiddeld **25,2%** van haar beheerde vermogen met een sociale doelstelling gehad. De sociaal duurzame beleggingen richten zich op de kledingbedrijven in de beurgenoteerde aandelenportefeuilles en alle MFIs waarin de ASN Microkredietpool belegt.

Welke beleggingen zijn opgenomen in “niet duurzaam”? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

In lijn met het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors zijn geen beleggingen gedaan die als “niet duurzaam” kunnen worden aangemerkt.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om de ecologische en/of sociale kenmerken te verwezenlijken ?

Voor de onderliggende UCITS-fondsen, maakte ASN Impact Investors gebruik van engagement om een dialoog aan te gaan met de beleggingen om hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties met betrekking tot hun CO2-uitstoot en biodiversiteitsvoetafdruk en hen aan te sporen deze te verbeteren. Het besluit tot engagement werd genomen wanneer een belegging niet langer voldeed aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investor of wanneer wangedrag werd vastgesteld. ASN Impact Investors gebruikte engagement ook om de kledingbedrijven in de portefeuille te helpen hun leefbaarloonscore te verbeteren. ASN Impact Investors maakte gebruik van haar stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin het fonds heeft belegd. Dit recht wordt gebruikt om ondernemingen aan te sporen tot duurzamer beleid en praktijken. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

ASN Impact Investors heeft engagement gebruikt om een dialoog aan te gaan met de beleggingen om hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties met betrekking tot hun CO_2 uitstoot en biodiversiteitsvoetafdruk en hen aan te sporen deze te verbeteren. Het besluit tot engagement werd genomen wanneer een belegging niet langer voldeed aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investor of wanneer wangedrag werd vastgesteld. ASN Impact Investors heeft ook engagement gebruikt om de kledingbedrijven in de portefeuille te helpen hun leefbaarloonscore te verbeteren.

ASN Impact Investors heeft gebruikgemaakt van haar stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin het Fonds heeft belegd. Dit recht wordt gebruikt om ondernemingen aan te sporen tot duurzamer beleid en praktijken. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

In 2022 is ASN Impact Investors gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat. Klimaatverandering wordt steeds zichtbaarder en heeft een grote impact op biodiversiteit. De biodiversiteit staat onder druk en het verlies daarvan wordt jaarlijks groter. Biodiversiteit en

klimaatverandering zijn nauw aan elkaar verbonden. In 2022 is ASN Impact Investors begonnen met het informeren van over het belang, de urgentie en de afhankelijkheid van biodiversiteit. In 2023 heeft ASN Impact Investors de engagement kaders vastgesteld, de bedrijven met de grootste negatieve impact binnen de portefeuille geselecteerd voor het engagement traject en is begonnen met een diepgaand onderzoek van deze bedrijven. In 2024 wordt het engagement met de bedrijven vervolgd.

Sinds 2016 neemt ASN Impact Investors het voortouw om een leefbaar loon voor textielwerkers breed onder de aandacht te brengen. ASN Impact Investors spreekt met kledingbedrijven en inspireert anderen die er iets aan willen doen. In 2023 heeft ASN Impact Investors de kledingbedrijven opnieuw beoordeeld en is over de uitkomsten met de bedrijven in gesprek gegaan.

Voorbeeld van engagement
Er vindt actief engagement plaats bij het Amerikaanse voedingsconcern Campbell Soup. We hebben aangegeven dat we meer verwachten van het dierenwelzijnbeleid. We hebben duidelijk aangegeven op welke aandachtspunten we verbetering verwachten.

Voorbeeld van stemrecht
ASN Impact Investors heeft tegen de benoeming van een bestuurder van Seek Limited gestemd. Het bedrijf had wat ASN Impact Investors betreft geen evenwichtige verhouding tussen vrouwen en mannen in het bestuur. Als meer dan 60% van het bestuur hetzelfde geslacht heeft, stemt ASN Impact Investors tegen nieuwe kandidaten met dat geslacht. ASN Impact Investors vindt het belangrijk dat er een goede genderbalans is. Uit onderzoek is gebleken dat dit de bedrijfsvoering ten goede komt, zowel qua duurzaamheid als financieel rendement. Tevens heeft ASN Impact Investors tegen het beloningsvoorstel van het bedrijf gestemd omdat er geen ESG performance criteria in verwerkt zijn.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de duurzame referentiebenchmark ?

In overeenstemming met de onderliggende fondsen waarin is belegd, is er geen referentiebenchmark aangewezen voor het bereiken van de duurzame beleggingsdoelstellingen, aangezien er momenteel geen benchmark in de markt beschikbaar is die zowel CO_2-uitstoot, biodiversiteit, leefbaar loon en financiële inclusie verenigt.

Waarin verschilde de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Vraag is niet van toepassing.

Referentie benchmarks zijn indices die meten of het financiële product de duurzaamheidsdoelstelling verwezenlijkt.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de duurzame beleggingsdoelstelling?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Er kan geen vergelijking worden gemaakt met een brede marktindex, aangezien een dergelijke index niet beschikbaar is. Er is echter wel een vergelijking gemaakt van de prestatie van het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds, het ASN Milieu & Waterfonds en het ASN Duurzaam Obligatiefonds ten opzichte van een brede marktindex. Deze zijn te vinden in de periodieke rapportage (Annex V) van de betreffende fondsen.

Bijlage: kwalitatieve uitleg per PAI-indicator

- **PAI-indicatoren 1, 2 en 3 van tabel 1** geven de som van de totale broeikasgasemissies in tonnen van de bedrijven in de portefeuille (scope 1, 2, 3) weer, gewogen met de meest recente beschikbare bedrijfswaarde van het bedrijf inclusief cash. Indicator 2 geeft de totale broeikasgasemissies per 1 miljoen euro belegd in de portefeuille weer. Indicator 3 is het portefeuille gewogen gemiddelde van de totale koolstofvoetafdruk van de bedrijven in de portefeuille

per miljoen euro omzet (tonnen/ miljoen euro omzet). Zowel het duurzaamheidsbeleid en de PAI indicatoren meten de scope 1, 2 en 3 emissies aan de hand van de PCAF-methode.

Voor het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds en het ASN Milieu & Waterfonds bestaan er echter verschillen tussen de beleidsdata en de MSCI data: ASN Impact Investors gebruikt wel proxy-data wanneer data ontbreken; MSCI doet dat niet.

Voor de ASN Microkredietpool zijn deze data (voor PAI indicatoren 1 en 2) afkomstig van ECD

- **PAI-indicator 4 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in de portefeuille met een actieve blootstelling aan de sector fossiele brandstoffen. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de fossiele industrie.

- **PAI-indicator 5 van tabel 1** is het aandeel van niet-hernieuwbare energieconsumptie en niet-hernieuwbare energieproductie van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage. Meer dan de helft van de beleggingen in de portefeuille verbruikt nog niet-hernieuwbare energie of wekt dit op. Zoals aangegeven voert ASN Impact Investors engagement met de bedrijven in de portefeuille om hen hier bewust van te maken.

- **PAI-indicator 6 van tabel 1** is het energieverbruik in GWh per miljoen euro omzet van de beleggingen, per klimaatsector met een grote impact, NACE-sectiecode A, B, C, D, E, F, G, H en L (link naar NACE sectiecodes).

- **PAI-indicator 7 van tabel 1** is de som van bedrijven in de portefeuille die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu.

- **PAI-indicator 8 van tabel 1** is de som van het aantal ton emissies in water per miljoen euro belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde. Emissies in water wordt gezien als afvalwater dat als gevolg van industriële of productieactiviteiten in oppervlaktewater wordt geloosd (in ton). Het getal van 0,00 ton per miljoen euro belegd is laag (nihil), echter is de datadekking dusdanig laag dat het getal weinig representatief is.

- **PAI-indicator 9 van tabel 1** is de som van het aantal ton gevaarlijk afval per miljoen euro belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde. Het getal van 0,12 ton per miljoen euro belegd is laag, echter is de datadekking laag en daarmee is het getal weinig representatief.

- **PAI-indicator 10 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille die UN Global Compact zeer ernstig hebben geschonden. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die UN Global Compact ernstig hebben geschonden.

- **PAI-indicator 11 van tabel 1** is de som van het gewicht van ondernemingen in portefeuille die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren en die risico lopen op het schenden van de beginselen van de UN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.

- **PAI-indicator 12 van tabel 1** is het verschil tussen het gemiddelde bruto-uurloon mannelijke en vrouwelijke werknemers als percentage van het bruto-uurloon van mannen. De rapportage over deze maatstaf is inconsistent: sommige bedrijven rapporteren over de absolute of ongecontroleerde loonkloof, terwijl andere controleren voor compenserende factoren zoals functie of locatie.

- **PAI-indicator 13 van tabel 1** is de gemiddelde verhouding tussen vrouwelijke en mannelijke bestuursleden in de beleggingen, uitgedrukt als percentage van alle bestuursleden. Het percentage 0,01% wil zeggen dat iets meer dan een derde van de bestuursleden van de bedrijven in de portefeuille, vrouwen zijn.

- **PAI-indicator 14 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille met blootstelling aan controversiële wapens (landmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens). Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de wapenindustrie.

- **PAI indicator 15 van tabel 1** is de BKG-intensiteit van landen waarin belegd wordt. Zowel het duurzaamheidsbeleid en de PAI indicatoren meten de scope 1, 2 en 3 emissies aan de hand van de PCAF-methode. Er bestaan echter verschillen tussen de beleidsdata en de MSCI data: ASN Impact Investors gebruikt wel proxy-data wanneer data ontbreken; MSCI doet dat niet.

- **PAI-indicator 14 van tabel 2** is enerzijds het aandeel in bedrijven waarvan de activiteiten gevolgen hebben voor bedreigde soorten en anderzijds het aandeel in bedrijven zonder beleid ter bescherming van de biodiversiteit dat betrekking heeft op operationele locaties die eigendom zijn van, geleased of beheerd worden in of grenzen aan een beschermd gebied met een hoge biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden. Zoals aangegeven is ASN Impact Investors engagement sinds 2022 gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat.

- **PAI indicator 21 van tabel 3** is het vermeende niveau van corruptie in de overheidssector gemeten aan de hand van de corruptieperceptie-index. Het getal is de gemiddelde score, waarbij een score van 100 aangeeft dat een land “erg schoon” is en een score van 0 aangeeft dat een land “uiterst corrupt” is. De volgende indicatoren zijn van toepassing op het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds en het ASN Milieu & Waterfonds.

- **PAI-indicator 4 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder gedragscode voor leveranciers (tegen onveilige arbeidsomstandigheden, onzekere banen, kinderarbeid en dwangarbeid). MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors maakt een inschatting van de risico’s in de keten. Het risico is afhankelijk van de bedrijfsactiviteiten, het bedrijfsmodel en de locaties waar wordt ingekocht. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder gedragscode voor leveranciers.

- **PAI-indicator 9 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder mensenrechtenbeleid. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder mensenrechtenbeleid.

- **PAI-indicator 12 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico op incidenten met kinderarbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 13 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico van gevallen van gedwongen of verplichte arbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 14 van tabel 3** is het aantal gevallen van ernstige mensenrechtenkwesties en – incidenten in verband met de beleggingen, op basis van een gewogen gemiddelde. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de bedrijven met ernstige mensenrechtenkwesties en -incidenten.

- **PAI-indicator 15 van tabel 3** is het aandeel beleggingen in entiteiten zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping dat in overeenstemming is met het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie. Ondanks dat het percentage laag is, zou het niet voor moeten kunnen komen dat bedrijven zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping worden toegelaten tot het Investeringsuniversum. MSCI haalt de informatie om deze indicator te bepalen van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping.

SFDR annex V ASN Duurzaam Mixfonds Defensief

Periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten als bedoeld in artikel 9, leden 1 tot en met 4 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 5, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Productnaam: ASN Duurzaam Mixfonds Defensief **Identificatiecode juridische entiteiten (LEI)**: 549300B5FXAXUCWNP180

Duurzame beleggingsdoelstelling

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De EU-taxonomie is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van ecologisch duurzame economische activiteiten. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling ?

☒ JA ☐ NEE

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen** met een **ecologische** doelstelling gedaan: **78,5%**

☒ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☒ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan : **21,5%**.

☐ Dit product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimum van ____% duurzame beleggingen

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een sociale doelstelling.

☐ Dit product promootte E/S-kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd**

In hoeverre is de duurzame beleggingsdoelstelling van dit financiële product behaald?

ASN Impact Investors streeft naar een duurzame en rechtvaardige samenleving. Het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief (het Fonds) draagt daaraan bij middels het realiseren van afgeleide, duurzame beleggingsdoelstellingen. Het Fonds is één van de vijf mixfondsen die zijn opgebouwd op financiële risico-rendementsprofielen van beleggingscategorieën in oplopende volgorde van financieel risico. Per beleggingscategorie komen alleen fondsen in aanmerking die voldoen aan de duurzame beleggingsdoelstellingen en volledige duurzame beleggingscriteria van ASN Impact Investors (in de praktijk alleen de ASN-fondsen). De duurzame beleggingsdoelstellingen en meting zijn dus afgeleid van de onderliggende fondsen waarin het Fonds heeft belegd.

Het Fonds heeft in de volgende onderliggende fondsen belegd:
- ASN Duurzaam Aandelen Fonds
- ASN Duurzaam Small & Midcapfonds
- ASN Milieu & Waterfonds
- ASN Duurzaam Obligatiefonds
- ASN Microkredietpool

De onderliggende fondsen hebben de volgende duurzame beleggingsdoelstellingen:

ASN Duurzaam Small & Midcapfonds ASN Duurzaam Aandelenfonds	ASN Milieu & Waterfonds	ASN Duurzaam Obligatiefonds	ASN Microkredietpool
Het verminderen van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden)	Het verminderen van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden)	Het verminderen van de uitstoot van CO_2 van de staatsobligaties in de portefeuille per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden)	Het bieden van toegang tot financiële diensten aan mensen met lage inkomens en micro- en kleine ondernemingen (“financiële inclusie”) in veelal lage- en middeninkomens-landen, zodat zij (meer) inkomen kunnen verwerven en hun financiële weerbaarheid kunnen versterken
Het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019)	Het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019)	Het vermijden van de uitstoot van CO_2 van de groene en sociale obligaties in de portefeuille (gemeten in tonnen CO_2 per geïnvesteerde euro	
Het stimuleren van de betaling van leefbaar loon aan fabriekswerknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019			

78,5% van het beheerd vermogen (AuM) heeft bijgedragen aan de milieudoelstellingen in 2023:
- het verminderen van de uitstoot van CO_2 van de aandelen en de staatsobligaties in de portefeuille per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden);
- het vermijden van de uitstoot van CO_2 van de groene en sociale obligaties in de portefeuille (gemeten in tonnen CO_2 per geïnvesteerde euro); en
- het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019).

21,5% van het beheerd vermogen (AuM) heeft bijgedragen aan de sociale doelstellingen in 2023:
- het stimuleren van de betaling van een leefbaar loon aan fabriekswerknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019); en
- het bieden van toegang tot financiële diensten aan mensen met lage inkomens en micro- en kleine ondernemingen (“financiële inclusie”) in veelal lage- en middeninkomenslanden, zodat zij (meer) inkomen kunnen verwerven en hun financiële weerbaarheid kunnen versterken.

In overeenstemming met deze doelstellingen heeft het Fonds ook rekening gehouden met klimaatmitigatie en -adaptatie, zoals gedefinieerd in de EU-taxonomie.

Het Fonds heeft deels de duurzame beleggingsdoelstellingen behaald.

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de duurzaamheidsdoelstellingen van dit financiële product worden verwezenlijkt.

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Voor iedere duurzame beleggingsdoelstelling van het Fonds is een duurzaamheidsindicator opgenomen. Zie onderstaande tabel waarin de prestaties van de duurzaamheidsindicatoren tijdens de verslagperiode 2023 zijn weergegeven.

... en in vergelijking met voorafgaande perioden?

Tabel met prestaties van de duurzaamheidsindicatoren over de afgelopen 5 jaar. In de periode 2019-2021 was de SFDR annex nog niet van toepassing. De data over de duurzaamheidsindicatoren is niet voor alle indicatoren of jaren beschikbaar. Voor deze perioden en indicatoren is in de tabel “niet beschikbaar” opgenomen.

Duurzaamheidsindicator	Waarde periode 2019	Waarde periode 2020	Waarde periode 2021	Waarde periode 2022	Waarde periode 2023
Voor beursgenoteerde aandelen					
MSCI ITR (in graden Celcius)	N/B	N/B	N/B	1,93	1,73
Biodiversiteit footprint (in ha per miljoen euro geïnvesteerd)	6,11	8,20	6,61	6,96	5,67
Gemiddelde leefbaarloonscore	20,50	22,25	22,49	23,71	25,10
Voor staatsobligaties					
CO_2 intensiteit (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	N/B	N/B	N/B	3,42	2,59
Voor groene en sociale obligaties					
CO_2 intensiteit (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	N/B	N/B	N/B	33,52	28,58
Vermeden emissies (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	N/B	N/B	N/B	-18,20	-25,62
Voor MFI’s					
Het percentage van klanten dat in rurale gebieden woont	68%	69%	69%	63%	65%
De gemiddelde lening in euro’s	791	753	738	846	886
Het percentage vrouwen van alle klanten	82%	83%	83%	83%	85%
Het aantal klanten dat de MFI’s bereiken (in miljoenen)	22	22	17	15	17
Het percentage binnen de lening portefeuille waarmee micro, midden en kleine ondernemingen zijn gefinancierd	N/B	83%	78%	80%	82%
Het aantal lage inkomenslanden waarin het Fonds heeft geïnvesteerd	2	2	2	80%	2
Het aantal midden inkomenslanden waarin het Fonds heeft geïnvesteerd	35	34	38	38	35
Het aantal klanten van de MFI’s in lage inkomenslanden	N/B	N/B	193.371	193.362	219.251
Het aantal klanten van de MFI’s in midden inkomenslanden	N/B	N/B	16.291.694	15.257.130	16.077.915

Voor zowel de biodiversiteit footprint als de gemiddelde leefbaarloonscore is 2019 het basisjaar. Voor de periodes 2020 en 2021 was de SFDR nog niet van toepassing.

Om de geïmpliceerde temperatuurstijging van het Fonds te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de MSCI ITR-methode (voor sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling). De MSCI ITR-methode is een intuïtieve, toekomstgerichte metriek, uitgedrukt in graden Celsius, die is ontworpen om de temperatuurafstemming van beleggingen, portefeuilles en fondsen weer te geven op de mondiale temperatuurdoelstellingen. Voor het Fonds was de MSCI-ITR methodologie voor de verslagperiode 2023 beschikbaar voor **100%** van de beleggingen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de BFFI-methode. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr). Sinds 2023 wordt de biodiversiteitsvoetafdruk elk kwartaal beoordeeld.

Om de stimulering van het leefbaar loon in de kledingindustrie te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van PLWF-methode. De PLWF-methode beoordeelt de bedrijven in de kledingindustrie binnen de portefeuille aan de hand van een toets en rangschikt deze in vijf categorieën, van slechtste tot beste: Embryonic (het bedrijf doet niets of nauwelijks iets aan leefbaar loon, 0-10 punten), Developing (in ontwikkeling, 11-20 punten), Maturing (de ontwikkeling vordert, 21-30 punten), Advanced (de ontwikkeling nadert haar voltooiing, 31-35 punten) en Leader (leidend, 36-40 punten). De leefbaarloonscore van de portefeuille wordt elk kwartaal beoordeeld. De score die hierboven wordt gepresenteerd is het gemiddelde van de vier kwartalen. De manier waarop deze scores tot stand komen, is door de jaren heen veranderd en strenger geworden. Hierdoor zijn de cijfers van 2023 niet goed te vergelijken met die van 2019. Het is echter zeer arbeidsintensief om het assessment met terugwerkende kracht te herrekenen. Om transparantie te kunnen bieden over de verschillen volgt hieronder een kwalitatieve uitleg over methodiek door de jaren heen.

De methodiek om een leefbaarloonscore te bepalen voor een kledingbedrijf is gebaseerd op een lijst met acht vragen, verdeeld in zeven overkoepelende hoofdcriteria (het beleid van het bedrijf, het engagement, de beoordeling van de effecten, de integratie van de bevindingen, het volgen van de prestaties, de remedie en de transparantie met betrekking tot leefbaar loon). Het aantal vragen is door de jaren heen gelijk gebleven. Echter is de weging van elke vraag veranderd. In 2018 wogen de eerste vragen zwaarder, dit waren de zogenoemde ‘makkelijker te beantwoorden vragen’ (het ging hierbij om twee vragen over het beleid en één over het engagement van het bedrijf, deze vragen hadden samen een weging van 60%). In 2020 is dit aangepast zodat nu elke vraag dezelfde weging heeft (acht vragen met ieder een weging van 12,5%). In 2018 lag het zwaartepunt voornamelijk op het hoofdcriterium over beleid van het bedrijf (twee van de acht vragen gingen hierover, met een totale weging van 40%). Veel bedrijven hadden het beleid nog niet op orde, laat staan de praktijk. In de loop van de tijd hadden steeds meer bedrijven voldoende beleid en werd het tijd om de daaruit volgende activiteiten zwaarder mee te wegen. Vandaar dat in 2022 het zwaartepunt is verschoven van het hoofdcriterium over beleid naar het hoofdcriterium over engagement van het bedrijf: de twee vragen over het beleid zijn samengevoegd (waardoor nu één vraag over het beleid gaat met een weging van 12,5%) en is een vraag toegevoegd bij het hoofdcriterium over engagement (deze heeft nu dus twee vragen met een totale weging van 25%). In 2023 hebben we de vereisten voor het onderdeel Assessing Impacts aangepast. Voorheen lag de nadruk op het begrip van een bedrijf van de risico's die gepaard gaan met het niet betalen vaneen leefbaar loon. Nu ligt de nadruk meer op concrete informatie. Bijvoorbeeld: heeft het bedrijf zicht op het daadwerkelijke gat tussen het betaalde loon en een leefbaar loon op de productielocaties en wat zijn de plannen om dit gat te dichten.

Naast dat de vragen door de jaren heen veranderd zijn en het zwaartepunt van de weging is veranderd, zijn de verschillende indicatoren waarmee het aantal punten bij een vraag wordt bepaald verder ontwikkeld. Hierbij is enerzijds verduidelijkt wat van de bedrijven gevraagd wordt en anderzijds de indicatoren uitgebreid waardoor deze strenger zijn geworden.

Voor meer informatie over de leefbaarloonscore en de onderliggende methodiek, zie: ASN Bank Leefbaar Loon

Wat betreft de indicatoren met betrekking tot MFI’s heeft het fonds samengewerkt met de externe projectadviseur, Triple Jump, om de indicatoren te meten. Triple Jump verzamelt de data rechtstreeks bij de MFI’s.

Ultimo december 2023 had de ASN Microkredietpool directe beleggingen in 87 MFI’s in 42 landen en 7 indirecte investeringen. Deze MFI’s bedienen naar schatting 16 miljoen individuele kredietnemers. Van de 16 miljoen kredietnemers zijn 85% vrouwen. Vrouwen bereiken is belangrijk. De voordelen van leningen aan vrouwen komen namelijk meestal het hele gezin ten goede. Van de kredietnemers wonen er 65% op het platteland, waar de toegang tot financiële diensten beperkt is. Het gemiddelde bedrag dat de MFI’s aan individuele kredietnemers lenen is € 886. Deze gegevens zijn niet gecontroleerd bij de MFI’s

Hoe hebben duurzame beleggingen geen ernstige afbreuk gedaan aan duurzame beleggingsdoelstellingen?

Alle beleggingen van het Fonds die in aanmerking kwamen voor het Beleggingsuniversum hebben voldaan aan het Duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors (het duurzaamheidsbeleid). Het duurzaamheidsbeleid bestaat uit een selectieproces, uitgevoerd door het Expertisecentrum Duurzaamheid (ECD) van de ASN Bank. In dit proces is de risicoanalyse opgenomen die leidt tot de uitsluitingscriteria van het Beleggingsuniversum. De basis van de uitsluitingscriteria is gevormd door de drie pijlers van ASN Impact Investors, oftewel klimaat, biodiversiteit en mensenrechten, evenals de governance van de ondernemingen en, indien relevant, dierenwelzijn. De lijst met uitsluitingscriteria omvat details die betrekking hebben op, maar niet beperkt zijn tot:

- klimaat (activiteiten met betrekking tot fossiele brandstoffen en kernenergie zijn uitgesloten);
- biodiversiteit (activiteiten met betrekking tot ontbossing en afvaldumping zijn uitgesloten);
- mensenrechten (activiteiten met betrekking tot misdaden tegen de menselijkheid, genocide, oorlogsmisdaden en de wapenindustrie zijn uitgesloten);
- governance (ondernemingen die geen beleid hadden dat het ethisch gedrag van hun werknemers regelt, zijn uitgesloten);
- dierenwelzijn (activiteiten met betrekking tot dierproeven en schending van de vijf vrijheden van het dierenwelzijn zijn uitgesloten).

Verder bestaat het duurzaamheidsbeleid uit een lijst van duurzaamheidscriteria. Op basis van deze criteria worden de ondernemingen beoordeeld op onder meer hun milieubeleid, vervuiling, overexploitatie, gelijke behandeling en discriminatie, dwangarbeid en een gezonde en veilige werkomgeving. De uitsluitingscriteria zijn op alle ondernemingen toegepast. De duurzaamheidscriteria zijn proportioneel toegepast.

Het Beleggingsuniversum is uiteindelijk vastgesteld door de Investeringscommissie van ASN Impact Investors. Elke onderneming is in de Investeringscommissie van ASN Impact Investors besproken als onderdeel van de duurzaamheidsbeoordeling. De Investeringscommissie is verantwoordelijk om een onderneming goed te keuren, af te keuren of het voeren van engagement, en al deze besluiten hebben geresulteerd in het Beleggingsuniversum. Na goedkeuring is het Beleggingsuniversum periodiek beoordeeld door het ECD. Op basis van het bovenstaande duurzaamheidsbeoordelingsproces wordt gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is geweest van bedrijven die ernstige afbreuk doen aan de duurzame beleggingsdoelstellingen.

Gedurende 2023 zijn **veertien** bedrijven uit het Beleggingsuniversum verwijderd wegens schending van het duurzaamheidsbeleid.

Voorbeelden van engagement
In 2023 zijn we actief engagement gestart met Groupe SEB, producent van onder meer keukenapparaten en huishoudproducten. We missen ketenbeleid op het gebied van conflictmineralen. We hebben aangegeven graag een reactie te ontvangen waarin het bedrijf zich uitspreekt tegen het gebruik van conflictmineralen in de keten. Een andere optie is dat SEB zich openlijk aansluit bij een van de volgende internationale standaarden: Responsible Minerals Initiative van de RBA of de OECD-richlijnen voor conflictmineralen. Het bedrijf heeft een jaar om stappen te zetten.

Voorbeelden van uitsluiting
ASN Impact Investors toetst gestructureerd of de bedrijven in het Beleggingsuniversum nog voldoen. Tijdens deze controle kwam Soitec naar boven vanwege betrokkenheid bij wapens. ASN Impact Investors heeft Soitec hierop onderzocht. Uit dit onderzoek kwam naar boven dat een dochteronderneming van Soitec, Dolphin Design, speciale diensten biedt aan en producten ontwikkelt met als einddoel de defensie-industrie. We constateren dat Soitec niet meer voldoet aan ons wapencriterium wat voldoende reden is het bedrijf af te keuren en te verwijderen uit ons universum.

ASN Impact Investors heeft verder Indutrade afgekeurd. Indutrade heeft sinds het vorige onderzoek een paar overnames gedaan. Deze overgenomen bedrijven maken specifieke onderdelen voor defensie waardoor het bedrijf niet aan ons wapencriterium voldoet. Het overgenomen *Datum Electronics* maakt bijvoorbeeld meetinstrumenten om bepaalde krachten te kunnen meten. Deze worden in normale schepen gebruikt maar ook bij de marine en voor de marine moeten ze aan specifieke militaire standaarden voldoen. Dit was reden om het bedrijf af te keuren en te verwijderen.

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de significante negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Het duurzaamheidsbeleid van het Fonds beoordeeld ondernemingen onder andere op de 14 verplichte indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd die gedefinieerd zijn in wet- en regelgeving. Daarnaast houden we rekening met zeven optionele indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.

Dit wordt gedaan door het uitsluiten van activiteiten en het kwalitatief beoordelen van beleid, maar we beoordelen niet op basis van de parameters die per indicator gedefinieerd zijn in wet- en regelgeving.

Meer specifiek heeft dit betekent dat gedurende 2023 de parameters van **zes** verplichte PAI-indicatoren en **één** optionele indicator in aanmerking zijn genomen, omdat deze indicatoren al deel uitmaakten van het bestaande duurzaamheidsbeleid. Het kan echter nog steeds zo zijn dat er een verschil in definitie is tussen de in SFDR geformuleerde indicatoren en het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. De in aanmerking genomen PAI-indicatoren zijn:

Tabel 1:
- Indicator 1 Broeikasgas (BKG)-emissies (scope 1,2,3 en Totaal)
- Indicator 2 Koolstofvoetafdruk
- Indicator 3 BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd
- Indicator 4 Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen
- Indicator 14 Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)
- Indicator 15 BKG intensiteit

Tabel 3:
- Indicator 9 Ontbreken van een mensenrechtenbeleid

Voor de overige PAI-indicatoren (**tien** verplichte en **twaalf** optionele) geldt dat deze qua thematiek weliswaar onderdeel uitmaakten van het duurzaamheidsbeleid, maar dat het gebruik van datapunten die gedefinieerd zijn binnen SFDR in 2023 nog niet plaatsvond.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Ja, de duurzame beleggingen waren afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten. Overeenkomstig de criteria van het duurzaamheidsbeleid, werd een engagementprocedure gestart, wanneer een schending werd vastgesteld bij een onderneming uit het Beleggingsuniversum. Als de onderneming niet bereid of in staat was de situatie volgens de richtlijnen aan te passen, werd de onderneming uit het Beleggingsuniversum verwijderd.

Voorbeeld van engagement
In 2023 hebben we het passief engagement met Berkeley Group Holdings, een Britse projectontwikkelaar en woningbouwer, afgesloten wegens het aflopen van de vierjaarstermijn van het passief engagement traject. We constateren dat het bedrijf aan veel van onze criteria voldoet, maar nog niet aan alle criteria. Om te voldoen aan ons houtcriterium verwachten we van bedrijven dat ze rapporteren op de splitsing van PEFC en FSC gecertificeerd hout. Dit ontbreekt bij Berkeley Group Holdings. Ook missen er elementen in het ketenbeleid, waaronder een borging van vakbondsvrijheid, anti-discriminatie beleid en beleid voor werknemersveiligheid. Wij hebben daarom besloten om met Berkeley Group Holdings actief engagement te voeren en we verwachten binnen een jaar verbetering op voorgaande benoemende punten.

Voorbeeld van uitsluiting
Ericsson is al lange tijd betrokken bij corruptiezaken. In 2019 erkende Ericsson schuldig te zijn aan corruptieschendingen die in de periode 2000 – 2016 waar ze een overeenkomst troffen tot uitgestelde vervolging. Dit betekent dat als Ericsson goed gedrag laat zien, de vervolging kan worden verworpen. In 2021 heeft de Amerikaans overheid laten weten dat Ericsson niet aan de overeenkomst heeft voldaan. In 2022 is wederom vastgesteld dat Ericsson de overeenkomst heeft geschonden. Uit intern onderzoek door Ericsson zelf bleek ook nog eens dat het bedrijf

de zaken nog steeds niet op orde heeft. Ericsson zou mogelijk betalingen hebben gedaan aan de Islamitische Staat (IS) in Irak. Ericsson had het interne onderzoek niet eerder gepubliceerd omdat het bedrijf inschatte dat het niet materieel was. Het onderzoek naar de betalingen aan IS loopt nog. Ericsson heeft het *Ethics and Compliance Programme* versterkt, toch geeft het ons niet voldoende vertrouwen in het bedrijf. Dit zijn voldoende redenen voor ASN Impact Investors om Ericsson af te keuren en te verwijderen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactore

In de eerste plaats doordat alle beleggingen hebben voldaan aan het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. Zoals aangegeven onder de vraag **Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?** is gedurende de verslagperiode 2023 slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren zoals deze zijn beschreven in de gedelegeerde verordening tot aanvulling van de SFDR. De reden hiervoor is dat met de implementatie van SFDR gedurende 2022 bepaald is welke PAI-indicatoren relevant zijn voor het Fonds. De beschikbare data ten tijde van het opstellen van dit verslag worden in onderstaande tabel gepresenteerd. Deze data zijn volledig afkomstig van MSCI en Morningstar Direct, en niet vermengd met de data waar het Fonds gedurende de verslagperiode op gestuurd heeft. Om deze reden is het waarschijnlijk dat er verschillen zijn tussen de onderstaande gegevens en gegevens elders gepresenteerd (met name over de CO_2- uitstoot).

De onderstaande tabel is enkel opgenomen ter informatie en mag dus niet worden gezien als een indicatie dat ASN Impact Investors gedurende 2023 op alle genoemde indicatoren heeft gestuurd. ASN Impact Investors wil de lezer ervoor behoeden om voorbarige conclusies te trekken uit hetgeen hieronder wordt gepresenteerd. Dit is nieuwe wet- en regelgeving waarover vanuit de wetgever nog geen 100% duidelijkheid is.

ASN Impact Investors heeft de vereiste PAI-data naar beste vermogen verzameld, bij gerenommeerde dataproviders. Uit de onderstaande tabel blijkt echter dat de datadekking van sommige PAI-indicatoren nog gering is en dat de beschikbare data relatief oud zijn, dit wil zeggen van (ruim) voor 2023, of dat het bronjaar geheel ontbreekt. Dit wijst erop dat de data in ontwikkeling zijn en dat algemeen aanvaarde standaarden nog ontbreken. ASN Impact Investors monitort op continue basis de ontwikkeling van deze data. De lage datakwaliteit is één van de voornaamste redenen geweest om nog niet op de in de tabel gepresenteerde indicatoren te sturen. Voor meer details over de indicatoren zie Annex I van de Regulering (EU) 2022/1288.

ASN Impact Investors rapporteert in deze Annex V over de PAI-indicatoren. ASN Impact Investors stuurt nog niet op deze indicatoren, mede omdat de datakwaliteit nog gering is. Om aan de cijfers in de PAI-tabel toch enige duiding te geven, is als bijlage in deze Annex V per PAI-indicator een kwalitatieve toelichting gegeven. Voor de PAI-indicatoren levert de dataleverancier niet altijd alle data. Indien er geen data beschikbaar zijn, wordt er in de tabel N/B weergegeven.

Tabel 1 – Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Klimaat- en andere milieu-indicatoren

			Eenheid	Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Broeikasgasemissies	1. BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	tCO2e	269,34	89,23%	2021-2023
		Scope 2-BKG-emissies	tCO2e	400,14	89,23%	2021-2023
		Scope 3-BKG-emissies	tCO2e	16.019,75	89,23%	2021-2023
		Totale BKG-emissies	tCO2e	16.481,08	89,23%	2021-2023

			Eenheid	Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
	2. Koolstofvoetafdruk		tCO2e/ Meuro	41,50	89,23%	2021-2023
	3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd		tCO2e/ Meuro	29,61	90,77%	2021-2023
	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen			0,00%	90,77%	N/B
	5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie			6,07%	72,44%	2019-2023
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten		GWh / Meuro	A - 0,00	82,22%	2019-2023
			GWh / Meuro	B - 0,00	82,22%	2019-2023
			GWh / Meuro	C - 0,01	82,22%	2019-2023
			GWh / Meuro	D - 0,01	82,22%	2019-2023
			GWh / Meuro	E - 0,02	82,22%	2019-2023
			GWh / Meuro	F - 0,00	82,22%	2019-2023
			GWh / Meuro	G - 0,00	82,22%	2019-2023
			GWh / Meuro	H - 0,01	82,22%	2019-2023
			GWh / Meuro	L - 0,01	82,22%	2019-2023
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden			0,32%	90,77%	2021-2023
Watergehalte	8. Emissies in water		t/Meuro	0,00	35,09%	2021-2023
Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval		t/Meuro	0,59	55,99%	2020-2023

Indicatoren voor sociale thema's, eerbieding van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Sociale thema's en arbeids-omstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	7,90%	90,77%	N/B
	11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanism en voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	46,60%	90,77%	N/B
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	17,80%	52,46%	2018-2023
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur	34,30%	90,64%	N/B
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	0,00%	90,77%	N/B
Ecologisch	15. BKG-intensiteit	17,12	88,3%	2021-2022
Sociaal	16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	N/B	N/B	N/B

Tabel 2 – Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren

Klimaat- en andere milieu-indicatoren

			Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Water-, afval- enmateriaalemissies	6. Waterverbruik en -recycling		N/B	N/B	N/B
	11. Beleggingen in ondernemingen zonder duurzame bodem- of landbouwpraktijken		N/B	N/B	N/B
	14. Natuurlijke soorten en beschermde gebieden	1. Aandeel beleggingen in ondernemingen waarvan de activiteiten van invloed zijn op bedreigde soorten	0,25%	56,66%	2021-2022
		2. Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid ter bescherming van de biodiversiteit voor operationele locaties die in het bezit zijn van de onderneming of door haar worden geleased of beheerd in of naast beschermde gebieden of in of naast gebieden met een grote biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden	2,51%	56,66%	2021-2022
	15. Ontbossing		2,33%	90,77%	N/B
Groene effecten	17. Aandeel obligaties die niet zijn uitgegeven op grond van Uniewetgeving inzake ecologisch duurzame obligaties		9,51%	100,00%	2023

Tabel 3 – Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbieding van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	4. Ontbreken van een gedragscode voor leveranciers	1,29%	56,66%	2021-2022
	8. Ratio buitensporige beloning CEO	N/B	N/B	N/B
Mensenrechten	9. Ontbreken van een mensenrechtenbeleid	2,74	90,73%	N/B
	10. Ontbreken van due diligence	N/B	N/B	N/B
	12. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op kinderarbeid	0,41%	56,62%	N/B
	13. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op dwangarbeid of verplichte arbeid	0,39%	56,62%	N/B
	14. Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechtenproblemen en -schendingen	N/B	3,99%	N/B
Bestrijding van corruptie en omkoping	15. Ontbreken van een beleid tegen corruptie en omkoping	3,18%	90,73%	N/B
Governance	21. Gemiddelde corruptiescore	7,51	97,29%	2022

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: 2023

Grootste beleggingen	Sector	% activa	Land
ASN Duurzaam Obligatiefonds	Beleggingsfondsen	55,6%	Nederland
ASN Duurzaam Aandelenfonds	Beleggingsfondsen	19,9%	Nederland
ASN Microkredietpool	Beleggingsfondsen	18,4%	Nederland
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	Beleggingsfondsen	4,2%	Nederland
ASN Milieu & Waterfonds	Beleggingsfondsen	1,9%	Nederland

De kolom "% activa" is het aandeel van de belegging binnen het totaal van de beleggingen (Assets under Management), exclusief liquide middelen.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het Fonds heeft in vier onderliggende UCITS-fondsen en de ASN Microkredietpool belegd. De UCITS-fondsen hebben in beursgenoteerde aandelen en obligaties belegd. De ASN Microkredietpool verstrekt leningen aan en belegt in aandelen van microfinancieringsinstellingen. De onderliggende fondsen hebben hun eigen duurzame beleggingsdoelstellingen en alle beleggingen in deze fondsen hebben voldaan aan het duurzaamheidsbeleid.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De activa-allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in specifieke activa.

Vanwege de duurzame beleggingsdoelstellingen is het Fonds door ASN Impact Investors geclassificeerd als een artikel 9 product onder SFDR. Daarom hebben de beleggingsselectiecriteria alleen beleggingen toegelaten die als duurzaam zijn aangemerkt in de zin van SFDR.

Het Fonds belegd voor 100% in duurzame beleggingen: bedrijven die passen in een duurzame samenleving. In de onderliggende fondsen heeft **21,5%** van het beheerd vermogen een sociale doelstelling gedurende de verslagperiode 2023; daarom wordt hetzelfde percentage als sociaal beschouwd. Het resterende percentage wordt beschouwd als ecologisch.

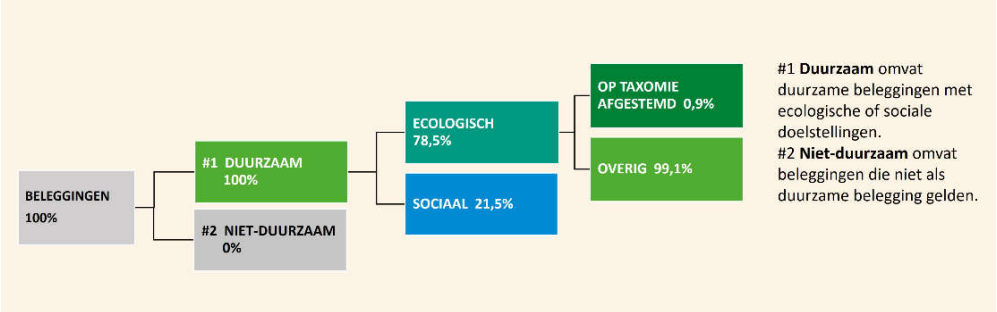

In welke economische sectoren werd belegd?

Het fonds heeft in de volgende economische sectoren belegd:

Sector	Totaal aandeel
Staatsobligaties	40,3%
Financiële sector (MFI's)	18,4%
Groene/sociale obligaties	14,6%
Kapitaalgoederen	3,1%
Farmacie & biotechnologie	2,7%
Software & services	2,4%
Zakelijke dienstverlening	2,1%
Halfgeleiders	2,0%
Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg	1,7%
Basisgoederen	1,5%
Detailhandel	1,4%
Overig	9,8%

In hoeverre waren duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

ASN Impact Investors gelooft dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, een belangrijk instrument kan zijn om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. Het kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wat het ecologische deel van de EU-taxonomie betreft, kan ASN Impact Investors echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met de overtuigingen, visie en missie van ASN Impact Investors. Om die reden is er tot nu toe geen specifieke EU-taxonomie doelstelling vastgesteld.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

• de **omzet** die het aandeel weergeeft van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd;
• de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
• de **operationele** uitgaven (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage aan een milieudoelstelling leveren. **Transitieactiviteiten** zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

Waar er data beschikbaar zijn, rapporteert ASN Impact Investors de mate waarin de beleggingen in deze verslagperiode zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

De mate waarmee duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling waren afgestemd op de EU-taxonomie was **0,9%**. Het bepalen van dit percentage was niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of toetsing door derden. Uitgesplitst naar de EU taxonomie doelstellingen:

- Mitigatie van klimaatverandering: **0,9%***
- Adaptatie aan klimaatverandering: **0,1%***
- Duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen: 0%
- Transitie naar een circulaire economie: 0%
- Preventie en bestrijding van verontreiniging: 0%
- Bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen: 0%

* Sommige beleggingen dragen zowel bij aan mitigatie van klimaatverandering als adaptatie van klimaatverandering. Hierdoor tellen deze percentages op tot een hoger percentage dan de 0,9% van de totale bijdrage aan de EU-taxonomie.

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen[1] ?

☐ Ja
☐ In fossiel gas ☐ In nucleaire energie
☒ Nee

[1] Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie") en iet ernstig afbreuk doen aan een van de doelstellingen van de EU-taxonomie - zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

De twee onderstaande grafieken tonen in groen het minimumpercentage beleggingen dat is afgestemd op de EU-taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan in overheidsobligaties.

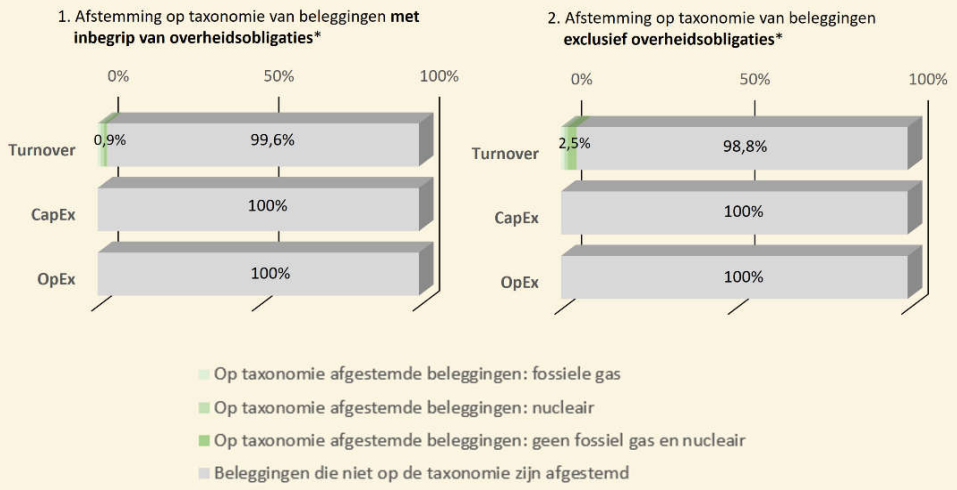

* Voor deze grafieken omvatten 'overheidsobligaties' alle blootstellingen aan overheidsschulden.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Het aandeel beleggingen in transitie activiteiten bedroeg in 2023: **0,00%** op basis van omzet en **0,00%** op basis van kapitaaluitgaven.

Het aandeel beleggingen in faciliterende activiteiten bedroeg in 2023: **0,1%** op basis van omzet en **0,1%** op basis van kapitaaluitgaven.

Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?

De vraag is niet van toepassing. Dit is de eerste verslagperiode waarin wordt gerapporteerd over de EU-taxonomie. In het vorige verslagjaar waren hiertoe nog geen data beschikbaar.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling dat niet op de EU-taxonomie was afgestemd?

In 2023 was het aandeel **99,3%**. Het duurzaamheidsbeleid heeft strenge selectiecriteria, maar er wordt niet gestuurd op beleggingen die afgestemd zijn op de EU-taxonomie. Daarnaast heeft het Fonds belegd in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen over de hele wereld. Deze ondernemingen vallen grotendeels niet onder EU wet- en regelgeving en zijn daarmee niet verplicht hun afstemming te rapporteren. Om deze redenen is een aanzienlijk aandeel van de beleggingen niet afgestemd op de EU-taxonomie.

zijn duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

Wat was aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Het Fonds heeft gedurende de verslagperiode 2023 gemiddeld **21,5%** van haar beheerde vermogen met een sociale doelstelling gehad. De sociaal duurzame beleggingen richten zich op de kledingbedrijven in de beurgenoteerde aandelenportefeuilles en alle MFIs waarin de ASN Microkredietpool belegt.

Welke beleggingen zijn opgenomen in “niet duurzaam”? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

In lijn met het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors zijn geen beleggingen gedaan die als “niet duurzaam” kunnen worden aangemerkt.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om de ecologische en/of sociale kenmerken te verwezenlijken ?

Voor de onderliggende UCITS-fondsen, maakte ASN Impact Investors gebruik van engagement om een dialoog aan te gaan met de beleggingen om hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties met betrekking tot hun CO2-uitstoot en biodiversiteitsvoetafdruk en hen aan te sporen deze te verbeteren. Het besluit tot engagement werd genomen wanneer een belegging niet langer voldeed aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investor of wanneer wangedrag werd vastgesteld. ASN Impact Investors gebruikte engagement ook om de kledingbedrijven in de portefeuille te helpen hun leefbaarloonscore te verbeteren. ASN Impact Investors maakte gebruik van haar stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin het fonds heeft belegd. Dit recht wordt gebruikt om ondernemingen aan te sporen tot duurzamer beleid en praktijken. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

ASN Impact Investors heeft engagement gebruikt om een dialoog aan te gaan met de beleggingen om hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties met betrekking tot hun CO_2 uitstoot en biodiversiteitsvoetafdruk en hen aan te sporen deze te verbeteren. Het besluit tot engagement werd genomen wanneer een belegging niet langer voldeed aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investor of wanneer wangedrag werd vastgesteld. ASN Impact Investors heeft ook engagement gebruikt om de kledingbedrijven in de portefeuille te helpen hun leefbaarloonscore te verbeteren.

ASN Impact Investors heeft gebruikgemaakt van haar stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin het Fonds heeft belegd. Dit recht wordt gebruikt om ondernemingen aan te sporen tot duurzamer beleid en praktijken. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

In 2022 is ASN Impact Investors gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat. Klimaatverandering wordt steeds zichtbaarder en heeft een grote impact op biodiversiteit. De biodiversiteit staat onder druk en het verlies daarvan wordt jaarlijks groter. Biodiversiteit en klimaatverandering zijn nauw aan elkaar verbonden. In 2022 is ASN Impact Investors begonnen met het informeren van over het belang, de urgentie en de afhankelijkheid van biodiversiteit. In 2023 heeft ASN Impact Investors de engagement kaders vastgesteld, de bedrijven met de grootste negatieve impact binnen de portefeuille geselecteerd voor het engagement traject en is begonnen met een diepgaand onderzoek van deze bedrijven. In 2024 wordt het engagement met de bedrijven vervolgd.

Sinds 2016 neemt ASN Impact Investors het voortouw om een leefbaar loon voor textielwerkers breed onder de aandacht te brengen. ASN Impact Investors spreekt met kledingbedrijven en inspireert anderen die er iets aan willen doen. In 2023 heeft ASN Impact Investors de kledingbedrijven opnieuw beoordeeld en is over de uitkomsten met de bedrijven in gesprek gegaan.

Voorbeeld van engagement
Er vindt actief engagement plaats bij het Amerikaanse voedingsconcern Campbell Soup. We hebben aangegeven dat we meer verwachten van het dierenwelzijnbeleid. We hebben duidelijk aangegeven op welke aandachtspunten we verbetering verwachten.

Voorbeeld van stemrecht
ASN Impact Investors heeft tegen de benoeming van een bestuurder van Seek Limited gestemd. Het bedrijf had wat ASN Impact Investors betreft geen evenwichtige verhouding tussen vrouwen en mannen in het bestuur. Als meer dan 60% van het bestuur hetzelfde geslacht heeft, stemt ASN Impact Investors tegen nieuwe kandidaten met dat geslacht. ASN Impact Investors vindt het belangrijk dat er een goede genderbalans is. Uit onderzoek is gebleken dat dit de bedrijfsvoering ten goede komt, zowel qua duurzaamheid als financieel rendement. Tevens heeft ASN Impact Investors tegen het beloningsvoorstel van het bedrijf gestemd omdat er geen ESG performance criteria in verwerkt zijn.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de duurzame referentiebenchmark ?

In overeenstemming met de onderliggende fondsen waarin is belegd, is er geen referentiebenchmark aangewezen voor het bereiken van de duurzame beleggingsdoelstellingen, aangezien er momenteel geen benchmark in de markt beschikbaar is die zowel CO_2-uitstoot, biodiversiteit, leefbaar loon en financiële inclusie verenigt.

Referentie benchmarks zijn indices die meten of het financiële product de duurzaamheidsdoelstelling verwezenlijkt.

Waarin verschilde de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de duurzame beleggingsdoelstelling?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Er kan geen vergelijking worden gemaakt met een brede marktindex, aangezien een dergelijke index niet beschikbaar is. Er is echter wel een vergelijking gemaakt van de prestatie van het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds, het ASN Milieu & Waterfonds en het ASN Duurzaam Obligatiefonds ten opzichte van een brede marktindex. Deze zijn te vinden in de periodieke rapportage (Annex V) van de betreffende fondsen.

Bijlage: kwalitatieve uitleg per PAI-indicator

- **PAI-indicatoren 1, 2 en 3 van tabel 1** geven de som van de totale broeikasgasemissies in tonnen van de bedrijven in de portefeuille (scope 1, 2, 3) weer, gewogen met de meest

recente beschikbare bedrijfswaarde van het bedrijf inclusief cash. Indicator 2 geeft de totale broeikasgasemissies per 1 miljoen euro belegd in de portefeuille weer. Indicator 3 is het portefeuille gewogen gemiddelde van de totale koolstofvoetafdruk van de bedrijven in de portefeuille per miljoen euro omzet (tonnen/ miljoen euro omzet). Zowel het duurzaamheidsbeleid en de PAI indicatoren meten de scope 1, 2 en 3 emissies aan de hand van de PCAF-methode.

Voor het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds en het ASN Milieu & Waterfonds bestaan er echter verschillen tussen de beleidsdata en de MSCI data: ASN Impact Investors gebruikt wel proxy-data wanneer data ontbreken; MSCI doet dat niet.

Voor de ASN Microkredietpool zijn deze data (voor PAI indicatoren 1 en 2) afkomstig van ECD

- **PAI-indicator 4 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in de portefeuille met een actieve blootstelling aan de sector fossiele brandstoffen. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de fossiele industrie.

- **PAI-indicator 5 van tabel 1** is het aandeel van niet-hernieuwbare energieconsumptie en niet-hernieuwbare energieproductie van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage. Meer dan de helft van de beleggingen in de portefeuille verbruikt nog niet-hernieuwbare energie of wekt dit op. Zoals aangegeven voert ASN Impact Investors engagement met de bedrijven in de portefeuille om hen hier bewust van te maken.

- **PAI-indicator 6 van tabel 1** is het energieverbruik in GWh per miljoen euro omzet van de beleggingen, per klimaatsector met een grote impact, NACE-sectiecode A, B, C, D, E, F, G, H en L (link naar NACE sectiecodes).

- **PAI-indicator 7 van tabel 1** is de som van bedrijven in de portefeuille die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu.

- **PAI-indicator 8 van tabel 1** is de som van het aantal ton emissies in water per miljoen euro belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde. Emissies in water wordt gezien als afvalwater dat als gevolg van industriële of productieactiviteiten in oppervlaktewater wordt geloosd (in ton). Het getal van 0,00 ton per miljoen euro belegd is laag (nihil), echter is de datadekking dusdanig laag dat het getal weinig representatief is.

- **PAI-indicator 9 van tabel 1** is de som van het aantal ton gevaarlijk afval per miljoen euro belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde. Het getal van 0,59 ton per miljoen euro belegd is laag, echter is de datadekking laag en daarmee is het getal weinig representatief.

- **PAI-indicator 10 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille die UN Global Compact zeer ernstig hebben geschonden. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die UN Global Compact ernstig hebben geschonden.

- **PAI-indicator 11 van tabel 1** is de som van het gewicht van ondernemingen in portefeuille die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren en die risico lopen op het schenden van de beginselen van de UN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.

- **PAI-indicator 12 van tabel 1** is het verschil tussen het gemiddelde bruto-uurloon mannelijke en vrouwelijke werknemers als percentage van het bruto-uurloon van mannen. De rapportage

over deze maatstaf is inconsistent: sommige bedrijven rapporteren over de absolute of ongecontroleerde loonkloof, terwijl andere controleren voor compenserende factoren zoals functie of locatie.

- **PAI-indicator 13 van tabel 1** is de gemiddelde verhouding tussen vrouwelijke en mannelijke bestuursleden in de beleggingen, uitgedrukt als percentage van alle bestuursleden. Het percentage 2,37% wil zeggen dat iets meer dan een derde van de bestuursleden van de bedrijven in de portefeuille, vrouwen zijn.

- **PAI-indicator 14 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille met blootstelling aan controversiële wapens (landmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens). Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de wapenindustrie.

- **PAI indicator 15 van tabel 1** is de BKG-intensiteit van landen waarin belegd wordt. Zowel het duurzaamheidsbeleid en de PAI indicatoren meten de scope 1, 2 en 3 emissies aan de hand van de PCAF-methode. Er bestaan echter verschillen tussen de beleidsdata en de MSCI data: ASN Impact Investors gebruikt wel proxy-data wanneer data ontbreken; MSCI doet dat niet.

- **PAI-indicator 14 van tabel 2** is enerzijds het aandeel in bedrijven waarvan de activiteiten gevolgen hebben voor bedreigde soorten en anderzijds het aandeel in bedrijven zonder beleid ter bescherming van de biodiversiteit dat betrekking heeft op operationele locaties die eigendom zijn van, geleased of beheerd worden in of grenzen aan een beschermd gebied met een hoge biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden. Zoals aangegeven is ASN Impact Investors engagement sinds 2022 gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat.

- **PAI indicator 21 van tabel 3** is het vermeende niveau van corruptie in de overheidssector gemeten aan de hand van de corruptieperceptie-index. Het getal is de gemiddelde score, waarbij een score van 100 aangeeft dat een land “erg schoon” is en een score van 0 aangeeft dat een land “uiterst corrupt” is. De volgende indicatoren zijn van toepassing op het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds en het ASN Milieu & Waterfonds.

- **PAI-indicator 4 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder gedragscode voor leveranciers (tegen onveilige arbeidsomstandigheden, onzekere banen, kinderarbeid en dwangarbeid). MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors maakt een inschatting van de risico’s in de keten. Het risico is afhankelijk van de bedrijfsactiviteiten, het bedrijfsmodel en de locaties waar wordt ingekocht. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder gedragscode voor leveranciers.

- **PAI-indicator 9 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder mensenrechtenbeleid. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder mensenrechtenbeleid.

- **PAI-indicator 12 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico op incidenten met kinderarbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 13 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico van gevallen van gedwongen of verplichte arbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 14 van tabel 3** is het aantal gevallen van ernstige mensenrechtenkwesties en – incidenten in verband met de beleggingen, op basis van een gewogen gemiddelde. Deze

indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de bedrijven met ernstige mensenrechtenkwesties en -incidenten.

- **PAI-indicator 15 van tabel 3** is het aandeel beleggingen in entiteiten zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping dat in overeenstemming is met het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie. Ondanks dat het percentage laag is, zou het niet voor moeten kunnen komen dat bedrijven zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping worden toegelaten tot het Investeringsuniversum. MSCI haalt de informatie om deze indicator te bepalen van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping.

SFDR annex V ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal

Periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten als bedoeld in artikel 9, leden 1 tot en met 4 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 5, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Productnaam: ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal **Identificatiecode juridische entiteiten (LEI)**: 549300L7QJLHH6AG4W08

Duurzame beleggingsdoelstelling

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De EU-taxonomie is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van ecologisch duurzame economische activiteiten. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling ?

☒ JA ☐ NEE

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen** met een **ecologische** doelstelling gedaan: **83,2%**

☒ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☒ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan : **16,8%**.

☐ Dit product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimum van ____% duurzame beleggingen

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een sociale doelstelling.

☐ Dit product promootte E/S-kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd**

In hoeverre is de duurzame beleggingsdoelstelling van dit financiële product behaald?

ASN Impact Investors streeft naar een duurzame en rechtvaardige samenleving. Het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal (het Fonds) draagt daaraan bij middels het realiseren van afgeleide, duurzame beleggingsdoelstellingen. Het Fonds is één van de vijf mixfondsen die zijn opgebouwd op financiële risico-rendementsprofielen van beleggingscategorieën in oplopende volgorde van financieel risico. Per beleggingscategorie komen alleen fondsen in aanmerking die voldoen aan de duurzame beleggingsdoelstellingen en volledige duurzame beleggingscriteria van ASN Impact Investors (in de praktijk alleen de ASN-fondsen). De duurzame beleggingsdoelstellingen en meting zijn dus afgeleid van de onderliggende fondsen waarin het Fonds heeft belegd.

Het Fonds heeft in de volgende onderliggende fondsen belegd:
- ASN Duurzaam Aandelen Fonds
- ASN Duurzaam Small & Midcapfonds
- ASN Milieu & Waterfonds
- ASN Duurzaam Obligatiefonds
- ASN Microkredietpool

De onderliggende fondsen hebben de volgende duurzame beleggingsdoelstellingen:

ASN Duurzaam Small & Midcapfonds ASN Duurzaam Aandelenfonds	ASN Milieu & Waterfonds	ASN Duurzaam Obligatiefonds	ASN Microkredietpool
Het verminderen van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden)	Het verminderen van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden)	Het verminderen van de uitstoot van CO_2 van de staatsobligaties in de portefeuille per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden)	Het bieden van toegang tot financiële diensten aan mensen met lage inkomens en micro- en kleine ondernemingen (“financiële inclusie”) in veelal lage- en middeninkomens-landen, zodat zij (meer) inkomen kunnen verwerven en hun financiële weerbaarheid kunnen versterken
Het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019)	Het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019)	Het vermijden van de uitstoot van CO_2 van de groene en sociale obligaties in de portefeuille (gemeten in tonnen CO_2 per geïnvesteerde euro	
Het stimuleren van de betaling van leefbaar loon aan fabriekswerknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019			

83,2% van het beheerd vermogen (AuM) heeft bijgedragen aan de milieudoelstellingen in 2023:
- het verminderen van de uitstoot van CO_2 van de aandelen en de staatsobligaties in de portefeuille per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden);
- het vermijden van de uitstoot van CO_2 van de groene en sociale obligaties in de portefeuille (gemeten in tonnen CO_2 per geïnvesteerde euro); en
- het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019).

16,8% van het beheerd vermogen (AuM) heeft bijgedragen aan de sociale doelstellingen in 2023:
- het stimuleren van de betaling van een leefbaar loon aan fabriekswerknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019); en
- het bieden van toegang tot financiële diensten aan mensen met lage inkomens en micro- en kleine ondernemingen (“financiële inclusie”) in veelal lage- en middeninkomenslanden, zodat zij (meer) inkomen kunnen verwerven en hun financiële weerbaarheid kunnen versterken.

In overeenstemming met deze doelstellingen heeft het Fonds ook rekening gehouden met klimaatmitigatie en -adaptatie, zoals gedefinieerd in de EU-taxonomie.

Het Fonds heeft deels de duurzame beleggingsdoelstellingen behaald.

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de duurzaamheidsdoelstellingen van dit financiële product worden verwezenlijkt.

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Voor iedere duurzame beleggingsdoelstelling van het Fonds is een duurzaamheidsindicator opgenomen. Zie onderstaande tabel waarin de prestaties van de duurzaamheidsindicatoren tijdens de verslagperiode 2023 zijn weergegeven.

... en in vergelijking met voorafgaande perioden?

Tabel met prestaties van de duurzaamheidsindicatoren over de afgelopen 5 jaar. In de periode 2019-2021 was de SFDR annex nog niet van toepassing. De data over de duurzaamheidsindicatoren is niet voor alle indicatoren of jaren beschikbaar. Voor deze perioden en indicatoren is in de tabel “niet beschikbaar” opgenomen.

Duurzaamheidsindicator	Waarde periode 2019	Waarde periode 2020	Waarde periode 2021	Waarde periode 2022	Waarde periode 2023
Voor beursgenoteerde aandelen					
MSCI ITR (in graden Celcius)	N/B	N/B	N/B	1,93	1,74
Biodiversiteit footprint (in ha per miljoen euro geïnvesteerd)	4,14	5,63	4,35	4,44	3,94
Gemiddelde leefbaarloonscore	20,56	22,20	22,46	23,69	25,09
Voor staatsobligaties					
CO_2 intensiteit (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	N/B	N/B	N/B	16,00	12,46
Voor groene en sociale obligaties					
CO_2 intensiteit (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	N/B	N/B	N/B	157,03	137,68
Vermeden emissies (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	N/B	N/B	N/B	-85,27	-123,41
Voor MFI’s					
Het percentage van klanten dat in rurale gebieden woont	68%	69%	69%	63%	65%
De gemiddelde lening in euro’s	791	753	738	846	886
Het percentage vrouwen van alle klanten	82%	83%	83%	83%	85%
Het aantal klanten dat de MFI’s bereiken (in miljoenen)	22	22	17	15	17
Het percentage binnen de lening portefeuille waarmee micro, midden en kleine ondernemingen zijn gefinancierd	N/B	83%	78%	80%	82%
Het aantal lage inkomenslanden waarin het Fonds heeft geïnvesteerd	2	2	2	2	2
Het aantal midden inkomenslanden waarin het Fonds heeft geïnvesteerd	35	34	38	38	35
Het aantal klanten van de MFI’s in lage inkomenslanden	N/B	N/B	193.371	193.362	219.251
Het aantal klanten van de MFI’s in midden inkomenslanden	N/B	N/B	16.291.694	15.257.130	16.077.915

Voor zowel de biodiversiteit footprint als de gemiddelde leefbaarloonscore is 2019 het basisjaar. Voor de periodes 2020 en 2021 was de SFDR nog niet van toepassing.

Om de geïmpliceerde temperatuurstijging van het Fonds te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de MSCI ITR-methode (voor sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling). De MSCI ITR-methode is een intuïtieve, toekomstgerichte metriek, uitgedrukt in graden Celsius, die is ontworpen om de temperatuurafstemming van beleggingen, portefeuilles en fondsen weer te geven op de mondiale temperatuurdoelstellingen. Voor het Fonds was de MSCI-ITR methodologie voor de verslagperiode 2023 beschikbaar voor **100%** van de beleggingen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de BFFI-methode. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr). Sinds 2023 wordt de biodiversiteitsvoetafdruk elk kwartaal beoordeeld.

Om de stimulering van het leefbaar loon in de kledingindustrie te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van PLWF-methode. De PLWF-methode beoordeelt de bedrijven in de kledingindustrie binnen de portefeuille aan de hand van een toets en rangschikt deze in vijf categorieën, van slechtste tot beste: Embryonic (het bedrijf doet niets of nauwelijks iets aan leefbaar loon, 0-10 punten), Developing (in ontwikkeling, 11-20 punten), Maturing (de ontwikkeling vordert, 21-30 punten), Advanced (de ontwikkeling nadert haar voltooiing, 31-35 punten) en Leader (leidend, 36-40 punten). De leefbaarloonscore van de portefeuille wordt elk kwartaal beoordeeld. De score die hierboven wordt gepresenteerd is het gemiddelde van de vier kwartalen. De manier waarop deze scores tot stand komen, is door de jaren heen veranderd en strenger geworden. Hierdoor zijn de cijfers van 2023 niet goed te vergelijken met die van 2019. Het is echter zeer arbeidsintensief om het assessment met terugwerkende kracht te herrekenen. Om transparantie te kunnen bieden over de verschillen volgt hieronder een kwalitatieve uitleg over methodiek door de jaren heen.

De methodiek om een leefbaarloonscore te bepalen voor een kledingbedrijf is gebaseerd op een lijst met acht vragen, verdeeld in zeven overkoepelende hoofdcriteria (het beleid van het bedrijf, het engagement, de beoordeling van de effecten, de integratie van de bevindingen, het volgen van de prestaties, de remedie en de transparantie met betrekking tot leefbaar loon). Het aantal vragen is door de jaren heen gelijk gebleven. Echter is de weging van elke vraag veranderd. In 2018 wogen de eerste vragen zwaarder, dit waren de zogenoemde ‘makkelijker te beantwoorden vragen’ (het ging hierbij om twee vragen over het beleid en één over het engagement van het bedrijf, deze vragen hadden samen een weging van 60%). In 2020 is dit aangepast zodat nu elke vraag dezelfde weging heeft (acht vragen met ieder een weging van 12,5%). In 2018 lag het zwaartepunt voornamelijk op het hoofdcriterium over beleid van het bedrijf (twee van de acht vragen gingen hierover, met een totale weging van 40%). Veel bedrijven hadden het beleid nog niet op orde, laat staan de praktijk. In de loop van de tijd hadden steeds meer bedrijven voldoende beleid en werd het tijd om de daaruit volgende activiteiten zwaarder mee te wegen. Vandaar dat in 2022 het zwaartepunt is verschoven van het hoofdcriterium over beleid naar het hoofdcriterium over engagement van het bedrijf: de twee vragen over het beleid zijn samengevoegd (waardoor nu één vraag over het beleid gaat met een weging van 12,5%) en is een vraag toegevoegd bij het hoofdcriterium over engagement (deze heeft nu dus twee vragen met een totale weging van 25%). In 2023 hebben we de vereisten voor het onderdeel Assessing Impacts aangepast. Voorheen lag de nadruk op het begrip van een bedrijf van de risico's die gepaard gaan met het niet betalen vaneen leefbaar loon. Nu ligt de nadruk meer op concrete informatie. Bijvoorbeeld: heeft het bedrijf zicht op het daadwerkelijke gat tussen het betaalde loon en een leefbaar loon op de productielocaties en wat zijn de plannen om dit gat te dichten.

Naast dat de vragen door de jaren heen veranderd zijn en het zwaartepunt van de weging is veranderd, zijn de verschillende indicatoren waarmee het aantal punten bij een vraag wordt bepaald verder ontwikkeld. Hierbij is enerzijds verduidelijkt wat van de bedrijven gevraagd wordt en anderzijds de indicatoren uitgebreid waardoor deze strenger zijn geworden.

Voor meer informatie over de leefbaarloonscore en de onderliggende methodiek, zie: ASN Bank Leefbaar Loon

Wat betreft de indicatoren met betrekking tot MFI’s heeft het fonds samengewerkt met de externe projectadviseur, Triple Jump, om de indicatoren te meten. Triple Jump verzamelt de data rechtstreeks bij de MFI’s.

Ultimo december 2023 had de ASN Microkredietpool directe beleggingen in 87 MFI’s in 42 landen en 7 indirecte investeringen. Deze MFI’s bedienen naar schatting 16 miljoen individuele kredietnemers. Van de 16 miljoen kredietnemers zijn 85% vrouwen. Vrouwen bereiken is belangrijk. De voordelen van leningen aan vrouwen komen namelijk meestal het hele gezin ten goede. Van de kredietnemers wonen er 65% op het platteland, waar de toegang tot financiële diensten beperkt is. Het gemiddelde bedrag dat de MFI’s aan individuele kredietnemers lenen is € 886. Deze gegevens zijn niet gecontroleerd bij de MFI’s

Hoe hebben duurzame beleggingen geen ernstige afbreuk gedaan aan duurzame beleggingsdoelstellingen?

Alle beleggingen van het Fonds die in aanmerking kwamen voor het Beleggingsuniversum hebben voldaan aan het Duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors (het duurzaamheidsbeleid). Het duurzaamheidsbeleid bestaat uit een selectieproces, uitgevoerd door het Expertisecentrum Duurzaamheid (ECD) van de ASN Bank. In dit proces is de risicoanalyse opgenomen die leidt tot de uitsluitingscriteria van het Beleggingsuniversum. De basis van de uitsluitingscriteria is gevormd door de drie pijlers van ASN Impact Investors, oftewel klimaat, biodiversiteit en mensenrechten, evenals de governance van de ondernemingen en, indien relevant, dierenwelzijn. De lijst met uitsluitingscriteria omvat details die betrekking hebben op, maar niet beperkt zijn tot:

- klimaat (activiteiten met betrekking tot fossiele brandstoffen en kernenergie zijn uitgesloten);
- biodiversiteit (activiteiten met betrekking tot ontbossing en afvaldumping zijn uitgesloten);
- mensenrechten (activiteiten met betrekking tot misdaden tegen de menselijkheid, genocide, oorlogsmisdaden en de wapenindustrie zijn uitgesloten);
- governance (ondernemingen die geen beleid hadden dat het ethisch gedrag van hun werknemers regelt, zijn uitgesloten);
- dierenwelzijn (activiteiten met betrekking tot dierproeven en schending van de vijf vrijheden van het dierenwelzijn zijn uitgesloten).

Verder bestaat het duurzaamheidsbeleid uit een lijst van duurzaamheidscriteria. Op basis van deze criteria worden de ondernemingen beoordeeld op onder meer hun milieubeleid, vervuiling, overexploitatie, gelijke behandeling en discriminatie, dwangarbeid en een gezonde en veilige werkomgeving. De uitsluitingscriteria zijn op alle ondernemingen toegepast. De duurzaamheidscriteria zijn proportioneel toegepast.

Het Beleggingsuniversum is uiteindelijk vastgesteld door de Investeringscommissie van ASN Impact Investors. Elke onderneming is in de Investeringscommissie van ASN Impact Investors besproken als onderdeel van de duurzaamheidsbeoordeling. De Investeringscommissie is verantwoordelijk om een onderneming goed te keuren, af te keuren of het voeren van engagement, en al deze besluiten hebben geresulteerd in het Beleggingsuniversum. Na goedkeuring is het Beleggingsuniversum periodiek beoordeeld door het ECD. Op basis van het bovenstaande duurzaamheidsbeoordelingsproces wordt gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is geweest van bedrijven die ernstige afbreuk doen aan de duurzame beleggingsdoelstellingen.

Gedurende 2023 zijn **veertien** bedrijven uit het Beleggingsuniversum verwijderd wegens schending van het duurzaamheidsbeleid.

Voorbeelden van engagement
In 2023 zijn we actief engagement gestart met Groupe SEB, producent van onder meer keukenapparaten en huishoudproducten. We missen ketenbeleid op het gebied van conflictmineralen. We hebben aangegeven graag een reactie te ontvangen waarin het bedrijf zich uitspreekt tegen het gebruik van conflictmineralen in de keten. Een andere optie is dat SEB zich openlijk aansluit bij een van de volgende internationale standaarden: Responsible Minerals Initiative van de RBA of de OECD-richlijnen voor conflictmineralen. Het bedrijf heeft een jaar om stappen te zetten.

Voorbeelden van uitsluiting
ASN Impact Investors toetst gestructureerd of de bedrijven in het Beleggingsuniversum nog voldoen. Tijdens deze controle kwam Soitec naar boven vanwege betrokkenheid bij wapens. ASN Impact Investors heeft Soitec hierop onderzocht. Uit dit onderzoek kwam naar boven dat een dochteronderneming van Soitec, Dolphin Design, speciale diensten biedt aan en producten ontwikkelt met als einddoel de defensie-industrie. We constateren dat Soitec niet meer voldoet aan ons wapencriterium wat voldoende reden is het bedrijf af te keuren en te verwijderen uit ons universum.

ASN Impact Investors heeft verder Indutrade afgekeurd. Indutrade heeft sinds het vorige onderzoek een paar overnames gedaan. Deze overgenomen bedrijven maken specifieke onderdelen voor defensie waardoor het bedrijf niet aan ons wapencriterium voldoet. Het overgenomen *Datum Electronics* maakt bijvoorbeeld meetinstrumenten om bepaalde krachten te kunnen meten. Deze worden in normale schepen gebruikt maar ook bij de marine en voor de marine moeten ze aan specifieke militaire standaarden voldoen. Dit was reden om het bedrijf af te keuren en te verwijderen.

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de significante negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Het duurzaamheidsbeleid van het Fonds beoordeeld ondernemingen onder andere op de 14 verplichte indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd die gedefinieerd zijn in wet- en regelgeving. Daarnaast houden we rekening met zeven optionele indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.

Dit wordt gedaan door het uitsluiten van activiteiten en het kwalitatief beoordelen van beleid, maar we beoordelen niet op basis van de parameters die per indicator gedefinieerd zijn in wet- en regelgeving.

Meer specifiek heeft dit betekent dat gedurende 2023 de parameters van **zes** verplichte PAI-indicatoren en **één** optionele indicator in aanmerking zijn genomen, omdat deze indicatoren al deel uitmaakten van het bestaande duurzaamheidsbeleid. Het kan echter nog steeds zo zijn dat er een verschil in definitie is tussen de in SFDR geformuleerde indicatoren en het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. De in aanmerking genomen PAI-indicatoren zijn:

Tabel 1:
- Indicator 1 Broeikasgas (BKG)-emissies (scope 1,2,3 en Totaal)
- Indicator 2 Koolstofvoetafdruk
- Indicator 3 BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd
- Indicator 4 Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen
- Indicator 14 Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)
- Indicator 15 BKG intensiteit

Tabel 3:
- Indicator 9 Ontbreken van een mensenrechtenbeleid

Voor de overige PAI-indicatoren (**tien** verplichte en **twaalf** optionele) geldt dat deze qua thematiek weliswaar onderdeel uitmaakten van het duurzaamheidsbeleid, maar dat het gebruik van datapunten die gedefinieerd zijn binnen SFDR in 2023 nog niet plaatsvond.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Ja, de duurzame beleggingen waren afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten. Overeenkomstig de criteria van het duurzaamheidsbeleid, werd een engagementprocedure gestart, wanneer een schending werd vastgesteld bij een onderneming uit het Beleggingsuniversum. Als de onderneming niet bereid of in staat was de situatie volgens de richtlijnen aan te passen, werd de onderneming uit het Beleggingsuniversum verwijderd.

Voorbeeld van engagement
In 2023 hebben we het passief engagement met Berkeley Group Holdings, een Britse projectontwikkelaar en woningbouwer, afgesloten wegens het aflopen van de vierjaarstermijn van het passief engagement traject. We constateren dat het bedrijf aan veel van onze criteria voldoet, maar nog niet aan alle criteria. Om te voldoen aan ons houtcriterium verwachten we van bedrijven dat ze rapporteren op de splitsing van PEFC en FSC gecertificeerd hout. Dit ontbreekt bij Berkeley Group Holdings. Ook missen er elementen in het ketenbeleid, waaronder een borging van vakbondsvrijheid, anti-discriminatie beleid en beleid voor werknemersveiligheid. Wij hebben daarom besloten om met Berkeley Group Holdings actief engagement te voeren en we verwachten binnen een jaar verbetering op voorgaande benoemende punten.

Voorbeeld van uitsluiting
Ericsson is al lange tijd betrokken bij corruptiezaken. In 2019 erkende Ericsson schuldig te zijn aan corruptieschendingen die in de periode 2000 – 2016 waar ze een overeenkomst troffen tot uitgestelde vervolging. Dit betekent dat als Ericsson goed gedrag laat zien, de vervolging kan worden verworpen. In 2021 heeft de Amerikaans overheid laten weten dat Ericsson niet aan de overeenkomst heeft voldaan. In 2022 is wederom vastgesteld dat Ericsson de overeenkomst heeft geschonden. Uit intern onderzoek door Ericsson zelf bleek ook nog eens dat het bedrijf

de zaken nog steeds niet op orde heeft. Ericsson zou mogelijk betalingen hebben gedaan aan de Islamitische Staat (IS) in Irak. Ericsson had het interne onderzoek niet eerder gepubliceerd omdat het bedrijf inschatte dat het niet materieel was. Het onderzoek naar de betalingen aan IS loopt nog. Ericsson heeft het *Ethics and Compliance Programme* versterkt, toch geeft het ons niet voldoende vertrouwen in het bedrijf. Dit zijn voldoende redenen voor ASN Impact Investors om Ericsson af te keuren en te verwijderen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactore

In de eerste plaats doordat alle beleggingen hebben voldaan aan het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. Zoals aangegeven onder de vraag **Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?** is gedurende de verslagperiode 2023 slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren zoals deze zijn beschreven in de gedelegeerde verordening tot aanvulling van de SFDR. De reden hiervoor is dat met de implementatie van SFDR gedurende 2022 bepaald is welke PAI-indicatoren relevant zijn voor het Fonds. De beschikbare data ten tijde van het opstellen van dit verslag worden in onderstaande tabel gepresenteerd. Deze data zijn volledig afkomstig van MSCI en Morningstar Direct, en niet vermengd met de data waar het Fonds gedurende de verslagperiode op gestuurd heeft. Om deze reden is het waarschijnlijk dat er verschillen zijn tussen de onderstaande gegevens en gegevens elders gepresenteerd (met name over de CO_2- uitstoot).

De onderstaande tabel is enkel opgenomen ter informatie en mag dus niet worden gezien als een indicatie dat ASN Impact Investors gedurende 2023 op alle genoemde indicatoren heeft gestuurd. ASN Impact Investors wil de lezer ervoor behoeden om voorbarige conclusies te trekken uit hetgeen hieronder wordt gepresenteerd. Dit is nieuwe wet- en regelgeving waarover vanuit de wetgever nog geen 100% duidelijkheid is.

ASN Impact Investors heeft de vereiste PAI-data naar beste vermogen verzameld, bij gerenommeerde dataproviders. Uit de onderstaande tabel blijkt echter dat de datadekking van sommige PAI-indicatoren nog gering is en dat de beschikbare data relatief oud zijn, dit wil zeggen van (ruim) voor 2023, of dat het bronjaar geheel ontbreekt. Dit wijst erop dat de data in ontwikkeling zijn en dat algemeen aanvaarde standaarden nog ontbreken. ASN Impact Investors monitort op continue basis de ontwikkeling van deze data. De lage datakwaliteit is één van de voornaamste redenen geweest om nog niet op de in de tabel gepresenteerde indicatoren te sturen. Voor meer details over de indicatoren zie Annex I van de Regulering (EU) 2022/1288.

ASN Impact Investors rapporteert in deze Annex V over de PAI-indicatoren. ASN Impact Investors stuurt nog niet op deze indicatoren, mede omdat de datakwaliteit nog gering is. Om aan de cijfers in de PAI-tabel toch enige duiding te geven, is als bijlage in deze Annex V per PAI-indicator een kwalitatieve toelichting gegeven. Voor de PAI-indicatoren levert de dataleverancier niet altijd alle data. Indien er geen data beschikbaar zijn, wordt er in de tabel N/B weergegeven.

Tabel 1 – Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Klimaat- en andere milieu-indicatoren

			Eenheid	Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Broeikasgasemissies	1. BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	tCO2e	3.375,34	92,48%	2021-2023
		Scope 2-BKG-emissies	tCO2e	3.750,14	92,48%	2021-2023
		Scope 3-BKG-emissies	tCO2e	113.733,21	92,48%	2021-2023
		Totale BKG-emissies	tCO2e	118.309.84	92,48%	2021-2023

			Eenheid	Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
	2. Koolstofvoetafdruk		tCO2e/ Meuro	257,34	92,48%	2021-2023
	3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd		tCO2e/ Meuro	263,47	94,49%	2021-2023
	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen			0,00%	94,49%	N/B
	5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie			0,41	69,88%	2019-2023
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten		GWh / Meuro	A - 0,00	82,81%	2019-2023
			GWh / Meuro	B - 0,00	82,81%	2019-2023
			GWh / Meuro	C - 0,08	82,81%	2019-2023
			GWh / Meuro	D - 0,09	82,81%	2019-2023
			GWh / Meuro	E - 0,25	82,81%	2019-2023
			GWh / Meuro	F - 0,02	82,81%	2019-2023
			GWh / Meuro	G - 0,03	82,81%	2019-2023
			GWh / Meuro	H - 0,17	82,81%	2019-2023
			GWh / Meuro	L - 0,06	82,81%	2019-2023
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden			1,53%	94,49%	2021-2023
Watergehalte	8. Emissies in water		t/Meuro	0,00	19,92%	2021-2023
Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval		t/Meuro	7,15	47,83%	2020-2023

Indicatoren voor sociale thema's, eerbieding van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	4,30%	94,49%	N/B
	11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanism en voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	43,80%	94,49%	N/B
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	15,40%	42,74%	2018-2023
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur	36,10%	94,33%	N/B
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	0,00%	94,49%	N/B
Ecologisch	15. BKG-intensiteit	82,45	88,3%	2021-2022
Sociaal	16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	N/B	N/B	N/B

Tabel 2 – Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren

Klimaat- en andere milieu-indicatoren

			Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Water-, afval- enmateriaalemissies	6. Waterverbruik en -recycling		N/B	N/B	N/B
	11. Beleggingen in ondernemingen zonder duurzame bodem- of landbouwpraktijken		N/B	N/B	N/B
	14. Natuurlijke soorten en beschermde gebieden	1. Aandeel beleggingen in ondernemingen waarvan de activiteiten van invloed zijn op bedreigde soorten	2,86%	75,85%	2021-2022
		2. Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid ter bescherming van de biodiversiteit voor operationele locaties die in het bezit zijn van de onderneming of door haar worden geleased of beheerd in of naast beschermde gebieden of in of naast gebieden met een grote biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden	29,40%	75,85%	2021-2022
	15. Ontbossing		27,44%	94,49%	N/B
Groene effecten	17. Aandeel obligaties die niet zijn uitgegeven op grond van Uniewetgeving inzake ecologisch duurzame obligaties		4,58%	100,00%	2023

Tabel 3 – Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbieding van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	4. Ontbreken van een gedragscode voor leveranciers	15,13%	75,85%	2021-2022
	8. Ratio buitensporige beloning CEO	N/B	N/B	N/B
Mensenrechten	9. Ontbreken van een mensenrechtenbeleid	13,73%	94,44%	N/B
	10. Ontbreken van due diligence	N/B	N/B	N/B
	12. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op kinderarbeid	4,78%	75,8%	N/B
	13. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op dwangarbeid of verplichte arbeid	4,57%	75,8%	N/B
	14. Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechtenproblemen en -schendingen	0,00	4,90%	N/B
Bestrijding van corruptie en omkoping	15. Ontbreken van een beleid tegen corruptie en omkoping	15,52%	94,44%	N/B
Governance	21. Gemiddelde corruptiescore	36,16	97,29%	2022

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: 2023

Grootste beleggingen	Sector	% activa	Land
ASN Duurzaam Obligatiefonds	Beleggingsfondsen	40,2	Nederland
ASN Duurzaam Aandelenfonds	Beleggingsfondsen	34,1	Nederland
ASN Microkredietpool	Beleggingsfondsen	13,3	Nederland
ASN Milieu & Waterfonds	Beleggingsfondsen	9,3	Nederland
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	Beleggingsfondsen	3,1	Nederland

De kolom "% activa" is het aandeel van de belegging binnen het totaal van de beleggingen (Assets under Management), exclusief liquide middelen.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het Fonds heeft in vier onderliggende UCITS-fondsen en de ASN Microkredietpool belegd. De UCITS-fondsen hebben in beursgenoteerde aandelen en obligaties belegd. De ASN Microkredietpool verstrekt leningen aan en belegt in aandelen van microfinancieringsinstellingen. De onderliggende fondsen hebben hun eigen duurzame beleggingsdoelstellingen en alle beleggingen in deze fondsen hebben voldaan aan het duurzaamheidsbeleid.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De activa-allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in specifieke activa.

Vanwege de duurzame beleggingsdoelstellingen is het Fonds door ASN Impact Investors geclassificeerd als een artikel 9 product onder SFDR. Daarom hebben de beleggingsselectiecriteria alleen beleggingen toegelaten die als duurzaam zijn aangemerkt in de zin van SFDR.

Het Fonds belegd voor 100% in duurzame beleggingen: bedrijven die passen in een duurzame samenleving. In de onderliggende fondsen heeft **16,8%** van het beheerd vermogen een sociale doelstelling gedurende de verslagperiode 2023; daarom wordt hetzelfde percentage als sociaal beschouwd. Het resterende percentage wordt beschouwd als ecologisch.

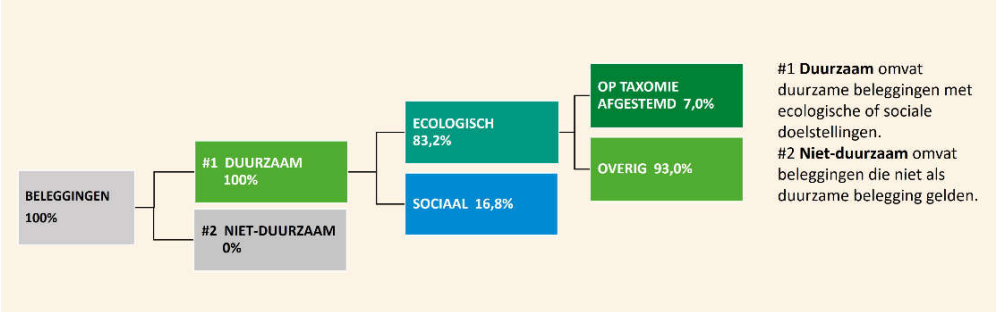

In welke economische sectoren werd belegd?

Het fonds heeft in de volgende economische sectoren belegd:

Sector	Totaal aandeel
Staatsobligaties	29,2%
Financiële sector (MFI's)	13,3%
Groene/sociale obligaties	11,1%
Kapitaalgoederen	9,7%
Software & services	4,4%
Zakelijke dienstverlening	4,3%
Halfgeleiders	3,7%
Basisgoederen	3,3%
Farmacie & biotechnologie	3,1%
Detailhandel	2,4%
Technology	2,1%
Overig	13,4%

In hoeverre waren duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

ASN Impact Investors gelooft dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, een belangrijk instrument kan zijn om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. Het kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wat het ecologische deel van de EU-taxonomie betreft, kan ASN Impact Investors echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met de overtuigingen, visie en missie van ASN Impact Investors. Om die reden is er tot nu toe geen specifieke EU-taxonomie doelstelling vastgesteld.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

• de **omzet** die het aandeel weergeeft van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd;
• de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
• de **operationele** uitgaven (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage aan een milieudoelstelling leveren. **Transitieactiviteiten** zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

Waar er data beschikbaar zijn, rapporteert ASN Impact Investors de mate waarin de beleggingen in deze verslagperiode zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

De mate waarmee duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling waren afgestemd op de EU-taxonomie was **7,0%**. Het bepalen van dit percentage was niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of toetsing door derden. Uitgesplitst naar de EU taxonomie doelstellingen:

- Mitigatie van klimaatverandering: **6,8%***
- Adaptatie aan klimaatverandering: **0,6%***
- Duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen: 0%
- Transitie naar een circulaire economie: 0%
- Preventie en bestrijding van verontreiniging: 0%
- Bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen: 0%

* Sommige beleggingen dragen zowel bij aan mitigatie van klimaatverandering als adaptatie van klimaatverandering. Hierdoor tellen deze percentages op tot een hoger percentage dan de 7,0% van de totale bijdrage aan de EU-taxonomie.

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen[1] ?

☐ Ja
☐ In fossiel gas ☐ In nucleaire energie
☒ Nee

[1] Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie") en iet ernstig afbreuk doen aan een van de doelstellingen van de EU-taxonomie - zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

De twee onderstaande grafieken tonen in groen het minimumpercentage beleggingen dat is afgestemd op de EU-taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan in overheidsobligaties.

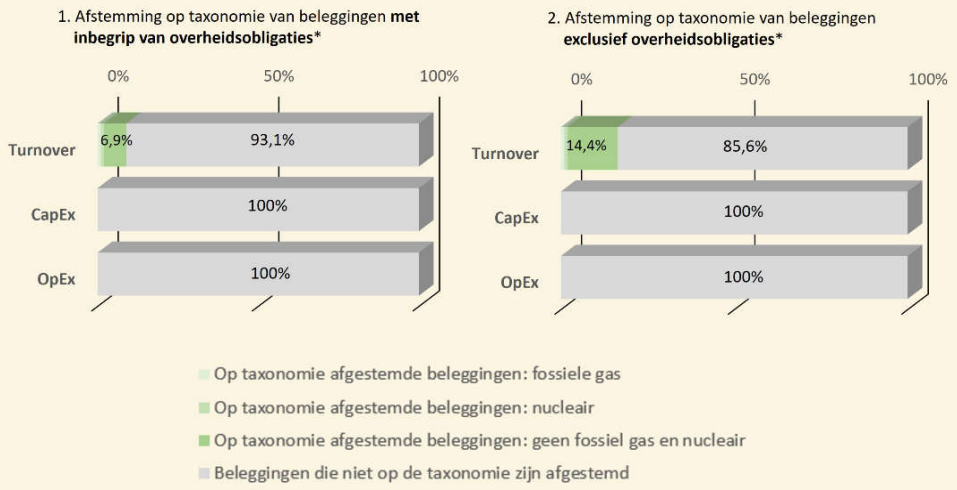

* Voor deze grafieken omvatten 'overheidsobligaties' alle blootstellingen aan overheidsschulden.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Het aandeel beleggingen in transitie activiteiten bedroeg in 2023: **0,03%** op basis van omzet en **0,08%** op basis van kapitaaluitgaven.

Het aandeel beleggingen in faciliterende activiteiten bedroeg in 2023: **1,17%** op basis van omzet en **1,12%** op basis van kapitaaluitgaven.

Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?

De vraag is niet van toepassing. Dit is de eerste verslagperiode waarin wordt gerapporteerd over de EU-taxonomie. In het vorige verslagjaar waren hiertoe nog geen data beschikbaar.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling dat niet op de EU-taxonomie was afgestemd?

In 2023 was het aandeel **93,2%**. Het duurzaamheidsbeleid heeft strenge selectiecriteria, maar er wordt niet gestuurd op beleggingen die afgestemd zijn op de EU-taxonomie. Daarnaast heeft het Fonds belegd in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen over de hele wereld. Deze ondernemingen vallen grotendeels niet onder EU wet- en regelgeving en zijn daarmee niet verplicht hun afstemming te rapporteren. Om deze redenen is een aanzienlijk aandeel van de beleggingen niet afgestemd op de EU-taxonomie.

zijn duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

Wat was aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Het Fonds heeft gedurende de verslagperiode 2023 gemiddeld **16,8%** van haar beheerde vermogen met een sociale doelstelling gehad. De sociaal duurzame beleggingen richten zich op de kledingbedrijven in de beurgenoteerde aandelenportefeuilles en alle MFIs waarin de ASN Microkredietpool belegt.

Welke beleggingen zijn opgenomen in “niet duurzaam”? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

In lijn met het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors zijn geen beleggingen gedaan die als “niet duurzaam” kunnen worden aangemerkt.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om de ecologische en/of sociale kenmerken te verwezenlijken ?

Voor de onderliggende UCITS-fondsen, maakte ASN Impact Investors gebruik van engagement om een dialoog aan te gaan met de beleggingen om hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties met betrekking tot hun CO2-uitstoot en biodiversiteitsvoetafdruk en hen aan te sporen deze te verbeteren. Het besluit tot engagement werd genomen wanneer een belegging niet langer voldeed aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investor of wanneer wangedrag werd vastgesteld. ASN Impact Investors gebruikte engagement ook om de kledingbedrijven in de portefeuille te helpen hun leefbaarloonscore te verbeteren. ASN Impact Investors maakte gebruik van haar stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin het fonds heeft belegd. Dit recht wordt gebruikt om ondernemingen aan te sporen tot duurzamer beleid en praktijken. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

ASN Impact Investors heeft engagement gebruikt om een dialoog aan te gaan met de beleggingen om hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties met betrekking tot hun CO_2 uitstoot en biodiversiteitsvoetafdruk en hen aan te sporen deze te verbeteren. Het besluit tot engagement werd genomen wanneer een belegging niet langer voldeed aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investor of wanneer wangedrag werd vastgesteld. ASN Impact Investors heeft ook engagement gebruikt om de kledingbedrijven in de portefeuille te helpen hun leefbaarloonscore te verbeteren.

ASN Impact Investors heeft gebruikgemaakt van haar stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin het Fonds heeft belegd. Dit recht wordt gebruikt om ondernemingen aan te sporen tot duurzamer beleid en praktijken. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

In 2022 is ASN Impact Investors gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat. Klimaatverandering wordt steeds zichtbaarder en heeft een grote impact op biodiversiteit. De biodiversiteit staat onder druk en het verlies daarvan wordt jaarlijks groter. Biodiversiteit en klimaatverandering zijn nauw aan elkaar verbonden. In 2022 is ASN Impact Investors begonnen met het informeren van over het belang, de urgentie en de afhankelijkheid van biodiversiteit. In 2023 heeft ASN Impact Investors de engagement kaders vastgesteld, de bedrijven met de grootste negatieve impact binnen de portefeuille geselecteerd voor het engagement traject en is begonnen met een diepgaand onderzoek van deze bedrijven. In 2024 wordt het engagement met de bedrijven vervolgd.

Sinds 2016 neemt ASN Impact Investors het voortouw om een leefbaar loon voor textielwerkers breed onder de aandacht te brengen. ASN Impact Investors spreekt met kledingbedrijven en inspireert anderen die er iets aan willen doen. In 2023 heeft ASN Impact Investors de kledingbedrijven opnieuw beoordeeld en is over de uitkomsten met de bedrijven in gesprek gegaan.

Voorbeeld van engagement
Er vindt actief engagement plaats bij het Amerikaanse voedingsconcern Campbell Soup. We hebben aangegeven dat we meer verwachten van het dierenwelzijnbeleid. We hebben duidelijk aangegeven op welke aandachtspunten we verbetering verwachten.

Voorbeeld van stemrecht
ASN Impact Investors heeft tegen de benoeming van een bestuurder van Seek Limited gestemd. Het bedrijf had wat ASN Impact Investors betreft geen evenwichtige verhouding tussen vrouwen en mannen in het bestuur. Als meer dan 60% van het bestuur hetzelfde geslacht heeft, stemt ASN Impact Investors tegen nieuwe kandidaten met dat geslacht. ASN Impact Investors vindt het belangrijk dat er een goede genderbalans is. Uit onderzoek is gebleken dat dit de bedrijfsvoering ten goede komt, zowel qua duurzaamheid als financieel rendement. Tevens heeft ASN Impact Investors tegen het beloningsvoorstel van het bedrijf gestemd omdat er geen ESG performance criteria in verwerkt zijn.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de duurzame referentiebenchmark ?

In overeenstemming met de onderliggende fondsen waarin is belegd, is er geen referentiebenchmark aangewezen voor het bereiken van de duurzame beleggingsdoelstellingen, aangezien er momenteel geen benchmark in de markt beschikbaar is die zowel CO_2-uitstoot, biodiversiteit, leefbaar loon en financiële inclusie verenigt.

Referentie benchmarks zijn indices die meten of het financiële product de duurzaamheidsdoelstelling verwezenlijkt.

Waarin verschilde de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de duurzame beleggingsdoelstelling?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Er kan geen vergelijking worden gemaakt met een brede marktindex, aangezien een dergelijke index niet beschikbaar is. Er is echter wel een vergelijking gemaakt van de prestatie van het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds, het ASN Milieu & Waterfonds en het ASN Duurzaam Obligatiefonds ten opzichte van een brede marktindex. Deze zijn te vinden in de periodieke rapportage (Annex V) van de betreffende fondsen.

Bijlage: kwalitatieve uitleg per PAI-indicator

- **PAI-indicatoren 1, 2 en 3 van tabel 1** geven de som van de totale broeikasgasemissies in tonnen van de bedrijven in de portefeuille (scope 1, 2, 3) weer, gewogen met de meest

recente beschikbare bedrijfswaarde van het bedrijf inclusief cash. Indicator 2 geeft de totale broeikasgasemissies per 1 miljoen euro belegd in de portefeuille weer. Indicator 3 is het portefeuille gewogen gemiddelde van de totale koolstofvoetafdruk van de bedrijven in de portefeuille per miljoen euro omzet (tonnen/ miljoen euro omzet). Zowel het duurzaamheidsbeleid en de PAI indicatoren meten de scope 1, 2 en 3 emissies aan de hand van de PCAF-methode.

Voor het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds en het ASN Milieu & Waterfonds bestaan er echter verschillen tussen de beleidsdata en de MSCI data: ASN Impact Investors gebruikt wel proxy-data wanneer data ontbreken; MSCI doet dat niet.

Voor de ASN Microkredietpool zijn deze data (voor PAI indicatoren 1 en 2) afkomstig van ECD

- **PAI-indicator 4 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in de portefeuille met een actieve blootstelling aan de sector fossiele brandstoffen. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de fossiele industrie.

- **PAI-indicator 5 van tabel 1** is het aandeel van niet-hernieuwbare energieconsumptie en niet-hernieuwbare energieproductie van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage. Meer dan de helft van de beleggingen in de portefeuille verbruikt nog niet-hernieuwbare energie of wekt dit op. Zoals aangegeven voert ASN Impact Investors engagement met de bedrijven in de portefeuille om hen hier bewust van te maken.

- **PAI-indicator 6 van tabel 1** is het energieverbruik in GWh per miljoen euro omzet van de beleggingen, per klimaatsector met een grote impact, NACE-sectiecode A, B, C, D, E, F, G, H en L (link naar NACE sectiecodes).

- **PAI-indicator 7 van tabel 1** is de som van bedrijven in de portefeuille die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu.

- **PAI-indicator 8 van tabel 1** is de som van het aantal ton emissies in water per miljoen euro belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde. Emissies in water wordt gezien als afvalwater dat als gevolg van industriële of productieactiviteiten in oppervlaktewater wordt geloosd (in ton). Het getal van 0,00 ton per miljoen euro belegd is laag (nihil), echter is de datadekking dusdanig laag dat het getal weinig representatief is.

- **PAI-indicator 9 van tabel 1** is de som van het aantal ton gevaarlijk afval per miljoen euro belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde. Het getal van 7,15 ton per miljoen euro belegd is laag, echter is de datadekking laag en daarmee is het getal weinig representatief.

- **PAI-indicator 10 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille die UN Global Compact zeer ernstig hebben geschonden. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die UN Global Compact ernstig hebben geschonden.

- **PAI-indicator 11 van tabel 1** is de som van het gewicht van ondernemingen in portefeuille die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren en die risico lopen op het schenden van de beginselen van de UN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.

- **PAI-indicator 12 van tabel 1** is het verschil tussen het gemiddelde bruto-uurloon mannelijke en vrouwelijke werknemers als percentage van het bruto-uurloon van mannen. De rapportage

over deze maatstaf is inconsistent: sommige bedrijven rapporteren over de absolute of ongecontroleerde loonkloof, terwijl andere controleren voor compenserende factoren zoals functie of locatie.

- **PAI-indicator 13 van tabel 1** is de gemiddelde verhouding tussen vrouwelijke en mannelijke bestuursleden in de beleggingen, uitgedrukt als percentage van alle bestuursleden. Het percentage 18,37% wil zeggen dat iets meer dan een derde van de bestuursleden van de bedrijven in de portefeuille, vrouwen zijn.

- **PAI-indicator 14 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille met blootstelling aan controversiële wapens (landmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens). Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de wapenindustrie.

- **PAI indicator 15 van tabel 1** is de BKG-intensiteit van landen waarin belegd wordt. Zowel het duurzaamheidsbeleid en de PAI indicatoren meten de scope 1, 2 en 3 emissies aan de hand van de PCAF-methode. Er bestaan echter verschillen tussen de beleidsdata en de MSCI data: ASN Impact Investors gebruikt wel proxy-data wanneer data ontbreken; MSCI doet dat niet.

- **PAI-indicator 14 van tabel 2** is enerzijds het aandeel in bedrijven waarvan de activiteiten gevolgen hebben voor bedreigde soorten en anderzijds het aandeel in bedrijven zonder beleid ter bescherming van de biodiversiteit dat betrekking heeft op operationele locaties die eigendom zijn van, geleased of beheerd worden in of grenzen aan een beschermd gebied met een hoge biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden. Zoals aangegeven is ASN Impact Investors engagement sinds 2022 gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat.

- **PAI indicator 21 van tabel 3** is het vermeende niveau van corruptie in de overheidssector gemeten aan de hand van de corruptieperceptie-index. Het getal is de gemiddelde score, waarbij een score van 100 aangeeft dat een land “erg schoon” is en een score van 0 aangeeft dat een land “uiterst corrupt” is. De volgende indicatoren zijn van toepassing op het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds en het ASN Milieu & Waterfonds.

- **PAI-indicator 4 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder gedragscode voor leveranciers (tegen onveilige arbeidsomstandigheden, onzekere banen, kinderarbeid en dwangarbeid). MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors maakt een inschatting van de risico’s in de keten. Het risico is afhankelijk van de bedrijfsactiviteiten, het bedrijfsmodel en de locaties waar wordt ingekocht. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder gedragscode voor leveranciers.

- **PAI-indicator 9 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder mensenrechtenbeleid. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder mensenrechtenbeleid.

- **PAI-indicator 12 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico op incidenten met kinderarbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 13 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico van gevallen van gedwongen of verplichte arbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 14 van tabel 3** is het aantal gevallen van ernstige mensenrechtenkwesties en – incidenten in verband met de beleggingen, op basis van een gewogen gemiddelde. Deze

indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de bedrijven met ernstige mensenrechtenkwesties en -incidenten.

- **PAI-indicator 15 van tabel 3** is het aandeel beleggingen in entiteiten zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping dat in overeenstemming is met het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie. Ondanks dat het percentage laag is, zou het niet voor moeten kunnen komen dat bedrijven zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping worden toegelaten tot het Investeringsuniversum. MSCI haalt de informatie om deze indicator te bepalen van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping.

SFDR annex V ASN Duurzaam Mixfonds Offensief

Periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten als bedoeld in artikel 9, leden 1 tot en met 4 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 5, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Productnaam: ASN Duurzaam Mixfonds Offensief **Identificatiecode juridische entiteiten (LEI)**: 549300O2L66VR14X2Z60

Duurzame beleggingsdoelstelling

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De EU-taxonomie is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van ecologisch duurzame economische activiteiten. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling ?

☒ JA ☐ NEE

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen** met een **ecologische** doelstelling gedaan: **88,5%**

☒ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☒ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan : **11,5%**.

☐ Dit product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimum van ____% duurzame beleggingen

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een sociale doelstelling.

☐ Dit product promootte E/S-kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd**

In hoeverre is de duurzame beleggingsdoelstelling van dit financiële product behaald?

ASN Impact Investors streeft naar een duurzame en rechtvaardige samenleving. Het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief (het Fonds) draagt daaraan bij middels het realiseren van afgeleide, duurzame beleggingsdoelstellingen. Het Fonds is één van de vijf mixfondsen die zijn opgebouwd op financiële risico-rendementsprofielen van beleggingscategorieën in oplopende volgorde van financieel risico. Per beleggingscategorie komen alleen fondsen in aanmerking die voldoen aan de duurzame beleggingsdoelstellingen en volledige duurzame beleggingscriteria van ASN Impact Investors (in de praktijk alleen de ASN-fondsen). De duurzame beleggingsdoelstellingen en meting zijn dus afgeleid van de onderliggende fondsen waarin het Fonds heeft belegd.

Het Fonds heeft in de volgende onderliggende fondsen belegd:
- ASN Duurzaam Aandelen Fonds
- ASN Duurzaam Small & Midcapfonds
- ASN Milieu & Waterfonds
- ASN Duurzaam Obligatiefonds
- ASN Microkredietpool

De onderliggende fondsen hebben de volgende duurzame beleggingsdoelstellingen:

ASN Duurzaam Small & Midcapfonds ASN Duurzaam Aandelenfonds	ASN Milieu & Waterfonds	ASN Duurzaam Obligatiefonds	ASN Microkredietpool
Het verminderen van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden)	Het verminderen van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden)	Het verminderen van de uitstoot van CO_2 van de staatsobligaties in de portefeuille per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden)	Het bieden van toegang tot financiële diensten aan mensen met lage inkomens en micro- en kleine ondernemingen (“financiële inclusie”) in veelal lage- en middeninkomens-landen, zodat zij (meer) inkomen kunnen verwerven en hun financiële weerbaarheid kunnen versterken
Het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019)	Het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019)	Het vermijden van de uitstoot van CO_2 van de groene en sociale obligaties in de portefeuille (gemeten in tonnen CO_2 per geïnvesteerde euro	
Het stimuleren van de betaling van leefbaar loon aan fabriekswerknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019			

88,5% van het beheerd vermogen (AuM) heeft bijgedragen aan de milieudoelstellingen in 2023:
- het verminderen van de uitstoot van CO_2 van de aandelen en de staatsobligaties in de portefeuille per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden);
- het vermijden van de uitstoot van CO_2 van de groene en sociale obligaties in de portefeuille (gemeten in tonnen CO_2 per geïnvesteerde euro); en
- het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019).

11,5% van het beheerd vermogen (AuM) heeft bijgedragen aan de sociale doelstellingen in 2023:
- het stimuleren van de betaling van een leefbaar loon aan fabriekswerknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019); en
- het bieden van toegang tot financiële diensten aan mensen met lage inkomens en micro- en kleine ondernemingen (“financiële inclusie”) in veelal lage- en middeninkomenslanden, zodat zij (meer) inkomen kunnen verwerven en hun financiële weerbaarheid kunnen versterken.

In overeenstemming met deze doelstellingen heeft het Fonds ook rekening gehouden met klimaatmitigatie en -adaptatie, zoals gedefinieerd in de EU-taxonomie.

Het Fonds heeft deels de duurzame beleggingsdoelstellingen behaald.

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de duurzaamheidsdoelstellingen van dit financiële product worden verwezenlijkt.

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Voor iedere duurzame beleggingsdoelstelling van het Fonds is een duurzaamheidsindicator opgenomen. Zie onderstaande tabel waarin de prestaties van de duurzaamheidsindicatoren tijdens de verslagperiode 2023 zijn weergegeven.

... en in vergelijking met voorafgaande perioden?

Tabel met prestaties van de duurzaamheidsindicatoren over de afgelopen 5 jaar. In de periode 2019-2021 was de SFDR annex nog niet van toepassing. De data over de duurzaamheidsindicatoren is niet voor alle indicatoren of jaren beschikbaar. Voor deze perioden en indicatoren is in de tabel “niet beschikbaar” opgenomen.

Duurzaamheidsindicator	Waarde periode 2019	Waarde periode 2020	Waarde periode 2021	Waarde periode 2022	Waarde periode 2023
Voor beursgenoteerde aandelen					
MSCI ITR (in graden Celcius)	N/B	N/B	N/B	1,93	1,73
Biodiversiteit footprint (in ha per miljoen euro geïnvesteerd)	9,01	8,68	7,90	6,72	6,03
Gemiddelde leefbaarloonscore	20,57	22,25	22,50	23,71	25,11
Voor staatsobligaties					
CO_2 intensiteit (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	N/B	N/B	N/B	3,34	2,96
Voor groene en sociale obligaties					
CO_2 intensiteit (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	N/B	N/B	N/B	32,74	32,74
Vermeden emissies (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	N/B	N/B	N/B	-17,78	-29,35
Voor MFI’s					
Het percentage van klanten dat in rurale gebieden woont	68%	69%	69%	63%	65%
De gemiddelde lening in euro’s	791	753	738	846	886
Het percentage vrouwen van alle klanten	82%	83%	83%	83%	85%
Het aantal klanten dat de MFI’s bereiken (in miljoenen)	22	22	17	15	17
Het percentage binnen de lening portefeuille waarmee micro, midden en kleine ondernemingen zijn gefinancierd	N/B	83%	78%	80%	82%
Het aantal lage inkomenslanden waarin het Fonds heeft geïnvesteerd	2	2	2	2	2
Het aantal midden inkomenslanden waarin het Fonds heeft geïnvesteerd	35	34	38	38	35
Het aantal klanten van de MFI’s in lage inkomenslanden	N/B	N/B	193.371	193.362	219.251
Het aantal klanten van de MFI’s in midden inkomenslanden	N/B	N/B	16.291.694	15.257.130	16.077.915

Voor zowel de biodiversiteit footprint als de gemiddelde leefbaarloonscore is 2019 het basisjaar. Voor de periodes 2020 en 2021 was de SFDR nog niet van toepassing.

Om de geïmpliceerde temperatuurstijging van het Fonds te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de MSCI ITR-methode (voor sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling). De MSCI ITR-methode is een intuïtieve, toekomstgerichte metriek, uitgedrukt in graden Celsius, die is ontworpen om de temperatuurafstemming van beleggingen, portefeuilles en fondsen weer te geven op de mondiale temperatuurdoelstellingen. Voor het Fonds was de MSCI-ITR methodologie voor de verslagperiode 2023 beschikbaar voor **100%** van de beleggingen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de BFFI-methode. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr). Sinds 2023 wordt de biodiversiteitsvoetafdruk elk kwartaal beoordeeld.

Om de stimulering van het leefbaar loon in de kledingindustrie te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van PLWF-methode. De PLWF-methode beoordeelt de bedrijven in de kledingindustrie binnen de portefeuille aan de hand van een toets en rangschikt deze in vijf categorieën, van slechtste tot beste: Embryonic (het bedrijf doet niets of nauwelijks iets aan leefbaar loon, 0-10 punten), Developing (in ontwikkeling, 11-20 punten), Maturing (de ontwikkeling vordert, 21-30 punten), Advanced (de ontwikkeling nadert haar voltooiing, 31-35 punten) en Leader (leidend, 36-40 punten). De leefbaarloonscore van de portefeuille wordt elk kwartaal beoordeeld. De score die hierboven wordt gepresenteerd is het gemiddelde van de vier kwartalen. De manier waarop deze scores tot stand komen, is door de jaren heen veranderd en strenger geworden. Hierdoor zijn de cijfers van 2023 niet goed te vergelijken met die van 2019. Het is echter zeer arbeidsintensief om het assessment met terugwerkende kracht te herrekenen. Om transparantie te kunnen bieden over de verschillen volgt hieronder een kwalitatieve uitleg over methodiek door de jaren heen.

De methodiek om een leefbaarloonscore te bepalen voor een kledingbedrijf is gebaseerd op een lijst met acht vragen, verdeeld in zeven overkoepelende hoofdcriteria (het beleid van het bedrijf, het engagement, de beoordeling van de effecten, de integratie van de bevindingen, het volgen van de prestaties, de remedie en de transparantie met betrekking tot leefbaar loon). Het aantal vragen is door de jaren heen gelijk gebleven. Echter is de weging van elke vraag veranderd. In 2018 wogen de eerste vragen zwaarder, dit waren de zogenoemde ‘makkelijker te beantwoorden vragen’ (het ging hierbij om twee vragen over het beleid en één over het engagement van het bedrijf, deze vragen hadden samen een weging van 60%). In 2020 is dit aangepast zodat nu elke vraag dezelfde weging heeft (acht vragen met ieder een weging van 12,5%). In 2018 lag het zwaartepunt voornamelijk op het hoofdcriterium over beleid van het bedrijf (twee van de acht vragen gingen hierover, met een totale weging van 40%). Veel bedrijven hadden het beleid nog niet op orde, laat staan de praktijk. In de loop van de tijd hadden steeds meer bedrijven voldoende beleid en werd het tijd om de daaruit volgende activiteiten zwaarder mee te wegen. Vandaar dat in 2022 het zwaartepunt is verschoven van het hoofdcriterium over beleid naar het hoofdcriterium over engagement van het bedrijf: de twee vragen over het beleid zijn samengevoegd (waardoor nu één vraag over het beleid gaat met een weging van 12,5%) en is een vraag toegevoegd bij het hoofdcriterium over engagement (deze heeft nu dus twee vragen met een totale weging van 25%). In 2023 hebben we de vereisten voor het onderdeel Assessing Impacts aangepast. Voorheen lag de nadruk op het begrip van een bedrijf van de risico's die gepaard gaan met het niet betalen vaneen leefbaar loon. Nu ligt de nadruk meer op concrete informatie. Bijvoorbeeld: heeft het bedrijf zicht op het daadwerkelijke gat tussen het betaalde loon en een leefbaar loon op de productielocaties en wat zijn de plannen om dit gat te dichten.

Naast dat de vragen door de jaren heen veranderd zijn en het zwaartepunt van de weging is veranderd, zijn de verschillende indicatoren waarmee het aantal punten bij een vraag wordt bepaald verder ontwikkeld. Hierbij is enerzijds verduidelijkt wat van de bedrijven gevraagd wordt en anderzijds de indicatoren uitgebreid waardoor deze strenger zijn geworden.

Voor meer informatie over de leefbaarloonscore en de onderliggende methodiek, zie: ASN Bank Leefbaar Loon

Wat betreft de indicatoren met betrekking tot MFI’s heeft het fonds samengewerkt met de externe projectadviseur, Triple Jump, om de indicatoren te meten. Triple Jump verzamelt de data rechtstreeks bij de MFI’s.

Ultimo december 2023 had de ASN Microkredietpool directe beleggingen in 87 MFI’s in 42 landen en 7 indirecte investeringen. Deze MFI’s bedienen naar schatting 16 miljoen individuele kredietnemers. Van de 16 miljoen kredietnemers zijn 85% vrouwen. Vrouwen bereiken is belangrijk. De voordelen van leningen aan vrouwen komen namelijk meestal het hele gezin ten goede. Van de kredietnemers wonen er 65% op het platteland, waar de toegang tot financiële diensten beperkt is. Het gemiddelde bedrag dat de MFI’s aan individuele kredietnemers lenen is € 886. Deze gegevens zijn niet gecontroleerd bij de MFI’s

Hoe hebben duurzame beleggingen geen ernstige afbreuk gedaan aan duurzame beleggingsdoelstellingen?

Alle beleggingen van het Fonds die in aanmerking kwamen voor het Beleggingsuniversum hebben voldaan aan het Duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors (het duurzaamheidsbeleid). Het duurzaamheidsbeleid bestaat uit een selectieproces, uitgevoerd door het Expertisecentrum Duurzaamheid (ECD) van de ASN Bank. In dit proces is de risicoanalyse opgenomen die leidt tot de uitsluitingscriteria van het Beleggingsuniversum. De basis van de uitsluitingscriteria is gevormd door de drie pijlers van ASN Impact Investors, oftewel klimaat, biodiversiteit en mensenrechten, evenals de governance van de ondernemingen en, indien relevant, dierenwelzijn. De lijst met uitsluitingscriteria omvat details die betrekking hebben op, maar niet beperkt zijn tot:

- klimaat (activiteiten met betrekking tot fossiele brandstoffen en kernenergie zijn uitgesloten);
- biodiversiteit (activiteiten met betrekking tot ontbossing en afvaldumping zijn uitgesloten);
- mensenrechten (activiteiten met betrekking tot misdaden tegen de menselijkheid, genocide, oorlogsmisdaden en de wapenindustrie zijn uitgesloten);
- governance (ondernemingen die geen beleid hadden dat het ethisch gedrag van hun werknemers regelt, zijn uitgesloten);
- dierenwelzijn (activiteiten met betrekking tot dierproeven en schending van de vijf vrijheden van het dierenwelzijn zijn uitgesloten).

Verder bestaat het duurzaamheidsbeleid uit een lijst van duurzaamheidscriteria. Op basis van deze criteria worden de ondernemingen beoordeeld op onder meer hun milieubeleid, vervuiling, overexploitatie, gelijke behandeling en discriminatie, dwangarbeid en een gezonde en veilige werkomgeving. De uitsluitingscriteria zijn op alle ondernemingen toegepast. De duurzaamheidscriteria zijn proportioneel toegepast.

Het Beleggingsuniversum is uiteindelijk vastgesteld door de Investeringscommissie van ASN Impact Investors. Elke onderneming is in de Investeringscommissie van ASN Impact Investors besproken als onderdeel van de duurzaamheidsbeoordeling. De Investeringscommissie is verantwoordelijk om een onderneming goed te keuren, af te keuren of het voeren van engagement, en al deze besluiten hebben geresulteerd in het Beleggingsuniversum. Na goedkeuring is het Beleggingsuniversum periodiek beoordeeld door het ECD. Op basis van het bovenstaande duurzaamheidsbeoordelingsproces wordt gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is geweest van bedrijven die ernstige afbreuk doen aan de duurzame beleggingsdoelstellingen.

Gedurende 2023 zijn **veertien** bedrijven uit het Beleggingsuniversum verwijderd wegens schending van het duurzaamheidsbeleid.

Voorbeelden van engagement
In 2023 zijn we actief engagement gestart met Groupe SEB, producent van onder meer keukenapparaten en huishoudproducten. We missen ketenbeleid op het gebied van conflictmineralen. We hebben aangegeven graag een reactie te ontvangen waarin het bedrijf zich uitspreekt tegen het gebruik van conflictmineralen in de keten. Een andere optie is dat SEB zich openlijk aansluit bij een van de volgende internationale standaarden: Responsible Minerals Initiative van de RBA of de OECD-richlijnen voor conflictmineralen. Het bedrijf heeft een jaar om stappen te zetten.

Voorbeelden van uitsluiting
ASN Impact Investors toetst gestructureerd of de bedrijven in het Beleggingsuniversum nog voldoen. Tijdens deze controle kwam Soitec naar boven vanwege betrokkenheid bij wapens. ASN Impact Investors heeft Soitec hierop onderzocht. Uit dit onderzoek kwam naar boven dat een dochteronderneming van Soitec, Dolphin Design, speciale diensten biedt aan en producten ontwikkelt met als einddoel de defensie-industrie. We constateren dat Soitec niet meer voldoet aan ons wapencriterium wat voldoende reden is het bedrijf af te keuren en te verwijderen uit ons universum.

ASN Impact Investors heeft verder Indutrade afgekeurd. Indutrade heeft sinds het vorige onderzoek een paar overnames gedaan. Deze overgenomen bedrijven maken specifieke onderdelen voor defensie waardoor het bedrijf niet aan ons wapencriterium voldoet. Het overgenomen *Datum Electronics* maakt bijvoorbeeld meetinstrumenten om bepaalde krachten te kunnen meten. Deze worden in normale schepen gebruikt maar ook bij de marine en voor de marine moeten ze aan specifieke militaire standaarden voldoen. Dit was reden om het bedrijf af te keuren en te verwijderen.

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de significante negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Het duurzaamheidsbeleid van het Fonds beoordeeld ondernemingen onder andere op de 14 verplichte indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd die gedefinieerd zijn in wet- en regelgeving. Daarnaast houden we rekening met zeven optionele indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.

Dit wordt gedaan door het uitsluiten van activiteiten en het kwalitatief beoordelen van beleid, maar we beoordelen niet op basis van de parameters die per indicator gedefinieerd zijn in wet- en regelgeving.

Meer specifiek heeft dit betekent dat gedurende 2023 de parameters van **zes** verplichte PAI-indicatoren en **één** optionele indicator in aanmerking zijn genomen, omdat deze indicatoren al deel uitmaakten van het bestaande duurzaamheidsbeleid. Het kan echter nog steeds zo zijn dat er een verschil in definitie is tussen de in SFDR geformuleerde indicatoren en het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. De in aanmerking genomen PAI-indicatoren zijn:

Tabel 1:
- Indicator 1 Broeikasgas (BKG)-emissies (scope 1,2,3 en Totaal)
- Indicator 2 Koolstofvoetafdruk
- Indicator 3 BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd
- Indicator 4 Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen
- Indicator 14 Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)
- Indicator 15 BKG intensiteit

Tabel 3:
- Indicator 9 Ontbreken van een mensenrechtenbeleid

Voor de overige PAI-indicatoren (**tien** verplichte en **twaalf** optionele) geldt dat deze qua thematiek weliswaar onderdeel uitmaakten van het duurzaamheidsbeleid, maar dat het gebruik van datapunten die gedefinieerd zijn binnen SFDR in 2023 nog niet plaatsvond.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Ja, de duurzame beleggingen waren afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten. Overeenkomstig de criteria van het duurzaamheidsbeleid, werd een engagementprocedure gestart, wanneer een schending werd vastgesteld bij een onderneming uit het Beleggingsuniversum. Als de onderneming niet bereid of in staat was de situatie volgens de richtlijnen aan te passen, werd de onderneming uit het Beleggingsuniversum verwijderd.

Voorbeeld van engagement
In 2023 hebben we het passief engagement met Berkeley Group Holdings, een Britse projectontwikkelaar en woningbouwer, afgesloten wegens het aflopen van de vierjaarstermijn van het passief engagement traject. We constateren dat het bedrijf aan veel van onze criteria voldoet, maar nog niet aan alle criteria. Om te voldoen aan ons houtcriterium verwachten we van bedrijven dat ze rapporteren op de splitsing van PEFC en FSC gecertificeerd hout. Dit ontbreekt bij Berkeley Group Holdings. Ook missen er elementen in het ketenbeleid, waaronder een borging van vakbondsvrijheid, anti-discriminatie beleid en beleid voor werknemersveiligheid. Wij hebben daarom besloten om met Berkeley Group Holdings actief engagement te voeren en we verwachten binnen een jaar verbetering op voorgaande benoemende punten.

Voorbeeld van uitsluiting
Ericsson is al lange tijd betrokken bij corruptiezaken. In 2019 erkende Ericsson schuldig te zijn aan corruptieschendingen die in de periode 2000 – 2016 waar ze een overeenkomst troffen tot uitgestelde vervolging. Dit betekent dat als Ericsson goed gedrag laat zien, de vervolging kan worden verworpen. In 2021 heeft de Amerikaans overheid laten weten dat Ericsson niet aan de overeenkomst heeft voldaan. In 2022 is wederom vastgesteld dat Ericsson de overeenkomst heeft geschonden. Uit intern onderzoek door Ericsson zelf bleek ook nog eens dat het bedrijf

de zaken nog steeds niet op orde heeft. Ericsson zou mogelijk betalingen hebben gedaan aan de Islamitische Staat (IS) in Irak. Ericsson had het interne onderzoek niet eerder gepubliceerd omdat het bedrijf inschatte dat het niet materieel was. Het onderzoek naar de betalingen aan IS loopt nog. Ericsson heeft het *Ethics and Compliance Programme* versterkt, toch geeft het ons niet voldoende vertrouwen in het bedrijf. Dit zijn voldoende redenen voor ASN Impact Investors om Ericsson af te keuren en te verwijderen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactore

In de eerste plaats doordat alle beleggingen hebben voldaan aan het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. Zoals aangegeven onder de vraag **Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?** is gedurende de verslagperiode 2023 slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren zoals deze zijn beschreven in de gedelegeerde verordening tot aanvulling van de SFDR. De reden hiervoor is dat met de implementatie van SFDR gedurende 2022 bepaald is welke PAI-indicatoren relevant zijn voor het Fonds. De beschikbare data ten tijde van het opstellen van dit verslag worden in onderstaande tabel gepresenteerd. Deze data zijn volledig afkomstig van MSCI en Morningstar Direct, en niet vermengd met de data waar het Fonds gedurende de verslagperiode op gestuurd heeft. Om deze reden is het waarschijnlijk dat er verschillen zijn tussen de onderstaande gegevens en gegevens elders gepresenteerd (met name over de CO_2- uitstoot).

De onderstaande tabel is enkel opgenomen ter informatie en mag dus niet worden gezien als een indicatie dat ASN Impact Investors gedurende 2023 op alle genoemde indicatoren heeft gestuurd. ASN Impact Investors wil de lezer ervoor behoeden om voorbarige conclusies te trekken uit hetgeen hieronder wordt gepresenteerd. Dit is nieuwe wet- en regelgeving waarover vanuit de wetgever nog geen 100% duidelijkheid is.

ASN Impact Investors heeft de vereiste PAI-data naar beste vermogen verzameld, bij gerenommeerde dataproviders. Uit de onderstaande tabel blijkt echter dat de datadekking van sommige PAI-indicatoren nog gering is en dat de beschikbare data relatief oud zijn, dit wil zeggen van (ruim) voor 2023, of dat het bronjaar geheel ontbreekt. Dit wijst erop dat de data in ontwikkeling zijn en dat algemeen aanvaarde standaarden nog ontbreken. ASN Impact Investors monitort op continue basis de ontwikkeling van deze data. De lage datakwaliteit is één van de voornaamste redenen geweest om nog niet op de in de tabel gepresenteerde indicatoren te sturen. Voor meer details over de indicatoren zie Annex I van de Regulering (EU) 2022/1288.

ASN Impact Investors rapporteert in deze Annex V over de PAI-indicatoren. ASN Impact Investors stuurt nog niet op deze indicatoren, mede omdat de datakwaliteit nog gering is. Om aan de cijfers in de PAI-tabel toch enige duiding te geven, is als bijlage in deze Annex V per PAI-indicator een kwalitatieve toelichting gegeven. Voor de PAI-indicatoren levert de dataleverancier niet altijd alle data. Indien er geen data beschikbaar zijn, wordt er in de tabel N/B weergegeven.

Tabel 1 – Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Klimaat- en andere milieu-indicatoren

			Eenheid	Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Broeikasgasemissies	1. BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	tCO2e	2.200,65	94,63%	2021-2023
		Scope 2-BKG-emissies	tCO2e	2.238,89	94,63%	2021-2023
		Scope 3-BKG-emissies	tCO2e	55.202,84	94,63%	2021-2023
		Totale BKG-emissies	tCO2e	57.925,85	94,63%	2021-2023

			Eenheid	Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
	2. Koolstofvoetafdruk		tCO2e/ Meuro	108,76	94,63%	2021-2023
	3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd		tCO2e/ Meuro	155,73	97,01%	2021-2023
	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen			0,00%	97,01%	N/B
	5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie			23,93%	68,17%	2019-2023
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten		GWh / Meuro	A - 0,00	83,42%	2019-2023
			GWh / Meuro	B - 0,00	83,42%	2019-2023
			GWh / Meuro	C - 0,05	83,42%	2019-2023
			GWh / Meuro	D - 0,05	83,42%	2019-2023
			GWh / Meuro	E - 0,15	83,42%	2019-2023
			GWh / Meuro	F - 0,01	83,42%	2019-2023
			GWh / Meuro	G - 0,02	83,42%	2019-2023
			GWh / Meuro	H - 0,10	83,42%	2019-2023
			GWh / Meuro	L - 0,04	83,42%	2019-2023
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden			0,00%	97,01%	2021-2023
Watergehalte	8. Emissies in water		t/Meuro	0,00	9,54%	2021-2023
Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval		t/Meuro	4,86	42,31%	2020-2023

Indicatoren voor sociale thema's, eerbieding van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	1,90%	97,01%	N/B
	11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanism en voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	41,00%	97,01%	N/B
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	13,90%	36,51%	2018-2023
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur	36,70%	96,82%	N/B
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	0,00%	97,01%	N/B
Ecologisch	15. BKG-intensiteit	19,61	88,3%	2021-2022
Sociaal	16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	N/B	N/B	N/B

Tabel 2 – Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren

Klimaat- en andere milieu-indicatoren

			Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Water-, afval- enmateriaalemissies	6. Waterverbruik en -recycling		N/B	N/B	N/B
	11. Beleggingen in ondernemingen zonder duurzame bodem- of landbouwpraktijken		N/B	N/B	N/B
	14. Natuurlijke soorten en beschermde gebieden	1. Aandeel beleggingen in ondernemingen waarvan de activiteiten van invloed zijn op bedreigde soorten	1,98%	88,99%	2021-2022
		2. Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid ter bescherming van de biodiversiteit voor operationele locaties die in het bezit zijn van de onderneming of door haar worden geleased of beheerd in of naast beschermde gebieden of in of naast gebieden met een grote biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden	20,17%	88,99%	2021-2022
	15. Ontbossing		18,79%	97,01%	N/B
Groene effecten	17. Aandeel obligaties die niet zijn uitgegeven op grond van Uniewetgeving inzake ecologisch duurzame obligaties		10,89%	100,00%	2023

Tabel 3 – Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbieding van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	1,90%	97,01%	N/B
	11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanism en voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	41,00%	97,01%	N/B
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	13,90%	36,51%	2018-2023
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur	36,70%	96,82%	N/B
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	0,00%	97,01%	N/B
Ecologisch	15. BKG-intensiteit	19,61	88,3%	2021-2022
Sociaal	16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	N/B	N/B	N/B

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: 2023

Grootste beleggingen	Sector	% activa	Land
ASN Duurzaam Aandelenfonds	Beleggingsfondsen	52,9	Nederland
ASN Duurzaam Obligatiefonds	Beleggingsfondsen	21,5	Nederland
ASN Milieu & Waterfonds	Beleggingsfondsen	13,2	Nederland
ASN Microkredietpool	Beleggingsfondsen	7,5	Nederland
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	Beleggingsfondsen	4,9	Nederland

De kolom "% activa" is het aandeel van de belegging binnen het totaal van de beleggingen (Assets under Management), exclusief liquide middelen.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het Fonds heeft in vier onderliggende UCITS-fondsen en de ASN Microkredietpool belegd. De UCITS-fondsen hebben in beursgenoteerde aandelen en obligaties belegd. De ASN Microkredietpool verstrekt leningen aan en belegt in aandelen van microfinancieringsinstellingen. De onderliggende fondsen hebben hun eigen duurzame beleggingsdoelstellingen en alle beleggingen in deze fondsen hebben voldaan aan het duurzaamheidsbeleid.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De activa-allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in specifieke activa.

Vanwege de duurzame beleggingsdoelstellingen is het Fonds door ASN Impact Investors geclassificeerd als een artikel 9 product onder SFDR. Daarom hebben de beleggingsselectiecriteria alleen beleggingen toegelaten die als duurzaam zijn aangemerkt in de zin van SFDR.

Het Fonds belegd voor 100% in duurzame beleggingen: bedrijven die passen in een duurzame samenleving. In de onderliggende fondsen heeft **11,5%** van het beheerd vermogen een sociale doelstelling gedurende de verslagperiode 2023; daarom wordt hetzelfde percentage als sociaal beschouwd. Het resterende percentage wordt beschouwd als ecologisch.

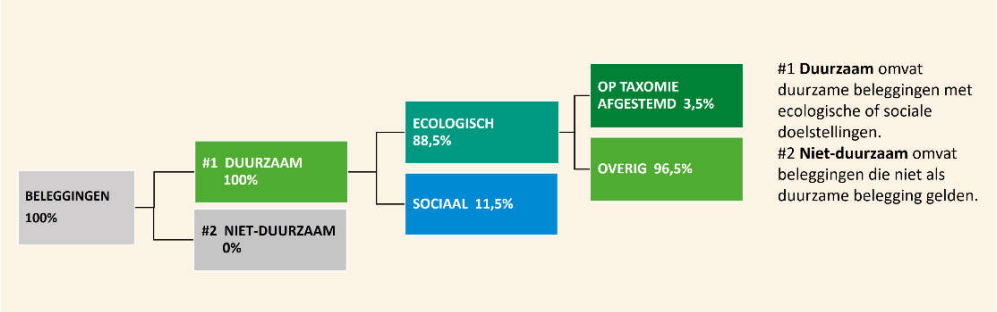

In welke economische sectoren werd belegd?

Het fonds heeft in de volgende economische sectoren belegd:

Sector	Totaal aandeel
Staatsobligaties	15,9%
Kapitaalgoederen	14,6%
MFI's	7,5%
Farmacie & biotechnologie	7,1%
Software & services	6,5%
Groene/sociale obligaties	5,9%
Zakelijke dienstverlening	5,9%
Halfgeleiders	5,4%
Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg	4,4%
Basisgoederen	4,4%
Detailhandel	3,7%
Overig	18,7%

In hoeverre waren duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

ASN Impact Investors gelooft dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, een belangrijk instrument kan zijn om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. Het kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wat het ecologische deel van de EU-taxonomie betreft, kan ASN Impact Investors echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met de overtuigingen, visie en missie van ASN Impact Investors. Om die reden is er tot nu toe geen specifieke EU-taxonomie doelstelling vastgesteld.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

• de **omzet** die het aandeel weergeeft van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd;
• de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
• de **operationele** uitgaven (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage aan een milieudoelstelling leveren. **Transitieactiviteiten** zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

Waar er data beschikbaar zijn, rapporteert ASN Impact Investors de mate waarin de beleggingen in deze verslagperiode zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

De mate waarmee duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling waren afgestemd op de EU-taxonomie was **3,5%**. Het bepalen van dit percentage was niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of toetsing door derden. Uitgesplitst naar de EU taxonomie doelstellingen:

- Mitigatie van klimaatverandering: **3,4%***
- Adaptatie aan klimaatverandering: **0,3%***
- Duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen: 0%
- Transitie naar een circulaire economie: 0%
- Preventie en bestrijding van verontreiniging: 0%
- Bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen: 0%

* Sommige beleggingen dragen zowel bij aan mitigatie van klimaatverandering als adaptatie van klimaatverandering. Hierdoor tellen deze percentages op tot een hoger percentage dan de 3,5% van de totale bijdrage aan de EU-taxonomie.

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen[1] ?

☐ Ja
☐ In fossiel gas ☐ In nucleaire energie
☒ Nee

[1] Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie") en iet ernstig afbreuk doen aan een van de doelstellingen van de EU-taxonomie - zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

De twee onderstaande grafieken tonen in groen het minimumpercentage beleggingen dat is afgestemd op de EU-taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan in overheidsobligaties.

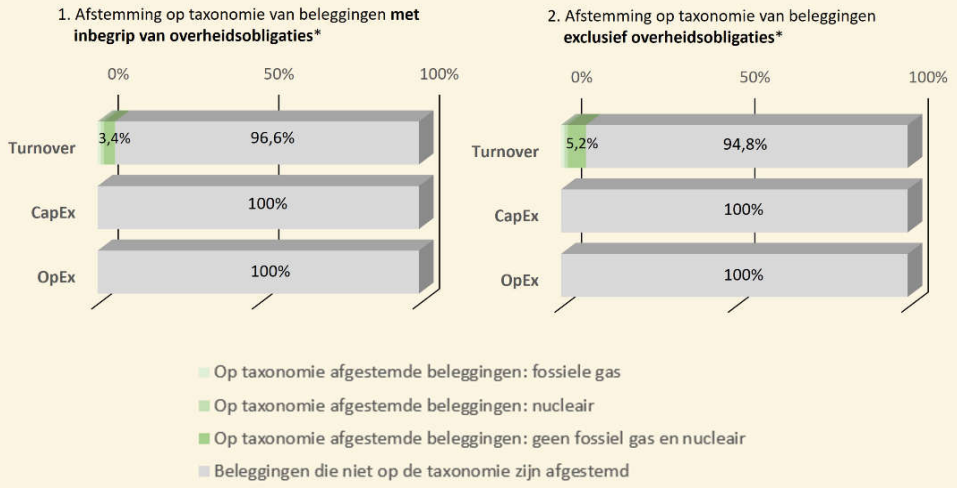

* Voor deze grafieken omvatten 'overheidsobligaties' alle blootstellingen aan overheidsschulden.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Het aandeel beleggingen in transitie activiteiten bedroeg in 2023: **0,00%** op basis van omzet en **0,1%** op basis van kapitaaluitgaven.

Het aandeel beleggingen in faciliterende activiteiten bedroeg in 2023: **0,8%** op basis van omzet en **0,8%** op basis van kapitaaluitgaven.

Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?

De vraag is niet van toepassing. Dit is de eerste verslagperiode waarin wordt gerapporteerd over de EU-taxonomie. In het vorige verslagjaar waren hiertoe nog geen data beschikbaar.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling dat niet op de EU-taxonomie was afgestemd?

In 2023 was het aandeel **96,5%**. Het duurzaamheidsbeleid heeft strenge selectiecriteria, maar er wordt niet gestuurd op beleggingen die afgestemd zijn op de EU-taxonomie. Daarnaast heeft het Fonds belegd in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen over de hele wereld. Deze ondernemingen vallen grotendeels niet onder EU wet- en regelgeving en zijn daarmee niet verplicht hun afstemming te rapporteren. Om deze redenen is een aanzienlijk aandeel van de beleggingen niet afgestemd op de EU-taxonomie.

zijn duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

Wat was aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Het Fonds heeft gedurende de verslagperiode 2023 gemiddeld **11,5%** van haar beheerde vermogen met een sociale doelstelling gehad. De sociaal duurzame beleggingen richten zich op de kledingbedrijven in de beurgenoteerde aandelenportefeuilles en alle MFIs waarin de ASN Microkredietpool belegt.

Welke beleggingen zijn opgenomen in “niet duurzaam”? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

In lijn met het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors zijn geen beleggingen gedaan die als “niet duurzaam” kunnen worden aangemerkt.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om de ecologische en/of sociale kenmerken te verwezenlijken ?

Voor de onderliggende UCITS-fondsen, maakte ASN Impact Investors gebruik van engagement om een dialoog aan te gaan met de beleggingen om hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties met betrekking tot hun CO2-uitstoot en biodiversiteitsvoetafdruk en hen aan te sporen deze te verbeteren. Het besluit tot engagement werd genomen wanneer een belegging niet langer voldeed aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investor of wanneer wangedrag werd vastgesteld. ASN Impact Investors gebruikte engagement ook om de kledingbedrijven in de portefeuille te helpen hun leefbaarloonscore te verbeteren. ASN Impact Investors maakte gebruik van haar stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin het fonds heeft belegd. Dit recht wordt gebruikt om ondernemingen aan te sporen tot duurzamer beleid en praktijken. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

ASN Impact Investors heeft engagement gebruikt om een dialoog aan te gaan met de beleggingen om hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties met betrekking tot hun CO_2 uitstoot en biodiversiteitsvoetafdruk en hen aan te sporen deze te verbeteren. Het besluit tot engagement werd genomen wanneer een belegging niet langer voldeed aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investor of wanneer wangedrag werd vastgesteld. ASN Impact Investors heeft ook engagement gebruikt om de kledingbedrijven in de portefeuille te helpen hun leefbaarloonscore te verbeteren.

ASN Impact Investors heeft gebruikgemaakt van haar stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin het Fonds heeft belegd. Dit recht wordt gebruikt om ondernemingen aan te sporen tot duurzamer beleid en praktijken. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

In 2022 is ASN Impact Investors gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat. Klimaatverandering wordt steeds zichtbaarder en heeft een grote impact op biodiversiteit. De biodiversiteit staat onder druk en het verlies daarvan wordt jaarlijks groter. Biodiversiteit en klimaatverandering zijn nauw aan elkaar verbonden. In 2022 is ASN Impact Investors begonnen met het informeren van over het belang, de urgentie en de afhankelijkheid van biodiversiteit. In 2023 heeft ASN Impact Investors de engagement kaders vastgesteld, de bedrijven met de grootste negatieve impact binnen de portefeuille geselecteerd voor het engagement traject en is begonnen met een diepgaand onderzoek van deze bedrijven. In 2024 wordt het engagement met de bedrijven vervolgd.

Sinds 2016 neemt ASN Impact Investors het voortouw om een leefbaar loon voor textielwerkers breed onder de aandacht te brengen. ASN Impact Investors spreekt met kledingbedrijven en inspireert anderen die er iets aan willen doen. In 2023 heeft ASN Impact Investors de kledingbedrijven opnieuw beoordeeld en is over de uitkomsten met de bedrijven in gesprek gegaan.

Voorbeeld van engagement
Er vindt actief engagement plaats bij het Amerikaanse voedingsconcern Campbell Soup. We hebben aangegeven dat we meer verwachten van het dierenwelzijnbeleid. We hebben duidelijk aangegeven op welke aandachtspunten we verbetering verwachten.

Voorbeeld van stemrecht
ASN Impact Investors heeft tegen de benoeming van een bestuurder van Seek Limited gestemd. Het bedrijf had wat ASN Impact Investors betreft geen evenwichtige verhouding tussen vrouwen en mannen in het bestuur. Als meer dan 60% van het bestuur hetzelfde geslacht heeft, stemt ASN Impact Investors tegen nieuwe kandidaten met dat geslacht. ASN Impact Investors vindt het belangrijk dat er een goede genderbalans is. Uit onderzoek is gebleken dat dit de bedrijfsvoering ten goede komt, zowel qua duurzaamheid als financieel rendement. Tevens heeft ASN Impact Investors tegen het beloningsvoorstel van het bedrijf gestemd omdat er geen ESG performance criteria in verwerkt zijn.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de duurzame referentiebenchmark ?

In overeenstemming met de onderliggende fondsen waarin is belegd, is er geen referentiebenchmark aangewezen voor het bereiken van de duurzame beleggingsdoelstellingen, aangezien er momenteel geen benchmark in de markt beschikbaar is die zowel CO_2-uitstoot, biodiversiteit, leefbaar loon en financiële inclusie verenigt.

Referentie benchmarks zijn indices die meten of het financiële product de duurzaamheidsdoelstelling verwezenlijkt.

Waarin verschilde de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de duurzame beleggingsdoelstelling?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Er kan geen vergelijking worden gemaakt met een brede marktindex, aangezien een dergelijke index niet beschikbaar is. Er is echter wel een vergelijking gemaakt van de prestatie van het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds, het ASN Milieu & Waterfonds en het ASN Duurzaam Obligatiefonds ten opzichte van een brede marktindex. Deze zijn te vinden in de periodieke rapportage (Annex V) van de betreffende fondsen.

Bijlage: kwalitatieve uitleg per PAI-indicator

- **PAI-indicatoren 1, 2 en 3 van tabel 1** geven de som van de totale broeikasgasemissies in tonnen van de bedrijven in de portefeuille (scope 1, 2, 3) weer, gewogen met de meest

recente beschikbare bedrijfswaarde van het bedrijf inclusief cash. Indicator 2 geeft de totale broeikasgasemissies per 1 miljoen euro belegd in de portefeuille weer. Indicator 3 is het portefeuille gewogen gemiddelde van de totale koolstofvoetafdruk van de bedrijven in de portefeuille per miljoen euro omzet (tonnen/ miljoen euro omzet). Zowel het duurzaamheidsbeleid en de PAI indicatoren meten de scope 1, 2 en 3 emissies aan de hand van de PCAF-methode.

Voor het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds en het ASN Milieu & Waterfonds bestaan er echter verschillen tussen de beleidsdata en de MSCI data: ASN Impact Investors gebruikt wel proxy-data wanneer data ontbreken; MSCI doet dat niet.

Voor de ASN Microkredietpool zijn deze data (voor PAI indicatoren 1 en 2) afkomstig van ECD

- **PAI-indicator 4 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in de portefeuille met een actieve blootstelling aan de sector fossiele brandstoffen. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de fossiele industrie.

- **PAI-indicator 5 van tabel 1** is het aandeel van niet-hernieuwbare energieconsumptie en niet-hernieuwbare energieproductie van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage. Meer dan de helft van de beleggingen in de portefeuille verbruikt nog niet-hernieuwbare energie of wekt dit op. Zoals aangegeven voert ASN Impact Investors engagement met de bedrijven in de portefeuille om hen hier bewust van te maken.

- **PAI-indicator 6 van tabel 1** is het energieverbruik in GWh per miljoen euro omzet van de beleggingen, per klimaatsector met een grote impact, NACE-sectiecode A, B, C, D, E, F, G, H en L (link naar NACE sectiecodes).

- **PAI-indicator 7 van tabel 1** is de som van bedrijven in de portefeuille die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu.

- **PAI-indicator 8 van tabel 1** is de som van het aantal ton emissies in water per miljoen euro belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde. Emissies in water wordt gezien als afvalwater dat als gevolg van industriële of productieactiviteiten in oppervlaktewater wordt geloosd (in ton). Het getal van 0,00 ton per miljoen euro belegd is laag (nihil), echter is de datadekking dusdanig laag dat het getal weinig representatief is.

- **PAI-indicator 9 van tabel 1** is de som van het aantal ton gevaarlijk afval per miljoen euro belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde. Het getal van 4,86 ton per miljoen euro belegd is laag, echter is de datadekking laag en daarmee is het getal weinig representatief.

- **PAI-indicator 10 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille die UN Global Compact zeer ernstig hebben geschonden. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die UN Global Compact ernstig hebben geschonden.

- **PAI-indicator 11 van tabel 1** is de som van het gewicht van ondernemingen in portefeuille die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren en die risico lopen op het schenden van de beginselen van de UN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.

- **PAI-indicator 12 van tabel 1** is het verschil tussen het gemiddelde bruto-uurloon mannelijke en vrouwelijke werknemers als percentage van het bruto-uurloon van mannen. De rapportage

over deze maatstaf is inconsistent: sommige bedrijven rapporteren over de absolute of ongecontroleerde loonkloof, terwijl andere controleren voor compenserende factoren zoals functie of locatie.

- **PAI-indicator 13 van tabel 1** is de gemiddelde verhouding tussen vrouwelijke en mannelijke bestuursleden in de beleggingen, uitgedrukt als percentage van alle bestuursleden. Het percentage 9,77% wil zeggen dat iets meer dan een derde van de bestuursleden van de bedrijven in de portefeuille, vrouwen zijn.

- **PAI-indicator 14 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille met blootstelling aan controversiële wapens (landmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens). Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de wapenindustrie.

- **PAI indicator 15 van tabel 1** is de BKG-intensiteit van landen waarin belegd wordt. Zowel het duurzaamheidsbeleid en de PAI indicatoren meten de scope 1, 2 en 3 emissies aan de hand van de PCAF-methode. Er bestaan echter verschillen tussen de beleidsdata en de MSCI data: ASN Impact Investors gebruikt wel proxy-data wanneer data ontbreken; MSCI doet dat niet.

- **PAI-indicator 14 van tabel 2** is enerzijds het aandeel in bedrijven waarvan de activiteiten gevolgen hebben voor bedreigde soorten en anderzijds het aandeel in bedrijven zonder beleid ter bescherming van de biodiversiteit dat betrekking heeft op operationele locaties die eigendom zijn van, geleased of beheerd worden in of grenzen aan een beschermd gebied met een hoge biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden. Zoals aangegeven is ASN Impact Investors engagement sinds 2022 gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat.

- **PAI indicator 21 van tabel 3** is het vermeende niveau van corruptie in de overheidssector gemeten aan de hand van de corruptieperceptie-index. Het getal is de gemiddelde score, waarbij een score van 100 aangeeft dat een land “erg schoon” is en een score van 0 aangeeft dat een land “uiterst corrupt” is. De volgende indicatoren zijn van toepassing op het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds en het ASN Milieu & Waterfonds.

- **PAI-indicator 4 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder gedragscode voor leveranciers (tegen onveilige arbeidsomstandigheden, onzekere banen, kinderarbeid en dwangarbeid). MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors maakt een inschatting van de risico’s in de keten. Het risico is afhankelijk van de bedrijfsactiviteiten, het bedrijfsmodel en de locaties waar wordt ingekocht. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder gedragscode voor leveranciers.

- **PAI-indicator 9 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder mensenrechtenbeleid. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder mensenrechtenbeleid.

- **PAI-indicator 12 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico op incidenten met kinderarbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 13 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico van gevallen van gedwongen of verplichte arbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 14 van tabel 3** is het aantal gevallen van ernstige mensenrechtenkwesties en – incidenten in verband met de beleggingen, op basis van een gewogen gemiddelde. Deze

indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de bedrijven met ernstige mensenrechtenkwesties en -incidenten.

- **PAI-indicator 15 van tabel 3** is het aandeel beleggingen in entiteiten zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping dat in overeenstemming is met het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie. Ondanks dat het percentage laag is, zou het niet voor moeten kunnen komen dat bedrijven zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping worden toegelaten tot het Investeringsuniversum. MSCI haalt de informatie om deze indicator te bepalen van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping.

SFDR annex V ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

Periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten als bedoeld in artikel 9, leden 1 tot en met 4 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 5, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Productnaam: ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief **Identificatiecode juridische entiteiten (LEI)**: 5493005TYN4G6OVWVP35

Duurzame beleggingsdoelstelling

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De EU-taxonomie is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van ecologisch duurzame economische activiteiten. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling ?

☒ JA ☐ NEE

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen** met een **ecologische** doelstelling gedaan: **93,0%**

☒ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☒ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan : **7,0%**.

☐ Dit product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimum van ____% duurzame beleggingen

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een sociale doelstelling.

☐ Dit product promootte E/S-kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd**

In hoeverre is de duurzame beleggingsdoelstelling van dit financiële product behaald?

ASN Impact Investors streeft naar een duurzame en rechtvaardige samenleving. Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief (het Fonds) draagt daaraan bij middels het realiseren van afgeleide, duurzame beleggingsdoelstellingen. Het Fonds is één van de vijf mixfondsen die zijn opgebouwd op financiële risico-rendementsprofielen van beleggingscategorieën in oplopende volgorde van financieel risico. Per beleggingscategorie komen alleen fondsen in aanmerking die voldoen aan de duurzame beleggingsdoelstellingen en volledige duurzame beleggingscriteria van ASN Impact Investors (in de praktijk alleen de ASN-fondsen). De duurzame beleggingsdoelstellingen en meting zijn dus afgeleid van de onderliggende fondsen waarin het Fonds heeft belegd.

Het Fonds heeft in de volgende onderliggende fondsen belegd:
- ASN Duurzaam Aandelen Fonds
- ASN Duurzaam Small & Midcapfonds
- ASN Milieu & Waterfonds
- ASN Duurzaam Obligatiefonds
- ASN Microkredietpool

De onderliggende fondsen hebben de volgende duurzame beleggingsdoelstellingen:

ASN Duurzaam Small & Midcapfonds ASN Duurzaam Aandelenfonds	ASN Milieu & Waterfonds	ASN Duurzaam Obligatiefonds	ASN Microkredietpool
Het verminderen van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden)	Het verminderen van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden)	Het verminderen van de uitstoot van CO_2 van de staatsobligaties in de portefeuille per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden)	Het bieden van toegang tot financiële diensten aan mensen met lage inkomens en micro- en kleine ondernemingen (“financiële inclusie”) in veelal lage- en middeninkomens-landen, zodat zij (meer) inkomen kunnen verwerven en hun financiële weerbaarheid kunnen versterken
Het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019)	Het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019)	Het vermijden van de uitstoot van CO_2 van de groene en sociale obligaties in de portefeuille (gemeten in tonnen CO_2 per geïnvesteerde euro	
Het stimuleren van de betaling van leefbaar loon aan fabriekswerknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019			

93,0% van het beheerd vermogen (AuM) heeft bijgedragen aan de milieudoelstellingen in 2023:
- het verminderen van de uitstoot van CO_2 van de aandelen en de staatsobligaties in de portefeuille per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden);
- het vermijden van de uitstoot van CO_2 van de groene en sociale obligaties in de portefeuille (gemeten in tonnen CO_2 per geïnvesteerde euro); en
- het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019).

7,0% van het beheerd vermogen (AuM) heeft bijgedragen aan de sociale doelstellingen in 2023:
- het stimuleren van de betaling van een leefbaar loon aan fabriekswerknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019); en
- het bieden van toegang tot financiële diensten aan mensen met lage inkomens en micro- en kleine ondernemingen (“financiële inclusie”) in veelal lage- en middeninkomenslanden, zodat zij (meer) inkomen kunnen verwerven en hun financiële weerbaarheid kunnen versterken.

In overeenstemming met deze doelstellingen heeft het Fonds ook rekening gehouden met klimaatmitigatie en -adaptatie, zoals gedefinieerd in de EU-taxonomie.

Het Fonds heeft deels de duurzame beleggingsdoelstellingen behaald.

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de duurzaamheidsdoelstellingen van dit financiële product worden verwezenlijkt.

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Voor iedere duurzame beleggingsdoelstelling van het Fonds is een duurzaamheidsindicator opgenomen. Zie onderstaande tabel waarin de prestaties van de duurzaamheidsindicatoren tijdens de verslagperiode 2023 zijn weergegeven.

... en in vergelijking met voorafgaande perioden?

Tabel met prestaties van de duurzaamheidsindicatoren over de afgelopen 5 jaar. In de periode 2019-2021 was de SFDR annex nog niet van toepassing. De data over de duurzaamheidsindicatoren is niet voor alle indicatoren of jaren beschikbaar. Voor deze perioden en indicatoren is in de tabel “niet beschikbaar” opgenomen.

Duurzaamheidsindicator	Waarde periode 2019	Waarde periode 2020	Waarde periode 2021	Waarde periode 2022	Waarde periode 2023
Voor beursgenoteerde aandelen					
MSCI ITR (in graden Celcius)	N/B	N/B	N/B	1,92	1,73
Biodiversiteit footprint (in ha per miljoen euro geïnvesteerd)	9,01	8,68	7,90	6,72	6,03
Gemiddelde leefbaarloonscore	20,57	22,25	22,50	23,71	25,11
Voor staatsobligaties					
CO_2 intensiteit (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	N/B	N/B	N/B	1,30	1,09
Voor groene en sociale obligaties					
CO_2 intensiteit (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	N/B	N/B	N/B	12,80	12,02
Vermeden emissies (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	N/B	N/B	N/B	-6,95	-10,78
Voor MFI’s					
Het percentage van klanten dat in rurale gebieden woont	68%	69%	69%	63%	65%
De gemiddelde lening in euro’s	791	753	738	846	886
Het percentage vrouwen van alle klanten	82%	83%	83%	83%	85%
Het aantal klanten dat de MFI’s bereiken (in miljoenen)	22	22	17	15	17
Het percentage binnen de lening portefeuille waarmee micro, midden en kleine ondernemingen zijn gefinancierd	N/B	83%	78%	80%	82%
Het aantal lage inkomenslanden waarin het Fonds heeft geïnvesteerd	2	2	2	2	2
Het aantal midden inkomenslanden waarin het Fonds heeft geïnvesteerd	35	34	38	38	35
Het aantal klanten van de MFI’s in lage inkomenslanden	N/B	N/B	193.371	193.362	219.251
Het aantal klanten van de MFI’s in midden inkomenslanden	N/B	N/B	16.291.694	15.257.130	16.077.915

Voor zowel de biodiversiteit footprint als de gemiddelde leefbaarloonscore is 2019 het basisjaar. Voor de periodes 2020 en 2021 was de SFDR nog niet van toepassing.

Om de geïmpliceerde temperatuurstijging van het Fonds te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de MSCI ITR-methode (voor sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling). De MSCI ITR-methode is een intuïtieve, toekomstgerichte metriek, uitgedrukt in graden Celsius, die is ontworpen om de temperatuurafstemming van beleggingen, portefeuilles en fondsen weer te geven op de mondiale temperatuurdoelstellingen. Voor het Fonds was de MSCI-ITR methodologie voor de verslagperiode 2023 beschikbaar voor **100%** van de beleggingen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de BFFI-methode. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr). Sinds 2023 wordt de biodiversiteitsvoetafdruk elk kwartaal beoordeeld.

Om de stimulering van het leefbaar loon in de kledingindustrie te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van PLWF-methode. De PLWF-methode beoordeelt de bedrijven in de kledingindustrie binnen de portefeuille aan de hand van een toets en rangschikt deze in vijf categorieën, van slechtste tot beste: Embryonic (het bedrijf doet niets of nauwelijks iets aan leefbaar loon, 0-10 punten), Developing (in ontwikkeling, 11-20 punten), Maturing (de ontwikkeling vordert, 21-30 punten), Advanced (de ontwikkeling nadert haar voltooiing, 31-35 punten) en Leader (leidend, 36-40 punten). De leefbaarloonscore van de portefeuille wordt elk kwartaal beoordeeld. De score die hierboven wordt gepresenteerd is het gemiddelde van de vier kwartalen. De manier waarop deze scores tot stand komen, is door de jaren heen veranderd en strenger geworden. Hierdoor zijn de cijfers van 2023 niet goed te vergelijken met die van 2019. Het is echter zeer arbeidsintensief om het assessment met terugwerkende kracht te herrekenen. Om transparantie te kunnen bieden over de verschillen volgt hieronder een kwalitatieve uitleg over methodiek door de jaren heen.

De methodiek om een leefbaarloonscore te bepalen voor een kledingbedrijf is gebaseerd op een lijst met acht vragen, verdeeld in zeven overkoepelende hoofdcriteria (het beleid van het bedrijf, het engagement, de beoordeling van de effecten, de integratie van de bevindingen, het volgen van de prestaties, de remedie en de transparantie met betrekking tot leefbaar loon). Het aantal vragen is door de jaren heen gelijk gebleven. Echter is de weging van elke vraag veranderd. In 2018 wogen de eerste vragen zwaarder, dit waren de zogenoemde ‘makkelijker te beantwoorden vragen’ (het ging hierbij om twee vragen over het beleid en één over het engagement van het bedrijf, deze vragen hadden samen een weging van 60%). In 2020 is dit aangepast zodat nu elke vraag dezelfde weging heeft (acht vragen met ieder een weging van 12,5%). In 2018 lag het zwaartepunt voornamelijk op het hoofdcriterium over beleid van het bedrijf (twee van de acht vragen gingen hierover, met een totale weging van 40%). Veel bedrijven hadden het beleid nog niet op orde, laat staan de praktijk. In de loop van de tijd hadden steeds meer bedrijven voldoende beleid en werd het tijd om de daaruit volgende activiteiten zwaarder mee te wegen. Vandaar dat in 2022 het zwaartepunt is verschoven van het hoofdcriterium over beleid naar het hoofdcriterium over engagement van het bedrijf: de twee vragen over het beleid zijn samengevoegd (waardoor nu één vraag over het beleid gaat met een weging van 12,5%) en is een vraag toegevoegd bij het hoofdcriterium over engagement (deze heeft nu dus twee vragen met een totale weging van 25%). In 2023 hebben we de vereisten voor het onderdeel Assessing Impacts aangepast. Voorheen lag de nadruk op het begrip van een bedrijf van de risico's die gepaard gaan met het niet betalen vaneen leefbaar loon. Nu ligt de nadruk meer op concrete informatie. Bijvoorbeeld: heeft het bedrijf zicht op het daadwerkelijke gat tussen het betaalde loon en een leefbaar loon op de productielocaties en wat zijn de plannen om dit gat te dichten.

Naast dat de vragen door de jaren heen veranderd zijn en het zwaartepunt van de weging is veranderd, zijn de verschillende indicatoren waarmee het aantal punten bij een vraag wordt bepaald verder ontwikkeld. Hierbij is enerzijds verduidelijkt wat van de bedrijven gevraagd wordt en anderzijds de indicatoren uitgebreid waardoor deze strenger zijn geworden.

Voor meer informatie over de leefbaarloonscore en de onderliggende methodiek, zie: ASN Bank Leefbaar Loon

Wat betreft de indicatoren met betrekking tot MFI’s heeft het fonds samengewerkt met de externe projectadviseur, Triple Jump, om de indicatoren te meten. Triple Jump verzamelt de data rechtstreeks bij de MFI’s.

Ultimo december 2023 had de ASN Microkredietpool directe beleggingen in 87 MFI’s in 42 landen en 7 indirecte investeringen. Deze MFI’s bedienen naar schatting 16 miljoen individuele kredietnemers. Van de 16 miljoen kredietnemers zijn 85% vrouwen. Vrouwen bereiken is belangrijk. De voordelen van leningen aan vrouwen komen namelijk meestal het hele gezin ten goede. Van de kredietnemers wonen er 65% op het platteland, waar de toegang tot financiële diensten beperkt is. Het gemiddelde bedrag dat de MFI’s aan individuele kredietnemers lenen is € 886. Deze gegevens zijn niet gecontroleerd bij de MFI’s

Hoe hebben duurzame beleggingen geen ernstige afbreuk gedaan aan duurzame beleggingsdoelstellingen?

Alle beleggingen van het Fonds die in aanmerking kwamen voor het Beleggingsuniversum hebben voldaan aan het Duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors (het duurzaamheidsbeleid). Het duurzaamheidsbeleid bestaat uit een selectieproces, uitgevoerd door het Expertisecentrum Duurzaamheid (ECD) van de ASN Bank. In dit proces is de risicoanalyse opgenomen die leidt tot de uitsluitingscriteria van het Beleggingsuniversum. De basis van de uitsluitingscriteria is gevormd door de drie pijlers van ASN Impact Investors, oftewel klimaat, biodiversiteit en mensenrechten, evenals de governance van de ondernemingen en, indien relevant, dierenwelzijn. De lijst met uitsluitingscriteria omvat details die betrekking hebben op, maar niet beperkt zijn tot:

- klimaat (activiteiten met betrekking tot fossiele brandstoffen en kernenergie zijn uitgesloten);
- biodiversiteit (activiteiten met betrekking tot ontbossing en afvaldumping zijn uitgesloten);
- mensenrechten (activiteiten met betrekking tot misdaden tegen de menselijkheid, genocide, oorlogsmisdaden en de wapenindustrie zijn uitgesloten);
- governance (ondernemingen die geen beleid hadden dat het ethisch gedrag van hun werknemers regelt, zijn uitgesloten);
- dierenwelzijn (activiteiten met betrekking tot dierproeven en schending van de vijf vrijheden van het dierenwelzijn zijn uitgesloten).

Verder bestaat het duurzaamheidsbeleid uit een lijst van duurzaamheidscriteria. Op basis van deze criteria worden de ondernemingen beoordeeld op onder meer hun milieubeleid, vervuiling, overexploitatie, gelijke behandeling en discriminatie, dwangarbeid en een gezonde en veilige werkomgeving. De uitsluitingscriteria zijn op alle ondernemingen toegepast. De duurzaamheidscriteria zijn proportioneel toegepast.

Het Beleggingsuniversum is uiteindelijk vastgesteld door de Investeringscommissie van ASN Impact Investors. Elke onderneming is in de Investeringscommissie van ASN Impact Investors besproken als onderdeel van de duurzaamheidsbeoordeling. De Investeringscommissie is verantwoordelijk om een onderneming goed te keuren, af te keuren of het voeren van engagement, en al deze besluiten hebben geresulteerd in het Beleggingsuniversum. Na goedkeuring is het Beleggingsuniversum periodiek beoordeeld door het ECD. Op basis van het bovenstaande duurzaamheidsbeoordelingsproces wordt gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is geweest van bedrijven die ernstige afbreuk doen aan de duurzame beleggingsdoelstellingen.

Gedurende 2023 zijn **veertien** bedrijven uit het Beleggingsuniversum verwijderd wegens schending van het duurzaamheidsbeleid.

Voorbeelden van engagement
In 2023 zijn we actief engagement gestart met Groupe SEB, producent van onder meer keukenapparaten en huishoudproducten. We missen ketenbeleid op het gebied van conflictmineralen. We hebben aangegeven graag een reactie te ontvangen waarin het bedrijf zich uitspreekt tegen het gebruik van conflictmineralen in de keten. Een andere optie is dat SEB zich openlijk aansluit bij een van de volgende internationale standaarden: Responsible Minerals Initiative van de RBA of de OECD-richlijnen voor conflictmineralen. Het bedrijf heeft een jaar om stappen te zetten.

Voorbeelden van uitsluiting
ASN Impact Investors toetst gestructureerd of de bedrijven in het Beleggingsuniversum nog voldoen. Tijdens deze controle kwam Soitec naar boven vanwege betrokkenheid bij wapens. ASN Impact Investors heeft Soitec hierop onderzocht. Uit dit onderzoek kwam naar boven dat een dochteronderneming van Soitec, Dolphin Design, speciale diensten biedt aan en producten ontwikkelt met als einddoel de defensie-industrie. We constateren dat Soitec niet meer voldoet aan ons wapencriterium wat voldoende reden is het bedrijf af te keuren en te verwijderen uit ons universum.

ASN Impact Investors heeft verder Indutrade afgekeurd. Indutrade heeft sinds het vorige onderzoek een paar overnames gedaan. Deze overgenomen bedrijven maken specifieke onderdelen voor defensie waardoor het bedrijf niet aan ons wapencriterium voldoet. Het overgenomen *Datum Electronics* maakt bijvoorbeeld meetinstrumenten om bepaalde krachten te kunnen meten. Deze worden in normale schepen gebruikt maar ook bij de marine en voor de marine moeten ze aan specifieke militaire standaarden voldoen. Dit was reden om het bedrijf af te keuren en te verwijderen.

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de significante negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Het duurzaamheidsbeleid van het Fonds beoordeeld ondernemingen onder andere op de 14 verplichte indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd die gedefinieerd zijn in wet- en regelgeving. Daarnaast houden we rekening met zeven optionele indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.

Dit wordt gedaan door het uitsluiten van activiteiten en het kwalitatief beoordelen van beleid, maar we beoordelen niet op basis van de parameters die per indicator gedefinieerd zijn in wet- en regelgeving.

Meer specifiek heeft dit betekent dat gedurende 2023 de parameters van **zes** verplichte PAI-indicatoren en **één** optionele indicator in aanmerking zijn genomen, omdat deze indicatoren al deel uitmaakten van het bestaande duurzaamheidsbeleid. Het kan echter nog steeds zo zijn dat er een verschil in definitie is tussen de in SFDR geformuleerde indicatoren en het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. De in aanmerking genomen PAI-indicatoren zijn:

Tabel 1:
- Indicator 1 Broeikasgas (BKG)-emissies (scope 1,2,3 en Totaal)
- Indicator 2 Koolstofvoetafdruk
- Indicator 3 BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd
- Indicator 4 Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen
- Indicator 14 Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)
- Indicator 15 BKG intensiteit

Tabel 3:
- Indicator 9 Ontbreken van een mensenrechtenbeleid

Voor de overige PAI-indicatoren (**tien** verplichte en **twaalf** optionele) geldt dat deze qua thematiek weliswaar onderdeel uitmaakten van het duurzaamheidsbeleid, maar dat het gebruik van datapunten die gedefinieerd zijn binnen SFDR in 2023 nog niet plaatsvond.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Ja, de duurzame beleggingen waren afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten. Overeenkomstig de criteria van het duurzaamheidsbeleid, werd een engagementprocedure gestart, wanneer een schending werd vastgesteld bij een onderneming uit het Beleggingsuniversum. Als de onderneming niet bereid of in staat was de situatie volgens de richtlijnen aan te passen, werd de onderneming uit het Beleggingsuniversum verwijderd.

Voorbeeld van engagement
In 2023 hebben we het passief engagement met Berkeley Group Holdings, een Britse projectontwikkelaar en woningbouwer, afgesloten wegens het aflopen van de vierjaarstermijn van het passief engagement traject. We constateren dat het bedrijf aan veel van onze criteria voldoet, maar nog niet aan alle criteria. Om te voldoen aan ons houtcriterium verwachten we van bedrijven dat ze rapporteren op de splitsing van PEFC en FSC gecertificeerd hout. Dit ontbreekt bij Berkeley Group Holdings. Ook missen er elementen in het ketenbeleid, waaronder een borging van vakbondsvrijheid, anti-discriminatie beleid en beleid voor werknemersveiligheid. Wij hebben daarom besloten om met Berkeley Group Holdings actief engagement te voeren en we verwachten binnen een jaar verbetering op voorgaande benoemende punten.

Voorbeeld van uitsluiting
Ericsson is al lange tijd betrokken bij corruptiezaken. In 2019 erkende Ericsson schuldig te zijn aan corruptieschendingen die in de periode 2000 – 2016 waar ze een overeenkomst troffen tot uitgestelde vervolging. Dit betekent dat als Ericsson goed gedrag laat zien, de vervolging kan worden verworpen. In 2021 heeft de Amerikaans overheid laten weten dat Ericsson niet aan de overeenkomst heeft voldaan. In 2022 is wederom vastgesteld dat Ericsson de overeenkomst heeft geschonden. Uit intern onderzoek door Ericsson zelf bleek ook nog eens dat het bedrijf

de zaken nog steeds niet op orde heeft. Ericsson zou mogelijk betalingen hebben gedaan aan de Islamitische Staat (IS) in Irak. Ericsson had het interne onderzoek niet eerder gepubliceerd omdat het bedrijf inschatte dat het niet materieel was. Het onderzoek naar de betalingen aan IS loopt nog. Ericsson heeft het *Ethics and Compliance Programme* versterkt, toch geeft het ons niet voldoende vertrouwen in het bedrijf. Dit zijn voldoende redenen voor ASN Impact Investors om Ericsson af te keuren en te verwijderen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactore

In de eerste plaats doordat alle beleggingen hebben voldaan aan het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. Zoals aangegeven onder de vraag **Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?** is gedurende de verslagperiode 2023 slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren zoals deze zijn beschreven in de gedelegeerde verordening tot aanvulling van de SFDR. De reden hiervoor is dat met de implementatie van SFDR gedurende 2022 bepaald is welke PAI-indicatoren relevant zijn voor het Fonds. De beschikbare data ten tijde van het opstellen van dit verslag worden in onderstaande tabel gepresenteerd. Deze data zijn volledig afkomstig van MSCI en Morningstar Direct, en niet vermengd met de data waar het Fonds gedurende de verslagperiode op gestuurd heeft. Om deze reden is het waarschijnlijk dat er verschillen zijn tussen de onderstaande gegevens en gegevens elders gepresenteerd (met name over de CO_2- uitstoot).

De onderstaande tabel is enkel opgenomen ter informatie en mag dus niet worden gezien als een indicatie dat ASN Impact Investors gedurende 2023 op alle genoemde indicatoren heeft gestuurd. ASN Impact Investors wil de lezer ervoor behoeden om voorbarige conclusies te trekken uit hetgeen hieronder wordt gepresenteerd. Dit is nieuwe wet- en regelgeving waarover vanuit de wetgever nog geen 100% duidelijkheid is.

ASN Impact Investors heeft de vereiste PAI-data naar beste vermogen verzameld, bij gerenommeerde dataproviders. Uit de onderstaande tabel blijkt echter dat de datadekking van sommige PAI-indicatoren nog gering is en dat de beschikbare data relatief oud zijn, dit wil zeggen van (ruim) voor 2023, of dat het bronjaar geheel ontbreekt. Dit wijst erop dat de data in ontwikkeling zijn en dat algemeen aanvaarde standaarden nog ontbreken. ASN Impact Investors monitort op continue basis de ontwikkeling van deze data. De lage datakwaliteit is één van de voornaamste redenen geweest om nog niet op de in de tabel gepresenteerde indicatoren te sturen. Voor meer details over de indicatoren zie Annex I van de Regulering (EU) 2022/1288.

ASN Impact Investors rapporteert in deze Annex V over de PAI-indicatoren. ASN Impact Investors stuurt nog niet op deze indicatoren, mede omdat de datakwaliteit nog gering is. Om aan de cijfers in de PAI-tabel toch enige duiding te geven, is als bijlage in deze Annex V per PAI-indicator een kwalitatieve toelichting gegeven. Voor de PAI-indicatoren levert de dataleverancier niet altijd alle data. Indien er geen data beschikbaar zijn, wordt er in de tabel N/B weergegeven.

Tabel 1 – Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Klimaat- en andere milieu-indicatoren

			Eenheid	Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Broeikasgasemissies	1. BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	tCO2e	3327,83	95,80%	2021-2023
		Scope 2-BKG-emissies	tCO2e	3247,38	95,80%	2021-2023
		Scope 3-BKG-emissies	tCO2e	70841,9	95,80%	2021-2023
		Totale BKG-emissies	tCO2e	74778,9	95,80%	2021-2023

			Eenheid	Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
	2. Koolstofvoetafdruk		tCO2e/ Meuro	123,81	95,80%	2021-2023
	3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd		tCO2e/ Meuro	223,78	98,39%	2021-2023
	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen			0,00%	98,39%	N/B
	5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie			2,16	67,29%	2019-2023
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten		GWh / Meuro	A - 0,00	83,81%	2019-2023
			GWh / Meuro	B - 0,00	83,81%	2019-2023
			GWh / Meuro	C - 0,08	83,81%	2019-2023
			GWh / Meuro	D - 0,07	83,81%	2019-2023
			GWh / Meuro	E - 0,24	83,81%	2019-2023
			GWh / Meuro	F - 0,02	83,81%	2019-2023
			GWh / Meuro	G - 0,03	83,81%	2019-2023
			GWh / Meuro	H - 0,16	83,81%	2019-2023
			GWh / Meuro	L - 0,06	83,81%	2019-2023
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden			0,17%	98,39%	2021-2023
Watergehalte	8. Emissies in water		t/Meuro	0,00	4,08%	2021-2023
Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval		t/Meuro	7,45	39,49%	2020-2023

Indicatoren voor sociale thema's, eerbieding van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	0,60%	98,39%	N/B
	11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanism en voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	39,10%	98,39%	2018-2023
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	13,00%	33,40%	N/B
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur	37,00%	98,19%	N/B
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	0,00%	98,39%	2021-2022
Ecologisch	15. BKG-intensiteit	7,20	88,30%	N/B
Sociaal	16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	N/B	N/B	N/B

Tabel 2 – Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren

Klimaat- en andere milieu-indicatoren

			Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Water-, afval- enmateriaalemissies	6. Waterverbruik en -recycling		N/B	N/B	N/B
	11. Beleggingen in ondernemingen zonder duurzame bodem- of landbouwpraktijken		N/B	N/B	N/B
	14. Natuurlijke soorten en beschermde gebieden	1. Aandeel beleggingen in ondernemingen waarvan de activiteiten van invloed zijn op bedreigde soorten	3,06%	95,98%	2021-2022
		2. Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid ter bescherming van de biodiversiteit voor operationele locaties die in het bezit zijn van de onderneming of door haar worden geleased of beheerd in of naast beschermde gebieden of in of naast gebieden met een grote biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden	3,11%	95,98%	2021-2022
	15. Ontbossing		2,90%	98,39%	N/B
Groene effecten	17. Aandeel obligaties die niet zijn uitgegeven op grond van Uniewetgeving inzake ecologisch duurzame obligaties		4,00%	100,00%	2023

Tabel 3 – Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbieding van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	4. Ontbreken van een gedragscode voor leveranciers	16,00%	95,98%	2021-2022
	8. Ratio buitensporige beloning CEO	N/B	N/B	N/B
Mensenrechten	9. Ontbreken van een mensenrechtenbeleid	2,22%	98,34%	N/B
	10. Ontbreken van due diligence	N/B	N/B	N/B
	12. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op kinderarbeid	5,10%	95,92%	N/B
	13. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op dwangarbeid of verplichte arbeid	4,86%	95,92%	N/B
	14. Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechtenproblemen en -schendingen	0,00%	5,98%	N/B
Bestrijding van corruptie en omkoping	15. Ontbreken van een beleid tegen corruptie en omkoping	2,08%	98,34%	N/B
Governance	21. Gemiddelde corruptiescore	3,16	97,29%	2022

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: 2023

Grootste beleggingen	Sector	% activa	Land
ASN Duurzaam Aandelenfonds	Beleggingsfondsen	68,2	Nederland
ASN Milieu & Waterfonds	Beleggingsfondsen	16,3	Nederland
ASN Duurzaam Obligatiefonds	Beleggingsfondsen	6,5	Nederland
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	Beleggingsfondsen	6,3	Nederland
ASN Microkredietpool	Beleggingsfondsen	2,7	Nederland

De kolom "% activa" is het aandeel van de belegging binnen het totaal van de beleggingen (Assets under Management), exclusief liquide middelen.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het Fonds heeft in vier onderliggende UCITS-fondsen en de ASN Microkredietpool belegd. De UCITS-fondsen hebben in beursgenoteerde aandelen en obligaties belegd. De ASN Microkredietpool verstrekt leningen aan en belegt in aandelen van microfinancieringsinstellingen. De onderliggende fondsen hebben hun eigen duurzame beleggingsdoelstellingen en alle beleggingen in deze fondsen hebben voldaan aan het duurzaamheidsbeleid.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De activa-allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in specifieke activa.

Vanwege de duurzame beleggingsdoelstellingen is het Fonds door ASN Impact Investors geclassificeerd als een artikel 9 product onder SFDR. Daarom hebben de beleggingsselectiecriteria alleen beleggingen toegelaten die als duurzaam zijn aangemerkt in de zin van SFDR.

Het Fonds belegd voor 100% in duurzame beleggingen: bedrijven die passen in een duurzame samenleving. In de onderliggende fondsen heeft **11,5%** van het beheerd vermogen een sociale doelstelling gedurende de verslagperiode 2023; daarom wordt hetzelfde percentage als sociaal beschouwd. Het resterende percentage wordt beschouwd als ecologisch.

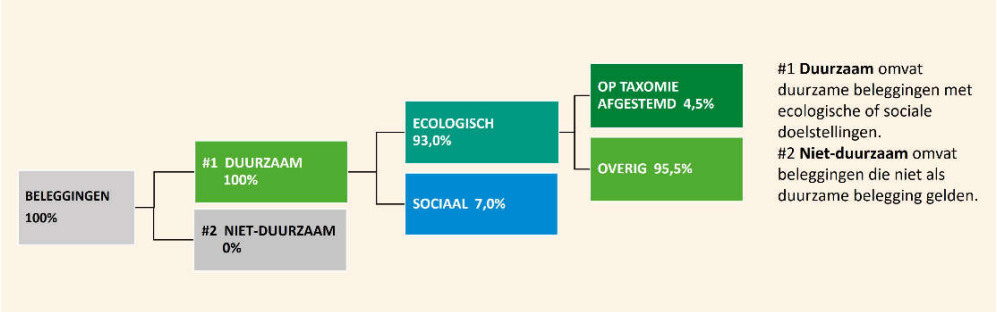

In welke economische sectoren werd belegd?

Het fonds heeft in de volgende economische sectoren belegd:

Sector	Totaal aandeel
Kapitaalgoederen	18,5%
Farmacie & biotechnologie	9,2%
Software & services	8,4%
Zakelijke dienstverlening	7,6%
Halfgeleiders	6,9%
Gezondheidszorg	5,7%
Basisgoederen	5,5%
Detailhandel	4,8%
Staatsobligaties	4,7%
Telecommunicatiediensten	3,9%
Technologie	3,7%
Overig	21,1%

In hoeverre waren duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

ASN Impact Investors gelooft dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, een belangrijk instrument kan zijn om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. Het kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wat het ecologische deel van de EU-taxonomie betreft, kan ASN Impact Investors echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met de overtuigingen, visie en missie van ASN Impact Investors. Om die reden is er tot nu toe geen specifieke EU-taxonomie doelstelling vastgesteld.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

• de **omzet** die het aandeel weergeeft van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd;
• de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
• de **operationele** uitgaven (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage aan een milieudoelstelling leveren. **Transitieactiviteiten** zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

Waar er data beschikbaar zijn, rapporteert ASN Impact Investors de mate waarin de beleggingen in deze verslagperiode zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

De mate waarmee duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling waren afgestemd op de EU-taxonomie was **4,5%**. Het bepalen van dit percentage was niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of toetsing door derden. Uitgesplitst naar de EU taxonomie doelstellingen:

- Mitigatie van klimaatverandering: **4,4%***
- Adaptatie aan klimaatverandering: **0,5%***
- Duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen: 0%
- Transitie naar een circulaire economie: 0%
- Preventie en bestrijding van verontreiniging: 0%
- Bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen: 0%

* Sommige beleggingen dragen zowel bij aan mitigatie van klimaatverandering als adaptatie van klimaatverandering. Hierdoor tellen deze percentages op tot een hoger percentage dan de 4,5% van de totale bijdrage aan de EU-taxonomie.

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen[1] ?

☐ Ja
☐ In fossiel gas ☐ In nucleaire energie
☒ Nee

[1] Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie") en iet ernstig afbreuk doen aan een van de doelstellingen van de EU-taxonomie - zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

De twee onderstaande grafieken tonen in groen het minimumpercentage beleggingen dat is afgestemd op de EU-taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan in overheidsobligaties.

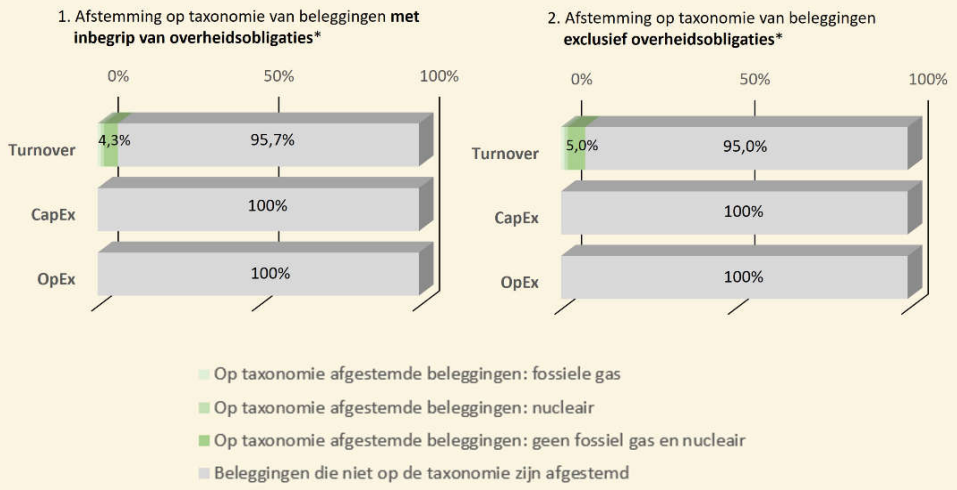

* Voor deze grafieken omvatten 'overheidsobligaties' alle blootstellingen aan overheidsschulden.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Het aandeel beleggingen in transitie activiteiten bedroeg in 2023: **0,00%** op basis van omzet en **0,1%** op basis van kapitaaluitgaven.

Het aandeel beleggingen in faciliterende activiteiten bedroeg in 2023: **1,3%** op basis van omzet en **1,2%** op basis van kapitaaluitgaven.

Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?

De vraag is niet van toepassing. Dit is de eerste verslagperiode waarin wordt gerapporteerd over de EU-taxonomie. In het vorige verslagjaar waren hiertoe nog geen data beschikbaar.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling dat niet op de EU-taxonomie was afgestemd?

In 2023 was het aandeel **96,5%**. Het duurzaamheidsbeleid heeft strenge selectiecriteria, maar er wordt niet gestuurd op beleggingen die afgestemd zijn op de EU-taxonomie. Daarnaast heeft het Fonds belegd in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen over de hele wereld. Deze ondernemingen vallen grotendeels niet onder EU wet- en regelgeving en zijn daarmee niet verplicht hun afstemming te rapporteren. Om deze redenen is een aanzienlijk aandeel van de beleggingen niet afgestemd op de EU-taxonomie.

zijn duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

Wat was aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Het Fonds heeft gedurende de verslagperiode 2023 gemiddeld **7,0%** van haar beheerde vermogen met een sociale doelstelling gehad. De sociaal duurzame beleggingen richten zich op de kledingbedrijven in de beurgenoteerde aandelenportefeuilles en alle MFIs waarin de ASN Microkredietpool belegt.

Welke beleggingen zijn opgenomen in “niet duurzaam”? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

In lijn met het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors zijn geen beleggingen gedaan die als “niet duurzaam” kunnen worden aangemerkt.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om de ecologische en/of sociale kenmerken te verwezenlijken ?

Voor de onderliggende UCITS-fondsen, maakte ASN Impact Investors gebruik van engagement om een dialoog aan te gaan met de beleggingen om hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties met betrekking tot hun CO2-uitstoot en biodiversiteitsvoetafdruk en hen aan te sporen deze te verbeteren. Het besluit tot engagement werd genomen wanneer een belegging niet langer voldeed aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investor of wanneer wangedrag werd vastgesteld. ASN Impact Investors gebruikte engagement ook om de kledingbedrijven in de portefeuille te helpen hun leefbaarloonscore te verbeteren. ASN Impact Investors maakte gebruik van haar stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin het fonds heeft belegd. Dit recht wordt gebruikt om ondernemingen aan te sporen tot duurzamer beleid en praktijken. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

ASN Impact Investors heeft engagement gebruikt om een dialoog aan te gaan met de beleggingen om hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties met betrekking tot hun CO_2 uitstoot en biodiversiteitsvoetafdruk en hen aan te sporen deze te verbeteren. Het besluit tot engagement werd genomen wanneer een belegging niet langer voldeed aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investor of wanneer wangedrag werd vastgesteld. ASN Impact Investors heeft ook engagement gebruikt om de kledingbedrijven in de portefeuille te helpen hun leefbaarloonscore te verbeteren.

ASN Impact Investors heeft gebruikgemaakt van haar stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin het Fonds heeft belegd. Dit recht wordt gebruikt om ondernemingen aan te sporen tot duurzamer beleid en praktijken. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

In 2022 is ASN Impact Investors gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat. Klimaatverandering wordt steeds zichtbaarder en heeft een grote impact op biodiversiteit. De biodiversiteit staat onder druk en het verlies daarvan wordt jaarlijks groter. Biodiversiteit en klimaatverandering zijn nauw aan elkaar verbonden. In 2022 is ASN Impact Investors begonnen met het informeren van over het belang, de urgentie en de afhankelijkheid van biodiversiteit. In 2023 heeft ASN Impact Investors de engagement kaders vastgesteld, de bedrijven met de grootste negatieve impact binnen de portefeuille geselecteerd voor het engagement traject en is begonnen met een diepgaand onderzoek van deze bedrijven. In 2024 wordt het engagement met de bedrijven vervolgd.

Sinds 2016 neemt ASN Impact Investors het voortouw om een leefbaar loon voor textielwerkers breed onder de aandacht te brengen. ASN Impact Investors spreekt met kledingbedrijven en inspireert anderen die er iets aan willen doen. In 2023 heeft ASN Impact Investors de kledingbedrijven opnieuw beoordeeld en is over de uitkomsten met de bedrijven in gesprek gegaan.

Voorbeeld van engagement
Er vindt actief engagement plaats bij het Amerikaanse voedingsconcern Campbell Soup. We hebben aangegeven dat we meer verwachten van het dierenwelzijnbeleid. We hebben duidelijk aangegeven op welke aandachtspunten we verbetering verwachten.

Voorbeeld van stemrecht
ASN Impact Investors heeft tegen de benoeming van een bestuurder van Seek Limited gestemd. Het bedrijf had wat ASN Impact Investors betreft geen evenwichtige verhouding tussen vrouwen en mannen in het bestuur. Als meer dan 60% van het bestuur hetzelfde geslacht heeft, stemt ASN Impact Investors tegen nieuwe kandidaten met dat geslacht. ASN Impact Investors vindt het belangrijk dat er een goede genderbalans is. Uit onderzoek is gebleken dat dit de bedrijfsvoering ten goede komt, zowel qua duurzaamheid als financieel rendement. Tevens heeft ASN Impact Investors tegen het beloningsvoorstel van het bedrijf gestemd omdat er geen ESG performance criteria in verwerkt zijn.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de duurzame referentiebenchmark ?

In overeenstemming met de onderliggende fondsen waarin is belegd, is er geen referentiebenchmark aangewezen voor het bereiken van de duurzame beleggingsdoelstellingen, aangezien er momenteel geen benchmark in de markt beschikbaar is die zowel CO_2-uitstoot, biodiversiteit, leefbaar loon en financiële inclusie verenigt.

Referentie benchmarks zijn indices die meten of het financiële product de duurzaamheidsdoelstelling verwezenlijkt.

Waarin verschilde de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de duurzame beleggingsdoelstelling?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Er kan geen vergelijking worden gemaakt met een brede marktindex, aangezien een dergelijke index niet beschikbaar is. Er is echter wel een vergelijking gemaakt van de prestatie van het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds, het ASN Milieu & Waterfonds en het ASN Duurzaam Obligatiefonds ten opzichte van een brede marktindex. Deze zijn te vinden in de periodieke rapportage (Annex V) van de betreffende fondsen.

Bijlage: kwalitatieve uitleg per PAI-indicator

- **PAI-indicatoren 1, 2 en 3 van tabel 1** geven de som van de totale broeikasgasemissies in tonnen van de bedrijven in de portefeuille (scope 1, 2, 3) weer, gewogen met de meest

recente beschikbare bedrijfswaarde van het bedrijf inclusief cash. Indicator 2 geeft de totale broeikasgasemissies per 1 miljoen euro belegd in de portefeuille weer. Indicator 3 is het portefeuille gewogen gemiddelde van de totale koolstofvoetafdruk van de bedrijven in de portefeuille per miljoen euro omzet (tonnen/ miljoen euro omzet). Zowel het duurzaamheidsbeleid en de PAI indicatoren meten de scope 1, 2 en 3 emissies aan de hand van de PCAF-methode.

Voor het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds en het ASN Milieu & Waterfonds bestaan er echter verschillen tussen de beleidsdata en de MSCI data: ASN Impact Investors gebruikt wel proxy-data wanneer data ontbreken; MSCI doet dat niet.

Voor de ASN Microkredietpool zijn deze data (voor PAI indicatoren 1 en 2) afkomstig van ECD

- **PAI-indicator 4 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in de portefeuille met een actieve blootstelling aan de sector fossiele brandstoffen. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de fossiele industrie.

- **PAI-indicator 5 van tabel 1** is het aandeel van niet-hernieuwbare energieconsumptie en niet-hernieuwbare energieproductie van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage. Meer dan de helft van de beleggingen in de portefeuille verbruikt nog niet-hernieuwbare energie of wekt dit op. Zoals aangegeven voert ASN Impact Investors engagement met de bedrijven in de portefeuille om hen hier bewust van te maken.

- **PAI-indicator 6 van tabel 1** is het energieverbruik in GWh per miljoen euro omzet van de beleggingen, per klimaatsector met een grote impact, NACE-sectiecode A, B, C, D, E, F, G, H en L (link naar NACE sectiecodes).

- **PAI-indicator 7 van tabel 1** is de som van bedrijven in de portefeuille die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu.

- **PAI-indicator 8 van tabel 1** is de som van het aantal ton emissies in water per miljoen euro belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde. Emissies in water wordt gezien als afvalwater dat als gevolg van industriële of productieactiviteiten in oppervlaktewater wordt geloosd (in ton). Het getal van 0,00 ton per miljoen euro belegd is laag (nihil), echter is de datadekking dusdanig laag dat het getal weinig representatief is.

- **PAI-indicator 9 van tabel 1** is de som van het aantal ton gevaarlijk afval per miljoen euro belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde. Het getal van 7,45 ton per miljoen euro belegd is laag, echter is de datadekking laag en daarmee is het getal weinig representatief.

- **PAI-indicator 10 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille die UN Global Compact zeer ernstig hebben geschonden. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die UN Global Compact ernstig hebben geschonden.

- **PAI-indicator 11 van tabel 1** is de som van het gewicht van ondernemingen in portefeuille die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren en die risico lopen op het schenden van de beginselen van de UN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.

- **PAI-indicator 12 van tabel 1** is het verschil tussen het gemiddelde bruto-uurloon mannelijke en vrouwelijke werknemers als percentage van het bruto-uurloon van mannen. De rapportage

over deze maatstaf is inconsistent: sommige bedrijven rapporteren over de absolute of ongecontroleerde loonkloof, terwijl andere controleren voor compenserende factoren zoals functie of locatie.

- **PAI-indicator 13 van tabel 1** is de gemiddelde verhouding tussen vrouwelijke en mannelijke bestuursleden in de beleggingen, uitgedrukt als percentage van alle bestuursleden. Het percentage 13,25% wil zeggen dat iets meer dan een derde van de bestuursleden van de bedrijven in de portefeuille, vrouwen zijn.

- **PAI-indicator 14 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille met blootstelling aan controversiële wapens (landmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens). Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de wapenindustrie.

- **PAI indicator 15 van tabel 1** is de BKG-intensiteit van landen waarin belegd wordt. Zowel het duurzaamheidsbeleid en de PAI indicatoren meten de scope 1, 2 en 3 emissies aan de hand van de PCAF-methode. Er bestaan echter verschillen tussen de beleidsdata en de MSCI data: ASN Impact Investors gebruikt wel proxy-data wanneer data ontbreken; MSCI doet dat niet.

- **PAI-indicator 14 van tabel 2** is enerzijds het aandeel in bedrijven waarvan de activiteiten gevolgen hebben voor bedreigde soorten en anderzijds het aandeel in bedrijven zonder beleid ter bescherming van de biodiversiteit dat betrekking heeft op operationele locaties die eigendom zijn van, geleased of beheerd worden in of grenzen aan een beschermd gebied met een hoge biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden. Zoals aangegeven is ASN Impact Investors engagement sinds 2022 gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat.

- **PAI indicator 21 van tabel 3** is het vermeende niveau van corruptie in de overheidssector gemeten aan de hand van de corruptieperceptie-index. Het getal is de gemiddelde score, waarbij een score van 100 aangeeft dat een land “erg schoon” is en een score van 0 aangeeft dat een land “uiterst corrupt” is. De volgende indicatoren zijn van toepassing op het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds en het ASN Milieu & Waterfonds.

- **PAI-indicator 4 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder gedragscode voor leveranciers (tegen onveilige arbeidsomstandigheden, onzekere banen, kinderarbeid en dwangarbeid). MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors maakt een inschatting van de risico’s in de keten. Het risico is afhankelijk van de bedrijfsactiviteiten, het bedrijfsmodel en de locaties waar wordt ingekocht. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder gedragscode voor leveranciers.

- **PAI-indicator 9 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder mensenrechtenbeleid. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder mensenrechtenbeleid.

- **PAI-indicator 12 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico op incidenten met kinderarbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 13 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico van gevallen van gedwongen of verplichte arbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 14 van tabel 3** is het aantal gevallen van ernstige mensenrechtenkwesties en – incidenten in verband met de beleggingen, op basis van een gewogen gemiddelde. Deze

indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de bedrijven met ernstige mensenrechtenkwesties en -incidenten.

- **PAI-indicator 15 van tabel 3** is het aandeel beleggingen in entiteiten zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping dat in overeenstemming is met het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie. Ondanks dat het percentage laag is, zou het niet voor moeten kunnen komen dat bedrijven zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping worden toegelaten tot het Investeringsuniversum. MSCI haalt de informatie om deze indicator te bepalen van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping.

SFDR annex V ASN Groenprojectenfonds

Periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten als bedoeld in artikel 9, leden 1 tot en met 4 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 5, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Productnaam: ASN Groenprojectenfonds **Identificatiecode juridische entiteiten (LEI)**: 549300LDXPD7XM2J2X44

Duurzame beleggingsdoelstelling

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De EU-taxonomie is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van ecologisch duurzame economische activiteiten. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling ?

● ● ☒ JA ● ○ ☐ NEE

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen** met een **ecologische** doelstelling gedaan: **100%**

☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☒ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan : **0%**.

☐ Dit product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimum van ____% duurzame beleggingen

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een sociale doelstelling.

☐ Dit product promootte E/S-kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd**

In hoeverre is de duurzame beleggingsdoelstelling van dit financiële product behaald?

Het ASN Groenprojectenfonds (het Fonds) heeft de volgende duurzame beleggingsdoelstelling:

- het vermijden van CO_2 uitstoot door te investeren in energieopwekking uit duurzame bronnen zoals wind- of zonne-energie.

Het Fonds heeft gedurende de verslagperiode 2022 uitsluitend leningen en eigen vermogen (aandelenkapitaal) verstrekt aan groene projecten in hernieuwbare energiesectoren (zoals wind- of zonne-energie) en gedecentraliseerde energiefaciliteiten (zoals thermische opslagfaciliteiten). Alle beleggingen van het Fonds die in aanmerking kwamen voor het Beleggingsuniversum hebben voldaan aan het Duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors (het duurzaamheidsbeleid). In het Beleggingsuniversum worden alleen beleggingen opgenomen waarvan de economische activiteiten passen binnen een duurzame samenleving.

De beleggingen met een ecologische doelstelling in het Fonds hielden ook rekening met de doelstellingen die genoemd worden in de EU-taxonomie: mitigatie van klimaatverandering en adaptatie aan klimaatverandering.

Het Fonds is aangewezen als een Groene Instelling, wat betekent dat het ten minste 70% van het beheerde vermogen heeft belegd in projecten die voldoen aan de Regeling Groenprojecten

Nederland (2022) en de Regeling Groenprojecten Buitenland (2002). Het Fonds heeft zich gericht op duurzame bouw en renovatie, duurzame energie en decentrale energievoorziening.

Het Fonds heeft met zijn duurzame beleggingsdoelstelling bijgedragen aan de volgende Sustainable Development Goals (SDG's): Betaalbare en schone energie (SDG 7) en Klimaatactie (SDG 13). In het bijzonder heeft het Fonds bijgedragen tot:

1. vergroting van het aandeel van hernieuwbare energie en gedecentraliseerde energievoorziening; en
2. integratie van klimaatveranderingsmaatregelen in (nationale en internationale) beleidsmaatregelen, strategieën en planning.

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de duurzaamheidsdoelstellingen van dit financiële product worden verwezenlijkt.

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

De vermeden emissies in 2023 was -180.434 ton CO_2-eq. Om de toegeschreven vermeden CO_2 uitstoot te meten, maakt het Fonds gebruik van de Partnership of Carbon Accounting Financials (PCAF)-methode. De PCAF-methode meet de vermeden emissies in tonnen CO_2 equivalent.
De duurzaamheidsindicator van het Fonds is gekoppeld aan de volgende Sustainable Development Goals (SDG's): Betaalbare en schone energie (SDG 7) en Klimaatactie (SDG 13).

... en in vergelijking met voorafgaande perioden?

Zie onderstaande tabel voor de prestaties van de duurzaamheidsindicatoren in de afgelopen 5 jaar.

Duurzaamheidsindicator	Waarde periode 2019	Waarde periode 2020	Waarde periode 2021	Waarde periode 2022	Waarde periode 2023
Vermeden emissies (in tonnen)	-114.082	-133.898	-176.940	-176.016	-180.434

Hoe hebben duurzame beleggingen geen ernstige afbreuk gedaan aan duurzame beleggingsdoelstellingen?

Alle beleggingen in het Beleggingsuniversum van het Fonds voldoen aan het Duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors (het duurzaamheidsbeleid). ASN Impact Investors selecteert de beleggingen van het Fonds in overleg met de het Fonds.

Bedrijven worden beoordeeld op basis van de drie pijlers van ASN Impact Investors, oftewel klimaat, biodiversiteit en mensenrechten, evenals de governance van de ondernemingen en, indien relevant, dierenwelzijn. De selectie is op basis van:

- Uitsluitingscriteria die op alle beleggingen van toepassing zijn, bijvoorbeeld het uitsluiten van eerste generatie biobrandstoffen, de bouw van gebouwen die onvoldoende duurzaam zijn;
- Duurzaamheidscriteria ter beoordeling van duurzaamheidsbeleid en de negatieve effecten van de hernieuwbare energietechnologie zoals overmatig watergebruik, schade aan de biodiversiteit en het gebruik van gevaarlijke materialen bij de productie van de zonnepanelen of windturbines. Dit wordt proportioneel toegepast en houdt bijvoorbeeld rekening met de grootte van ondernemingen, in welke jurisdicties ze actief zijn, en onder welke wetgeving ze vallen.

De Investeringscommissie van ASN Impact Investors heeft uiteindelijk op basis van een beleggingsvoorstel vastgesteld of een project kon worden toegevoegd aan het Beleggingsuniversum van het Fonds. Na goedkeuring worden de projecten in het Beleggingsuniversum gemonitord en jaarlijks vindt er een revisie van de oorspronkelijk kredietrisico beoordeling plaats, in samenwerking met de projectadviseurs.

Het bovenstaande duurzaamheidsbeoordelingsproces beoogt te borgen dat het Beleggingsuniversum vrij is geweest van projecten die ernstige afbreuk doen aan de duurzame beleggingsdoelstellingen.

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de significante negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Het duurzaamheidsbeleid van het Fonds beoordeeld projecten en betrokken ondernemingen onder andere op de 14 verplichte indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd die gedefinieerd zijn in wet- en regelgeving. Daarnaast houden we rekening met zeven optionele indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.

Dit wordt gedaan door het uitsluiten van activiteiten en het kwalitatief beoordelen van beleid, maar we beoordelen niet op basis van de parameters die per indicator gedefinieerd zijn in wet- en regelgeving.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Ja, de duurzame beleggingen waren afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten. Het Fonds heeft uitsluitend belegd in projecten die in overeenstemming zijn met de strikte selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

In de eerste plaats doordat alle beleggingen hebben voldaan aan het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. Zoals aangegeven onder de vraag **Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?** is gedurende de verslagperiode 2022 slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren zoals deze zijn beschreven in de gedelegeerde verordening tot aanvulling van de SFDR. De reden hiervoor is dat met de implementatie van SFDR gedurende 2022 bepaald is welke PAI-indicatoren relevant zijn voor het Fonds. De beschikbare data ten tijde van het opstellen van dit verslag worden in onderstaande tabel gepresenteerd. Deze data zijn volledig afkomstig van MSCI en Morningstar Direct, en niet vermengd met de data waar het Fonds gedurende de verslagperiode op gestuurd heeft. Om deze reden is het waarschijnlijk dat er verschillen zijn tussen de onderstaande gegevens en gegevens elders gepresenteerd (met name over de CO_2- uitstoot).

De onderstaande tabel is enkel opgenomen ter informatie en mag dus niet worden gezien als een indicatie dat ASN Impact Investors gedurende 2022 op alle genoemde indicatoren heeft gestuurd. ASN Impact Investors wil de lezer ervoor behoeden om voorbarige conclusies te trekken uit hetgeen hieronder wordt gepresenteerd. Dit is nieuwe wet- en regelgeving waarover vanuit de wetgever nog geen 100% duidelijkheid is.

ASN Impact Investors heeft de vereiste PAI-data naar beste vermogen verzameld, bij gerenommeerde dataproviders. Uit de onderstaande tabel blijkt echter dat de datadekking van sommige PAI-indicatoren nog gering is en dat de beschikbare data relatief oud zijn, dit wil zeggen van (ruim) voor 2022, of dat het bronjaar geheel ontbreekt. Dit wijst erop dat de data in ontwikkeling zijn en dat algemeen aanvaarde standaarden nog ontbreken. ASN Impact Investors monitort op continue basis de ontwikkeling van deze data. De lage datakwaliteit is één van de voornaamste redenen geweest om nog niet op de in de tabel gepresenteerde indicatoren te sturen.

Voor meer details over de indicatoren zie Annex I van de Regulering (EU) 2022/1288.

ASN Impact Investors rapporteert in deze Annex V voor het eerst over de PAI-indicatoren. ASN Impact Investors stuurt nog niet op deze indicatoren, mede omdat de datakwaliteit nog gering is. Om aan de cijfers in de PAI-tabel toch enige duiding te geven, is als bijlage in deze Annex V per PAI-indicator een kwalitatieve toelichting gegeven.

Tabel 1 – Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Klimaat- en andere milieu-indicatoren

			Eenheid	Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Broeikasgasemissies	1. BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	tCO2e	N/B	N/B	N/B
		Scope 2-BKG-emissies	tCO2e	N/B	N/B	N/B
		Scope 3-BKG-emissies	tCO2e	N/B	N/B	N/B
		Totale BKG-emissies	tCO2e	1.410,97	89,57%	2023
	2. Koolstofvoetafdruk		tCO2e/Meuro	1,38	89,57%	2023
	3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd		tCO2e/Meuro	2,05	89,57%	2023
	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen			0,00%	89,57%	2023
	5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie			0,00%	89,57%	2023
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten		GWh / Meuro	A - N/B	N/B	N/B
			GWh / Meuro	B - N/B	N/B	N/B
			GWh / Meuro	C - N/B	N/B	N/B
			GWh / Meuro	D - N/B	N/B	N/B
			GWh / Meuro	E - N/B	N/B	N/B
			GWh / Meuro	F - N/B	N/B	N/B
			GWh / Meuro	G - N/B	N/B	N/B
			GWh / Meuro	H - N/B	N/B	N/B
			GWh / Meuro	L - N/B	N/B	N/B
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden			0,00%	89,57%	N/B
Watergehalte	8. Emissies in water		t/Meuro	0,00	89,57%	N/B
Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval		t/Meuro	0,00	89,57%	N/B

Indicatoren voor sociale thema's, eerbieding van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	0,00%	89,57%	2023
	11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanism en voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	0,00%	89,57%	2023
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	N/B	N/B	N/B
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur	4,99%	34,21%	2023
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	0,00%	89,57%	2023

Tabel 2 – Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren

Klimaat- en andere milieu-indicatoren

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Water-, afval- en materiaalemissies	14. Natuurlijke soorten en beschermde gebieden	N/B	N/B	N/B

Tabel 3 – Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbieding van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	4. Ontbreken van een gedragscode voor leveranciers	N/B	N/B	N/B
Mensenrechten	9. Ontbreken van een mensenrechtenbeleid	0,00%	89,57%	2023
	12. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op kinderarbeid	0,00%	89,57%	2023
	13. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op dwangarbeid of verplichte arbeid	40,05%	89,57%	2023
	14. Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechtenproblemen en -schendingen	0	89,57%	2023
Bestrijding van corruptie en omkoping	15. Ontbreken van een beleid tegen corruptie en omkoping	N/B	N/B	N/B

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: 2023

Grootste beleggingen	Sector	% activa	Land
Windpark Krammer BV	Duurzaam bouwen	5,4%	Nederland
Windpark Egchelse Heide BV	Zonne-energie	4,5%	Nederland
GCV Zonne-energie Holding B.V.	Zonne-energie	4,3%	Nederland
Zonnepark PV3 B.V.	Zonne-energie	4,0%	Nederland
Wij Windenergie Staphorst BV	Zonne-energie	3,8%	Nederland
Zuyderzon	Windenergie	3,2%	Nederland
Nieuwveer B.V.	Zonne-energie	2,7%	Nederland
Zonnepark Sluiskil B.V	Windenergie	2,4%	Nederland
Spinderwind BV	Windenergie	2,3%	Nederland
Nieuwleusen Synergie Lokaal Energiebedrijf BV	Zonne-energie	2,3%	Nederland
Zonnepark Tholen B.V.	Zonne-energie	2,2%	Nederland
Zonnepark Coevorden	Zonne-energie	1,8%	Nederland
WINDPARK KREEKRAKSLUIS BV	Zonne-energie	1,7%	Nederland
Wagendorp C.V.	Windenergie	1,4%	Nederland
De Waaijenberg B.V.	Decentrale Energievoorziening	1,4%	Nederland

De kolom “% activa” is het aandeel van de belegging binnen het totaal van de beleggingen (Assets under Management), exclusief liquide middelen.

Het Fonds heeft uitsluitend belegd in de ASN Groenprojectenpool die bestaat uit groene projecten in hernieuwbare energiesectoren en gedecentraliseerde energiefaciliteiten. Het Beleggingsuniversum van het Fonds is afgebakend door beleggingscriteria; naleving van de beleggingscriteria met inachtneming van het ‘comply or explain-principe’, is verplicht.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het Fonds heeft belegd in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen over de hele wereld die zich inzetten voor een duurzame samenleving en die gezonde financiële vooruitzichten hebben. Het Fonds heeft alleen belegd in ondernemingen die waren toegelaten tot het Beleggingsuniversum.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De activa-allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in specifieke activa.

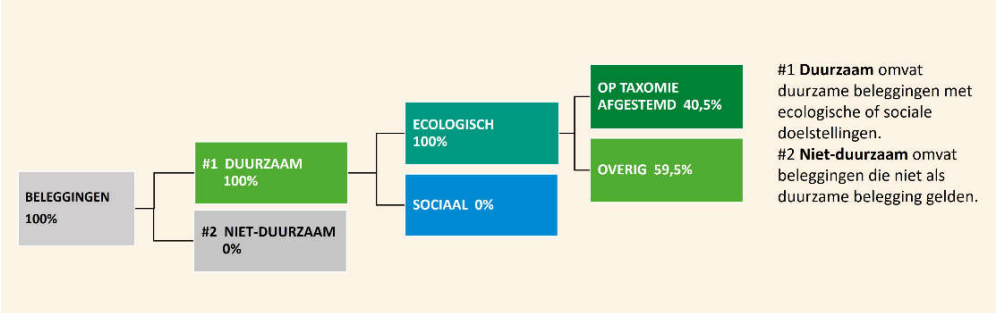

Het Fonds belegd voor 100% in duurzame beleggingen die passen in een duurzame samenleving. In lijn met de milieudoelstellingen van het Fonds hebben alle duurzame beleggingen ecologische doelstellingen.

Naast de beleggingen houdt het Fonds liquiditeiten aan. Dit zijn geen beleggingen. Liquiditeiten zijn bedoeld om de verhandelbaarheid van het Fonds op de beurs te faciliteren en worden aangehouden in verband met het liquiditeitsbeheer overeenkomstig artikel 3:63 van de wet op het financieel toezicht (Wft).

In welke economische sectoren werd belegd?

Het fonds heeft in de volgende economische sectoren belegd:

Sector	Totaal aandeel
Zonne-energie	46,6%
Windenergie	33,2%
Duurzaam bouwen	3,6%
Decentrale Energievoorziening	3,2%
Natuur- en overige groenprojecten	1,2%
Niet-groen	12,2%

In hoeverre waren duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

• de **omzet** die het aandeel weergeeft van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd;
• de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
• de **operationele** uitgaven (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

ASN Impact Investors gelooft dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, een belangrijk instrument kan zijn om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. Het kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wat het ecologische deel van de EU-taxonomie betreft, kan ASN Impact Investors echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met de overtuigingen, visie en missie van ASN Impact Investors. Om die reden en het feit dat nog zoveel van de EU-taxonomie onduidelijk is, is er tot nu toe geen specifieke EU-taxonomie doelstelling vastgesteld.

Waar er data beschikbaar zijn, rapporteert ASN Impact Investors de mate waarin de beleggingen in deze verslagperiode zijn afgestemd op de EU-taxonomie. De mate waarmee duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling waren afgestemd op de EU-taxonomie was **40,5%.** Het bepalen van dit percentage was niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of toetsing door derden. Uitgesplitst naar de EU taxonomie doelstellingen:

- Mitigatie van klimaatverandering: **0,0%**
- Adaptatie aan klimaatverandering: **40,5%**
- Duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen: 0%
- Transitie naar een circulaire economie: 0% • Preventie en bestrijding van verontreiniging: 0%
- Bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen: 0%

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage aan een milieudoelstelling leveren. **Transitieactiviteiten** zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen[1] ?

☐ Ja
☐ In fossiel gas ☐ In nucleaire energie
☒ Nee

[1] Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie") en iet ernstig afbreuk doen aan een van de doelstellingen van de EU-taxonomie - zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordering (EU) 2022/1214 van de Commissie.

De twee onderstaande grafieken tonen in groen het minimumpercentage beleggingen dat is afgestemd op de EU-taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan in overheidsobligaties.

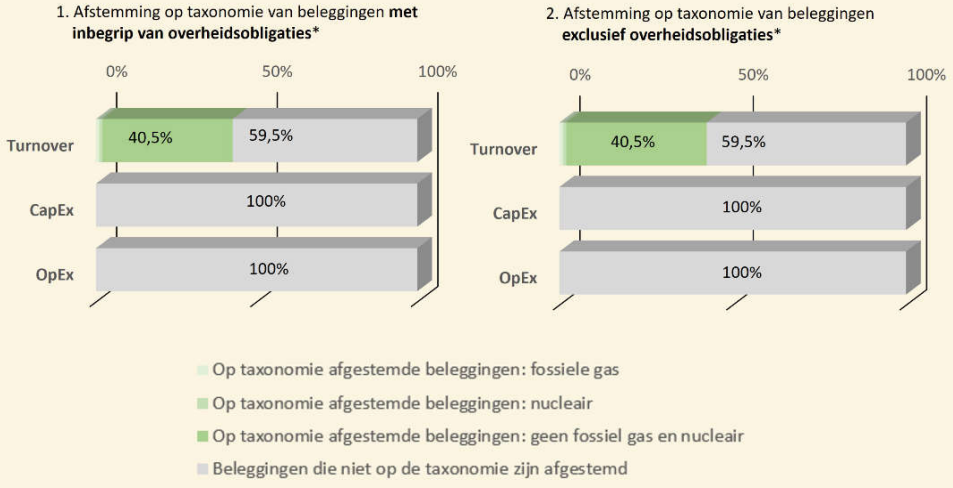

* Voor deze grafieken omvatten 'overheidsobligaties' alle blootstellingen aan overheidsschulden.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Het aandeel beleggingen in transitie activiteiten bedroeg in 2023: **0,00%** op basis van omzet. Het aandeel beleggingen in faciliterende activiteiten bedroeg in 2023: **3,95%** op basis van omzet. Er zijn geen data beschikbaar om het aandeel in transitie- en faciliterende activiteiten op basis van kapitaaluitgaven weer te geven.

Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?

De vraag is niet van toepassing. Dit is de eerste verslagperiode waarin wordt gerapporteerd over de EU-taxonomie. In het vorige verslagjaar waren hiertoe nog geen data beschikbaar.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling dat niet op de EU-taxonomie was afgestemd?

In 2023 was het aandeel **59,5%**. Het duurzaamheidsbeleid heeft strenge selectiecriteria, maar er wordt niet gestuurd op beleggingen die afgestemd zijn op de EU-taxonomie.

zijn duurzame beleggingen met
een ecologische doelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

Wat was aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Het Fonds heeft een milieudoelstelling, waardoor deze vraag niet van toepassing is.

Welke beleggingen zijn opgenomen in “niet duurzaam”? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

In lijn met het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors zijn geen beleggingen gedaan die als “niet duurzaam” kunnen worden aangemerkt.

Naast de beleggingen houdt het Fonds een deel van het vermogen liquide aan om in- en uitstroom van beleggers in het fonds mogelijk te maken. Hiervoor kan het fonds vermogen aanhouden op een (spaar)rekening bij een goedgekeurde financiële instelling en/of beleggen in staatsobligaties die voldoen aan de uitsluitingscriteria en duurzaamheidscriteria op het gebied van mensenrechten, klimaat en biodiversiteit.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om de ecologische en/of sociale kenmerken te verwezenlijken ?

Het Fonds heeft strenge criteria gehanteerd alvorens in een project te investeren. Elke belegging in de portefeuille heeft tijdens de verslagperiode een positieve bijdrage geleverd aan de duurzame beleggingsdoelstelling. Het Fonds heeft het niet nodig geacht om engagement te voeren bij deze projecten.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de duurzame referentiebenchmark ?

Er is geen referentiebenchmark aangewezen voor het bereiken van de duurzame beleggingsdoelstelling, aangezien een dergelijke benchmark niet beschikbaar is.

- ***Waarin verschilde de referentiebenchmark van een brede marktindex?***

Vraag is niet van toepassing.

- ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de duurzame beleggingsdoelstelling?***

Vraag is niet van toepassing.

- ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?***

Er kan geen vergelijking worden gemaakt met een brede marktindex, aangezien een dergelijke index niet beschikbaar is.

Referentie benchmarks zijn indices die meten of het financiële product de duurzaamheidsdoelstelling verwezenlijkt.

SFDR annex V ASN Microkredietfonds

Periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten als bedoeld in artikel 9, leden 1 tot en met 4 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 5, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Productnaam: ASN Microkredietfonds **Identificatiecode juridische entiteiten (LEI)**: 549300V3B1M3QBK7LI23

Duurzame beleggingsdoelstelling

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De EU-taxonomie is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van ecologisch duurzame economische activiteiten. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling ?

☒ JA ☐ NEE

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen** met een **ecologische** doelstelling gedaan: **0%**

☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☒ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan : **100%**.

☐ Dit product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimum van ____% duurzame beleggingen

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een sociale doelstelling.

☐ Dit product promootte E/S-kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd**

In hoeverre is de duurzame beleggingsdoelstelling van dit financiële product behaald?

Het ASN Microkredietfonds (het Fonds) heeft de volgende duurzame beleggingsdoelstelling:

- het bieden van toegang tot financiële diensten aan mensen met lage inkomens en micro-, kleine en middelgrote ondernemingen ("financiële inclusie") in veelal lage- en middeninkomenslanden, zodat zij (meer) inkomen kunnen verwerven en hun financiële weerbaarheid kunnen versterken.

Het Fonds heeft gedurende de verslagperiode 2023 leningen en eigen vermogen verstrekt aan microfinancieringsinstellingen, andere financiële instellingen en bedrijven (MFI's) in lage- en middeninkomenslanden. Deze beleggingen hebben bijgedragen aan financiële inclusie, aangezien er bijzondere aandacht is geweest voor het verstrekken aan de positie van vrouwelijke ondernemers door minimaal 65% van de leningen die de MFI's hebben verstrekt aan hen te alloceren. Daarnaast is er bijzondere aandacht geweest voor het verstrekken van leningen in rurale gebieden door minimaal 40% van de leningen te alloceren aan mensen in deze gebieden waardoor de landbouw kan profiteren.

Financiële inclusie is bedoeld om de kloof te dichten van 1,4 miljard volwassenen die nu nog geen toegang hebben tot financiële diensten. Financiële inclusie verbetert voor ondernemende mensen de mogelijkheid om zichzelf te ontwikkelen en om inkomen genererende activiteiten op te

zetten (Global Findex Database 2021). Financiële inclusie kan toegang bieden tot gezondheidszorg, water, sanitaire voorzieningen, huisvesting en energie. Daarnaast zijn micro-, kleine en middelgrote ondernemingen een van de sterkste aanjagers van economische ontwikkeling en werkgelegenheid. Gebrek aan toegang tot financiering is een cruciale belemmering voor de groei van kleine en middelgrote ondernemingen. Van meer dan 65 miljoen kleine en middelgrote ondernemingen in lage- en middeninkomenslanden wordt aangenomen dat zij financieel niet worden gefaciliteerd, wat leidt tot een financieringstekort van ongeveer 5 biljoen US-dollar per jaar (International Finance Corporation, IFC).

Het Fonds heeft de sociale duurzame beleggingsdoelstelling behaald.

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de duurzaamheidsdoelstellingen van dit financiële product worden verwezenlijkt.

De duurzaamheidsindicatoren van het Fonds zijn gekoppeld aan de volgende Sustainable Development Goals (SDG's): Geen armoede (SDG 1), Gendergelijkheid (SDG 5), Eerlijk werk en economische groei (SDG 8) en Ongelijkheid verminderen (SDG 10). Het Fonds samengewerkt met de externe projectadviseur, Triple Jump, om de indicatoren te meten. Triple Jump verzamelt de data rechtstreeks bij de MFI's.

Ultimo december 2023 had de ASN Microkredietpool directe beleggingen in 87 MFI's in 42 landen en 7 indirecte investeringen. Deze MFI's bedienen naar schatting 16 miljoen individuele kredietnemers. Van de 16 miljoen kredietnemers zijn 85% vrouwen. Vrouwen bereiken is belangrijk. De voordelen van leningen aan vrouwen komen namelijk meestal het hele gezin ten goede. Van de kredietnemers wonen er 65% op het platteland, waar de toegang tot financiële diensten beperkt is. Het gemiddelde bedrag dat de MFI's aan individuele kredietnemers lenen is € 886. Deze gegevens zijn niet gecontroleerd bij de MFI's

Zie onderstaande tabel voor de prestaties van alle duurzaamheidsindicatoren tijdens de verslagperiode en voorgaande perioden.

... en in vergelijking met voorafgaande perioden?

Zie onderstaande tabel voor de prestaties van de duurzaamheidsindicatoren in de voorgaande perioden.

Duurzaamheidsindicator	Waarde periode 2019	Waarde periode 2020	Waarde periode 2021	Waarde periode 2022	Waarde periode 2023
Het percentage van klanten dat in rurale gebieden woont	68%	69%	69%	63%	63%
De gemiddelde lening in euro's	791	753	738	846	949
Het percentage vrouwen van alle klanten	82%	83%	83%	83%	82%
Het aantal klanten dat de MFI's bereiken (in miljoenen)	22	22	17	19	16
Het percentage binnen de lening portefeuille waarmee micro, midden en kleine ondernemingen zijn gefinancierd	N/B	83%	78%	79%	82%
Het aantal lage inkomenslanden waarin het Fonds heeft geïnvesteerd	2	2	2	2	2
Het aantal midden inkomenslanden waarin het Fonds heeft geïnvesteerd	35	34	38	38	35
Het aantal klanten van de MFI's in lage inkomenslanden	N/B	N/B	193.371	193.362	219.251
Het aantal klanten van de MFI's in midden inkomenslanden	N/B	N/B	16.291.694	15.257.130	16.007.915

Hoe hebben duurzame beleggingen geen ernstige afbreuk gedaan aan duurzame beleggingsdoelstellingen?

Alle beleggingen van het Fonds die in aanmerking kwamen voor het Beleggingsuniversum hebben voldaan aan het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors (het duurzaamheidsbeleid). Het duurzaamheidsbeleid bestaat uit een selectieproces dat begint bij Triple Jump (de externe projectadviseur van het Fonds) die na een due diligence proces dat is gebaseerd op financiële en duurzaamheidscriteria, beleggingsvoorstellen voor het Fonds doet.

ASN Impact Investors heeft alle MFI's beoordeeld op basis van de criteria van het duurzaamheidsbeleid welke ook de uitsluitingscriteria voor de beleggingen omvatten, zodat eventuele ernstige schadelijke effecten van de onderliggende MFI's op de samenleving en het milieu zoveel mogelijk zijn beperkt.

MFI's zijn toegelaten tot het Beleggingsuniversum op basis van hun duurzaamheidsprestaties, waarbij rekening is gehouden met:

- een score die aangeeft in hoeverre is voldaan aan de Universal Standards for Social and Environmental Performance Management. Dit is een industriestandaard van 'best practices' om MFI's te helpen klanten en het milieu centraal te stellen bij alle strategische en operationele beslissingen, en hun beleid en procedures af te stemmen op verantwoorde bedrijfspraktijken. Deze standaarden hebben betrekking op de volgende onderwerpen: sociale strategie, betrokken leiderschap, klantgerichte producten en diensten, bescherming van klanten, verantwoorde ontwikkeling van personeel, verantwoorde groei en rendement, en milieubeheer; en
- een score op de Client Protection Principles. Een reeks door de sector vastgestelde basisbeginselen, voor de behandeling van klanten van MFI's met betrekking tot passende producten en leveringen; voorkoming van overmatige schulden; transparantie; verantwoorde prijsstelling; eerlijke en respectvolle behandeling van klanten; privacy van klantgegevens; en klachtenbehandelingsmechanismen.

ASN Impact Investors heeft extra aandacht besteed aan de kredietverleningspraktijken van de MFI's om overkreditering van de klanten van de MFI's te voorkomen. Triple Jump heeft daarom zorgvuldig het kredietgoedkeuringsproces van de MFI geanalyseerd, inclusief de berekening van de terugbetalingscapaciteit van de klant en de transparantie van de MFI naar de klant over de voorwaarden van de lening (verantwoorde kredietverlening). Daarnaast heeft Triple Jump eigen instrumenten toegepast om evenwichtige rendementen van de MFI's en de door de MFI aan hun klanten in rekening gebrachte rentetarieven te beoordelen.

De duurzame prestaties van de MFI's zijn bovendien beoordeeld op basis van de verhouding tussen de gemiddelde omvang van de leningen aan klanten van MFI's en het bruto binnenlands product per hoofd van de bevolking. Daarnaast is ook het percentage leningen aan vrouwelijke kredietnemers beoordeeld en de vraag of de MFI zich richt op kredietnemers in rurale gebieden en/of moeilijk te bedienen marktsegmenten.

Op basis van het bovenstaande duurzaamheidsbeoordelingsproces is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum bestaat uit MFI's die over de capaciteit, het beleid, de systemen en de processen beschikken om te waarborgen dat zij geen ernstige afbreuk doen aan duurzame beleggingsdoelstellingen.

Zo werd een potentiële nieuwe deelneming in een land in Midden-Amerika niet goedgekeurd door de Investeringscommissie omdat de leden van de commissie zich afvroegen of de missie van de potentiële belegging wel goed was afgestemd op de duurzame beleggingsdoelstelling van het Fonds. De klantengroep van deze belegging richt zich alleen op werknemers in de overheidssector, terwijl het Fonds financiële inclusie bevordert door toegang te bieden tot financiële diensten voor mensen met lage inkomens in micro-, kleine en middelgrote ondernemingen.

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de significante negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Het duurzaamheidsbeleid van het Fonds beoordeeld projecten en betrokken ondernemingen onder andere op de 14 verplichte indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd die gedefinieerd zijn in wet- en regelgeving. Daarnaast houden we rekening met zes optionele indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.

Dit wordt gedaan door het uitsluiten van activiteiten en het kwalitatief beoordelen van beleid, maar we beoordelen niet op basis van de parameters die per indicator gedefinieerd zijn in wet- en regelgeving.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Ja, de duurzame beleggingen waren afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten. Het Fonds heeft uitsluitend belegd binnen het strikte Beleggingsuniversum van ASN Impact Investors.

De OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten zijn van toepassing geweest op alle MFI's die tot het Beleggingsuniversum worden toegelaten. Bij de controle op naleving van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten varieerden de toegepaste methoden afhankelijk van het land en de omvang van de MFI.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Meten indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Daarnaast meet ASN Impact Investors indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren, een set aan indicatoren die door wetgeving zijn gestandaardiseerd. De beschikbare data worden in onderstaande tabel gepresenteerd. Deze data zijn afkomstig van het ECD van ASN Bank. De onderstaande tabel is enkel opgenomen ter informatie en mag dus niet worden gezien als een indicatie dat ASN Impact Investors gedurende 2022 op alle genoemde indicatoren heeft gestuurd.

ASN Impact Investors heeft de vereiste PAI-data naar beste vermogen verzameld, bij gerenommeerde dataproviders. Uit de onderstaande tabel blijkt echter dat de datadekking van sommige PAI-indicatoren nog gering is en dat de beschikbare data relatief oud zijn, dit wil zeggen van (ruim) voor 2022, of dat het bronjaar geheel ontbreekt. Dit wijst erop dat de data in ontwikkeling zijn en dat algemeen aanvaarde standaarden nog ontbreken. ASN Impact Investors monitort op continue basis de ontwikkeling van deze data. De lage datakwaliteit is één van de voornaamste redenen geweest om nog niet op de in de tabel gepresenteerde indicatoren te sturen.

Voor meer details over de indicatoren zie Annex I van de Regulering (EU) 2022/1288.

Tabel 1 – Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Klimaat- en andere milieu-indicatoren

			Eenheid	Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Broeikasgasemissies	1. BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	tCO2e	273,00	79,84%	2023
		Scope 2-BKG-emissies	tCO2e	2.287,00	79,84%	2023
		Scope 3-BKG-emissies	tCO2e	206.058,00	79,84%	2023
		Totale BKG-emissies	tCO2e	209.159,00	79,84%	2023
	2. Koolstofvoetafdruk		tCO2e/ Meuro	626,50	79,84%	2023
	3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd		tCO2e/ Meuro	230,60	79,84%	2023
	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen			0,00%	79,84%	2023
	5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie			82,61%	81,47%	2023
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten		GWh / Meuro	A - N/B	N/B	N/B
			GWh / Meuro	B - N/B	N/B	N/B
			GWh / Meuro	C - N/B	N/B	N/B
			GWh / Meuro	D - N/B	N/B	N/B
			GWh / Meuro	E - N/B	N/B	N/B
			GWh / Meuro	F - N/B	N/B	N/B
			GWh / Meuro	G - N/B	N/B	N/B
			GWh / Meuro	H - N/B	N/B	N/B
			GWh / Meuro	L - N/B	N/B	N/B
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden			6,06%	36,73%	2023
Watergehalte	8. Emissies in water		t/Meuro	N/B	N/B	N/B
Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval		t/Meuro	N/B	N/B	N/B

Indicatoren voor sociale thema's, eerbieding van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	18,44%	61,80%	2023
	11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanism en voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	55,99%	61,80%	2023
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	24,13%	39,47%	2023
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur	26,00%	61,80%	2023
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	0,00%	61,80%	2023

Tabel 2 – Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren

Klimaat- en andere milieu-indicatoren

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Water-, afval- en materiaalemissies	11. Beleggingen in ondernemingen zonder duurzame bodem- of landbouwpraktijken	N/B	N/B	N/B
	15. Ontbossing	0,00%	61,80%	2023

Tabel 3 – Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbieding van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	8. Ratio buitensporige beloning CEO	N/B	N/B	N/B
Mensenrechten	9. Ontbreken van een mensenrechtenbeleid	51,23%	61,80%	2023
	10. Ontbreken van due diligence	N/B	N/B	N/B
	15. Ontbreken van een beleid tegen corruptie en omkoping	60,05%	61,80%	2023

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: 2023

Grootste beleggingen	Sector	% activa	Land
Visage Holdings and Finance Pvt Ltd	Financiële sector	4,8%	India
Light Microfinance	Financiële sector	4,3%	India
Banco Pichincha CA	Financiële sector	2,6%	Ecuador
TBC Leasing	Financiële sector	2,3%	Georgië
Banco Popular	Financiële sector	1,8%	Hongarië
Microcrédit Solidaire Suisse	Financiële sector	1,7%	China
CMAC Piura	Financiële sector	1,6%	Peru
Genesis Empresarial	Financiële sector	1,6%	Georgië
MIKROFIN Bosnia H	Financiële sector	1,4%	Guatemala
Fondi Besa	Financiële sector	1,4%	Albanië
Midland	Financiële sector	1,4%	India
Lula Lend	Financiële sector	1,4%	Zuid Afrika
BSAS	Financiële sector	1,4%	Senegal
Caja Arequipa	Financiële sector	1,4%	Peru
Financiera Fundeser	Financiële sector	1,4%	Nicaragua

De kolom “% activa” is het aandeel van de belegging binnen het totaal van de beleggingen (Assets under Management), exclusief liquide middelen.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het Fonds heeft uitsluitend belegd in de ASN Microkredietpool. De ASN Microkredietpool verstrekt leningen en eigen vermogen aan MFI’s die bijdragen aan de duurzame beleggingsdoelstelling van het Fonds met betrekking tot financiële inclusie. De ASN Microkredietpool heeft alleen belegd in MFI’s die waren toegelaten tot het Beleggingsuniversum.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De activa-allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in specifieke activa.

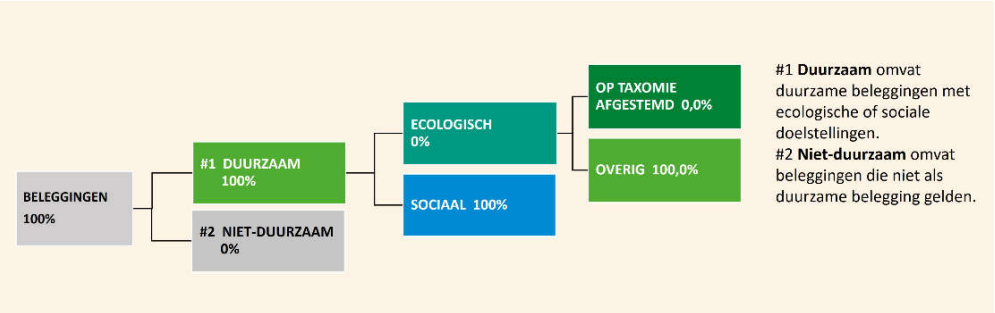

Het Fonds belegd voor 100% in duurzame beleggingen met sociale doelstellingen.

Naast de beleggingen houdt het Fonds liquiditeiten aan. Dit zijn geen beleggingen.. Liquiditeiten zijn bedoeld om de verhandelbaarheid van het Fonds op de beurs te faciliteren en worden aangehouden in verband met het liquiditeitsbeheer overeenkomstig artikel 3:63 van de wet op het financieel toezicht (Wft).

In welke economische sectoren werd belegd?

Het fonds heeft in de volgende economische sectoren belegd:

Sector	Totaal aandeel
Financiële sector	100%

In hoeverre waren duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

ASN Impact Investors gelooft dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, een belangrijk instrument kan zijn om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. Het kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wat het ecologische deel van de EU-taxonomie betreft, kan ASN Impact Investors echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met de overtuigingen, visie en missie van ASN Impact Investors. Om die reden en het feit dat nog zoveel van de EU-taxonomie onduidelijk is, is er tot nu toe geen specifieke EU-taxonomie doelstelling vastgesteld.

Het fonds doet belegt uitsluitend in beleggingen met een sociale doelstelling en niet in beleggingen met een ecologische doelstelling en houdt het fonds geen beleggingen met een ecologische doelstelling aan die waren afgestemd op de EU-taxonomie

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen[1] ?

☐ Ja

☐ In fossiel gas ☐ In nucleaire energie

☒ Nee

[1] Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie") en iet ernstig afbreuk doen aan een van de doelstellingen van de EU-taxonomie - zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordering (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

• de **omzet** die het aandeel weergeeft van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd;
• de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
• de **operationele** uitgaven (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage aan een milieudoelstelling leveren. **Transitieactiviteiten** zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

De twee onderstaande grafieken tonen in groen het minimumpercentage beleggingen dat is afgestemd op de EU-taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan in overheidsobligaties.

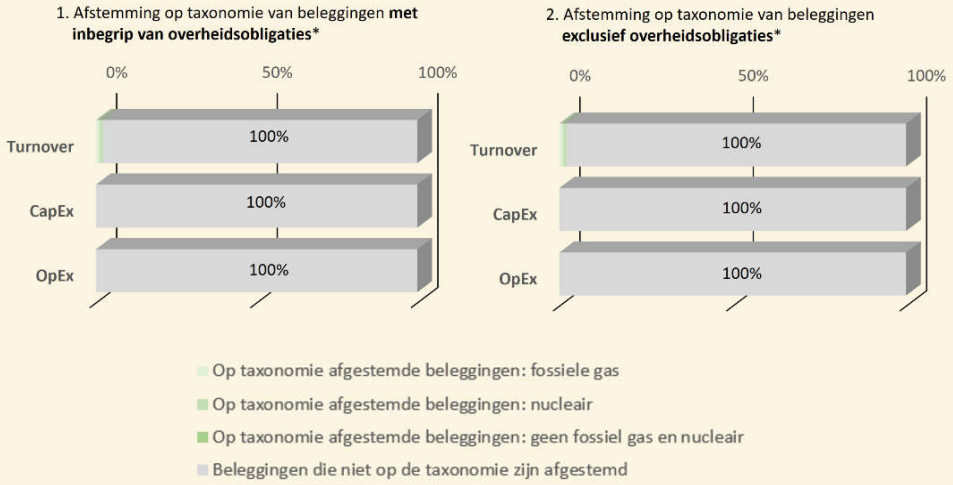

* Voor deze grafieken omvatten 'overheidsobligaties' alle blootstellingen aan overheidsschulden.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Wegens het ontbreken van beschikbare data over de EU-taxonomie is het niet mogelijk te vermelden of er beleggingen zijn gedaan in transitie- en faciliterende activiteiten (het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten is dus 0%).

Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?

Er kan geen vergelijking worden gemaakt met een brede marktindex, aangezien een dergelijke index niet beschikbaar is.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling dat niet op de EU-taxonomie was afgestemd?

De duurzame beleggingen van het fonds hebben uitsluitend een sociale doelstelling en geen ecologische doelstelling. Daarom is aangenomen is 100% van de beleggingen in het fonds niet afgestemd op de EU-taxonomie.

zijn duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

Wat was aandeel sociaal duurzame beleggingen?

De sociale indicatoren maken deel uit van de screeningscriteria die ASN Impact Investors gebruikt om het Beleggingsuniversum te bepalen. Het aandeel van duurzame beleggingen met een sociale doelstelling was 100%.

Welke beleggingen zijn opgenomen in "niet duurzaam"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

In lijn met het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors zijn geen beleggingen gedaan die als "niet duurzaam" kunnen worden aangemerkt.

Naast de beleggingen houdt het Fonds een deel van het vermogen liquide aan om in- en uitstroom van beleggers in het fonds mogelijk te maken. Hiervoor kan het fonds vermogen aanhouden op een (spaar)rekening bij een goedgekeurde financiële instelling en/of beleggen in staatsobligaties die voldoen aan de uitsluitingscriteria en duurzaamheidscriteria op het gebied van mensenrechten, klimaat en biodiversiteit.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om de ecologische en/of sociale kenmerken te verwezenlijken ?

Elke belegging in de portefeuille heeft tijdens de verslagperiode een positieve bijdrage geleverd aan de duurzame beleggingsdoelstelling. Het Fonds heeft het niet nodig geacht om engagement te voeren bij deze projecten.

Als onderdeel van de beoordeling van de duurzame beleggingsdoelstellingen vraagt Triple Jump elke potentiële belegging om de ALINUS SPI4-vragenlijst in te vullen, waarin het beleid en de systemen van de belegging worden getoetst aan de universele normen voor het beheer van sociale en milieuprestaties (Universal Standards for Social and Environmental Performance Management). Zodra de vragenlijst door de onderneming is ingevuld, wordt deze door medewerkers van Triple Jump beoordeeld en becommentarieerd en met het management van de onderneming besproken. Dit proces is bedoeld om de ondernemingen waarin wordt belegd meer bewust te maken van de ecologische en sociale risico's en de beste praktijken en normen voor het beheer van sociale en milieuprestaties. Door bedrijven te verplichten zichzelf te beoordelen draagt het Fonds bij aan de institutionalisering van de beste ESG-praktijken bij haar beleggingen.

In het kader van het beleggingsproces kunnen bij bepaalde beleggingen onvolledigheden op het gebied van milieu, maatschappij en milieu worden vastgesteld. In dat geval kunnen Triple Jump en/of het Fonds in de leningsovereenkomst voorwaarden opnemen om de belegging te verplichten deze onvolledigheden aan te pakken. Een voorbeeld daarvan is dat Optima Servicios Financieros, een financiële instelling in El Salvador, die zich binnen 6 maanden na het sluiten van het contract publiekelijk heeft verbonden tot het Client Protection Pathway (CPP, de belangrijkste norm voor klantbescherming in de sector). Naar aanleiding van dit verzoek heeft Optima zich op de website van het CPP gecommitteerd en toegezegd een zelfevaluatie van haar naleving van de normen te delen.

Triple Jump heeft ook beoordeeld hoe de Covid-pandemie, lang na het begin ervan, de kredietnemers, hun bedrijven en hun capaciteit om leningen van een van de beleggingen van het Fonds af te lossen, heeft beïnvloed. Ook werd onderzocht of en hoe financiële instellingen deze kredietnemers hielpen de gevolgen op te vangen. Belangrijkste conclusie: financiële inclusie verbeterde de levenskwaliteit van de meeste leners in alle landen. In feite profiteerden vrouwelijke kredietnemers en mensen die in armoede leven zelfs meer van financiële inclusie dan mannelijke en niet-arme kredietnemers. De beoordeling is via de volgende link te vinden: https://digitalinclusivefinance.org/publications/

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de duurzame referentiebenchmark ?

Er is geen referentiebenchmark aangewezen voor het bereiken van de duurzame beleggingsdoelstelling, aangezien een dergelijke benchmark niet beschikbaar is.

- ***Waarin verschilde de referentiebenchmark van een brede marktindex?***

Vraag is niet van toepassing.

Referentie benchmarks zijn indices die meten of het financiële product de duurzaamheidsdoelstelling verwezenlijkt.

- ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de duurzame beleggingsdoelstelling?***

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Er kan geen vergelijking worden gemaakt met een brede marktindex, aangezien een dergelijke index niet beschikbaar is.